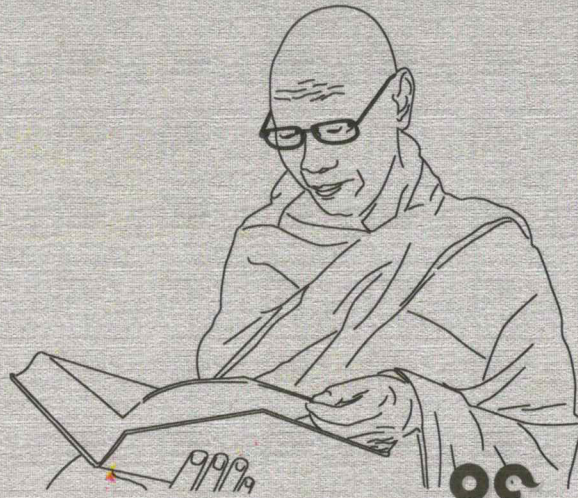

ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အမေးအဖြေများ ပေါင်းချုပ် ပထမတွဲ အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ(Ph.D)

ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အမေးအဖြေများ ပေါင်းချုပ်

ပထမတွဲ

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ(Ph.D)

အရှင်ဝိရိယာနန္ဒ(ဓမ္မသဟာယ)စီစဉ်ပူဇော်သည်။

မဟာသုတေသနစာရင်းတိုက်ကြီးများ၏ ဦးစီးပမာနာယက
စစ်ကိုင်းမြို့၊ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်
ရွှေကျင်နိကာယ ဥပဉ္စက္ကဋ္ဌမဟာနာယက၊
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဘိဇေမဟာရဋ္ဌဂုရု

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ(Ph.D)

၏

**ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ
အမေးအဖြေများ**

ပေါင်းချုပ် (ပထမတွဲ)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စီစဉ်သူ

အရှင်ဝီရိယာနန္ဒ (တိုက်အုပ်ဆရာတော်)
ဓမ္မသဟာယသာသနစင်တာ
အောင်ချမ်းသာရွာ၊ ပြင်ဦးလွင်မြို့

မျက်နှာပိုးဒီဇိုင်း

မောင်မျိုးဆွေ (အမရပူရ)

ထုတ်ဝေသူ

ဦးနိုင်မောင်မောင်စိုး
ညွှန်ကြားရေးမှူး (တာဝန်)
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ် (မန္တလေး) ဌာနခွဲ

ပုံနှိပ်သူ

အောင်အောင်မိုး အောင်ဆက် (၀၀၈၁၇)
မန္တလေးမြို့။
ဖုန်း ၀၉၂၀၃၄၈၁၉

အကြိမ်

ပထမအကြိမ်၊ မတ်လ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်

အုပ်စု

၁၀၀၀

တန်ဖိုး

ဓမ္မဒါန

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	စီစဉ်ပူဇော်သူ၏ ပန်ကြားလွှာ	က-ခ
၁။	ဆရာတော်၏ အဖွင့်စကား	၁
၂။	ဦးကိတ္တိသာရ(ဦးကျော်ဟိန်း)အား ဟောကြားအပ်သော သြဝါဒ	၉
၃။	အပ္ပမာဒ ဓမ္မရသမဂ္ဂဇင်း၏ ဖူးမျှော်လျှောက်ထား ဓမ္မစကား	၄၁
၄။	BBC ဦးနေဝင်း၏ တွေ့ဆုံမေးမြန်းလျှောက်ထားခြင်း	၅၃
၅။	Online Website ဓမ္မအမေးအဖြေများ	၇၉
၆။	CAEကိုယ်ပိုင် အထက်တန်းကျောင်း ကျောင်းသား / ကျောင်းသူများ၏ မေးခွန်းများကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း အပိုင်း(၁)	၁၂၅
၇။	CAEကိုယ်ပိုင် အထက်တန်းကျောင်း ကျောင်းသား / ကျောင်းသူများ၏ မေးခွန်းများကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း အပိုင်း(၂)	၁၅၇
၈။	CAEကိုယ်ပိုင် အထက်တန်းကျောင်း ကျောင်းသား / ကျောင်းသူများ၏ မေးခွန်းများကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း အပိုင်း(၃)	၁၉၁
၉။	CAEကိုယ်ပိုင် အထက်တန်းကျောင်း ကျောင်းသား / ကျောင်းသူများ၏ မေးခွန်းများကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း အပိုင်း(၄)	၂၂၇
၁၀။	စင်္ကာပူနိုင်ငံ ဓမ္မဒေါင်းလုတ် မိသားစုများ ဓမ္မသဘင် အမေးအဖြေကဏ္ဍ	၂၆၇
၁၁။	ဓမ္မဗျူဟာသင်တန်းသားများ၏ မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုခြင်း	၃၁၅

စီစဉ်ပူဇော်သူ၏ ပန်ကြားလွှာ

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ကြီး၏ ဓမ္မအမေးအဖြေများကို စာအုပ်အဖြစ် တစ်စုတစ်စည်းတည်း ထုတ်ဝေပူဇော်လိုသောဆန္ဒမှာ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ကြီး၏ သက်တော် ၇၅-နှစ်ပြည့် စိန်ရတုမွေးနေ့ကာလကပင် ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း အသံဖိုင်စုစည်းခြင်း၊ စာမူအကြမ်း ကူးယူရေးသားခြင်း၊ ကွန်ပျူတာစာစီခြင်းစသော ကိစ္စအဝဝမှာ အဆင်သင့်မဖြစ်သေး၍ အစီအစဉ်မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

သက်တော် ၈၀-ပြည့်မြောက်ရာ ယခုအခါ၌မူကား ယင်းကိစ္စအဝဝတို့ အဆင်ချောကာ ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် ဖြေကြားထားသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ အဖြေများကို စုစုစည်းစည်း ပေါင်းချုပ်-ပထမတွဲ အနေဖြင့် ဦးစွာထုတ်ဝေ၍ ဒုတိယတွဲကိုလည်း ဆက်လက်ထွက်၍ ပူဇော်နိုင်ရန် စီမံကြိုးပမ်းပါမည်။

စာအုပ်မျက်နှာဖုံး၌ ‘အရှင်ဝိရိယာနန္ဒ (ဓမ္မသဟာယ) စီစဉ်ပူဇော်သည်’ဟု ထည့်သွင်းခြင်းမှာ ဤစာအုပ်၌ စာလုံးသတ်ပုံ အထားအသိုမှအစ ပါဠိ-အင်္ဂလိပ်စာအများ တစ်စုံတရာ တွေ့ရှိခဲ့သော် ဆရာတော်ကြီးနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိဘဲ၊ လုပ်ငန်းမကျွမ်းကျင်မှု၊ သတိချွတ်ချော်မှု၊ ကွန်ပျူတာကီးဘုတ်မှားနှိပ်မှုစသော စီစဉ်သူမိမိ၏ အမှားများသာဖြစ်ကြောင်းကို သိစေလို၍ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါကြောင်းကို လေ့လာလိုက်စား စာရှုသူအများအား မေတ္တာရွှေ့ထားကာ ပန်းကြားလိုက်ရပါသည်။

‘ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အမေးအဖြေများ’ ဟူသည့် အမည်အားလျော်စွာ ဗုဒ္ဓဘာသာများအတွက် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အမြင်မရှင်းသည်များ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် တိကျမှန်ကန်စွာ အဖြေမထုတ်နိုင်သည်များ၊ ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ ဝေဝါးနေသည်များကို ဆရာတော်ကြီးက အာဂမယုတ္တိ၊ သဘာဝယုတ္တိညီမျှစွာ ပိဋကတ် အထောက်အထားများဖြင့် ကျနစွာ ရှင်းလင်းဖြေကြား ပေးထားသည့်

အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာရေးဆိုင်ရာကို လေ့လာလိုက်စားသူများအနေဖြင့် သုတ
ဖွံ့ဖြိုးကာ ကောင်းကျိုးရရှိစေမည်မှာ ဧကန်မုချဖြစ်ပေသည်။

အကြမ်းထည်စာမူများကို ပရင့်ထုတ်၍ စိစစ်ပေးပါရန် ဆရာတော်ကြီး
ထံ ဆက်ကပ်စဉ် “ဒီစာအုပ်က အတော်အကျိုးများတယ်၊ လူကြီးလူငယ်မျိုးစုံက
မေးထားတာတွေဆိုတော့ အတွေးအခေါ် ပေါင်းစုံပဲ” ဟု အမိန့်ရှိတော်မူကာ
“အရင်က နိုင်ငံခြားသားတွေရဲ့ မေးခွန်းတွေကိုလည်း ဖြေပေးခဲ့ရတာတွေ
ရှိတယ်၊ အဲဒါတွေ မှတ်မှတ်ရရ သိမ်းမထားလိုက်ရဘူး” ဟု သိမ်းဆည်း
မထားခဲ့တဲ့ အမေးအဖြေတွေကို နှမြောတသစ္စာပင် ဆက်လက် မိန့်ကြားသည်။

ဆရာတော်ကြီး၏ ယခုကဲ့သို့သော မိန့်မြွက်စကားကြောင့် ဆရာတော်
ရင်ထဲက အာဘော်ကို မှန်းမျှော်ရင်း ‘ခုလို အမေးအဖြေတွေကို စုစည်းထုတ်ဝေ
ပူဇော်ခြင်းဟာ ဆရာတော်ရဲ့ ဆန္ဒကို ဖြည့်ဆည်းရာရောက်ပါလား’ ဟု မိမိ
လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် မိမိကိုယ်တိုင် အားတက်သရောဖြစ်ကာ ကျေနပ်ဝမ်းသာ
အားရမိပါသည်။

ဘဝအရှိကို ဓမ္မအသိဖြင့် ထိန်းညှိနိုင်ကြပါစေ။

ဝီရိယ(ဓမ္မသဟာယ)

အရှင်ဝီရိယာနန္ဒ

ဓမ္မသဟာယသာသနစင်တာ

အောင်ချမ်းသာရွာ

ပြင်ဦးလွင်မြို့

6.3.2020

ဓာတုတော်၏ အဖွင့်စကား

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ပိဋကတ်သုံးသွယ်၊ နိကာယ်ငါးဖြာ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင် တရားတော်တွေထဲမှာ ဓမ္မပဉ္စာ ဆိုတဲ့ ဓမ္မမေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သုတ္တန်တွေ တော်တော်များများ ရှိတယ်။ အဲဒီလို မေးတဲ့အခါမှာ မေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ (intention) ရည်ရွယ်ချက် (၅)မျိုး ရှိတယ်။ အဲဒီ ရည်ရွယ်ချက်(၅)မျိုးအရ မေးခွန်း(၅)မျိုးကို ခွဲခြား ဖော်ပြတယ်။

(၁) အဒိဋ္ဌဇောတနာ = အဒိဋ္ဌ ဆိုတာ အဖြေကို ကိုယ်မသိလို့ သိချင်လို့ မေးတဲ့ဟာမျိုးပေါ့။ အဒိဋ္ဌ ဇောတနာ- ကိုယ်မသိတာကို ဖော်ပြတာ။ ဒါလေး ဖြင့် မရှင်းဘူး၊ ဒါလေး သိချင်တယ်။ အဲဒါ အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာ။ မသိလို့ မေးတဲ့ မေးခွန်းပေါ့။ မသိတာကို သိချင်လို့မေးတဲ့ မေးခွန်း။

(၂) ဒိဋ္ဌသံသန္တနာ = ဒိဋ္ဌ ဆိုတာ ကိုယ်သိပြီးမြင်ပြီး အကြောင်းအရာကို သံသန္တနာ ဆိုတာ သူများနဲ့ တိုက်ဆိုင်ကြည့်ချင်တာ။ ငါသိထားတဲ့အသိနဲ့ သူသိထားတဲ့အသိ ကိုက်ညီမှုရှိရဲ့လား၊ ငါသိထားတာ မှန်ရဲ့လားလို့ တိုက်ဆိုင် နှီးနှောကြည့်ချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့မေးတာကျတော့ ဒိဋ္ဌသံသန္တနာ။ သံသန္တနာ ဆိုတာ နှီးနှောတိုက်ဆိုင်တယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။

(၃) ဝိမတိစ္ဆေဒနာ = ဝိမတိ ဆိုတာ မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘူး၊ သံသယဖြစ်တယ်။ ဆေဒနာ ဆိုတာ ဖြတ်တောက်ဖယ်ရှားတာ၊ ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ သံသယ ဖြစ်နေတယ်။ ‘ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်ဘူးလား’ မဝေခွဲနိုင်ဘူး။ မဝေခွဲနိုင်ဘူး ဆိုတာ ကိုယ်မသိတဲ့အရာနဲ့ မတူဘူးပေါ့။ သိသလိုလို မသိသလိုလို၊ ဒါက မှန်သလား၊ ဒါက မှား သလားလို့ မဝေခွဲနိုင်တဲ့ဟာမျိုး သံသယကို ဝိမတိလို့

ခေါ်တယ်။ ဝိစိကိစ္ဆာဆိုတာနဲ့ အတူတူပဲ။ အဲဒါကို ဖယ်ရှားလိုလို့ မေးတဲ့ မေးခွန်းကို ဝိမတိစ္ဆေဒနာ မေးခွန်းလို့ခေါ်တယ်။

(၄) အနုမတိပုစ္ဆာ = အနုမတိ ဆိုတာ အခြားပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို သိချင်လို့မေးတာ။ သူများကို စူးစမ်းချင်လို့မေးတာ။ အမေးခံရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သဘောထားကို သိချင်လို့မေးတဲ့မေးခွန်း။ အနုမတိ ဆိုတာ သူတစ်ပါးရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်၊ အဲဒါကိုသိချင်လို့မေးတဲ့ မေးခွန်းက အနုမတိပုစ္ဆာ။ အခြားသူတစ်ယောက် သိသည့်အားလျော်စွာ ဖြေနိုင်အောင်မေးတဲ့ မေးခွန်း မျိုးပေါ့။

(၅) ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ = ကထေတု ဆိုတာ ကထေတုံ-အဖြေ ပေးချင်လို့ အဖြေပေးရန်၊ ကမ္ပတာ- လိုချင်တယ်။ ဆိုလိုတာက “ကထေတု ကမ္ပတာ”ဆိုတာ အဖြေပေးချင်လို့ မေးတဲ့မေးခွန်း။ ကျမ်းဂန်တွေမှာ အဲဒီလို မေးခွန်း(၅)မျိုးရှိတယ်။

အဒိဋ္ဌဇောတနာ ဆိုတာ ကိုယ်မသိလို့ ကိုယ်မသိကြောင်း ဖော်ပြပြီး မေးတဲ့မေးခွန်းမျိုး။ ဒိဋ္ဌသံသန္တနာ ဆိုတာက ကိုယ်သိပြီးသား အကြောင်း အရာကို သူများနဲ့ တိုက်ဆိုင်ကြည့်ချင်လို့ မေးတဲ့မေးခွန်းမျိုး။ ဝိမတိ ခ္ဆေဒနာ ဆိုတာ သံသယရှိလို့၊ သံသယကို ဖယ်ရှားလိုလို့ မေးတဲ့မေးခွန်းမျိုး။ အဲဒီ မေးခွန်းသုံးမျိုးက မြတ်စွာဘုရားရှင်တွေမှာ ဘယ်တော့မှမရှိဘူး။ ဘယ်တော့မှ မမေးဘူးပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားက မသိတာဆိုတာလည်း မရှိဘူး၊ သိပြီးသား ကိုလည်း သူများနဲ့ တိုက်ဆိုင်ကြည့်နေဖို့လည်း အားနည်းချက်မရှိဘူး။ သံသယဆိုတာလည်း လုံးဝမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီမေးခွန်းသုံးမျိုးက မြတ်စွာ ဘုရားတွေနဲ့ မသက်ဆိုင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် မြတ်စွာဘုရားကလည်း မေးခွန်းတွေ မေးတယ်။ နောက်ဆုံး မေးခွန်းနှစ်မျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးကို မြတ်စွာဘုရားက မေးလေ့ရှိတယ်။

အနုမတိပုစ္ဆာဆိုတာ တရားကိုနာယူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အလိုဆန္ဒ၊ အသိ ဉာဏ်ကို စမ်းသပ်လိုလို့ မေးတာမျိုး။ ဥပမာအားဖြင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ် ထဲမှာ ‘ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ - ရဟန်းတို့၊ ရုပ်တရားဟာ နိစ္စလား၊ အနိစ္စလား’ ဆိုတာ ဒါ ရဟန်းတွေရဲ့ အသိဉာဏ်ကိုမေးတဲ့ သဘောမျိုးပဲ။ ရဟန်းတွေရဲ့

အလိုဆန္ဒအားလျော်စွာ ရှင်းလင်းအောင်မေးတဲ့ မေးခွန်းမျိုး။ ကထေတု ကမ္ပတာပုစ္ဆာကို မြတ်စွာဘုရားတွေ မေးလေ့ရှိတယ်။ အဖြေပေးချင်လို့မေးတဲ့ မေးခွန်းမျိုး။ ဗမာစကားမှာလည်း ပြောလေ့ရှိတယ်လေ။ ‘ဒါ ဘာလဲဆိုတော့ . . .’ ဆိုတာမျိုး။ မေးခွန်းမေးလိုက်တာ။ သူ့ဘာသာ အဖြေပေးမှာလေ။ ‘ဒါ ဘာကြောင့်လဲလို့ ဆိုလျှင် . . .’ ကိုယ့်ဘာသာအဖြေပေးဖို့မေးတဲ့ မေးခွန်း မျိုး။ အဲဒီမေးခွန်းမျိုးကို ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာလို့ ခေါ်တယ်။ အဘိဓမ္မာ ကျမ်း ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်မှာ ‘ကတ မေ ဓမ္မာ ကုသလာ’ မြတ်စွာဘုရားက မေးခွန်းထုတ်လိုက်တယ်။ ‘အဘယ်တရားတွေဟာ ကုသိုလ်လဲ၊ ကုသိုလ် ဆိုတာ ဘယ်တရားတွေလဲ’လို့ ပထမမေးခွန်း ထုတ်ပြီး ပြီးမှ အဖြေပေးတယ်။ ‘ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ’ ဆိုပြီး ဖြေသွားတာ။ ကိုယ်တော်တိုင်ဖြေဖို့ မေးတဲ့မေးခွန်းမျိုးဖြစ်တယ်။

အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ တရားဒေသနာတော်တွေထဲမှာ ဟောဒီ မေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်တာတွေ အများကြီးရှိတာပေါ့။ အထူးသဖြင့် အရှင် သာရိပုတ္တရာနဲ့ အရှင်ကောဠိကတို့ရဲ့ အမေးအဖြေခန်းတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ စုဆောင်းလိုက်မယ်ဆိုရင် တစ်စုတည်းရနိုင်တယ်။ တစ်ခါတလေ စိတ်ကူးမိတယ်။ ‘ဓမ္မပဉ္စာ’ ဆိုပြီး ဓမ္မမေးခွန်းတွေနဲ့ အဖြေတွေ ကိုစုပြီး စာအုပ်တစ်အုပ် ရိုက်မယ်ဆိုရင် မိလိန္ဒပဉ္စာ ကျမ်းကြီးလောက် ရှိနိုင် တယ်ပေါ့။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟောတဲ့ တရားတော်တွေထဲမှာ “ဝေဒ” ဆိုတာရှိတယ်။ ဝေဒ-ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်က မေးခွန်းမေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကကျေနပ်ပြီး ထပ်ထပ် မေးတယ်။ မေးခွန်းရဲ့အဖြေသိရတော့ စိတ်ထဲက ကျေနပ်ပြီးနောက် မေးခွန်း တစ်ခု ထပ်မေးပြန်တယ်။ အဲဒီလို အမေးအဖြေသုတ္တန်တွေကို ဝေဒ-လို့ ခေါ်တယ်။ တခြားသုတ္တန်တွေမှာလည်း အမေးအဖြေတွေ မြောက်များစွာ ရှိတယ်ပေါ့။

မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ အဖြေဆိုတာ လာရမယ်။ သို့သော် မေးခွန်း တိုင်း ဖြေရမှာလားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ မေးခွန်းပုစ္ဆာကို အဖြေပေးရမယ့် ပုစ္ဆာအမျိုးအစား၊ မပြေဘဲထားရတဲ့ ပုစ္ဆာအမျိုးအစားဆိုပြီး ထပ်ပြီးခွဲတာ

ရှိသေးတယ်။ အဖြေနှင့်ဆက်စပ်ပြီး ခွဲခြားတဲ့မေးခွန်းက (၄)မျိုးရှိတယ်။

(၁) ဧကံသဗျာကရဏိယ = ခုနကပြောတဲ့ မေးခွန်းမျိုးတွေ မေးလာတယ်။ တချို့မေးခွန်းတွေက ဒါ ဟုတ်လား၊ မဟုတ်ဘူးလားဆိုလျှင် ဟုတ်တယ် (သို့မဟုတ်) မဟုတ်ဘူးလို့ပဲ တထစ်ချဖြေရတဲ့ မေးခွန်းမျိုး။ အဲဒါမျိုးလည်းရှိတယ်။ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ Yes, No Question ပေါ့။ ဒါဟုတ်သလားမေးရင် ဟုတ်ရင်ဟုတ်တယ်၊ မဟုတ်ရင်မဟုတ်ဘူး၊ ဟုတ်တယ် (သို့မဟုတ်) မဟုတ်ဘူး တစ်ခုခုကို ရွေးချယ်ပြီးဖြေတာ။ အဲဒါ ဧကံသဗျာကရဏိယတဲ့။ မေးခွန်းအလိုက် ဖြေရတာမျိုးရှိတယ်။ ဆိုပါစို့၊ ‘မင်းနံနက်စာစားပြီးပြီလား’ ဆိုလျှင် စားပြီးလျှင် ‘စားပြီးပြီ’လို့ပဲ ဖြေရမှာပေါ့။ မစားရသေးလျှင် ‘မစားရသေးဘူး’ ဒါပဲ။ ဧကံသဗျာကရဏိယဆိုတာ တထစ်ချ ဖြေဆိုရတဲ့ မေးခွန်းမျိုးပဲ။ သူ့အမေးနဲ့ သူ့အဖြေ ကိုက်အောင်ဖြေရမယ်။

(၂) ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏိယ = ဆိုပါစို့။ ခုနက ဧကံသ ဗျာကရဏိယဆိုတာ ‘ရုပ်ဟာမမြဲဘူးလား’လို့မေးလျှင် ‘ရုပ်ဟာမမြဲဘူး’။ ဒါ တထစ်ချဖြေရမယ်။ ‘ဟုတ်တယ်၊ ရုပ်ဆိုတာ မမြဲဘူး’။ ရုပ်တိုင်းဟာမမြဲဘူး။ ဒါတထစ်ချဖြေလို့ရတယ်။ ဒါ ဧကံသဗျာကရဏိယပုစ္ဆာခေါ်တယ်။ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏိယကျတော့ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ ခွဲပြီး ဖြေရမယ်။ မခွဲဘဲ လုံးပြီးဖြေလို့မဘူး။ Yes, No နဲ့ ဖြေလို့မရဘူးလို့ ဆိုလိုတယ်။ ဆိုပါစို့၊ ဒါဖြင့် ‘မမြဲတဲ့သဘောတရားဟာ ရုပ်လား’ လို့မေးတယ်။ မမြဲတာဟာ ရုပ်တင်မကဘူးလေ၊ ဝေဒနာလည်း မမြဲဘူး၊ သညာလည်း မမြဲဘူး၊ သင်္ခါရလည်းမမြဲဘူး၊ ဝိညာဏ်လည်း မမြဲဘူး။ အဲဒီလို ခွဲခြားပြီးဖြေဆိုရမယ့် မေးခွန်းမျိုးကို ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏိယပုစ္ဆာလို့ ခေါ်တယ်။

(၃) ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏိယ = နောက်တစ်ခုက မေးခွန်းကိုကြည့်ပြီး Counter Question လို့ခေါ်တဲ့ မေးလာသူကို ပြန်မေးရတယ်။ မေးလာသူကို ပြန်မေးပြီးမှ ဖြေလို့ရတယ်။ ဆိုပါတော့၊ သူ့မေးခွန်းက ယေဘုယျဆန်သော မေးခွန်းမျိုး ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီလို ယေဘုယျမေးခွန်းဆိုလျှင် ဘာကိုဆိုလိုတာလဲ ဆိုတာ ကို ပြန်မေးရမယ်။ အဲဒီလို မမေးဘူးဆိုလျှင် အဖြေပေးလျှင် မှားသွားနိုင်မယ်။ ပြန်ပြီးတော့ ဒါကို မေးကို မေးရမယ်။ ဘာကိုပြောချင်တာ

လဲ၊ ဘာကိုဆိုလိုချင်တာလဲဆိုတာ သိရတော့မှ သူ့ရဲ့ ဆိုလိုရင်းအာဘော်ကိုသိမှ ပြန်ဖြေရတယ်။ အဲဒါက ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏိယ လို့ ခေါ်တယ်။ ပြန်ပြီးတော့ မေးခွန်းထုတ်ပြီးမှ ဖြေရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်း၊ သူမေးတဲ့ မေးခွန်းကြီးက ယေဘုယျဖြစ်ပြီး ကျယ်ပြန့်လွန်းအားကြီးနေတယ်ပေါ့။ ဘာကိုရည်ရွယ်တာလဲဆိုတဲ့ သန္ဓာယဘာသိတကို ပြန်ပြီးတော့ မေးရတယ်။ မေးပြီးတော့မှ ဖြေရတယ်။ ဒါက ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏိယ လို့ခေါ်တယ်။

(၄) ဌပနိယဗျာကရဏိယ = မဖြေဘဲထားရတဲ့ မေးခွန်းမျိုး။ မဖြေရတဲ့ မေးခွန်းဆိုတာ မဖြေနိုင်လို့ မဖြေတာမဟုတ်ဘူး။ အဖြေမထွက်တဲ့ မေးခွန်းလို့ ပြောတာ။ ဘုရားကိုယ်တိုင် အဖြေမပေးခဲ့တဲ့မေးခွန်း ဆယ်မျိုးရှိတယ်ပေါ့။ အတ္တဝါဒနဲ့ ပတ်သက်တဲ့မေးခွန်းတွေ ဘုရားကိုယ်တိုင် အဖြေမပေးခဲ့ဘူး။ အဲဒါတွေကို အဗျာကတ လို့ခေါ်တယ်။ Unanswered Question အဖြေမပေးတဲ့ မေးခွန်းတွေ။ ‘သတ္တဝါသေပြီးလျှင် ဖြစ်သေးသလား၊’ ‘သတ္တဝါသေပြီးလျှင် မဖြစ်တော့ဘူးလား၊’ ‘တချို့ဖြစ်၊ တချို့မဖြစ်ဘူးလား၊’ ‘ဖြစ်တာလည်းရှိ၊ မဖြစ်တာလည်းရှိသလား’ စသည်ဖြင့် ‘ဖြစ်ကိုမဖြစ်ဘူး၊ လုံးဝမဖြစ်ဘူးလား’ စတဲ့ မေးခွန်းတွေနဲ့ပတ်သက်လာလျှင် မြတ်စွာဘုရားက လုံးဝမဖြေဘူး။ အဲဒါ ဌပနိယဗျာကရဏိယလို့ခေါ်တယ်။

ဒီမေးခွန်းမျိုးတွေကို မဖြေလို့ မာလုကျပုတ္တဆိုတဲ့ ရဟန်းက မြတ်စွာဘုရားကို မကျေနပ်ဘူး။ သူက ဖြစ်စေချင်တာက သိလျှင်သိတယ်၊ မသိလျှင် မသိဘူး၊ ရှင်းရှင်းဖြေ။ အဖြေတော့ ရှိရမှာပေါ့။ ယောင်ဝါးဝါး မလုပ်နဲ့လို့ ဒီလိုပြောချင်တာ။ မြတ်စွာဘုရားက ဖြေလို့မရတဲ့မေးခွန်းမို့ မဖြေတာ။ အဲဒီတော့ သူက မကျေနပ်ဘူး။

ကိုယ့်ဘာသာ နည်းနည်းဖြေကြည့်ဦးပေါ့။ ကိုယ့်မှာ ကားမရှိဘူး။ အဲဒီမရှိတဲ့ကားသည် Made in Japan လား၊ Made in Germany လားဆိုလျှင် ဘာ ပြောမလဲ။ ကိုယ့်မှာရှိမှမရှိတာ၊ အဲဒါမျိုးပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း အတ္တကို လက်မခံဘူး၊ လက်မခံတဲ့အတွက်ကြောင့် အတ္တကိုကိုင်ပြီးတော့ မေးတာမှန်သမျှ မဖြေဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဘုရားအနေနဲ့ အတ္တ ကရှိမှမရှိတာ၊ ဖြေလိုက်လျှင် လက်ခံပြီးသားဖြစ်သွားမှာပေါ့။ အဲဒီမေးခွန်းနဲ့

ပတ်သက်ပြီးတော့ ဥတ္တိယသုတ် ဆိုတာရှိတယ်။ အဲဒါကို နိုင်ငံခြားသားတွေ Buddhism နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ရေးတဲ့ စာအုပ်တွေထဲ မှားပြီးတော့ ဘာသာပြန်ထားတာတွေ ရှိတယ်။ မေးခွန်းက ဘာလဲဆိုတော့ ‘အတ္တိ အတ္တာ၊ နတ္တိ အတ္တာ’ ဒီမေးခွန်းလေး နှစ်ခု မြတ်စွာဘုရားကိုမေးတယ်။ အတ္တဆိုတာ ရှိသလားဆိုတဲ့မေးခွန်း၊ ဘုရားက မဖြေဘူး။ အတ္တဆိုတာ မရှိဘူးလား ဆိုတော့လည်း ဘုရားကမဖြေဘူး။ အဲဒီတော့ သူတို့က ဘယ်လိုကောက်ချက် ချသလဲဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားက အတ္တနဲ့ပတ်သက်လျှင် ငြိမ်နေလိုက်တယ်၊ ဘာမှမပြောဘူး၊ ရှိတယ်လို့လည်း မပြောဘူး၊ မရှိဘူးလို့လည်း မပြောဘူး ဆိုတော့ ဘုရားက လက်ခံသယောင်ယောင်၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်သည်ပင် လျှင် နောက်မှ ဘုန်းကြီးတွေက တီထွင်ထားသယောင်ယောင်တွေ လျှောက် ပြီး ရေးကြတယ်၊ ပြောကြတယ်။ တကယ်တော့ သူတို့ဘာသာပြန်တာ မှားနေ တယ်။

‘အတ္တိ၊ နတ္တိ’ ဆိုတာ Philosophical terms ဖြစ်တယ်။ သာမန် ရှိတယ်၊ မရှိဘူးပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ အတ္တိဆိုတာ အမြဲတမ်းရှိနေတာကိုပြောတာ။ အဲဒီတော့ အတ္တသည် ထာဝရအမြဲရှိသလားလို့မေးတာ။ ဘာသာပြန်တာ ဟန်မကျရင် သွားရော။ Does Atta exist၊ ဒီလိုဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး။ Does Atta exist forever၊ အတ္တဟာ ထာဝရရှိနေတဲ့ အရှိလားလို့ မေးတာ။ အဲဒါ ဘာကိုမေးတာတုန်းဆိုလျှင် သဿတဒိဋ္ဌိကိုမေးတာ။ အတ္တကို ကိုင်မေး တာဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ကမှ အတ္တ လက်ခံမထားသည့်အတွက်ကြောင့် ထာဝရ မြဲသလားလို့ဆိုလျှင် ဘယ်လိုလုပ်ဖြေမလဲ၊ ဖြေစရာ မရှိဘူးလေ။ ဘာဖြစ်လို့ လဲ၊ ကိုယ့်ရဲ့အယူဝါဒမှာ အတ္တဆိုတာ မရှိလို့။ ‘နတ္တိ အတ္တာ’ကလည်းပဲ ‘အတ္တသည် ထာဝရမရှိဘူးလား’ဆိုတာ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမေးခွန်း။ Does not exist forever ဒီလိုဘာသာပြန်ရမှာ။ သာမန် ရှိ/မရှိကိုမေးတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာနဲ့ ဥပမာတူတုန်းဆိုလျှင် ‘အတ္တသည် ထာဝရမြဲသလား၊ အတ္တသည် ထာဝရမမြဲ ဘူးလား’ အဲဒီမေးခွန်းနှစ်ခုကို မေးတာ။

အဲဒီတော့ ‘အတ္တသည်’ လို့ ကိုင်မေးလာသည့်အတွက်ကြောင့် ခုနက ကိုယ့်မှာမရှိတဲ့ကားသည် ဂျပန်လုပ်လား၊ စက်မှုထုတ်ကားလား၊ ဘယ်လို

ဖြေမလဲ။ ကိုယ့်မှာမှမရှိတာ ဖြေလို့မရဘူး။ ‘သားသမီးမထွန်းကားသော အမျိုးသမီး၏သားသည် အရပ်မြင့်သလား၊ အရပ်ပုသလား’ဆိုလျှင် ဘယ်လိုလုပ်ဖြေမလဲ။ ဖြေလို့ မရဘူးတဲ့။ အဲဒါမျိုးကိုဆိုလိုတယ်။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးတဲ့နောက် ဖြစ်သေးသလား’ ဆိုတော့ ‘သတ္တဝါသည်’ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကိုက မှားနေတယ်။ ‘သတ္တဝါသည်’ဆိုတာကို မစဉ်းစားဘူး။ အဲဒီတော့ သေပြီးနောက် ဖြစ်သေးသလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းက ဖြေလို့မရတဲ့မေးခွန်း၊ ဖြေလိုက်တာနဲ့တပြိုင်နက် သတ္တဝါဆိုတာကို လက်ခံပြီးသား ဖြစ်သွားပြီ။ အတ္တိ၊ နတ္တိ နှစ်ခုစလုံးကို လက်ခံလိုက်လျှင် အတ္တကို လက်ခံပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်လေ။ ဒါကြောင့်မို့ မဖြေတာတဲ့။ အဲဒါက ဌပနိယဗျာကရဏိယ လို့ခေါ်တယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ မေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်လာလျှင် ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး (၅)မျိုးရှိတယ်။ ဖြေဆိုရမယ့် မေးခွန်းပုံစံက လေးမျိုးရှိတယ်။ အဲဒီတော့ မေးခွန်းမေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့အကြောင်း ရေးထားတာ ရှိသေးတယ်ပေါ့။ သိချင်လို့မေးတာ၊ မသိလို့မေးတာ၊ မေးရမှန်းမသိလို့မေးတာ၊ မေးထိုက်လို့ မေးတာ၊ မမေးထိုက်ဘဲ မေးတာဆိုပြီး ဖော်ပြထားသေးတယ်။ မေးခွန်းတွေ မေးတယ်ဆိုတာ ‘ပညာသံဝတ္တနိကပဋိပဒါ’ လို့ ခေါ်တယ်။ ‘ဘဝမှာ ပညာကြီးခြင်း၏အကြောင်းက မေးခွန်းမေးတာပါ’။ ခုခေတ်က ပညာဒါနဆိုပြီးတော့ ပညာအလှူ လှူတာဟာ ပညာကြီးခြင်း၏အကြောင်းလို့ ပြောကြတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့စာပေထဲမှာပါတာက ပညာကြီးခြင်းရဲ့ အကြောင်းက ဘာလဲ ဆိုလျှင် တတ်ကျွမ်းနားလည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဆည်းကပ်ပြီးတော့ ‘ဒါလေး ဘယ်လိုမှတ်ရမလဲ’၊ ‘ဒါက ဘယ်လို နားလည်ရမလဲ’၊ ‘ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာ ခေါ်သလဲ’၊ အကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာခေါ်သလဲ’ ဒီလိုမေးခွန်းတွေ မေးတာသည် ပင်လျှင် ‘ပညာသံဝတ္တနိကပဋိပဒါ’ လို့ ပြောတယ်။ စာပေထဲမှာ အဲဒီလို ပါတယ်။ အဲဒီတော့ မေးတာဟာ ပညာတိုးတက်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းတစ်ခုပဲ။

ဒါကြောင့်မို့ မေးခွန်းများကို စိစဉ်ထားတဲ့အတိုင်း မေးလို့ရပါတယ်။ မေးခွန်းမေးတဲ့အခါမှာ မေးခွန်းတွေ အားလုံးကို Challenge လုပ်နိုင်တာ ဘုရားတစ်ပါးပဲ ရှိတယ်။ ကွဲပြားခြားနားမှုလေးတစ်ခု ပြောပြမယ်။ မြတ်စွာ

ဘုရားက မေးခွန်းမေးပါရစေလို့ လာတောင်းပန်ရင် ‘ပုစ္ဆ ယထာကမံသိ’တဲ့။
 ‘ကြိုက်တာမေးစမ်း’ လို့။ ဒါ Challenge လုပ်တာ။ ခြင်းချက်မထားဘူး။
 ဒါ ဘုရားကပြောတာ။ အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့တောင် အဲဒီလိုမပြောဝံ့ဘူး။
 အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ကျတော့ ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ‘ပုစ္ဆ၊ သုတ္တာ
 ဇာနိဿာမ’ ‘မေးပါ။ မေးခွန်းကိုသိပြီးမှ ဖြေနိုင်၊မဖြေနိုင် သိပါမယ်’တဲ့။ ဒါ
 အရှင်သာရိပုတ္တရာ စတဲ့ ရဟန်းတွေရဲ့ ပဋိညာဉ်ပေးတဲ့စကား။ ဘုန်းကြီးတို့က
 အဲဒီလောက်တောင် ပဋိညာဉ်ပေးလို့ မရသေးဘူး။ မေးကြည့်ပါပေါ့။ ဖြေနိုင်
 ရင် ဖြေပါမယ်လို့ ဒီလိုပဲ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။

သက်ရှည်ကျန်းမာ စိတ်ချမ်းသာ လိုရာဆန္ဒ ပြည့်ကြပါစေ။

(ဓမ္မဗျူဟာသင်တန်းသားများ၏ မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုခြင်း စာအုပ်မှ
 ဆရာတော်၏ အဖွင့်စကားကို ကူးယူဖော်ပြ ပူဇော်ပါသည်။)

ဦးကိတ္တိသာရ (ဦးကျော်ဟိန်း) အား
မဟာကြားအပ်သော
သြဝါဒတရား

ဆရာတော်-

ကြွပါကြွပါ။ ဘယ်ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးတုန်း။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တပည့်တော် မော်လမြိုင်မှာပါ။ မိုးမခကျောင်းမှာပါဘုရား။ ဆရာတော်
က ဦးဓမ္မပါလ။ ငယ်ငယ်လေးပဲရှိပါသေးတယ်။ ဆင်ဖြူကျောင်းတိုက်။
အဲဒီနားမှာ ဝဲယုံ၊ ကျိုက်သလွင်ဘုရားရှိတယ်။

ဆရာတော်-

မော်လမြိုင် နှစ်ခေါက်လောက်တော့ ရောက်ဖူးတယ်။ ကျိုက်သလွင်
ဘုရားတော့ မသိဘူး။ ဘယ်နှစ်ဝါ ရသွားပြီလဲ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

နှစ်ဝါပြည့်တော့မယ်ဘုရား။ တပည့်တော် အပြီးဝတ်လိုက် တာဘုရား။
ဘာမှကို မရှိတော့ဘူးဘုရား။ တပည့်တော်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က လူဖြစ်တုန်းကို
လူ့ဘဝတန်ခွင်တယ်။ လူဖြစ်ကျိုး နှစ်ချင်တယ်ဘုရား။ လူ့ဘဝတုန်းက လုပ်လို့
ရတာ အစွမ်းရှိသ၍ အကုန် တစ်ပြည်လုံးကို အကျိုးပြုတယ်ဘုရား။ အခု
ရဟန်းဘဝရောက်တော့ ဘုန်းဘုန်းကြီးတို့ ရှေ့ကနေသွားတာ တပည့်တော်တို့
နောက်က လိုက်မှာဘုရား။ ဘုန်းဘုန်းတို့ ဘုရားတရားတော်ကို တပည့်တော်တို့
လူ့ဘဝတုန်းက ကြိုးစားအားထုတ်ထားတာ ကိုက်ညီ မကိုက်ညီ။ မဟာစည်
ဆရာတော်ဘုရားရေးတဲ့ စာအုပ်တွေ တပည့်တော် ဖတ်တယ်ဘုရား။ ပုရာ

ဘောဒသုတ်၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်၊ ဓမ္မစကြာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပထမတွဲ၊ ဒုတိယတွဲ။

တပည့်တော် လူ့ဘဝတုန်းက ဒီလိုမျိုး ကျမ်းကြီးအဆူဆူ သဘော ပေါက်ထားပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော် ဝါသနာပါလို့ဘုရား။

နောက်တစ်ခုက လူ့ဘဝရဲ့ အဓိပ္ပါယ်။ လူဖြစ်တုန်း ဘာလုပ်သင့် သလဲ။ တပည့်တော် ထိုက်ထိုက်တန်တန် အသုံးချချင်လို့ ဆရာတော်ဘုရား ပေါင်း များစွာစီ တပည့်တော် လိုက်တွေ့ ဂါရဝပြုတယ်။ မေးခွန်းတွေ မေးပါ တယ်ဘုရား။ အမိန့်ရှိတာတွေကို တပည့်တော်ကိုယ်တိုင် အားထုတ် ကြည့် တယ်။ ဒီကနေ့ဆိုရင် တပည့်တော်ရဲ့မိတ်ဆွေ ဦးရဲထွန်း အရင်တုန်းကဆို ဦးချန်ထွန်း။ ဒေါက်တာဘမော် အမတ်။ ဒီနေ့ ၆-ရက် အသုဘချတယ်။ တပည့်တော်ထက် ၁၀-နှစ်ကြီးတယ်ဘုရား။ တပည့်တော် အခု ၆၃-နှစ်ဘုရား။ တပည့်တော်ရဲ့ အသိုင်းအဝိုင်း၊ တပည့်တော်ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာတော့ အသက် အရွယ်ကြီးပြီးတော့ သေသေချာချာ ကိုယ့်ကိစ္စရော၊ သူများကိစ္စတွေ ရော မကျေတဲ့သူတွေ အများကြီးပဲ။ တပည့်တော်ကတော့ တပည့်တော် ပတ်ဝန်း ကျင်မှာ ကိုယ်တိုင်လည်း တာဝန်ကျေချင်တယ်။

အခု ဆရာတော်ဘုရားတို့ လုပ်နေတာတွေကို တပည့်တော် အရမ်း အားကျတယ်။ တပည့်တော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာ ပျော်နေတာ။ အဲဒါ တကယ်တမ်းတော့ ဒုက္ခတွေ ရောက်နေတာ။ တပည့်တော် လူလိုနားလည်တာ လိုက်ဆွေးနွေးတာဘုရား။ ဒါပေမယ့် တပည့်တော်မှာ ဘာအပြစ်ဖြစ်လဲဆိုတော့ ဘာဝါမှ မရသေးဘဲနဲ့ သူက ဘာတွေ ပြောမှာတုန်း။ တပည့်တော်ကို အမြင်မကြည်လင်ဘူးဘုရား။ အဲဒါ ဆရာတော်ဘုရားစီကို တပည့်တော် လာလျှောက်တာ။ တပည့်တော် သိထားတာတွေ၊ ကြိုးစားပြီး အားထုတ်ထားတာတွေက ဆရာတော်ဘုရားတို့လို ဆရာတော်ဘုရားကြီးတွေ ကို ဦးချပြီး အံ့လွဲနေလားလို့ လာလျှောက်တာ။

တပည့်တော်က အခု ကလေးတွေကို အဓိကထားပြီး ဩကာသ တစ်ကြိမ် သူတို့ကို ဆွေးနွေးတယ်။ တော်တော်များများ ဩကာသ မသိဘူး ဘုရား။ လူကြီးတွေလည်း မသိတဲ့အတွက် ကလေးတွေလည်း မသိဘူး။ တပည့် တော် ဧရာဝတီတိုင်းက ရွှေဖလားကျွန်းကို ရောက်တယ်။ အဲဒီကလေးတွေရဲ့ ဆရာမတစ်ယောက်က သူ့ကလေးတွေတဲ့ တခြားဘာသာက သိမ်းသွင်းခြင်းကို

ခံလိုက်ရတယ်တဲ့။ ဟိုဘက်ဘုရားက သကြားလုံး ကျွေးတယ်။ ဒီဘက်ဘုရားက ဘာမှလည်း မကျွေးဘူးတဲ့။ အဲဒါ ဦးပဉ္စင်းကြီး ကယ်ပါဦးဆိုပြီး ပြောတယ်။ အဲဒါနဲ့ တပည့်တော်လည်း ကလေးတွေကို ရုပ်ရှင်လောက လူ့ဘဝတုန်းက **ကျော်ဟိန်း**ဆိုတဲ့ နာမည်ကို နည်းနည်း အသုံးချလိုက်တယ်။ ကျော်ဟိန်းလာပြီ ဆိုပြီး ဩကာသ ရှင်းပြတယ်။ တပည့်တော် လေ့လာရှာဖွေထားပြီး သိသလောက်ပေါ့။ ပြီးတော့ ရုပ်ပြစ်ရှစ်ပါး။ အဲဒီ ရုပ်ပြစ်ရှစ်ပါးထဲက တပည့်တော်က ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က တပည့်တော် ဆရာတော်ဘုရားကို သွားလျှောက်တယ်။

“ဆရာတော်ဘုရားတို့ နိဗ္ဗာန်အကြောင်း သိပ်ပြောတယ်။ နိဗ္ဗာန် ရှိလို့လား၊ ဆရာတော်ဘုရား ရောက်ဖူးလား၊ ဘယ်နားမှာတုန်း၊ တပည့်တော်လည်း သွားချင်တယ်၊ တပည့်တော်ကို လိုက်ပို့ပေးပါ” လျှောက်တော့-

“မင်းက ငါတို့ဗုဒ္ဓကို လာတိုက်ခိုက်တာလား”တဲ့။

“မဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော် ဗုဒ္ဓဘာသာ အစစ်ဖြစ်ချင်တယ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ်ဆိုရင် ဘာလုပ်ရတာလဲ”

တပည့်တော်ကို ဘယ်လို ပြန်မိန့်လဲ ဆိုတော့-

“မင်းက မမြင်ဖူးတာနဲ့ မရှိဘူး ပြောရအောင် ရှိတာကို သိနိုင်တဲ့ အသိဉာဏ် မင်းမှာ ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ”တဲ့။

အဲဒီမှာ တရားတော်တွေကို သိနားလည်နိုင်တဲ့ အသိဉာဏ်တွေကို တပည့်တော် ကြိုးစားအားထုတ်တယ်ဘုရား။ စာဖတ်လို့ သိတာထက် အဲဒီ စာထဲမှာ ပါတာကို ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကြည့်တဲ့ အခါမှာ နောက်ထပ်သိလာတယ်။

တပည့်တော် အခုရောက်နေတဲ့အရပ် တပည့်တော်ကို “ဦးပဉ္စင်း ကျော်ဟိန်း၊ လာပါဦးဗျာ”ဆိုပြီး တပည့်တော်ကို ဆွေးနွေးတာပဲဘုရား။ ပလ္လင်ပေါ်မှာ ထိုင်ပြီး တရားဟောတာ မဟုတ်ဘူးဘုရား။ ဆွေးနွေးတာ။ အဲဒီတော့ “ဒကာဒကာမတို့ တစ်နေ့တစ်နေ့ စိတ်ဒုက္ခရောက်တဲ့အချိန်၊ စိတ်သက်သာတဲ့အချိန် ဘယ်အချိန် ပိုများလဲ”လို့ တပည့်တော်မေးတယ်။ စိတ်ဒုက္ခရောက်တဲ့အချိန် ပိုများတယ်တဲ့။ အဲဒါကို ဦးပဉ္စင်း ဆွေးနွေးကြည့်မယ်လို့ ကိုယ့်စိတ်ကို ဒုက္ခပေးနေတာ ကိုယ်တွေးနေတဲ့ အတွေးကြောင့် မဟုတ်ဘူးလားလို့။ မဖြစ်သေးတာကို စဉ်းစားတယ်။ ဖြစ်ပြီးတာတွေ ပြန်မရနိုင်မှန်း သိရဲ့သားနဲ့ စဉ်းစားပြီး ဒုက္ခအရောက်ခံတာ မဟုတ်ဘူးလား။ အခု ပစ္စုပ္ပန်

တည့်တည့်မှာ ကိုယ့်စိတ်ကို ထားနိုင်ရင် သက်သာလိမ့်မယ်လို့ တပည့်တော်က သူတို့နားလည်နိုင်မယ့် စကားတွေနဲ့ တပည့်တော်ရဲ့ အတွေ့အကြုံ ဆွေးနွေးပြီး ပြတယ်။

အဓိကကတော့ ကိုယ့်စိတ်ကို ပစ္စုပ္ပန်မှာ ထားနိုင်ရင် သက်သာမယ်လို့။ သူတို့ကို ကျေးဇူးဆပ်တဲ့ သဘော။ တပည့်တော် သရုပ်ဆောင်တာကို သူတို့ အားပေးခဲ့တာကို တပည့်တော်က အဲဒီအသိတွေနဲ့ ကျေးဇူးပြန်ဆပ်တာ။ တခြားတော့ ဘာမှမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ ဆရာတော် ဘုရားရဲ့ ပညာဂုဏ် ရယ်။ တပည့်တော် အခုလျှောက်တာရယ် ဘုရားစကားနဲ့ လွဲနေတာရှိလား ဘုရား။

ဆရာတော်-

ပစ္စုပ္ပန်တည့်အောင် ထားတယ်ဆိုတာမှာ ထားပုံထားနည်းလေးရော ပြောလိုက်သေးလား။ ဘယ်လိုပြောခဲ့လဲ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ပြောခဲ့တယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်က ဘယ်လိုလုပ်တုန်းဆိုတော့ ကိုယ့် စိတ်ကို ကိုယ်စောင့် ကြည့်တယ်။ စောင့်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ခန္ဓာရှိရင် ပစ္စည်း ခြောက်ခုက ကိုယ့်ကို တစ်လှည့်ပြီးတစ်လှည့် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆက်တိုက်ကို ဝင်တာ၊ ရှိမှန်းသိတာ စတယ်။ သိလိုက်တဲ့အချိန်မှာ လက်မခံဘူး။ လက်မခံရင် သူက ပြန်ထွက်သွားတာ။ သဘာဝ ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီသဘာဝကို မသိဘဲနဲ့ လက်ခံလိုက်တဲ့အခါ သူက ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ခွင့်ရသွားပြီး ကိုယ့်စိတ်ကို နှိပ်စက်တာ။ အဲဒီ အာရုံခြောက်ပါးကြောင့် ဝင်လာတာကို သတိထားပယ်နိုင်ပြီး ကိုယ့်စိတ်ကို ပစ္စုပ္ပန်မှာ သတိထားနိုင်ရင် အဲဒီအာရုံပေါင်း များစွာဟာ ကိုယ့်စိတ်ကို အလေ့အကျင့်ဖြစ်ပြီး ဝင်လာပေမယ့် သူ့ဟာသူ ပြန်ထွက်သွားနိုင် မယ်ဆိုရင် သက်သာမယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီသက်သာတာတွေဟာ လုပ်နေတုန်း ခဏပဲ။ ဆက်တိုက်လုပ်နိုင်ရင် သတိထားပြီး ဆက်တိုက် ကြည့်ကြပါ။ မြတ်စွာ ဘုရားနောက်ဆုံး မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ **အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေဝ-** မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆဆိုတဲ့ စကားအဓိပ္ပါယ်ကို တပည့်တော်တို့က လူ့ဘဝမှာ အကြာကြီး နှစ်ပေါင်း ၆၁-နှစ်နေတော့ တပည့်တော်ကို အားပေးတဲ့သူတွေကို အဲဒီ အသက်အရွယ်ထိ မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆ မမေ့ခြင်းက သတိပဲ့လို့ သတိကို

အထူးတလည် သူတို့နားလည်အောင် ပြောတယ်ဘုရား။

သတိကြီးစွာထားပါ။ တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ အမှတ်တမဲ့ နေနေတဲ့ စိတ်တွေကို သတိစိတ်အဖြစ်ပြောင်းလဲတာလို့ သူတို့နားလည်အောင် သူတို့သဘောပေါက်အောင် တပည့်တော် ဆွေးနွေးတာ၊ အဲဒါကို ဆရာတော် ဘုရားကို လျှောက်တာ။

ဆရာတော်-

ပစ္စုပ္ပန်ထားဆိုတာ ပြောတာတော့ လွယ်တာပဲနော်။ အာရုံကို နှစ်မျိုးကြည့်ရမယ်။ အာရုံတိုင်းကို ပုတ်ထုတ်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။

ဦးကိတ္တိသာရ- မှန်ပါတယ်ဘုရား။

ဆရာတော်-

ဝင်လာတဲ့အာရုံက အာရုံပေါ်မှာမှုတည်ပြီးတော့ စိတ်ဖြစ်ပုံက နှစ်မျိုး ရှိတယ်။ ဆိုပါတော့ မျက်စိရှိတော့ မြင်စရာတော့ မြင်မှာပေါ့။ မြင်စရာ အာရုံသည် မြင်လာတဲ့အာရုံသည် လိုချင်စရာကောင်းတဲ့ Desire for object ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ကိုယ့်အဖို့မှာ နှစ်သက်စရာအာရုံ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်၊ မနှစ်သက် စရာ မုန်းတီးစရာအာရုံ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ဘာမှမဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ်က အာရုံရဲ့ သဘောကို တွေဝေစရာအာရုံ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ တစ်ခုကတော့ လိုချင်စရာ အာရုံနဲ့ မုန်းတီးစရာအာရုံနှစ်ခု ဝင်လာနိုင်တယ်။ အဲတော့ ဝင်လာတဲ့အခါ ဘယ်အာရုံပဲဝင်ဝင် အဓိကကတော့ ကိုယ့်ရဲ့ အတွင်းအဇ္ဈတ္တက ထိုအာရုံ ပေါ်မှာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်တဲ့ **ယောနိသော မနသိကာရ နဲ့ အယောနိသော မနသိကာရ** ဆိုပြီး နှစ်ခုရှိတယ်။ နှစ်သက်စရာ အာရုံလေးကို ကြည့်ပြီးတော့ 'ဟာ နှစ်သက်စရာ ကောင်းလိုက်တာ'ဆိုရင် ဒီအတွေးကြောင့် လောဘ ဖြစ်လာတယ်။ မနှစ်သက်စရာ အာရုံဆိုရင် 'မုန်းစရာကောင်းလိုက်တဲ့ အာရုံ ကြီးပဲ၊ ငါမကြိုက်တာကြီးပဲ'လို့ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းလိုက်မယ်ဆိုရင် ဒေါသ ဖြစ်လာတယ်။ အာရုံရဲ့သဘာဝ အစစ်အမှန်ကို မသိလိုက်ရင်လည်း တွေဝေမှု မောဟဆိုတာ ဖြစ်သွားတယ်။

အဲတော့ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ဘာထူထောင်ရမလဲဆိုရင် ဘယ်အာရုံပဲ လာလာ **ယောနိသောမနသိကာရ** ထားနိုင်ရမယ်။ တရားအားထုတ်တယ်

ဆိုတာ အဲဒါကို လေ့ကျင့်တာပါ။ နှစ်သက်စရာအာရုံကို တွေ့လိုက်တဲ့ အခါမှာ လည်းပဲ လောဘမဖြစ်အောင် ထိန်းရမယ်။ မုန်းတီးစရာအာရုံ ပေါ်လာရင် လည်း ဒေါသမဖြစ်အောင် ထိန်းရမယ်။ နှစ်သက်စရာလည်းမဟုတ်ဘူး၊ မုန်းတီးစရာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ တွေဝေစရာအာရုံ ဝင်လာရင်လည်း အာရုံရဲ့ သဘာဝကို အမှန်သိအောင် ကြိုးစားရမယ်၊ မောဟ မဖြစ်အောင်ထိန်းရမယ်။ အဲဒီလို ထိန်းလိုက်တဲ့ အလေ့အကျင့်တစ်ခုဟာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ် တာပဲ။

ဆိုလိုတာက ခုန သတိထားလိုက်သည့်အတွက်ကြောင့် နှစ်သက်စရာ အာရုံမြင်ရင် နှစ်သက်စရာအာရုံ၊ မနှစ်သက်စရာအာရုံ မြင်လည်း မနှစ်သက် စရာအာရုံလို့ သတိထားတတ်လာပြီဆိုတဲ့အခါ နောက်က ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဆိုတဲ့ သမ္မဇဉတရား လိုက်လာတာပေါ့။ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဆိုတဲ့ သမ္မဇဉတရား လိုက် လာတဲ့အခါမှာ ကောင်းတဲ့အာရုံပဲဖြစ်ဖြစ် မကောင်းတဲ့ အာရုံပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့် သန္တာန်မှာ အကယ်၍ လောဘဖြစ်သွားရင်လဲ ပြန်ထိန်းလိုက်တယ် ‘အော် ငါလောဘဖြစ်သွားပြီ’၊ ဒေါသဖြစ်သွားရင်လည်း ပြန်ထိန်းလိုက်နိုင်တယ်။ မောဟဖြစ်သွားလို့ရှိရင်လည်း ပြန်ထိန်းလိုက်နိုင်တယ်ပေါ့။ ဒီပြင် ဣဿာ မစ္ဆရိယ စသည်ဖြစ်ရင်လည်း ပြန်ထိန်းလိုက်နိုင်တယ်။

အစမှာတော့ မထိန်းလိုက်နိုင်လို့ လွတ်သွားတာတွေ အများကြီး ဖြစ်နိုင်တယ်နော်။ နောက်တဖြည်းဖြည်း လေ့ကျင့်ပါများတဲ့အခါကျတော့ အာရုံ ကို ဖမ်းထိန်းလိုက်နိုင်ပြီဆိုရင် နှစ်သက်စရာအာရုံဆိုရင်လည်း လောဘ ဖြစ် မလာတော့ဘူး။ မုန်းတီးစရာ အာရုံပေါ်မှာလည်း ဒေါသဖြစ်မလာ တော့ဘူး။ အာရုံကိုမြင်ရင် မြင်တဲ့အဆင့်လောက်မှာပဲထားတယ်။ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း နှစ်ခုကို တားဆီးထားနိုင်တဲ့ အဆင့်မျိုးကို ဘုရားက **မာလုကျပုတ္တရဟန်းတော်** ကို ဟောခဲ့တာရှိတယ်။ **ဗာဟိယဒါရူစီရိယ**ကိုလည်း ဟောခဲ့တာ ရှိတယ်။ **ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ** ပေါ့။

သေချာ စဉ်းစားကြည့်မယ်ဆိုရင် စိတ်က မြန်လွန်းအားကြီးလို့၊ လူတွေ ဟာ မြင်မြင်ခြင်း လောဘဖြစ်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ တွေးလိုက်တာနဲ့ မြင်တဲ့ အာရုံပေါ်မှာ ‘နှစ်သက်စရာ ကောင်းလိုက်တာ၊ လိုချင်စရာ ကောင်းလိုက်တာ’ ဆိုတဲ့ အတွေးပေါ်မှာ လောဘဖြစ်တာ။ အဲဒီနေရာမှာ ဖမ်းထိန်းနိုင်သွားပြီ ဆိုရင် မြင်စရာအာရုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လောဘဆိုတာ မလာတော့ဘူး။ ဒေါသ

ဆိုတာလည်း မလာတော့ဘူး။ အဲဒီအဆင့်ရောက်အောင် လေ့ကျင့်နိုင်ပြီ ဆိုရင်တော့ စိတ်ကို ပစ္စုပ္ပန်ကျကျထားတယ်လို့ ခေါ်တာပေါ့နော်။ ဒါ လည်းပဲ ပြောရတာတော့ အင်မတန်လွယ်တယ်။ စိတ်က အမြဲတမ်း အာရုံတစ်ခုနဲ့ တွေ့လိုက်ရင် အလေ့အကျင့် ရနေပြီဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဖြစ်သွားပြီ။ ကိုယ်က နောက်ကျတာချည်းပဲ။ ပုထုဇဉ်တွေအနေနဲ့ အမြဲတမ်းနောက်ကျ နေတယ်။ နောက်ကျမှ ပြန်ထိန်းနိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ စိတ်အစဉ်နဲ့ ပြောမယ် ဆိုရင် သူက လက်ဖျစ်တတွက် အပြီးမှာ ကုဋတစ်သိန်းလောက် ဖြစ်နိုင်တယ်။ မီးစက်ဝိုင်း ဥပမာနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင် အင်မတန် လျင်မြန်တဲ့အခါ အဝိုင်းကြီးလို့ ထင်ရတယ်။ သို့သော်လည်း အပေါ်ရောက်တဲ့ အချိန်မှာ အောက်မရှိဘူး သေချာတယ်။ အလွန်လျင်မြန်တဲ့အချိန်မှာ ဖမ်းထိန်းဖို့ဆိုတာ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ် တွေအဖို့မှာ အလွန်ကို ခဲယဉ်းပါတယ်။ ဖြစ်လိုက်တာနဲ့ ဖြစ်ပြီးသွားပြီ။ အကုန်လုံးဟာ လွန်သွားပြီ။

အဲဒီတော့ ပထမမှာ ကိလေသာကို ဖယ်ရှားဖို့အတွက် အဆင့်သုံးဆင့် သတ်မှတ်ထားတယ်ပေါ့နော်။ အဆင့်သုံးဆင့်ကို ကျင့်စဉ်သုံးရပ်အနေနဲ့ မြတ်စွာဘုရားက သတ်မှတ်ထားတယ်။ ကိလေသာ အဆင့်သုံးဆင့်ဆိုတာ ပထမ အတွင်းထဲမှာရှိနေတယ်။ အခုခေတ် ဆေးပညာနဲ့ပြောရင် possibility မဖြစ်သေးဘူး။ အဲဒါတော့ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အနေအထားရှိတဲ့အဆင့်။ ဖြစ်လာတဲ့ အဆင့်။ မီးဆိုရင် မီးဖြစ်နိုင်တဲ့ အနေအထား၊ မီးတောက်လောင်တဲ့ အဆင့်၊ တောက်ပြီးလောင်ကျွမ်းတဲ့အဆင့် သုံးဆင့်ရှိတယ်ပေါ့နော်။ ကိလေသာမှာ လည်းပဲ အဲဒီ positive လို့ခေါ်တဲ့ ဖြစ်နေတဲ့ အနေအထား ရှိနေတဲ့အဆင့် **အနုသယ**လို့ ခေါ်တာပေါ့။ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လို့ ဘွားခနဲ ပေါ်လာရင် **ပရိယုဋ္ဌာန** လို့ခေါ်တယ်။ ဒါ မီးတောက်လောင် လာတဲ့အဆင့်ပဲ။ တောက်လာ ရင် သူ့ရဲ့ပတ်ဝန်းကျင်ကို သူလောင်ကျွမ်းတဲ့အဆင့် ဒါ **ဝိတိက္ကမ** လို့ခေါ်တယ်။ ဘယ်ကိလေသာပဲဖြစ်ဖြစ် သူက ဒီအဆင့်သုံးဆင့်နဲ့ လာတာပဲ နော်။

အဲဒီအဆင့်သုံးဆင့်ကို ပထမအဆင့်က လောင်ကျွမ်းတယ်ဆိုတဲ့ အဆင့်၊ သူ့ကိုဘာနဲ့ထိန်းရသလဲဆိုရင် ကိုယ်ကျင့်သီလနဲ့ ထိန်းလိုက်တယ်။ ကိုယ်ကျင့် သီလကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်းဖြင့် လောင်ကျွမ်းတယ်ဆိုတာ မဖြစ်ရအောင် ချုပ်တည်းတာ။ ဘာကိုချုပ်တည်းလဲဆိုရင် ကာယကံမှုကို ချုပ်တည်းလိုက် တယ်။ ဝစီကံမှုကို ချုပ်တည်းလိုက်တယ်။ အများကို သိသွားအောင်လုပ်တဲ့

အဆင့်တွေ အများနဲ့ပတ်သက်သွားတဲ့ အဆင့်တွေက ဝစီကံနဲ့ ကာယကံပဲ။ ဒီနှစ်ခုဟာ အမြင်ဖြစ်သွားပြီပေါ့နော်။

အပြော ပြောလိုက်ပြီ၊ ဥပမာ- နှစ်သက်စရာအာရုံတွေလို့ 'ဟာ လှလိုက်တာ'ဆိုရင် ဒါ ဝစီကံ ဖြစ်သွားပြီ။ လှလိုက်လို့ ရဖို့ကြိုးစားရင် ကာယကံ ဖြစ်သွားပြီနော်။ အဲဒီ အဆင့်နှစ်ဆင့်ကို ကိုယ်ကျင့်သီလနဲ့ ထိန်းလိုက်တယ်။

စိတ်ထဲက ဘယ်လို လိုချင်လိုချင်၊ လိုချင်တယ်လို့ မပြောမိအောင်၊ လှလိုက်တာလို့ မပြောမိအောင် ဝစီကံကို ထိန်းသိမ်းလိုက်တယ်။ ကြိုးစားခြင်း မပြုမိအောင် ကာယကံကို ထိန်းလိုက်တယ်။ ဒါ သီလအဆင့်။

မြတ်စွာဘုရားက သီလသိက္ခာဆိုပြီးတော့ **ဝိတိက္ကမ** အဆင့်တွေကို ထိန်းဖို့ **ဝိတိက္ကမ** လွန်ကျူးမှု လောက်ကျွမ်းမှု မဖြစ်အောင်ဆိုပြီး အဲဒီ အဆင့် တစ်ဆင့်နဲ့ ဖယ်ရှားလိုက်နိုင်တယ်။ နှစ်ဆင့်ကျန်သေးတယ်။ မီးဖြစ်လာတဲ့ အဆင့်။ အဲဒီအဆင့်ကျတော့ ဘာနဲ့ထိန်းတုန်းဆိုတော့ သမာဓိနဲ့ ထိန်းတယ်။ သမာဓိကျင့်စဉ် တစ်ခုခုကို ကျင့်လိုက်တဲ့အခါ စိတ်ထဲမှာပါ မပေါ်အောင် ထိန်းရတယ်။

အဲဒီအဆင့်ကျတော့ ခက်သွားပြီ။ သီလအဆင့်တုန်းကတော့ ခုန နှုတ်ကို ချုပ်လို့လွယ်တယ်။ ကိုယ်ကို ချုပ်လို့ လွယ်သေးတယ်။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ် ကတော့ ဒီအဆင့်လည်းခက်ပါတယ်။ အော်ချင်ရင် အော်ပစ်လိုက်မှာပဲ။ နှုတ်ကလည်း မချုပ်နိုင်ဘူးလေ။ ကိုယ်လည်း မချုပ်တည်းနိုင်ဘူး။ စိတ်ထဲမှာ မဖြစ်အောင် ထိန်းဖို့ဆိုတဲ့ အဆင့်ကြတော့ သမာဓိလုပ်ငန်းနဲ့ လုပ်လို့မရဘူး။ သမာဓိလုပ်ငန်းဆိုတာ အာရုံတစ်ခုပေါ်မှာ လေ့ကျင့်တာ။ လေ့ကျင့်တဲ့နည်း။ ကိုယ့်စိတ်လေးကို ဘယ်လောက်တည်ငြိမ်အောင် ထားနိုင်လဲဆိုတဲ့ဟာ သမာဓိ လုပ်ငန်းတစ်ခု လေ့ကျင့်တာ။

သမာဓိလေ့ကျင့်တဲ့အခါမှာ စာန်အနေနဲ့ လေ့ကျင့်တာရှိတယ်။ သမထကျင့်စဉ်အနေနဲ့ လေ့ကျင့်တာ ရှိတယ်။ ဝိပဿနာ လေ့ကျင့်တာရှိတယ်။ သမထလေ့ကျင့်တာကျတော့ ပညာကို ဦးစားမပေးဘူး။ ပညတ်အာရုံပေါ်မှာ စိတ်တည်ငြိမ်အောင်၊ စိတ်ငြိမ်အောင် ကြိုးစားတာပေါ့။ စိတ်ငြိမ်အောင် သုံးနည်းပေါ့။ သမာဓိကျင့်စဉ် ခိုင်မာအောင် လုပ်တာပေါ့။

ဝိပဿနာနဲ့ကျတော့ အသိဉာဏ်နဲ့ တွဲဖက်လာတယ်။ သူကတော့ သဘာဝတရားပေါ်မှာ အခြေစိုက်တယ်။ ဖြစ်ဆဲ ရုပ်နာမ်တွေပေါ်မှာ ကြည့်ပြီး

တော့ သမာဓိရအောင် ကြိုးစားတယ်။ သမာဓိနှစ်ခုက ဘာကိုထိန်းရတုန်းဆိုတော့ ခုနက လောဘဖြစ်မလာအောင် ဒေါသဖြစ်မလာအောင် မောဟဖြစ်မလာအောင် မီးတောက်မလာအောင် ထိန်းတဲ့ အထိန်းပဲနော်။ **ပရိယုဋ္ဌာန** ကိလေသာအဆင့်ကို ထိန်းလိုက်တယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ ဘုရားက နံပါတ်တစ် အကြမ်းဆုံး ထိန်းဖို့အတွက် သီလသိက္ခာ၊ အဲဒီထက်နုတဲ့ဟာ ထိန်းဖို့အတွက် သမာဓိသိက္ခာဆိုတဲ့ ဒီကျင့်စဉ်နှစ်ခုကိုပေးတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ခုနက positive ဖြစ်နေတာကို ချေဖျက်ဖို့ positive ဆိုတာ သူက potentiality possibility မီးခြစ်ဘူးလေးထဲမှာ နောက်ထပ် အကြောင်းတစ်ခု ထပ်ပေါင်းလိုက်တာနဲ့ သူကဖြစ်လာပြီ။ ဒီတော့ ခုနက အနေအထားတစ်ခုကို ဖျက်ဆီးဖို့ **အနုသယ**ကို ဖျက်ဆီးဖို့ကျတော့ ဝိပဿနာကျင့်စဉ် တစ်ခုကို ကျင့်ပြီး မဂ်ဆိုတဲ့အဆင့် ရောက်သွားမှ မဂ်စိတ်ပေါ်မှာ **အနုသယ** အဆင့်က ချေဖျက်လို့ရတယ်နော်။

သို့သော် ဒီနှစ်ခုထိန်းထားရင် နံပါတ်တစ် **ဝိတိက္ကမ**အဆင့် ထိန်းနိုင်ရင် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းပြီဆိုရင် ဒါကို သူတော်ကောင်းလို့ ခေါ်လို့ရသွားပြီတဲ့။ ကိုယ်ကတော့ သူတော်ကောင်းဟုတ်ပြီ။ စိတ်စင်ကြယ်မှု မရှိသေးဘူးဆိုရင် အချိန်မရွေး သူက ပေါက်ကွဲနိုင်သေးတဲ့ အနေအထားတော့ရှိနေတယ်။ အဲဒါကြောင့် သမာဓိကျင့်စဉ်လေး ကျင့်လိုက်ရင် တော်တော်လေး ထိန်းနိုင်သွားပြီ။

အနုသယ မထိန်းနိုင်သေးဘူးဆိုရင် စိတ်ချရလားဆို သူလည်း စိတ်မချရတဲ့ အနေအထားတစ်ခု၊ ရောဂါရှိနေတာလိုပဲ ရောဂါပိုးရှိနေတယ်။ စိတ်မချရသေးဘူး။ သို့သော် ရောဂါပိုးက ငြိမ်နေတယ်ပေါ့။ သူ Action ဖြစ်မလာသေးဘူး။ သူလည်း စိတ်မချဘူးလို့ပြောရမယ်။ ဒါပေမယ့် ကြည့်လိုက်ရင် သူက ကျန်းကျန်းမာမာကြီးပေါ့၊ ဒီနှစ်ခု ထိန်းထားရင် သူက တစ်ကယ့်သူတော်ကောင်းကြီး အဆင့်ရောက်နေပြီပေါ့။ သို့သော် ကိလေသာဆိုတာ တိုက်ခိုက်ပြီဆိုရင် ပြန်ရောက်သွားတာပဲပေါ့။

ရှေးတုန်းက ဘုရားအလောင်း ဈာန်ရရသေ့ကြီးတွေပေါ့လေ။ သူက သမာဓိစွမ်းအားနဲ့ ထိန်းထားတာ။ သူက ဒီအဆင့်ကို မလုပ်နိုင်ဘူး။ အဲတော့ သူက ဒီအဆင့်ကလေးကို ထိန်းထားတော့ တကယ့်သူတော်ကောင်းကြီး ဈာန်ပျံ့ပြီးတော့ ရသေ့ကြီးတွေပေါ့။ အဲဒါက ဒီအဆင့်လေးက ထပေါက်ကွဲလိုက်တဲ့အခါ လွန်ကျူးမှုတွေ ဘာတွေ အကုန်ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့

ဒီအဆင့်ရောက်အောင် ကြိုးစားဖို့က အင်မတန်မှ ခဲယဉ်းပါတယ်။

ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းဖို့ဆိုတဲ့ ဒီအဆင့်ဟာ နံပါတ်တစ် အရေးကြီးတာပေါ့။ ပြီးတဲ့အခါ သမာဓိသိက္ခာဆိုတဲ့ အကျင့်ကတော့ အချိန်များများ ယူပြီး အမြဲတမ်း သတိသမ္ပဇေလို့ လေ့ကျင့် နေရမှာ။ အပြောလွယ်သလောက် အလွန်ခက်တဲ့ အကျင့်ပဲ။ ဒါတွေ အကြာကြီးလုပ်နေရမယ်။ အရှိန်ရသွားပြီ ဆိုရင် ဒီအဆင့်ဟာ အရိယာသူတော်စဉ်အဆင့် ရောက်သွားပြီ။

အဲတော့ မြတ်စွာဘုရားတရားတော်တွေက သူ့ကျင့်စဉ်ကလေးအတိုင်း သွားမယ်ဆိုရင် မည်သူပဲဖြစ်ဖြစ် ကျင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းဟာ အကျိုးလဲရှိပါတယ်။ သို့သော် တစ်ဖက်ကနည်းလမ်းဟာ မည်မျှပင် လွယ်ကူလွယ်ကူ လုပ်ရတဲ့ အချိန်ကျတော့ မလွယ်ဘူး။ အင်မတန်မှ ခက်ခဲတယ်လို့ ပြောရမယ်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တပည့်တော် လျောက်ပါရစေ။ တပည့်တော် အခု နေမကောင်းဘူး။ တပည့်တော်ကို မန္တလေးက သီတဂူကြယ်တစ်ပွင့်ပင့်လို့ သူ့ကျောင်း ရောက်တယ်။ အအေးတိုက်တယ်။ တပည့်တော် နေမကောင်းဖြစ်တယ်။ ဒီက ဒေါက်တာဦးမျိုးဆက်က တပည့်တော်ရဲ့ အဆုတ်ကို x-ray ရိုက်လို့ အဆုတ်ရဲ့ ထိပ်က ခဲနေတယ်။ သူတော်တော် စိတ်ပူသွားတယ်။ ဒါတွေက ဆေးသောက်လို့လား။ နောက်ထပ်တွေ့ဖို့ရှိတယ်။ ဆရာဝန်ကြီးကိုယ်တိုင် တပည့်တော်ကို အဲလိုမေးတာ။ တစ်သက်လုံး မိသားစုဆရာဝန်အနေနဲ့ တွေ့တာဘုရား။ ဘာဖြစ်လို့ သူဆက်တာလဲဆို တပည့်တော် စိတ်မှာဖြစ်သွားတာ။ ပြီးလည်း ပြီးရော တပည့်တော်အိမ်က လူတွေကတော့ အဆုတ်ကင်ဆာ ဖြစ်လာနိုင်မလားလို့ စိတ်ပူကြတယ်။ သူတို့ပြောတဲ့အသံကို တပည့်တော် ကြားလိုက်တယ်။

ကြားလိုက်တဲ့အချိန်မှာ တပည့်တော် ကိုယ့်ကို ဆင်ခြင်ကြည့်တယ်။ ‘အဲဒါ စိုးရိမ်သလား၊ အဲဒီ အသံကြောင့် ငါ့စိတ်တွေ ပျက်ဆီးသွားတာလား။ တကယ်လို့ ဖြစ်ခဲ့သည်ရှိသော် ငါဘာတွေပြင်ဆင်ထားရမလဲ’။ တပည့်တော် စိတ်မှာ ခုနက ဆရာတော်ဘုရား အမိန့်ရှိသလို ဖြစ်လာနိုင်တော့မယ့် စိတ်ကလေး သောကပေါ့။ တပည့်တော် အဲဒီအချိန်က ဒီအသက်အရွယ်အထိ ရောဂါဖြစ်နိုင်ချေရှိတယ်။ ဖြစ်လာရင် ငါဘယ်လို ကာကွယ်မလဲ။ တပည့်တော်

အဲဒီရဲ့ resporn, reaction ကို မဖြစ်အောင် တပည့်တော် စိတ်ကို လေ့လာကြည့်တယ်။

တကယ်လို့ သူ့ရဲ့အဖြေ ထွက်လာလို့ ဒါ ကင်ဆာဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုရင်၊ သူပြောလိုက်ရင် ငါ့စိတ်မှာ ဘယ်လို ဖြစ်မလဲဆိုတော့ တပည့်တော် သဘောပေါက်ထားတာက လောကမှာ စိတ်ချရတာ ဘာမှမရှိဘူး။ ကြိုတင် ပြင်ဆင်နိုင်တာက သေချာမှုဖြစ်တယ်။ တပည့်တော်စိတ်ကို တပည့်တော် ပြင်ဆင်တယ်။ အဲဒီအနေအထားတွေ ခုန ဆရာတော်ဘုရား အမိန့်ရှိတဲ့စကား အသွားအလာတွေ သဘောလေးတွေနဲ့ မတူဘူးလားဘုရား။

ဆရာတော်-

ကောင်းပါတယ်။ ပြင်ဆင်တာကတော့ အကောင်းဆုံးပေါ့။ ဒါက ကိုယ့်စိတ်ကို ထိန်းတာ။ ကိုယ့်ဟာကို အသိဆုံးပဲနော်၊ သူများစိတ် သိဖို့ရာသာ ခက်တာလေ။ ကိုယ့်အတွက်တော့ ကိုယ်ပြင်ဆင်ရမှာပဲ။ တပည့်တော် ဂျာမဏီက ပြန်လာတော့ ၂၀၀၆ခုနှစ်က ထင်တယ်။ လေယာဉ်ပေါ်မှာ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ကို ဖက်ရင်းနဲ့ သမ္မတကနေဒီကတော် ဂျက်ကလင်းကနေဒီ နယူးယောက်ဆေးရုံကြီးမှာ ဆေးကုတယ်။ သူ့ကို ကင်ဆာလို့ ပြောလိုက်တယ်။ သူ ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်ဘူးနော်။ သူ့မှာလည်း သူ့အားကိုးနဲ့သူ ပြင်ဆင်တဲ့အကြောင်း ပြောတာပါ။

အဲဒီမှာ ဆေးရုံက သူ့ကို ကုလို့မရတော့ဘူး။ အိမ်ပြန်ဆင်းတယ်။ သူ့အိပ်ယာတွေကို ကျကျနန သပ်သပ်ရပ်ရပ် သူလုပ်စရာရှိတာတွေ လုပ်တယ်။ wish တွေရေး။ ပြင်ဆင်ပြီးတော့ တစ်ပတ်လောက်နေတော့ သူ့ဆုံးသွားတယ် ဆိုတာ တပည့်တော်လည်း တော်တော်အံ့သြသွားတယ်။

ကြည့်စမ်း ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်ဘူး။ တုန်လှုပ်မှုမရှိဘဲနဲ့၊ သူ့စိတ်ထဲ တုန်လှုပ်မှုရှိတယ် မရှိတယ်ဆိုတာကတော့ အကဲခပ်ကြည့်တာပေါ့နော်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုက စိတ်ထဲဘယ်လို နေမလဲတော့ မသိဘူးနော်။ သို့သော် သူ့လှုပ်ရှားမှုလေးတွေ ကြည့်ရတာက စိတ်ထဲ ကျေနပ်စရာတွေ ကောင်းတယ်။ ကိုယ်သေမယ်ဆိုတာ သိတာကို ပြင်ပြင်ဆင်ဆင် လုပ်တယ်။ အဲဒီလို နေနိုင်ရင် အလွန်ကောင်းတယ်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ဘုရားက မိန့်ထားတာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ မွေးဖွားခြင်းနှင့် သေဆုံးခြင်း ကြားမှာ နောက်ဆုံးထွက်သက် စိတ်တစ်ခု၊ ထွက်သက်အချိန်မှာ ဖြစ်ပေးရမယ့် စိတ်ဟာ ဘုရားက အလိုမရှိတဲ့ စိတ်ကိုဖြစ်မှု။ အဲဒါဘာလဲဘုရား။

ဆရာတော်-

အပြစ်ကင်းတဲ့စိတ်။ အမှန်ကတော့ အကုသိုလ်ကင်းတဲ့စိတ်။ ဘုရားက စိတ်ဟာ ညစ်နွမ်းရင် မကောင်းတဲ့ဘုံကို ရောက်တယ်လို့ အမြဲတမ်း ဟောတယ်။ **ပဒုဋ္ဌစိတ်**လို့ ခေါ်တယ်။ **သံကိလိဋ္ဌစိတ်** လို့လဲသုံးတယ်။ **သံကိလိဋ္ဌစိတ်** ရှိရင် မကောင်းတဲ့အနေအထားမျိုးဖြစ်မယ်။

စိတ်ရဲ့အညစ်အကြေးက ၁၁-မျိုး ရှိတယ်။ ကိလေသာဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင် ၁၀-မျိုးပေါ့။ စိတ်ရဲ့အညစ်အကြေး ၁၁-မျိုးဆိုတာ အာရုံ ပေါ်မှာ တွေဝေတာလည်း စိတ်ရဲ့အညစ်အကြေးပဲ။ နောက် သမာဓိရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အာရုံပေါ်မှာ စိတ်လွင့်လာတဲ့စိတ်။ မဆောက်တည်နိုင်ဘူး၊ ကိုယ့်စိတ်ကလေးဟာ လွင့်ပျံ့ပြီးတော့ ထိန်းလို့မရဘူး။

တပည့်တော်တစ်ခါတုန်းက ရောဂါဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်စိတ်ကို စုစည်းလို့ မရဘူး။ တစ်ခါဖြစ်ဖူးတယ်။ အိပ်လို့လည်း မရဘူး။ စိတ်ကို ကြိုးစားစုစည်းတယ် မရဘူး။ မောဟဖြစ်တယ်။ ဥဒ္ဓစ္စဆိုတာလေးက ဖြစ်လာရင် အင်မတန် သိမ်မွေ့ တယ်။ တစ်ခါဖြစ်ရင် သူက စုစည်းလို့ မရဘဲနဲ့ လွင့်ပျံ့နေတာလည်း စိတ်ရဲ့ အညစ်အကြေးတစ်ခုပဲ။

နောက်တစ်ခါကျတော့ **အဟိရိက အနောတ္တပ္ပ** မကောင်းတဲ့ စိတ်ကလေး။ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ပေါ်လာတာကို သူကမရှက်ဘူး၊ မကြောက်ဘူး ပေါ့။ မရှက်ဘူး၊ မကြောက်ဘူးဆိုတာ ဒါလေးကို ရွံစရာလို့ မသတ်မှတ်နိုင် ဘူးပေါ့။ မကောင်းတဲ့ စိတ်ကလေးကို လက်ခံနေတယ် ဆိုကတည်းက မကြောက်တဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို မူတည်တာ။ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပပေါ့။ အဲဒါ တွေကလည်း စိတ်ရဲ့အညစ်အကြေးတစ်ခု၊ လူတွေ အများသိတာကတော့ လောဘဆိုတာ စိတ်အညစ်အကြေး ဆိုထားတယ်။ မာနဆိုတာ စိတ်အညစ် အကြေး ဆိုထားတယ်။ မာနဆိုတာကလည်း အလွန်သိမ်မွေ့တယ်။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါရဲ့ မာနဆိုတာ သူရဟန္တာ မဖြစ်အောင်ထိန်းတာ။ အနှောင့် အယှက်ဖြစ်တဲ့ မာနကတော့ ဘာတုန်းဆိုရင် သူက 'ငါ ဒိဗ္ဗစက္ခု

ရတယ်။ စကြာဝဠာတစ်ထောင်ကို တစ်ထိုင်တည်းနဲ့ ငါကြည့်နိုင်တယ်။ ဒီအတွေးလေး သူ့မှာရှိတယ်။ ဒီအတွေးလေးကို အရှင်သာရိပုတ္တရာက ထောက်ပြတယ်။ ဒါ မာနပဲ။ ဒါလေးကိုဖျောက်လိုက်ပါ။ မတွေးပါနဲ့။ အဲဒီ အတွေးကို သူ့ရဲ့ quality ကို သူက ငါကြည့်နိုင်တယ် ဆိုတော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘာမှမခက်ဘူး။ အဲဒီ စဉ်းစားချက်လေး တစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒါမာနပါ။ အဲဒါကို ပယ်လိုက်ပါတဲ့။

တပည့်တော် စဉ်းစားကြည့်တယ်။ အေး တို့အနေနဲ့ဆိုရင် အဲဒါ မာန လို့တောင် မထင်ရဘူး။ သူလုပ်နိုင်လို့ လုပ်နိုင်တယ် ပြောတာလေ။ အခု ခေတ်လည်း ပြောကြတာပဲ။ ‘ငါသမာဓိကောင်းတယ်၊ ဘယ်လောက် ထိုင်နိုင် တယ်၊ ငါ ဘယ်လောက်စိတ်ကို ထိန်းနိုင်တယ်’။ ဒါလေးက စိတ်အညစ်အကြေး မှန်း မသိဘဲနဲ့ အညစ်အကြေးဖြစ်နေတာ။ အဆင့်မြင့်တဲ့ တရားထူးရဖို့ကျတော့ သူဟာ ကြီးစွာသော အနှောင့်အယှက်ဖြစ်တယ်။

မြို့မှန်လေးတစ်ခု သေးသေးလေးဟာ လက်ဖဝါးထဲမှာ ထည့်ပွတ်ရင် ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ နာလည်းမနာဘူး။ သို့သော် အဲဒီ မြို့မှန်လေးဟာ မျက်လုံးထဲ ထည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုလဲ။ ထို့အတူပဲ ခုန မာနလေးဟာ သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အနေနဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင် အညစ်အကြေးလို့ ပြောစရာမရှိဘူး။ ရှိရင် ဘာမှပြောလောက်တဲ့ဟာ မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် အဆင့်မြင့်တဲ့ တရားထူး တရားမြတ်ရဖို့ကျတော့ တကယ့်ကို အကြီးအကျယ် အတားအဆီး ဖြစ်နေ တယ်။ မျက်လုံးထဲရောက်သွားတဲ့ အမှန်ကလေး၊ ဆံချည်မျှင်လောက် ဟာလေးကလည်းနော်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တပည့်တော်တို့ တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ နောက်ဆုံးထွက်သက် the last seconds ကုသိုလ် အာရုံစိတ်လည်း မဖြစ်ဘူး။ အကုသိုလ်အာရုံ စိတ်လည်း မရှိဘူး။ ဘာမှထပ်ဖြစ်ခြင်းမရှိတော့ဘူးဆိုတဲ့ အဆင့်ထိ ကျင့်ခြင်းကို ဆိုလိုတာလားဘုရား။

ဆရာတော်-

စိတ်သဘောနဲ့ ပြောမယ်ဆိုလို့ရှိရင် နောက်ဆုံးစိတ်ဆိုတာကတော့ သူက အကျိုးစိတ်ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် သူ့မှာ ဘာစွမ်းရည်သတ္တိမှ မရှိဘူး။

နောက်ဆုံးစိတ်ဆိုတာ စုတိစိတ်ကိုခေါ်တာ။ အဲဒါကို မဆိုလိုဘူး။ နောက်ဆုံး စိတ်မ ဖြစ်ခင် နောက်ဆုံး process လို့ပြောလို့ရတယ်။ mental process က သူ့အစုလိုက် အစုလိုက် လာနေတာ။ သူက စိတ်ဖြစ်စဉ်တစ်ခုပဲ။ အကန့် လိုက် လာနေတာ။ အာရုံတစ်ခုနဲ့ ပတ်သက်လျှင် သူ့ရဲ့ တုန့်ပြန်မှုတွေက အကန့်လိုက်လာတာ။ ဒီတစ်ခုပြီးရင် နောက်အာရုံတစ်ခု ဖြစ်သလို အကန့် လိုက်လာတာ။ အဲဒီလို နောက်ဆုံးအခြေအနေကို ရောက်တော့မယ် process ထဲမှာ ခုနက အညစ်အကြေး မပါဖို့လိုတာ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

အဲဒီတော့ reaction ထပ်မဖြစ်ဘူးလား။ respond ဘာမှမရှိဘူးလား ဘုရား။

ဆရာတော်-

ရှိတယ် respond ကတော့ရှိတယ်။ respond ဆိုတာ ဒီနေရာမှာ ခုနက စိတ်ရဲ့အညစ်အကြေး မလာဘဲနဲ့ တရားဓမ္မနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဝမ်းသာမှု ရှိတယ်။ ကြည်နူးမှုရှိတယ်။ တရားအာရုံသဘော ဆင်ခြင်နေတာတွေ ရှိနိုင် တယ်ပေါ့နော်။ သောကတွေ ဘာတွေ မလာဘူး။ လောဘတွေ မလာဘူး။ သို့သော် ဒီနောက်ဆုံးစိတ်လေးမှာ နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အချိန်လေးမှာ ကောင်းတဲ့ အာရုံလို့ သတ်မှတ်တဲ့ အာရုံပေါ့။

ဦးကိတ္တိသာရ-

အဲဒီတော့ ကိုယ်ကျင့်နေတဲ့ ကျင့်စဉ်တရား၊ အသိဉာဏ်ကို စွဲလန်းခွင့် မရှိဘူးဆိုတဲ့ သတိပေးချက်က ဘာလဲဘုရား။

ဆရာတော်-

အဲဒါက မြတ်စွာဘုရားဟောလိုရင်းက အလွန်အဆင့်အတန်းမြင့်တာ ကြီးကို ပြောကြတာ။ မြတ်စွာဘုရားဆိုလိုတာက လမ်းမဆုံးသေးဘဲနဲ့ လမ်းမှာ ရပ်တန့်နေတာမျိုးကို မြတ်စွာဘုရားက မလိုလားဘူး။ ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် လမ်းဆုံးထိအောင် သွားစေချင်တယ်။ ဆိုပါစို့- သောတာပန်ဖြစ်ရင် ဒါလေးကို ကျေနပ်ပြီး ရှေ့ဆက်မလုပ်ဘူးဆိုရင် တွယ်တာနေတဲ့ သဘောလေးတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ အနာဂါမ် ဖြစ်ပြီးရင်လဲ အနာဂါမ်ပေါ်မှာ တွယ်တာနေတယ်။

ရှေ့မှာလုပ်စရာ ကျန်ရဲ့သားနဲ့ မလုပ်သေးဘူး။ အဲဒါမျိုးကို မြတ်စွာဘုရားက ဆိုလိုတာ။ အနာဂါမ်ဖြစ်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ရဟန္တာဖြစ်ဖို့ ကျင့်ရမယ်။ အနာဂါမ်အဆင့်လေးကို တွယ်မနေနဲ့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

သူက အဲဒီအထိရှိနေပြီ သူကအသက်မကုန်သေးဘူးဆိုတော့ အဲဒီ အသက်မကုန်သေးတဲ့ အချိန်မှာ ရှိနေသင့်တဲ့ အသိဉာဏ်က ဘာဖြစ်မှာလဲ ဘုရား။

ဆရာတော်-

အဲဒါကတော့ မြင့်ပါတယ်။ အဲဒီနေရာအဆင့်ကို လူတိုင်းလူတိုင်း ရောက်ဖို့ဆိုတာ မလွယ်ကူဘူး။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တပည့်တော် မနေ့က ခုနကလို ကြည့်လာတော့ တပည့်တော်သားက ဒီ result ကိုသွားမေးတယ်။ SSC က ပရော်ဖက်ဆာမျိုးကျော် ဆီမှာ။ သူက ဖက်ချင်နေတာ။ အဲဒီဆင်ခြင်တဲ့အချိန် မတော်တဆ သူက ဒါ ကင်ဆာဖြစ်ဖို့ အလားအလာ ဖြစ်သွားပြီဆိုရင် တပည့်တော် ပြင်ဆင်ရမယ်။ ပြင်ဆင်ရမယ့် အချိန်ဆိုတာ တပည့်တော်တို့ ဘုန်းဘုန်းတို့ သေခြင်းတရားကို လူတိုင်း သိနေ သလို တကယ်သေခြင်းတရား ရောက်လာတဲ့အခါမှာ ရင်ဆိုင်ရမည့် အသိကို တပည့်တော်လိုချင်တယ်။

ဆရာတော်- အဲဒါကတော့ ပုထုဇဉ်ဆိုရင် ဝိပဿနာ အသိပဲပေါ့။

ဦးကိတ္တိသာရ-

သေခါနီးလာတဲ့ ဇောတွေ၊ ကုသိုလ်စိတ်တွေ၊ အကုသိုလ်နိမိတ်တွေ အဲဒီအပေါ်မှာ ဘာတုန့်ပြန်မှုမှ မရှိဘဲနဲ့၊ မရှိဘူးဆိုတာ သေချာနေတဲ့ အသိနဲ့ အဲဒီအပေါ်မှာလည်း စွဲလန်းမှုမရှိဘူးဆိုရင် ဘာလဲဘုရား။

ဆရာတော်-

အဲဒီလို ဆိုလိုတာမဟုတ်ဘူး။ တုန့်ပြန်မှုဆိုတာကတော့ စိတ်ရှိနေရင် ရှိဦးမှာပဲ။

မတုန်ပြန်တော့ဘူးဆိုတာ ဘယ်ဟာပဲဖြစ်ဖြစ် reaction respond မရှိတော့ဘူး။ မတုန်ပြန်တော့ဘူးဆိုရင် သူက အသေပဲ။ သူသိနေသည့် အတွက်ကြောင့် တုန်ပြန်မှုကတော့ လာတာပဲ။ အဲဒီတုန်ပြန်မှုသည် အကောင်းတုန်ပြန်မှု ဖြစ်တယ်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

အဲဒီတော့ ဘဝတစ်ခု ပြန်ထပ်မဖြစ်တော့ဘူးဆိုတဲ့ အဆုံးသတ်မှုမျိုး ဘာပြတ်သွားတာလဲ။

ဆရာတော်-

ဆိုလိုတာက ခုနက ရဟန္တာဖြစ်သွားပြီဆိုပါစို့နော်။ အဲဒါက ရဟန္တာ ဆင့်ပဲ။ ရဟန္တာအဆင့်ကျတော့ ခုနတုန်းက သူ့ရဲ့သန္တာန်မှာရှိတဲ့ ကိလေသာ၊ အနုသယအစရှိတာတွေ ဘာတစ်ခုမှ မကျန်တော့ဘူးလေ။ သူ့မှာတော့ ဘယ်လိုအာရုံတွေ တိုက်တိုက် respond အနေနဲ့ လောဘဆိုတာ မဖြစ်တော့ဘူး၊ ဒေါသဆိုတာ မဖြစ်တော့ဘူး။ ခုမှ ပြတ်တာမဟုတ်ဘူး။ အစကတည်းက respond ဆိုတာ မလာတော့ဘူး။ တစ်ချို့ သေခါနီးမှာ ရဟန္တာဖြစ်တယ် ဆိုရင်လည်း respond တွေမလာတော့ဘူး။ respond ဆိုတာကလည်း လောဘဖြစ်တဲ့၊ ဒေါသဖြစ်တဲ့ respond မလာတာ။ သူ့သန္တာန်မှာ ဖြစ်လာတဲ့ အာရုံမှန်သမျှဟာ အာရုံနဲ့သဘာဝကို သိနေပြီး မမြဲတဲ့သဘော၊ ဆင်းရဲတဲ့ သဘော၊ မစိုးပိုင်တဲ့သဘော၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘောကလွဲပြီး ဒီသင်္ခါရ အာရုံကို ရှိတဲ့အခါမှာလည်းပဲ သူကလောဘနဲ့ တုန်ပြန်တာ မရှိဘူး။ သင်္ခါရအာရုံကို ဒေါသနဲ့ တုန်ပြန်တာမရှိဘူး။ မောဟနဲ့ မာန်မာနနဲ့ တုန်ပြန်တာ မရှိဘူး။ သူ့သဘာဝအတိုင်း သူဖြစ်နေတယ်ဆိုတဲ့ တုန်ပြန်မှုနဲ့ပဲ သွားနေတယ်။ အာရုံပေါ်မှာတော့ ခုနက respond လေးတွေတော့ ရှိနေတယ်။ ရှိတဲ့ respond ကတော့ သိနေတဲ့ respond ပေါ့။ သူက ဒီသင်္ခါရတရားနဲ့ Nature ကိုသိနေတဲ့ သဘော။ သူ့ရဲ့ Nature က ဘာတုန်းဆိုရင် ဖြစ်တည်ပျက်သွားတယ်ဆိုတာ သိနေတာပေါ့။ သိနေတာ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်နေတာပေါ့။

ဦးကိတ္တိသာရ-

အဲဒါ နောက်ဆုံး လုံလောက်လား။

ဆရာတော်-

လုံလောက်တယ်ဆိုတာ ခုနတုန်းက တကယ်သိနေပြီဆိုရင် အဲဒီအသိ ရှိရင်တော့ အသိဆိုတာ ဝိပဿနာအသိပဲလေ။ တကယ်သိနေတဲ့ အသိဆိုရင် လုံလောက်တာပေါ့။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ဘဝတစ်ခု ထပ်မဖြစ်တော့ဘူးဆိုတာ သေချာလား။

ဆရာတော်-

အဲဒါကတော့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့အခါမှ ဆိုလိုတာ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ဘုန်းဘုန်းရဲ့ ရည်မှန်းချက်က အခုဘဝ အခု ပါမောက္ခချုပ်၊ အဲဒီနေရာ တရားသိပြီးတော့ ဒီဘဝ ဘယ်လိုအဆုံးသတ်မယ်လို့ ဘုန်းဘုန်း ရည်မှန်းထား တာလဲ။

ဆရာတော်-

ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း သူများတွေကတော့ မမေးဖူးဘူးပေါ့။ အဲဒီမေးခွန်းကို သူများလည်း မဖြေဖူးဘူးပေါ့။ ခုတော့ မေးလို့ရှိရင် ဖြေလိုက်ရဦးမယ်။ ဘုန်းဘုန်းက ဘုရားဖြစ်ချင်လို့ အကြိမ်ကြိမ် ဆုတောင်းခဲ့တယ်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်။

ဆရာတော်-

အဲဒါနဲ့ညီတဲ့ကျင့်စဉ် ဒီဘဝကို ကျင့်ဖို့ သိဖို့ ဆိုတာတော့ ဘုန်းဘုန်းက ဒီဘဝ နောက်ဆုံးဘဝလို့ ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ တစ်ခါမှ မရည်မှန်းဘူး။ “ငါ သူများ တွေ နားလည်အောင် အသိဉာဏ်တွေ ငါဆည်းပူးဦးမယ်၊ ငါအကျွတ်တရား ရရင် သူများတွေလည်း အကျွတ်တရား ရစေချင်တယ်”ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်။ အဲဒီစိတ်ဓာတ်နဲ့ ငယ်ငယ်တုန်းက အကြိမ်ကြိမ် ဘုရားဆုပန်ခဲ့ဖူးတယ်။ ခိုင်မြဲတာ မခိုင်မြဲတာတော့ မသိသေးဘူး။ ခုဆုပန်တာကို ပြောတာ။ ဒီဘဝကို ငါအဆုံးသတ်မယ်ဆိုတဲ့စိတ် မရှိသေးဘူး။ မှန်တာကို ပြောပြတာ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တပည့်တော်လည်း ဒီလမ်းကြောင်းကို ရောက်တာ အဲလိုရည်ရွယ်ချက် ကြီးတယ်ဘုရား။

ဆရာတော်-

ဒါကတော့ ကိုယ့်ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဆရာတော်ကြီး တွေလည်း ဒီလို ဘုရားဆုပန်တာတွေ မြန်မာပြည်မှာ အများကြီးပဲ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တပည့်တော်ကတော့ ဘုရားဆုပန်တာ မဟုတ်ဘူး။ ကျင့်စေချင်တဲ့ လူသားတွေအပေါ်မှာ ထားတဲ့စိတ်ကို ဒီဘဝဖြစ်တုန်း ကျင့်လို့ရသလောက် ကျင့်နိုင်ခဲ့ချင်တယ်။ ကျင့်နည်းကို သိချင်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းဘုန်းစီ လာ လျှောက်တာ။

တပည့်တော် ရဟန်းဝတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ကြီးမားတယ်ဘုရား။ သူများတွေလို ဟိုလိုလို ဒီလိုလိုနဲ့ ဝတ်တာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအသိ ဘုန်းဘုန်းကို လျှောက်တဲ့အသိက တပည့်တော် သိချင်တယ်။ သိချင်တဲ့အတိုင်း ကျင့်တယ်။ ကျင့်လို့ရသလောက်လေးကို ဘေးပတ်ဝန်းကျင် ပြန်ပြောပြတယ်။ တပည့်တော် လူတွေကြားထဲနေတာ အကုသိုလ်များခဲ့ပါတယ်။ မသက်သာပါဘူး။

ဆရာတော်-

တပည့်တော် တစ်ခုပြောချင်တာက အလုပ်တစ်ခု လုပ်တော့မယ်ဆိုတဲ့ အခါမှာ မျဉ်းဆိုတာရှိတယ်။ systematically ဖြစ်ဖို့လိုတယ်။ ကိုယ့်အတွေးနဲ့ မလုပ်နဲ့။ ရှေ့မှာ လမ်းဆိုတာရှိတယ်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

သဘောပေါက်ပါတယ်။

ဆရာတော်-

ဥပမာ- ကျင့်စဉ်တစ်ခုကို ကျင့်မယ်ဆိုရင် ကျင့်စဉ်ပွားနေတဲ့ ကိုယ့်မှာ သုတ္တလို့ဆိုတာ စည်းမျဉ်းလို့ ဆိုတယ်။ သုတ္တရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို မြန်မာတွေက ဘာမှန်းမသိဘူးပေါ့။ သုတ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်က ရှေးတုန်းက သစ်တုံးကြီးတွေကို ခွဲတဲ့အခါမှာ လွှဲကြီးတွေနဲ့ ခွဲတယ်။ အဲဒီလို ခွဲတဲ့အခါမှာ မျဉ်းကြီးရိုက်ရတယ်။

ကျင့်စဉ်တစ်ခုသွားတဲ့အခါမှာ အဲဒီလိုမျိုးကြီးမျိုး ရှိနေရမယ်။ မျှင်းကြီးရှိတယ်ဆိုတာ **မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ်**မှာ ဟောတဲ့အတိုင်း ကျင့်ရမယ်။ ဝိပဿနာ ကျင့်စဉ်ကို ဘယ်လိုကျင့်ရမယ်၊ သမထကျင့်စဉ်ကို ဘယ်လိုကျင့်ရမယ်ဆိုတဲ့ နည်းလမ်းအစစ်အမှန်တွေ ရှိပါတယ်နော်။ မူရင်းစာအုပ်တွေကိုလည်း ဖတ်လို့ရတယ်။ လက်တွေ့ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ တပည့်တော်သတိပေး ချင်တာကတော့ မိမိတို့အာဘော်တွေ ထည့်ပြောတာ ဖြစ်တတ်တယ်။

ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆီကလည်းယူပါ။ သူတို့ တကယ်ကျင့်သုံးတာတွေပေါ့။ တကယ့်ကို အပြောင်းအလဲမရှိတဲ့ စာပေကဟာကိုလည်း လေ့လာသင့်တယ်နော်။ တရားကျင့်စဉ်ကို အတိအကျရေးထားတဲ့ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း** တွေ ရှိတယ်။ မဟာစည်ဆရာတော်ကြီးလည်း ဘာသာပြန်ထားတာ ရှိတယ်။ အဲဒါကို စာပေနဲ့အညီ လေ့လာပြီးတော့မှ ဒီလမ်းကြောင်းအတိုင်း သွားဖို့လိုတယ်နော်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တပည့်တော်အခုကျင့်လို့ ကြိုးစားအားထုတ်လို့ရတဲ့ဟာပေါ့။ ဘုန်းဘုန်းကြီး အမိန့်ရှိတဲ့ စကားတွေ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး တပည့်တော်လည်း နားထောင်တယ်။ အခုမရှိတော့ဘူး၊ မရှိတော့တာတွေကို ဆက်တိုက်ကျင့်ပါများလာတဲ့အခါ သဘာဝကို သဘောပေါက်သလို ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီတော့ အဲဒီအပေါ်မှာ 'ငါပိုင်တယ် ငါနဲ့သက်ဆိုင်ခြင်း ဘာမှမရှိပါလား'လို့ သဘောတွေက ပေါက်လာတယ်။ အဲလို ပေါက်တာကိုပဲ လေ့ကျင့်ပြီး သဘောပေါက်မှုအား ပိုကြီးလာတယ်။ ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ။

ဆရာတော်-

စခန်းတွေ အများကြီးရှိသေးတယ်။ ဒီသမာဓိကျင့်စဉ်နဲ့ အာရုံတစ်ခုအပေါ်မှာ ကိုယ်ဘယ်လောက်ထားပြီး၊ ကိုယ်ဘယ်အဆင့်ထိ သွားမလဲဆိုတာ ကြည့်ရမယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်ကလည်း အဆင့်ဆင့်ရှိတယ်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

မနေ့က တပည့်တော်ရဲ့ X-ray ကို ကြည့်ပြီး ဒီက အဆုပ်ကင်ဆာလား မသိဘူး။ သူတို့စိုးရိမ်နေတဲ့ အချိန်မှာ တပည့်တော် အိမ်မှာ ပြင်ဆင်နေတယ်။ တကယ်လို့ ဟိုကုန်းလာလို့ရှိရင် ဒီအသံကြီးက ဟုတ်တယ်ဆိုတာ

လက်ခံနိုင်ဖို့ အဲဒီအချိန်မှာ တပည့်တော်စိတ်ကို ပြင်ဆင်ထားတယ်။ လေ့ကျင့်ထားတယ်ပေါ့။

ဆရာတော်-

အကောင်းဆုံးကတော့ ဝိပဿနာ ကျင့်နေတာ အကောင်းဆုံးပဲ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

အခုတပည့်တော်လျှောက်တာ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်လားဘုရား။

ဆရာတော်-

အစလေးပဲ၊ တွေးနေတဲ့ အဆင့်ပဲဖြစ်တယ်။ ကျင့်ပုံကို ပြောပါအုံး၊ ပြောပြမှ ဆုံးဖြတ်လို့ရမှာပေါ့။

ဦးကိတ္တိသာရ-

အခု ဆရာတော်ဘုရား အမိန့်ရှိလိုက်တဲ့အချိန်မှာ တပည့်တော်ရဲ့ စိတ်ကို ထိန်းတယ်။ အဲဒါကို တပည့်တော်သိတယ်။ အဲဒီလို သိလိုက်တဲ့ အချိန်မှာ အဲဒီစိတ်က မရှိတော့ဘူးဆိုတာ တပည့်တော် ထပ်ပြီးသိတယ်။ သိလိုက်တဲ့ အသိ မရှိတော့ဘူးဆိုတာ သိလိုက်တဲ့အချိန်မှာ ဟိုဘက်က အသိ မြည်တယ်။ အခုဆက်နားထောင်တယ်။ နားထောင်တော့ ကြားတယ်။ သူက ဆက်မြည်တယ်။ နားမထောင်တော့ မကြားဘူး။ အဲတော့ နားထောင်ခြင်းဟာ တပည့်တော် ပြဿနာဖြစ်နေပါလားဆိုတာ၊ အဲဒီအာရုံက ငါ့ကို အနှောက်အယှက်ပေးနေတယ်ဆိုတာ သိနေတယ်။

အခုပြီးသွားပြီ၊ ပြီးသွားတော့ ဘာအာရုံ လာအုံးမလဲလို့ တပည့်တော် စောင့်နေတယ်။ စောင့်နေတဲ့အချိန်မှာ ဘာမှမဖြစ်တော့တဲ့ အသိတစ်ခု၊ အဲဒီအသိတစ်ခုကလည်း ဆက်ကြည့်လိုက်တော့လည်း ငြိမ်နေတယ်လို့ထင်တယ်။ ပထမသိလိုက်တာနဲ့ အခု ဆရာတော်ဘုရားကို လျှောက်နေတဲ့အချိန်မှာ မရှိတော့ဘူး။ တပည့်တော် သိစရာကို သိနေတယ်ဆိုတဲ့ အသိနှစ်ခုစလုံး အတွဲလိုက် မရှိတော့ဘူး။ အဲဒါကို တပည့်တော်က တော်တော် အချိန်ကြာကြာလေးကို တရားအားထုတ်တယ်။ အဲဒီနည်းလမ်း မှန်ပြီလားဘုရား။

ဆရာတော်-

အစပဲ ရှိသေးတယ်။ သွားရမည့်ဟာတွေ အများကြီး ရှိသေးတယ်။

ဦးကိတ္တိသာရ- ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ။

ဆရာတော်-

ဆက်လုပ်ရမှာ။ ဆက်လုပ်ရမယ်ဆိုတာ အပြင်အာရုံကို စောင့်နေတာ မလုပ်နဲ့၊ နားကကြားရမှာ၊ မျက်စိက မြင်မှုဆိုတဲ့ အပြင်အာရုံတွေ စောင့်စရာ မလိုဘူး။ ကိုယ့်စိတ်လေးကို ချည်တိုင်လေးတစ်ခုထား၊ အာနာပါနဲ့ အာနာ ပါနလေးတစ်ခု စက္ကန့်မလပ် ချည်တိုင်လေးတစ်ခု ထားဖို့လို့အပ်တယ်။ အဲဒီ စက္ကန့်မလပ် ရှိနေတဲ့ အာရုံလေး၊ ရုပ်ဓမ္မ နာမ်ဓမ္မ တစ်ခုခုဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီ ရုပ်ဓမ္မ၊ နာမ်ဓမ္မအာရုံတွေပေါ်မှာ ခုနက နံပါတ်(၁) သိရမှာက သူ့ရဲ့ သဘာဝ ကို အရင်သိအောင် လုပ်ရမယ်။ မမြဲတာကို အရင်သိတာဟာ ခုန်ကျော်နေ တယ်။ မမြဲတာကို အရင်တွေးတာဟာ ခုန်ကျော်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ စာလိုပြောမယ်ဆိုရင် သဘာဝဓမ္မကို ကြည့်တယ်ဆိုတဲ့အခါမှာ နံပါတ်တစ်က Individual Characteristic လို့ဆိုတဲ့ သဘာဝလက္ခဏာကို အရင်ကြည့်ရ မယ်။

သဘာဝလက္ခဏာဆိုသည်မှာ သဘာဝတရားလေးတွေ ပေါ်လာသမျှ သဘာဝတရားလေးတွေရဲ့ ကိုယ်ပိုင်အမှတ်အသားလေးတွေကို ဆိုလိုတယ်။
ဥပမာ-

ဖဿ ဆိုရင် အာရုံနဲ့ ဆက်သွယ်ပေးတဲ့သဘော၊

ဝေဒနာ ဆိုရင် အာရုံကို experience အတွေ့အကြုံ ရသွားတဲ့ သဘော၊

ပညာ ဆိုရင် မှတ်တဲ့သဘော၊

ပထဝီ ဆိုရင် မာတဲ့သဘော၊ ပျော့တဲ့သဘော၊

တေဇော ဆိုရင် ပူတဲ့သဘော၊ အေးတဲ့သဘော။

အဲဒီသဘောလေးတွေကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိပြီးပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့မှ အဲဒီသဘောလေးတွေရဲ့ မမြဲမှုက ဆက်ပြီးတော့ သိလာမယ်။ မမြဲတဲ့သဘော လေးတွေ သိတာဟာ 'သာမညလက္ခဏာ'လို့ ခေါ်တယ်။

သဘာဝလက္ခဏာရယ်၊ သာမညလက္ခဏာရယ် နှစ်ခုရှိတယ်။ သာမညလက္ခဏာဆိုတာ အများနဲ့ဆိုင်တဲ့ လက္ခဏာ၊ အင်္ဂုလိပ်လို့ဆိုတော့ Universal Characteristic ဖြစ်တယ်။ သူက ကိုယ်ပိုင်သီးသန့်သဘော၊ သင်္ခါရသဘော၊ အားလုံးနဲ့ ဆိုင်တဲ့သဘောတရား။

အဲဒီတော့ ဝိပဿနာမှာ အဆင့်ကလေးနှစ်ဆင့် ရှိတယ်ပေါ့။ ပထမ အဆင့်က ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ သဘောလေးကို သိတာ။ ပထမအဆင့်ပြီးတဲ့အခါ ရင့်ကျက်လာတဲ့အခါကျတော့ မမြဲတဲ့သဘော၊ ဆင်းရဲတဲ့သဘော။ ဆင်းရဲတယ် ဆိုတဲ့ဟာကလည်း မမြဲမှုတွေ မပျက်နှိပ်စက်နေလို့ ဆင်းရဲတယ်လို့ ပြောတာ။ လူတွေ အရပ်ထဲပြောတဲ့ ဆင်းရဲတာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီသဘောလေးတွေကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပေါ့နော်၊ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တိုင်း မဖြစ်တာပေါ့။ အဲဒီသဘောက အများဆိုင်။

အဲဒီနှစ်ခု ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိလာအောင် ပထမကြိုးစားရမယ်။ ကိုယ့်စိတ် ထဲမှာ ပေါ်လာသမျှ တရားတွေဟာ၊ ရုပ်ဓမ္မ နာမ်ဓမ္မတွေဟာ ခုန ဒီ သဘာဝ နှစ်ခုနဲ့ ရှုမြင်သုံးသပ်နိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုး ရှိလာရမယ်နော်။ အဲဒီလို ရှုမြင် သုံးသပ်နိုင်တဲ့ အနေအထား ရှိလာတဲ့အခါကျတော့ သင်္ခါရတရားတွေရဲ့ မမြဲတဲ့ သဘောတွေက နောက် လေ့ကျင့်ဖန် များလာတဲ့အခါ သတိစွမ်းအားတွေ၊ သမာဓိစွမ်းအားတွေ၊ ဖြစ်တာပျက်တာတွေ မြင်ရင်းကနေပြီးတော့ သမာဓိ တရားကလည်း တအားကောင်းလာပြီး စိတ်တွေလည်း တအားကြည်လာပြီ ဆိုရင် နောက်ပိုင်းကျတော့ ကိုယ့်ရဲ့ သိတဲ့မှတ်တဲ့စိတ်က အလွန်ထက်သန် လာပြီး ဖြစ်တာကိုတောင် မမြင်တော့ဘူး၊ ပျက်နေတာတွေချည်းပဲ မြင်သွားတဲ့ အဆင့်ရောက်လာတယ်။ သူကမြန်တာကိုး၊ မြန်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောက အခု တပည့်တော်တို့ တွေးတဲ့အာရုံတွေက အများကြီး လွတ်နေတယ်။

ဘောလုံးကစားတဲ့ လူရှိတယ်။ တစ်ဖက်မှာ ၁၀-လုံး ကစားတယ်။ အလုံး ၂၀-နဲ့ ဘောလုံးကစားတဲ့ လူတစ်ယောက် ဆပ်ကပ်တွေထဲမှာ တစ်ခါတလေ ပြတယ်။ မြှောက်ပြီးဖမ်းတယ်၊ တစ်လုံးမှ မလွတ်စေရဘူး။ သူ့ လက်ထဲမှာလည်း တစ်လုံးမှ မရှိဘူး။ အဲဒီလို အာရုံတွေ အပေါ်မှာလည်း တစ်ခုမှ လွတ်မသွားအောင် ဖမ်းနိုင်တဲ့အဆင့်ကို ရောက်သွားရမယ်။ ဖမ်းနိုင်တဲ့ အဆင့်ကို ရောက်အောင်ဆိုတာ အခု သတိစွမ်းအားတွေ၊ သမာဓိ စွမ်းအား တွေ၊ ပညာစွမ်းအားတွေ တအားတက်လာမှ ရမယ်။

အဲဒီအဆင့် ရောက်ဖို့ဆို အများကြီး လိုသေးတယ်။ ကျင့်ရမယ်၊ ကျင့် လာတဲ့အခါ နောက်ဆုံးမှာ ပျက်နေတာတွေချည်း မြင်လာတဲ့အခါကျတော့ စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုအတွေ့အကြုံ၊ အာရုံထဲမှာ ဘယ်လို၊ ဉာဏ်ထဲမှာ ဘယ်လို ပေါ်လာသလဲဆိုတော့ သင်္ခါရတရားတွေဟာ ကြောက်စရာကြီးပါလားဆိုပြီး

သိလာမယ်။ တွေးကြည့်တဲ့ဟာ မဟုတ်ဘူး။ အသိဉာဏ်ထဲမှာ ပေါ်လာတာ။ ပျက်တာတွေချည်းပဲ မြင်လာတဲ့အခါကျတော့ သာယာမှုဆိုတာ ဘယ်နေရာမှ ရှာလို့မရတော့ဘူး။ ရုပ်မှာလည်း သာယာမှုရှာမရဘူး။ နာမ်မှာလည်းသာယာမှု ရှာမရဘူး။ သာယာမှု ရှာမရတဲ့အခါမှာ ဘာဖြစ်လာသလဲဆိုတော့ ဒါကြီးက လွတ်သွားရင် ကောင်းမှာပဲ။ မရှိရင် ကောင်းမှာဘဲဆိုတဲ့ အတွေးတွေ ဝင်လာ တယ်။

အဲလိုဝင်လာတော့ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ပြန်ပြီး ဆင်ခြင်သုံးသပ်လာ တယ်။ ဆင်ခြင်သုံးသပ်လာတဲ့အခါ သင်္ခါရရဲ့ သဘာဝတရားတွေဟာ ဒီ အတိုင်းပဲ။ ချစ်ခြင်းမုန်းခြင်းဆိုတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေ စိတ်ထဲမှာ မရှိတော့ဘူး။ စိတ်ဟာ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်လေး ပြန်ဖြစ်သွားတယ်။ ဉာဏ်စွမ်းအားဟာ အလွန်ထက်လာပြီဆိုတဲ့အခါ သင်္ခါရတရားတွေကို ရှုရင်းရှုရင်းနဲ့ အဲဒီသင်္ခါရ အာရုံတွေဟာ လုံးဝမဖျက်တဲ့ trace လုပ်သွားတယ်။ object တွေကို trace လုပ်သွားတဲ့အခါမှာ နောက်ဆုံးမှာ လုံးဝချုပ်သွားတဲ့ အဆင့်လေးထိအောင် သူက မြင်လိုက်တယ်။ ဘယ်နေရာသွားရင် ဆုံးသွားတယ်ဆိုတာ သူက အဆုံး လေး မြင်လိုက်ပြီ ဆိုလို့ရှိရင် ဒါနိဗ္ဗာန်ကို မြင်တယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ချုပ်သွားတယ်ဆိုတာ ရှုလို့ ချုပ်တာဆိုတာလား?။

ဆရာတော်-

ရှုလို့ ချုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ရှုလို့ ချုပ်တာမဟုတ်ဘူးဆိုရင် ဖြစ်လာစရာ ရှိတာကို အဖြစ်မခံလို့ ထပ်မဖြစ်ဘူးလို့ ချုပ်သွားတာလား။

ဆရာတော်-

သင်္ခါရတရားဆိုတာ သူ့အကြောင်းရှိလို့ သူ့ဟာသူ ချုပ်နေတာပဲ။ ကိုယ်က အသိဉာဏ်နဲ့ လိုက်သွားရင်း လိုက်သွားရင်းကနေ သင်္ခါရတရားတွေ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း မရှိတော့တဲ့ အဆင့်လေးကို မြင်လိုက်တာ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ဒါဆို သဘာဝက သူ့ဘာသူချုပ်နေတာလား။

ဆရာတော်-

သူ့ဟာသူ ချုပ်တဲ့အဆင့် ရှိတယ်လေ။ အဲဒါကို ကိုယ့်အသိဉာဏ်က မြင်တာ။ သူက လေ့ကျင့်ရင်း လေ့ကျင့်ရင်းနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ အရှုခံအာရုံဖြစ်တဲ့ သင်္ခါရတရားလေးတွေက သိမ်မွေ့သွားတယ်။ ဆိုပါစို့- ထွက်လေဝင်လေလေး တွေလည်း သမာဓိစွမ်းအားကောင်းလာရင် ပျောက်သွားသလို ထင်ရလောက် အောင် သိမ်မွေ့သွားတာလေ။ အဲဒီအဆင့် ရောက်သွားတာကို ဆိုလိုတာပေါ့။ ရောက်သွားရင် ခုနက ကိလေသာတွေလည်း အဆင့်လိုက် အဆင့်လိုက် ဖယ်ရှားသွားတယ်။ အဲဒီအဆင့်ရောက်မှ ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခု ဟာ အဆုံးသတ်တာ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

စိတ်ထဲကို စိတ်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခုဝင်ပြီး သဘောပေါက်တာ၊ သဘာဝက ငါလက်မခံရင် သူက ပြန်ထွက်သွားတာ၊ ငါမသိလို့လက်ခံရင် ငါနိပ်စက်တာပဲ။ တကယ်တော့ သူ့ဘာသူ သဘာဝက ချုပ်သွားတာ။ သူက ဖြစ်ခွင့်မပေးတော့ အဲဒါကို ပြောတာလားဘုရား။

ဆရာတော်-

မဟုတ်ဘူး၊ သူက အကြောင်းရှိရင်တော့ ဖြစ်မှာပဲ။ ကိုယ်က ခွင့်ပေး တာ မပေးတာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ကိုယ်က သိတာ၊မသိတာဘဲ ဆိုင်တယ်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

သဘောပေါက်ပြီဘုရား၊ တပည့်တော် ကြိုးစားကြည့်မယ်ဘုရား၊ တပည့်တော် ဝါသနာပါလို့ ဘုရား။

ဆရာတော်-

ကြိုးစားကြည့်၊ နည်းမှန်လမ်းမှန်လေး ဖြစ်အောင်လို့။

ဦးကိတ္တိသာရ-

သဘောပေါက်ပါတယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့်လည်း တကယ်ဖြေနိုင်တဲ့

ဆရာတော်ဘုရားတွေ့ဆုံပဲ တပည့်တော်လိုက်တာ၊ တခြားတစ်ပါးပါးနဲ့ အခါအားလျော်စွာ တပည့်တော် မတွေ့ဘူးဘုရား။ တပည့်တော်မေးတာ ကြောက်စရာကောင်းတယ်ဘုရား။

ဆရာတော်-

တချို့တလေကျတော့လည်း သတိထားပါအုံး ဦးကိတ္တိသာရ။ တပည့်တော်တို့လည်း သိပ်သတိထားတယ်လေ။ တပည့်တော်တို့ အခုပြောတာ **သုတမယဉာဏ်** အပေါ်မှာ အခြေခံထားတယ်။ **ဘာဝနာမယဉာဏ်**က နည်းနည်းပဲ ရှိပါတယ်။ သုတမယဉာဏ်က များပါတယ်။ သုတမယဉာဏ်ကို ဘာဝနာမယဉာဏ်နဲ့ applied လုပ်တယ်ပေါ့နော်။ applied လုပ်တဲ့ အသိကတော့ ရှိတယ်။

ငယ်ငယ်က မဟာစဉ်မှာ သွားပြီးတော့ တရားအားထုတ်တယ်။ ပြီးတော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မူရင်းကျမ်းစာကြီးတွေကိုလည်း သဘောပေါက်အောင် လေ့လာတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဆင်ခြင်သုံးသပ်တယ်။ ရိပ်သာတွေ သွားပြီး ဒီလို အကြာကြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုင်တာမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ သဘာဝတရားတွေကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှု ဆိုတာတော့ မပြတ်လုပ်ပါတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် တရားဟောတဲ့အခါလည်း သဘောပေါက်တာပဲ ဟောတယ်၊ သဘောမပေါက်တာ မဟောဘူး။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တပည့်တော်က ၈၉-ခုနှစ်မှာ တပည့်တော် ခရီးစဉ်အဖြစ် တပည့်တော် သုံးသပ်တယ်ဘုရား။ တပည့်တော် လူ့ဘဝကနေ အဆုံးသတ်တာက အစ စတာပါ။ တပည့်တော် ချက်ချင်းမယုံတတ်ဘူးဘုရား။ တပည့်တော် သေသေချာချာ ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ် ဖြစ်ချင်တယ်ဘုရား။

ဆရာတော်-

ယုံတာ မယုံတာထက် ကိုယ့်လမ်းစဉ်မှန်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တင်ပါ။ တပည့်တော် လမ်းစဉ်မှန်ညွှန်ပြမယ့် ဆရာတော်ကို တပည့်တော် လိုက်ရှာတာပါ။ ကျေးဇူးအများကြီး တင်ပါတယ်ဘုရား။

ဆရာတော်-

တစ်ခါတုန်းက ပြီတိသူက အမျိုးသားတစ်ယောက်နဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ သူကဘာမေးတုန်းဆိုတော့ ဆရာကြီး ဂိုအင်ဂါရဲ့ဆရာ ဦးဘခင်၊ ဦးဘခင်ရဲ့ဆရာ ဆရာသက်ကြီး၊ ဆရာသက်ကြီးရဲ့ဆရာ လယ်တီဆရာတော်၊ လယ်တီဆရာတော်ရဲ့ ဆရာက ဘယ်သူလဲ။ ဒီလို လာစုံစမ်းတယ်။ လယ်တီဆရာတော်ရဲ့ဆရာက ငယ်စဉ်ကတော့ စံကျောင်း ဆရာတော်ကြီးပဲလို့၊ မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်က စံကျောင်းဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တသုဒဿန။ ဒါနဲ့ ဒီကျင့်နည်းတွေက ဘယ်သူ့ဆီကရတုန်းတဲ့။ ဆရာစဉ်ဆက် ပြောလို့ကတော့ မဆုံးဘူးလို့ တို့မြန်မာပြည်မှာ လယ်တီဆရာတော် ဆိုတာလည်း အရေးမကြီးဘူး၊ မဟာစည်ဆရာတော်ဆိုတာလည်း အရေးမကြီးဘူး၊ ဆရာကြီးဦးဘခင်ဆိုတာလည်း အရေးမကြီးဘူး။ အားလုံးဟာ တို့ဆီမှာ ပိဋကတ်တွေက အထင်အရှားရှိနေသေးတယ်၊ ဘုရားဟောတဲ့ 'သုတ်' မူရင်းတွေ ရှိနေသေးတယ်။ ဒါဘုရားဟောလို့။

အရှင်ဘုရား ဘယ်လိုသိတာတုန်းဆိုတော့ အစဉ်အဆက်လာခဲ့တာ tradition ပဲ၊ ပြီးတော့ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ကွဲလွဲမှုမရှိဘူးဆိုတဲ့ ထုထည်အင်အားကြီးမားတာ၊ မှန်ကန်တဲ့ဟာတွေကို ကိုယ်တိုင်လည်း applied လုပ်ကြည့်ရင် အများကြီးတွေ့တယ်။ သူက history ကိုပြောမယ်ဆိုရင်တော့ လက်မခံဘူး။ history က just history ပဲ။ လူတွေရဲ့ ယုံကြည်ချက်နဲ့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ဘုရားဟောတဲ့ တရားတော်တွေဟာ လေ့လာလို့ရတယ်။

ဒို့ဆီမှာ ဘယ်ဆရာတော်ကြီးတွေပဲ ဟောဟော၊ ဘယ်ဆရာတော်ကြီးတွေပဲ ကျင့်ကျင့် ဒီမှတ်ကျောက် ရှိတယ်လို့၊ ဓမ္မမှတ်ကျောက်။ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ အဲဒါ ဓမ္မမှတ်ကျောက်ပဲ။ ဒို့မြန်မာပြည်က ဆရာတော်ကြီးတွေ နည်းလမ်းပေးသွားတာ ဒါနဲ့ပေးရတာ။ ဒီကလွဲသွားရင် ဘယ်သူမှ လက်ခံမှာမဟုတ်ဘူး။ မဟာစည်ဆရာတော်ကြီး လယ်တီဆရာတော်ကြီးတွေ ဟောတယ်၊ ဒီဆရာတော် ကြီးဟောတာ ဒီစာပေတွေနဲ့ မကိုက်ဘူးဆိုရင် လက်မခံဘူး။

ဆိုပါစို့- တလောတုန်းက ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးလို့ ဆိုတာပေါ့။ ရေးထားတဲ့အထဲမှာ သတိပဋ္ဌာန်သုတ်မှာ ဒိဋ္ဌိသတ်တရား မဟုတ်ဘူး၊ တဏှာသတ်တရားတဲ့။ သူက ဘာထောက်သလဲဆိုရင် **ဒို့နဲ့ ဖလာနံ အညတရံ**

ဆိုတာ ထောက်တယ်။ **ဒို့နဲ့ ဖလာနံ**ဆိုတာ အနာဂါမ်မိဖိုလ်နဲ့ အရဟတ္တဖိုလ် ရဖို့ သတိပဋ္ဌာန်တရားကို အားထုတ်ပါ။ အနာဂါမ်ဖိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် ထိအောင် ရောက်နိုင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ နိဂုံးစကားလေးကို အဓိပ္ပါယ်အယူအဆ ဘယ်လို ယူလိုက်သလဲဆိုရင် ဒါ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ အားထုတ်ရမယ့်တရား ပုထုဇဉ် တွေ အားထုတ်စရာ မလိုဘူးလို့ ဆိုတယ်။ သူက အဲဒါနဲ့ သွားစွဲတာ။ အဲဒီ အယူအဆဟာ မဟုတ်ဘူး၊ ဘုရားက တစ်ခြားသုတ်တွေထဲမှာ သေသေ ချာချာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဟောထားတယ်။ **သက္ကာယဒိဋ္ဌိ** ပယ်ဖို့ရာလည်းပဲ သတိပဋ္ဌာန်အားထုတ်ပါလို့ ပြောထားတာ သုတ်ပေါင်း ၁၅-သုတ်မှာ ရှိတယ်။ **သတိပဋ္ဌာနဝဂ္ဂ၊ သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်** ဒါတွေရဲ့ ပံ့ပိုးမှုတွေ အများကြီးရှိတယ် လို့ တလောတုန်းက 'လူတိုင်းကျင့်ရန် သတိပဋ္ဌာန်' ဆိုပြီးတော့ တစ်ခါ ဟောပေး ရတယ်။

အဲဒီလို လွဲလွဲမှားမှားတွေ ပြောလို့ မရဘူးလို့၊ ဒါတွေက စာနဲ့ပေနဲ့ မကိုက်ဘူးလို့၊ အဲဒါမျိုးလေးတွေ ရှိတတ်တယ်ပေါ့နော်။ သတိထားစရာ လေးတွေ ပြောတာပါ။ အဲဒီစုံတွဲကို အဲလိုပြောပြလိုက်တယ်။ ဘယ်သူ့ တရားလဲလို့ မင်းတို့ လိုက်မနေနဲ့။ ဒို့က ဘုရားတရားပဲလို့၊ ဒီဘုရားတရားက ဘယ်ကလာတာလည်းဆိုရင် စာပေကလာတာလို့၊ ဒီစာပေက သင်္ဂါယနာ ၆-တန် တင်ပြီးတော့ ညှိလာတဲ့တရားတွေ၊ tradition နဲ့လာတာ out of date မဖြစ်ဘူး၊ ဒါတွေက အကုန်လုံး သင်္ဂါယနာတင်ပြီးတော့ ညှိပြီးထားတဲ့စာတွေ လို့ လွဲမှားရင်လည်း အင်မတန်သိသာတယ်။ တစ်ခုနဲ့တစ်ခုဟာ ဆန့်ကျင်ဘက် မရှိဘူးလို့၊ သုတ်တွေ အင်မတန်များပေမယ့်လို့၊ စာမျက်နှာ လေးသောင်းရှိပေ မယ့် ဆန့်ကျင်ဘက် မရှိဘူးလို့ ပြောရတယ်။

သေသေချာချာ လေ့လာတဲ့ အခါကျတော့ အများကြီးတွေ့ရပါတယ်။ စာကို ကိုယ်ကစုံအောင် လိုက်ဖက်ရမယ်။ ဒို့ဆီမှာ အရေးကြီးဆုံးကတော့ ပိဋကတ်စာပေနဲ့ ညီမညီက ပိုအရေးကြီးတယ်လို့၊ ဘယ်ဆရာတော်ကြီးပဲ ဟောဟော ဒီထဲက ဟောတာလို့။ အဲဒီတော့ ဆရာစဉ်ဆက် ဘယ်သူနည်းလို့ ပြောစရာမလိုဘူးလို့၊ အားလုံးက ဘုရားနည်းပဲလို့ အဲလိုပြောလိုက်ဖူးတယ်။ ပြောလိုက်တော့ သူက What the many things we don't know ဒို့မသိတာ တွေ အများကြီးရှိတယ်။ မြန်မာပြည် လာသင်အုံးမယ်လို့ ပြောသွားတယ်။ လာတော့ မလာဘူး။

အဲတော့ ဦးကိတ္တိသာရ၊ ပြောချင်တာကတော့ စာပေနဲ့ လုပ်လိုက်ပါ။ မျက်စိလည်း ကောင်းတယ်၊ နားကောင်းတယ်နော်၊ နှလုံးသွင်းတရားကတော့ သွင်းပါ။ စာပေကျမ်းဂန်တော့ လုပ်လိုက်ပါ။ စာပေကျမ်းဂန်ကို သူပြော ကိုယ်ပြော မယုံနဲ့၊ တပည့်တော် ပြောတာလည်း မယုံနဲ့၊ လက်မခံနဲ့၊ စာနဲ့ ညီသလား ကြည့်အုံး။ တပည့်တော်တို့လည်း စာနဲ့မညီရင် လက်မခံနိုင်ဘူး။ ကိုယ့်အာဘော်တွေ လက်မခံနိုင်ဘူး။ ဘုရားတရားတော်တွေ ကိုယ့်တရား မဟုတ်ဘူးလေ၊ လွဲမှားသွားနိုင်တယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ တပည့်တော် ယနေ့ထိ ကိုယ်သိသမျှ ဘုရားတရားတော်တွေ ကိုယ်ဟောသမျှတွေကို ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ ကျေနပ်လို့ ဟောတာ၊ ကိုယ်သိတဲ့အသိအတိုင်း အားလုံးသိစေချင်လို့ ဟောတာ။ တပည့်တော် ဟောတဲ့ တစ်ချို့တရားတွေ နာဖူးပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ်ကျေနပ်လို့ ဟောတာပါ။ ကိုယ်နားမလည်သေးတဲ့ဟာတွေဆို မဟောသေးဘဲနဲ့နေတယ်။ နားလည်အောင် ကြိုးစားပြီးမှ ဟောတာ။

အဲတော့ အရေးကြီးဆုံးက တပည့်တော်တို့ရဲ့ စည်းမျဉ်းဆိုတာ ဘုရားတရားတော်ပါပဲ။ ဘုရားတရားတော်တွေကို ဆရာတော်ကြီးတွေနဲ့ မေးတာ၊ လျှောက်တာ လုပ်ချင်လုပ်ပါ။ တပည့်တော် အခုလိုပြောတာ လွဲမှားသွားမှာ စိုးလို့ ပြောတာနော်။ ဆရာတော်ကြီးတွေဆိုပေမယ့် တစ်ခါတစ်လေ လွဲမှားသွားတာတွေ ရှိတတ်တယ်ပေါ့။ စာပေမပါရင် လွဲနိုင်တယ်။ အသက်ကြီးတိုင်းလည်း မဟုတ်ဘူး၊ စာတတ်တိုင်းလည်း မဟုတ်ဘူး၊ မလွဲမှားစေချင်လို့။ အခုပြောလိုက်တာတွေကို ပြန်စစ်ကြည့်ပါ။ စာနဲ့ပေနဲ့ ပြန်ကိုက်ကြည့်ပါ။ လွဲမှားရင် မယူပါနဲ့၊ မမှတ်နဲ့။ လူတစ်ယောက်ပြောတာ၊ တပည့်တော်ပြောတာ မဖြစ်စေရဘူး။ ဘုရားဟောတဲ့ တရားပဲ ဖြစ်ရမယ်။

တပည့်တော်ပြောတာ ကိုယ့်အတွေးပဲ ဖြစ်မှာပေါ့၊ ဟုတ်တယ်မလား။ ကိုယ်တွေ့တာ နည်းနည်းလေး တွေ့တာလေ၊ ဘုရားဟောတဲ့တရားကို ပြောရတာ၊ မြတ်စွာဘုရားက ကာလာမသုတ်ကို ဟောတာလည်း ဒါပဲ။ ကိုယ်သိတဲ့ အသိလေးတွေ ဒီတင် လမ်းဆုံးမထားပါနဲ့၊ လက်တွေ့လုပ်ကြည့်ပါအုံး၊ ဟုတ်မဟုတ် စမ်းသတ်ပါအုံး။ အဲဒါ အရေးကြီးပါတယ်နော်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် မလွဲမှားစေချင်ပါဘူး။ မြန်မာပြည်မှာ လွဲမှားမှုတွေ တအားများတယ်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း မမှားချင်ဘူးဘုရား။

ဆရာတော်-

အေး မမှားရင် အကောင်းဆုံးပဲ။ တရားနဲ့ ပတ်သက်လို့ နည်းနည်းလေး ကစပြီး စကားလုံးလေးက လွဲသွားတတ်တယ်။ အများကြီးပဲနော်။ အဲဒါတွေ မဖြစ်သင့်ဘူး။ ကိုယ့်ဘာကိုယ် ဟောတယ်၊ ပြောတယ်ဆိုတာ စာနဲ့အညီ ဟောတာ၊ ပြောတာပဲ ကောင်းပါတယ်။ ကိုယ့်အာဘော် အသုံးအနှုံးက စလို့ အများကြီး တိမ်းယိမ်းတတ်ပါတယ်။ ဒါလေးလည်း မှတ်ပါ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ဦးကိတ္တိသာရအနေနဲ့ သာသနာတော်မှာ တပည့်တော် အများကြီး ဝိုင်းပြီး ကူညီချင်ပါတယ်ဘုရား။

ဆရာတော်-

စေတနာကောင်းပဲ။ ကိုယ်နိုင်သမျှလေးလုပ်။ နံပါတ်တစ် တရားနဲ့ ပတ်သက်လာရင် ခုနက အောက်ခြေသိမ်း နည်းလေးတွေ၊ ကလေးတွေ ဆုံးမတာ အဲဒါ အင်မတန်မှ ကောင်းပါတယ်၊ လုပ်ပါ။ တပည့်တော် အဲဒါ မလုပ်နိုင်ဘူး။ တပည့်တော်က dhamma worker ပေါ့။ ကိုယ်သိတဲ့ တရားတွေကို ဖြန့်ဖြူးတယ်။ အခု တပည့်တော် ဓမ္မကထိက မဟုတ်ဘူး။ တပည့်တော် စာချဘုန်းကြီး၊ စာသင်တိုက်တွေမှာ စာသင်ပေးတာ၊ နောက်ပြီး တပည့်တော် ဒီတက္ကသိုလ် ရောက်လာတဲ့အခါမှာ ကိုယ်တတ်ထားတဲ့စာကို lecture ပေးတာ၊ နိုင်ငံခြားသားတွေကို သွားသင်တာ။ ဂျာမဏီကို ငါးခေါက်၊ နယ်သာလန်က ငါးခေါက်၊ ဩစတြေးလျက ငါးခေါက်၊ အင်္ဂလန်က တစ်ခေါက်၊ ကိုးရီးယားက တစ်ခေါက်၊ စင်ကာပူ၊ မလေးရှားကတော့ အခေါက်ခေါက်။ ဒီနေ့ နေမကောင်းလို့ မလေးရှားမသွားတာ။ ဘာလုပ်တာတုန်းဆိုတော့ အဘိဓမ္မာ သင်ပေးတာ။ တကယ်အစစ်အမှန်တရားတွေကို သူတို့ သိစေချင်လို့။ သူတို့က အမြဲတမ်း ပင့်တယ်၊ ဘုန်းဘုန်းကျန်းမာရေးကြောင့် မသွားနိုင်ဘူး။

တပည့်တော်ရဲ့ဆန္ဒက ခုနပြောသလိုပဲနော်၊ ကိုယ်သိတဲ့ ပညာရပ်တွေကို သူများကို ပေးချင်တာ၊ အဲဒါ အဓိကပဲ။ ကိုယ်သင်ထားတဲ့ နှစ်ပေါင်း

လေးဆယ်လောက် စာချတာ၊ စာသင်တိုက်မှာ ကိုရင်၁၆-နှစ်သားက ဓမ္မာစရိယ ပြီးသွားတယ်။ ဒါကတော့ စာမေးပွဲနဲ့ ပြီးတာပါ။ အထင်ကြီးစရာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပြီးသွားတဲ့နောက်မှာ ကိုယ့်ရဲ့လေ့လာမှုအပိုင်းက နိုင်ငံခြားတွေမှာလည်း သီဟိုဠ်မှာ ၆-နှစ်နေခဲ့သေးတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာနဲ့ သီဟိုဠ်သားတွေကိုလည်း အဘိဓမ္မာသင်ပေးခဲ့ဖူးတယ်ပေါ့။ အရေးကြီးဆုံးကတော့ ကိုယ့်လေ့လာမှုပဲ။

အခုလည်း ပိဋကတ်သုံးပုံ ပါဠိအဋ္ဌကထာ၊ မြတ်စွာဘုရား တရားတော်တွေကို အများကြီးလေ့လာတယ်။ သုတ္တန်တွေကို စုပြီးတော့ ဒီထဲကဟာတွေကို ကိုယ့်လူမျိုး မြန်မာတွေ နားလည်အောင်လို့ ဟောပေးတယ်။ အဓိကကတော့ နားလည်စေချင်တာ။ ဘုရားဟော အစစ်အမှန်တွေကို လူတွေကြားထဲ ရောက်စေချင်တယ်။ ဘာဖြစ်နေတုန်းဆိုတော့ ပါဠိမတတ်တော့ ပါဠိစကားရဲ့ အဟန့်အတားကြီး ဖြစ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် မြန်မာပြည်မှာ ပိဋကတ်တွေ ရှိရဲ့သားနဲ့ လူတွေဟာ မြန်မာပြန်ဖက်လည်း နားမလည်ဘူး၊ ပါဠိဆိုတာ မကိုင်နိုင်ဘူး၊ အဲလိုတွေ ဖြစ်နေလို့ ဒါတွေကို ကြိုးစားပြီးဟောပေးတယ်။ အဓိက လုပ်ငန်းကတော့ အဲဒါပါပဲ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ဘုန်းဘုန်း သက်တော်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။

ဆရာတော်-

၇၀-ပါ။ မသေးတော့ဘူး။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တပည့်တော်က ၆၃-နှစ်။ ဘုန်းဘုန်းကြီး ကျန်းမာရေး ဂရုစိုက်ပါဘုရား။

ဆရာတော်-

အေး အေး၊ အဲဒါတော့ အရေးကြီးဆုံးပေါ့။ ကိုယ့်အတွက်ကတော့ ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက် လုပ်မယ်ပေါ့နော်။ အဓိကကလည်း စာပေလုပ်ငန်းက အဓိကပါပဲ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တာဝန်အသေးအမွှားလေးတွေ တပည့်တော်ကို ခိုင်းစရာရှိရင် ခိုင်းပါ
ဘုရား။

ဆရာတော်-

ခုနု ဟိုဟာလေးတွေကိုတော့ သတိထားပေါ့နော်။ သူများကို ဟောတဲ့
ပြောတဲ့အခါမှာ။

ဦးကိတ္တိသာရ-

မဟောပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော် ဒီလိုပဲ ထိုင်ပြီး ဆွေးနွေးတာဘုရား။

ဆရာတော်-

ခုခေတ်က ဟိုဟာတွေ များလွန်းအားကြီးလို့။

ဦးကိတ္တိသာရ-

တင်ပါဘုရား၊ သဘောပေါက်ပြီဘုရား။

ဆရာတော်-

ဘေးကနေ စောင့်ကြည့်နေတာ၊ တပည့်တော်တို့ ဟောတာတွေလည်း
စောင့်ကြည့်နေတာပဲလေ။ အေး မှားလို့မကောင်းဘူးပေါ့နော်။ တပည့်တော်
ကတော့ ငါမှားရင် ‘ဟုတ်တယ်၊ ငါဒီဟာ မှားသွားတယ်၊ စာနဲ့မညီဘူး’ ဝန်ခံရဲ
တယ်၊ တစ်ခုမှ စွဲမထားဘူး။ ကိုယ်ဟောတာဟာ ဘုရားဟောနဲ့ ညီရမယ်။
မညီဘူးဆိုရင် ‘အေး မဟုတ်ဘူး၊ ငါဟောတာ မှားနေတယ်’။

မြတ်စွာဘုရား ဟောတာရှိတယ်။ ‘**အာဓာနဂ္ဂါဟိ ခုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိ** ပါဠိလို
အာဓာနဂ္ဂါဟိ က view တစ်ခုကို တအားကြီး ဆုပ်ကိုင်ထားတာ မလုပ်ရဘူး။
ခုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိ မစွန့်လွှတ်နိုင်တာမျိုး မဖြစ်ရဘူး။

ဘုရားအလောင်းတွေ စိတ်ဓာတ်က အဲဒါပဲ။ ဘုရားအလောင်းတွေက
မမှန်ဘူးဆိုရင် ချက်ခြင်းစွန့်ဝှံ့တယ်၊ မှန်ရင်လည်း ချက်ခြင်းလုပ်ဝှံ့တယ်။
ခုခေတ်လူတွေက မမှန်မှန်းသိပေမယ့် ဒါလေးကို ဆုပ်ကိုင်ထား ချင်သေးတယ်
နော်။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်က အဲလို ပြတ်သွားမှု မရှိကြဘူး။ ဘုရား
အလောင်း စိတ်ဓာတ်က ကျေနပ်စရာ သိပ်ကောင်းတယ်နော်။

ဦးကိတ္တိသာရ-

ဘုန်းဘုန်း နားပါဘုရား၊ တပည့်တော်ကို ခွင့်ပြုပါအုံးဘုရား။

ဆရာတော်- ကောင်းပါပြီ။

သက်ရှည်ကျန်းမာ စိတ်ချမ်းသာ လိုရာဆန္ဒ ပြည့်ပါစေ။

အတွဲ-၄၊ အမှတ်-၅၊ ၂၀၀၃-ခု မေလထုတ်

အပ္ပမာဒ ဓမ္မရသမဂ္ဂဇင်း ၏

ဗူးခွဲမြင်လျှောက်ထား ဓမ္မစကား

သီတဂူ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ်၊

စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်

တိုက်အုပ်ဆရာတော်၊

ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမာလာဘိဝံသ နှင့်

တွေ့ဆုံလျှောက်ထားခြင်း

လျှောက်ထားသူ= ကျော်နန္ဒအောင်

တွေ့ဆုံသည့်နေ့= ၁၅-၁၁-၂၀၀၂

တွေ့ဆုံသည့်အချိန်= ည (၇:၀၀)နာရီ

တွေ့ဆုံသည့်နေရာ= မဟာသုဗောဓာရုံ

ကျောင်းတိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့

ကျော်နန္ဒအောင်

တပည့်တော် လျှောက်ပါရစေဘုရား၊ ဆရာတော်က ပရိယတ္တိလောက
မှာ အောင်မြင်ခဲ့ပြီးလည်းဖြစ်၊ ကိုယ်တိုင်လည်း နှစ်များစွာ စာပေပို့ချခဲ့ပြီး ပို့ချ
နေဆဲလည်းဖြစ်၊ စာပေပို့ချမှုနဲ့ ပတ်သက်လို့လည်း နိုင်ငံတော်က စာချအမြင့်ဆုံး
ဘွဲ့ဖြစ်တဲ့ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကိုလည်း ဆက်ကပ်
ခံရပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း စာသင်သားဘဝများစွာကို ဖြတ်သန်း
လာခဲ့ရတော့ ဒီကနေ့အထိ မြန်မာနိုင်ငံမှာ သင်ကြားနေတဲ့ ပရိယတ္တိဓမ္မအပေါ်
ဆရာတော်ရဲ့ သုံးသပ်ချက်အမြင်ကို သိပါရစေဘုရား။

ဆရာတော်

Tradition Education ပေါ့လေ၊ ဒီစနစ်နဲ့ပဲ ဒီကနေ့ မြန်မာပြည်မှာ အတော်တတ်နေကြပါတယ်။ ကျွမ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုတာ ဒီစနစ်နဲ့ပဲ တတ်ကြတာပါ။ ခြွင်းချက်အနေနဲ့တော့ ရှိကောင်းရှိနိုင်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ နိုင်ငံခြားရောက်တဲ့အခါကျ မြန်မာဘုန်းကြီးဆိုရင် 'အဘိဓမ္မာတတ်တယ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပြတတ်တယ်'ဆိုတဲ့ အရည်ချင်းနှစ်ရပ်ကို အထူးသဖြင့် သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ)က ပါမောက္ခကြီးတွေက သိပ်အထင်ကြီးကြပါတယ်။ လေးလည်း လေးစားကြပါတယ်။ ဒီလိုလေးစားခံရတာဟာ မြန်မာပြည်ရဲ့ ပရိယတ္တိ ပညာရေးစနစ်ရဲ့ မှန်ကန်မှုလို့ ပြောရပါမယ်။

မြန်မာသင်နည်းစံနှစ်က နှစ်လည်း အကြာကြီးတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဉာဏ်အလတ်တန်းစားဆိုရင် ၁၀-နှစ်လောက်သင်ရင် ရပါတယ်။ နိုင်ငံခြားသားတွေတောင် ၁၀-နှစ်လောက်ဆိုရင် ဓမ္မာစရိယတန်းလောက် ရောက်သွားပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် နီပေါကလာတဲ့ **ဒေါ်သုဓမ္မဝတီ**တို့၊ **ဦးဉာဏပုဏ္ဏိက**တို့ဆိုရင် ၁၀-နှစ်လောက်နဲ့ ဓမ္မာစရိယ ပြီးသွားကြပါတယ်။ အခြားပညာရပ်တွေ တက္ကသိုလ်တွေနဲ့စာရင် ကြာတယ်လို့ မပြောနိုင်ပါဘူး။ သူတို့ရဲ့ ပိဋကတ်စာပေအရည်အသွေးက နိုင်ငံခြားမှာ တခြားနဲ့ယှဉ်ရင် အင်မတန် မြင့်မားပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ သီဟိုဠ်မှာနေလာခဲ့တော့ သီဟိုဠ်ဘုန်းကြီးတွေ ကိုယ်တိုင်က ဘုန်းကြီးတို့ကို အတော်လေးစားပါတယ်။ အကယ်၍ သင်နည်းစနစ်မှားနေတယ်ဆိုရင်တော့ မြန်မာပြည်ရဲ့ ပရိယတ္တိစာပေ အောက်တန်းကျဟာပါ။ ထေရဝါဒနိုင်ငံတွေကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပညာရေးစနစ်က အောက်တန်းမကျပါဘူး၊ ပိဋကတ်ဘက်မှာနော်။ သို့သော် မြန်မာဘုန်းကြီးတွေဟာ နိုင်ငံတကာသုံးဖြစ်တဲ့ ဘာသာစကားကို မသင်ကြားသည့်အတွက်ကြောင့် တခြားနိုင်ငံခြားသားတွေကို ဓမ္မကို မိမိသိသလောက် ရှင်းမပြနိုင်ဘူးဆိုတာတော့ ရှိပါတယ်။ ဒါက အားနည်းချက်ပါ။

ကျော်နန္ဒအောင်

ပိဋကတ်အရည်အချင်းမှာ မြန်မာပြည်က အခြား ထေရဝါဒနိုင်ငံတွေထက်စာရင် ဘယ်အခြေနေမှာ ရှိပါသလဲဘုရား။

ဆရာတော်

ပိဋကတ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ မြန်မာဘုန်းကြီးတွေကို မမိပါ။ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)လည်း မမိပါ။ တခြားနိုင်ငံတွေဆိုရင်တော့ ထည့်ကို ပြောမနေနဲ့တော့။ မြန်မာပြီးရင် သီဟိုဠ်က အတော်ဆုံးလို့ ပြောရမှာပါ။ ဒါပေမယ့် ပိဋကတ်အရည်အချင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံကို လုံးဝမမိပါဘူး။

မြန်မာပြည်ရဲ့ ပိဋကတ်သင်နည်းစနစ်ဟာ မှန်ကန်တယ်လို့ ဘုန်းကြီး ယူဆပါတယ်။ Language မတတ်တာလေးကို ကြည့်ပြီးတော့ ပြောလို့မရပါ။ Language အရည်အချင်းက ၄-၅နှစ်လောက်နဲ့ ရနိုင်ပါတယ်။ ပိဋကတ် အရည်အချင်းကျတော့ ဒီလောက်နဲ့မရနိုင်ပါ။ ပိဋကတ်အရည်အချင်းက ပိုပြီး အဓိကကျပါတယ်။ ဒါမှ နှိုင်းယှဉ်လို့ ရမှာကိုး။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာဆိုတာ Media ဘာသာသဘောမျိုးပဲ ရှိတာလေ။ အင်္ဂလိပ်စာ ဘယ်လောက်တတ်နေနေ ပိဋကတ်စာပေ မတတ်ရင်တော့ ဓမ္မကို ဘယ်လိုမှ ရှင်းပြလို့ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အခု ကမ္ဘာမှာသုံးနေတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကြီးကို အင်္ဂလိပ်လို The Path of Purification လို့ ပြန်ထားတယ်။ ပြန်တဲ့ ဆရာတော်က သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ)မှာနေတဲ့ ဦးဉာဏမောဠိ ပါ။ ဂျာမန် ဘုန်းကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အင်မတန် ကြိုးစားပြီးတော့ ပြန်ပါတယ်။ သို့သော် သူရဲ့ ပါဠိအရည်အချင်းက မြန်မာဘုန်းကြီးတွေလောက် မပြည့်စုံဘူး။ ဒါကြောင့် ဘာသာပြန်တဲ့နေရာမှာ ချို့ယွင်းချက်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ အဲဒါ အခြား ဘုန်းကြီးတွေ မမြင်ပါဘူး။ မြန်မာပြည်က ဘုန်းကြီးတွေ မြင်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်က အင်္ဂလိပ်စာတတ်တာနဲ့ 'ဒီနေရာမှာ မှားနေတယ်'လို့ ပြောနိုင်တယ်။

ဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ အပြောဆုံးက အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ်လုပ်နေတဲ့ ဦးသီလာနန္ဒ ပါ။ ဒီထဲမှာ အမှားတွေအများကြီးပဲတဲ့။ ဝါကျဆက်တာက အစပေါ့။

သူငယ်ငယ်တုန်းက ထင်တယ်တဲ့၊ 'စာချတန်းသင်တဲ့ စနစ်ဟာ အချိန် ကုန်တာပဲ'လို့ ယူဆခဲ့တယ်တဲ့။ ယခု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကြီး ပြန်ထားတာကို ဖတ်ရတဲ့အခါကျတော့ 'တို့ ငယ်ငယ်က သင်ခဲ့တာဟာ တယ်ပြီး စနစ်ကျပါလား'လို့ မြင်တယ်တဲ့။

ကျော်နန္ဒအောင်

မြန်မာပြန် အများအချို့ကိုလည်း အနည်းငယ်လောက် သိပါရစေ
ဘုရား။

ဆရာတော်

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ထဲမှာ **ပန** တို့ **ဟိ** တို့ကို တွေ့လိုက်လို့၊
အဝိ စ လို့ တွေ့ရင် ဟိုကပြန်ထားတာက Ever လို့၊ But လို့ပဲ ပြန်တာ
တွေ့ရတယ်။ ဒီကတည်းက အကုန်လွဲကုန်ပြီ။ မြန်မာဘုန်းကြီးတွေကျတော့
သိပါတယ်။ အများကြီး လွဲပါတယ်။ **ဒေသနာသုဒ္ဓိ** ဆိုတဲ့ စကားလုံးလေးမှာ
ဘာသာပြန်ထားတာက ဒေသနာ-ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားချက်လို့
ယူဆပြီးတော့ Purification by teaching လို့ ပြန်လိုက်တယ်။ လုံးဝ လွဲသွား
ပါတယ်။

ဒေသနာသုဒ္ဓိဆိုတာ အဲဒါကို ဆိုတာမဟုတ်ဘူး၊ ရဟန်းတော်တွေမှာ
အာပတ်သင့်တဲ့အခါမှာ ဒေသနာကြားခြင်းဖြင့်သာလျှင် ကိုယ်ကျင့်တရားဟာ
စင်ကြယ်နိုင်ပါတယ်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ပြောတဲ့
စကားပါ။ အဲဒီလို အလားတူ အများတွေ အများကြီးပါ။ ဝါကျမနိုင်လို့ မှားတာ
တွေ၊ ပါဠိမနိုင်လို့ မှားတာတွေ အများကြီးပါ။ အဲဒီအများတွေကို ထောက်ပြနိုင်
တာဟာ မြန်မာပြည်က ဆရာတော်တွေပါ။ ဘုန်းကြီးတို့အနေနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့
အားသာချက်နဲ့ အားနည်းချက်ဆိုတာ သိရပါမယ်။

နောက် ဘုန်းကြီးတို့ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်မှာ Grammar သုံးတဲ့
အခါ ‘**တွာ**’အဆုံးနဲ့ အသုံးပြုတဲ့ပုဒ်၊ ‘**ပုဗ္ဗကာလကြိယာ**’လို့ ခေါ်တယ်။
‘တွာ’နဲ့ဆုံးတဲ့ ပုဒ်တွေမှန်သမျှ တော်တော်များများကို အနောက်တိုင်းသား
တွေက Perfect နဲ့ပဲ ပြန်လေ့ရှိတယ်။ Haven ဆိုတာကိုသုံးပြီး ပြန်လေ့ရှိတယ်။

အဲဒါ ဘယ်ကျတော့ သွားပြီးထိခိုက်လဲဆိုရင် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်
မှာ “ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္မဇာနော သတိမာ
ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ”၊ ‘အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်
၍’ ဆိုတဲ့ စကားမှာ ‘၍’ဆိုတဲ့ တွာပစ္စယန္တ ဝိနေယျပုဒ်ကို ဘာသာပြန်တဲ့အခါ
haven removed attachment and hatred ဆိုတော့ ဘာအဓိပ္ပါယ် ရသွား
တုန်း?၊ ပြောရရင် သတိပဋ္ဌာန်တရား အားမထုတ်ခင် လောဘနဲ့ဒေါသကို
အရင်ပယ်ရမယ်၊ ပြီးတော့မှ သတိပဋ္ဌာန်တရားကို အားထုတ်ရမယ်ဆိုတဲ့

အဓိပ္ပါယ် ရသွားတယ်။

ဒီတော့ သူတို့ရဲ့ Interpretation က ဘယ်လိုဆွဲသလဲဆိုတော့ ဝိပဿနာတရားကို သမထကျင့်စဉ်တစ်ခု မကျင့်ဘဲနဲ့ ဝိပဿနာကို တိုက်ရိုက် အားထုတ်လို့ မရဘူးလို့ အဓိပ္ပါယ်ရသွားပါတယ်။ Perfect နဲ့ ပြန်တဲ့အတွက် ကြောင့်ပါ။ နိုင်ငံခြားက အင်္ဂလိပ်ပြန်တဲ့ စာအုပ်အတော်များများဟာ အဲဒီလို ဖြစ်နေပါတယ်။ ဖြစ်တော့ Interpretation မှာ လွဲပါတယ်။ **သုဒ္ဓယာနိက ဝိပဿနာ**ဆိုတဲ့ ဝိပဿနာသက်သက်သွားတဲ့ လမ်းဟာ မှားတယ်လို့ဆိုတဲ့ အထိ ထိခိုက်လာပါတယ်။ ဘာသာပြန်လွဲတာပါ။

ဆရာတော် ဦးသီလာနန္ဒ ပြန်တာကျတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ တွာ-က မြန်မာပြည်မှာ Grammar နဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင် ငါးမျိုးရှိတယ်။ အဲဒီငါးမျိုးကို ရွေးချယ်တတ်ဖို့ လိုပါတယ်။

တချို့ တွာ-က Preceding အရင်ဖြစ်နှင့်တာတစ်ခု၊ ပုဗ္ဗကာလ။

Following အပရကာလ။

နောက် Simultaneously တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်တာ ရှိတယ်။

Because of အကြောင်းဆိုတာ ရှိတယ်။

When ဆိုတဲ့ အချိန်ကို သတ်မှတ်ပြတာ ရှိတယ်။

အဲဒီငါးခုကို သူတို့က မရွေးချယ်ဘဲနဲ့ အကုန်လုံး ပုဗ္ဗကာလချည်း လုပ်တဲ့အခါ အကုန်လွဲကုန်တယ်။

ဥပမာအားဖြင့် 'နေမင်းကြီးသည် အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်၍ ထွန်းတောက်တယ်'ဆိုတဲ့ နေရာမှာ နေမင်းကြီး ထွက်လိုက်တာနဲ့ အမိုက်မှောင် က တစ်ခါတည်း ပျောက်သွားတာ၊ အမိုက်မှောင် ပျောက်ပြီးတော့မှ နေမင်းကြီး ထွက်တာ မဟုတ်ဘူး။ နေမင်းကြီးထွက်တာရယ် အမိုက်မှောင်ပျောက်တာရယ် ဒီနှစ်ခုဟာ တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်တာ။

ဒီတော့ ဘာသာပြန်တဲ့နေရာမှာ The sun rises expired darkness ဒီလိုပြန်တယ်။ နေမင်းကြီးထွက်လာတာ အမိုက်မှောင်ပျောက်ပြီး ထွက် လာတာ၊ အဲဒီလိုပဲ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ကို ဘာသာပြန်တော့လည်း ကာယာ နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ပွါးနေတာဟာ အဘိဇ္ဈာနနဲ့ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ပြီး ပွါးနေတာ၊ ပွါးရင်း ပယ်ဖျောက်နေတာ၊ ဒီလို အဓိပ္ပါယ်ယူရမှာ၊ ဒါတွေကျတော့ မြန်မာပြည်ရဲ့ သင်နည်းစနစ်က ပိုပြီး တိတိကျကျရှိတယ်လို့ ပြောရပါမယ်။

တခြား သင်နည်းစနစ်တွေမှာ ဒါမျိုးမရှိပါဘူး။ ရှေးကျပေမယ့် တိကျတယ်၊ တကယ်တတ်ပါတယ်။

ကျော်နန္ဒအောင်

ဆရာတော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက သင်ခဲ့ရပုံကလေးရော ဘုရား။

ဆရာတော်

ဘုန်းကြီးတို့ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ထုံးစံအတိုင်း သင်ခဲ့ရတာပါပဲ။ သို့သော်လည်း ကံကောင်းတာက ဟိုရှေးတုန်းက နားမလည်တဲ့ ပါဠိသဒ္ဒါကြီးကို ကျက်ပြီးတော့ ပါဠိကတဆင့် မြန်မာပြန်ရတယ်။ ပြီးတော့ ရုပ်တွက်ရတယ်။ ရှေးမူကြီးအတိုင်းတော့ မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။ ဝိသုဒ္ဓါရုံသုတ်နက်နဲ့ အခြေခံပြီး ဘာသာပြန်ထားတာလေးကို ကျက်ရတော့ပါဠိ Grammar မှာ အများကြီး လွယ်သွားပါတယ်။ သုတ်နက်နဲ့ သင်တဲ့စနစ်က ပိုပြီးလွယ်ပါတယ်။

ငယ်ငယ်တုန်းက စာပေအတော်များများကို အရအမီကျက်ထားတဲ့ အတွက်ကြောင့် ကြီးလာတဲ့အခါ သိပ်ပြီး ပြန်ဖတ်ဖို့ မလိုတော့ဘူး။ ဖတ်ရင်းနဲ့ ရှေ့ကို မြင်မြင်သွားခဲ့ပါတယ်။ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ကျေးဇူးပြုသွားတယ်ပေါ့လေ။ မြန်မာပြည်ရဲ့ ပါဠိပညာရေးစနစ်ဟာ မန်မုံကျလှပါဘူး။ ဒီလိုပဲ သင်ခဲ့ရတာပါ။

ဘယ်ပညာပဲဖြစ်ဖြစ် စာမေးပွဲနဲ့သင်တာဟာ Introduction သဘော မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ တတ်တယ်လို့ ပြောလို့မရပါဘူး။ ပညာရပ်နဲ့ကိုယ်နဲ့ ဆက်သွယ် မိရုံလောက်ပါ။ ကျွမ်းကျင်မှုကျတော့ မိမိရဲ့ လေ့လာလိုက်စားမှုအပေါ် မူတည် ပါတယ်။ သင်ထားတာကို လေ့လာလိုက်စားသွားမယ်ဆိုရင်တော့ ပညာရေး စနစ်က အများကြီး တိုးတက်မှာပါ။

ကျော်နန္ဒအောင်

ဆရာတော် အင်္ဂလိပ်စာ သင်ယူခဲ့ပုံနဲ့ အငယ်တန်း အလတ်တန်း စသည်လောက်မှာ အင်္ဂလိပ်စာတွဲပြီး သင်သင့်/မသင့်သင့်၊ ပရိယတ္တိစာပေနဲ့ အင်္ဂလိပ်စာပေ သင်ယူမှုအပေါ် ဆရာတော်ရဲ့ သဘောထားခံယူချက်၊ ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်ဖို့လိုအပ်ပုံ စသည်များကို မိန့်ပါဦးဘုရား။

ဆရာတော်

ဘာသာစကား မတတ်တာကတော့ အားနည်းချက် ရှိပါတယ်။ ဒါဖြင့်

အငယ်တန်းကတည်းက အင်္ဂလိပ်စာထည့်ရင် ကောင်းမလားဆိုရင် ဘုန်းကြီးတော့ သဘောမတူပါဘူး။ အဲဒီစနစ်ကို သိဟိုင်(သီရိလင်္ကာ)နဲ့ ယိုးဒယားတို့မှာ လုပ်နေကြပါတယ်။ သူတို့ကို ကြည့်ပါ။

ငယ်ငယ်ကတည်းက အင်္ဂလိပ်တို့ သင်္ချာတို့ ထည့်သင်တော့ ပိဋကတ်ဘက်မှာ ပျော့သွားပါတယ်။ ဒီမှာက ပိဋကတ်ဘက်ကို အင်တိုက်အားတိုက် သင်ထားတာပါ။ အကယ်၍သာ အဲဒီပညာရပ်တွေ တွဲပြီးသင်မယ်ဆိုရင် ကြိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိမှာပါ။ စာသင်သားတွေ ဒီထက်တော်လာမယ်လို့ ယူဆတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိပါတယ်။ ထူးချွန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ပေါ်လာမှာပါ။ သို့သော်လည်း အများစုနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ အင်္ဂလိပ်နဲ့သင်္ချာ ထည့်သင်မယ်ဆိုရင် ပိဋကတ်ဘက်က ပျော့သွားမှာ သေချာတယ်လို့ ဘုန်းကြီး ယုံကြည်နေပါတယ်။

ဘုန်းကြီး အင်္ဂလိပ်စာသင်တာ အသက် ၂၆-နှစ်မှ သင်တာပါ။ မန္တလေး သကျသီဟ(အဘိဝံသ)စာမေးပွဲအောင်ပြီး ကမ္ဘာအေးမှာ **တိပိဋက ပါဠိ-မြန်မာ အဘိဓာန် Compiler** အနေနဲ့သွားရင်း ချမ်းမြေ့ရိပ်သာဆရာတော်၊ ဝိဇ္ဇာလင်္ကာရဆရာတော်ရဲ့ စီစဉ်ပေးချက်အရ အင်္ဂလိပ်စာတစ်ချိန်၊ သက္ကတတစ်ချိန် ဖွင့်ပေးပါတယ်။ သက္ကတကိုတော့ နီပေါက **ဦးဉာဏပုဏ္ဏိတ** က သင်ပေးပါတယ်။ အဲဒီမှာ စပြီးသင်တာပါ။

ကိုယ်တွေ့ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ အင်္ဂလိပ်စာ သင်သည့်အတွက် ကြောင့် နှိုင်းယှဉ်တတ်ပြီး ပါဠိကို ပိုပြီးရှင်းရှင်း မြင်တတ်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဘာသာနှစ်ခုလုံးအတွက် အကျိုးပြုပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာသင်လို့ လွယ်သွားတာဟာ ပါဠိသင်ခဲ့လို့ အင်္ဂလိပ်စာ သင်သည့်အတွက်ကြောင့် ပါဠိကို ပိုပြီး ရှင်းရှင်းကြီး မြင်သွားပါတယ်။

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ဝိပဿနာချောင်မှာ ကိုယ့်ရဲ့နောင်တော်ကြီးထဲမှာ စပြီး သင်ခဲ့တာပါ။ အငယ်တန်း အလတ်တန်း အကြီးတန်း အောင်ပြီးတဲ့ အထိအောင်ပေါ့။ ၆-နှစ်ကြာခဲ့ပါတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းက အဲဒီလိုသင်ခဲ့တာပါ။ ဆရာသမားများကတော့ ထေရုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းမှာ ပါသွားပါပြီ။ ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ ဒီလောက်ပါပဲ။ လျှောက်စရာရှိရင်လည်း လျှောက်ပါဦး။

ကျော်နန္ဒအောင်

ကျမ်းစာများ ရေးဖို့ရော အစီအစဉ် ရှိပါသလားဘုရား၊ အထူးအားဖြင့် တော့ စာသင်သားများအတွက် ပရိယတ္တိသာသနာအတွက်ပေါ့ဘုရား။ ဆရာတော် ထေရုပ္ပတ္တိမှာတော့ **ထေရုပ္ပတ္တိကထာ**တွေရေးတာ များများတွေ့နေရလို့ပါ။ ပြီးတော့ ဆရာတော်ရဲ့ အနာဂတ်သာသနာအပေါ် မျှော်မှန်းထားချက်များပေါ့၊ အဲဒါ သိချင်ပါသေးတယ်ဘုရား။

ဆရာတော်

စာပေတွေကတော့ တော်တော်များများရေးလို့ ပြည့်စုံနေကြပါတယ်။ ပိဋကတ်နဲ့ ပတ်သက်လို့လည်း နိဿယတွေ တော်တော်ပြည့်စုံပါတယ်။ ဘာသာပြန်တွေလည်း ရှိပါတယ်။ တောင်မြို့ဆရာတော်ကြီး ရေးသွားလို့ အဋ္ဌကထာတွေလည်း တော်တော်ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှိပါတယ်။ အဲဒါတွေကိုတော့ ရေးဖို့ စိတ်မဝင်စားပါဘူး။ သို့သော်လည်း ပိဋကတ်ကို ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ မကုန်မခမ်းနိုင်တဲ့ ပညာသမုဒ္ဒရာကြီးပါ။ Ocean of Knowledge ပါ။

ခုလောလောဆယ်တော့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကြီးကို **‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသင်္ဂဟ’** ဆိုပြီး စာမျက်နှာ ၇၀၀-လောက်ရှိတဲ့ ကျမ်းကြီးကို စာမျက်နှာ ၂၀၀-လောက် ဖြစ်သွားအောင် အနှစ်ချုပ်ပြီး ရေးနေပါတယ်။ သီလနိဒ္ဒေသတစ်ခုတော့ ပြီးသွားပါပြီ။ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးရေးတဲ့ ဝါကျတွေကိုပဲ ဖြတ်တောက်ပြီးတော့ ယူပြီး ရေးထားတာပါ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကြီးကို ချုံ့တဲ့ကျမ်းပေါ့လေ။

နောက် ဓမ္မပဒ၊ ဓမ္မပဒဝတ္ထုကြီးတွေက တော်တော်ရည်ပါတယ်။ ရှည်တော့ တချို့နေရာတွေမှာ ဇာတ်ကြောင်းတွေများသွားတာ ရှိပါတယ်။ ဓမ္မပဒ ဂါထာနဲ့ ဇာတ်ကြောင်းနဲ့ တစ်ခါတလေ စပ်ဟပ်လို့မရတာလေးတွေ ရှိပါတယ်။ သေသေချာချာဖတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တွေပါမယ်။ ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင်လည်း ငယ်ငယ်က ခံစားခဲ့ရဖူးပါတယ်။ အချိန်ရရင်လည်း ဖတ်ကြည့်ပေါ့လေ၊ အနုသန္ဓေမဆက်မိတဲ့ သဘောပေါ့လေ။

အဲဒါလေးတွေ မဖြစ်ရအောင် ဖြတ်စွာဘုရား ဟောထားတာနဲ့ ဓမ္မအနှစ်နဲ့ အံကျဖြစ်အောင် ချိန်ပြီးတော့ **ဓမ္မပဒဝတ္ထုတော်**တွေကို ပါဠိလို ရေးပါတယ်။ နောက်မှ ဘာသာပြန်ချင် ပြန်မယ်ပေါ့။ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ နိုင်ငံခြားက ပါဠိလာသင်တဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်က ကျောင်းသားတွေ ရှိပါတယ်။ သူတို့တစ်တွေ ဓမ္မပဒကို ခပ်ကျဉ်းကျဉ်းနဲ့ ပါဠိလို

လေ့လာနိုင်အောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ပါ။ နောက်ကျတော့ အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ပါမယ်။

နောက်တစ်ခုက ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်ပြောတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘုန်းကြီးတို့ခေတ်မှာ ပါဠိရေးနိုင်တဲ့ မှတ်တိုင်တစ်ခု ရှိစေချင်တယ်။ ဆရာတော်တွေ မတတ်တာ မဟုတ်ပါ။ တတ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း စာအုပ်ဖြစ်မလာကြပါဘူး။ ဖြစ်မလာတဲ့အခါကျတော့ သမိုင်းဆရာတွေ ပြန်လေ့လာတဲ့အခါ 'ဒီတစ်ခေတ်မှာ ပါဠိလိုရေးတဲ့စာအုပ် မပေါ်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ပါဠိတတ်တဲ့ဘုန်းကြီး မရှိဘူး'လို့ မှတ်ချက်ချသွားနိုင်ပါတယ်။ ပြစရာမရှိလို့ပါ။

ပုဂံခေတ်ဆိုရင်လည်း **'သဒ္ဓနီတိကျမ်း'**ဆိုတဲ့ ကျမ်းကြီးရှိပါတယ်။ ပုဂံခေတ် ပါဠိအရည်အချင်းဟာ မညံ့ပါဘူး။ မြင့်ပါတယ်။ နောက် ပင်းယခေတ်မှာလည်း **စတုရင်္ဂလအမတ်ကြီးက 'အဘိဓာန်ဋီကာကျမ်းကြီး'**ကို ပါဠိလိုရေးခဲ့တာ ရှိပါတယ်။ ပင်းယရဲ့ ပါဠိပညာဟာလည်း အဆင့်မြင့်တယ်လို့ ပြောရပါမယ်။ နောက် အင်းဝခေတ်မှာလည်း ရှိပါတယ်။ နောက် ကုန်းဘောင်ခေတ်ကျတော့ **လယ်တီဆရာတော်ကြီးတို့၊ ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးတို့၊ ရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီးတို့** ပါဠိလိုရေးတဲ့ကျမ်းတွေ ပေါ်လာပြီး တော်တော်များများ ရှိပါတယ်။ ပါဠိရဲ့အဆင့်အတန်းဟာ မနိမ့်ကျခဲ့ပါဘူး။ လွတ်လပ်ရေးခေတ် နောက်ပိုင်းကျတော့ ပါဠိလိုရေးတာ နည်းသွားပါတယ်။ အခု လောလောဆယ်တော့ **ဗန်းမော်ဆရာတော်ကြီးက အပါဒါန်နဲ့** ပတ်သက်ပြီး ရေးတယ်။ မဟာစည်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ **ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း**ကိုလည်း ပါဠိလို ရေးထားတာ တွေ့ရတယ်။ ဒီလောက်ပါပဲ။

တကယ်တော့ ပါဠိလို ကောင်းကောင်းရေးနိုင်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ရှိခဲ့ပါတယ်။ **သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး**ပါ။ အလွန်ပြောင်မြောက်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးပါ။ ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင် တစ်စောင်လောက်ကို ရေးနိုင်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း မရေးခဲ့ပါဘူး။

ဆရာတော် **ဦးသီလာနန္ဒ**တို့ဆိုရင် ပါဠိကျမ်းကြီးတွေ ကောင်းကောင်းရေးနိုင်ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်-သက္ကတ အင်မတန် ကျွမ်းကျင်ပါတယ်။ ပိဋကတ်တွေကို Edit လုပ်နိုင်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးပါ။ သို့သော်လည်း ဒီဘက်မှာ ယနေ့အထိ မရေးသေးပါဘူး။ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ ရေးပါတယ်။ ဘုန်းကြီးလည်း ရေးသင့်တယ်ထင်လို့ပါ။ အခု အသုံးကျတာ မကျတာထက် နောင်သမိုင်း

မှတ်တိုင်အတွက် ပါဠိပညာကို လေ့လာမယ်ဆိုရင် ‘ဒီခေတ်မှာ ပါဠိတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် မရှိဘူး’လို့ ကောက်ချက်ဆွဲသွားမှာ ပြန်တွေးကြည့်မိလို့ပါ။

နောက်တစ်ခုက လိုင်းပြောင်းသွားတယ် ပြောရမလားပဲ။ နဂိုကတော့ Traditional Education နဲ့ သွားနေတာပါ။ နိုင်ငံခြားသားတွေ ဟောရ ပြောရ တယ်ဆိုတော့ အင်္ဂလိပ်စာနဲ့ အဟောအပြော များလာတယ်။ လောလောဆယ် ရည်ရွယ်ထားတာက Centre for Buddhist Studies ဆိုတာ သေးသေးလေး ပါ။ တက္ကသိုလ်အဆင့် မဟုတ်ပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို လေ့လာတဲ့ ဌာနတစ်ခုလုပ်ပြီး Booklet လေးတွေပေါ့၊ ဓမ္မအဆီအနှစ်တွေကို စာမဖတ်အားသူတွေအတွက် Booklet တွေ ရေးပြီး ထုတ်မလို့ စီစဉ်နေပါတယ်။ Live for Knowledge of Dhamma ‘ဓမ္မအတွက် အသက်ရှင်နေပါ’ဆိုတဲ့ Motto ပေါ့။ ဘုန်းကြီးရဲ့ ပရိယတ္တိနဲ့ ပတ်သက်လို့က ဒီလောက်ပါပဲ။

ကျော်နန္ဒအောင်

တပည့်တော်များနှင့်တကွ အပ္ပမာဒ စာဖတ်ပရိသတ်ကြီးအတွက် ဆရာတော်ရဲ့ ဩဝါဒဓမ္မလက်ဆောင်ကိုလည်း နာယူပြီး ကျင့်သုံးချင်ပါတယ် ဘုရား၊ ခိုးမြင့်ပါဦးဘုရား။

(ထိုအခါ ဆရာတော်ကြီးသည် ကျွန်တော်တို့အား အသင့်ရိုက်နှိပ်ထား သည့် “ဘဝတန်ဖိုး အရယူ” ဟူသည့် ဩဝါဒစာရွက်ကို စွန့်လိုက်ပါသည်)

ဆရာတော်မူရင်းအတိုင်း အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြ လိုက်ရပါသည်။ အတုယူ ကျင့်ကြံနိုင်ကြပါစေဟု ဆန္ဒပြုအပ်ပါသည်။

(၁၃၆၄-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၁-ရက် သောကြာနေ့တွင် စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်၏ တိုက်အုပ်ဆရာတော်အဖြစ် စီမံအုပ်ချုပ်စဉ် အခါက အပ္ပမာဒမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့၏ တွေ့ဆုံ လျှောက်ထားချက်များကို ပြန်လည်ဖြေကြားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်)

စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်
 တိုက်အုပ်ဆရာတော်
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ ၏
သြဝါဒ

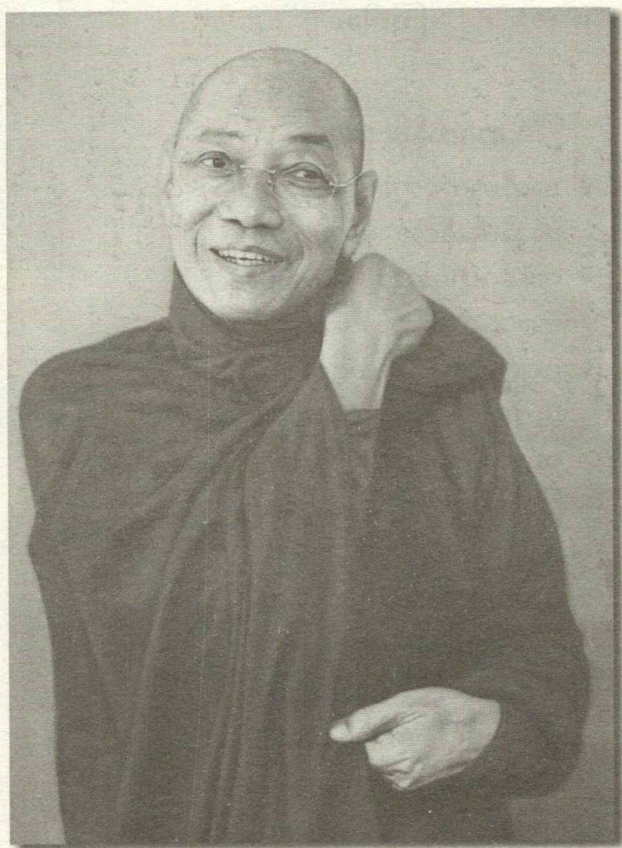
ဘဝတန်ဖိုး အရယူ

- ◆ အတိတ်ကိုတွေး မဆွေးလေနဲ့၊
အတိတ်ဆိုတာ ပြန်မလာဘူး။
- ◆ အနာဂတ်မှန်းဆ မတမ်းတနဲ့၊
အနာဂတ်ဆိုတာ မသေချာဘူး။
- ◆ ပစ္စုပ္ပန်မှာ လုပ်သင့်ရာဝယ်
ပညာ၊လုံ့လ အသုံးချလျက်
ဘဝတန်ဖိုး အားမာန်ကို၍
မြတ်နိုးကြည်ဖြူ အရယူလော့။

Take the value of life

Regret not the past.
 Past never comes back!
 Long for not the future.
 Future is not sure!
 In present take the value of life
 with knowledge and great effort
 by doing what should be done.

ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ
 ကျော်နန္ဒအောင်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ
 အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ်
 ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်
ဒေါက်တာနန္ဒမာလာဘိဝံသ အား
တွေ့ဆုံမေးမြန်းလျှောက်ထားခြင်း

BBC ဦးနေဝင်း

ဦးနေဝင်း

ဆရာတော် ဘယ်ဇာတိဖြစ်ပါသလဲဘုရား။ မယ်တော် ခမည်း
တော်များက ဘယ်သူတွေ ဖြစ်ပါသလဲဘုရား?။

ဆရာတော်

ဘုန်းကြီးက မန္တလေးတိုင်း၊ စဉ့်ကူးမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ရွာဇာတိ
ဖြစ်ပါတယ်။ ခမည်းတော်၊ မယ်တော်များကတော့ ဦးစံလှ၊ ဒေါ်ခင်တို့
ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

ရှင်သာမဏေဘဝကို ဘယ်အသက်အရွယ်မှာ ရောက်ခဲ့ပြီး ရှင်သာမဏေဘဝနဲ့ အောင်မြင်ခဲ့တဲ့ စာမေးပွဲများကို တပည့်တော် သိပါရစေ?။

ဆရာတော်

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ဝိပဿနာချောင်မှာ အသက်ဆယ်နှစ်အရွယ် ရှင်သာမဏေဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ စံကင်းဆရာတော်ကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုပြီး ရှင်သာမဏေ ဖြစ်ခဲ့တာပါ။ အဲဒီအချိန်ကစပြီးတော့ ဘုန်းကြီးရဲ့ နောင်တော်အရင်း ဖြစ်တဲ့ ယနေ့ သုဗောဓာရုံပဓာနနာယကဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနာရဒမထေရ်ရဲ့ ထံမှာ စာပေများကို သင်ကြားလေ့လာပြီး ၁၂ နှစ်အရွယ်မှာ အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲ သုံးဆင့်ကို စတင်ဖြေပါတယ်။ ၁၃ နှစ်မှာ အငယ်တန်း၊ နောက် ၁၃ နှစ်မှာပဲ အလတ်တန်းက နယုန်လကနေ တပေါင်းလကို ပြောင်းပြီးကျင်းပတော့ အလတ်မှာလည်း အောင်ပါတယ်။ ၁၅ နှစ်မှ အကြီးတန်းအောင်ပြီး ၁၆ နှစ်မှာ ဓမ္မာစရိယ ကျမ်းရင်းသုံးကျမ်း၊ ဂုဏ်ထူးကျမ်းနှစ်ကျမ်း အပါအဝင် ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကို အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

တင်ပျံ့ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား တစ်နှစ်ထဲမှာပဲ ပထမငယ်နဲ့ ပထမလတ်တန်း နှစ်ခုလုံးပြီးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်တယ်ဆိုတော့ အဲဒီလို စာမေးပွဲတွေ အောင်မြင်အောင်လုပ်ရတာ ပင်ပန်းပါသလား၊ သို့မဟုတ် မပင်မပန်းဘဲ အောင်မြင်ခဲ့တာပါလားဘုရား?။

ဆရာတော်

မပင်မပန်း အောင်မြင်ခဲ့တယ်လို့ ပြောရမှာပဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့က ပထမပြန်စာမေးပွဲတွေ မဖြေမီကတည်းက သဒ္ဒါနဲ့

သင်္ဂြိုဟ်ကို ကျေကျေညက်ညက် သင်ခဲ့ရတယ်။ ဒီလိုအဓိက အခြေခံကျတဲ့ ဘာသာနှစ်ရပ်ကို ကျေညက်စွာသင်ကြားထားတာ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကျန်တဲ့ ဘာသာတွေဟာ သိပ်ပြီး များများစားစား ခက်ခက်ခဲခဲ မရှိတော့ပါဘူး။ နှစ်တန်းစလုံးကို လွယ်လွယ်ကူကူ သက်သက်သာသာနဲ့ပဲ အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

အရှင်ဘုရား ၁၆ နှစ်နဲ့ ဓမ္မာစရိယအောင်တယ်ဆိုတော့ အရှင် ဘုရားလို ၁၆ နှစ်နဲ့ ဓမ္မာစရိယအောင်မြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဘယ်နှပါးလောက် ရှိပါသလဲဘုရား?။

ဆရာတော်

၁၆ နှစ်နဲ့ အောင်တာတော့ ဘုန်းကြီးမတွေ့ဖူးပါဘူး။ ဘုန်းကြီး ၁၆ နှစ်နဲ့ အောင်တယ်ဆိုတာ စာမေးပွဲဖြေဆိုရမယ့်လတွေက အပြောင်းအလဲ ဖြစ်သွားတော့ အငယ်တန်းနဲ့ အလတ်တန်းကို တစ်နှစ်ထဲ ဖြေဆိုလိုက်ရတဲ့ အတွက် ၁၆ နှစ်နဲ့ အောင်လို့ ရတာပါ။ အမှန်ကတော့ ပုံမှန်က ၁၄ နှစ်မှာ အငယ်တန်းဖြေရတာ။ တစ်နှစ်တစ်တန်း အောင်တယ်ဆိုရင် ၁၄ နှစ် အငယ်တန်း၊ ၁၅ နှစ် အလတ်တန်း၊ ၁၆ နှစ် အကြီးတန်း၊ ၁၇ နှစ်ကျမှ စာချတန်း အောင်ကြပါတယ်။ ဒီလိုတွေတော့ ရှိကြပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

မြင့်မြတ်သော ရဟန်းဘောင်ကို အရှင်ဘုရား ဘယ်တုန်းက ရောက်ခဲ့ပြီး ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ ဘာစာမေးပွဲတွေကို ဆက်လက်ဖြေဆို အောင်မြင်ခဲ့ပါသလဲဘုရား?။

ဆရာတော်

ရဟန်းဘဝကို စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုပြီး တော့ အသက် ၁၉ နှစ်နဲ့ ၁ လမှာ မြင့်မြတ်တဲ့ ရဟန်းဘဝကို ရရှိခဲ့ပါတယ်။ စံကင်းဆရာတော်ကြီးကတော့ မန္တလေးမှာ သီတင်းသုံးတာပါ။ ဘုန်းကြီးတို့ အဲဒီအချိန်မှာ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး မဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်ကို စပြီး တည်ထောင်ပါတယ်။ အဲဒီမဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာပဲ ရဟန်းဘဝကို ရခဲ့တာပါ။

ဦးနေဝင်း

ရဟန်းဘဝနဲ့ ဆရာတော် ဘာစာမေးပွဲတွေကို ဖြေဆိုခဲ့သေးပါ သလဲ အရှင်ဘုရား?။

ဆရာတော်

ရဟန်းဖြစ်လာတဲ့အခါကျတော့ ဘုန်းကြီး ရန်ကုန် စေတီယင်္ဂဏ စာမေးပွဲ၊ မန္တလေး ‘အဘိဝံသ’ စာမေးပွဲများကို ဆက်လက်ဖြေဆိုပါတယ်။ ဘုန်းကြီးက သာမဏေဘဝကတည်းက သာမဏေသကျသီဟလို့ခေါ်တဲ့ စာမေးပွဲကို ဖြေဆိုခဲ့ပါတယ်။ ပထမဆင့်၊ ဒုတိယဆင့်၊ တတိယဆင့်ဆိုပြီး သုံးဆင့်ဖြေရပါတယ်။ ဘုန်းကြီးက ၁၉ နှစ် အရွယ်မှာအောင်မြင်ပြီး ‘သာမဏေ ကျော်’ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကိုရင်ဝတ်နဲ့ပဲ သာမဏေကျော်စာမေးပွဲကို အောင်ပြီး “သာမဏေအလင်္ကာရ” ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ရဟန်းဘဝရောက်တဲ့အခါ ရန်ကုန် စေတီယင်္ဂဏစာမေးပွဲ၊ မန္တလေး ပရိယတ္တိသာသနဟိတ သကျသီဟစာမေးပွဲ၊ နောက် နိုင်ငံတော် အစိုးရက ကြီးမှူးကျင်းပတဲ့ ဂုဏ်ထူးတန်းစာမေးပွဲတွေနဲ့ ပါဠိပါရဂူစာမေးပွဲ တွေကို ဖြေဆိုခဲ့ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

ဆရာတော်ကို ပညာသင်ကြားပေးခဲ့တဲ့ ငယ်ဆရာ၊ ကြီးဆရာများကို သိပါရစေဘုရား?။

ဆရာတော်

ငယ်ငယ်တုန်းက ကျောင်းသားငယ်လေးဘဝ ငယ်ဆရာက ဘုန်းကြီးတို့၊ ဇာတိရွာက ဘုန်းကြီးရဲ့ ဦးလေးတော်တဲ့ ပေါ်တော်မူ ကျောင်းဆရာတော် 'ဦးကေလာသ'ပါ။ အဲဒီနောက်တော့ ဘုန်းကြီးရဲ့ နောင်တော်အရင်းဖြစ်တဲ့ မဟာသုဗောဓာရုံ ပဓာနနာယကဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနာရဒ၊ နောက်ပြီးတော့ နောင်တော်များဖြစ်တဲ့ ဦးဝိမလာဘိဝံသ၊ ဦးဉာဏဗလတို့ဆီမှာ စာပေပရိယတ်များကို သင်ကြားခဲ့ရပါတယ်။ နောက်ပြီး ရွှေကျင်နိကာယ သာသနာပိုင်ဖြစ်တဲ့ ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော် ဦးအတ္ထိယဆီမှာ လည်း ပညာသင်ဖူးပါတယ်။

နောက် မန္တလေး ရွှေကျင်တိုက်မကြီးမှာ သီတင်းသုံးတော်မူတဲ့ ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တထံမှာလည်းပဲ ပညာသင်ယူခဲ့ဖူးပါတယ်။ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက် သံတော်ဆင့်ကျောင်းဆရာတော် ဦးဝါသဝ၊ နောက်တော့ ရန်ကုန် ဗဟန်းဝိသုဒ္ဓါရုံကျောင်းတိုက်သစ် တည်ထောင်တဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံမှာ လည်း စာလိုက်ဖူးပါတယ်။ မန္တလေး မစိုးရိမ်တိုက်က ဦးဝိစိတ္တတို့၊ ဦးရာဇေဓမ္မာဘိဝံသတို့ဆီမှာလည်း စာလိုက်ဖူးပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

ဆရာတော် စစ်ကိုင်း မဟာသုဗောဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာ စာချဆရာတော်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း သိရပါတယ်။ အဲဒီတိုက်မှာက သံဃာဘယ်လောက်ရှိပါသလဲ ဘုရား?။

ဆရာတော်

ဘုန်းကြီးတို့ ကျောင်းတည်ခါစကတော့ သံဃာ ၂၀ လောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ နောက်တော့ သံဃာ ၈၀ လောက်အထိ ရှိလာပါတယ်။ အခု အချိန်မှာတော့ မဟာသုဗောဓာရုံတိုက်မှာ သံဃာ ၁၈၀ ကျော်လောက် အထိအောင် ရှိနေပါပြီ။

ဦးနေဝင်း

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်မှာ ဆရာတော် တာဝန်ယူဆောင်ရွက် ပေးနေတယ်လို့ တပည့်တော်တို့ သိရပါတယ်။ ဘယ်လိုတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် နေပါသလဲ ဘုရား?။

ဆရာတော်

သီတဂူ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်မှာ ဘုန်းကြီးက ပါမောက္ခချုပ်တာဝန် ယူပြီး ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

ယခု ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ်မှာ ဆရာတော် ပါမောက္ခချုပ်အဖြစ်နဲ့ ဘယ်ဘာသာရပ်တွေကို တာဝန်ယူ ပို့ချနေပါသလဲ ဘုရား?။

ဆရာတော်

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ်ကို စတင်ဖွင့်တဲ့အချိန်က ဘုန်းကြီးက (Visiting professor) ဧည့်ပါမောက္ခ အနေနဲ့ အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်ကို စတင်သင်ကြားပို့ချခဲ့ပါတယ်။ Visiting professor အနေနဲ့ ရှစ်နှစ်လောက် ဒီမှာ ဘုန်းကြီး လစဉ်ပုံမှန်လာပြီး

သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့ပါတယ်။ နောက် ဒီက ပထမဆုံး ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော် ဘုရားကြီး ဦးသီလာနန္ဒ ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူသွားတဲ့အခါ ဘုန်းကြီးက ဒီမှာ ပါမောက္ခချုပ်ရာထူးကို ရခဲ့ပါတယ်။ ပို့ချတဲ့ ဘာသာရပ်ကတော့ ယခင် ပို့ချခဲ့တဲ့ အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်ကိုပဲ ဆက်လက် သင်ကြားပို့ချခဲ့ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

တပည့်တော်တို့ ဗုဒ္ဓပိဋကတ်တော်တွေထဲမှာ အဘိဓမ္မာပိဋက၊ အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်ဟာ သင်ယူရတာရော ပို့ချရာမှာပါ အခက်ခဲဆုံးဆိုတာ ဟုတ်ပါသလားဘုရား?။

ဆရာတော်

အဘိဓမ္မာက သဘာဝတရားတွေကို အဓိကထားပြီး ဟောတာ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ခက်ခဲတာ မှန်ပါတယ်။ နားလည်သဘောပေါက်ဖို့ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ အဘိဓမ္မာနဲ့ ပတ်သက်လာရင် သဘာဝတရားတွေဟာ ဘယ်လို ဆိုင်ရာကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်တယ် ဆိုတာကို ရှင်းပြပါတယ်။ ဘာလုပ်သင့်တယ်၊ ဘာတွေမလုပ်သင့်ဘူးဆိုတဲ့ ကျင့်စဉ်တွေကို ရှင်းပြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှု သဘောတရားတွေကို ရှင်းပြတာဖြစ်လို့ အဘိဓမ္မာတရားဟာ ခက်ခဲနက်နဲတာ မှန်ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

ဆရာတော်ဘုရား ပြည်ပနိုင်ငံများကို သွားရောက်ပြီး ဗုဒ္ဓ ပိဋကတ်တော်များကို သင်ကြားပို့ချပေးကြောင်း တပည့်တော်တို့ သိရပါတယ်။ ဘယ်နိုင်ငံတွေကို ကြွပြီး ဘယ်ဘာသာရပ်တွေကို သင်ကြားပို့ချပေးနေတယ်

ဆိုတာကို သိပါရစေဘုရား?။

ဆရာတော်

ယခင် ၁၉၉၄ ခုနှစ်က အမေရိကန်နိုင်ငံ မေရီလင်းပြည်နယ် ဆယ်(လ)ဘားစကွန်းမြို့က မင်္ဂလာရာမကျောင်းတိုက်မှာ တစ်နှစ်နေခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီတစ်နှစ်နေခဲ့တဲ့အချိန်မှာ မြန်မာလူမျိုးတွေကို အဘိဓမ္မာသင်တန်း ပို့ချဖူးပါတယ်။

အမေရိကန်မရောက်ခင်ကလည်း သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ မဟာဝိဇ္ဇာတန်း သင်ကြားနေတဲ့အချိန် ကိုလံဘိုမြို့က ဒေသတစ်ခုမှာ အဘိဓမ္မာသင်တန်း တစ်နှစ် ပို့ချခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်ရောက်တဲ့အခါ အမေရိကန်တို့၊ ဂျာမဏီနိုင်ငံတို့ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတို့က စုပေါင်းပြီး ဓမ္မတေးအဖွဲ့ သီတဂူကို ရောက်လာပါတယ်။ ရောက်လာတော့ ဘုန်းကြီးက အဘိဓမ္မာသင်တန်း ပို့ချတယ်။ အဲဒီအဘိဓမ္မာသင်တန်း တက်တဲ့အထဲက ဂျာမန်အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်က အစီအစဉ်လုပ်ပြီး အဲဒီ ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှာပဲ ဘုန်းကြီးကိုပင့်လို့ ဂျာမဏီနိုင်ငံကို သွားရောက်ပြီး အဘိဓမ္မာသင်တန်း စတင် ပို့ချခဲ့ရပါတယ်။ ဘာလင်မြို့နဲ့ မြူးနစ်မြို့ နှစ်မြို့မှာ အဘိဓမ္မာသင်တန်း ပို့ချခဲ့ပါတယ်။ ဘာလင်မြို့မှာ သင်တန်းသူ၊ သင်တန်းသား ၃၀ လောက်ရှိပြီး မြူးနစ်မြို့မှာက ၂၅ ယောက်လောက် ရှိပါတယ်။ အဲဒီနှစ်ကစပြီးတော့ နောက် ၂၀၀၄၊ ၂၀၀၅၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွေကျတော့ နယ်သာလန်နိုင်ငံမှာပါ အဘိဓမ္မာသင်တန်းတွေ ပို့ချပေးရပါတယ်။ နောက်တော့ မလေးရှားနိုင်ငံက ပီနန်မြို့နဲ့ စင်္ကာပူနိုင်ငံတွေမှာပါ အဘိဓမ္မာသင်တန်း ပို့ချခဲ့ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

အရှင်ဘုရား- ဂျာမဏီနိုင်ငံက အရှင်ဘုရားကို ပင့်သွားတဲ့

ဒကာမကြီးဆိုတာ နာမည် ဘယ်လိုခေါ်ပါသလဲဘုရား?။

ဆရာတော်

ရစ္စတာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ နောက် သာမဏေဝတ်ပြီးတော့ သူ့ဘွဲ့က အဂ္ဂနန္ဒီလို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

အဲဒီမှာ တပည့်တော်ရဲ့ အသိတစ်ယောက် ဒေါက်တာဥမ္မာခင် ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ သူနဲ့များ ဆက်စပ်သလားလို့ပါဘုရား?။

ဆရာတော်

ကြားတော့ ကြားဖူးပါတယ်။ တွေ့တော့ မတွေ့ဖူးပါဘူး။

ဦးနေဝင်း

တင့်ပါ အရှင်ဘုရား၊ ခုလက်ရှိကမ္ဘာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန့်ပွားမှု အခြေအနေ ဘယ်လိုရှိပါသလဲဘုရား။ ဆရာတော်ဘုရားလည်း အမေရိကန် တို့၊ ဂျာမဏီတို့၊ နယ်သာလန်တို့၊ နောက် စင်္ကာပူ၊ မလေးရှားစတဲ့ နိုင်ငံများ အပြင် ပြည်ပနိုင်ငံတော်တော်များများ ရောက်ခဲ့တယ်ဆိုတော့ လက်ရှိကမ္ဘာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားမှု အခြေအနေ ဘယ်လိုရှိတယ်ဆိုတာ အမိန့်ရှိတော်မူပါ ဘုရား?။

ဆရာတော်

ကမ္ဘာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားတယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဘုန်းကြီး မြင်သလောက် တိဗက် ဗုဒ္ဓဘာသာက ပိုများတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ တိဗက်က အစပြု ဒလိုင်းလားမားနဲ့ ဆက်နွယ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာကြတယ်။ အဲဒီ တိဗက် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တွေကနေ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရာက ထေရဝါဒ

ဗုဒ္ဓဘာသာဘက်ကို စိတ်ဝင်စားလာကြတယ်။ ထိုစိတ်ဝင်စားလာတဲ့အထဲမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရာကနေ ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားဓမ္မ အဆီအနှစ်တွေကို သိချင်လာလို့ ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို သင်ကြတယ်။ အဘိဓမ္မာတရားကို လေ့လာကြတယ်။ အဲဒီ လေ့လာတဲ့အထဲမှာ ဘုန်းကြီးတွေ ဘူးတာဘာလင်မြို့မှာ အဘိဓမ္မာသင်တန်းပြီးလို့ သင်တန်းဆင်းလက်မှတ်တွေ ပေးတော့ ဂျာမန်အမျိုးသမီး တစ်ယောက်က ‘အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော် ဒီနေ့ကစပြီး တိဗက်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်တော့ပါဘူး၊ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ပါပြီ’လို့ အဲဒီလို လျှောက်ထားပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ စိတ်ဝင်စားမှုတွေ တိုးပွားလာတာတော့ မှန်ပါတယ်။ သိပ်အများကြီးလို့တော့ ဘုန်းကြီး မထင်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာ meditation လုပ်ရာကနေ ဆက်နွှယ်ပြီးတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို စိတ်ဝင်စားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တစ်စထက်တစ်စ များလာတာတော့ မှန်ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

တင်ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ အခုအခါ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အခြေခံနိုင်ငံကြီးဖြစ်တယ်လို့ တပည့်တော်တို့ ယူဆပါတယ်ဘုရား။ မြန်မာနိုင်ငံထဲ၌ပင် တောင်တန်းနဲ့ နယ်စပ်ဒေသများ၊ နောက် အထူးဒေသများမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန့်ပွားမှု လိုအပ်နေသေးကြောင်း သိရပါတယ်ဘုရား။ ပြည်တွင်း သာသနာပြုမှုနှင့် ပြည်ပသာသနာပြုမှုနှစ်ခုမှာ ဘယ်ဟာက ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်လို့ ဆရာတော် ထင်ပါသလဲဘုရား?။

ဆရာတော်

မြန်မာလူမျိုးတစ်ယောက်အနေနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် ပြည်တွင်း သာသနာပြုတာ ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်လို့ ဘုန်းကြီး ထင်ပါတယ်။ ပြည်ပမှာ

သာသနာပြန့်ပွားဖို့ထက် ပြည်တွင်းမှာ သာသနာ အခိုင်အမာ တည်ရှိနေဖို့က ပိုပြီးတော့ အရေးကြီးတယ်။ အဲဒီလို ဘုန်းကြီး ယုံကြည်ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

သာသနာပြန့်ပွားရေးအတွက် ဘာတွေဟာ အရေးကြီးဆုံး ဖြစ်ပါသလဲဘုရား။ ဆရာတော်များအပိုင်းက ဘယ်လိုကျင့်ကြံ ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပြီး ဒကာ၊ ဒကာမတွေအပိုင်းက ဘာတွေလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ဖို့လိုပါသလဲ ဘုရား?။

ဆရာတော်

သာသနာပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ဆိုတဲ့အပိုင်း ရောက်လာ တဲ့အခါကျတော့ သံဃာတော်များဘက်က ဆောင်ရွက်စရာရှိသလို ဒကာ၊ ဒကာမတွေဘက်ကလဲ ဆောင်ရွက်စရာကိစ္စတွေ ရှိပါတယ်။ ပြန့်ပွားတယ်ဆိုတဲ့ စကားရပ်ထဲမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်ကို ယုံကြည်လက်ခံလာအောင် ဒါကလည်းတစ်ခု၊ နောက် အရေးကြီးတာက မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နေလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို လက်ခံထားသော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဓမ္မတွေကို မသိသေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဓမ္မကို သိရှိလာအောင်၊ သူတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ တရားဓမ္မတွေရောက်ရှိပြီးတော့ ယုံကြည်မှုနဲ့ အသိပညာ ခိုင်မာလာအောင်၊ ဒီလိုလုပ်ဖို့က ပိုပြီး အရေးကြီးတယ် ထင်ပါတယ်။

မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘုရားတရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ များများစားစား မသိကြပါဘူး။ ဒါကြောင့် သူတို့ရဲ့ သဒ္ဓါ တရား၊ သူတို့ရဲ့ အခြေအနေတွေဟာ သိပ် မခိုင်မာပါဘူး။ တစ်ဖက်ကလာပြီး စည်းရုံးလိုက်တာနဲ့ တခြားဘာသာဝင်ဖို့ အလွယ်တကူ ဖြစ်သွားတတ်ကြ ပါတယ်။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့အနေနဲ့ သာသနာပြန့်ပွားဖို့ထက် ခိုင်မာဖို့ကို

အရှင်လုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ ခိုင်မာဖို့ မိနိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နေတဲ့ မိမိတို့ မြန်မာလူမျိုးတွေကို အတွင်းမှာပဲ ဘာသာတရားနဲ့ပတ်သက်ပြီး အသေးစိတ် သိရှိနားလည်လာအောင်၊ အခိုင်အမာဖြစ်လာအောင်၊ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရား ရှိလာအောင် (သဒ္ဓါတရား ဆိုလို့ရှိရင်လည်းပဲ ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာမှာ အသိဉာဏ် ပါတဲ့ ယုံကြည်မှု ရရှိလာအောင်) သံဃာတော်များဘက်က အမှန်တရား၊ ဗုဒ္ဓရဲ့တရားတော်တွေကို ရှင်းရှင်းလေးနဲ့ နားလည်အောင် လက်တွေ့ကျင့်သုံး တတ်လာအောင် ရှင်းပြဟောပြောဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။

ဒကာ၊ ဒကာမများ အပိုင်းကတော့ များများမလိုဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ ဒကာ၊ ဒကာမများအပိုင်းက မြန်မာပြည်မှာ တော်တော် တာဝန် ကျေကြပါတယ်။ သံဃာတော်များဘက်က တရားစစ် တရားမှန်ကို များများ ဟောကြားပေးဖို့က အဓိကဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဟောကြား ပေးတဲ့အခါမှာ ဒကာ၊ ဒကာမများဘက်ကတော့ တချို့ကိစ္စလေးတွေ ပံ့ပိုးပေးဖို့ လိုပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဘုန်းကြီးပြောချင်တာက ဘာသာ၊ သာသနာ ပြန့်ပွားရေးအတွက် ဆောင်ရွက်တဲ့နေရာမှာ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်တတ်ဖို့က အရေးကြီးပါတယ်။ ဘယ်လို စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်တာတုံးဆိုတော့ များသောအားဖြင့် မြန်မာလူမျိုးတွေက ‘ပုဂ္ဂိုလ်ခင်မှ တရားမင်တယ်’ဆိုတဲ့ စိတ်မျိုးရှိတယ်။ မိမိကြည်ညိုရာ မိမိမြတ်နိုးရာ၊ မိမိနဲ့ခင်မင်ရာကို အားပေး တတ်တဲ့ အစဉ်အလာက ပိုများပါတယ်။ အဲဒီလိုမဟုတ်ပဲ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သဘောထားပြီး၊ ဘာသာ၊ သာသနာကို ဦးတည်ပြီး ထိုဘာသာ၊ သာသနာ ပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပဲဖြစ်ဖြစ် အားပေးတတ်ဖို့ လိုလိမ့်မယ်လို့ ဘုန်းကြီး ထင်ပါတယ်။ အဲဒီလို နှစ်ဦးနှစ်ဝ ဘာသာ၊ သာသနာ ပြည်တွင်းမှာ ခိုင်မာရေးနဲ့ ပြန့်ပွားရေးကို လက်တွဲ ဆောင်ရွက်သွားကြမယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အသိဉာဏ်ပိုပြီး

ခိုင်မာလာမယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မဖြစ်သေးတဲ့သူတွေက ဗုဒ္ဓဘာသာဘက်ကို စိတ်ဝင်စားလာပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်လာမယ်။ အဲဒီလို လုပ်သင့်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

တင်ပါဘုရား။ တပည့်တော် နောက်ထပ် လျှောက်တင်ချင်တာက ပဋိဝေဓတည်းဟူသော အသီးအပွင့်ကို သုံးဆောင်ခံစားဖို့အတွက် ပရိယတ္တိနဲ့ ပဋိပတ္တိ ဘယ်အရာက ပိုပြီး အခြေခံကျပါသလဲဘုရား?။

ဆရာတော်

ဒိန္တခဏတော့ တညီတည်းသွားရမယ်လို့ ဘုန်းကြီးယူဆပါတယ်။ သင်လည်းသင်၊ ကျင့်လည်းကျင့်၊ ကျင့်ရင်းသင် ဒိန္တခဏတော့ တစ်ခုစီ တစ်ခုစီ ဘယ်ဟာပိုပြီး အရေးကြီးတယ်လို့ ပြောရခက်ပါလိမ့်မယ်။ သို့သော် စာပေ တွေထဲမှာတော့ “ပရိယတ္တိယေဝ သာသနဿ မူလံ” သင်ခြင်းသည်သာလျှင် သာသနာတော်၏ အခြေခံလို့ ရှိပါတယ်။ ဒါက သင်တာက ပထမလာရမယ်လို့ ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။ သင်တာက ပထမလာ၊ ဒီလို မသင်ရင် သိမှမသိနိုင် တာကိုး၊ ဒီတော့ လုပ်တတ်အောင် သင်ရတာပေါ့။ သင်တာက ပရိယတ္တိ၊ နောက် လက်တွေ့လုပ်တာက ပဋိပတ္တိ၊ ဒိန္တခဏမှာ သင်ခြင်းဟာ မူလလို့ ဆိုပေမယ့် သင်ခြင်းမှာတင် ရပ်နေပြီး လက်တွေ့မပါရင် မဖြစ်ပါဘူး။ ဒိန္တခဏ တွဲပြီးတော့ သွားနေရမှာပါ။

တစ်ဖက်က သင်တယ်၊ တစ်ဖက်က လက်တွေ့လုပ်တယ်။ တစ်ဖက်က သင်၊ တစ်ဖက်က လက်တွေ့လုပ်၊ သင်ရင်း ကျင့်၊ ကျင့်ရင်း သင်၊ ဒီလိုပဲသွားသင့်တယ်လို့ ဘုန်းကြီးတို့ ခံယူပါတယ်။ ဒိန္တခဏလုံးဟာ အတူတူ အရေးပါတယ်ပေါ့။ “ပရိယတ္တိယေဝ သာသနဿ မူလံ” ဆိုတဲ့စကားကတော့

၆၆

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

သာသနာတော်မြတ်ကြီးရဲ့ အရင်းအမြစ်ကျ ပရိယတ္တိသင်တာ၊ ဒါက ပရိယတ္တိ သင်ပြီးတော့ တစ်နေ့ကျင့်လာလိမ့်မယ်လို့ အမိန့်ရှိခဲ့ကြတာလည်း ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သို့သော် ဒီနှစ်ခုဟာ အမြဲတမ်း ပေါင်းစပ်နေရမယ်လို့ ဘုန်းကြီးတို့တော့ ယူဆပါတယ်။ ဒီနှစ်ခုဟာ ခွဲလို့မရတဲ့ အရာတွေပါ။

ဦးနေဝင်း

ခေါင်းနဲ့ ပန်းလိုပေါ့ဘုရား။

ဆရာတော်

ဟုတ်တယ်၊ ခေါင်းနဲ့ ပန်းလိုပဲပေါ့လေ။

ဦးနေဝင်း

ဆရာတော်ဟာ အဘိဓမ္မာ သင်ကြားပြသရာမှာ အင်မတန် ကျော်ကြားလှပါတယ်ဘုရား။ အဘိဓမ္မာဆိုတာကလည်း ဗုဒ္ဓရဲ့ ပိဋကတော်မှာ အခက်ခဲဆုံးဆိုတော့ တပည့်တော်တို့ ဒကာ၊ ဒကာမများအနေနဲ့ အဘိဓမ္မာ ဆိုတဲ့ အသံကြားတာနဲ့ လန့်သွားပြီး ‘မြတ်စွာဘုရား သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးနဲ့ ဟောထားတာ တို့ဉာဏ်နဲ့လိုက်လို့ မမီဘူး’ဆိုပြီး တွန့်ဆုတ်နေတတ်ကြပါတယ် ဘုရား။ တပည့်တော်တို့ လူ့ပြည် လူ့ဘဝ နေထိုင်သွားလာ လုပ်ကိုင်နေကြ ရတာတွေမှာ အဘိဓမ္မာတရားကို ဘယ်လို လက်တွေ့ကျင့်ကြံ အသုံးချနိုင် တယ်ဆိုတာ ရှင်းလင်းဟောကြားတော်မူပါဘုရား။

ဆရာတော်

မှန်ပါတယ်၊ လူတွေက အဘိဓမ္မာဆိုတာနဲ့ လန့်သွားတယ်ဆိုတာ၊ ဘုန်းကြီး ဝါရှင်တန်မှာ အဘိဓမ္မာသင်တန်း ပို့ချတုန်းက အမျိုးသမီး တစ်ယောက်က ဘုန်းကြီးကို လျှောက်တယ်။ “အဘိဓမ္မာသင်တန်းဆိုတာ

အင်မတန်ခက်ခဲတယ်။ တပည့်တော်တို့ နားလည်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုပြီး သင်တန်း လာမတက်တာပါ ဘုရား” လို့ ဒီလိုလျှောက်ထားဖူးတယ်။ အဲဒီတော့ အဘိဓမ္မာဆိုတာနဲ့ပဲ လူတွေက လန့်နေတာ။ အမှန်ကတော့ အဘိဓမ္မာဆိုတာ ကိုယ့်အကြောင်း ကိုယ်သိ ဖို့ သင်ကြားတဲ့ကျမ်းလို့ ဘုန်းကြီးတို့ ယူဆပါတယ်။

လူတွေက များသောအားဖြင့် ကိုယ့်အကြောင်းကိုကိုယ် သိပ်ပြီး တော့ မသိကြဘူး။ သိတယ်လို့ထင်နေကြတယ်ဆိုပေမယ့် တကယ်တမ်း ကိုယ်ဘယ်ဘဝက လာသလဲ?၊ ဘယ်လို မွေးဖွားလာသလဲ?၊ ကိုယ်ရှင်သန် နေတဲ့အချိန်မှာ ဘယ်လို နေသလဲ?။ သေတော့ ဘယ်လို သေသလဲ?ဆိုတဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ သိသင့်သိထိုက်တဲ့ အကြောင်းတွေကို မသိကြတာပါ။ ကိုယ်က ဘယ်မြို့၊ ဘယ်ရွာမှာ မွေးတယ်၊ ဘယ်သူ့သား၊ နာမည်က ဘယ်လိုခေါ်တယ်၊ ဒီလို အပေါ်ယံလေးတွေ လောက်သာ သိနေကြတာပါ။ အဘိဓမ္မာဆိုတာ ကိုယ့်အကြောင်းကို အသေးစိတ်သိအောင် ဖော်ပြတဲ့တရား ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လက်တွေ့ဘဝမှာ ဆိုလို့ရှိရင် အဘိဓမ္မာသင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ သင်မထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အလွန် ကွာခြားပါတယ်။ အဘိဓမ္မာသင်ထားတဲ့ အဘိဓမ္မာကို လေ့လာထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကိုယ်နေနေတာဟာ ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ နေတာလား၊ အကုသိုလ်စိတ်နဲ့ နေတာလား ? ဆိုတာ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း သိပါတယ်။ သိတော့ နေ့စဉ်ဘဝမှာ အင်မတန်မှ တန်ဖိုးရှိပါတယ်။ စိတ်ကို ဖြူစင်အောင် ထားတတ်လာတယ်။ ငါဖြစ်နေတာကုသိုလ်တွေ ဖြစ်နေတာလား၊ အကုသိုလ်တွေဖြစ်နေတာလား ? ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရှင်းရှင်းလေး သိပါတယ်။ ဘဝဆိုတာ ဘယ်လိုစလှာလဲ? ဆိုတာလည်း သိတယ်။ ဘယ်လိုအဆုံးသတ် မလဲ? ဆိုတာလည်း သိတယ်ဆိုတော့ အဘိဓမ္မာဆိုတာ ကိုယ့်ဘဝအတွက် ကိုယ်လျှောက်ရမယ့်လမ်းကို ပြောင့်ပြောင့်တန်းတန်းမီးမောင်းထိုးပြတာဖြစ်လို့ အဘိဓမ္မာသင်ကြားတာဟာ သိပ်ပြီးတော့ တန်ဖိုးကြီးလှပါတယ်။ ဘာပြုလို့တုံး?

ဆိုတော့ အဘိဓမ္မာသင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကိုယ့်စိတ် အခြေအနေကို အများကြီး အကဲခတ်လို့ရတယ်။ သဘောပေါက်တယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ကွဲတယ်ပေါ့။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ကွဲတဲ့အခါကျတော့ ‘ဒါက ကုသိုလ်၊ ဒါက အကုသိုလ်’ဆိုတာ သိလာတဲ့အတွက်ကြောင့် အကုသိုလ်ဆို ရှောင်ရမယ်၊ ကုသိုလ်ဆိုရင် ဆောင်ရမယ် ဒီ သဘောတွေကို သိပြီးသား ဖြစ်တဲ့အတွက် အဘိဓမ္မာတရားကို သိထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘဝမှာနေဖို့ ထိုင်ဖို့ အတွက် နေနည်းထိုင်နည်းရပြီးတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှု အပြည့်အဝ ရှိလာပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

တပည့်တော်တို့၊ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ရှိစဉ်တုန်းက သံခိပ်စာမေးပွဲတွေ မြန်မာနိုင်ငံမှာ တော်တော် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက လူတွေကြားမှာ အဘိဓမ္မာပြန့်ပွားမှုနဲ့ ယခုလက်ရှိ လူတွေ ကြားထဲမှာ အဘိဓမ္မာပြန့်ပွားမှု ဘယ်လိုနေတယ်လို့ ထင်ပါသလဲ ဘုရား?။

ဆရာတော်

လယ်တီဆရာတော်ကြီးခေတ်က အဘိဓမ္မာတွေ သင်ကြားပို့ချခဲ့တဲ့ အပိုင်းကိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့၊ ကောင်းကောင်း မသိပါဘူး။ အဲဒီတုန်းက ဘုန်းကြီးတို့ အင်မတန် ငယ်နေပါလိမ့်ဦးမယ်။ ခုကာလ အဘိဓမ္မာ သင်ကြားပို့ချမှု အပိုင်းမှာတော့ ဘုန်းကြီးရန်ကုန်ရောက်လာတဲ့အခါမှာ အဘိဓမ္မာ သင်တဲ့သူတွေ တော်တော်များတာကို တွေ့ရပါတယ်။ စိတ်ဝင်စားမှုလည်း တော်တော်များကြပါတယ်။ အရင်တုန်းက အဘိဓမ္မာသင်တယ်ဆိုတာ ဘုန်းကြီးတို့ငယ်ငယ်က ကြားဖူးတာက များသောအားဖြင့် သရုပ်တွေ များများ

သင်ကြားကြပါတယ်။ ယခုအခါ သရုပ်ပိုင်း သင်တာထက် အနှစ်သာရပိုင်းကို ပိုသင်လာပါတယ်။ သဘာဝဘက်ကို လိုက်ပြီးတော့ သင်ကြပါတယ်။ အခုအခါ ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာတွေကလည်း ခေတ်စားလာကြတဲ့အခါ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရင်းကနေပြီး ရရှိလာတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်အသိနဲ့ ဒီအဘိဓမ္မာ အသိတွေ ပေါင်းစပ်လာပြီး အခုကျတော့ အနှစ်သာရပိုင်းကို ပိုပြီးရောက်လာ တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ သရုပ်ပိုင်းထက် သဘောတရား အနှစ်သာရပိုင်းကို ပိုပြီးသင်ကြတာပေါ့။

ဦးနေဝင်း

တင်ပါ။ အရင်က အဘိဓမ္မာ သင်ကြားရာမှာ သရုပ်ခွဲတာ များတာပေါ့။

ဆရာတော်

ဟုတ်တယ်၊ သရုပ်ခွဲတာ များပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

တင်ပါ။ မြတ်စွာဘုရားသခင် ပြုံးရယ်တော်မူတဲ့စိတ်ကို ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်ထဲမှာ ထည့်ထားပါတယ်။ ‘အသောဘဏစိတ်’ဆိုတာ မြန်မာလိုတော့ ‘မတင့်တယ်တဲ့ စိတ်’ထဲမှာ ထည့်ထားတာပါဘုရား။ အဲဒီတော့ ဘာကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ပြုံးရယ်တော်မူတဲ့စိတ်ကို မတင့်တယ်တဲ့စိတ်ထဲ ထည့်ပြီး ရေတွက်ထားပါသလဲဘုရား?။

ဆရာတော်

အဲဒီ... သောဘဏစိတ်၊ အသောဘဏစိတ်ဆိုတဲ့ အခွဲက သဒ္ဒါတို့၊ အလောဘ၊ အဒေါသစတဲ့ ကောင်းတဲ့အခြေအနေ၊ ကောင်းတဲ့

စေတသိက်တွေကို 'သောဘဏ စေတသိက်'လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ သောဘဏ စေတသိက်နဲ့ ယှဉ်တွဲစိတ်တွေကို 'သောဘဏစိတ်'လို့ ဒီလိုခေါ်တယ်။ သင်္ဂြိုဟ်က အမှန်ကတော့ သရုပ်ခွဲတာ လွယ်အောင်လို့ ပေးထားတဲ့နာမည်ပါ။ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ ခုနဲ့ အဟိတ်စိတ် ၁၈ ခုဟာ အဲဒီ သောဘဏစိတ်ထဲမှာ မပါဘူး။ မပါတော့ သောဘဏ မဟုတ်သည့်အတွက်ကြောင့် သူ့ကို 'အသောဘဏ'လို့ ခေါ်လိုက်တာ၊ အသောဘဏလို့ ခေါ်လိုက်တော့ 'အ'ဆိုတဲ့ စကားလုံးလေးဟာ Negative အဓိပ္ပါယ်ရှိသလို တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရရင် မတင့်တယ်ဘူး ပြောတာထက် 'သောဘဏ'ဆိုတဲ့ တင့်တယ်တဲ့အထဲ မပါဘူး ဆိုတဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို ယူလို့ရပါတယ်။

နောက်ပြီး မြတ်စွာဘုရား ပြုံးရယ်တာဟာ ဟသိတုပ္ပါဒ်တင် မကပါဘူး။ မဟာကိရိယာသောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လည်း ရှိတယ်။ အဲဒီ မဟာကိရိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်နဲ့လည်း ပြုံးပါတယ်။ အဲဒီစိတ်ကျတော့ သောဘဏစိတ်ထဲပါသွားပြီ။ ဟသိတုပ္ပါဒ်က ဘုရားရဟန္တာတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ ဖြစ်တယ်။ သူက ခုန အသောဘဏစာရင်းထဲ ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အသောဘဏစာရင်းထဲပါသည့်အတွက်ကြောင့် သူ့ကို 'မတင့်တယ်တဲ့ စိတ်'လို့ဆိုလိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်မျိုး မရှိပါဘူး။ သရုပ်ခွဲတဲ့အခါ သောဘဏ၊ အသောဘဏခွဲတော့ သူက အသောဘဏစာရင်းထဲပါတယ်။ ဘာကြောင့် အသောဘဏစာရင်းထဲ ပါသွားတုံး? ဆိုရင် ခုနပြောတဲ့ အလောဘ၊ အဒေါသ စတဲ့ အရည်အသွေးရှိတဲ့ စေတသိက်တွေနဲ့ ယှဉ်တွဲမှု မရှိလို့ သူ့ကို 'အသောဘဏ'ခေါ်တာ။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားသန္တာန်မှာ အဲဒီအသောဘဏစိတ်ထဲက ဟသိတုပ္ပါဒ်တင် ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်တို့၊ သောတဝိညာဏ်စိတ်၊ ယာနဝိညာဏ်စိတ်စသည်၊ မြင်သိစိတ်၊ ကြားသိစိတ်၊ နံသိစိတ်၊ လျက်သိစိတ်၊ ထိသိစိတ်၊ နောက် အာရုံကို

လက်ခံတဲ့ သမ္မုဒ္ဓိမျှင်းစိတ်တို့၊ အာရုံကိုဆင်ခြင်တဲ့ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်တွေတို့၊ နောက် အာရုံကို စုံစမ်းတဲ့သန္တိရဏစိတ်တွေ ဒါတွေကလည်း အားလုံး အသောဘဏထဲမှာ ပါတာပဲ။ ဒီဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်ကလေးတင် မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ဆိုတာ၊ ‘မတင့်တယ်တဲ့စိတ်’ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်နဲ့ ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဦးနေဝင်း

နောက်တစ်ခု တပည့်တော်ဖြည့်ပြီး လျှောက်ထားချင်တာ ရှိပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒါကတော့ တပည့်တော်တို့ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အာဟာရ သုံးဆောင်ကြတယ်ဆိုရင် ချဉ်တယ်၊ ချိုတယ်၊ အရသာရှိတယ် အရသာမရှိဘူး တပည့်တော်တို့သိပါတယ်။ သိပြီးတော့ စားကြပါတယ်။

အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုက်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ဒီ ချဉ်တယ်၊ ချိုတယ်၊ အရသာရှိတယ်၊ အရသာမရှိဘူးဆိုတာ သိပါသေးသလား၊ လုံးဝ မသိဘဲ စားနေပါသလား။?

ဆရာတော်

သိပါတယ်။ သိပြီးတော့ ထိုအာရုံအပေါ်မှာ တပ်မက်တဲ့လောဘ မရှိတော့ပါဘူး၊ appreciate (အရသာခံစားမှု သိမှု)တော့ လုပ်တာပေါ့၊ ကောင်းရင် ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ appreciate ရှိပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

တင်ပါ၊ တပည့်တော်လည်း အဲဒီလိုပဲ ယူဆပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တချို့က ပြောနေတာ၊ ဘုရား ရဟန္တာဆိုရင် ဒါတွေကောင်းတာ မကောင်းတာ မသိတော့ဘူးဆိုတဲ့ သဘောမျိုး ပြောနေတာတွေလည်း ရှိနေလို့ အဲဒါ

လျှောက်ရတာပါ ဘုရား။

ဆရာတော်

သိတယ်. . သိပါတယ်။ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေကျတော့ မျက်စိနဲ့ မြင်ရင် လှတယ် မလှဘူး၊ ကောင်းတယ် မကောင်းဘူးဆိုတဲ့ appreciate အကုန်ရှိတယ်။ နားကလည်းရှိတယ်။ ဒကာကြီး ဦးနေဝင်း သက္ကပဉ္စသုတ်ကို ကြည့်လိုက်ပေါ့၊ သက္ကပဉ္စသုတ်မှာ ပဉ္စသီခနတ်သားက မြတ်စွာဘုရား အနီး အပါးမှာ စောင်းသွားတီးတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက မင်းသီချင်းသံနဲ့ စောင်းသံက တော်တော်လိုက်ဖက်တာပဲလို့ မိန့်တဲ့စကားလေး ရှိတယ်။

ဒါ မြတ်စွာဘုရားက ကောင်းတယ်၊ မကောင်းဘူးဆိုတာ appreciate လုပ်တာပဲလေ။ သို့သော် မင်းစောင်းသံလေး ထပ်တီးစမ်းပါဦး၊ ငါ နားထောင်ချင်လိုက်တာ ဆိုတာမျိုးတော့ မရှိဘူး။

အဲဒီ စောင်းသံလေးအပေါ်မှာ တပ်မက်နေတဲ့စိတ်တော့ မရှိဘူး။ သာယာတာကို သာယာတယ်လို့ လက်ခံတယ်၊ သိတယ်။ ဒီလိုတော့ ရှိတယ်။

ဦးနေဝင်း

တင်ပု။ ရှင်းပါပြီဘုရား၊ သက်သတ်လွတ်စားခြင်းနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အမြင်ကို မိန့်ကြားပေးတော်မူပါဘုရား။

ဆရာတော်

အသားနဲ့ ပတ်သက်လာရင် မြတ်စွာဘုရားဟာ ဝိနည်းမှာ အတိ အလင်း ဟောထားတာ ရှိပါတယ်။ မိမိအတွက် ရည်စူးပြီးတော့ တမင် ဖော်ထားတဲ့ အသားဆိုတာ ကိုယ်တိုင်မြင်တယ်၊ ကိုယ်တိုင်လည်း သတင်း ကြားထားတယ်၊ ‘ငါ့အတွက် သက်သက် လုပ်ထားတာနေမှာပဲ’လို့ သံသယ ရှိတယ်ဆိုရင် အဲဒီအသားမျိုးကို မစားထိုက်ဘူး။ ကိုယ့်ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့

တဖက်သားသတ္တဝါ အသက်ဆုံးရှုံးရတာ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားရှင်က အဲဒါမျိုးကိုတော့ လက်မခံဘူး။ မစားသင့်ဘူးလို့ တားမြစ်တယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်ပဲနဲ့ အစွန်းသုံးပါးလွတ်တယ်ဆိုရင် ကိုယ့်အတွက်သတ်တယ်လို့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း မမြင်ဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း ကြားတာ မရှိဘူး။ သံသယဖြစ်စရာလည်း မရှိဘူး။ အာဟာရအနေနဲ့ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း လှူတာမျိုးကျတော့ အစွန်းသုံးပါးလွတ်တယ်။ အဲဒါမျိုးကျတော့ မြတ်စွာဘုရား က မစားရဘူးလို့လည်း မပြောဘူး။ စားလို့လည်း မတိုက်တွန်းဘူး။

နောက် အသားကြီးဆယ်မျိုးနဲ့ ပတ်သက်လာရင် သူ့အကြောင်း နဲ့သူ့ မြတ်စွာဘုရားက မစားဖို့... ဒါကလည်း သူ့ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အကြောင်း တွေ ရှိပါတယ်။ ဆင်သား၊ မြင်းသား ဘာလို့မစားရသလဲ? ဆိုရင် ဆင်၊ မြင်း ဆိုတာ ရှေးခေတ်ဘုရင်တွေက အလွန် တန်ဖိုးထားတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေ၊ စစ်ရေး စစ်ရာမှာ အသုံးပြုကြတာ၊ ဒီတော့ လူတွေက ခိုးပြီးသတ်ဖြတ် စားမယ်ဆိုရင် တချို့ကိစ္စတွေက ရာဇဝတ်မှုဖြစ်တယ်။ ဖြစ်လာရင် အဲဒီအထဲမှာ ပါဝင် ပတ်သက်မှာစိုးလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဆင်သား၊ မြင်းသားတော့ မစားတာ ကောင်းတယ်။ ရာဇဝတ်မှုနဲ့နီးလို့ ရှောင်လိုက်ရင် ကောင်းမယ်လို့ ဒီလို အကြောင်းကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက တားမြစ်တာ။

နောက် ခြင်္သေ့သားတွေ၊ ကျားသားတွေ၊ အဲဒီလိုသားရဲ တိရစ္ဆာန် တွေရဲ့အသားကို စားပြီးရင် ရဟန်းတော်များဟာ များသောအားဖြင့်တောထဲမှာ နေကြတာဆိုတော့ ဒီတိရစ္ဆာန်တွေဟာ သူတို့အသားမျိုး စားထားရင် သူတို့က အနံ့ရတယ်၊ အနံ့ရတော့ အန္တရာယ်ပြုနိုင်တယ်။

လူသားဆိုရင်လည်း ဇာတ်တူသား ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီလို ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ အကြောင်းတွေကြောင့် အသားကြီးဆယ်မျိုးကို မစားသင့်ဘူးလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဝိနည်းမှာ ပညတ်ထားတယ်။ သက်သတ်လွတ်နဲ့ ပတ်သက်

လာရင်တော့ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင် ဒုက္ကရစရိယာ ၆-နှစ်ကျင့်တဲ့အချိန်မှာ အဲဒီအခါက ‘တပအကျင့်’တွေထဲမှာ သားငါးရှောင်တဲ့အကျင့် ပါတယ်။ သက်သတ်လွတ်ပဲ စားရမယ်ဆိုတာ ပါတယ်။ တပ အကျင့်ထဲမှာ ‘န မံသံ၊ န မစ္ဆံ’ အသားမှန်သမျှ ရှောင်ရမယ်။ မံသဆိုတာ ကုန်းသား၊ ကုန်းပေါ်နေ သတ္တဝါအသား မှန်သမျှကို ‘မံသ’လို့ခေါ်တယ်။ ရေထဲကအသား၊ ရေနေ သတ္တဝါအသား မှန်သမျှကို ‘မစ္ဆံ’လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီနှစ်မျိုးလုံးကို ရှောင်တယ် ဆိုတာ ဒါသက်သတ်လွတ်စားဖို့ပဲ...။

မြတ်စွာဘုရားက မဟာသီဟနာဒသုတ္တန်မှာ တပအကျင့်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ တချို့သမဏ၊ ဗြာဟ္မဏတွေက ‘အာဟာရေန သုဒ္ဓိ - အာဟာရနဲ့ ကိလေသာစင်ကြယ်နိုင်တယ်’လို့ သူတို့က ပြောကြတယ်တဲ့။ အာဟာရကို ခြိုးခြံ သုံးစွဲတာ၊ ခုန ဟိုဟာရှောင်ဒီဟာရှောင်တာတွေနဲ့ ကိလေသာ စင်ကြယ်နိုင်တယ်လို့ ယူဆတယ်တဲ့။ တကယ်ကတော့ သူ ဒါတွေ လက်တွေ့ ကျင့်သုံးကြည့်ပြီးပြီ၊ ကိလေသာ စင်ကြယ်တဲ့လမ်းနဲ့ တခြားစီပဲတဲ့။ အာဟာရ လျှော့စားလို့လည်း ကိလေသာမစင်ကြယ်ဘူး။ ဘယ်ဟာစား၊ ဘယ်ဟာမစားပဲနေလို့လည်း ကိလေသာ မစင်ကြယ်နိုင်ဘူး။ ကိလေသာ စင်ကြယ်တဲ့လမ်း... ဒီအာဟာရနဲ့ ကိလေသာစင်ကြယ်အောင် မလုပ်နိုင် ဘူးတဲ့။ မြတ်စွာဘုရားက အကြောင်းအကျိုး ဆီလျော်တာ၊ တကယ့် လက်တွေ့ ကျတဲ့ အပိုင်းတွေကို လက်ခံကျင့်သုံးတာ ဖြစ်တယ်။ ဒီအသားစားမှု၊ မစားမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မြတ်စွာဘုရားက အသားစားသင့်တယ်လို့လည်း မဟောဘူး၊ မစားသင့်ဘူးလို့လည်း မဟောဘူး။ အာဟာရကို အာဟာရအနေနဲ့ပဲ ထားတယ်။

ထိုအာဟာရ အပေါ်မှာတော့ မတ္တညု=အတိုင်းအတာ သိရမယ်။ သို့မဟုတ် ရသတဏှာမဖြစ်စေရဘူး၊ ဘယ်ဟာပဲစားစား ရသတဏှာ

မဖြစ်စေရဘူး။ အဓိကက အာဟာရအပေါ်မှာ တပ်မက်တဲ့ တဏှာကိုသာ ပယ်ရမယ်။ အာဟာရကို ပယ်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက သက်သတ်လွတ်စားဖို့လည်း မတိုက်တွန်းဘူး။ ဘာကြောင့် ထင်ရှားတုံး? ဆိုရင်ရဟန်းတော်များ ကျင့်ရတဲ့ ဓူတင်ထဲမှာ တကယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက သက်သတ်လွတ် စားစေချင်ရင် 'သက်သတ်လွတ်ဓူတင်'ဆိုတာ ထည့်ခဲ့မှာပေါ့။ အခု ဓူတင်အကျင့် ၁၃ ပါး ထဲမှာ ဒီသက်သတ်လွတ်ဓူတင် မပါဘူး။ မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ဒီအာဟာရ နဲ့ ကိလေသာစင်ကြယ်တယ်ဆိုတဲ့ လမ်းစဉ်ဟာ မြတ်စွာဘုရား မရွေးချယ်ဘူး။ ဒီဟာမျိုးက သဘာဝကျတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား လက်မခံဘူး။ တပအကျင့်တွေ ထဲမှာ သက်သတ်လွတ်စားဖို့ဆိုတာ ဘုရားမပွင့်ခင်ကတည်းက အိန္ဒိယမှာ ခေတ်စားခဲ့တဲ့ အကျင့်တစ်ခုပဲ။ ဒီအကျင့်ဟာ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အကျင့်တစ်ခု၊ ကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ အကျင့်တစ်ခုဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားက လက်ခံကျင့်သုံးမှာပါ။

မြတ်စွာဘုရား သုတ္တန်တစ်ခုမှာ ဟောထားတာ 'ငါ လောကကြီး နဲ့ မငြင်းခုံဘူး၊ လောကကြီးကသာ ငါနဲ့ လာငြင်းခုံနေကြတာ'တဲ့။ ပညာရှိ တွေက လောကမှာ ရှိတယ်ဆိုရင် ငါလည်း ရှိတယ်လို့ ပြောတာပဲ။ မရှိဘူး ဆိုတာကို ငါလည်း မရှိဘူးပြောတာပဲတဲ့။ သုတ္တန်တစ်ခုမှာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ကောင်းတာဆိုရင် သူလက်ခံတာပဲ။ မလိုအပ်တာဆိုရင်တော့ လက်မခံဘူး။ အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒ အရ သက်သတ်လွတ်က ဒီအသားလွတ် စားသည်ဖြစ်ပါစေ၊ သားလွတ် မစား သည်ဖြစ်စေ၊ အဓိကကတော့ ရသတဏှာမဖြစ်ဖို့နဲ့ ထိုအစာအာဟာရ စားခြင်းဟာ ဘာအတွက် စားတာတုံး ?၊ ပျော်ဖို့စားတာ မဟုတ်ဘူး။ မာန်ယစ် ဖို့ စားတာမဟုတ်ဘူး။ အဓိက ခန္ဓာကိုယ်တောင့် တင်းလာအောင်၊ ခန္ဓာကိုယ်

တည်တဲ့အောင် စားရတယ်၊ ခန္ဓာကိုယ်တည်တဲ့ပြီးတော့ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်နိုင်အောင် စားရတယ်။ ဒါက အဓိကရည်ရွယ်ချက်တွေပဲ။ ဒါ့ကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက ဆွမ်းစားတဲ့အခါမှာ ဆင်ခြင်ရမယ်လို့ဆိုထားတာလေ။

ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ- ဤခန္ဓာကိုယ်တည်တဲ့ဖို့၊

ဗြဟ္မစရိယ အနုဂ္ဂဟ - သာသနာတော် အကျင့်ကို ခိုးမြှောက်နိုင်ဖို့၊ လုပ်နိုင်ဖို့၊ ဒီရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ စားရမယ်ဆိုတာဟောထားတာ ဖြစ်တာကြောင့် သက်သတ်လွတ်ရယ် ဘာရယ်ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်အစားမျိုးကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် မစားမီ လူ့ရဲ့အသက်ရှင် တည်တဲ့ရေးအတွက် အစာစားရတယ်။ အစာမစားရင် သဗ္ဗေသတ္တာ အာဟာရ ဌိတိကာ-အာဟာရမပါရင် မတည်တဲ့ နိုင်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် အာဟာရ၏အဓိက ရည်ရွယ်ချက်သည် အသက်ရှင် ရပ်တည်နိုင်ရေးဟာ အဓိကပဲ။ ဒါ့ကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အစာအာဟာရနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အယူအဆဟာ အင်မတန် ရှင်းလင်းပါတယ်။

ဦးနေဝင်း

တင်ပါ။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့၊ ဒကာ၊ ဒကာမများ အတွက်ရော ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများအတွက်ရော အဆုံးအမတစ်ခု ပေးသနားတော်မူပါဘုရား။

ဆရာတော်

ဘဝတစ်ခု ရလာတဲ့အခါမှာ နံပါတ်တစ်ကတော့ ကိုယ့်စိတ် စင်ကြယ်အောင် ထားဖို့ပါ။ စိတ်ဖြူစင်အောင်ထားဖို့ဟာ ဒါ လူတွေအတွက် အရေးကြီးတဲ့အချက်။

နောက်တစ်ခုက လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ မိမိတစ်ဦး တည်းနေတာ မဟုတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် society (လူ့အဖွဲ့အစည်း)နဲ့ နေတာဖြစ်တဲ့

အတွက်ကြောင့် အများကောင်းအောင်လုပ်ဖို့ ဒါက ဒုတိယ အချက်။

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးက ကိုယ့်အတွက်လည်း ဒါလေး လမ်းညွှန် လေးတစ်ခု လုပ်ထားပါတယ်။ စိတ်ဖြူစင်အောင် ထားရမယ်။ အများ ကောင်းအောင် ကြိုးစားရမယ်။

Keep mind pure.

Be good to others.

ဒီနှစ်ခုဟာ လုံလောက်တယ် ထင်ပါတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် စိတ်ဖြူစင်အောင် ထားမယ်။ သူများကောင်းအောင် ကြိုးစားမယ်ဆိုရင် လောကမှာ ကိုယ့်အကျိုး၊ သူ့အကျိုးနှစ်မျိုးစလုံးကို စွမ်းဆောင်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လို့ ဘဝမှာ ကျေနပ်စရာ ရနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဦးနေဝင်း

သာဓု. . . သာဓု. . . သာဓု။

(BBC ဦးနေဝင်း - ဆရာတော်ဘုရားကြီးများနှင့်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းလျှောက်ထားခြင်း စာအုပ်မှ)

online website
ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ashinnandamalabhivamsa.com.mm အမည်ရှိ
online website တွင် ၂၀၁၃/၂၀၁၄ ခုနှစ်များက
Email လိပ်စာဖြင့် မေးမြန်းချက်များကို
ဆရာတော်ကြီးက ပြန်လည်ဖြေကြားထားပါသည်။

၁။ မေးမြန်းသူ- ကိုတင်မောင်လတ်

(Tinmaunglatt.latt@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား- တပည့်တော် ရှိသေ့စွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်
ဘုရား၊ လိုတိုရှင်း လျှောက်ထားရပါလျှင် လူအဖြစ် ဘဝရရန် ခက်ခဲသည့်
အကြောင်း မှတ်သားရပါသည်။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ လူများ တိုးပွားသည်ထက်
တိုးပွားလာပါသည်။ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦးရှိလျှင် (ယခု သားဆက်ခြားစီမံကိန်း
မရှိလျှင်) နှစ်ဆမက တိုးနိုင်ပါသည်။ ဖယောင်းတိုင် တစ်တိုင်မှ များစွာထွန်းညှိ
နိုင်ပါသည်။ တဖန် တွေ့ရှိချက်များအရ စကြာဝဠာသည် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်များ
အရ ပြောင်းလဲခဲ့ပြီး လူသည်လည်း ထိုဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်အရ ပြောင်းလဲလာရခြင်း
ရလားဟု သိနားလည်ပါသည်။ စကြာဝဠာသည်လည်း တချိန်တွင် ချုပ်ငြိမ်း
မည်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ အားလုံး zero sum ဖြစ်ပါမည်။ အခြားအခြားသော
ဘဝများဆိုသည့် meaning ကို နားမလည်တော့ပါဘုရား။ တပည့်တော်
Buddism ပါဘုရား၊ ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်ပါသည်ဘုရား။

တင်မောင်လတ် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

လူ့ဘဝရခဲသည်မှာ မှန်ပါသည်။ ယနေ့ခေတ် လူဦးရေတိုးသည်ဟု ဆိုသော် လည်း တိရစ္ဆာန်တစ်မျိုး၏ တိုးပွားနှုန်းနှင့် အရေအတွက်ကို မမှီပါ။ တိရစ္ဆာန်အားလုံး၏ တိုးပွားနှုန်းနှင့်ဆိုပါက အဘယ်ပြောဘွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။

ယခုခေတ်လို (Family Plan) ချမှတ်ဆောင်ရွက်နေခြင်းသည်ပင် လူ့အဖြစ်ရခဲမှုသည် ပို၍ ပေါ်လွင်နေပါသည်။ စကြာဝဠာမှာ ပြောင်းလဲဖြစ်စဉ် ရှိသော်လည်း သတ္တဝါတို့၏ အနိမ့်အမြင့်ပြောင်းလဲမှုမှာ ကံနဲ့သာ သက်ဆိုင်သည်ဟု မြတ်စွာဘုရားက ဟောပါသည်။ ဒါဝင်၏ သီအိုရီက ယုတ္တိမရှိပါ။

၂။ မေးမြန်းသူ- မနန်းကြူကြူလွင် (virtueloyalty@gmail.com)

အရှင်ဘုရား- ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်သည် နိုင်ငံခြားသား ခရစ်ယာန်တစ်ယောက်နှင့် ဘာသာရေး အကြောင်း ပြောဖူးပါသည်။ ထိုသူက ငါးပါးသီလမမြဲလျှင် ငရဲသို့ ကျိန်းသေ ရောက်ရမည် ဟု မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားသည်ကို ကြားဖူးကြောင်း ပြောပါသည်။ မိမိက သီလကို တစ်သက်လုံးစောင့်ထိန်းလာသော်လည်း တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ဥပမာ အားဖြင့် မုသာဝါဒကို ကျူးလွန်လိုက်မိသည်ရှိသော် ငရဲသို့ ရောက်ရမည်ကို သိကြောင်း-

ထိုသူက နိဗ္ဗာန်ကို တောင်တစ်လုံးနှင့် ဥပမာတင်စားပြပါသည်။ တပည့်တော်တို့သည် နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် ကြိုးစားသောအခါ ထိုတောင်ကို ဖြတ်ရသည်နှင့်တူသည်။ သို့သော် တောင်ကို ဖြတ်မည်ကြိုးစားလိုက် ငါးပါးသီလကို တစ်သက်လုံးလုံအောင် စောင့်ထိန်းလာပါလျက် တောင် ကျော်ခါနီးမှ မတော်တဆ တစ်ပါးသောသီလကို ဖောက်ဖျက်မိခဲ့သည်ရှိသော် တဖန် ငရဲကျလိုက်နဲ့ အဘယ်သို့ တောင်ကို ဖြတ်ရမည်နည်းဟု မေးပါသည်။

တပည့်တော်မသည် ပါရမီဖြည့်ဆည်းပြီး ကောင်းမွန်စွာ သီလစောင့်ထိန်း ဝိပဿနာကို ကြိုးစားပွားများအားထုတ်ပြီး သောတာပန်တည်လျှင် ထိုတောင်ကို ကျော်ဖြတ်နိုင်မည်ဟုသာ သိပါသည်။ သို့သော် ထိုသူက အကြပ်ရိုက်အောင် မေးသောအခါ-

သောတာပန်မရောက်ခင် တစ်ကြိမ်တစ်ခါလောက် သီလတစ်ပါးပါး ကို ချိုးဖောက်မိလျှင် ငရဲရောက်ရမည်။ သီလ တစ်ခါပျက်ပြီဆိုကတည်းက ငရဲသို့ ကျိန်းသေရောက်မည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသည်။ ထိုကဲ့သို့ ချိုးဖောက်မိသောအပြစ်အစား ခရစ်တော်ဘုရားသခင်က အပြစ်ကျေပေးနိုင်သည်။ ငရဲမှလွတ်အောင် ကယ်ပေးနိုင်သည်ကိုသာ မရရအောင် ဆွဲပြောပါသည်။

အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ထိုသူ၏မေးခွန်းများကို တပည့်တော်မ မဖြေတတ်ပါဘုရား။ (တကယ်တော့ အင်္ဂလိပ်စကားကို ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး မကျွမ်းကျင်ပါက မဆွေးနွေးသင့်ကြောင်း တပည့်တော်မ ပြီးမှ သိပါသည်) အင်္ဂလိပ်လိုဆိုတော့ ဖြေဖို့ ပိုခက်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

တပည့်တော်မသည် သီလနှင့်ပတ်သက်ပြီး ငရဲသို့ ကျရောက်ပုံ/မရောက်ပုံကို သိချင်ပါသည်။ သီလနှင့်ပတ်သက်သော မှတ်သားသိမြင်စရာ စာအုပ်(သို့)တရားတော်ကို နာကြားရပါလို၏။ ဘာသာပြန်ထားသည်ကို ရနိုင်ပါကလည်း အလွန်အကျိုးထူးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

တပည့်တော်မ၏ စာရှည်သွားသည်ကိုလည်း တောင်းပန်အပ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖော်ပြမှသာ မြင်သောကြောင့်ပါ အရှင်ဘုရား၊ ကျေးဇူးကြီးမြတ်လှသော အရှင်ဘုရားအား ရှိသေစွာ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

နန်းကြူကြူလွင် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ငါးပါးသီလမမြဲလျှင် ငရဲသို့ ကျိန်းသေရောက်မည်ဟု မြတ်စွာဘုရား မဟောပါ။ ငါးပါးသီလနှင့် ပတ်သက်သော အကုသိုလ်စေတနာသည် ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၌ ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟုသာ ဟောပါသည်။ **‘ဖြစ်ရမည်နှင့် ဖြစ်စေနိုင်သည်’ မတူပါ။** တစ်ခြားအကြောင်းများကို ထည့်တွက်ရပါမည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်ကို လေ့လာကြည့်ရမည်။

ကုသိုလ်ကံနှင့် အကုသိုလ်ကံ နှစ်မျိုးတွင် ကုသိုလ်ကံက စွမ်းအားပိုကြီးသည်။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ သီလချိုးမိရုံနှင့် တခြားအကြောင်းများကို ထည့်သွင်းမစဉ်းစားပဲ ငရဲကျသည်ဟု ယူဆသည်မှာ လုံးဝမမှန်။

စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူနှစ်ဦးတွင် တစ်ဦးက ငွေကြေး ခန့် ပြည့်စုံသည်။ အမှီကောင်းရှိသည်။ တစ်ဦးကမရှိ။ မရှိသူသာ ထောင်ကျ၍

ငွေကြေးခန့် တတ်နိုင်သူ အမှီကောင်းရှိသူမှာ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးနှင့် လွတ်ငြိမ်းခွင့် ရနေသည်။ လက်တွေ့သာက ပေါများလှ၏။

ခရစ်တော်က အပြစ်ကိုချေပေးနိုင်သည်။ ငရဲကလွတ်အောင် ကယ် တင်နိုင်သည်ဟုဆိုခြင်းမှာ အပြောမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ လက်တွေ့ သာကမမရှိ၊ ဖြစ်နိုင်စရာလည်းမရှိ၊ ခရစ်တော်နှင့်ပတ်သက်၍ မေးစရာ ပြောစရာ များစွာ ရှိသော်လည်း ယုံကြည်သူတို့ စိတ်မထိခိုက်စေရန် မပြောတော့ပါ။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဥပမာစကားတွင် ထောပတ်အိုးကို ရေထဲနှစ်၍ ခွဲလိုက် လျှင် ထောပတ်သည် မည်သည့်အခါမှ မြုပ်မသွား၊ အပေါ်တက်လာ၏။ အိုးကွဲများသာ မြုပ်သွား၏။ ထို့အတူ ကုသိုလ်စိတ်သည် ထောပတ်နှင့် အလားသဏ္ဌာန်တူ၍ ဘယ်သောအခါမှ အောက်မမြုပ်၊ ဗုဒ္ဓ၏တရားတော် သည် သဘာဝကိုသာ ဟောသည်။ ကယ်တင်ရှင် ဆိုသည်မှာ လုံးဝမရှိနိုင်၊ တကယ်တင်ရှင် အစစ်မှာ မိမိ ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံးသော ကုသိုလ် ကံသာ ဖြစ်သည်။

၃။ မေးမြန်းသူ- ကိုစိုးမင်းနိုင်

(soeminnaing@gmail.com)

အရှင်ဘုရား- မြင့်မိုရ်တောင် ဘယ်မှာရှိလဲဘုရား?၊ တစ်ယူဇနာက ဘယ်လောက်ရှိလဲဘုရား?၊ ကမ္ဘာကနေ နေဆီအကွာအဝေး လဆီအကွာ အဝေးကို တစ်ခါက တပည့်တော်တွက်ကြည့်တာ မကိုက်ဘူးဘုရား၊ ဘုရား ကိုတော့ ယုံတယ်ဘုရား၊ မှတ်တမ်းတွေကများ လွဲလို့လားဘုရား.. Mm နဲ့ mm လို့ ဘုရား.. .။

စိုးမင်းနိုင် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

မြင့်မိုရ်တောင် ဘယ်နားရှိလဲဆိုတာကို ကိုယ်တိုင်သိချင်နေတာ ကြာ ပြီ၊ တကယ်တော့ လူသားတွေကိုယ်တိုင် မြင့်မိုရ်တောင်၏ ပတ်ဝန်းကျင် တွင် နေထိုင်လျက်ရှိသည်ဟု သတိပြုသင့်သည်။ စာပေကျမ်းဂန်တွင် မြင့်မိုရ်တောင် ထိပ်၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည် ရှိသည်၊ အောက်ခြေ၌ အသုရာပြည် ရှိသည်၊ အလယ်၌ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းပါဝင်သော လူ့ပြည်ရှိသည်။

ကမ္ဘာလုံးကြီးကိုကြည့်- မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းထိပ်သည် မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်၊ တောင်ဝင်ရိုးစွန်းအခြေသည် အသုရာနတ်ပြည်၊ အလယ်မှာ လေးကျွန်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော လူ့ဘုံရှိသည်။ ဤသို့ပင် ထင်မြင် ယူဆပါသည်။

ယူဇနာဆိုသည်မှာ measurment တစ်ခုသာဖြစ်သည်။ အတိုင်းအတာဆိုသည်မှာ ကွာခြားနိုင်သည်။ အနေအထားဆိုသည်မှာ ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ပဲခူးမြို့တည်ရာမြေသည် ရှေးယခင်က ရေအောက်တွင်ရှိပြီး ဟင်္သာငှက်ဝ-ကောင် နားရုံသာ ကုန်းပေါ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အဲဒါကို ယခုလူတွေ ယုံနိုင်ပါ့မလား၊ တကယ်တော့ ပြောင်းလဲမှု နိယာမ၏ ဖြစ်စဉ်မျှသာ ဖြစ်သည်။ မနွေကအခြေနေနှင့် ယနေ့အခြေအနေ မတူဘူးဆိုတာ ထင်ရှား၏။ ပြောင်းလဲမှု၏ သဘာဝအတိုင်း မှတ်ရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ငြင်းဆိုဖွယ်မရှိ။

၄။ မေးမြန်းသူ- မောင်နောက်တိုး

ရီသေလေးစားစွာ မေးမြန်းအပ်ပါတယ်ဘုရား။

အနတ္တသဘောအရ လူဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အစိုးမရဘူးဆိုရင် ကုသိုလ်ကိုပြုရန် အကုသိုလ်ကိုမပြုရန် လုံ့လဥဿာဟကို ဘယ်လို ဖြစ်နိုင်တော့မလဲ?၊ တပည့်တော်အနေနဲ့ လူဟာ မိမိကိုယ်ကို အများအားဖြင့် အစိုးမရသော်လည်း အနည်းငယ် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့်တော့ အစိုးရနေတယ်လို့ ထင်မြင်နေမိပါတယ်ဘုရား။

မိမိကိုယ်မိမိ မအိုမနာမသေအောင် အာဏာမထားနိုင်သော်လည်း ကြွရန်၊ လှမ်းရန်၊ ချရန် လက်မြှောက်လက်ချရန် စသည်တို့မှာတော့ အာဏာထားနိုင်တယ်လို့ ထင်နေမိပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်ရဲ့ သံသယကို သနားသဖြင့် ပယ်ဖျောက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားတောင်းပန်အပ်ပါတယ်ဘုရား။

မောင်နောက်တိုး ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

အနတ္တဆိုတာ ကိုယ်လုပ်ချင်တာ လုပ်လို့မရဘူးလို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး၊ ဖြစ်ပျက်မှုနှင့် အစဉ်ပြောင်းနေတဲ့သဘောကို ပြောတာ၊ အနတ္တလက္ခဏာ သုတ်ကို ဖတ်ကြည့်၊ လူတွေ အပေါ်ယံကိစ္စ ပြောင်းလွဲ လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း အိုနာသေသဘောကို မချုပ်ကိုင်နိုင်ပါဘူး၊ ဒါ အနတ္တပေါ့။

အကြောင်းတရား ညီညွတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်နေသည်ကို ကိုယ်ရဲ့ဆန္ဒ အရ ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု ထင်တာပါ။ အကြောင်းတစ်ခုခု ချို့ယွင်းပျက်စီးသွား တာနဲ့တပြိုင်နက် ဘာမှလုပ်မရဘူးဆိုတာ ထင်ရှားတယ်။ လေဖြတ်ခံထားရ သူကိုပဲကြည့်ပေါ့၊ တကယ်တော့ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တိုင်း ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ ဆိုင်ရာ အကြောင်းတွေ ရှိလို့ဖြစ်တာပါ။ အရက်အကျန်အကြွင်းလေးကို သောက်ပြီး မူးယစ်နေတဲ့ နောက်ချေး(နွားချေး)ပိုးထိုး တစ်ကောင်ဟာ နွားချေးပုံအစုံပေါ် တက်လိုက်တဲ့အခါမှာ ငါ့ကိုယ်ရဲ့ အလေးချိန်ကြောင့် နွားချေးပုံကြီး အံသွား တယ်လို့ အထင်ရောက်ဘူးတယ်။ မူးမူးရူးရူးနဲ့ သူ့ကိုယ်သူ အထင်ကြီးပြီး အနားကဖြတ်သွားတဲ့ တောဆင်ရိုင်းကို စိန်ခေါ်လိုက်တယ်။ ဆင်ကြီးက နွားချေးပိုးကောင်ရဲ့ စိန်ခေါ်မှုကို သူ့အပေါ် မစင်စွန့်ချခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းပေး လိုက်တယ်။ ငါးရာ့ငါးဆယ်ဇာတ်နိပါတ်ကိုကြည့်၊ ဂူထဇာတ် ဇာတ်နိပါတ်- ၂၂၇။

၅၊ မေးမြန်းသူ- U Sunda

(ashinsunda30@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား ဦးတင်လျက်ပါဘုရား။ ဘုရားတပည့်တော်သည် ပညာသင်ဆဲ ရဟန်းငယ်တစ်ပါးပါဘုရား။ ဘုရားတပည့် သိချင်သောအရာ သည် ဓာတ်တစ်ဆယ်ရှစ်ပါးရဲ့ သဘောသဘာဝကို ပါဠိ၊အင်္ဂလိပ် နှစ်ဘာသာ ဖြင့် ရှင်းပြပေးစေချင်ပါသည်ဘုရား။

ဆရာတော်ဘုရား မအားလပ်၍ အချိန်မပေးနိုင်ပါကလဲ ဘုရား တပည့်တော်အား ပါဠိ၊အင်္ဂလိပ် နှစ်ဘာသာနှင့် ဖတ်ရှုလေ့လာသင့်သော ကျမ်းစာအုပ်များအား လမ်းညွှန်ပေးသနားတော်မူပါရန် ဘုရားတပည့်တော် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားတောင်းပန်အပ်ပါသည်ဘုရား။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကျန်းမာလျက် သာသနာပြုနိုင်ပါစေ၊ ဦးတင် လျက်ပါဘုရား။

U Sunda ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကို အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ထားသော The Path of

Purification စာအုပ်နှင့် The Path of Purity စာအုပ်များမှ Chapter-15 မှာပါရှိတဲ့ ဓာတုဝိတ္ထာရကထာကို ဖတ်ကြည့်ပါ။ ပါဠိကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲ စာမျက်နှာ-၁၁၅မှာ ကြည့်ပါ။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ကို ဖော်ပြပါ စာအုပ် နှစ်အုပ်မှ ယူပါ။ ဓာတ်(၁၈)ပါး၏ သဘာဝကို သိနိုင်ပါသည်။ ကြိုးစားပါအရှင်။

၆။ မေးမြန်းသူ- ကိုထက်

(hlataw.thar49@gmail.com)

အရှင်ဘုရား တပည့်တော် ပါဠိဘာသာကို လေ့လာချင်ပါတယ်ဘုရား၊ ဘယ်ကဘယ်လို စ၊လေ့လာရမလဲဆိုတာ မိန့်တော်မူပါဘုရား၊ သင်တန်း မတက်ဘဲကော လေ့လာလို့ရလားဘုရား၊ ဘုန်းဘုန်းတို့ စာမေးပွဲ အငယ်တန်း တို့ဘာတို့ ဝင်ဖြေလို့ကော ရလားဘုရား၊ ဖြေကြားပေးတော်မူပါဘုရား၊ ဆရာတော်ဘုရား သာသနာ့အကျိုး ဆထက်တပိုး ထမ်းဆောင်နိုင်ပါစေ ဘုရား။

ကိုထက် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ပါဠိဘာသာသင်တန်းက များများစားစား ရှိမယ်မထင်ဘူး၊ မဟာ ဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ ပါဠိသိက္ခာစာအုပ်က စပြီးလေ့လာ ကြည့်ပါ။ သင်တန်းမတက်ဘဲ လေ့လာလို့ရပေမယ့် အခက်အခဲ တွေ့ကြုံ နိုင်တယ်၊ အနီးကပ်သင်ပေးမယ့် ဆရာရှိရင် ပိုကောင်းမယ်၊ ပထမပြန် ငယ် လတ်ကြီးစာမေးပွဲကနေ ဓမ္မာစရိယအထိ သင်နိုင်ပါတယ်၊ ကြိုးစားကြည့်ပါ။

၇။ မေးမြန်းသူ- River Mountain

(khaing.jasmin@gmail.com)

Bhate, I pay homage to you, and may I know the right concentration of the Noble Eightfold Path, as exactly as possible, which our Buddha really means.

And one knows and sees the hardness, hotness, flowing, etc. of the smallest particle. Thusm can one say that he/she knows and sees the ultimate materiality?

paying homage to you,

River Mountain ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

Yes, the Buddha explains the Right Concentrtion in the Eightfold Noble Path as the concentrations in the 4 Jhana Stages, in a lot of Suttas. But it should be understood as the concentration as highest level. For those who donot follow the samatha teachnique how to attain such a concentration?

By removing the name of concept just the natura of material quality is the ultimate reality.

၈။ မေးမြန်းသူ- ညီညီ

(nyinyilay2008@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား ရှိသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား။ မေတ္တာ ရှေ့ထား၍ တပည့်တော်ကို မေတ္တာပွားနည်း စနစ်အမှန်ကို လမ်းညွှန်ပေးပါရန် လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား။

ညီညီ ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

မေတ္တာပွားနည်း စနစ်အမှန်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မြန်မာပြန်တွင် ကြည့်နိုင်ပါသည်။

၉။ မေးမြန်းသူ- မောင်ဇော်နိုင်အောင်

(1biotechnique@gmail.com)

ရှိသေလေးစားရပါသော အရှင်ဘုရား၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့မှာ

အာပတ်သင့်တတ်ပါသေးသလားဘုရား။

ဇော်နိုင်အောင် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

အကုသိုလ်စိတ်ကြောင့် သင့်တာမဟုတ်သော်လည်း ဗုဒ္ဓပညတ်ချက်ကို ချိုးဖောက်ခြင်းကြောင့် သင့်နိုင်သော ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်မျိုးကို ချိုးဖောက်မိလျှင် ရဟန္တာပင်ဖြစ်စေ အာပတ်သင့်နိုင်ပါသည်။

၁၀၊ မေးမြန်းသူ- မောင်သူရ

(thura.civil8@gmail.com)

အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊ အလှူဒါနပြုကြရာတွင် မည်သို့ပြုသည်ဖြစ်ပါမှ လက်ရှိဘဝတွင် မျက်မှောက်လက်ငင်း ခံစားရခြင်း ဖြစ်ပါမည်လဲ အရှင်ဘုရား။ များသောအားဖြင့် တပည့်တော်တို့ သိမှတ်ရသည်မှာ နောက်နောက်ဘဝမှသာလျှင် ခံစားရသည်ဟုသာ ကြားနာမိပါသည်။ အမြတ်ဆုံးသော ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြသော ဥပါသကာတို့တွင် ပို၍ပင် အကျိုးပေးသင့်သည် မဟုတ်ပါလားဘုရား။ မေတ္တာရှေ့ထား ဖြေကြားတော်မူပါဘုရား။

မောင်သူရ ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

မည်သည့်ကောင်းမှုပဲဖြစ်စေ လက်ရှိဘဝ၌ အကျိုးပေးနိုင်သည့် စေတနာပါရှိသလို နောက်ဘဝများတွင်မှ အကျိုးပေးမည့် စေတနာများလည်း ပါရှိသည်။ အလှူဒါနပြုကြရာတွင် စေတနာမှန်ဖို့ လိုပါသည်။ မလှူမီ၊ လှူဆဲ၊ လှူပြီးနောက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရပါမည်။ ကွဲပြားခြားနားမှု မရှိစေရပါ။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် အကျိုးပေးမှုသည် ကွာခြားတတ်သည်။ ကိုယ်ကျိုးအတွက် မငဲ့ကွက်သော ပါရမီဒါနမျိုးက ပို၍ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေပါသည်။

၁၁။ မေးမြန်းသူ- ညီလွင်မြင့်

(nyilwinmyint@gmail.com)

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် တရားမဟောခင် သီလပေးလေ့ ရှိပါသလား?။

(၂) မြတ်စွာဘုရားကို လှူဒါန်းသော ကျောင်းအလှူများတွင် ရေစက်ချပါသလား?။

(၃) သာသနာနှစ် ၅၀၀၀-ဆိုသည်မှာ ဘုရားဟောတွင် ပါပါသလား?။

မိမိအသက် ၄၀-ရှိပါပြီ၊ စာအုပ်များတွင် မတွေ့သောကြောင့် အငြင်းပွားဖွယ် ဖြစ်နေရပါသည်၊ ဖြေကြားပေးတော်မူပါဘုရား။

ညီညီလွင် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

(၁) မြတ်စွာဘုရား တရားမဟောမီ သီလပေးသည်ဟု မှတ်တမ်းမရှိပါ။

(၂) ကျောင်းအလှူများတွင် အနုမောဒနာတရား ဟောသည်ဟုသာ ပါသည်၊ ရေစက်ချသည်ဟု မပါ။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီး ဆင်ဖြူတော်လှူစဉ်က ရွှေကရား ကို ကိုင်၍ ဆင်နှာမောင်းကို ပုဏ္ဏားတို့၏ လက်ထဲကိုထည့်ပြီး **ရေစင်သွန်းချ လျက် လှူသည်၊ ရေတစက်စက်ချ၍ လှူခြင်း မဟုတ်။**

(၃) သာသနာနှစ် ၅၀၀၀-ဆိုသည်မှာ အဋ္ဌကထာဆရာများ၏ မှတ်တမ်း၌သာ ရှိသည်၊ သို့သော် ဘိက္ခုနီသာသနာ ခွင့်ပြုခဲ့စဉ် အမျိုးသမီးများ ဘိက္ခုနီဝတ်ခွင့် မပေးပါက သာသနာနှစ်-၁၀၀၀ တည်နိုင်၏၊ ခွင့်ပေးလိုက်သဖြင့် နှစ်-၅၀၀သာ တည်နိုင်သည်ဟု မိန့်ဆိုသောစကား ဝိနယ ဘိက္ခုနီခန္ဓက နှင့် အင်္ဂုတ္တရ ဂေါတမီသုတ်တို့တွင် ပါရှိသည်၊ ထိုအခြေနေကို ဂရုဓမ္မ-ပါးဖြင့် ကြိုတင်တားဆီးခဲ့၍ သာသနာ အနှစ်-၁၀၀၀ တည်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အနှစ်-၁၀၀၀ ဆိုသည်မှာ အရည် အချင်းပြည့်ဝတဲ့ အနှစ်-၁၀၀၀ ဆိုလိုသည်၊ တဖြည်းဖြည်း ယုတ်လျော့ လာသော အနှစ်-၄၀၀၀ ထည့်ပေါင်းလျှင် အနှစ်-၅၀၀၀ ဟု မှတ်သားနိုင်သည်။

သာသနာတည်ခြင်း မတည်ခြင်းမှာ သာသနာတော်ကို ကြည်ညို ကိုးကွယ်သူတို့နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်၊ မျက်မြင်ပင် ဘုရားပွင့်ခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယ နိုင်ငံမှာ ပြည့်စုံတဲ့သာသနာ ရှိသေးရဲ့လား?။

၁၂။ မေးမြန်းသူ- စောမဉ္ဇူ

(flowerroyal2010@gmail.com)

အရှင်ဘုရားတို့ ဘွဲ့နာမည်ရှေ့မှာ တချို့ကို 'အရှင်'၊ တချို့ကို 'ဦး' တပ်ခေါ်တာ ဘာနဲ့ဆိုင်ပါသလဲဘုရား၊ ဘွဲ့နဲ့ဆိုင်တာပါလား၊ ဝါနဲ့ဆိုင်တာ ပါလားဘုရား။ ဒါမှမဟုတ် နာမည်ခေါ်ကောင်းအောင်လို့လားဘုရား၊ တပည့်တော်မ သိချင်လို့ ဖြေကြားပေးတော်မူပါအရှင်ဘုရား။

စောမဉ္ဇူ ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ဘွဲ့ရှေ့၌ 'အရှင်'၊ 'ဦး' လို့တပ်ခေါ်တာ ဘွဲ့နဲ့မဆိုင်၊ ဝါနဲ့လည်းမဆိုင်၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ဆန္ဒနှင့်သာ ဆိုင်သည်။ လူတွေလည်း ဦးကို အသုံးပြုကြသည်။ ဥပမာ- ဦးဖိုးကျား။

လူနှင့်မတူအောင် အရှင်ဟုသာ ရေးရသည်။ ပုဂံခေတ်ကျောက်စာများ၌ အရှင်အစား 'သခင်'ဟု သုံးခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် 'ခင်ကြီး' ဟုလည်း သုံးသည်။ ရှေးခေတ်စာပေများ၌ 'ရှင်'ကိုသုံး၍ ရှင်သာရိပုတ္တရာဟု ဖော်ပြသည်။ ယနေ့ခေတ်တွင်မူ ကိုရင် ရှင်သာမဏေများဘွဲ့၏ ရှေ့မှာ 'ရှင်'၊ ရဟန်းများဘွဲ့၏ရှေ့မှာ 'အရှင်'ဟု ရေးကြသည်။

၁၃။ မေးမြန်းမသူ- ဒေါက်တာရဲဝင်း

(dr.yewin.82ygn@gmail.com)

အရှင်ဘုရား- တပည့်တော် သိချင်တာလေး မေးခွင့်ပြုပါဘုရား။ ဘဝမှာ စိတ်ညစ်စရာတွေ ဆက်တိုက်ကြုံရရင် ဘယ်လိုနှလုံးသွင်းပြီး ဆင်ခြင်ရမလဲ သိချင်ပါတယ် အရှင်ဘုရား။

ဒေါက်တာရဲဝင်း ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

စိတ်ညစ်စရာကြုံရရင် ဆက်မတွေးဘဲ မေ့ပစ်လိုက်ပါ။ စိတ်ချမ်းသာစရာကိုသာ ရှာတွေ့ပါ။ ဒါက တစ်ခု။

'စိတ်ညစ်စရာ စိတ်ချမ်းသာစရာဆိုတာ လောကသဘာဝ လောကဓံမျှသာ ဖြစ်သည်။ အကောင်းအဆိုး မည်သည့်အရာမှမမြဲ'ဟု နှလုံးသွင်းပါ။

ဒါက တစ်ခု။

လောကဓံမှန်သမျှ ကြုံကြုံခံနိုင်ရန် သမထကျင့်စဉ် ဝိပဿနာ ကျင့်စဉ် ကို ကျင့်ရမည်။ သတိသမ္ပဇေည လေ့ကျင့်နည်းကို မဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ်မှာ လာတဲ့အတိုင်း လေ့ကျင့်ပါ။ အကျိုးရှိပါလိမ့်မည်။

၁၄။ မေးမြန်းသူ- ဆန်းလင်းထွန်း

(sannlinnhtun@gmail.com)

တပည့်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ လူသားတွေရဲ့အစကို မြတ်စွာဘုရား က ဟောခဲ့ပါသလားဘုရား?၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာတွေဆိုရင် သူတို့ဘုရားသခင် က ဖန်တီးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်ဘုရား။

ဆန်းလင်းထွန်း ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ကမ္ဘာတစ်ခုရဲ့ လူသားတို့၏အစကို 'အဂ္ဂညသုတ်'မှာ မြတ်စွာ ဘုရား ဟောခဲ့ပါသည်။ ဒီယနိကာယ် ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိတော်(မြန်မာပြန်)ကို ဖတ်ကြည့် ပါ။

၁၅။ မေးမြန်းသူ- မောင်ကောင်းညွန့်

(wakeup.myanmar2013@gmail.com)

အရှင်ဘုရား- တပည့်တော် တခါတလေမှာ သေခြင်းတရားတွေကို တွေးမိပြီး ကြောက်လန့်မိပါတယ်ဘုရား။ သေခြင်းတရားကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ရင်ဆိုင် ရဲအောင် မည်သို့နေထိုင်လိုက်နာ ကျင့်သုံးရမည်ကို လမ်းညွှန်ဆုံးမပေးပါ ဘုရား။

မောင်ကောင်းညွန့် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

သေခြင်းတရားကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ရင်ဆိုင်ရဲအောင် အဘယသုတ္တန်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောခဲ့ပါသည်။

(၁) ကာမအာရုံတို့၌ တွယ်တာမှုကင်းအောင် ကြိုးစားခြင်း။

- (၂) မိမိကိုယ်ကာယ၌ တွယ်တာမှုကင်းအောင် ကြိုးစားခြင်း။
 (၃) အကုသိုလ်ကိုမပြုလုပ်ဘဲ ကုသိုလ်ပြုဖြစ်အောင် ကြိုးစားခြင်း။
 အဆိုပါ အရည်အချင်းရှိပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် သေခြင်းတရားကို ရဲဝံ့စွာ
 ရင်ဆိုင်နိုင်သည်။
 (အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် စတုတ္ထနိပါတ် အဘယသုတ် ပါဠိစာမျက်နှာ-၄၉၃)

၁၆။ မေးမြန်းသူ- နတ္ထိ

(nutthti@gmail.com)

တပည့်တော် ရှိသေစွာ မေးမြန်းလျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်
ဘုရား။ အဇာတသတ်ဟာ မမွေးခင်ကတည်းက ဖခင်ကိုသတ်မည့် သားမှန်း
သိပါလျက်နဲ့ ဖခင်ဘုရင်ကြီးဟာ ဒီလိုကြီးလေးတဲ့ကံကြီးကို မလွန်ကျူးအောင်
ဘယ်အတွက်ကြောင့် သွန်သင်ဆုံးမခဲ့ခြင်း မပြုတာပါလဲဘုရား။

သူ့ကိုယ်တိုင်ကတော့ ဘုရားရှင်ကို ကြည်ညိုတဲ့ သူတော်ကောင်း
ဖြစ်ပါလျက်နဲ့ အဇာတသတ်မင်းသားကို ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူ
ဖြစ်အောင် လမ်းမပြခဲ့တာပါလဲဆိုတာ သိချင်ပါတယ်ဘုရား။

နတ္ထိ ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

အဇာတသတ်ကို သူ့အဖေက မဆုံးမတာမဟုတ်၊ ဆုံးမခဲ့တယ်။
ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်အောင် လမ်းမပြခဲ့တာမဟုတ်ဘူး၊ လမ်းပြခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့်
ကျားကိုယဉ်ပါးအောင် ဆုံးမနိုင်သော်လည်း သက်သတ်လွတ်စားအောင်
လုပ်လို့မရသလို ဖြစ်တယ်။

၁၇။ မေးမြန်းသူ- မမေဇင်မောင်

(mayzin.ice@gmail.com)

ရှိသေစွာ လျှောက်ထားပါတယ်ဘုန်းဘုန်း၊ တပည့်တော်ဟာ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဝင်ပါ။ ဒါပေမယ့် ဘာသာတရားရဲ့ နက်ရှိုင်းမှုကို သေချာမသိသေး
ပါဘူး၊ အပေါ်ယံအသိထက် နည်းနည်းလောက် သာတယ်လို့ပဲ ပြောဝံ့ပါတယ်။

တနေ့က ဘာသာမဲ့ မိတ်ဆွေတွေရယ် တပည့်တော်ရယ် ဘာသာ
 ရေးကို တပည့်တော်ထက် လေ့လာသိရှိထားတဲ့ နောက်မိတ်ဆွေတစ်ဦးရယ်
 ပြောဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲလိုပြောဖြစ်ရင်းနဲ့ တပည့်တော်စိတ်ထဲမှာ ဝေဝေဝါးဝါး
 တွေ ဖြစ်လာပါတယ်။ တပည့်တော် အဲဒီပြောဖြစ်တဲ့ စကားတွေကို ဘုန်းဘုန်းဆီ
 ပို့လိုပါတယ်။ ဒီထဲမှာ ကူးထည့်ရင် မဆန့်လောက်ဘူး ထင်လို့ပါ။ ဘုန်းဘုန်း
 ဖတ်ကြည့်ပြီး အကြံဉာဏ်ဖြစ်ဖြစ် သုံးသပ်ချက်ဖြစ်ဖြစ် ပေးနိုင်မလားဆိုတာ
 သိလိုပါတယ်ဘုရား။

မေဇင်မောင် ၏ မေးခွန်းကို ပြေဆိုခြင်း

ဖတ်ကြည့်ပြီးမှ ပြောပါမယ်။

၁၈။ မေးမြန်းသူ- အရှင်သစ္စဉာဏ

(usaccanyana@gmail.com)

မြင့်မိုရ်တောင်နှင့်ပတ်သက်၍ သီးခြားကိုယ်ပိုင်အမြင်နှင့် ရှင်းလင်း
 ချက်များကို သိလိုပါသည် အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ဆရာတော် ကျွန်းမာပါစေဘုရား။

အရှင်သစ္စဉာဏ ၏ မေးခွန်းကို ပြေဆိုခြင်း

မြင့်မိုရ်တောင်ဆိုတာ ဒီကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်မှာသာ ရှိတာဖြစ်လို့ ကမ္ဘာ
 လုံးကြီး၏ ထိပ်ဖျားဝင်ရိုးစွန်းဟာ မြင့်မိုရ်တောင်ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ယူဆတယ်။
 သုတ္တန်ပါတ် နာလကသုတ်အဋ္ဌကထာမှာ မြင့်မိုရ်ထိပ်မှာ တာဝတိံသာနတ်
 ပြည် ရှိသည်။ အောက်ခြေမှာ အသုရာနတ်ပြည်ရှိသည်။ မြင့်မိုရ်၏ အလယ်
 ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော လူ့ဘုံရှိသည်ဟု
 ဆိုတာကို သဘောကျသည်။

၁၉။ မေးမြန်းသူ- စောမြငယ်သွေး

(secondarysmoker@gmail.com)

ခြေတော်အစုံကိုဦးခိုက်၍ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

တပည့်တော်တို့ သက်ဝင်ယုံကြည် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပါသော ဗုဒ္ဓဘာသာ အယောင်ဆောင်၍ သာသနာ့အရေခြံကာ မော်တော်ကားဂိတ်၊ မီးရထား ဘူတာ၊ ဆေးရုံတို့၌ လမ်းစရိတ်ပြန်၍ နေမကောင်း၍ အစရှိသည်ဖြင့် အကြောင်းပြကာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရှာလျက်ရှိသော မသမာသူများအား မွန်မြတ် သန့်စင်သည့် ဘာသာတရားတရားအား ညစ်နွမ်းစေရန် ဆောင်ရွက်နေသူ များဟု ယူဆမိပါ၍ ဖယ်ရှားရှင်းလင်းသင့်ပါကြောင်း လျှောက်ထားအပ်ပါ သည်ဘုရား။

စောမြငယ်သွေး ငါ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

မေးခွန်းမဟုတ်၍ ဖြေရန်မလိုပါ။

၂၀။ မေးမြန်းသူ- tharkinwethwe

(tharkinwethwe.mgy@gmail.com)

မျိုးဆက်သစ်လူငယ်တွေ တိုးတက်ဖို့ကို ဘာသာရေးနဲ့ ဘယ်လို ပုံဖော် ရင် ကောင်းမလဲဘုရား။ အခုလောလောဆယ် တပည့်တော်ဟာ ပညာဒါန ပေးရင်း ဘာသာရေးအသိတွေ ပေးနေသူပါဘုရား။ ဒါကြောင့်မို့ ဘယ်လို လုပ်ဆောင်ရမလဲဆိုတာ အကြံဉာဏ်ပေးတော်မူပါဘုရား။

tharkinwethwe ငါ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ကိုယ်တတ်နိုင်သည့်အတိုင်းအတာဖြင့် ပညာဒါနပေးရင်း ဘာသာရေး အသိဉာဏ်ပေးတာကို ဆက်လုပ်ပါ။

You must do your best. အားလုံးကောင်းဖို့ မျှော်လင့်ချက် မထားပါနဲ့။

၂၁။ မေးမြန်းသူ- Zin Min Lwin

(zinminlwin7@gmail.com)

Ashin payar, may i know what happened to the son of

ashin Gotama phayar ? since there is no clear explanation on him ?

Zin Min Lwin ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ဂေါတမဘုရား၏ သားတော်ဆိုတာ ရှင်ရာဟုလာဟု ဆိုတာလား၊ ၇-နှစ်အရွယ်မှာ ကိုရင်ဝတ်၏။ အသက်(၂၀)မှာ ရဟန်းဖြစ်၏။ ရဟန်းဖြစ်ပြီးနောက် စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ်ကို နာယူပြီး ရဟန္တာဖြစ်၏။ မိထွေးတော်ဂေါတမီ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ ပရိနိဗ္ဗာန်မစံမီ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ သွားရောက်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံ၏။

ဤမျှသာ မှတ်တမ်းသိရသည်။ ရာဟုလာနှင့်ပတ်သက်သော သုတ္တန်များစွာရှိသည်။ ဘုန်းကြီးဟောထားသည့် ‘**ရှင်ရာဟုလာ၏ဘဝနှင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ**’တရားကို နာကြည့်ပါ။ စာအုပ်လည်း ထွက်နေပါပြီ။

၂၂။ မေးမြန်းသူ- ဒကာဇော်လင်း ရန်ကုန်

(uzawlin52@gmail.com)

ဘုန်းဘုန်းကြီးဘုရား၊ ဦးတင်ပါတယ်ဘုရား။

(၁) မြတ်စွာဘုရား သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရပြီး တစ်ခုသော သတ္တာဟမှာ စကြိုလျှောက်တာသည် ဖိုလ်ဝင်စားပြီး လျှောက်တာလား?။

(၂) ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး အကျဉ်းစံစဉ် လမ်းလျှောက်ပြီး ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါထွက်တာ ဖိုလ်ဝင်စားခိုက်မှာလားဘုရား?။

(၃) ဖိုလ်ဝင်စားစဉ် နိဗ္ဗာန်သာ အာရုံဖြစ်သဖြင့် လမ်းလျှောက်လျက် ဝင်စားနိုင်ပါသလားဘုရား?။

ဒကာဇော်လင်း ရန်ကုန် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

(၁) ဖိုလ်ဝင်စားလျက် စကြိုလျှောက်သည် မဟုတ်။

(၂) ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး အကျဉ်းစံစဉ် သောတာပတ္တိဖိုလ် ဝင်စားပြီးမှ ဖိုလ်မှ ထပြီးလျှင် ဖိုလ်ချမ်းသာအရှိန်ဖြင့် လမ်းလျှောက်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်ပို၍ တင့်တယ်သည်ဟုဆိုသည်။ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါထွက်သည်ဟု မဆို။

(၃) အပ္ပနာဇောသည် ဣရိယာပုထ်ကို ထိန်းနိုင်သည်ဆိုသဖြင့် လျောင်း၊ ထိုင်၊ ရပ်၊ သွား ဣရိယာပုထ်လေးပါးလုံးမှာပင် ဖိုလ်ဝင်စားနိုင်သည်ဟု မှတ်သင့် သည်။

၂၃။ မေးမြန်းသူ- ငြိမ်းချမ်းမြင့်

(nyeinchanchanmyint.npt@gmail.com)

အရှင်ဘုရား- သင်္ကန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြတ်စွာဘုရား ပညတ်ထား တာ ရှိပါသလားဘုရား။ တရုတ်ဘုန်းကြီး ဂျပန်ဘုန်းကြီး မြန်မာဘုန်းကြီး သင်္ကန်းအရောင်ပုံစံ မတူလို့ပါဘုရား။ ပွင့်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားတွေရဲ့ သင်္ကန်းနဲ့ တူပါသလား ဘုရား။

ငြိမ်းချမ်းမြင့် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

သင်္ကန်းအရောင် အတိုင်းအတာ ချုပ်လုပ်ပုံအလုံးအစုံ ဘုရားပညတ် ချက်ရှိသည်။ မြန်မာဘုန်းကြီး သင်္ကန်းအရောင်မှာ ဝိနည်းကျမ်း အဆိုအမိန့်နှင့် အညီ အနီးကပ်ဆုံးဖြစ်သည်။ တရုတ်ဘုန်းကြီး ဂျပန်ဘုန်းကြီးများ၏ သင်္ကန်း များသည် နောက်ပိုင်းမှ တီထွင်ထားသောသင်္ကန်းများ ဖြစ်သည်။ သင်္ကန်း ဝတ်စုံသည် အလွန်ရှေးကျသော ဝတ်စုံဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားသိသာ၏။

ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားအဆူဆူမှာ ခေတ်မတူခြင်း၊ အရပ်အမောင်း အနိမ့်အမြင့် မတူခြင်းကြောင့် တူနိုင်စရာမရှိ၊ ခေတ်ပြောင်းလျှင် အသွင်ပြောင်း ဖြစ်မည်။

၂၄။ မေးမြန်းသူ- ငြိမ်းချမ်းမြင့်

(nyeinchanchanmyint.npt@gmail.com)

အရှင်ဘုရား-

(၁) ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်သော နတ်ဗြဟ္မာများ ရှိပါသလားဘုရား။ နတ်ဗြဟ္မာတွေမှာ အယူကွဲပြားမှုတွေ ရှိပါသလားဘုရား၊ အားလုံး ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူ ရှိပါသလားဘုရား?။

(၂) ဗုဒ္ဓဘာသာမယူမီဘဲ နတ်ဗြဟ္မာဖြစ်ကြောင်းတရား၊ ဘုရား တရား တော်နှင့်အညီ နေထိုင်သော ဘာသာခြားများရော နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်၊ နတ် ဗြဟ္မာများရော ဖြစ်နိုင်ပါသလားဘုရား?။

ငြိမ်းချမ်းမြင့် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်သော နတ်ဗြဟ္မာများစွာရှိသည်။ အယူကွဲပြားမှု လည်းရှိသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ နတ်ဗြဟ္မာဖြစ်နိုင်သောအကျင့် ရှိနိုင်သည်။ မဂ္ဂင် တရားရှစ်ပါး အကျင့်ရှိမှသာ နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်သည်။ ၎င်းအကျင့် မရှိလျှင် မည်သူမှ နိဗ္ဗာန်မရောက်။

၂၅။ မေးမြန်းသူ- မောင်စိုးမိုးထွန်း

(evil.smh@gmail.com)

အရှင်ဘုရား- တပည့်တော်ကို တစ်ခုလောက် လျှောက်ထားခွင့် ပြုပါ အရှင်ဘုရား။ ဆံတော်ရှစ်ဆူထဲမှ ဆံတော် အံတော် ရေစစ်တော် ရေသနုတ် တော် တောင်ဌေးတော်စတဲ့ ၅-ဆူပဲ သိပါတယ်အရှင်ဘုရား။ ကျန်၃-ဆူနဲ့ ဆံတော်တစ်ဆူခြင်းစီရဲ့ အကြောင်းများကို တပည့်တော်အား ဟောပြော ပြသပေးပါရန် ရှိသေဦးခိုက် လျှောက်ထားအပ်ပါသည်အရှင်ဘုရား။

မောင်စိုးမိုးထွန်း ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ရွှေတိဂုံဘုရားသမိုင်းနှင့် အခြားဘုရားသမိုင်းများကို ဖတ်ပါ။

၂၆။ မေးမြန်းသူ- ငြိမ်းချမ်းမြင့်

(nyeinchammyint.npt@gmail.com)

အရှင်ဘုရား- လောင်းကစားနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြတ်စွာဘုရား တရား တော်တွေထဲမှာ တားမြစ်ချက်တွေ ရှိပါသလားဘုရား?။

ရှိရင် အရှင်ဘုရား တရားတော်တွေထဲမှာဖြစ်ဖြစ် ထည့်သွင်း ဟောကြား ညွှန်ပြပေးတော်မူပါဘုရား။ ငါးပါးသီလတို့ နီးစပ်ရာတွေထဲမှာ

မတွေ့မိလို့ပါဘုရား။

ငြိမ်းချမ်းမြင် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

သိင်္ဂီလောဝါဒသုတ်မှာ စီးပွားဥစ္စာပျက်စီးခြင်း၆-မျိုးတွင် လောင်းကစားခြင်း အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ငါးပါးသီလတွင် မထည့်သွင်းသော်လည်း ပျက်စီးကြောင်းအဖြစ် ဟောကြားထား၍ ရှောင်ရမည် သာဖြစ်သည်။

၂၇။ မေးမြန်းသူ- သောတုဇနရဟန်း

(aungbohein.80@gmail.com)

တပည့်တော်တို့ ဂေါတမဘုရားရှင် ပါရမီဖြည့်စဉ် ရဟန်းဘဝ ၉-ဘဝသာ ရခဲ့သည်ဟု နာယူမှတ်သားဘူးပါသည်ဘုရား၊ မည်သည့်ကျမ်းတွင် ပါရှိသည်ကို သိလိုပါသည်ဘုရား။

သောတုဇနရဟန်း ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ဂေါတမဘုရားရှင် ပါရမီဖြည့်စဉ် ဘုရားနှစ်ဆယ့်လေးဆူနှင့် ကြုံတွေ့၍ ဗျာဒိတ်ခံခဲ့သည်၊ ထိုတွင် ဘုရားကိုးဆူထံ၌သာ ရဟန်းအဖြစ် ခံယူခဲ့သည်ကို အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဒါန်းလာ ဗျာဒိတ်ခံခန်းမှာ ရှာဖွေ ဖတ်ရှုမှတ်သားပါ။

- (၁) ကောဏ္ဍညဘုရားလက်ထက် ဝိဇိတာဝီ အမည်ရှိ စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်စဉ် ရဟန်းပြုသည်။
- (၂) မင်္ဂလဘုရားလက်ထက် သုရုစိပုဏ္ဏားဖြစ်စဉ် ရဟန်းပြုသည်။
- (၃) သုမေဓာဘုရားလက်ထက် ဥတ္တရမည်သောပုဏ္ဏားလုလင်ဖြစ်စဉ် ရဟန်းပြုသည်။
- (၄) သုဇာတဘုရားလက်ထက် စကြာဝတေးမင်းဖြစ်စဉ် ရဟန်းပြုသည်။
- (၅) ဝေဿဘူဘုရားလက်ထက် သုဒဿနမည်သောမင်းဖြစ်စဉ် ရဟန်းပြုသည်။
- (၆) ဖုဿဘုရားလက်ထက် ဝိဇိတာဝီမင်းဖြစ်စဉ် ရဟန်းပြုသည်။
- (၇) ကကုသန်ဘုရားလက်ထက် ခေမမည်သော မင်းဖြစ်စဉ် ရဟန်းပြုသည်။

၉၈

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

- (၈) ကောဏဂမနဘုရားလက်ထက် ပဗ္ဗတမည်သောမင်းဖြစ်စဉ် ရဟန်းပြုသည်။
- (၉) ကဿပဘုရားလက်ထက် ဇောတိပါလလုလင်ဖြစ်စဉ် ရဟန်းပြုသည်။

၂၈။ မေးမြန်းသူ- Zaw Naing Aung

(1biotechnology@gmail.com)

ဂါထာတစ်ထောင်ဆင်ယင်သော ဝေဿန္တရာဇာတ်တော်ဟာ ပိဋကတော်ရဲ့ ဘယ်အပိုင်းမှာ ပါပါသလဲဘုရား၊ တပည့်တော်တော့ ခုဒ္ဒကနိကာယ် စရိယာပိဋကမှာတော့ ဇာတ်တော်တွေကို အကျဉ်းပုံစံနဲ့ ပါဠိတော် မြန်မာပြန်ကိုသာ လေ့လာရပါတယ်ဘုရား။

http://www.pitakataw.com/2010/blog-pose_3112.html?m=1

Zaw Naing Aung ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ဝေဿန္တရာဇာတ်သည် ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဇာတကပါဠိ ဒုတိယတွဲ၌ အပြည့်အစုံ ပါရှိသည်။

၂၉။ မေးမြန်းသူ- အောင်ကျော်ထွန်း

(aktun31@gmail.com)

အရှင်ဘုရား တပည့်တော် ရိုသေစွာလျှောက်ထားပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်စိတ်ထဲ တစ်မျိုးဖြစ်နေတာလေးတစ်ခုကို မေးမြန်လိုက်တာပါဘုရား။

တပည့်တော်တို့တတွေ ပရိတ်ကြီး၁၁-သုတ်အပါအဝင် အခြားသော တရားတော်များကို ရွတ်ဖတ်ခြင်းဖြင့်ပင် အကျိုးကျေးဇူးရှိတယ်လို့ ယုံကြည်မှု ရှိကြပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်အထင်မှာ ဒါဟာ တန္တရဝါဒသဘော သက်ရောက်နေတယ်လို့ ထင်ပါတယ်ဘုရား။

မေတ္တသုတ်ဆိုတာ ကျင့်ရမည့်တရား၊ မင်္ဂလသုတ်ဆိုတာလဲ ကျင့်ရမည့်တရားတွေလို့ ယုံကြည်ပါတယ်ဘုရား၊ ရွတ်ဖတ်နေရုံနဲ့ ပြီးမယ့် အရာတွေ

မဟုတ်ဘူးလို့ ယုံကြည်နေပါတယ်ဘုရား။ ထို့အတူ တရားဦးဒေသနာ၊ ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်၊ အနတ္တလက္ခဏာသုတ်များဟာလဲ သေချာနားလည် သဘောပေါက် realization through wisdom ဖြစ်ဖို့လိုတဲ့ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ တရားတော်မြတ်များ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။ သို့သော် လူတော်တော်များများမှာ နားမလည်တဲ့ပါဠိတွေကို ရွတ်ဖတ်နေရုံနဲ့ အကျိုးခံစားရမယ် ထင်နေပါတယ် ဘုရား။ မင်္ဂလသုတ်ကို နားမလည်ပဲ ပါဠိလိုရွတ်ပြီး နေထိုင်မှုဘဝမှာ တရားတော်နဲ့ မညီတာတွေ ပြဿနာတွေမှာ အကျိုးကျေးဇူးဆိုတာ ရနိုင်/မရနိုင် အရှင်ဘုရားထံ ရှိသေစွာ လျှောက်ထားမေးမြန်းလိုက်ရပါတယ်ဘုရား။ မေတ္တာ ရှေ့ထားပြီး ဖြေကြားပေးပါရန် တောင်းပန်အပ်ပါတယ်ဘုရား။

အောင်ကျော်ထွန်း ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

အဓိပ္ပါယ်မသိဘဲ ရွတ်ဖတ်ရုံသက်သက်၊ ဘုရားတရားတော် အမှတ်ဖြင့် ကြည်ညို၍ ရွတ်လျှင် ကုသိုလ်တော့ရနိုင်သည်။ တကယ်တော့ ပရိတ်တရားတော်များဆိုတာ မေတ္တာနှင့်သစ္စာ အဓိကအခြေခံ ဟောကြားထားတာ ဖြစ်တယ်။ မေတ္တာသစ္စာမပါတဲ့ နတ်တွေကိုသာ ချီးမွမ်းခန်းဖွင့်တဲ့ တန္တရဝါဒနှင့် မတူ။

ဓမ္မစကြာ အနတ္တလက္ခဏာသုတ် ပဋ္ဌာန်းတရားတော်များကို အဓိပ္ပါယ်နားလည်အောင် လေ့လာပြီး ရွတ်ဆိုနှလုံးသွင်းမှသာ ပို၍ အကျိုးရှိနိုင်မည်။ မင်္ဂလသုတ် အလွတ်ရသော်လည်း လိုက်နာကျင့်သုံးမှုမပြုလျှင် ဆေးရှိလျက် မသောက်၍ ရောဂါမပျောက်တာနှင့် တူသည်။ ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များမှာ ကြားနာမှတ်ထား ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီးနောက် ဓမ္မာနုဓမ္မ အကျင့်ကို ကျင့်ရမည်။ သို့မှသာ အကျိုးတရား ရနိုင်မည်။

၃၀။ မေးမြန်းသူ- Kyaw Kyaw

(kyawkyaw.rocker01@gmail.com)

ဘုန်းဘုန်း တပည့်တော် ယခုဘဝမှာ မိဘကိုလုပ်ကျွေးနေတဲ့ သူပါဘုရား။ ဒါပေမယ့် အမြဲတမ်း အဆင်ပြေတယ် မရှိပါဘူး။ သို့သော် တပည့်တော်တို့ အိမ်နားက လူတစ်ယောက်ကျတော့ မိဘကိုလည်း နားမလည်။

လုပ်လည်းမကျွေးဘူး၊ အရက်ပဲ လည်သောက်နေတာ၊ ဒါပေမယ့် အခု ချမ်းသာသွားပြီ၊ နောက်ပြီး တပည့်တော်လည်း အလုပ်ကို ကြိုးစားပြီး လုပ်နေ တာပဲ၊ ဘာမှ ဖြစ်မလာဘူး။ အဲဒါ ဘာကြောင့်ဆိုတာ ရှင်းပြသွန်သင်ပေးတော် မူပါဘုရား။

Kyaw Kyaw ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

မိဘကို လုပ်ကျွေးနေတာ အလွန်ကောင်းတဲ့ အလုပ်ပါ၊ မြတ်စွာဘုရား ချီးမွမ်းတဲ့ မင်္ဂလာကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။ အဆင်ပြေတာ မပြေတာက တခြား အကြောင်းနဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။ မိဘကို မလုပ်ကျွေးသူကို အားမကျပါနဲ့၊ အရက်သောက်တာ ချမ်းသာတာကို အားမကျပါနဲ့။ အဆင်ပြေမှု/မပြေမှု ချမ်းသာမှု ဆင်းရဲမှုတွေဆိုတာ ထာဝရမဟုတ် တစ်ခဏမျှသာဖြစ်တယ်။

၃၁။ မေးမြန်းသူ- အရှင်ဇာဂရ

(ashinjagara23@gmail.com)

တပည့်တော်များ ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်း ပို့ချစဉ် ကလေးမလေး တစ်ယောက်က 'ဘုန်းဘုန်း စနေ တနင်္ဂနွေစတဲ့ နွေရက်တွေက ဘုရားမပွင့်ခင် ဟိုအရင်ကတည်းက ရှိတာလားဘုရား'လို့ အမေးခံရဘူးပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်လဲ မသိလို့ ဖြေကြားပေးတော်မူပါဘုရား။

အရှင်ဇာဂရ ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

စနေ တနင်္ဂနွေဆိုတာတွေက ဗေဒင်ကျမ်းတွေရဲ့အဆိုဖြစ်တော့ ဘုရား မပွင့်ခင် ရှေးယခင်ထဲက ရှိတာဖြစ်တယ်၊ ဒါတွေက နက္ခတ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ အခေါ်တွေမျှသာ ဖြစ်တယ်။

၃၂။ မေးမြန်းသူ- Hla Moe Myint

(bloodseeker609@gmail.com)

လူ့ဘဝကို အဓိပ္ပါယ်ရှိစွာ (သို့) အကျိုးရှိစွာ မည်ကဲ့သို့ နေထိုင်ကုန်ဆုံး

သင့်ပါသလဲဘုရား။

Hla Moe Myint ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

လူ့ဘဝဆိုတာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် ရတာဖြစ်တယ်၊ လူ့ဘဝ ရခိုက် ကုသိုလ်များများလုပ်နိုင်မှ အကျိုးရှိမယ်။ ဘုန်းဘုန်းဟောထားတဲ့ ‘လူဖြစ်ကျိုးနပ်ပါစေ’တရားကို နာကြည့်ပါ။

၃၃။ မေးမြန်းသူ- ကိုထွန်း

(2009hector@gmail.com)

ဘုရားက ရတနာ၃-ပါးပဲ ဟောခဲ့တယ်ဟု ထင်ပါတယ်၊ ခုကျတော့ အနန္တောအနန္တငါးပါးဆိုပြီး ဖြစ်နေတယ်၊ ဘယ်အချိန်ကစပြီး အနန္တော အနန္တငါးပါး ပေါ်လာတာလဲ သိချင်လို့ပါအရှင်ဘုရား။

ကိုထွန်း ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

အနန္တငါးပါး၊ ခင်ပွန်းကြီးဆယ်ပါးဆိုတာ ကျေးဇူးတင်ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ မပြစ်မှားထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပညာရှိများက စာရင်းလုပ်ပြ ထားတာ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဘုရားဟောမဟုတ်ပါ။

၃၄။ မေးမြန်းသူ- မောင်သူရိန်ဇော်

(jame.cop37@gmail.com)

အရှင်ဘုရား- ရဟန္တာဖြစ်သွားရင် ဝင်လေထွက်လေမှတ်ပြီး အိပ်ခြင်း ဖြင့် အိပ်သည်ဟု ကြားဖူးပါသည်ဘုရား၊ မည်သို့ဖြစ်ပါသနည်း?။

မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း အိပ်မက် မက်ပါသည်ဟု လေ့လာဖူးပါ သည်၊ ဝင်လေထွက်လေနှင့် ကျိန်းပြီး အဘယ်ကြောင့် အိပ်မက် မက်ပါသနည်း ဘုရား။

မောင်သူရိန်ဇော် ၏ မေးခွန်းကို ပြေဆိုခြင်း

ရဟန္တာဖြစ်ရင် ဝင်လေထွက်လေ မှတ်အိပ်သည်ဟု စာထဲမှာ မရှိပါ။ အမှန်က ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကျိန်းစက်ခြင်းသည် ထိနုမိဒ္ဓကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ရုပ်ခန္ဓာ၏ ပင်ပန်းမှုကြောင့်ဟုသာ ဆိုသည်။ ကုက္ကိုပင်စသော အချို့သစ်ပင် များလည်း အသိစိတ်မရှိသော်လည်း နေဝင်ရင် အိပ်ကြသည်။

ဘုရား ရဟန္တာများ အိပ်မက် မမက်ပါ။ ဝိပလ္လာသ ကင်းပြီးဖြစ်သော ကြောင့် မမက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဝိပလ္လာသ မကင်းသေးသော ပုထုဇဉ်များနှင့် သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်တို့သာ မက်ကြသည်။

**၃၅။ မေးမြန်းသူ- အရှင်ဣန္ဒာစရိယ
စေတီလှချောင်ဆရာတော် စစ်ကိုင်း
(ashinpower@gmail.com)**

ဆရာတော် အဘိဓမ္မာသိပ္ပံကို အဝေးသင်တက်လို့ရသည်ဟု ကြားသိရ ပါသည်။ တပည့်တော် တက်လိုပါသည်။ ညွှန်ကြားတော်မူပါ။

အရှင်ဣန္ဒာစရိယ ၏ မေးခွန်းကို ပြေဆိုခြင်း

အဝေးသင် တက်လို့ရသည်။ ရန်ကုန် ကမ္ဘာအေး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဘိဓမ္မာတက္ကသိုလ်နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ပါ။

**၃၆။ မေးမြန်းသူ- ကိုကျော်သန်း
(kokyawthan.maymyo@gmail.com)**

အရှင်ဘုရား မေးလျှောက်ချင်ပါတယ် ခွင့်ပြုပေးပါဘုရား။ အမှား ပါလျှင်လည်း ခွင့်လွှတ်ကပါ။ စာလုံးပေါင်းမှားလျှင်လည်း သည်းခံပေးပါဘုရား။

တပည့်တော် မြင်ဘူးသောအရာ အကြွင်းမရှိ အမှန်တိုင်းသာ သိရှိ လိုပါတယ်။ တပည့်တော် တစ်ညမှာ ဝိပဿနာလုပ်ပါတယ်။ ခန္ဓာ အလွန်အကျွံ ဖောက်ပြန်တာ တွေ့ရပါတယ်။ ဖွဲ့ငွေ့ကို မီးလောင်သလို ပျင်းရိ ငြီးငွေ့စွာ မြင်နေရပါတယ်။ ဝေဒနာတက်လာလေလေ မုန်းလာ လေလေပါပဲ။ ကြာကြာ

မုန်းလာတော့ ဆင်းရဲတာ နောင်တဖန် မလိုချင်သည့် အချိန် ရုပ်ပျောက်ပြီး ငြိမ်းအေးနေတာ တခဏ တွေ့လိုက်ရပါတယ်။ တိကျစွာ ဖြေပေးပါရန် ဒါလေး ကို အရင်ဖြေပေးစေလိုပါတယ်ဘုရား။

ကိုကျော်သန်း ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

တရားဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အသိဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ သူများက ပြောရင် အထင်မျှသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

၃၇။ မေးမြန်းသူ- ဦးလွင်ဦး

(theikddi@gmail.com)

(A) ခန္ဓာငါးပါးကို အကျဉ်း ရှင်းပြပေးတော်မူပါဘုရား။

(B) သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို အကျဉ်း ရှင်းပြပေးတော်မူပါဘုရား။

ဦးလွင်ဦး ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

(A) ခန္ဓာငါးပါးဆိုသည်မှာ-

- (၁) ရူပက္ခန္ဓာ= ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းနှင့်ဆုံလျှင် ထင်ရှားစွာ ပြောင်းလဲ တတ်ပြီး အတုံးအခဲပုံသဏ္ဌာန်ကို အခြေပြုတဲ့ ရုပ်အစု။
- (၂) ဝေဒနာက္ခန္ဓာ= စိတ်၌ဖြစ်ပေါ်သော ခံစားမှုအစု။
- (၃) သညာက္ခန္ဓာ= စိတ်၌ဖြစ်ပေါ်တတ်သည့် အာရုံကို မှတ်သားခြင်း၊ အမှတ်အသားအတိုင်း ပြန်၍သိခြင်း သဘောအစု။
- (၄) သင်္ခါရက္ခန္ဓာ= ကြံစည်ခြင်း စိတ်ကူးခြင်း လိုချင်ခြင်း မုန်းတီးခြင်းစတဲ့ လှုပ်ရှားမှုများဖြင့် ဖန်တီးမှုအမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်စေတတ်သည့် သဘော အစု။
- (၅) ဝိညာဏက္ခန္ဓာ= ဝတ္ထု ဒွါရတို့၌ ထင်ဟပ်လာသော အာရုံကို ရယူမှု သိတတ်မှုစိတ်အစု။

(B) သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုသည်မှာ-

တကယ်ရှိသည့် ခန္ဓာငါးပါးကို တကယ်မရှိသည့်အတ္တနှင့် ပုံဖော်တွေး ထင်ပြီး မှားယွင်းတဲ့အမြင်ကိုခေါ်သည်။

၃၈။ မေးမြန်းသူ- နန်းခင်ခင်ဦး

(nang.khinkhinoo66@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား နေကောင်းကျန်းမာပါလားဘုရား၊ တပည့်တော် မန္တလေးကပါဘုရား။ အဘိဓမ္မာထဲက ပကိဏ်းပိုင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး အကျဉ်းချုပ် လေးကို သိချင်ပါတယ်ဘုရား။

နန်းခင်ခင်ဦး ၏ မေးခွန်းကို ပြေဆိုခြင်း

ပကိဏ်းပိုင်းမှာ စိတ်၈၉-ကို ဝေဒနာ ဟေတု ဒွါရ အာရုံ ဝတ္ထုများဖြင့် ပိုင်းခြားဝေဖန်ပြသည်။ စိတ်ကို ဝေဖန်သဖြင့် စေတသိက်လည်း ပါဝင်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

၃၉။ မေးမြန်းသူ- အောင်မျိုး

(orthoaunhmyo@gmail.com)

ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာအကြောင်း သိလိုပါသည်။

အောင်မျိုး ၏ မေးခွန်းကို ပြေဆိုခြင်း

ခန္ဓာနှင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၂-မျိုး ခွဲခြားမှတ်ရမည်။ ရုပ်နာမ်တရား အားလုံး သည် ခန္ဓာငါးပါး၌ စာရင်းဝင်၏။ တဏှာ၊ဒိဋ္ဌိ စွဲလမ်းမှုတွေ ဖြစ်လျက်ရှိသော တရားများ၊ လောကုတ္တရာစိတ်၊ စေတသိက်မှတစ်ပါးသော နာမ်တရားများ သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွင် ပါသည်။

၄၀။ မေးမြန်းသူ- စိုင်းအောင်လှမင်းနိုင်

(saiaung5@gmail.com)

ဦးစွာပထမ အရှင်ဘုရားကို ဦးတိုက်ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော် သိချင်တာလေး ရှိပါတယ်၊ စကြာဝဠာကြီးမှာ တပည့်တော်တို့လို လူသားတွေနေထိုင်တဲ့ ကမ္ဘာကြီးက တစ်လုံးပဲရှိတာလားဘုရား?။

နောက်ပြီး မြောက်ကျွန်းဆိုတာကကော ဘယ်လိုမျိုးလဲဘုရား?။

မြတ်စွာဘုရားက စကြာဝဠာတိုက်တစ်သောင်းလို့ ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ တပည့်တော်တို့လို ကမ္ဘာမျိုးက တစ်လုံးပဲ ရှိတာလားဘုရား?။ တပည့်တော်က လူငယ်ပါဘုရား၊ သိချင်တာလေးကို ပြောပေးတော်မူပါဘုရား

စိုင်းအောင်လှမင်းနိုင် ၏ မေးခွန်းကို ပြေဆိုခြင်း

စကြာဝဠာနှင့် ပတ်သက်၍ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်မှာ စူဠနိကာသုတ်ဆိုတာ ပါရှိသည်။ မြတ်စွာဘုရားက စက္ကဝါဠ (စကြာဝဠာ)ဆိုသည့် စကားလုံးကို မသုံးပါဘူး။ လောကဓာတုဆိုတဲ့ အသုံးနဲ့ဟောကြားသည်။ လနှင့်နေ အရောင်လင်းရာ ဧရိယာကြီးတစ်ခုကို လောကဓာတုတစ်ခုဟု ခေါ်သည်။ (စကြာဝဠာတစ်ခုဟုလည်း ခေါ်နိုင်သည်)

စကြာဝဠာတစ်ခုမှာ နေတစ်စင်း၊ လတစ်စင်း မြင့်မိုရ်တောင်တစ်တောင်၊ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း၊ သမုဒ္ဒရာလေးစင်း၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၊ ဗြဟ္မာပြည်တို့ ပါရှိသည်။ အဲဒီလိုအမျိုးအစား တစ်ထောင်အရေအတွက်ကို စူဠနိကာ လောကဓာတ်တစ်ခုဟု သတ်မှတ်သည်။

ဒီသုတ်ကို ထောက်ရှုလျှင် စကြာဝဠာတစ်ခုတိုင်းမှာ ကမ္ဘာဂြိုဟ်တစ်လုံး ရှိသည်ဟု မှတ်ရမည်။ ကမ္ဘာဝင်ရိုးစွန်းကြီး၏ အရှေ့ဘက်က အရှေ့ကျွန်း၊ တောင်ဘက်က တောင်ကျွန်း၊ အနောက်ဘက်က အနောက်ကျွန်း၊ မြောက်ဘက်က မြောက်ကျွန်းဟုခေါ်သည်။ စကြာဝဠာ အနန္တရှိသည်ဟု မှတ်ရမည်။

စကြာဝဠာတိုက်တစ်သောင်းဆိုတာ ဓမ္မစကြာတရားအဆုံး တပြိုင်နက်တုန်ခါသွားသော စကြာဝဠာအရေအတွက်ကို ပြောတာဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိတ်တရားတော်ကို စကြာဝဠာ ကုဋေတစ်သိန်းရှိ နတ်ဗြဟ္မာတွေက လက်ခံယုံကြည်ကြသည်။

၄၁။ မေးမြန်းသူ- ဦးထွန်းထွန်းအေး

(utuntunaye@gmail.com)

အရှင်ဘုရား ရူပဗြဟ္မာဘုံတွင် ပါဝင်သော သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံရှိ ဗြဟ္မာ

တို့သည် ရုပ်ချည်းသက်သက် (ဝါ) ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးလုံး ရှိပါသလား?။ ထိုအရိယာ ဗြဟ္မာတို့၏ ထူးခြားမှုများရှိပါက ဖြေကြားပေးတော်မူပါဘုရား။ တပည့်တော်၏ မေးခွန်းတွင် အမှားပါက ခွင့်လွှတ်တော်မူပါဘုရား။

ဦးထွန်းထွန်းအေး ၏ မေးခွန်းကို ပြေဆိုခြင်း

သုဒ္ဓါဝါသဝါသတို့ရှိ ဗြဟ္မာတို့မှာ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးလုံး ရှိကြသည်။ အနာဂါမ် ဖြစ်ပြီးမှသာ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံသည် အနာဂါမ်နှင့် ရဟန္တာများသာရှိသော ဘုံဖြစ်သည်။ အရိယာဖြစ်ပြီးသော ဗြဟ္မာမှန်သမျှ ရဟန္တာမဖြစ်သေးလျှင် အထက်ထက်ဘုံများ၌သာ ဖြစ်သည်။ အောက်ဘုံများ၌ မည်သည့်အခါမျှ ပြန်၍မဖြစ်။

၄၂။ မေးမြန်းသူ- မောင်လမင်းထွန်း

(r.lay2020@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား၊ စာကိုတစ်ခါမှ မပို့ဘူးသည့်အတွက်ကြောင့် အမှား ပါလျှင် ခွင့်လွှတ်စေချင်ပါသည်ဘုရား။ တပည့်တော်သိလိုသည့် အကြောင်း အရာမှာ ကောသလမင်းကြီးရဲ့ မိဖုရားကြီးအမည်ကလည်း မလ္လိကာ၊ သူ့ရဲ့ သူငယ်ချင်း မဟာဗန္ဓုလစစ်သူကြီးရဲ့ မိဖုရားကြီးအမည်ကလည်း မလ္လိကာ ဖြစ်နေသည့်အတွက်ကြောင့် တစ်ယောက်တည်းလား တစ်ဦးစီလား သိလိုပါ သည်ဘုရား။ စာက စရိုက်စဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ပြင်ဆင်ပြီး ဖတ်စေ လိုပါသည်ဘုရား။

မောင်လမင်းထွန်း ၏ မေးခွန်းကို ပြေဆိုခြင်း

ကောသလမင်းကြီး၏ မိဖုရားက ပန်းဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးသူ၏ သမီး ဖြစ်သည်။ အမည်မှာ မလ္လိကာ။

ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးကတော်က မလ္လလူမျိုးဖြစ်၍ မလ္လတိုင်းမှ ရောက်လာ သည်။ ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးကလည်း မလ္လလူမျိုးဖြစ်သည်။ ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီးကတော် မလ္လမင်းသမီးမှာ မဟာလတာတန်ဆာ ဝတ်ဆင်နိုင်သူ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အမည်တူသော်လည်း လူချင်းမတူပါ။

၄၃။ မေးမြန်းသူ- မောင်အောင်ကျော်သာ
(kgyi18@gmail.com)

အရှင်ဘုရား ရှိသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။ ‘ရဲသော်မသေ သေသော်ငရဲမလား’ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း စစ်သားများသေပြီးနောက် ငရဲကျ/မကျ သိလိုပါတယ်အရှင်ဘုရား။

မောင်အောင်ကျော်သာ ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

‘ရဲသော်မသေ သေသော်ငရဲမလား’ဆိုသည်မှာ စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်မှုနှင့် သူရသတ္တိကို ခိုးမွမ်းမှုသာ ဖြစ်သည်။ စစ်သားများ သေပြီးနောက် ငရဲကျ/မကျ အတိအကျ ပြောလို့မရ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ကံနဲ့သာ သက်ဆိုင်သည်။

၄၄။ မေးမြန်းသူ- မောင်စံသူ
(thitsaryeyeat@gmail.com)

လကိုမရောက်နိုင်ပုံ ဥပမာပြုပြီး ဟောထားတဲ့ တရားတော်တွေ နာယူ ဖူးပါတယ်ဘုရား။ ယခုခေတ်မှာ လကို ဂျိတ်တုတွေ ခိုးယူတွေနဲ့ သွားနိုင်ကြတယ် လို့ ဆိုပါတယ်ဘုရား။ ဒီလို ကွဲလွဲချက်ကို ဘာသာခြားပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးဦးက ထောက်ပြမေးမြန်းလာရင် ဘယ်လိုအဖြေ ပေးသင့်ပါသလဲ ဘုရား။

မောင်စံသူ ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ဗုဒ္ဓကျမ်းစာအရ ‘လ’ဆိုသည်မှာ လနတ်သား၏ ဗိမာန်တစ်ခုမျှသာ ဖြစ်သည်။ မရောက်နိုင်ဟု အတိကျပြော၍မရ။ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်တော်မှာ လူသားကိုယ်တိုင် နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်းဖော်ပြသော ဇာတ်များရှိသည်။ မဃလူလင်၏ဇနီး သုဇာတာဘဝမှ ဖြစ်လာသည့် ဗျင်းမသည်ပင် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ဖူးသည်။ ထို့ပြင် ဣဒ္ဓိဝိအေဘိညာဉ်အခန်းမှာ အရှိန်အဝါ ကြီးမားတဲ့ လတွေနေတွေကိုပင် လက်နဲ့ထိကိုင်နိုင်တယ်လို့ ဆိုတာဖြစ်လို့ ရုပ်ဝတ္ထု တစ်ခုမျှသာဖြစ်တဲ့ ‘လ’အပေါ် (ပိဋကတ်စာပေအရ) ရောက်နိုင်တယ် ဟုပင် ယူဆနိုင်တယ်။ မရောက်နိုင်ဟု ယူဆသူများမှာမူ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မရောက်နိုင်ခြင်းမျှကိုသာ ရည်ညွှန်းပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

၄၅။ မေးမြန်းသူ- ဝတ်မှုံစု ရန်ကုန်

(wutmhunsu@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား ရှိသေစွာ မေးမြန်းလျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား၊
 ပါဠိစကားလုံး ဘယကို ၁=ဘေး၊ ၂=အကြောက်တရားဆိုပြီး ဖွင့်ထားတာ
 တွေ့ရပါတယ်ဘုရား၊ ၂-မျိုးလုံး သင့်လျော်ပါသလားဆိုတာ ကရုဏာရှေ့ထား
 ဖြေကြားပေးတော်မူပါဘုရား။

ဝတ်မှုံစု ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ပါဠိစကားလုံး ဘယကို ဘေးဟုလည်းကောင်း၊ အကြောက်တရား
 ဟုလည်းကောင်း ဆိုကြရာ ၂-မျိုးလုံး သင့်လျော်သည်၊ ပါဠိစာပေ၌ ဘယ
 ဆိုတာ ၄-မျိုးရှိကြောင်း ဖွင့်ဆိုထားပေသည်။

- (၁) စိတ္တကြာသဘယ = ကြောက်လန့်စိတ်
- (၂) ဉာဏဘယ = ကြောက်စရာလို့ မြင်တဲ့အသိဉာဏ်
- (၃) အာရမ္မဏဘယ = ကြောက်စရာအာရုံ
- (၄) ဩတ္တပ္ပဘယ = မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကို ကြောက်မှု
 (သာမညဖလသုတ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ)

၄၆။ မေးမြန်းသူ- ariathitsardhammaron

(ariathitsardhammaron@gmail.com)

‘မနုဿတ္တဘာဝေါ ဒုလ္လဘော = လူ့ဘဝဟူသည် ရခဲ၏’ဟူသော ပါဠိ
 တော်အား ‘မန ဥတ္တရ သတ္တ ဘဝ ဒုလ္လဘ = ၇-မျိုးသောဘဝမှ လွတ်မြောက်
 နေသော မနောအဖြစ်ဟူသည် ရခဲ၏’ဟု ဘာသာပြန်မည်ဆိုက ရနိုင်ပါသလား
 အရှင်ဘုရား။

ariathitsardhammaron ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

မနုဿတ္တဘာဝေါ ဒုလ္လဘော ဟူသောပါဠိကို လူ့အဖြစ်ရခဲသည်
 ဟူသာ ဘာသာပြန်မှ အဓိပ္ပါယ်အမှန်ထွက်သည်။ မေးခွန်းရှင်ပြဆိုသော
 ဘာသာပြန်ချက်က မည်သည့်ကျမ်းဂန်မှာမှ မဆို၊ လက်ရှိပါဠိကို ပုံဖျက်၍

ကိုယ်လိုရာဆွဲတွေးခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဘာသာပြန်လျှင် မမှန်။

၄၇။ မေးမြန်းသူ- ကိုကောင်းမြတ်

(pang.peaceful@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား တပည့်တော် လက်ဆယ်ဖြာမိုး ခြေစုံဦးခိုက် ကန်တော့ပါ၏။ တပည့်တော် မပြစ်မှားထိုက်သော အမျိုးသမီး ၂၀-ရှိသည်ဟု ဆရာတော်ဘုရား ဟောကြားသော တရားတွင် နာရသော်လည်း ပြည့်စုံစွာ ဟောကြားခြင်းမရှိသဖြင့် ယခုခေတ်ကာလတွင် အထူးသိသင့် ပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ နိုင်ငံသည်လည်း ဗိုလ်ချုပ်မိန့်ကြားခဲ့သော နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိ သလောက် ဖြစ်နေပါသည်ဘုရား၊ မြန်မာအမျိုးကောင်း သမီးများနှင့် ရှေးဆိုရိုး စကားအရ ရိုးသားဖြူစင်လှသော တောသူများမှာ ကိုယ်ကျင့်တရားများ ပျက်စီး ယိုယွင်းနေပါပြီဘုရား၊ ယခုခေတ်လူအများ ကလည်း အသိတရားကင်းမဲ့စွာ ခန္ဓာအား အရင်းအနှီးပြု လုပ်ကိုင်ခြင်းကို ကောင်းမွန်သော အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းဟု ထင်မြင်ယူဆနေကြပါသည်ဘုရား၊ ထို့အတွက် ယခုခေတ် လူငယ် များနှင့် အသိပညာနည်းပါး၍ ဘဝပျက်နေကြသော သူများအား ကယ်တင် ပေးသနားတော်မူပါဘုရား၊ တပည့်တော်၏ စာအရေးအသားများ အမှား အယွင်းများရှိလျှင် ခွင့်လွှတ်တော်မူပါဘုရား။

ကိုကောင်းမြတ် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

အကျဉ်းချုပ်ဖြေမယ်၊ အမျိုးသမီး ၂၀-နှင့် sex ရှိလျှင် အမျိုးသားမှာ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရဖြစ်တယ်၊ အမျိုးသမီး ၂၀-တွင် သာရက္ခ၊ သပရိဒဏ္ဍ အမျိုးသမီး ၂-ဦးနှင့် ဓနက္ကိတာစသော အိမ်ထောင်ရှင်အမျိုးသမီး ၁၀-ဦး ပေါင်း ၁၂-ဦးတို့မှာ မိမိတို့၏ အမျိုးသားမှတစ်ပါး တစ်ခြားယောက်ျားနှင့် sex ကိစ္စရှိလျှင် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရဖြစ်သည်။

အမျိုးသမီး ၂၀-ကို “မာ ပိ မာပိ၊ ဘနင့်ဘာ၊ ဉ ဂေါ ဓမ် သ သာ၊ ဓ ဆန် ဘော ပ၊ ဩ ဩ ဓ၊ ကမ္မ ဒါ မုဟာ”ဟု အကျဉ်းချုပ်မှတ်။

(၁) မာတုရက္ခိတာ = မိခင်စောင့်ရှောက်အပ်သော အမျိုးသမီး

(၂) ပိတုရက္ခိတာ = ဖခင်စောင့်ရှောက်အပ်သော အမျိုးသမီး

- (၃) မာတာပိတုရက္ခိတာ = မိခင်ဖခင်စောင့်ရှောက်အပ်သော အမျိုးသမီး
- (၄) ဘဂိနီရက္ခိတာ = အမစောင့်ရှောက်အပ်သော အမျိုးသမီး
- (၅) ဘာတုရက္ခိတာ = အစ်ကို မောင် စောင့်ရှောက်အပ်သော အမျိုးသမီး
- (၆) ဉာတိရက္ခိတာ = ဆွေမျိုးစောင့်ရှောက်အပ်သော အမျိုးသမီး
- (၇) ဂေါတ္ထရက္ခိတာ = အနွယ်တူစောင့်ရှောက်အပ်သော အမျိုးသမီး
- (၈) ဓမ္မရက္ခိတာ = တရားကျင့်ဖော်စောင့်ရှောက်အပ်သော အမျိုးသမီး
- (၉) သပရိဒဏ္ဍာ = သွားလာရင်း ပြစ်ဒဏ်ချမည်ဟု ကြေငြာထားသော အမျိုးသမီး
- (၁၀) သာရက္ခာ = စေ့စပ်ထားသူ အမျိုးသမီး
- (၁၁) ဓနက္ခိတာ = ဓနဥစ္စာဖြင့်ဝယ်ယူအပ်သော အမျိုးသမီး
- (၁၂) ဆန္ဒဝါသိနီ = နှစ်ဦးသဘောတူ နေထိုင်သူ
- (၁၃) ဘောဂဝါသိနီ = အသုံးအဆောင်ပေးထားသူဇနီး
- (၁၄) ပဋ္ဌဝါသိနီ = အဝတ်အစားပေး၍ ပေါင်းသင်းသောဇနီး
- (၁၅) သြဒပတ္တကိနီ = လက်ထပ်ထားသူဇနီး
- (၁၆) သြဘဋ္ဌစုဗ္ဗဋ္ဌာ = အလုပ်အနားပေး၍ ပေါင်းသင်းသောဇနီး
- (၁၇) ဓဇာဟဋ္ဌာ = ပြန်ပေးဆွဲဇနီး
- (၁၈) ကမ္မကာရီစ ဘရိယာစ = အလုပ်သမားဇနီး
- (၁၉) ဒါသီစ ဘရိယာစ = ကျွန်မဇနီး
- (၂၀) မုဟုတ္တိကာ = ခဏပေါင်းဇနီး

၄၈။ မေးမြန်းသူ- မောင်လှိုင်သိန်းထွန်း
(mglingtha5050@gmail.com)

အရှင်ဘုရား လူလောကမှာ တစ်ချို့သောလူတွေဟာ ဒီဘဝမှာ သီလတရား မရှိကြပါဘုရား၊ သို့ပေမယ့် အဲဒီလူတွေဟာ အသက်ရှည်ကြ ပါတယ်၊ တစ်ချို့လူတွေဟာ ဒီဘဝမှာ သီလတရားနှင့် ပြည့်စုံကြပါတယ်၊ သို့ပေမယ့် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အသက်တိုကြပါတယ်ဘုရား။ အသက်ရှည်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားဟာ သီလတရားဆိုတာ၊ အသက်တိုခြင်း၏ အကြောင်းတရားဟာ သီလမရှိလို့ဆိုတာ တပည့်တော် လက်ခံပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့်

အတိတ်ဘဝတုန်းက သီလတရားကင်းမဲ့တဲ့သူဟာ ယခုဘဝမှာ သီလနှင့် ပြည့်စုံပြီး အသက်တိုတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။ အတိတ်ဘဝတုန်းက သီလနှင့် ပြည့်စုံတဲ့သူဟာ ယခုဘဝမှာ သီလမဲ့ပြီး အသက်ရှည်တဲ့သူ ဖြစ်နေပါတယ် ဘုရား။ တပည့်တော် သိလိုရင်းက အတိတ်က သီလရှိတဲ့သူဟာ ဘာကြောင့် ဒီဘဝမှာ သီလမဲ့တဲ့သူ ဖြစ်နေပါသလဲဘုရား?။

ထို့အတူ သီလမဲ့တဲ့သူဟာလည်း ဒီဘဝမှာ ဘာကြောင့် သီလ တရားနှင့် ပြည့်စုံနေပါသလဲဘုရား?။

သီလနှင့်ပြည့်စုံတဲ့သူ ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း၊ သီလမဲ့ ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းကို ရှင်းပြပေးတော်မူပါဘုရား။ ဆရာတော်ဘုရား ကျန်းမာစွာ သာသနာပြုနိုင်ပါစေ အရှင်ဘုရား။

လှိုင်သိန်းထွန်း ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

သံသရာမှာ ဘဝပြောင်းရင် ပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းသည်။ 'တံငါနားနီး တံငါ၊ မုဆိုးနားနီး မုဆိုး' ဖြစ်တတ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းသို့ ရောက်ရှိခိုက် သီလနှင့် ပြည့်စုံနိုင်သည်။ မကောင်းသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရောက်လျှင် သီလမရှိသူ ဖြစ်နိုင်သည်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ပတိရူပဒေသဝါသ၊ သပ္ပရိသုပနိဿယတို့ကို အလေးအနက်ထားဟောခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗာလ မပေါင်းဖို့ ပဏ္ဍိတနှင့်ပေါင်းဖို့ဆိုတာဟာ အလွန်အရေးကြီး သည်။ ဒီဘဝ သီလ ရှိရုံနဲ့ နောက်ဘဝသီလရှိမယ်လို့ မမျှော်လင့်နဲ့၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ လွှမ်းမိုးမှု ခံရနိုင်သည်။

၄၉။ မေးမြန်းသူ- မောင်ဇော်နိုင်အောင်

(lbiotechnique@gmail.com)

(၁) အရှင်ဘုရား ဇာတကအဋ္ဌကထာများမှာ တချို့က မူရင်းပါဠိတော် နဲ့ ကွဲလွဲမှု များရှိနေသည်ဟု ဆိုကြသဖြင့် မူရင်းပါဠိတော်က ဇာတကကျမ်း ညွှန်း တချို့လောက် ညွှန်ပြပေးတော်မူပါရန် တောင်းပန်အပ်ပါသည်ဘုရား။

(၂/၃) မဟာစည်ဆရာတော် ဘာသာပြန်ထားတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဒုတိယ တွဲ စာမျက်နှာ-၁၁၃ လောကဝိဒ္ဓဂုဏ်တော်အဖွင့် နောက်ဆုံးမှာ လေးကျွန်း

တစ်မြင်းမိုရ် အယူဟာ ဘုရားဟောမှုရင်းပါဠိတော်မှာ မပါဝင်ဘဲ ရှေးဆရာ
တော်တို့ အယူသာဖြစ်ကြောင်း ပြထားပါတယ်။ ဒါ အမှန်ဆို များသော အားဖြင့်
နေယူဇနာ၅၀-အဝန်း လအဝန်း-၄၉ ယုဂန္တိုရ်တောင် သီတာဂူ-တန် စသည့်
ဟောပြောရေးသားချက်များကလည်း ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် မပတ်သက် ဘူးလားဘုရား?။

(၄) မကောင်းမှအပပြုပြီးသူ ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်များက အာပတ်
သင့်တတ်ပါသေးလားဘုရား?။

(၅) သိရသလောက် ကုဋေကိုးထောင်ကျော်တယ်ဆိုတော့ ဓမ္မန္တာ
ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်နဲ့ ဘယ်လိုဆက်စပ်ယူရမဲဘုရား?။

(၆) ဗောဇ္ဈင်္ဂ-ပါးမှာပါတဲ့ ပီတိ ပဿဒ္ဓိတို့နဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ်မှာ
တော့ ဘင်္ဂဉာဏ် ဘယဉာဏ်တို့နဲ့ ဘယ်လိုဆက်စပ်ရပြီး အဖြေထုတ်ရမှာလဲ
ဘုရား?။ သိလို၍ မေးရခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။ မကောင်းသော ရည်ရွယ်
ချက် မရှိပါဘုရား။ ကျေးဇူးပြု၍ ပြန်လည်ဖြေကြားတော်မူပါဘုရား။

မောင်ဇော်နိုင်အောင် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

(၁) ငါးရာငါးဆယ် ဇာတကပါဠိနှင့် ဇာတကအဋ္ဌကထာများကို စေ့စပ်
သေချာ စွာ ဖတ်ရှုပြီးမှ ပါဠိ အဋ္ဌကထာနှစ်ခု ကွဲလွဲမှုရှိ/မရှိ သိနိုင်မည်။
ပါဠိမူကွဲများက နေရာတကာမှာပင် ရှိသည်။ ပင်းယခေတ် ရှင်မဟာအရိယ
ဝံသဆရာတော် ရေးသားခဲ့တဲ့ ဇာတ်ဝိသောဓနကျမ်းကို ဖတ်ကြည့်ရင်
သိနိုင်သည်။

(၂) လေးကျွန်းတစ်မြင်းမိုရ် အယူအဆသည် ဘုရားဟော မှုရင်းပါဠိ
တော်၌ပင် ပါရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ အင်္ဂုတ္တရ တိကနိပါတ် စူဠနိကာသုတ်ကို
ကြည့်ပါ။

(၃) နေ/လ ပမာဏ၊ ယုဂန္တိုရ်တောင်၊ သီတာဂူ-တန်စသော အချက်
များဟာ ဩကာသလောကအကြောင်းဖြစ်၍ Geography နှင့် ဆိုင်သည်။
ဘုရားပွင့်မှ ပေါ်တာမဟုတ်၍ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ပတ်သက်ခြင်းမရှိ။

(၄) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်လံမှာလည်း အာပတ်သင့်နိုင်တာရှိသည်။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ
(ဘုရားပညတ်ထားတဲ့အပြစ်) သိက္ခာပုဒ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ရဟန္တာပင်ဖြစ်စေ
အာပတ်သင့်တတ်သည်။

(၅) ကုဋေကိုးထောင်ကျော်သီလနှင့် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေး

ထောင်တို့သည် တစိတ်တဒေသအားဖြင့် ဆက်စပ်မှုရှိသည်။ သို့သော် ကုဋေ ကိုးထောင်ကျော်က ဝိနယပိဋကတ်လာ သိက္ခာပုဒ်များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။

(၆) ဘင်္ဂဉာဏ် ဘယဉာဏ် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြစ်ခိုက်မှာ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈနှင့် ပတ်သက်ခြင်းမရှိ၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ရှေ့ပိုင်းမှာ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ ဖြစ်နိုင်သည်။ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်နှင့် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ရင့်သန်ပြီးနောက် မျက်မှောက်ပြုရသည့် မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ် ဖြစ်သောအခါမှာလည်း ပီတိ ပဿဒ္ဓိ ဖြစ်နိုင်သည်။ အထူးအားဖြင့် ပီတိရှိသမျှ သုခရှိမည်။ သို့သော် သုခရှိတိုင်း ပီတိမရှိနိုင်၊ ပဿဒ္ဓိက ပို၍ကျယ်ပြန့်သည်။

၅၀။ မေးမြန်းသူ- မောင်ဉာဏ်လင်းထွန်း

(loveboy.db@gmail.com)

အစွဲကို ဘယ်လိုဖျောက်ရမလဲဘုရား?။

မောင်ဉာဏ်လင်းထွန်း ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

အစွဲကို ဘယ်လိုဖျောက်ရမလဲမေးရာ၌ မည်သည့်အစွဲကို ဆိုလို သနည်း?၊ ဥပါဒါန်အစွဲကို ဆိုလိုသလား?။

ဥပါဒါန်အစွဲဟာ တဏှာစွဲ ဒိဋ္ဌိစွဲဟု နှစ်မျိုးရှိတယ်။ တဏှာစွဲကို ဖျောက်ချင်ရင် စွဲလန်းစရာအာရုံကို နှစ်လုံးမသွင်းဘဲ နေရမည်။ သက်ရှိကို စွဲလျှင် အသုဘသညာဖြင့်ဖျောက်၊ သက်မဲ့အပေါ်စွဲလျှင် အနိစ္စသညာ အကြိမ်ကြိမ်ပွား၍ဖျောက်။

ဒိဋ္ဌိစွဲဖြစ်လျှင် တရားနာ အမှန်သိအောင် ကြိုးစား၊ ယောနိသော မနသိကာရဖြင့် စဉ်းစား၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်တို့ကို ရင့်သန်အောင် ဖြစ်ပွားစေပြီး ဖျောက်ပါ။

၅၁။ မေးမြန်းသူ- အရှင်ဣန္ဒာဘာသာလင်္ကာရ (မစိုးရိမ်)

(myomyan@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား တပည့်တော်လျှောက်ချင်တာက တပည့်တော်တို့

ရဟန်းသံဃာတွေ ပညာရေးစနစ်ဟာ ခေမီပါသလားဘုရား?။ လူတွေက ဘုန်းကြီးတွေဆိုရင် သိပ် အရာမသွင်းချင်တော့ဘူးဘုရား၊ အလှူတို့ အသုဘ တို့လောက်သာ အားကိုးတယ်ဘုရား၊ အဲဒါ ဆရာတော်အမြင်လေး မိန့်တော် မူပါဘုရား။

အရှင်ဣန္ဒာဘာသာလင်္ကာရ (မစိုးရိမ်) ၏

မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ရဟန်းသံဃာတွေရဲ့ ပညာရေးစနစ်ဟာ ခေတ်ဟောင်းစနစ်ဟောင်း နှင့် သွားနေ၍ ခေတ်မမီဟု ဆိုရမည်။ သို့သော် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ ပိဋကတ် ပညာများသည် ခေတ်ပေါ်ပညာတွေထက် အများကြီး သာလွန်နေသည်။ ပိဋကတ်ပညာကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးနိုင်တဲ့ နည်းစနစ်ကို ပြောင်းလဲ၍ အနှစ် ချုပ် သင်ကြားသင့်သည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဒေသနာများသည် နှစ်ဟောင်းကြာညောင်းပြီဖြစ်သော် လည်း ခေတ်လူတွေ လိုက်မမီနိုင်လောက်အောင် ရှေ့ကရောက်နေသည်။ ဥပမာ- စကြာဝဠာအယူအဆ၊ လူသားတို့ရဲ့ သန္ဓေစတင်ပုံ စသည်တို့မှာ ခေတ် အမြင်ထက် ရှေ့ကပြေးနေသည်။ ဒုက္ခနိရောဓနှင့် ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနီပဋိပဒါ အစစ်အမှန်ကို ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမ၌သာ တွေ့နိုင်သည်။

ဘုန်းကြီးတွေကို အလှူ အသုဘတို့မှတစ်ပါး လူတွေက အရာမသွင်း ချင်ဘူးဆိုတာ ဘုန်းကြီးလိုမနေခြင်း၊ ဘုန်းကြီးအကျင့်သိက္ခာ ယိုယွင်းခြင်း၊ ပိဋကတ်ပညာ အားကိုးလောက်အောင် မတတ်မြောက်ခြင်း၊ ဟောပြော ပြသ မပေးနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ယုံကြည်သည်။

၅။ မေးမြန်းသူ- ဥမ္မာ

(ohn.myat@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား တပည့်တော် ငြိမ်းချမ်းချင်ပါတယ်ဘုရား၊ စိတ် ဖိစီးမှုတွေလဲ နည်းချင်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်ကို လမ်းညွှန်ဆုံးမတော် မူပါဘုရား။

ဥမ္မာ ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

စိတ်ဖိစီးမှုနည်းချင်လျှင် စိတ်ငြိမ်းချမ်းမှုရချင်လျှင် ‘သတိမကွာ အသိပညာဖြင့် နေထိုင်ခြင်း’လို့ဆိုတဲ့ မဟာသတိပဋ္ဌာနာနသုတ်လာ သတိသမ္ပဇဉာအကျင့်ကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးပါ။

၅၃။ မေးမြန်းသူ- ထက်ထက်

မနောအကြည်ကို ဓမ္မာရုံနှင့်တိုက်တော့ မနောဝိညာဏ်ပေါ်ပါသည်။ (စိတ်ဖြစ်သွားတာကို ဆိုလိုတာပါလားဘုရား) မနောအကြည်က ဘယ်နေရာ မှာ ရှိပါလဲဘုရား၊ ဓမ္မာရုံကတော့ ဘဝင်စိတ်ကို ပြောတာပါလားဘုရား၊ ရှိသေ့စွာ လျှောက်ထားပါသည်ဘုရား။

ထက်ထက် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

မနောအကြည်ကို ဓမ္မာရုံနှင့်တိုက်တော့ မနောဝိညာဏ်ပေါ်ပါသည်။ ဒီစကားမှာ ဆန်းစစ်စရာရှိပါတယ်။ မျက်စိအကြည် နားအကြည်ဟု ပြောလျှင် မှန်သည်။ မနောအကြည်ဟု ပသာဒအသုံးနဲ့ရောသဖြင့် မှန်ကန်မှု မရှိပါ။ မနောဒွါရ= စိတ်တံခါးဟုသာ ပြောနိုင်သည်။

မြတ်စွာဘုရားက ‘မနဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ’ဟု ဟောသည်။ မနဆိုတာ ဘဝင်စိတ်ကိုခေါ်သည်။ အဘိဓမ္မာ၌ မနောဒွါရဟု သုံးသည်။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၌ ‘မနောဒွါရံ ပန ဘဝင်န္တိ ပဝုစ္စတိ’ဟု ဆိုသည်။ ဋီကာကျော်ကျမ်းက မနောဒွါရဆိုတာ ဘဝင်စိတ်အားလုံးနှင့်မဆိုင်၊ အာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏ရှေ့က ဘဝင်ကိုသာ မနောဒွါရဟုဆိုသည်။ လယ်တီဆရာ တော်ကြီးကမူ ဘဝင်စိတ်အားလုံးကိုပင် မနောဒွါရဟု ယူလိုသည်။

ဘဝင်စိတ်ဆိုတာ ယဒယဝတ္ထုကို မှီ၍ဖြစ်သည်။ ဓမ္မာရုံဆိုတာ ပသာဒ ရုပ်၊ သုခုမရုပ်၊ စိတ်၊ စေတသိက်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် ဤ၆-မျိုးကိုခေါ်သည်။ စိတ်ဆိုတဲ့အထဲမှာ ဘဝင်စိတ်လည်း ပါနိုင်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ ပဘဿရမိဒံ စိတ္တံ ဆိုတဲ့စကား ရည်ညွှန်းပြီး ပြောချင်လျှင် မနောအကြည်ဟု မသုံးဘဲ “အဖြူထည်စိတ်”ဟု သုံးလျှင် ပသာဒအကြည်နဲ့ ရောထွေးစရာမရှိပါ။

၅၄။ မေးမြန်းသူ- မောင်မြင့်
(dram.dental@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား တပည့်တော် မုံရွာမှာ နေထိုင်ပါသည်ဘုရား။ EMG ကျေးဇူးဖြင့် ဆရာတော်၏ Website ကို တွေ့မြင်ရပါသဖြင့် အတိုင်း မသိ ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးခြင်း ဖြစ်ရပါသည်ဘုရား။ internet မှတစ်ဆင့် သာသနာပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်တော်မူသကဲ့သို့ စာအုပ်များကိုလည်း ဝယ်ယူလေ့လာနိုင်ကြစေရန်အတွက် ထာဝရရံပုံငွေပဒေသာ စိုက်ထူကာ အရည်အသွေးကောင်းပြီး အဖိုးနှုန်းချိုသာစွာ ဖြန့်ချိနိုင်ရေးကိုလည်း လုံ့လ စိုက်ပေးတော်မူပါရန် ရှိသောစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား။

မောင်မြင့် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ဓမ္မစာပေရံပုံငွေ သီးသန့် စိုက်ထူထားပြီးဖြစ်သည်။ အဖိုးနှုန်း ချို/မချို မူရင်းဖြန့်တုဈေးနဲ့ ဆိုင်တွေမှရောင်းဈေးကို ယှဉ်ကြည့်ပါ။ သို့သော် စာအုပ် ဖြန့်ချိရေးမှာ ဘုန်းဘုန်းနှင့် မပတ်သက်ပါ။ ဓမ္မစာပေအဖွဲ့နှင့်သာ ပတ်သက် သည်။

၅၅။ မေးမြန်းသူ- ဇော်မင်းနိုင် (အမရပူရ ဆင်စွယ်ပွတ်ရပ်)

ဆရာတော်ကို ကြည်ညိုလေးစားမိပါသည်။ ဆရာတော်၏ တရားစစ် ခြင်းကို ခံယူချင်ပါသည်ဘုရား။ ပြီးတော့ ဘယ်လိုဆက်ကျင့်ရမည်ကို အမိန့်ရှိစေ ချင်ပါတယ်ဘုရား။ အီးမေးလိပ်စာ မရှိပါဘုရား။ ဝိပဿနာကို အားထုတ် နေပါသည်ဘုရား။

ဇော်မင်းနိုင် (အမရပူရ) ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ဝိပဿနာဉာဏ်အတွက် တရားအားထုတ်လိုလျှင် အားမထုတ်မီ ရုပ်အကြောင်း နာမ်အကြောင်း ဆရာကောင်းထံမှ သင်ယူမှတ်သားရမည်။ ဤသို့သင်ယူခြင်းကို ပညာဘူမိအဆင့်ဟု မှတ်ရမည်။

ထို့နောက် သီလဆောက်တည်ပြီး သမာဓိထူထောင်ရမည်။ သီလနှင့် သမာဓိကို ပညာမူလဟု ခေါ်သည်။ ပြီးလျှင် ပညာသရီရကို လေ့ကျင့်ရမည်။

ပညာသရီရ(ပညာကိုယ်ထည်)ဆိုသည်မှာ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်မှ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်အထိ ဝိပဿနာဉာဏ်အဆင့်ဆင့်ကို ခေါ်သည်။

၅၆။ မေးမြန်းသူ- စိုးထက်

(thinkingman2011@gmail.com)

ဥပုသ်စောင့်ရာတွင် 'မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြည်ပါ၏' ဟူသောအချက်ကို နားမလည် ဖြစ်ရပါသည်။ ဘယ်လို နေထိုင်ရင် ပျက်ပြီး၊ ဘယ်လိုနေထိုင်ရင် ဥပုသ်ရပါသလဲဘုရား။ အလုပ် လုပ်ရင်းကော ရှစ်ပါးသီလ ထိန်းနိုင်ပါသလားဘုရား။

စိုးထက် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

မြင့်သောနေရာဆိုသည်မှာ နှစ်တောင်ထွာထက် မြင့်သောနေရာကို ဆိုလိုသည်။ မြတ်သောနေရာဆိုသည်မှာ သူဌေး သူကြွယ် မင်းစိုးရာဇာများ အသုံးပြုသည့် ခမ်းနားသော အိပ်ယာနေရာမျိုးကို ဆိုလိုသည်။ ပါဠိ ဘာသာ ဥစ္စာသယနကို မြင့်သောနေရာ၊ မဟာသယနကို မြတ်သောနေရာဟု မြန်မာ ပြန်ကြသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ ဥပုသ်စောင့်သုံးသောပုဂ္ဂိုလ်အဖို့ သာမန်နေရာမျိုး ၌သာ နေသင့်သည်။ သူဌေးသူကြွယ် မင်းစိုးရာဇာများ နေထိုင်လေ့ရှိကြသည့် ခမ်းနားကြီးကျယ်သော အိပ်ယာနေရာမျိုးကို ရှောင်ကြဉ်ရသည်။ ရှောင်ကြဉ် ပါမည်ဆိုပြီးလျက် မရှောင်ရင် ဥပုသ်ပျက်သည်။

သဒ္ဓါဆန္ဒပြင်းပြလျှင် အလုပ်လုပ်ရင်း ရှစ်ပါးသီလ ထိန်းနိုင်ပါသည်။

၅၇။ မေးမြန်းသူ- မိုးသူ (မန္တလေး)

(khaymarnanda.1990@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ကြည်လင်ချမ်းမြေ့စွာဖြင့် သာသနာ့ဝန်ကို ထမ်းရွက်နိုင်ပါစေဟု ဦးစွာပဏာမ မေတ္တာပို့အပ်သည်ဘုရား။

ဘုရားရှင်သည် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မထေရ်နှင့်အတူ အရူပဘုံ သို့ကြွရာ 'ချစ်သား၊ ချစ်သားမောဂ္ဂလာန်၊ အရူပဗြဟ္မာကြီးတွေ နင်းမိမှာမို့ ငါဘုရား ခြေချတဲ့နေရာမှာ ခြေချ' ဆိုတဲ့ အကြောင်းအရာကို ယုံမှား သံသယ များစွာဖြစ်မိပါသဖြင့် လက်လှမ်းမှီရာ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ ရှာဖွေ သော်လည်း မတွေ့ရှိရပါဘုရား။ သီတင်းသုံးဖော် သာမဏေကျော် အဘိဝံသ ဘွဲ့ရများကို လျှောက်ထားမေးမြန်းရာမှာ ၎င်းတို့ကလည်း မတွေ့ဘူးဟု ပြောကြ

ပါသည်ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော်သိလိုသည်မှာ ဒီစကားဟာ အရပ်စကားလား?၊ ကျမ်းဂန်လာစကားလား? ဆိုတာ ခွဲခြားသိမှတ်လိုပါသဖြင့် မေတ္တာရှေ့ထား၍ ဖြေကြားပေးတော်မူပါဟု ခြေတော်ဦးခိုက် ရှိသေစွာဖြင့် လျှောက်ထားအပ် ပါသည်ဘုရား။

မိုးသူ (မန္တလေး) ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

မြတ်စွာဘုရားသည် ရှင်မောဂ္ဂလာန်နှင့်အတူ အရူပဘုံသို့ကြွသည် စသော စကားမှာ ကျမ်းဂန်လာစကားမဟုတ်၊ အကျိုးမရှိသောနေရာ မြတ်စွာ ဘုရား ကြွလေ့မရှိ၊ ရုပ်တရားကင်းမဲ့သဖြင့် မျက်စိ နားမပါသည့် အရူပဗြဟ္မာ များနှင့် တွေ့ဆုံစရာအကြောင်းလည်း မရှိ၍ ယုတ္တိကင်းမဲ့သောစကား ဖြစ်သည်။

၅၈။ မေးမြန်းသူ- မင်းမင်းအေး

(minminaye999@gmail.com)

နီဝရဏ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိလိုပါသည်။

မင်းမင်းအေး ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

နီဝရဏဆိုသည်မှာ စိတ်တွင် ကုသိုလ်မဖြစ်အောင် ဆွဲပိတ်တတ်သော တရားဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ နီဝရဏတရားများဖြစ်လျှင် ကုသိုလ်စိတ်မဖြစ်နိုင်၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို ဆွဲပိတ်တတ်သောကြောင့် နီဝရဏဟု ခေါ်သဖြင့် အင်္ဂလိပ်လို handersent ဟု ဘာသာပြန်သည်။

၅၉။ မေးမြန်းသူ- ဦးကြည်ဇင်

ရဟန်းသံဃာတော်များသည် ဘုရားရှင်အား ရည်စူး၍ အရုဏ်ဆွမ်း နေ့ဆွမ်းအတွက် ကိုယ်တိုင်ဆွမ်းချက် (ပေါင်းအိုးဖြင့် ထမင်းချက်)ခြင်းမှာ ဝိနည်းတော်နဲ့ ညီ/မညီ ဖြေကြားပေးတော်မူပါဘုရား။

ဦးကြည်ဝင်း ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

အစားအစာ ကိုယ်တိုင်ချက်ခြင်းကို 'သာမံပတ္တ'ဟု ခေါ်သည်။ အခြေအနေ အချိန်အခါကိုကြည့်၍ မြတ်စွာဘုရားက ကိုယ်တိုင်မချက်ရဟု ပညတ်သည်။ ရံခါ ကိုယ်တိုင်ချက်နိုင်သည်ဟု ခွင့်ပြုသည်။ ဆွမ်းခံစား၍ ရနိုင်သော နေရာတွင် ကိုယ်တိုင်မချက်ရ၊ ယုံကြည်စိတ်ချရသော ကပ္ပိယရှိလျှင် ကိုယ်တိုင်မချက်ရ၊ ဆွမ်း ဆန် မရသည့်နေရာဒေသမျိုးမှာ ကပ္ပိယမရှိလျှင် ကိုယ်တိုင်ချက်ခွင့်ရှိသည်။ အခြေအနေအရဟု မှတ်သားသင့်သည်။

ဘုရားရှင်အား ရည်စူး၍ ကိုယ်တိုင်ဆွမ်းချက်ကပ်လျှင် ဆွမ်းခံရသော နေရာ ကပ္ပိယရရှိသောနေရာဖြစ်ပါလျှင် ဘုရားပညတ်ချက်ကို ချိုးဖောက်ရာ ရောက်သည်။ ဘုရားရှင်အား ရည်စူးတာ ကုသိုလ်ဖြစ်သော်လည်း တဖက်က ဘုရားစကားကို နားမထောင်ရာရောက်သည်။ ဆွမ်းခံ၍ရသော ဆွမ်းကို ဘုရားအား လှူဒါန်းသင့်သည်။

၆၀။ မေးမြန်းသူ- Mg Aye Win

(captain.ayewin@gmail.com)

,What kind of daily activities we should do to have a successful and wealthy life?

Mg Aye Win ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

To live in a successful and wealthy life you must have economice, effort and morality.

၆၁။ မေးမြန်းသူ- Lin Lin

(tinlinhtay@gmail.com)

Deeply respect Sayadaw.

I was thinking about this too much whether I should ask this or not. If mankind/human being in love with same sex, is

that sinful? If it is sinful, why is that? How dose it apply in Buddha way? And is that can be cured? And in which way it can be cured? Please explain to me Dear and respected Sayadaw.

Lin Lin ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

Desire for all types of sexul relation is evil (Akusala). But it is not abnormal. The desire for homosexuality and lesbi-anism is evil (Akusala) and as well as abnormal. The Buddha describe such a sexual relation as wrong practice (miccha-dhamma). It leads to the destruction of human world.

It is evil, because it is ultra passion. It can be cured by practising meditation on loathsome object.

၆၂။ မေးမြန်းသူ- မောင်ကျော်သူအောင်

(ygn.sayarkyaw@gmail.com)

ဆရာတော်ဘုရား တပည့်တော်မေးချင်တာလေးကို လျှောက်ထား ပါရစေဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ လူတွေမှာ စိတ်ကို အဓိကထိန်းချုပ်ထားတာ ဟာ အနောက်တိုင်းပညာရှင်တွေပြောတော့ ဦးနှောက်က အဓိကလို့ ပြောပါ တယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ဘုရားကျတော့ ဟဒယ-နှလုံးလို့ သိမှတ်ရ ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော် သိထားတာတော့ ဟဒယဆိုတာ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီလိုမျိုးနှစ်ခုဟာ တပည့်တော်ကို ဝိစိကိစ္ဆာ ဖြစ်စေပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်ကို သနားသောအားဖြင့် နားလည်အောင် ရှင်းပြပေးပါဘုရား။

မောင်ကျော်သူအောင် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

‘စိတ်ကိုအဓိကထိန်းချုပ်တာဟာ အနောက်တိုင်းပညာရှင်တွေ ပြောတော့ ဦးနှောက်က အဓိကလို့ ပြောပါတယ်’စတဲ့ မေးခွန်းမှာ စိတ်ဖြစ်မှုကို မေးခြင်းဟု ထင်သည်၊ သို့မဟုတ်လျှင် စိတ်ကို အဓိက ထိန်းချုပ်တာဟာ

‘သတိ’လို့သာ ဖြေရမည်။ စိတ်၏မှီရာနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးနှောက်နှင့် နှလုံးသားကို ကွဲပြားစွာ သိလိုသည်ဟု ထင်သည်။

ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၌ ‘ဟဒယဝတ္ထုရုပ်’အကြောင်း မပါပါ။ သို့သော် ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၌မူ ယံ ရူပံ= အကြင်ရုပ် ဟု လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုခန္ဓာနံ= ဝတ္ထု(မှီရာ)ရုပ်ဟုလည်းကောင်း ညွှန်းဆိုထားသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ နောက်ပေါ်ကျမ်းများ၌မူ ‘ဟဒယဝတ္ထုရုပ်’ကို တိုက်ရိုက် ဖော်ပြကြ၏။

ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် လူ့ခန္ဓာတွင် နှလုံးသားအတွင်း တစ်လက်ဖက်ခန့်ရှိ သွေး၌ တည်ရှိသည်ဟုဆို၏။ နှလုံးသားကို ဟဒယဝတ္ထုရုပ် ခေါ်သည်မဟုတ်။ နှလုံးသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း သွေးလည်ပတ်မှု ဖြစ်စေသည့် အင်္ဂါရပ်ဖြစ်၏။

စိတ်ဖြစ်မှုအတွက် အကြောင်းများစွာရှိသည့်အနက် ဦးနှောက် အဓိကလား၊ နှလုံးအဓိကလားဟု စဉ်းစားကြ၏။ ဦးနှောက်၊နှလုံး နှစ်ခုလုံးကောင်းမှ ဟန်ချက်ညီညီ အလုပ်လုပ်မှ စိတ်ပီပြင်စွာဖြစ်မည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓအလို ဦးနှောက်ဟုလည်းမပြော၊ နှလုံးဟုလည်းမပြော။ စိတ်၏မှီရာရုပ်(ဝတ္ထု)ဟုသာ ပြောသဖြင့် နှစ်ခုလုံးကို ရည်ညွှန်းသည်ဟု ဆိုနိုင်၏။ ဘုန်းကြီးတို့ဟောထားသည့် ‘အဘိဓမ္မာ မြတ်ဒေသနာ’ စာအုပ်မှ ဟဒယဝတ္ထုအကြောင်းကို ဖတ်ပါ။

၆၃။ မေးမြန်းသူ- သက်ဝေဇော်

(thetaz81@gmail.com)

သွေးလှူခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးလေး သိပါရစေဘုရား။

သက်ဝေဇော် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် နှလုံးသွေး၌တည်၏။ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကိုမှီ၍ အရေးကြီးသောစိတ်များ (မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်) ဖြစ်ကြရ၏။ သွေးသည် ရုပ်နာမ်တွေ အသက်ရှင်ဖို့ အရေးကြီးသောအရာဖြစ်၏။ သွေးလှူခြင်း သည် အသက်ကိုပေးလှူခြင်းဖြစ်၍ ကြီးမားသော အာယုဒါန (ဇီဝိတဒါန) ဖြစ်၏။ Reaction အရ ဖြစ်လေရာရာဘဝမှာ ကျန်းမာခြင်း၊ အသက်ရှည်ခြင်း

အကျိုးကို ရနိုင်သည်ဟု မှတ်သင့်၏။

၆၄။ မေးမြန်းသူ- ဦးဝင်းမြတ်

(wynnmyat12@gmail.com)

အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် တိုင်းရင်းဆေးဆရာ ဖြစ်ပါသည် ဘုရား၊ ဓာတ်လေးပါးတို့ကို ဆက်စပ်မှုတွင် အာကာသဓာတ် အရေးပါပုံကို သိလိုပါသည်ဘုရား။ လူ့ခန္ဓာကိုယ်တွင် ဓာတ်လေးပါး ဖောက်ပြန်ခြင်းသည် စာအရ သဘောတရားမျှ ဖြစ်ပါသလား?၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ဓာတ်လေးပါး ဖြစ်ခြင်း ထင်ပါသောကြောင့် western medicine အရ ခန္ဓာဖောက်ပြန်ခြင်းကို ဒေသနာအရ သမုဋ္ဌာန်လေးပါးနှင့် ဓာတ်လေးပါးအကြားတွင် အာကာသ ဓာတ်က အရင်ဖော်ပြန်ပြီးမှ အခြားဓာတ်လေးပါး ပျက်စီးတတ်ပါသလား? ဆိုသည်ကို သိလိုပါကြောင်း ခြေတော်ဦးခိုက် လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား။

ဦးဝင်းမြတ် ၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်း

အာယုဗေဒနှင့် ဗိန္ဓောဆေးကျမ်းများကို မလေ့လာဘူး၍ ဆေးပညာ အရ အာကာသဓာတ်အကြောင်း မသိပါ။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာအရ အာကာသဓာတ် ဆိုသည်မှာ ရုပ်ကလာပ် ၂-ခုကို အပိုင်းအခြားပြုသော အရာကို (ပရိစ္ဆေဒရုပ်) ခေါ်သည်။ ရုပ်ကလာပ်များနှင့် ဆက်စပ်သောကြောင့်သာ 'ရုပ်'ဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ရုပ်အစစ်မဟုတ်။

ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ ရူပကဏ္ဍ၌ 'အာကာသဓာတ်ရုပ် ဆိုသည်မှာ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့နှင့် ထိစပ်မှုမရှိခြင်း သဘာဝပင်ဖြစ်သည်'ဟု ဆိုသည်။ သို့ဖြစ်၍ အာကာသဓာတ်သည် ရုပ်ကလာပ်တို့၏ အပိုင်းအခြား မျှသာဖြစ်၏။ သည်ထက်ပို၍ အရေးမပါ။ ဓာတ်လေးပါးဖောက်ပြန်သည် ဆိုခြင်းမှာ သဘာဝ ချင်းမတူသည့် ဓာတ်လေးပါးတို့၏ အချိုးအစားမညီဘဲ လွန်ကဲခြင်း၊ ယုတ် လျော့ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ခန္ဓာကိုယ်၌ ပထဝီဓာတ်ပျက်လျှင် ကဋ္ဌမုခမြွေ အကိုက်ခံရသလို တကိုယ်လုံး တောင့်တင်းနေတတ်သည်။

အာပေါဓာတ်ပျက်လျှင် ပူတိမုခမြွေ အကိုက်ခံရသလို တကိုယ်လုံး

ပုတ်၏။

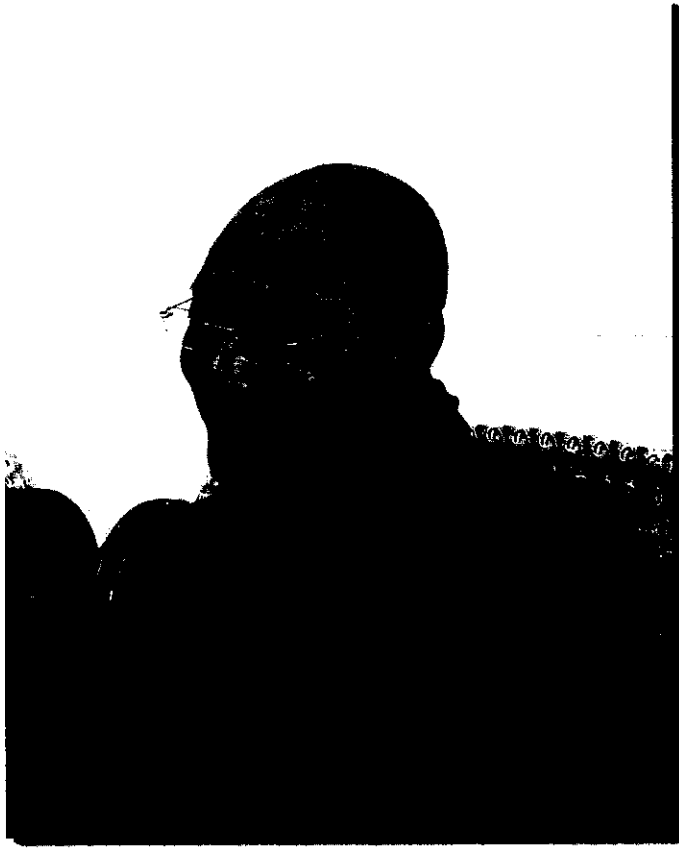
တေဇောဓာတ်ပျက်လျှင် အဂ္ဂိမုခမြွေ အကိုက်ခံရသလို တကိုယ်လုံး ပူလောင်၏။

ဝါယောဓာတ်ပျက်လျှင် သတ္တမုခမြွေ အကိုက်ခံရသလို တကိုယ်လုံး အရုပ်ကြိုးပြတ်ဖြစ်၏။ ဟု အဋ္ဌသာလိနီမှာ ဆိုသည်။

အချုပ်မှာ အာကာသဓာတ် ဖောက်ပြန်ပြီးမှ ဓာတ်လေးပါး ဖောက်ပြန် သည် မဟုတ်။ ဓာတ်လေးပါးကသာ မူရင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်သင့်၏။

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိ နေနိုင်ကြပါစေ။

မန္တလေးမြို့
CAE ကိုယ်ပိုင်အထက်တန်းကျောင်း
ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ၏
ဓမ္မဓမ္မခွန်းများကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း
အပိုင်း(၁)

မှတ်တမ်း

၁၃၇၈-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း (၈)ရက်၊ ၂၀၁၇-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၄)ရက်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လှည်းကူးမြို့နယ်၊ ငါးဆူတောင်ဒေသ၊ ဓမ္မဝိနယစင်တာ Institute of Dhamma Education ဓမ္မပညာသင်တန်းကျောင်း စာသင်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် ဓမ္မသဘင်။

၁။ မေးမြန်းသူ- မခိုင်ဇင်သက် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

မိဘကျေးဇူး ဘယ်လိုဆပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း သိလိုပါသည်ဘုရား။

အဖြေ

မိဘကျေးဇူးဆပ်တယ်ဆိုတာ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ မိဘကို အလုပ်အကျွေးပြုပြီး ကျေးဇူးဆပ်တာက တစ်ခု၊ မိဘမှာ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ စာဂ၊ ပညာဆိုတဲ့ အရည်အချင်းတွေ ရှိလာအောင်၊ ဓမ္မနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အရည်အချင်းတွေ တိုးတက်မြင့်မားလာအောင်၊ ဆိုပါစို့- သီလစောင့်ဖြစ်အောင်၊ ဒါန ကောင်းမှု ပြုဖြစ်အောင်၊ အသိပညာတွေ တိုးတက်လာအောင်၊ တရားဓမ္မ အားထုတ်ဖြစ်

လာအောင် အဲဒီလို ဓမ္မနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်တာက တစ်ခု။

နှစ်မျိုးလုံးပဲ ဆပ်သင့်တယ်။ မိဘနှစ်ပါး သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး မိဘကို ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီး ချမ်းချမ်းသာသာထားဖို့၊ ဝေယျာ ဝစ္စတွေကို ပြုလုပ်ပေးဖို့၊ မိမိတတ်စွမ်းသမျှ လုပ်ကိုင်ပေးရတယ်။ ဒါကို အာမိသဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်ခြင်းလို့ ခေါ်တယ်။ မိဘကို လုပ်ကျွေး ပြုစုခြင်းဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်တယ်။

ဓမ္မနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်တာကျတော့ သီလမရှိသေးတဲ့မိဘကို တိုက်တွန်း ပြီး သီလရှိအောင်၊ စာဂလိုခေါ်တဲ့ စွန့်ကြဲမှုမရှိသေးတဲ့မိဘတွေ စွန့်ကြဲမှု ရှိလာအောင်၊ အသိပညာမရှိသေးတဲ့မိဘတွေ အသိပညာ ရှိလာအောင်၊ ဓမ္မနဲ့ ဆောင်ရွက်ပေးတာမျိုး၊ ဓမ္မလမ်းကြောင်းက ဆောင်ရွက်ပေးတာမျိုးကို ဓမ္မနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။

အဲဒီကျေးဇူးဆပ်နည်းနှစ်မျိုးမှာ ဓမ္မနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်ခြင်းက ကျေးဇူးကို တုံ့ဆပ်ရာတွင် ကျေလည်အောင် ပြေလည်အောင် ကျေးဇူး ဆပ်ခြင်းလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတယ်။ အာမိသနဲ့ လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်းနဲ့ ကျေးဇူး ဆပ်ခြင်းကတော့ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ခြင်းလို့ပဲ ပြောလို့ရမယ်။ ဓမ္မနဲ့ ကျေးဇူး ဆပ်တာက ပိုကောင်းတယ်။ ပိုကောင်းတယ်ဆိုလို့ အလုပ်အကျွေး ပြုစုရခြင်း မလုပ်ရဘူးလို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး။ လုပ်ကျွေးပြုစုမှုလည်း လုပ်ရမယ်။ ဓမ္မနဲ့လည်း ကျေးဇူးဆပ်မယ်ဆိုရင် နှစ်မျိုးလုံး ကျေးဇူးဆပ်နိုင်ရင် အကောင်း ဆုံးပဲလို့ ဒီလို မှတ်သားသင့်တယ်။

၂။ မေးမြန်းသူ - မောင်ဟန်စစ် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

‘ဆရာတွေကို ပြစ်မှားမိလို့ စာမေးပွဲခန်းမှာ စာမေ့တတ်တာ ဟုတ်ပါ သလားဘုရား’။

အဖြေ

ပြစ်မှားလို့ စာမေ့တယ်ဆိုတာ ဒါဟာ တိုက်ရိုက် သက်ဆိုင်မှုတော့ မရှိဘူး။ ပြစ်မှားတာတော့ မကောင်းဘူး။ ပြစ်မှားခြင်းကြောင့် စာမေ့တယ်လို့ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်မှု မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကံကြီး ထိုက်တယ်ဆိုတာ ရှိပါသလား

ဆိုတော့ ကံကြီးလို့ ပြောတာကတော့ အနန္တရိယကံ (၅)မျိုး။ အမေ သတ်တယ်၊ အဖေ သတ်တယ်၊ ရဟန္တာကို သတ်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကို သွေးစိမ်းတည်အောင် လုပ်တယ်၊ သံဃာသင်းကွဲအောင် လုပ်တယ်ဆိုတာ အဲဒီငါးမျိုးကိုတော့ ကံကြီးထိုက်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။

သို့သော် ကံကြီးထိုက်တဲ့နီးနီး အပြစ်ကြီးတာမျိုးတွေလည်း ဖြစ်တတ်တယ်။ ပြစ်မှားတယ်ဆိုတာ မကောင်းတဲ့အလုပ် ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ပြစ်မှားမိရင် ဆရာတွေကို ပြန်လည်ကန်တော့ပြီး တောင်းပန်ရမှာ ဖြစ်တယ်။ ပြစ်မှားမိလို့ စာမေ့တယ်ဆိုတာတော့ မဟုတ်ဘူး။

**၃။ မေးမြန်းသူ- မောင်ဟိန်းထက်ဖြိုးဇော်၊ မောင်နေလင်းအောင်၊
မောင်ဟိန်း သန့်အောင်၊ မောင်စိုင်းဝေယံကျော်
(ဒသမတန်းကျောင်းသားများ)**

မေးခွန်း(က)

တစ်ချိန်က မိဘများကို စိတ်ညစ်အောင် လုပ်မိပေမယ့် ယခု စိတ်ချမ်းသာအောင်ထားလျှင် ငရဲကြီးပါသလား?။

အဖြေ

အပိုင်းနှစ်ပိုင်း ထားရမယ်။ စိတ်ညစ်အောင် လုပ်တုန်းကတော့ အပြစ်ရှိတယ်။ စိတ်ချမ်းသာအောင် ထားတာကတော့ ကုသိုလ် ရတာပေါ့။

အဲဒီတော့ စိတ်ညစ်အောင်လုပ်တဲ့ အချိန်တုန်းက စေတနာဆိုးနဲ့ စိတ်ညစ်အောင် လုပ်ခဲ့တယ်။ တမင် မိဘကို စိတ်ညစ်အောင် လုပ်ခဲ့တယ်ဆိုရင်တော့ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ခု စိတ်ချမ်းသာအောင်ထားတာက တစ်ပိုင်းက ကုသိုလ်ရတာပေါ့။ ခုချိန်မှာ ဒါ ငရဲကြီးပါဘူး၊ လုပ်ပြီးသား အပြစ်ကတော့ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တာကို မိဘကို ဦးချတောင်းပန်ဖို့တော့ လိုအပ်တယ်။ ကိုယ်က တကယ်ပြစ်မှားမိခဲ့တယ်ဆိုရင် ငယ်ငယ်တုန်းက စိတ်ဆင်းရဲအောင် လုပ်ခဲ့တယ်၊ သားကို ခွင့်လွှတ်ပါဆိုပြီးတော့ တောင်းပန်လိုက်ရင် မိဘကလည်း ပိုပြီးတော့ မေတ္တာသက်ဝင် လာတယ်။ မိမိမှာလည်း အပြစ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ နောက်ထပ် နောင်တဖြစ်စရာမရှိဘူး။

လုပ်ပြီးသားတစ်ခုကတော့ ပြန်ပြင်လို့ရတဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။ What

have done, can't be undone ဆိုတာ လုပ်ပြီးသားတစ်ခုက မလုပ်ရဘူးလို့ ပြောလို့မရဘူး၊ ပြီးပြီးသားက ပြီးပြီးသား၊ ဒါ တစ်ကဏ္ဍ။ နောက်ထပ် မဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းဟာ အဖြေပဲပေါ့။

မေးခွန်း(ခ)

နောက်တစ်ခုက သည်းခံလျှင် အနိုင်ကျင့်ခံရ၏။ မည်သို့ နေရပါ မည်နည်း?။

အဖြေ

အနိုင်ကျင့်တာ မကျင့်တာ ကိုယ့်အလုပ် မဟုတ်ဘူး။ အနိုင်ကျင့်တဲ့ လူရဲ့အပြစ်သာ ဖြစ်တယ်။ မိမိဘက်က သည်းခံတယ်ဆိုတာ ဒေါသထွက် အောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိန်းနိုင်တာကို သည်းခံတာလို့ ခေါ်တယ်။ ဘာမှ မပြောဘဲနဲ့ ငဲ့ခံနေရတာ စိတ်ကတော့ ဆိုးတယ်၊ အဲဒါမျိုးကို သည်းခံတယ်လို့ မခေါ်ဘူး။

သည်းခံတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ရဲ့သန္တာန်မှာ တစ်ဖက်သားရဲ့ ပြုလုပ်မှု ကြောင့် ဒေါသဖြစ်လာတာကို မဖြစ်အောင် ထိန်းတာကို သည်းခံတယ်လို့ ခေါ်တယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိန်းတာ။ သည်းခံတယ်ဆိုတာ ကျန်တဲ့လူကို ထိန်းတာ မဟုတ်ဘူး။

တစ်ဖက်သားက လာစော်ကားနေတဲ့အချိန်မှာ ကိုယ့်မှာ ဒေါသဖြစ် တယ်၊ ဒေါသဖြစ်ရင် ဒီဒေါသသည် ကိုယ်နဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ အကုသိုလ် ဖြစ် တယ်။ အဲဒီအကုသိုလ်မဖြစ်အောင် ဒေါသမဖြစ်အောင် ထိန်းနိုင်တာကို သည်းခံတယ်လို့ ပြောတာ။

အနိုင်ကျင့်တယ် အနိုင်မကျင့်ဘူးဆိုတာကတော့ သူ့အလုပ်ပဲ၊ သည်းခံခြင်းကြောင့် အနိုင်ကျင့်တယ်လို့လည်း ပြောလို့မရဘူး။ အနိုင် ကျင့်တာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကိုယ်က သည်းမခံဘူး၊ ပြန်ချမယ်ဆိုရင် ဒါကတော့ အပြစ်ဖြစ်တာပေါ့။ ပြန်လုပ်ရင် ကိုယ်လုပ်တဲ့အပြစ်ဖြစ်တယ်။ သည်းခံခြင်း ကြောင့် ကိုယ့်မှာ ဒေါသမဖြစ်ဘူး။ ဒေါသမဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကိုယ့်မှာ အကုသိုလ်မဖြစ်ဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ ဘုရားအလောင်းတော်တွေဆိုရင် ဘာလုပ်လုပ် သည်းခံ နေလိုက်တယ်။ သည်းခံနေခြင်းအားဖြင့်လည်းပဲ တစ်ဖက်သားရဲ့ ငြိမ်းအေး

သွားမှု၊ မိမိသည်းခံမှုကို အကြောင်းပြုပြီး သူဟာ ဆက်လက်ပြီး စော်ကားတာမျိုး တစ်ချို့ကျတော့ မလုပ်တော့ဘူး။ တစ်ချို့ကျတော့ လုပ်တဲ့လူလည်း ရှိနိုင်တာပေါ့။ သို့သော် သည်းခံတာသည်ပင်လျှင် မိမိရဲ့အလုပ်ပဲဖြစ်တယ်။ အနိုင်ကျင့်တာမကျင့်တာ ကိုယ်နဲ့မဆိုင်ဘူးလို့ ဒီလို နှလုံးသွင်းရမှာ ဖြစ်တယ်။

၄။ မေးမြန်းသူ - မယွန်းဝဿန်အောင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

တစ်ခါတရံ လူကြီးမိဘများကို အာခံပြီး ပြန်ပြောမိပါသည်။ ဘုရားစာရွတ်ပြီး ဘုရားရှိခိုးလျှင် ကုသိုလ်ရပါသလား?။

အဖြေ

ပြန်ပြောမိတယ်ဆိုတာက ဒေါသဖြစ်လို့ ပြန်ပြောမိတယ်။ ဒေါသဟာ အကုသိုလ်ပဲ။ ပြန်ပြောတယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ပြန်ပြောတိုင်း အပြစ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဆိုပါစို့- လူကြီးက ကိုယ့်အပေါ်မှာ အတင်အမြင်လွှဲပြီးတော့ ပြောတဲ့အခါမှာ ကိုယ်က ပြန်ရှင်းပြလို့ရတယ်။ ‘သမီး ဒီလိုလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီဟာ မဟုတ်ပါဘူး’လို့ ဒီလိုပြောတာကို ပြန်ပြောတယ်လို့ မဆိုဘူး။

ပြန်ပြောတယ်ဆိုတာ ပြန်ရန်တွေ့တာမျိုးဆိုရင်တော့ မလုပ်သင့်ဘူး။ လူကြီးမိဘကို ပြန်ပြီး ရန်တွေ့တာမျိုး မလုပ်သင့်ဘူး။ သို့သော် ပြန်ပြီးတော့ အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့်ပြောတာ ပြောကောင်းတယ်။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး လိမ္မာစွာနဲ့ ပြောရမယ်။ ပြောပြီးတော့ မိဘက ကိုယ့်ကို အပြစ်တင်ရင် ‘ဒီအပြစ် ကိုယ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကိုယ်မှာ မရှိပါဘူး’လို့ ဒီလို ပြောလို့ရတယ်။

ဘုရားစာရွတ်ပြီး ဘုရားရှိခိုးလျှင် ကုသိုလ်ရပါသလားဆိုတာ ခုနက မိဘကို အာခံပြီး ပြန်ပြောပြီး ပြစ်မှားမိတာ၊ ဘုရားရှိခိုးလိုက်တာနဲ့ ပြေသလားလို့ မေးတဲ့မေးခွန်းဆိုရင်တော့ ဘုရားရှိခိုးတာ တစ်ကဏ္ဍ၊ မိဘပြစ်မှားတာက တစ်ကဏ္ဍ၊ တစ်ကဏ္ဍစီပဲ မှတ်ရမယ်။ လုပ်ပြီးသားအလုပ်သည် ခုနက What have done can't be undone ပဲ။ ဒါ ပြင်လို့ရတဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး၊ လုပ်ပြီးသားက လုပ်ပြီးသားပဲ။ သို့သော် တောင်းပန်ရတယ်။ ကိုယ်လုပ်တာ မှားတယ်ဆိုရင် တောင်းပန်ရမယ်။ နောက် ဒါမျိုးမဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းရမယ်။ ဒါ အဖြေပဲ။

ဘာကြောင့် ဘုရားရှိခိုးရပါသလဲလို့ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ရှိခိုးထိုက်တဲ့အရည်အချင်းတွေရှိလို့၊ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးတာ။ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးထိုက်လို့ ရှိခိုးတယ်၊ လေးစားထိုက်လို့ လေးစားတယ်။ အဲဒီတော့ ဘုရားကို ရှိခိုးတယ်ဆိုတာ မိမိရဲ့စိတ်ဆန္ဒအရ သီလအားဖြင့်ရော၊ သမာဓိအားဖြင့်ရော၊ ပညာအားဖြင့်ရော တကယ့်ကို ထူးချွန်မြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် မြတ်ကြီးပဲလို့ ဂုဏ်အရည်အချင်းကို သိပြီးတော့ ရှိခိုးတာ၊ respect လုပ်ပေးတာ။ ဒါကြောင့် ဒီရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဘုရားကို ရှိခိုးတာ။

အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲနဲ့ ရှိမခိုးရင် ငါ့ကို ငရဲကြီးမှာလား? ရှိမခိုးလို့ ရှိရင် ငါ့ အကုသိုလ်တွေ ဖြစ်မှာလား? အဲဒီလို ကြောက်ပြီးတော့ (သို့) ငါ ဘုရားရှိမခိုးဘူးဆို ငါ့ကို အများက ကဲ့ရဲ့မှာလား? အဲဒါမျိုးတွေ ကြောက်ပြီးတော့ မလုပ်ရဘူး။

တကယ်ကတော့ မိမိရဲ့စိတ်စေတနာ မှန်မှန်ကန်ကန်နဲ့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်ဟာ တကယ့်ကို လေးစားထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်ပဲ ဖြစ်တယ်။ အားလုံးက လက်အုပ်ချီမိုးရှိခိုးတာ၊ ငါလည်း မြတ်စွာဘုရားက လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးမယ်ဆိုတဲ့ မွန်မြတ်တဲ့အရာမှာ ထားပြီးတော့ မွန်မြတ်တဲ့စိတ် အနေနဲ့ ရှိခိုးရတယ်။ မွန်မြတ်တဲ့စိတ်နဲ့ ရှိခိုးဖို့ လိုအပ်တယ်။ ရှိခိုးထိုက်လို့ ရှိခိုးရတယ်လို့ ဒီလိုပဲ မှတ်ရမယ်။

၅။ မေးမြန်းသူ- မဆုမြတ်ဦး (နဝမတန်း)

မေးခွန်း

မိဘကို ကျေးဇူးဆပ်နိုင်သော သားသမီးကောင်းဆိုတာ ဘယ်လိုမျိုးပါလဲ?။

အဖြေ

မိဘကျေးဇူးကို ဆပ်ကတည်းက သားကောင်း၊ သမီးကောင်း အဖြစ် ဒီအရည်အချင်းအရ ပြောလို့ ရပြီပေါ့။ မိဘကို ကျေးဇူးဆပ်တယ်ဆိုတဲ့ ရှုထောင့်ကနေ ကြည့်မယ်ဆိုရင် သူက သားကောင်း၊သမီးကောင်း။

သို့သော် မိဘကို ကျေးဇူးဆပ်ရုံနဲ့ သားကောင်းသမီးကောင်းလို့ ဆိုနိုင်သေးတာ မဟုတ်ဘူး။ လူတော်လူကောင်းဖြစ်ဖို့ရာ ကိုယ့်ကျင့်သီလ လိုအပ်

တယ်။ ကိုယ်ကျင့်သီလရှိမှ လူတော်လူကောင်းဖြစ်မယ်။ မိဘကျေးဇူး ဆပ်ရုံနဲ့တော့ မိဘရှုထောင့်ကနေ ကြည့်ရင်တော့ လူတော်လူကောင်းလို့ ပြောနိုင်ပေမယ့် ကိုယ့်ကျင့်သီလ ပျက်ပြားနေရင်တော့ လူတော်လူကောင်း မဖြစ်နိုင်ဘူး။ သားကောင်းသမီးကောင်း မဖြစ်နိုင်ဘူး။

သားကောင်းသမီးကောင်းဆိုတာ မိမိကိုယ်တိုင် ကောင်းမြတ်တဲ့ အရည်အချင်းတွေ ရှိဖို့လိုအပ်တယ်။ မိဘကိုလည်း ကျေးဇူးဆပ်မယ်။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမယ်။ စိတ်နေသဘောထားတွေ ကောင်းတယ်။ ဘယ်သူ့အပေါ်မှ မလိုမုန်းထား မရှိဘူးဆိုရင်တော့ ဒါက သားကောင်းသမီးကောင်း၊ လူတော်လူကောင်းလို့ပဲ ပြောရမယ်။

၆။ မေးမြန်းသူ- မအေးချမ်းပြည့် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

တရားဓမ္မများဖြင့် မိဘကျေးဇူး ဆပ်နိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

တရားဓမ္မနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်ပုံကို ခုနက ပထမ မေးခွန်းမှာ ဖြေလိုက်တယ်။ တရားဓမ္မနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်တာဟာ ကျေးဇူးဆပ်ခြင်းမှာ အကောင်းဆုံးလို့ ဒီလိုဆိုတယ်။ ဘာကြောင့် အကောင်းဆုံးလို့ဆိုရင် မိဘတွေရဲ့ သန္တာန်မှာ တရားဓမ္မရသွားမှ မိဘကိုယ်တိုင်ဟာ သံသရာဝဋ်က လွတ်နိုင်တယ်။ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေ ရနိုင်တယ်။

လုပ်ကျွေးပြုစုပြီးတော့ ကျေးဇူးဆပ်တဲ့နည်းကတော့ ဒီတစ်ဘဝတာမျှသာ အကျိုးရှိကောင်းရှိမယ်။ အကျိုးရှိနိုင်တယ်။ ဓမ္မနဲ့ မိဘကို ကျေးဇူးဆပ်မယ်ဆိုရင်တော့ တစ်ဘဝ မကဘူး၊ ဒီဓမ္မကို လိုက်နာကျင့်သုံး ခြင်းအားဖြင့် မိဘမှာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေဟာ တစ်ဘဝတင် မကဘူး၊ ဘဝပေါင်းများစွာ၊ နောက်ဆုံး နိဗ္ဗာန်ထိအောင် အကျိုးရှိသွားနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ တရားဓမ္မနဲ့ကျေးဇူးဆပ်တာကတော့ အကောင်းဆုံးလို့ မှတ်ရမှာဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

ဘဝတွင် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်တာ ကောင်းပါသလား?။

အဖြေ

တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်တယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ကောင်းတာလုပ်ရင်တော့ တစ်ခါတခါ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ရမှာပဲ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်နဲ့ လက်တွဲဖက် မရှိဘူးဆိုရင် လူတွေဟာ အခွင့်အရေးကို ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ယူပြီး၊ ကိုယ်နဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကို ပေးသင့်ပေးထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးကို မပေးဘဲနဲ့ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်တာတို့ အဲဒီလိုဟာမျိုးကတော့ မကောင်းဘူး။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကောင်းအောင် တစ်ကိုယ်ကောင်းဖြစ်အောင် ကြိုးစားတာကတော့ ကောင်းတယ်။ ဥပမာမယ် ကိုယ်နဲ့နေတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေက ကိုယ့်ကျင့်တရား မကောင်းဘူးဆိုရင် ကိုယ်က ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းအောင် ကြိုးစားမယ်။ သူတို့က ကုသိုလ်ကောင်းမှု သိပ်မလုပ်ဘူးဆိုရင် ကိုယ်ကလုပ်မယ်။ အဲဒါမျိုးကျတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် လုပ်တာလည်း ကောင်းတယ်လို့ ပြောရမယ်။

နောက် ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က တရားဓမ္မဖက်ကို လိုက်စားတယ်။ လောကကြီးကို စွန့်လွှတ်ပြီးတော့ သာသနာဘောင်ဝင်ပြီး တရားဓမ္မအားထုတ်တယ်။ မိဘတွေ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် လုပ်ကိုင် မကျွေးနိုင်ပေမယ့် ကိုယ့်တရား ကိုယ်ရှာဖို့ သာသနာဘောင်ဝင်တယ်။ ဒါကလည်း လောကအမြင်အားဖြင့် ကြည့်မယ်ဆိုရင် တစ်ကိုယ်ကောင်း ဆန်တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ တကယ်ပြောမယ်ဆိုရင် ဘုရားအလောင်းဟာ မွေးဖွားပြီးကာစ သားရတနာလေးနဲ့ သူ့ရဲ့ဇနီးကို ထားပစ်ခဲ့ပြီးတော့ ထွက်သွားတာ။ အဲဒါ သာမန်အားဖြင့် ကြည့်မယ်ဆိုရင် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်တယ်လို့ ပြောကြလိမ့်မယ်။ ဘုရားဟာ အဲဒီလို တစ်ကိုယ်ကောင်း ဆန်ပြီးတော့ လုပ်တာမဟုတ်ဘူး။ သူဟာ အသိဉာဏ်တစ်ခု ရဖို့အတွက် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူ့စွန့်လွှတ်မှုကို သူလုပ်တာဖြစ်တယ်။ တစ်ချို့ကိစ္စတွေက စွန့်လွှတ်နိုင်မှ ရရှိနိုင်တာဖြစ်လို့ စွန့်လွှတ်တာလို့ ခေါ်တယ် ဒါမျိုးက။

သာမန်အားဖြင့် မစွန့်လွှတ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီလို စွန့်လွှတ်ပြီး ကြိုးစားရှာဖွေခဲ့လို့ တရားဓမ္မအသိတွေ ရလာသည့်အတွက်ကြောင့် တစ်ချိန်ကျတော့ ပြန်ပြီး သားလေးကိုလည်း ရဟန္တာဖြစ်အောင်၊ ဇနီးဖြစ်တဲ့ ယသောဓရာကိုလည်း ရဟန္တာဖြစ်ပြီး သံသရာဝဋ်က လွတ်ကင်းအောင် ကျေးဇူးပြုတာပဲ။ ကောင်းတဲ့ဖက်ကကျေးဇူးပြုဖို့ လုပ်တယ်ဆိုရင် တစ်ကိုယ်ကောင်း ဆန်တယ်

လို့ ပြောလို့ မရဘူး။ အဲဒါမျိုးတွေကျတော့လည်း အကောင်းအတွက် ဆောင်ရွက်တယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ အဲဒီတော့ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန် တာဟာ ကောင်းတာ ရှိတယ်၊ မကောင်းတာရှိတယ်။ ဒီလို ခွဲခြားပြီးတော့ မှတ်သားသင့်တယ်။

မေးခွန်း(၈)

တစ်ခါ ဆင်းရဲလျှင် အမြဲဆင်းရဲနေမည်လား?။

အဖြေ

ဒါကတော့ လောကဓံဆိုတာ မြင့်တုံနိမ့်တုံပါပဲ။ တစ်ခါ ဆင်းရဲရင် နောက်တစ်ခါ ချမ်းသာတဲ့ အလှည့်နဲ့လည်း ကြုံမှာပေါ့။ အမြဲတမ်း ဆင်းရဲ မယ်၊ အမြဲတမ်း အောက်တန်းကျမယ် ဒီလိုတော့ မဖြစ်ဘူး။ အကြောင်း ပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ သူက ဆင်းရဲတာလည်း မမြဲဘူး၊ ချမ်းသာတာလည်း မမြဲဘူး။ ဒီနှစ်ခုဟာ လောကကြီးတစ်ခုလုံးဟာ အမြဲတမ်း အပြောင်းအလဲ ဖြစ်နေတာပဲ။ ဒီလိုပဲ မှတ်ရမှာဖြစ်တယ်။

၇။ မေးမြန်းသူ- မဆုထက်ဝေ (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

တရားဓမ္မဖြင့် မိဘကျေးဇူးဆပ်ရန် နည်းလမ်းရှိပါသလား?။

အဖြေ

ရှိပါတယ်။ တရားဓမ္မနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်တယ်ဆိုတာ အမေအဖေ တွေကို တရားနာဖို့၊ အသိဉာဏ်တွေရဖို့ ဖန်တီးပေးတယ်။ ခုခေတ်ဆိုရင် တရားဟော ထားတဲ့ တရားတိတ်ခွေလေးတွေ ပေးတယ်။ တရားစာအုပ်တွေ ပေးတယ်။ မိဘကိုဖတ်ပြတယ်။ ဓမ္မအသိ မရှိသေးတဲ့ မိဘတွေကို ဓမ္မအသိ ရှိလာအောင် အမေအဖေ သီလမရှိသေးရင် သီလရှိလာအောင်၊ လှူမှုတန်းမှ မလုပ်နိုင် သေးရင် လှူမှုတန်းမှ လုပ်လာနိုင်အောင်၊ မိဘကိုယ်တိုင်က တရားဘက်ကို မြတ်နိုးလာအောင် ဆပ်တဲ့နည်းကတော့ အကောင်းဆုံးပဲဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

နောက်တစ်ခုကတော့ တစ်ဘဝလုံး အကုသိုလ်လုပ်ငန်းလုပ်ပြီး သေခါနီး သရဏဂုံဆောက်တည်ခြင်းဖြင့် နတ်ပြည်ရောက်နိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒါကတော့ ဘယ်လိုဖြေရမတုန်းဆိုရင် ရောက်နိုင်ပါတယ်လို့တော့ ပြောရမယ်။ သို့သော် အဲဒီလို မစွန့်စားသင့်ဘူးလို့ပဲ ပြောမယ်။ မစွန့်စားသင့်ဘူး။ ငယ်တုန်းတော့ လုပ်ချင်ရာလုပ်မယ်၊ သေခါနီးကျမှ ကောင်းတာ လုပ်မယ်လို့ ဒီလိုအတွေးမျိုးကတော့ မထားသင့်ဘူးပေါ့။

တစ်ဘဝလုံး အကုသိုလ်အလုပ်တွေ လုပ်ပြီး သေခါနီးမှာ သရဏဂုံ ဆောက်တည်လိုက်တာနဲ့ နတ်ပြည်ရောက်သွားတဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေကတော့ ရှိပါတယ်။ စာပေကျမ်းဂန်မှာ ရှိတယ်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှာဆိုရင် တစ်သက်လုံး ရေလုပ်ငန်းနဲ့ အသက်မွေးတဲ့ တံငါသည်တစ်ဦးဟာ သေခါနီးအချိန်မှာ ရဟန္တာမထေရ်မြတ်ကြီးက ကြွလာပြီး သရဏဂုံ ဆောက်တည်ခိုင်းတယ်။ ‘ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ’ ချပေးတဲ့ အခါမှာ သူဟာ သရဏဂုံရွတ်ဆိုပြီး ငါးပါးသီလမဆိုခင်လေးမှာ သေသွားတယ်။ သူသေတော့ ဘုမ္မစိုးနတ် ဖြစ်သွားတယ်။

အကယ်၍ ငါးပါးသီလသာ သူဆိုနိုင်မယ်ဆိုရင် အထက်နတ်ပြည် ထိအောင် ရောက်နိုင်တယ်။ သူဟာ တစ်သက်လုံး ဒုစရိုက်အလုပ်တွေ လုပ်လာသော်လည်းပဲ ဒီသေခါနီးမှာ မြတ်မြတ်နိုးနိုး အားကိုးတကြီး ဆောက်တည်လိုက်တဲ့ သရဏဂုံကုသိုလ်က ကယ်တင်လိုက်တယ်လို့ ဒီလို ပြောတယ်။ ကုသိုလ်ဆိုတာ အကုသိုလ်ထက် စွမ်းအားကြီးတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒါလည်း ကယ်တင်နိုင်တယ်၊ ရောက်နိုင်တယ်။

မေးခွန်း(ဂ)

နောက်မေးခွန်းကတော့ လူဖြစ်လာရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြောပေးပါ။

အဖြေ

ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လူဖြစ်တာတော့ ရှားပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပဲ ရည်ရွယ်ချက်ရှိတယ်၊ မရှိဘူး စဉ်းစားရမှာဖြစ်တယ်။ လူဖြစ်လာရခြင်းရဲ့

ရည်ရွယ်ချက် မပြောဘဲနဲ့ လူဖြစ်လာရခြင်းရဲ့တန်ဖိုးဆိုရင်တော့ လူဖြစ်လာရခြင်းကြောင့် လူတွေဟာ အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့်အတွက် ကြောင့် လူ့ဘဝဆိုတာ ရခဲတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားဟောတယ်။ လူ့ဘဝမှာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ လုပ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ လူဖြစ်လာရခြင်းရဲ့တန်ဖိုးဟာ အလွန်ကြီးမားတယ်လို့ ပြောရမယ်။ သို့သော် လူဖြစ်လာတဲ့ လူတိုင်းဟာ တန်ဖိုးရသလားဆိုတော့ အဲဒီလိုတော့ ပြောလို့မရဘူး။

လူ့ဘဝမှာ လုပ်နိုင်တဲ့အလုပ်တွေက အကောင်းလည်း လုပ်နိုင် တယ်၊ အဆိုးလည်း လုပ်နိုင်တယ်၊ အဲဒီအဆိုးတရားတွေကို ရှောင်ရှားပြီး အကောင်းတရားတွေကို လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့ လူဖြစ်ရခြင်းဟာ အင်မတန်မှ တန်ဖိုးရှိတယ်လို့ ပြောရမယ်။

လောကမှာ ဘုရားဆိုတာလည်း လူသားထဲကပဲ ဖြစ်တာ ဖြစ်တယ်၊ အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာလည်း လူသားထဲကပဲ များတယ်။

ဘာကြောင့် လူသားထဲက ဘုရားဖြစ်သလဲ?

ဘာကြောင့် နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေက ဘုရားမဖြစ်သလဲ? ဆိုရင် လူ့ဘဝဆိုတာ သုခ ဒုက္ခနှစ်ခု ဆုံတယ်။ သုခ ဒုက္ခ နှစ်ခုရှိသည့်အတွက် ကြောင့် ဆင်းရဲတလှည့်၊ ချမ်းသာတလှည့် လူတွေဟာ ဆင်းရဲလိုက် ချမ်းသာလိုက်ဆိုတော့ လူတွေရဲ့စိတ်ဟာ သတိပိုမြဲတယ်လို့ ဆိုတယ်။ သတိရှိလာတတ်တယ်။

လူတွေဟာ အကောင်းလည်း တွေ့တယ်၊ အဆိုးလည်း တွေ့တယ်၊ အဆိုးတွေတဲ့အခါ လူတွေဟာ သတိရှိလာတယ်။ သံဝေဂ ဖြစ်လာတတ်တယ်။ နတ်တွေကျတော့ အင်မတန်မှ ချမ်းသာနေသည့်အတွက်ကြောင့် သူတို့ဘဝဟာ ပြီးပြည့်စုံနေသည့်အတွက်ကြောင့် သတိ သိပ်မကောင်းဘူး။ သူတို့က အပျော်အပါးဖက်မှာ စိတ်ဟာ နစ်မြောနေတာ များတယ်။ ဗြဟ္မာတွေကလည်း ထို့အတူပဲ။ သူတို့ ဈာန်ချမ်းသာနဲ့ သူ့ဘဝ သူ့ချမ်းသာနဲ့ ပျော်မွေ့ပြီးတော့ နေကြတာ ဖြစ်တယ်။

လူ့ဘဝကျတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး၊ ဆင်းရဲတလှည့်၊ ချမ်းသာတလှည့်၊ အဲဒီလို နေသည့်အတွက်ကြောင့် လူတွေဟာ သတိသံဝေဂ ပိုရှိပြီး ဆင်းရဲကလွတ်ချင်တော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ လုပ်လာကြတယ်။ လုပ်လာသည့်အတွက်ကြောင့် လူဘုံကို နတ်တွေက တကယ့်အကောင်းဆုံး သုဂတိ

ဘုံအဖြစ် သတ်မှတ်ကြတယ်။ ဘာကြောင့်တုန်းဆိုရင် လူ့ဘုံဟာ အခွင့်အရေး အရှိဆုံးပဲ။ လူ့ဘုံဟာ ပြောမယ်ဆိုရင် ဘယ်လမ်းသွားသွား ကြိုက်တဲ့နေရာကို သွားလို့ရတဲ့ လမ်းလေးခွ လမ်းဆုံကြီးနဲ့ အလားသဏ္ဌာန် တူတယ်။

ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ပြီး နတ်ပြည်သွားမလား?။

ဈာန်တရား အားထုတ်ပြီး ဗြဟ္မာ့ပြည် သွားမလား?။

မကောင်းတာလုပ်ပြီးတော့ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိဘုံတွေ သွားမလား?။

လူ့ပြည်က အလယ်ဗဟိုမှာ ရှိနေတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ လူ့ပြည်ဟာ တန်ဖိုးရှိတယ်။ အဲဒီတော့ လူ့ပြည်ရဲ့ မှန်ကန်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ လူ့ဘဝရောက်လာလို့ရှိရင် မကောင်းတဲ့အလုပ်တွေကို ရှက်ခြင်း၊ ကြောက်ခြင်း ဆိုတဲ့ လူတွေရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ ပြည့်စုံအောင် နေသင့်တယ်။ အဲဒါမှ လူဖြစ် လာရခြင်းရဲ့အကျိုး ရမှာဖြစ်တယ်။

ဂ။ မေးမြန်းသူ- မအေးမြတ်သာကိစ္စယ် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

မာတာပိတု အနန္တဂိုဏ်းဝင်တွင် မွေးစားအမေ မွေးစားအဖေတို့ကို ထည့်လို့ရပါသလား?။

အဖြေ

ထည့်မယ်ဆို ထည့်လို့ရတယ်။ သို့သော် မွေးစားတာနဲ့ မိဘအစစ်နဲ့ ကတော့ လုံးဝကြီး အကုန်တူလို့တော့ မရဘူး။ ဘာကြောင့် မတူဘူးဆိုတာ တစ်ခု ပြောပြမယ်။ အမေအဖေအစစ်က လူဖြစ်လာအောင် သူတို့က ခွင့်ပြု ခဲ့တယ်။ အကယ်၍ သူတို့ ခွင့်မပြုရင် လူမဖြစ်ဘူး။ သူတို့ခွင့်ပြုပြီးတော့မှ ပြုစုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ သူတို့က ကျွေးတဲ့ကျေးဇူး၊ စောင့်ရှောက်တဲ့ ကျေးဇူး တော့ ရှိတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက မိဘနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျေးဇူးသုံးမျိုးကို ဖော်ပြထားတာ ရှိတယ်။

အာပါဒကာ- ဘေးရန်အန္တရာယ်မရောက်အောင် စောင့်ရှောက်ခြင်း။

ပေါသကာ- ကျွေးမွေးခြင်း၊ နို့ချိုတိုက်ကျွေး မွေးမြူခြင်း။

ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရော- ဒီလောကကို ပြသခြင်း။

အဲဒီတတိယမြောက် လူ့ဘဝ လာခွင့်ပြုခြင်းကတော့ အမေစစ်

အဖေစစ်နဲ့ပဲ ဆိုင်တယ်။

အမေ မိဘကို အမှီပြုပြီး ကိုယ်က လူ့ဘဝရောက်ရတာ။ ရောက်ရသည့်အတွက်ကြောင့် တကယ့် အမေရင်း အဖေရင်းကသာ လူ့အဖြစ်ကို လာခွင့်ပြုနိုင်တယ်။ ကျွေးတာမွေးတာကျတော့ ခုနက မွေးစားအမေ မွေးစားအဖေတို့ကလည်း ကျွေးနိုင်တယ်။ ဒါကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် အမေရင်း အဖေရင်းက ဒီလောကကို ရောက်လာအောင် ခွင့်ပြုခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ လူ့လောကကြီးနဲ့ တွေ့ဆုံခွင့်ပေးတဲ့ကျေးဇူးရှိတယ်။ အကယ်၍ သူတို့က မွေးပြီး မကျွေးဘူးဆိုရင်တောင်မှဘဲ ဒီကျေးဇူးက ဆပ်လို့မကုန်တဲ့ ကျေးဇူးတစ်ခု။

ကျန်တာကတော့ အာပါဒကာ၊ ပေါသကာ-စောင့်ရှောက်တယ်၊ ကျွေးမွေးတယ်ဆိုတာကတော့ မွေးစားအမေအဖေကလည်း လုပ်လို့ ရတယ်။

အဲဒီတော့ မတူတဲ့အချက်ကတော့ မွေးစားအမေ အဖေသည် ကိုယ့်ကို လူ့ဘဝရောက်အောင် ပို့ပေးတဲ့လူ မဟုတ်ဘူး။ ပို့ပေးသူ မဟုတ်ဘူး။ ကျွေးသူပဲ၊ စောင့်ရှောက်သူပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ဒီလိုဆိုနိုင်တယ်။ တန်းတူထားလို့ ကတော့ သဘာဝအရ မရနိုင်ဘူး။ သို့သော် ကျေးဇူးမရှိဘူးလို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကျေးဇူးရှိတယ်။

မေးခွန်း(၁)

ရတနာသုံးပါးကို လုံးဝ ယုံကြည်မှ ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ် ဖြစ်ပါ သလား? မယုံကြည်ရင် ငရဲကြီးပါသလား?။

အဖြေ

ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ် ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ စစ်တယ် မစစ်ဘူးဆိုတာ ဘာနဲ့ တိုင်းလို့ ရမှာလဲ၊ တိုင်းလို့ မရဘူး။ အဲဒီတော့ ရတနာသုံးပါးကို လက်ခံ ယုံကြည်ပြီးတော့ ဆိုပါစို့- ရတနာသုံးပါးကို ကလေးငယ်လေး တစ်ယောက် ဟာ မိဘက တိုက်တွန်းလို့ သူ ဘုရားကို ရှိခိုးလိုက်တယ်။ ဗုဒ္ဓ သရဏံ ရွတ်ဖတ်တယ်။ အဲဒီလို ရွတ်ဆိုလိုက်လို့ ခံယူလိုက်ရှိရင် သူလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ အစစ်တော့ ဖြစ်တာပဲ။

သို့သော် အစစ်ဖြစ်တာနဲ့ အဆင့်မြင့်တာ၊ အဆင့်မမြင့်တာ ဒီလိုပဲ ခွဲရမှာ ဖြစ်တယ်။ ယုံကြည်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ်ဖြစ်သော်လည်း ပညာမပါဘူး ဆိုလို့ရှိရင် အဆင့်မမြင့်ဘူး။ ပညာပါမှ အဆင့်မြင့်တယ်လို့ ဒီလိုခွဲရမယ်။

အသက်အရွယ်ကြီးသော်လည်း ရတနာသုံးပါးကို ယုံတယ်ဆိုတဲ့ သဒ္ဓါတစ်ခုတည်းနဲ့ ပညာမရှိဘူးဆိုရင်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ်တော့ ဟုတ်တယ်။ သို့သော် အဆင့်မမြင့်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ပညာနဲ့ ယုံကြည်လက်ခံမှ ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။

အထူးသဖြင့်ပြောမယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ် ရေမရောဘူးဆိုတာ တကယ့်ကို မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ တရားဓမ္မတွေကို ယုံကြည် လက်ခံပြီး နောက်ဆုံးမှာ သောတာပန်ဖြစ်သွားမှ မပြောင်းလဲသော ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်မယ်။ ပုထုဇဉ်တွေကတော့ ပြောင်းလဲသွားနိုင်သေးတယ်။

မယုံကြည်ရင် ငရဲကြီးပါသလားဆိုတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို မယုံကြည်တဲ့သူတွေ အများကြီးရှိတာပဲ။ မယုံကြည်ရုံနဲ့တော့ ငရဲမကြီးဘူး၊ ပြစ်မှားရင်သာ ငရဲကြီးတာ။ ကိုယ်ယုံတာ မယုံတာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ မပြစ်မှားနဲ့ သူတော်ကောင်းကို ပြစ်မှားရင်တော့ ငရဲကြီးလိမ့်မယ်။ မယုံတာနဲ့တော့ ငရဲမကြီးဘူး။

ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်တဲ့လူတွေ လောကမှာ အများကြီးရှိတယ်။ ကောင်းတာလုပ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီတော့ မယုံကြည်ရုံနဲ့တော့ ငရဲမကြီးဘူးလို့ ဒီလိုမှတ်ရမယ်။ စော်ကားတယ်၊ ပြစ်မှားတယ် ဆိုရင်တော့ ငရဲကြီးတယ်။ ဘာကြောင့်တုန်းဆိုရင် ပြစ်မှားထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်လို့၊ စော်ကားထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်လို့။

၉။ မေးမြန်းသူ- မဝပယ်ဖြူစင် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း

ယနေ့ ၂၁-ရာစုမှာ အရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူမည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသလားဘုရား?။

အဖြေ

မပွင့်နိုင်ပါဘူး။ ဒီအချိန်က ဂေါတမဘုရားသာသနာ ရှိနေသည့် အတွက်ကြောင့် နောက်ဘုရားသာသနာ မပွင့်ပါဘူး။ ဘုရားသာသနာ လုံးဝကွယ်သွားပြီးတဲ့ နောက်မှသာလျှင် နောက်ဘုရားတစ်ဆူဆိုတာ ပွင့်ရိုးထုံးစံရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ၂၁-ရာစုမှာ အရိမေတ္တေယျဘုရား မပွင့်ပါဘူး။

၁၀။ မေးမြန်းသူ- မထည်ထည်ဝါ (ဒသမတန်း)**မေးခွန်း(က)**

တပည့်တော်မ ဖတ်ဖူးသော စာအုပ်များတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓသည် မိခင်၏ နို့တစ်လုံးဖိုး ကျေသည်၊ အချို့က အကုန်ကျေသည်ဟု အမျိုးမျိုး တွေ့ရပါသည်။ ဘယ်ဟာက မှန်ပါသလဲ?။

အဖြေ

နို့ကို တစ်လုံးဖိုး၊ နှစ်လုံးဖိုးလို့ ဘယ်သူက သတ်မှတ်တုန်း? သတ်မှတ်လို့မရဘူး။ တစ်လုံးဖိုးက ဘယ်လောက်ယူတာတုန်း၊ နောက် တစ်လုံးဖိုးက ဘယ်လောက် ယူမှာလဲ။ ဒီလို သတ်မှတ်ရင်တော့ ဟုတ်တာပေါ့။ ကျွေးတဲ့ ကျေးလူက မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ပြီးတဲ့အခါ အဘိဓမ္မာ တရားဟောလို့ မယ်တော်ကြီးက သောတာပန်ဖြစ်သွားကတည်းက မြတ်စွာဘုရားဟာ မိဘရဲ့ကျေးဇူးကျေပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်။ ဓမ္မနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်လို့ ကျေတယ်လို့ ပြောတာ။

မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်ကလည်း သုတ္တန်တွေမှာ ဟောထားတယ်။ ဓမ္မနဲ့ကျေးဇူးဆပ်ရင် ကျေတယ်။ ဒီလိုဆိုတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မိခင်၏ နို့တစ်လုံးဖိုးကျေသည်လို့ ရေးတဲ့စကားဟာ စာမရှိ ပေမရှိ၊ သူ့ဟာသူ တစ်ဝက်ကျေတယ်လို့ ပြောချင်တာလား။ တစ်လုံးဖိုး နှစ်လုံးဖိုးလို့ စာနဲ့ပေနဲ့ ရေးတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့ဆန္ဒ သူ့သဘောအတိုင်းပဲ ရေးတာပဲ ဖြစ်မယ်။

မြတ်စွာဘုရားအနေနဲ့ပြောမယ်ဆိုရင် မိဘရဲ့ကျေးဇူးကျေတယ် လို့ပဲ ပြောရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ဘုရားရဲ့တရားကို နာပြီး မယ်တော်ကြီးဟာ သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။

မေးခွန်း(ခ)

မိဘကျေးဇူးဆပ်ရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းကို ပြောပြပါ။

အဖြေ

ဓမ္မနဲ့ကျေးဇူးဆပ်တာက မိဘကို အကောင်းဆုံး ကျေးဇူးဆပ်နည်းပဲ။

မေးခွန်း(ဂ)

ခင်ပွန်းကြီး ၁၀-ပါးကို ပြစ်မှားမိလျှင် ဝန်ချတောင်းပန်ပါက ကျေပါသလား?။

အဖြေ

ပြစ်မှားမိရင်တော့ ဝန်ချတောင်းပန်ရမှာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဝန်ချတောင်းပန်ရင် ဆက်ပြီး အကုသိုလ်တွေ မဖြစ်တော့ဘူး။ ကောင်းတာတွေချည်း ဆက်လုပ်နေခြင်းအားဖြင့် မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်တွေက ပျောက်ပျက်သွားတာ မဟုတ်သော်လည်း သူတို့ဟာ တဖြည်းဖြည်း ဘေးကို တွန်းထုတ်ခြင်း ခံလိုက်ရတော့ နောက်ဆုံးမှာ isolated ဖြစ်သွားတာပေါ့။ နောက်ဆုံး တဖြည်းဖြည်း နောက်ဆုတ်သွားတဲ့ သဘောကို ဆိုလိုတယ်။

ကောင်းတာတွေ လွှမ်းမိုးလာတဲ့အခါ မကောင်းတာတွေက တဖြည်းဖြည်း နောက်ရောက်သွားတယ်။ နောက်ရောက်သွားတော့ သူတို့မှာ အကျိုးပေးဖို့ အခွင့်အလမ်းမရှိတာကို ဆိုလိုတယ်။

မေးခွန်း(ဃ)

ဘယ်လို တောင်းပန်ရမလဲ?။

အဖြေ

ပြစ်မှားမိရင်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိနေတယ်ဆိုရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ရှေ့မှာ ထိုင်ကန်တော့ပြီး ဝန်ချတောင်းပန်။ “မကောင်းတဲ့အပြစ် ပြစ်မှားမိပါတယ်၊ ပြစ်မှားမိတာကို သည်းခံပါ။ ခွင့်လွှတ်ပါ” ဆိုပြီး တောင်းပန်ရမယ်။ အဲဒီလို တောင်းပန်တဲ့အခါ သူက လက်ခံလိုက်ရင် ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ ပေါ့ပါးသွားတယ်။ ပေါ့ပါးသွားရင် နောက်ထပ် ဒီလိုအလုပ်မျိုးကို ဆက်မဖြစ်အောင် သတိထားပြီး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမယ်၊ ဒီသဘောကိုဆိုလိုတာ။

confession လုပ်လိုက်တာနဲ့ အပြစ်တွေ အားလုံးကျသွားတယ်လို့ ဒီလိုပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ လုပ်ပြီးသားတစ်ခုဟာ လုပ်ပြီးသားပဲ။ သို့သော် နောက်ထပ် ဆက်မတိုးအောင် ထိန်းတဲ့သဘောပဲ။

မကောင်းတာတစ်ခု လုပ်ပြီးရင် လူဟာ မတောင်းပန်သေးသမျှ စိတ်ထဲမှာလည်း တအုံနွေးနွေး၊ ကိုယ့်မှာ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ခံစားနေရမှုဟာ တောင်းပန်လိုက်တဲ့အခါမှာ ပြေပျောက်သွားတယ်။ အဲဒီအကျိုးကို ရတယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။

မေးခွန်း(င)

ပစ္စုပ္ပန်ကံကို မည်သည့်ကံက ထောက်ပံ့ပါသနည်း။

အဖြေ

ပစ္စုပ္ပန်ကံကို မဟုတ်ဘူး။ အတိတ်ကံကို ပစ္စုပ္ပန်ကံက ထောက်ပံ့တယ်လို့ ဒီလိုပဲ ပြောရမယ်။ ကံဆိုတာ ရှေ့နောက်ရှိတယ်။ အရင်က ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကံတရားတွေကို အတိတ်ကံလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီအတိတ်ကံကို ပစ္စုပ္ပန်ကံကနေ ထောက်ပံ့ပေးတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် အတိတ်ကံတစ်ခုကို အတိတ်ကံတစ်ခုက ထောက်ပံ့ပေးတယ် ဒီလိုလည်းရတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ကံကလည်း ထောက်ပံ့ပေးတယ်။

အတိတ်ကံမှာလည်း ၂-ခု ရှိတယ်။ တစ်ခုက producing အကျိုးတရားကို ထုတ်လုပ်တယ်။ နောက်ကျန်တဲ့ အလားတူ တစ်ခုက supporting ဥပတ္တမ္ဘကလို့ခေါ်တယ်။ သူက ထောက်ပံ့တယ်။ အဲဒါက အတိတ်ကံကနေ အတိတ်ကံကို ထောက်ပံ့တယ်လို့ ဒီလိုပြောတယ်။

နောက်တစ်ခုက အတိတ်ကံနဲ့ဖြစ်လာတဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို ပစ္စုပ္ပန်မှာ ကောင်းတာတွေ လုပ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းပဲ အတိတ်ကံကို ပြန်ပြီး ပံ့ပိုးပေးလို့ရတယ်။ အဲဒါက ပစ္စုပ္ပန်ကံကနေ အတိတ်ကံကို ထောက်ပံ့တယ်လို့ ဒီလိုယူရမယ်။ အဲဒီလိုဆိုတယ်။

အဲဒီတော့ ပစ္စုပ္ပန်ကံကို မည်သည့်ကံက ထောက်ပံ့ပါသနည်းဆိုတော့ ပစ္စုပ္ပန်ကံဆိုတာ ယခုလက်ရှိ ရှိနေတာဆိုတော့ ပစ္စုပ္ပန်ကံလို့ဆိုသဖြင့် အခုပဲဖြစ်နေတဲ့ကံ ဖြစ်နေသည့်အတွက်ကြောင့် သူ့ကို ထောက်ပံ့မှုဆိုတာ ပြောလို့မရဘူး။ ကံတရားကို ထောက်ပံ့တယ်ဆိုတာ ယူမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဝီရိယတို့၊ ပညာတို့က ထောက်ပံ့ပေးလို့ ရနိုင်တယ်။ ပစ္စုပ္ပန်လုပ်နေတဲ့ ကံတစ်ခုကို ဝီရိယတို့၊ ပညာတို့နဲ့ ထောက်ပံ့လို့ရနိုင်တယ်။ ပံ့ပိုးပေးလို့ရတယ်လို့ ဒီလိုပဲ မှတ်သင့်တယ်။

၁၁။ မေးမြန်းသူ- မငြိမ့်ဖြူစင်ခြယ် (နဝမတန်း)**မေးခွန်း(က)**

အရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားကို မဖူးရလျှင် မကျွတ်လွတ်ဘဲ

အမြဲတမ်း သံသရာလည်မှာပါလား?။

အဖြေ

လည်ချင်ရင်တော့ လည်မှာပေါ့။ မလည်ချင်ဘူးဆိုရင် ဒီဘဝပဲ ကျွတ်ပါတယ်။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ သံသရာက ထွက်လမ်းတွေ ဖော်ပြထားတာဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် သံသရာမလည်ချင်ဘူးဆိုရင် ဒီဘဝမှာတင် ကျွတ်တမ်းဝင်အောင် ကြိုးစားလိုက်၊ ရတယ်။

မေးခွန်း(ခ)

နောက်ထပ် ဘုရားမပွင့်တော့ဘူးလား?။

အဖြေ

ပွင့်အုံးမှာပါ။ နောက်ထပ် အများကြီး ပွင့်အုံးမှာပါ။

မေးခွန်း(ဂ)

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာရော ပျောက်သွားမှာလား?၊ ကျန်သူတွေက နိဗ္ဗာန်မရောက်တော့ဘူးလား?။

အဖြေ

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ထာဝရရှိနေတဲ့အရာတစ်ခုပါ။ သဘာဝအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ သင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ ချုပ်ငြိမ်းတဲ့အရာတစ်ခုဆိုတော့ သင်္ခါရတရားတွေ ရှိနေသမျှ သင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ ချုပ်ငြိမ်းမှုဆိုတာလည်း လောကကြီးမှာ ရှိနေလို့၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာဟာ ဘယ်တုန်းကမှ စဖြစ်လာတဲ့ အရာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဖြစ်မှုပျက်မှုတွေ အစအဆုံးနဲ့လည်း မပတ်သက်ဘူး။ သင်္ခါရတွေနဲ့လည်း မပတ်သက်ဘူး။ အချိန်နဲ့လည်း မပတ်သက်ဘူး။ သဘာဝအားဖြင့် ရှိနေတဲ့အရာတစ်မျိုးသာ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘယ်တော့မှ ပျောက်မသွားဘူး။

ကျန်သူတွေက နိဗ္ဗာန်မရောက်တော့ဘူးလားဆိုတော့ ကြိုးစားရင်ရောက်ပါတယ်။ မကြိုးစားဘူး၊ သံသရာထဲမှာ ပျော်နေတယ်ဆိုရင် ရှည်ကြာမှာပေါ့။ ‘ဒီယော ဗာလာန သံသာရော’၊ အသိဉာဏ်မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် သံသရာက ရှည်မယ်။ အသိဉာဏ်ရှိပြီးတော့ ကြိုးစားမယ်ဆိုရင် သံသရာက တိုပါတယ်။ လူပေါ်မှာ မူတည်တယ်လို့ ဆိုရမယ်။

၁၂။ မေးမြန်းသူ- မောင်ဟိန်းထက်စိုး (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ကောင်းတာတွေလုပ်ရင် သမ္မာဒေဝနတ်ကောင်းနတ်မြတ်များက တကယ်စောင့်ရှောက်ပါသလား? ကောင်းအောင် ဘာတွေလုပ်ရမှာပါလဲ?။

အဖြေ

ဒါကတော့ သူတို့က စောင့်ရှောက်ခွင့်ကြုံတဲ့အခါ စောင့်ရှောက်ချင် စောင့်ရှောက်မှာပေါ့။ တကယ်ကတော့ ကိုယ်ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းတာလုပ်တဲ့ကံတရားက ကိုယ့်ကိုပဲ ပြန်စောင့် ရှောက်သွားမှာပါ။ ကိုယ့်ရဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့ စိတ်နေသဘောထားတွေက ကိုယ့်ကိုပြန်ပြီး စောင့်ရှောက်သွားမှာပါ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိ။ နတ်တွေက စောင့်ရှောက်တယ် ဆိုတာက စောင့်ရှောက်တာမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။ စောင့်ရှောက်မှုမှာ အရေးကြီးဆုံးက ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ဖို့က အရေးကြီးဆုံးပဲ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်တယ်ဆိုတာ ကိုယ့်စိတ်ကိုကောင်းအောင် ထားမယ်၊ သီလမရှိသေးရင် သီလရှိအောင်၊ ပညာမရှိသေးရင် ပညာရှိလာအောင် အဲဒီလို ကြိုးစားပေးတာ။ ပညာမတတ်သေးရင် တတ်အောင် ကြိုးစားတာ။ ကိုယ့်ဘဝကို တိုးတက်မြှင့်မားအောင် လုပ်တာ၊ ဒီလို ဆိုလိုတယ်။

ဘာတွေလုပ်ရမှာပါလဲဆိုတော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ လုပ်ပေါ့။ သီလတိုးတက်လာအောင်လုပ်၊ သဒ္ဓါတရားတွေ တိုးတက်လာအောင်လုပ်၊ သုတဆိုတဲ့ ဗဟုသုတတွေ တိုးတက်လာအောင်လုပ်၊ စာဂလိုဆိုတဲ့ ကိုယ့်မှာ ဘာပဲရှိရှိ အားလုံးနဲ့ မျှဝေစားမယ်ဆိုတဲ့ generosity ရှိလာအောင်လုပ်။ ပညာ-အမှားနဲ့အမှန်၊ လုပ်သင့်တာနဲ့ မလုပ်သင့်တာ ခွဲခြားပြီးသိဖို့ရာ ဒီအရည်အချင်းတွေရအောင် လုပ်ရမှာပဲ ဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

မိဘကျေးဇူးဆပ်လိုလျှင် ဘာတွေ လုပ်ရမှာပါလဲ?။

အဖြေ

ခုနက ပါသွားပြီ။ မိဘကို ပြုစုလုပ်ကျွေးတာရယ်၊ မိဘကို အသိဉာဏ်ရအောင် အခွင့်အရေးတွေ ဖန်တီးပေးတာရယ်၊ တရားဓမ္မသိအောင် လုပ်ပေးတာရယ် အဲဒီနည်းနဲ့ပဲ ဆပ်ရမယ်။

မေးခွန်း(၇)

အရိမေတ္တေယျဘုရား မည်သည့်အချိန် ပွင့်မည်နည်း?၊ မပွင့်မီ မည်သည်တို့ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း?။

အဖြေ

အရိမေတ္တေယျဘုရား ပွင့်မယ့်အချိန်ဆိုတာ လူ့ဘဝ သက်တမ်းက ၁၀-နှစ်တမ်းထိအောင် ဆုတ်သွားမယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဆုတ်သွားမယ်။ ဘယ်လောက်ကြာမယ်ဆိုတာတော့ ပြောလို့မရဘူး။ လူတွေအပေါ်မှာ မူတည်တယ်။ ၁၀-နှစ်တမ်း ရောက်ပြီးတဲ့အခါမှာ အင်မတန် တိုတောင်းတဲ့ အချိန်ပိုင်းအတွင်းမှာ အစွမ်းထက်တဲ့ လက်နက်ကြီးတွေ အသုံးပြုပြီး ခုခေတ် အဏုမြူလက်နက်တို့လိုမျိုး အသုံးပြုပြီးတော့ လူသားမျိုးနွယ်တွေဟာ ကုန် သလောက်နီးနီး ပျက်စီးသွားမယ်။

အဲဒီတော့ ပုန်းအောင်းပြီးနေတဲ့ လက်နက်ရဲ့အန္တရာယ်က လွတ်သွား တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ရှိမယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး လူသား မျိုးနွယ်တွေ ပြန်တွေ့တဲ့အခါ မေတ္တာတွေ ပေါ်လာလိမ့်မယ်။ အဲဒီ မေတ္တာစိတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး သူတို့ရဲ့သားသမီးတွေကျတော့ တဖြည်းဖြည်း သက်တမ်းဟာ ရှည်လာတယ်။ လူတွေရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားကြောင့် ရာသီဥတု တွေကလည်း ကောင်းလာတယ်။ အာဟာရတွေကလည်း ပြည့်ဝလာတယ်။ လူ့သက်တမ်းတွေဟာ အသင်္ချေထိအောင် ရှည်လာတယ်။ အဲဒီလိုရှည်ပြီး လူတွေဟာ တမေ့တမောကြီး ဘဝမှာ နေထိုင်ကြပြီး နောက်ဆုံးမှာ မကောင်း တဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ ဝင်လာပြီးတော့ လူတွေ အကျင့်စပြု ပျက်လာတဲ့အခါမှာ ပြန်ပြီးတော့ သက်တမ်းက ဆုတ်ယုတ်လာတယ်။

ဆုတ်လာတဲ့အခါ တစ်သိန်းတမ်း ရောက်လာတယ်။ အဲဒီ တစ်သိန်း တမ်းကနေ ပြန်ဆုတ်၊ ရှစ်သောင်းတမ်းရောက်တဲ့အခါ အရိမေတ္တေယျဘုရား ပွင့်မယ်လို့ ဒီလိုပဲ ပြောလို့ရတယ်။ နှစ်နဲ့ပြောလို့ မရဘူး။

မပွင့်မီ မည်သည်တို့ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်းဆို ခုနက ပြောခဲ့တာတွေက မပွင့်မီ ဖြစ်နေမှာပဲ။ လူတွေရဲ့ သက်တမ်းဟာ တက်လိုက်၊ ကျလိုက် ဆိုးလိုက်၊ ကောင်းလိုက် ဖြစ်လာမှာဖြစ်တယ်။

၁၃။ မေးမြန်းသူ- မအေးမြတ်မြတ်မွန် (နဝမတန်း)**မေးခွန်း(က)**

ငါးပါးသီလအနက် မည်သည့်အရာသည် အပြစ်အကြီးဆုံး ဖြစ်ပါသနည်း?၊ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း?။

အဖြေ

အပြစ်နဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အားလုံးဟာ ကြီးတာချည်းပဲ။ သို့သော် မြတ်စွာဘုရား စကားနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ မုသာဝါဒက အပြစ်ကြီးတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဘာကြောင့်တုန်းဆိုရင် မုသာဝါဒကျူးလွန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ မလုပ်နိုင်တဲ့ မလုပ်ရဲတဲ့ အကုသိုလ်ဆိုတာ မရှိဘူးလို့ ဒီလိုပြောတယ်။

သို့သော် ကနေ့ခေတ်လူတွေ တစ်ချို့ပြောနေတာ သူရာမေရယ-အရက်မူးလို့ရှိရင် အားလုံးလုပ်တယ်လို့ဆိုတာ ဒါကတော့ သေချာပေါက်ပြောလို့မရဘူး။ ဘုန်းကြီးတို့တွေဖူးတဲ့ အရက်မူးသမားဟာ အရက်မူးလာရင် ပရိတ်တွေရွတ်တယ်၊ ပုတီးစိပ်တယ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်တယ်။ အဲဒီလို အရက်မူးသမားလည်း ရှိသေးတယ်။ အရက်မူးတိုင်း အကုသိုလ်လုပ်တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။

လိမ်တတ်တဲ့လူတစ်ယောက်ကတော့ သူက လိမ်လိုက်မှာဆိုတော့ မဟုတ်တာတွေ အကုန်လုပ်မယ်။ လူသတ်မှု ကျူးလွန်တယ်။ သူ မလွန်ကျူးဘူးလို့ လိမ်မယ်။ သူများဥစ္စာ ခိုးမယ်၊ သူ မခိုးဘူးလို့ လိမ်မယ်။ သူတစ်ပါး သားမယား ပြစ်မှားတယ်၊ သူ မပြစ်မှားဘူးလို့ လိမ်မယ်။ သူက အကုန်လုပ်နိုင်တယ်။

ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက ‘နတ္ထိံ ပါပံ အကာရိယံ’ သူ မလုပ်တဲ့ အကုသိုလ်ဆိုတာ မရှိဘူးလို့ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အာဘော်ကျ ပြောမယ်ဆိုရင် မုသာဝါဒဟာ အပြစ်အကြီးဆုံးလို့ ပြောလို့ရတယ်။ သို့သော် အပြစ်ဆိုတာ သူ့ဟာနဲ့သူ ရှိနေမှာပဲ။ ပါဏာတိပါတကလည်း အမေသတ်တာ၊ အဖေသတ်တာကျ မကြီးဘူးလို့ ပြောလို့ မရဘူး၊ သူလည်း အပြစ်ကြီးတာပဲ။

မေးခွန်း(ခ)

အရိမေတ္တေယျဘုရားကို ဖူးမျှော်ခွင့်ရရန် မည်သို့ကျင့်ရပါမည်နည်း?။

၁၄၆

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

အဖြေ

ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်၊ ဆုတောင်း။ ဆုတောင်းဆိုတာ intension ပဲ။ ကိုယ်လုပ်တဲ့ ကုသိုလ်ကနေ အကျိုးပေးလိမ့်မယ်။ ဆုတောင်းလို့ အကျိုးပေးတာ မဟုတ်ဘူး။ လုပ်တဲ့ကုသိုလ်က အကျိုးပေးတာ။ သို့သော် 'ဒီကုသိုလ်ဟာ အရိမေတ္တေယျဘုရားဖူးဖို့အတွက် ကုသိုလ်'လို့ ဒီလို ဆိုလိုတယ်။

မေးခွန်း(၈)

ပါရမီ၁၀-ပါးအနက် မည်သည်က အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်၍ အရေးကြီးသည်ကို အစဉ်လိုက် စီထားခြင်း ဖြစ်ပါသလား?။

အဖြေ

မဟုတ်ဘူး။ အရေးကြီးလို့ရယ်လို့ မဟုတ်ဘူး။ ဖြစ်စဉ်လေး တစ်ခုအနေနဲ့ ပါရမီ၁၀-ပါးကို စဉ်ထားတာ။ ဖြစ်စဉ်လေးတစ်ခု ပြောပြမယ်ဆိုရင် လူတွေအပေါ်မှာ မေတ္တာထားတယ်။ မေတ္တာထားသည့်အတွက်ကြောင့် လက်တွေ့ပြတဲ့အနေနဲ့ သူတို့ကို ဝေငှပေးကမ်းတယ်။ ဒါ မေတ္တာရှိပြီဆိုရင် ပစ္စည်းပေးတယ်လေ၊ ပေးကမ်းမှုက လွယ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မေတ္တာရှိတာကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဒါနဆိုတာ ပြုလို့လွယ်လို့ **ဒါနပါရမီ**ကို ပထမဆုံးထားတယ်။

လူတစ်ယောက်အပေါ်မှာ မေတ္တာရှိလို့ ပေးတာကမ်းတာနဲ့ မလုံလောက်ဘူး။ သူတို့ ထိခိုက်နစ်နာမှု မဖြစ်အောင် သီလလည်း ဆောက်တည်တယ်။ **သီလပါရမီ**။ ပါဏာတိပါတကြောင့် တစ်ဖက်သားတွေကို အထိအခိုက် မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒါနကလည်း တစ်ဖက်သားကို အကျိုးပြုတယ်။ သီလကလည်း တစ်ဖက်သားကို အကျိုးပြုတယ်။

ပြီးတဲ့အခါ ဒီသီလကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့၊ တစ်ခါတစ်ခါ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း အရပ်ထဲမှာနေရင် လုံချင်မှလုံတယ်။ အနှောင့်အယှက်တွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ နေက္ခမ္မ renounce ထွက်ခွာပြီးတော့ တစ်နေရာနေရတာ။ **နေက္ခမ္မပါရမီ**ဆိုတာ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို ထွက်ခွာပြီးတော့ သတ္တဝါတွေရဲ့အကျိုးကို ဆောင်ရွက်တယ်။ ဒီလို ဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ အသိဉာဏ်ဟာ အရေးကြီးလို့ **ပညာပါရမီ**ဆိုတာ ဖြည့်ရတယ်။ အသိဉာဏ်ရှိမှ မှန်မှန်ကန်ကန် လုပ်နိုင်တယ်။

နောက်တစ်ခါ အသိဉာဏ်ရှိဖို့ အားလုံးဟာ ကြိုးစားမှ ဖြစ်တာ ဖြစ်သောကြောင့် **ဝိနိယပါရမီ** ဆိုတာလည်း လုပ်ရမှာဖြစ်တယ်။

ကြိုးစားတဲ့အခါမှာ အခက်အခဲတွေ ကြုံတယ်။ ထိုအခက်အခဲတွေကို ကျော်လွှားနိုင်ဖို့ရာ သည်းခံနိုင်စွမ်းရှိရမယ်။ **ခန္တီပါရမီ**ဆိုတာ ပြည့်တယ်။

နောက်တစ်ခါ ကတိတည်ရမယ်။ ကတိတည်ခြင်းဟာ အများရဲ့ မေတ္တာကို ရရှိနိုင်တာဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ်ဟာ ကတိတည် တဲ့ အလုပ် ဖြစ်ရမယ်။ **သစ္စာပါရမီ**။

နောက် ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်တဲ့ အခါမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲလုပ်ဖို့ လိုအပ် တယ်။ လုပ်ချင်တဲ့အခါ လုပ်မယ်၊ မလုပ်ချင်တဲ့အခါ မလုပ်ဘူး မဖြစ်ရအောင် အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ လုပ်ဖို့လိုတယ်။ **အဓိဋ္ဌာနပါရမီ**။

နောက် ထပ်ပြီးတော့ သတ္တဝါအားလုံးအပေါ်မှာ မေတ္တာထားနိုင် တယ်။ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတဲ့မေတ္တာ ထားနိုင်တယ်။ **မေတ္တာပါရမီ**။

အဲဒီလို ကိုယ်မေတ္တာထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆီက တုန့်ပြန်မှု ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မမျှော်လင့်တာက **ဥပေက္ခာပါရမီ**။ လောကလူတွေက ကိုယ်က မေတ္တာ ထားလို့ရှိရင် သူ့ဆီက တုန့်ပြန်တာကို မျှော်လင့်ကြတယ်။ အဲဒီမျှော်လင့်မှု မရှိမှ ဥပေက္ခာပါရမီလို့ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ပါရမီ ၁၀-ပါးဟာ ဖြစ်စဉ်လေးနဲ့ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ထိန်း သွားတဲ့သဘောမျိုး၊ ဒါနက စပြီးတော့ အစဉ်လိုက် စီထားတာ အဲဒီအဓိပ္ပာယ် ရှိတယ်။

၁၄။ မေးမြန်းသူ- မောင်အောင်ဇေထွန်း (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

အရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားသမိုင်းကို ပြောပြပေးပါဘုရား?။

အဖြေ

မြတ်စွာဘုရားသမိုင်းကတော့ ခုနက လူတွေရဲ့သက်တမ်း နှစ်ရှစ် သောင်းတမ်းမှာ အရိမေတ္တေယျဘုရား ပွင့်မယ်။ သူ့မယ်တော်က ဘယ်သူ၊ သူ့ခမည်းတော်က ဘယ်သူ၊ သူက ဗြဟ္မဏလူမျိုးထဲက ဖြစ်မယ်။ အဲဒီ လောက်ပဲ စာပေကျမ်းဂန်မှာ ဖော်ပြထားသေးတယ်။ အသေးစိတ်က

နောက်ပိုင်းစာတွေမှ အရိမေတ္တေယျအကြောင်း ရေးထားတာတွေ ရှိတယ်။ ပိဋကတ်စာပေမှာ လာတဲ့ဟာတွေ မဟုတ်ဘူး။ ပိဋကတ်စာပေမှာလာတာ အဲဒီလောက်ပဲ လာတယ်။ မယ်တော်ဘယ်သူ၊ ခမည်းတော်ဘယ်သူ၊ ဘယ်မှာ ပွင့်မယ်။ အရိမေတ္တေယျဘုရား ပွင့်မယ့်ခေတ်မှာ သင်္ခကြွေတေးမင်း ပေါ်မယ်။ အဲဒီလောက်ပဲ သမိုင်းကို ပြောပြလို့ရမယ်။

၁၅။ မေးမြန်းသူ- မလင်းလက်ကြယ်စင် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

အရိမေတ္တေယျဘုရား ဘယ်မှာ ပွင့်မှာပါလဲ?။

အဖြေ

ဒါ အပေါ်မှာ ဖြေပြီးပြီ။

မေးခွန်း(ခ)

ကမ္ဘာပျက်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုမျိုးပါလဲ?။

အဖြေ

ကမ္ဘာပျက်တယ်ဆိုတာ ဒီကမ္ဘာကြီးဟာ မီးလောင်ပြီးတော့ ပျက်စီးသွားတာ ရှိတယ်။ မိုးတွေ အကြီးအကျယ်ရွာပြီးတော့ ကမ္ဘာကြီးဟာ ရေပြင်ကြီး ဖြစ်သွားပြီး ပျက်စီးသွားတာ၊ ရေရဲ့တိုက်စားမှုနဲ့ ပျက်စီးသွားတာ ရှိတယ်။ နောက် လေမုန်တိုင်း အကြီးအကျယ်တိုက်ပြီး ကမ္ဘာကြီးဟာ လွင့်ပြီး အကုန်လုံး တစ်စစဖြစ်သွားပြီး ပျက်စီးသွားတာ ရှိတယ်။ မီးရယ်၊ ရေရယ်၊ လေရယ်၊ ဒီအဖျက်အင်အားစုကြီး သုံးခုမှာ တစ်ခုခုကြောင့် ဒီကမ္ဘာကြီးဟာ ပျက်စီးတယ်လို့ ဒီလိုဆိုတယ်။

ကမ္ဘာပျက်တယ်ဆိုတာရဲ့အကြောင်းကို သေသေချာချာ အသေးစိတ် ရေးထားတဲ့စာတွေတော့ ရှိတယ်။ အဲဒါတွေ ဒီမှာ အကျယ်မပြောတော့ဘူး။ အားလုံး ကမ္ဘာကြီးဟာ တစ်နေ့ကျရင် မီးလောင်ပြီးတော့လည်း ပျက်စီးသွားမယ်။ တအားပူလာပြီဆိုရင် ဒါမီးလောင်ဖို့ နီးလာပြီ။ ခုလည်း တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် ကမ္ဘာကြီးက တအားပူလာတယ်။ ပူလာပြီးရင် နောက် ဝုန်းကနဲ မီးထတောက်ပြီး ကမ္ဘာကြီးက မီးလောင်ပြီး ပျက်စီးသွားမယ်။

နောက် မိုးတွေ အကြီးအကျယ်ရွာပြီး ရေကြောင့်လည်း ပျက်စီးသွားမယ်။ လေတိုက်ပြီးတော့လည်း ပျက်စီးသွားမယ်။ ဒီလို ပျက်စီးတာ။

မေးခွန်း(၈)

ယခုကမ္ဘာပေါ်တွင် ကျန်နေသူများသည် ယခင်ဘုရားလက်ထက် လူမိုက်တွေလား?။

အဖြေ

အဲဒီလို ဆိုလို့ မရဘူး။ လူမိုက်တော့ မဟုတ်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ opportunity လို့ခေါ်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေ လက်လွှတ်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘုရားနဲ့လွဲတိုင်း လူမိုက်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်အရာပဲ ဖြစ်ဖြစ် အခွင့်အရေးဆိုတာ ကြုံကြိုက်တဲ့အခါမှ ဖြစ်တယ်။ လူတွေရဲ့ အခွင့်ကောင်းဆိုတာ ကြုံမှ လုပ်လို့ရတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ အခွင့်မကြုံတဲ့အခါကျတော့ မင်းတုန်းမင်းကြီးတောင် ဖာလူဒါ သောက်မသွားရဘူး မဟုတ်လား။ မြင့်တဲ့ကားကြီး စီးမသွားရဘူး။ သူ့ခေတ်နဲ့ ကြုံမှ မကြုံတာ။ မင်းတုန်းမင်းကြီး ဘယ်လေယာဉ်ပျံ စီးရလို့တုန်း။ အဲဒီလိုမျိုးပေါ့။ မိုက်လို့ မဟုတ်ဘူး။ အခွင့်ကောင်း မကြုံတာကို ဆိုလိုတယ်။

၁၆။ မေးမြန်းသူ- မောင်လင်းထက်အောင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

အလှူပြုခြင်းကြောင့် ရရှိသောအကျိုးကို နောင်ဘဝမှသာ ခံစားရပါသလား?၊ ယခုဘဝမှာရော မခံစားရဘူးလား?။

အဖြေ

မြတ်စွာဘုရားက ဒါနရဲ့အကျိုးကို ဒီဘဝမှာလည်း ခံစားရတယ်တဲ့။ ဘယ်လိုခံစားရတုန်းဆို စဉ်းစားကြည့်၊ ဖြစ်နိုင်တာလေးတစ်ခု ပြောမယ်။ အလှူလှူတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို လာစားတဲ့လူက ကျေးဇူးတင်တယ်၊ ဝမ်းသာတယ်၊ ပြောသွားမှာပဲလေ။ ကိုယ့်ကို ကျေးဇူးတင်တဲ့လူ၊ ဝမ်းသာတဲ့လူ ပေါ်လာမှာ သေချာတယ်။ ဒီလူကတော့ သိပ်တော်တာပဲ၊ အနုမျော မရှိဘူး၊ ပေးတယ် ကမ်းတယ်ဆိုပြီး သူ့ကို ချီးမွမ်းတာတွေလည်း ဖြစ်လာမှာပဲ။ ဒီလိုဟာတွေက

လက်ရှိဘဝမှာ အကျိုးရလာတဲ့သဘောပဲ။

အဲဒီတော့ ဒီဘဝမှာလည်း အကျိုးခံစားရတယ်။ နောင်ဘဝမှာလည်း အကျိုးခံစားရတယ်။ ဖြစ်လေရာဘဝမှာ စေတနာသန့်သန့်နဲ့ လှူတဲ့တန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သဘာဝရဲ့တုံ့ပြန်မှု reaction ဆိုတာရှိတယ်။ ကိုယ်က ပေးရင် ကိုယ်ပြန်ရတယ်၊ ဒါ သဘာဝပဲ။

ကိုယ်က လက်ဆောင်ပေးကြည့်ပါလား?၊ ကိုယ့်မိတ်ဆွေတွေက 'သူကတောင် လက်ဆောင်ပေးတာ၊ ငါတို့လည်း ပေးအုံးမှပဲ' ဆိုပြီး ဒီစိတ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီလို အတုံ့အလှည့်ဆိုတာမျိုးက ရလာတတ်တယ်။ ဒီဘဝ မှာလည်း ရနိုင်တယ်၊ နောင်ဘဝမှာလည်း ရနိုင်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

သေရင် ဘယ်ဘဝရောက်မည်ကို ကိုယ်ပြုသော ကုသိုလ်အပေါ် မူတည်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒီဟာကတော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်တယ်ဆိုတာ ရာခိုင်နှုန်းပြည့် တော့ မသေချာဘူး။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလွန်များနေတယ်၊ အားကောင်း နေတယ်၊ အကုသိုလ်ကလည်း အလွန်နည်းတယ်ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်ရဲ့ in-
tension ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ကုသိုလ်ကောင်းမှုက ကောင်းရာသုဂတိ ရောက်ဖို့ သေချာတယ်ပေါ့။

ကုသိုလ်ကလည်း သိပ်အားမကောင်းဘူးဆိုရင် ဘယ်ဘဝ ရောက် မယ်ဆိုတာ မသေချာဘူး။ မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားတယ်။ ကိုယ်လိုချင် တဲ့ဘဝကို ရောက်နိုင်ဖို့အတွက် သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ ဒီငါးမျိုးနဲ့ ပြည့်စုံရင်တော့ ကိုယ်ရောက်ချင်တဲ့ဘဝကို ရောက်တယ်။ အဲဒီကုသိုလ်ငါးမျိုး ကိုယ့်မှာ အခိုင်အမာရှိဖို့ လိုအပ်တယ်။

မေးခွန်း(ဂ)

သေခါနီးစိတ်ပေါ် မူတည်ပါသလား?။

အဖြေ

အမြဲတမ်း မဟုတ်ဘူး။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အားကြီးလာတဲ့အခါ

သေခါနီးမှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့စိတ်ဆိုတာ မူသေပြောလို့မရဘူး။ သေခါနီးဆိုတဲ့အခြေအနေမှာ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ သေမယ်ဆိုတာ ဘယ်သူမှ မသိဘူး။ မသိသည့်အတွက်ကြောင့် သေခါနီးဖြစ်သောစိတ်ပေါ် မူတည်ပါသလားဆိုတာ တစ်ချို့ဟာတော့ သေခါနီးဖြစ်တဲ့ စိတ်ပေါ်မှာ မူတည်တယ်။ သို့သော် တစ်ချို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု တအားကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ အခြေအနေဟာ ပြောင်းသွားနိုင်တယ်။ ချက်ချင်း ပြောင်းသွားနိုင်တာတွေရှိတယ်။ ဒါက သေချာပြောလို့ မရတဲ့ကိစ္စတစ်ခု။

၁၇။ မေးမြန်းသူ- မသွယ်ဝင်ခိုင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

နောက်ဘဝ လူပြန်ဖြစ်အောင် ဒီဘဝတွင် မည်သို့သော ကောင်းမှုများ လုပ်ရပါမည်နည်း?။

အဖြေ

လူဖြစ်ချင်တဲ့ဆန္ဒရှိလို့ရှိရင် ကုသိုလ်လုပ်ပြီးတော့ လူဖြစ်ပါရစေ ဆိုတဲ့ ဆုတောင်းလေးတော့ တောင်းရမယ်၊ ဆန္ဒလေးပြုရမယ်ပေါ့။ အဲဒါဆိုရင်တော့ လူပြန်ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

မေးခွန်း(ခ)

ဘုရားရှင်ကို ဖူးခွင့်ရအောင် ဘယ်လို ဆောင်ရွက်ရပါမည်လဲ?။

အဖြေ

ဒါလည်းပဲ ခုလိုပဲ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ပြီးတော့ ‘ဘုရားကို ဖူးရပါလို၏’လို့ ဆုတောင်းပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ရမယ်။ အဲဒီ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် အခွင့်အရေးဆိုတာ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။

၁၈။ မေးမြန်းသူ- မသဲစုစံ (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

နောင်ဘဝတွင် ဘုရားပွင့်သောအခါ ဖူးမြင်ခွင့်ရအောင် ဘယ်အရာများ လုပ်ရပါမည်လဲ?။

အဖြေ

ကုသိုလ်ကောင်းမှု လုပ်ရမယ်၊ ဆုတောင်းရမယ်။

၁၉။ မေးမြန်းသူ- မငြိမ်းစုဝေရွန်း (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ဘုရားလေးဆူပွင့်ပြီးပါက လူတွေ ဘာဖြစ်သွားပါမည်လဲ?။

အဖြေ

လူတွေ အခု ဘာဖြစ်လဲ ကြည့်ပါ။ ဘုရားလေးဆူက ပွင့်ပြီးသွားပြီလေ။ လူတွေဘာဖြစ်လဲ။ ကမ္ဘာကြီးဟာ ပိုပိုပြီး ငြိမ်းချမ်း လာသလား? ပိုပိုပြီး လူတွေဟာ ဆိုးလာသလား? စရိုက်တွေက ပိုပြီး လိမ္မာလာကြသလား? ပိုပြီး တော့ ဆိုးဝါးသလား? လက်တွေ့မှာ ဒါပဲ ကြည့်ရမယ်။

မေးခွန်း(ခ)

ကမ္ဘာကြီး ဘယ်လိုတည်နေမှာလဲဘုရား?။

အဖြေ

ကမ္ဘာကြီးက ပျက်ချိန်မတန်သေးရင်တော့ ခုလက်ရှိအတိုင်းပဲ ရှိနေအုံးမှာပဲ။

၂၀။ မေးမြန်းသူ- မမေရီခိုင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

အရိမေတ္တေယျဘုရားပွင့်ပြီး သာသနာတော်ကွယ်ပြီးပါလျှင် ကမ္ဘာကြီး ဘာဖြစ်သွားမှာလဲ?။

အဖြေ

စာပေကျမ်းဂန်အရတော့ ဒီကမ္ဘာဟာ ဘုရားငါးဆူပွင့်မယ်။ ဘုရားငါးဆူပွင့်ပြီးသွားရင်တော့ အချိန်တန်တဲ့အခါ ဘယ်နေရာပဲဖြစ်ဖြစ် all conditioned things are impermanent. မမြဲတဲ့ အနိစ္စသဘောတရားအရ

ပျက်စီးသွားမှာပဲ။ ဘယ်အရာပဲဖြစ်ဖြစ် နောက်ဆုံးမှာ ပျက်စီးသွားမှာပဲလို့ပဲ မှတ်ရမယ်။

၂၁။ မေးမြန်းသူ- မအိမ်လှောင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ဘုရားအလောင်း၏ပါရမီဖြည့်ဖက် မဒ္ဓိဒေဝီ၊ ဇာလီ၊ ကဏ္ဍာဇိန်တို့ မည်သည့်အကျိုးကို ရကြပါသလဲ?။

အဖြေ

မဒ္ဓိဒေဝီက နောက်ဆုံးမှာ ယသောဓရာဖြစ်တယ်။ ဇာလီက သားတော်ရာဟုလာဖြစ်ပြီး ကဏ္ဍာဇိန်ကတော့ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာလို့ ထင်တယ်။ ဘုရားလက်ထက်မှာ အားလုံးဟာ ကျွတ်တန်းဝင်သွားကြပြီ။

မေးခွန်း(ခ)

ဘုရားကို ဖူးမျှော်ခွင့်ရအောင် ဘာတွေလုပ်ရမည်လဲ?။

အဖြေ

ခုနကလို ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ လုပ်ပြီး ဆုတောင်းပါ။

၂၂။ မေးမြန်းသူ- မသွန်းရတီကျော် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

နောင်ပွင့်မည့်ဘုရားသည် မည့်သည့်အချိန်တွင် ပွင့်မည်လဲ?။

အဖြေ

ခုနက ဒါ ပြောပြီးပြီ။

မေးခွန်း(ခ)

မောဟနဲ့ ကိလေသာတို့ ဆက်စပ်ပုံကို ပြောပြပေးပါဘုရား?။

အဖြေ

မောဟကလည်း ကိလေသာပဲ။ ကိလေသာထဲပါတယ်။ မောဟ

ဆိုတာ လုပ်သင့်တာနဲ့ မလုပ်သင့်တာကို မသိတာ၊ တွေဝေနေတာ။ တွေဝေ လာသည့်အတွက်ကြောင့် မလုပ်သင့်တာကို လုပ်သင့်တယ်ထင်တယ်။ လုပ်သင့်တာကို မလုပ်သင့်ဘူးထင်တော့ မှားမှားယွင်းယွင်းတွေ လုပ်မိတယ်။ အလုပ်တွေ မှားလာတယ်။ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးနေတဲ့လောဘတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒေါသတွေ ဖြစ်တယ်။ မာန်မာနတွေ ဖြစ်တယ်။ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယတွေ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါတွေဟာ ကိလေသာတွေ။

မောဟ-အမှန်မသိသည့်အတွက်ကြောင့် ကိလေသာတွေဟာ ဆက်တိုက် လာတယ်။ ပြောမယ်ဆိုရင် အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ- ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်နဲ့ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့မောဟကြောင့် ဆက်တိုက် ကိလေသာတွေရော ကိလေသာမဟုတ်တာတွေရော အကုန်ဆက်ပြီး သံသရာထဲမှာ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီလိုမှတ်ရမယ်။

မေးခွန်း(၈)

သည်းခံခြင်းသည် အရာရာ အောင်နိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

အောင်တယ်ဆိုတာဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အောင်တာဆိုရင်တော့ သည်းခံခြင်းက အောင်တယ်။ လူတွေအနေနဲ့ တွက်မယ်ဆိုရင် ခန္တီဝါဒီ ရသေ့ဟာ သည်းခံတယ်။ သည်းခံတဲ့အတွက်ကြောင့် ကလာဗမင်းက ခြေဖြတ်၊ လက်ဖြတ်၊ နောက်ဆုံး အသေသတ်သည်ထိအောင် နှိပ်စက်ခံရ တော့ လူတွေရဲ့အမြင်မှာ ခန္တီဝါဒီရသေ့ ရှုံးသွားတယ်လို့ ထင်တယ်။ တကယ် ရှုံးတာကတော့ ကလာဗမင်းပဲ။

ဘာကြောင့် ရှုံးသွားတုန်းဆိုရင် သူဟာ ရသေ့သတ်ပြီး ငရဲ ရောက် သွားတာ။ ရသေ့ကတော့ သည်းခံမှုစွမ်းအားနဲ့ ဒီထက် မြင့်မြတ်တဲ့ ဘဝကို ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင်တော့ သည်းခံခြင်းဟာ အောင်တယ်လို့ ပြောရမယ်။ သည်းခံခြင်းဖြင့် တဖက်သားကို အနိုင်ယူလိုက်ခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

အနိုင်ယူတယ်ဆိုတာ ဘယ်သူ့ကို နိုင်တာလဲဆိုရင် ကိုယ့်ဒေါသကို ကိုယ်နိုင်တာကို ပြောတာ။ သည်းခံတာဟာ ဘာကိုနိုင်တာတုန်းဆို လူတွေက သူများနိုင်မှ အနိုင်လို့ ထင်တာ။ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို နိုင်မှ နိုင်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုကျတော့ လောကလူတွေဟာ အမြဲတမ်း အရှုံးပေး

နေရတယ်၊ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် မနိုင်ကြဘူး။

အဲဒီတော့ သည်းခံတယ်ဆိုတဲ့လူတစ်ယောက်သည် ကိုယ့်ဒေါသကို ကိုယ်နိုင်တာဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ‘အနိုင်ရတယ်’လို့ပဲ ဒီရှုထောင့်ကနေ ပြောရမယ်။ သို့သော် သူဟာ ဒုက္ခရောက်ချင် ရောက်မယ်။ တစ်ဖက်သား အနိုင်ကျင့်တာ ခံချင်ခံရမယ်။ အဲဒါ ရှုံးတာမဟုတ်ဘူး။ ရှုံးတယ်လို့ မခေါ်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို သူဒုက္ခရောက်ရင် တစ်ခဏပဲ။ သူဟာ မြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီးတော့ မြင့်မြတ်တဲ့ ဘဝတွေကို သူရောက်မှာ။

ဒါကြောင့်မို့ သည်းခံခြင်းသည် အရာရာ အောင်နိုင်ပါသလားဆိုရင် အောင်နိုင်ပါတယ်လို့ပဲ ဖြေရမယ်။

၂၃။ မေးမြန်းသူ- မောင်ဝေဖြိုးအောင် (ဒသမတန်း) မေးခွန်း(က)

ဒေါသက ဘာကြောင့် ထွက်ရပါသလဲ?။

အဖြေ

စိတ်ဆိုးစရာအာရုံပေါ်မှာ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ထွက်တာ။ အယောနိသော မနသိကာရလို့ ခေါ်တယ်။ unwise attention ဒေါသထွက်စရာအာရုံနဲ့ တွေ့တယ်၊ တွေ့တိုင်း ဒေါသထွက်သလားဆိုတော့ မထွက်ဘူး။ အယောနိသော မနသိကာရဆိုတာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ကလည်း မမှန်မကန် ဒေါသထွက်စရာ နှလုံးသွင်းမှုရှိမှ ဒေါသဆိုတာ ဖြစ်တယ်။

ဥပမာမယ်၊ ‘ဒီကောင် ငါ့ ဇနီးကားတာ၊ ဒီကောင် မဟုတ်တာ၊ မခံနဲ့၊ ပြန်ချမယ်’ဆိုရင် ဒါ ဒေါသထွက်တာပေါ့။ ဒေါသထွက်စရာကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မမှန်မကန် နှလုံးသွင်းမှု။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲနဲ့ သည်းခံနေရင်လည်း ဒေါသမထွက်ဘူး။ သို့မဟုတ် ‘ဒီကောင် ဇနီးကားတာ သူ့ဟာသူပဲ၊ ငါကတော့ သူ့ကိုတုပြီး မမိုက်ဘူး၊ သူ့ကိုတုပြီး ငါမလုပ်ဘူး၊ သူငဲ့သွားတာကို ငါငဲ့ မလိုက်ဘူး၊ သူမီးပုံနင်းတိုင်း၊ ငါလိုက်မနင်းဘူး၊ သူဆူးပေါ်နင်းတာကို ငါလိုက်ပြီး ဆူးပေါ်မနင်းဘူး’ အဲဒီလို မှန်ကန်တဲ့ နှလုံးသွင်းတွေနဲ့ ကိုယ့်ရင်ထဲက ဒေါသမဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမယ်လို့ ဒီလို ဆိုလိုတယ်။ ဒေါသထွက်တာဟာ နှလုံးသွင်းမှားလို့ ထွက်တာ။

၁၅၆

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

မေးခွန်း(ခ)

ကျောင်းသားတွေ ဘာကြောင့် စိတ်ဖိစီးရပါသလဲ?။

အဖြေ

စာမေးပွဲအောင်ချင်လွန်းအားကြီးပြီးတော့ စာမရလို့နေမှာပေါ့။ စိတ်ဖိစီးတယ်၊ စာမေးပွဲ အောင်ချင်တာတစ်ခုပဲ၊ ပညာတတ်ချင်တယ်ဆိုရင် စိတ်ဖိစီးစရာ မရှိဘူး။

ပညာတတ်အောင် လုပ်မယ်၊ သိအောင် ကြိုးစားမယ်ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ မကြိုးစားဘဲနဲ့ 'စာမေးပွဲ အောင်ချင်တယ်၊ စာမေးပွဲအောင်ရမယ်၊ ဒီစာမေးပွဲ အောင်ဖို့အတွက် ပိုက်ဆံတွေက ဘယ်လောက်ကုန်ထားတယ်'ဆိုတာတွေ တွေးရင်တော့ စိတ်ဖိစီးမှာပဲ။

ငွေကြေးခန့်ရဲ့တန်ဖိုးကို ကြည့်မယ်၊ နောက် ငါစာမေးပွဲကျရင် မိဘက ဘယ်လိုနေမလဲ? ငါ့ကို အပြစ်တင်မှာလား? ကျန်တဲ့ကျောင်းသား တွေက ငါ့အပေါ်မှာ အထင်သေးကြမှာလား? ဆိုတဲ့ အတွေးတွေက စိတ်ဖိစီး မှုကို ဖြစ်ပေါ် စေတတ်တဲ့အရာတွေပဲ ဖြစ်တယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ စိတ်ဖိစီးမှုကို မခံဘဲနဲ့ ကိုယ်ကြိုးစားသင့်တဲ့အရာ တွေကို ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပဲ ပုံမှန် ကြိုးစားကြရမှာ ဖြစ်တယ်။

ဒီကနေ့တော့ ဒီလောက်ပဲ တော်ကြအုံးစို့။

သာဓု သာဓု သာဓု

Transcribed by - Ko Thu Rein Aung

Typed by - Wai Wai Lwin

Final edition copy by - Vi Ri Ya

မန္တလေးမြို့
CAE ကိုယ်ပိုင်အထက်တန်းကျောင်း
ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ၏
ဓမ္မဓေးခွန်းများကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း
အပိုင်း(၂)

မှတ်တမ်း

၁၃၇၈-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း(၉)ရက်၊ ၂၀၁၇-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
(၅)ရက်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လှည်းကူးမြို့နယ်၊ ငါးဆူတောင်ဒေသ၊
ဓမ္မဝိနယစင်တာ Institute of Dhamma Education ဓမ္မပညာသင်တန်း
ကျောင်း စာသင်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် ဓမ္မသဘင်

၂၄။ မေးမြန်းသူ- မနင်းဟေမာန်ဦး (နဝမတန်း)
မေးခွန်း(က)

သည်းခံခြင်းက မွန်မြတ်သည်ဟု ပြောကြပါသည်။ ဘယ်အရာကို
သည်းခံသင့်ပါသလဲ? အရာရာကို သည်းခံရပါမည်လား?။

အဖြေ

သည်းခံတယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ၃-မျိုးရှိတယ်လို့ အကျဉ်းအားဖြင့်
ပြောရမယ်။ တဖက်သားရဲ့ စော်ကားမှုကိုလည်း သည်းခံရတယ်၊ မိမိနဲ့
အဆင်မပြေတဲ့ ရာသီဥတုကိုလည်း သည်းခံရတာဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်ခါ
ရောဂါဝေဒနာ ဖြစ်လာရင်လည်း ထိုရောဂါဝေဒနာကို သည်းခံနိုင်ရမယ်။

လူတွေ သည်းမခံနိုင်ရင် ဒေါသတွေ ထွက်ကြတယ်။ ရောဂါဝေဒနာကို ဒေါသထွက်ရင် ဒေါသကြောင့် ပိုဆိုးလာနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ရောဂါဝေဒနာဖြစ်လာရင်လည်း ရောဂါဝေဒနာရဲ့ဒဏ်ကို သည်းခံနိုင်ဖို့ ကြိုးစားရမှာဖြစ်တယ်။ ရာသီဥတုဒဏ်တို့၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်တာတို့၊ ဒါတွေကိုလည်း သည်းခံရတယ်။ ဆိုပါစို့- ဆာတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဥပုသ်စောင့်တဲ့အခါမှာ ဆာတာကို သည်းမခံနိုင်ဘူးဆိုရင် ဥပုသ်ကို အောင်မြင်အောင် စောင့်နိုင်ကြမှာ မဟုတ်ဘူး။ သည်းခံမှ အောင်မြင်အောင် ဥပုသ်စောင့်နိုင်မှာဖြစ်လို့ အဲဒီဆာလောင်မှုစတဲ့ အဆင်မပြေမှုတွေကိုလည်းပဲ သည်းခံပြီး ကောင်းတဲ့အလုပ်တစ်ခု လုပ်နိုင်အောင် ကြိုးစားရမယ်။

တစ်ဦးတစ်ယောက်က ကိုယ့်ကို ဆဲရေးတယ်၊ တိုင်းထွာတယ်၊ ကိုယ့်ကို စော်ကားတယ်ဆိုရင်လည်း အဲဒါကိုလည်း သည်းခံနိုင်မှ၊ သည်းခံလို့ ဒေါသဖြစ်တယ်ဆိုရင် ဒီဒေါသဟာ ကိုယ့်ကိုပဲ ပြန်ပြီး နှိပ်စက်တတ်တာဖြစ်လို့ သည်းခံခြင်းအားဖြင့် ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ဒေါသမဖြစ်ဘူး။

‘မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဒေါသဿ ပဟာနာယ’ ရင်ထဲက ဒေါသကို ဖယ်ရှားနိုင်ဖို့အတွက် တစ်ဖက်သားအပေါ်မှာ မေတ္တာမပျက်အောင် နေနိုင်တာ၊ ဒါမျိုးကို သည်းခံတယ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဆိုလိုတာက ကောင်းတဲ့အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ပြီဆိုရင် အရာရာကို သည်းခံရမှာပဲလို့ ဒီလိုပြောတာ။ အရာရာကို သည်းခံပြီးတော့ ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ်တစ်ခုကို အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားရမယ်။ ကောင်းတဲ့အလုပ်တစ်ခုလုပ်ရင် အခက်အခဲဆိုတာ ကြုံတွေ့နိုင်တယ်။ အဲဒီအခက်အခဲဟူသမျှကို သည်းခံနိုင်စွမ်းရှိရမယ်။

သည်းခံတယ်ဆိုတာ စိတ်ဓာတ်မကျဘူး၊ အောင်မြင်သည်ထိအောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်တယ်၊ အခက်အခဲတွေကို အောင့်အီးပြီးတော့ ကျော်ဖြတ်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုးကို ဆိုလိုတယ်။

မေးခွန်း(၁)

ဘဝတွင်တွေ့ကြုံရသော ဒုက္ခများကို တရားသဘောဖြင့် မည်ကဲ့သို့ ဖြေလျှော့ရပါမည်နည်း?။

အဖြေ

သဘာဝကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ရင် ဘဝဆိုတာ ဒုက္ခနဲ့ မကင်းတဲ့နေရာ

ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ဘဝမှာ ဒုက္ခဆိုတာတွေ့မှာပဲ။ 'ဒီဒုက္ခ တွေ့ခြင်းဟာ ဘဝရထားလို့ တွေ့တာပဲ'လို့ ဒီလို စဉ်းစားရင်လည်း တရားသဘောဖြင့် ဖြေတယ်လို့ ဆိုရမယ်။

ရှင်သီဝလီရဲ့မယ်တော် စဉ်းစားဆင်ခြင်တဲ့ အတွေးအခေါ်နဲ့ လည်းပဲ တရားသဘောကို ဆင်ခြင်ပြီး ဒုက္ခကို ဖြေလျော့လို့ရတယ်။ ရှင်သီဝလီ မယ်တော်က (၇)နှစ် (၇)လ သန္ဓေလွယ်ရပြီးတော့ (၇)ရက် မမွေးဖွားနိုင်ဘဲ ဆင်းရဲဒုက္ခကြုံတယ်။ အဲဒီလို ကြုံတဲ့အခါမှာ သူ့မှာ တရားနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ တွေးတော ဆင်ခြင်မှု ၃-ခုရှိတယ်။

(၁) ဒီလို အခု ငါ့ကိုယ်တိုင်ခံစားနေရတဲ့ဒုက္ခမျိုးတွေ လွတ်ကင်းဖို့ ရာအတွက် မြတ်စွာဘုရားက တရားပြပြီး လွတ်ကင်းရာ လွတ်ကင်းကြောင်း နည်းလမ်းကို ဟောပြတာဖြစ်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ တကယ့်ကို အမှန် အကန် သိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားပဲ။ ဘဝမှာ ဒီလို ဒုက္ခကြီးတွေ ရှိပါလား ဆိုတာ ဘုရားဟောတယ်။ ဒီလိုဒုက္ခမျိုးကို ဖယ်ဖို့ ကြိုးစားဖို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောပြောတာပဲ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ဒီအတွေးနဲ့လည်း သူ့ဆင်းရဲဒုက္ခကို ဖြေ လျှော့တယ်။

(၂) နောက်တစ်ခုက မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတဲ့ တရားတွေဟာ အခုလို ဒုက္ခတွေ လွတ်ကင်းသွားအောင် တတ်နိုင်တယ်။ ဒီတရားတွေ ကျင့်မှ သာလျှင် ဒီဒုက္ခတွေက လွတ်ကင်းနိုင်တယ်လို့ တရားရဲ့ အရည်အချင်းကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားခြင်းအားဖြင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတဲ့ နိဗ္ဗာန်မှာ အခုလို ဒုက္ခတွေ မရှိဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဒါကြောင့် ချမ်းသာတယ်။ အခု ငါ့ကိုယ်တိုင် ခံနေရတဲ့ဒုက္ခဟာ နိဗ္ဗာန်မှာ ဒီလို ဒုက္ခမျိုး မရှိဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အရိယာသူတော်စင်တွေဟာ နိဗ္ဗာန်ကို မျှော်မှန်း ကတာဖြစ်တယ်လို့ ဒီလို တရားဓမ္မကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားခြင်းဖြင့်လည်း ကိုယ့်ဒုက္ခကို ဖြေလျှော့လို့ ရတယ်။

(၃) နောက်တစ်ခုက သံဃာတော်အရှင်မြတ်တွေဟာ ဒီလို ဒုက္ခတွေ လွတ်ကင်းဖို့ဆိုပြီးတော့ အရာရာကို စွန့်လွှတ်ပြီးတော့ သာသနာ့ဘောင် ဝင်ပြီး တရားကျင့်ကြတာဖြစ်တယ်။ ဒီလို ဒုက္ခမျိုးတွေလွတ်ဖို့ ကျင့်ကြတာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သံဃာဂုဏ်ကို အာရုံပြုပြီးလည်း ဒီအတွေးသုံးမျိုးနဲ့ သူဟာ ဒုက္ခကို ဖြေလျှော့ခဲ့တာဖြစ်တယ်။

အဲဒါကို စံနမူနာယူပြီးတော့လည်းပဲ ဒုက္ခကို ဖြေလျော့လို့ရတယ်။
ဘဝရလာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းဟာ ဘဝမှာ ကြုံတွေ့ရတဲ့ဒုက္ခတွေက ရှိနေမှာပဲ။
ဒုက္ခတွေ မတွေ့ချင်ရင် ဘဝမရမှသာ ဖြစ်မယ်လို့ တရားသဘောနဲ့ ဆင်ခြင်
စဉ်းစားပြီးတော့ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ဖြစ်မယ့်ဒုက္ခတွေကို ဖြေလျော့သင့်တယ်။

မေးခွန်း(၈)

စစ်သားများသည် မိမိတို့တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စွန့် အနစ်နာခံ၍
ရန်သူကို တိုက်ကြရပါသည်။ သေလျှင် မည်သည့်ဘုံဘဝလားကြပါသနည်း?။

အဖြေ

ဒါက အတိအကျ ပြောလို့မရဘူး။ လူတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်ဘဝ
ရောက်မယ်ဆိုတာ သာမန်အားဖြင့် ပြောနိုင် စွမ်း မရှိဘူး။ လူတစ်ယောက်ရဲ့
ကံကြမ္မာတွေဟာလည်းပဲ ဘယ်လိုရှိတယ်ဆိုတာ ပြောလို့မရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့
စစ်သားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူတော်ကောင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မကောင်းတဲ့သူ(သူယုတ်မာ)ပဲ
ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သူကိုမှ ဘယ်ဘုံရောက်မယ်လို့ အတိအကျ ပြောလို့မရဘူး။

အတိအကျပြောလို့ရတာကတော့ သောတာပန်ဖြစ်သွားရင် အပါယ်
လွတ်ပြီလို့ ပြောလို့ရတယ်။ သောတာပန်မဖြစ်သေးသမျှ လူဆိုးတွေ၊ အလွန်
ဆိုးဝါးတဲ့လူတောင်မှပဲ လွတ်ကင်းသွားတာ ရှိတယ်။

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တုန်းက နှစ်ပေါင်း(၅၀) ရာဇဝတ်ဘေး
သေဒဏ်ကျတဲ့လူတွေကို ကိုယ်တိုင် ဇက်ဖြတ်ပြီးတော့ သတ်ရတဲ့ လူသတ်
သမားကြီးဟာ သူဟာ နှစ်ပေါင်း(၅၀) လူသတ်တဲ့အလုပ်ကို ကျေပွန်အောင်
လုပ်ခဲ့တဲ့လူတစ်ယောက်ပဲ။ သို့သော်လည်း သူသေတဲ့အခါ တုသိတာနတ်
ပြည်မှာ သွားဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ဘာကြောင့်ဖြစ်သလဲဆိုရင် သေခါနီးမှာ
ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်ရဲ့တရားတော်ကို နာရတဲ့အခါ သူက အသိ
ဉာဏ်တွေ ရသွားလို့ သောတာပန်ဖြစ်လုနီးနီး အင်မတန်မှ စွမ်းအားကြီးတဲ့
အနုလောမိကခန္တိဉာဏ် အဆင့်လောက်ထိအောင် သူဟာ ရောက်သွားတာ
ဖြစ်လို့ အဲဒီကုသိုလ်ကနေပြီး ဝင်ကယ်သည့်အတွက်ကြောင့် ကောင်းရာ
သုဂတိဘုံ ရောက်သွားတယ်။

သာမန်အားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် နှစ်ပေါင်း-၅၀ လူတွေ သတ်လာတဲ့
လူတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး နတ်ပြည်ရောက်သလဲလို့၊ ယုံစရာ မရှိ

နိုင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ပြောလို့မရဘူးလို့ပဲ သတ်မှတ်ရမယ်။ လူရဲ့အခြေအနေပေါ်မှာ မူတည်တာဖြစ်တယ်။ အတိအကျပြောလို့ရတာ သောတာပန်ဖြစ်ပြီဆိုရင်တော့ အပါယ်ငရဲမကျဘူးလို့ ပြောလို့ရတယ်။ ကျန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပုထုဇဉ်တွေအနေနဲ့ကတော့ ကြိုတင်ပြီး မပြောနိုင်တဲ့အရာ (မသိနိုင်တဲ့အရာ) ငါးမျိုးရှိတယ်။

ဇီဝိတံ ဗျာဓိ ကာလော ၈ ၊ ဒေဟနိက္ခေပနံ ဂတိ။

- အသက် ဘယ်လောက်ရှည်မယ်ဆိုတာလည်း ပြောလို့မရဘူး။
- ဘာရောဂါနဲ့ သေမယ်ဆိုတာလည်း ပြောလို့မရဘူး။
- ဘယ်အချိန် သေမယ်ဆိုတာလည်း ပြောလို့မရဘူး။
- သေပြီးတဲ့အခါ ဘယ်သင်္ချိုင်းမှာ ကိုယ့်ရဲ့ခန္ဓာကို မြှုပ်နှံရမယ်ဆိုတာလည်း ပြောလို့မရဘူး။
- နောက်ဆုံး သေဆုံးပြီးတဲ့နောက်မှာ ဂတိငါးမျိုးရှိတဲ့ အထဲမယ်လူပြည်လား? နတ်ပြည်လား? ငရဲလား? တိရစ္ဆာန်လား? ပြိတ္တာလား? ဘယ်ဂတိရောက်မယ်ဆိုတာ ပြောလို့မရဘူး။

မသိနိုင်တဲ့အရာ ငါးမျိုးလို့ စာပေကျမ်းဂန်မှာ ဆိုထားတာ ဖြစ်တယ်။

ဒါဟာ အတိအကျကြီး လူရဲ့အနေအထားတစ်ခု အနေနဲ့ ပြောနိုင်တဲ့အရာမျိုး မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပဲ သတ်မှတ်ရမှာဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(ဃ)

တပည့်တော်မတွင် မိဘနှစ်ပါး ကွယ်လွန်သွားကြပါပြီ။ သူတို့ရဲ့ ကျေးဇူးကို မည်ကဲ့သို့ ဆပ်ရပါမည်နည်း?။

အဖြေ

မရှိတော့တဲ့နောက်မှာ ကျေးဇူးဆပ်တဲ့နည်းကတော့ သူတို့ အတွက် ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ပြီး အမျှအတမ်း ပေးဝေခြင်းပဲဖြစ်တယ်။ မသေခင်က ဆုံးမသွားတဲ့ သူတို့ရဲ့ အဆုံးအမအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး သူတို့ဖြစ်စေချင်တာတွေကို ဖြစ်အောင် ကြိုးစားရင် ဒါဟာ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်တယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။ အဲဒီနည်းပဲ ရှိတော့တယ်။ ဒါက နောက်ဆုံး chance ပဲ ဖြစ်တယ်။

၂၅။ မေးမြန်းသူ- မဝင်းပပထွန်း (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

စစ်သားတစ်ယောက်သေလျှင် ငရဲ ကျနိုင်ပါလား?။

အဖြေ

ခုနက ဖြေပြီးပါပြီ။

၂၆။ မေးမြန်းသူ- မဟန်နီအိန္ဒြာထွန်း (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ဘာသာလွဲဖြစ်သော်လဲ တရားနာလျှင် ကုသိုလ်ရပါသလား?။

အဖြေ

မည်သည့်ဘာသာကို ယုံကြည်သည်ပဲဖြစ်စေ၊ တရားဓမ္မကို မှန်ကန် တဲ့ စိတ်နေသဘောထား၊ မှန်ကန်တဲ့ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ အမှန်သိဖို့ ကြိုးစားပြီး၊ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချဖို့ အပြစ်တင်ဖို့ မဟုတ်ဘဲ၊ သိလိုတဲ့စိတ်နဲ့ နာရင် ကုသိုလ်ရတယ်။

ထန်းလျက်ဆိုတာ ဘယ်သူစားစား ချို့မှာပဲ။ တရားဟာလည်း ဘယ် သူ ကျင့်ကျင့်၊ ဘယ်လူမျိုးကျင့်မှ တရားအကျိုးပြုမယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကျင့်မှ တရားက စွမ်းဆောင်မှု ပိုပေးတယ်၊ ဒီလိုမရှိဘူး။ တရားဟာ သဘာဝ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် လုပ်တဲ့လူတိုင်းဟာ ကုသိုလ်ဖြစ်တဲ့တရားကိုနာလျှင် ကုသိုလ်ဖြစ်မှာပဲ။ ဒီနေရာမှာ တရားနာတယ်ဆိုတာ ကောင်းတဲ့တရားလို့ ဒီလိုယူဆပြီးတော့ ကုသိုလ်ရနိုင်တယ်လို့ ဒီလိုပြောတာ။

မေးခွန်း(ခ)

သူတစ်ပါးကို ကူညီလို၍ လိမ်ပြောလျှင် ငရဲကြီးပါသလား?။

အဖြေ

လိမ်ပြောတယ်ဆိုတာ ကူညီလို၍ လိမ်ပြောတယ်ဆိုရင် ၂-မျိုး ရှိနိုင် တယ်။ ကူညီလို၍ လိမ်ပြောတယ်ဆိုတာ လူတစ်ယောက်ကို ကူညီတယ်၊ လိမ်လည်သည့်အတွက်ကြောင့် နောက်တစ်ယောက်မှာ နစ်နာ ဆုံးရှုံးသွား မယ်ဆိုရင် ဒါက မုသာဝါဒအဖြစ်ရှိတာပဲ။ ကိုယ်ကူညီတာက တစ်ယောက်က ကောင်းစားသွားပြီး နောက်တစ်ယောက်က ဒုက္ခရောက်သွားနိုင်တယ်။

အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲနဲ့ ခုခေတ်ပြောနေကြတဲ့ မုသားဖြူ၊ မုသားဖြူ ဆိုတာ ဥပါယ်တံမျဉ်နဲ့ပြောပြီး သူလည်းအပြစ်လွတ် ကိုယ်လည်း အပြစ်လွတ် ပြောတဲ့ဟာမျိုးဆိုရင်တော့ ဒါ ကောင်းတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဥပါယ်တံမျဉ်လို့ ပြောရမယ်။ မုသားလို့ မပြောဘူး။

ဆိုပါစို့-ပဉ္စာဝေ ဇာတ်မှာ ဘုရားအလောင်း အင်မတန် သတ္တိကောင်း တဲ့ လက်နက်ငါးမျိုး ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ အမျိုးကောင်းသားတစ်ယောက် အနေနဲ့ မကောင်း ဆိုးဝါးတွေပေါများတဲ့ တောကြီးထဲကို သူဖြတ်သန်းတယ်။ ဖြတ်သန်းတဲ့အခါ အင်မတန်ကြီးမားတဲ့ အရပ်အလွန်မြင့်ပြီး ကြမ်းတမ်းတဲ့ အမွေးတွေကလည်း ထိလိုက်ရင် ကပ်သွားနိုင်တဲ့ super glue လို ကပ်တဲ့ အမွေးတွေရှိတဲ့ ဘီလူးကြီးတစ်ကောင်နဲ့ တွေ့တဲ့အခါမှာ သူဟာ သူ့ထံပါတဲ့ မြားတွေနဲ့ ပစ်တယ်။ မြားတွေအားလုံးဟာ သူ့ အမွေးမှာ ကပ်သွားကြတယ်။ ဓားနဲ့ခုတ်တယ်။ ဓားကပ်သွားတယ်။ လှံနဲ့ထိုးတယ်။ လှံကပ်သွားတယ်။

နောက်ဆုံးကျတော့ သူဟာ သူ့ကိုယ်ထိလက်ရောက် သူ့မှာရှိတဲ့ လက်နဲ့ လက်သီးထိုးတယ်။ ကပ်သွားတယ်။ နောက်လက်သီးတစ်လုံး ထိုးတယ်။ ကပ်သွားပြန်တယ်။ ခြေထောက်နဲ့ကန်တယ်။ ကပ်တယ်။ နောက် ခြေထောက်တစ်ဖက်နဲ့ အားလုံးသူဟာ ဘီလူးကြီးအမွေးမှာ ကော်နဲ့ကပ်လိုက် သလို ဘာမှလှုပ်လို့ မရသည့်ထိအောင် ကပ်သွားခဲ့တဲ့ အနေအထားမျိုး။ ကပ်သွားတဲ့အခါ ဘီလူးကြီးက ‘ကဲ မင်း ဘာတတ်နိုင်သေးတုန်း၊ မင်း ငါ့ အစာဖြစ်ပြီ’ဆိုတဲ့အခါ ဘုရားအလောင်းကလဲ ‘စားရဲရင်စားပေါ့၊ ငါ့ဗိုက်ထဲမှာ ဝရဇိန်လက်နက်ရှိတယ်၊ စားပြီးရင် မင်း ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်’ဆိုပြီး ပြောတယ်။

တကယ်တော့ သူ့ဗိုက်ထဲမှာ ဝရဇိန်လက်နက် မရှိဘူး၊ ပညာတော့ ရှိတယ်။ သူ့ရဲ့ပညာကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့ သူဟာ အစွမ်းထက်တဲ့ လက်နက် ငါ့မှာရှိတယ်၊ ငါ မကြောက်ဘူးလို့ ပြောတဲ့စကား။ အဲဒါကြောင့်မို့ ဘီလူးကြီး ကလည်း သူ့ကို မစားရဲတော့ဘူး။ ‘ဟုတ်လောက်တယ်၊ ဒီကောင် ဒါကြောင့်မို့ သတ္တိကောင်းနေတာ၊ အဲဒီတော့ ငါစားလို့မဖြစ်ဘူး’ ဆိုပြီး ဘီလူးကြီးကလည်း မစားရဲတော့ဘူး။

ဒီလိုမျိုး လိမ်ပြောရင် အကုသိုလ် မဖြစ်ဘူး၊ သူလည်း အသက်ဘေး က လွတ်မြောက်သွားတယ်။ အဲဒီလို နှစ်ဦးနှစ်ဝ အကျိုးရှိအောင် ပြောတဲ့

ဟာမျိုးဆိုရင်တော့ မုသားဖြူလို့ ခေါ်ခေါ်၊ ဥပါယ်တံမျှင်လို့ ခေါ်ခေါ်၊ ဘယ်သူမှ မထိခိုက်ဘဲနဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ဖြစ်စေနိုင်တာမျိုးကျ ပြောနိုင်တယ်။

ခုနကလို တစ်ဦးတော့ ကောင်းစေ၊ တစ်ဦးတော့ ဒုက္ခရောက်စေ ဆိုတဲ့ မုသားမျိုးကျတော့ ဘယ်သူ့ကို ကယ်တင်လို၍ ဖြစ်စေ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ပြောရမှာပဲ။ မမှန်မကန်ပြောတာ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ဒီလိုဆိုရမှာ။

မေးခွန်း(၇)

ငါးပါးသီလ မလုံလျှင် ဘာဖြစ်ပါမည်လဲ?။

အဖြေ

ပါဏာတိပါတ မလုံရင် ပါဏာတိပါတ အကုသိုလ်ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ငရဲကျနိုင်တယ်။ ငရဲက လွတ်လာရင် အသက်တိုမယ်၊ ရောဂါများမယ်။

အဒိန္နာဒါနမလုံရင်လည်းဘဲ အဒိန္နာဒါနပြစ်မှုကြောင့် အပါယ်ငရဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ အပါယ်ငရဲက လွတ်လာပြန်ရင်လည်း လူ့ဘဝမှာ နေ့၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ်မနှစ်သက်သော သားဆိုးသမီးဆိုးကြောင့် ပစ္စည်းတွေ ခဏ၊ခဏ ပျက်စီးနိုင်တယ်။ ဒီအပြစ်တွေ ဖြစ်နိုင်တယ်။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ မလုံသည့်အတွက်ကြောင့် အပါယ်ငရဲကျ ရောက်ပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခတွေနဲ့ ခံရတယ်။ လူဖြစ်လာတဲ့အခါမှာလည်း လူတကာရဲ့ ရွံ့မုန်းခြင်းကို ခံရတယ်။ အကြောင်းမဲ့ လူတကာက အဖက်မလုပ်ဘူး၊ ရွံ့မုန်းတယ်ဆိုတဲ့အပြစ်ကို သူခံရမှာဖြစ်တယ်။ လောကကြီးမှာ လူတွေက မုန်းတီးတယ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အကြောင်းမပါဘဲနဲ့ မြင်တာနဲ့ အမြင်ကပ်တဲ့လူတွေ ဖြစ်လာတတ်တယ်။ အမြင်ကပ်စရာ ဖြစ်လာတယ်။

မုသာဝါဒမလုံဘဲ လိမ်လည်လှည့်စား ပြောကြားတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ဟာ မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကြောင့် အပါယ်ငရဲ ရောက်သွားနိုင်တယ်။ အပါယ်ငရဲကလွတ်လို့ လူလာဖြစ်ရင်လည်း မကြာခဏ အစွပ်စွဲ ခံရတယ်။ ကိုယ်မလုပ်ဘဲနဲ့ လုပ်တယ်၊ မတရားစွပ်စွဲခံရမှု ခဏ၊ခဏ ကြုံရတတ်တယ်။ ဒါ အပေါ့ဆုံး အပြစ်ပဲလို့ ဆိုလိုတယ်။

သုရာမေရယ မလုံဘူးဆိုရင် အပါယ်ငရဲကျပြီး လူဖြစ်လာရင်လည်း အရူးအနှမ်းဖြစ်တတ်တယ်။ ဝမ်းတွင်းရူးတို့ ဘာတို့၊ နောက် အသိဉာဏ်

နိမ့်ကျတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေတို့၊ အဲဒါမျိုးတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ဒါ ငါးပါးသီလ မလုံရင် ဒီလိုတွေ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ မှတ်သားကြရမှာဖြစ်တယ်။

၂၇။ မေးမြန်းသူ- မမြတ်သီရိဟန် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ဘာသာတစ်ခုနဲ့တစ်ခုတို့၏ ငရဲနှင့်ကောင်းကင်ဘုံ ဘာလို့ မတူပါသလဲ?။

အဖြေ

ဒီနေရာမှာ ငရဲနဲ့ ကောင်းကင်ဘုံဆိုတာ ဘာသာတိုင်းမှာ ငရဲရှိတယ်လို့ ထင်တယ်။ လူတိုင်းပြောကြတဲ့ ကောင်းကင်ဘုံဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ သတ်မှတ်ချက်ကတော့ ကွဲချင် ကွဲနိုင်တယ်။ ငရဲအနေအထား သတ်မှတ်ချက်က ဆင်းရဲဒုက္ခခံနေရတဲ့ နေရာတစ်ခုကို ငရဲလို့ သတ်မှတ်တယ်။ ဘဝမှာ ဆင်းရဲဒုက္ခခံရတဲ့နေရာကို ငရဲလို့ သတ်မှတ်ပြီး ချမ်းသာသုခစံရတဲ့နေရာကို ကောင်းကင်ဘုံလို့ ဒီလို ယေဘုယျခေါ်တာပဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာတွေအနေနဲ့ ငရဲဆိုလို့ရှိရင် ဆင်းရဲဒုက္ခခံရတဲ့ နေရာမျိုးကို ငရဲလို့ သတ်မှတ်ပြီး ကောင်းကင်ဘုံဆိုတာ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ ချမ်းသာသုခရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ နေတဲ့ဘုံလို့ ဒီလို သတ်မှတ်တယ်။ သူတို့လည်း တန်ခိုးရှင်တွေ။ ကောင်းကင်ဘုံဆိုတော့ ကွဲလွဲခြင်း သိပ်မရှိဘူး။ ငရဲနဲ့ ကောင်းကင်ဘုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အရေအတွက်တွေ ကွဲချင်ကွဲလိမ့်မယ်။ အမည်နာမတွေ ကွဲချင်ကွဲလိမ့်မယ်။ ဆင်းရဲခံရတဲ့နေရာနဲ့ ချမ်းသာစံရတဲ့နေရာကို ရည်ညွှန်းပြီး ပြောတာကျ သိပ်ပြီးလွဲစရာအကြောင်း မရှိဘူး။

မေးခွန်း(ခ)

အဲဒါ အယူအဆများကြောင့်လား? ဒါမှမဟုတ် တကယ် မတူတာလား?။

အဖြေ

ဒါမျိုးက မတူဘူးဆိုကတည်းက အယူအဆနဲ့ သက်ဆိုင်တယ်။ တကယ်မှန်ကန်ရင်တော့ တူညီတဲ့အရာပဲဖြစ်ရမယ်။ အားလုံးဟာ တူညီတဲ့

အရာပဲ၊ ဒါတွေက အယူအဆတစ်ရပ်အနေနဲ့ ပြောနေကြတာ။ ငရဲနဲ့ ကောင်းကင်ဘုံကို ဘာကြည့်ပြီး ပြောတာလဲဆို ဗုဒ္ဓဘာသာကျတော့ မြတ်စွာ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်က ငရဲရှိတယ်ဆိုတာ တရားဓမ္မကျင့်ပြီး ကိုယ်တိုင်လည်း သိနိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ ဒီဗုဒ္ဓကျွန်ုပ်တို့ အဘိညာဉ်ရမယ်ဆိုရင် ငရဲဆိုတာ သိလို့ရတယ်။

ဒီငရဲဟာ ဘာကြောင့် ဖြစ်လာတယ်ဆိုတာလည်း ပြောလို့ရတယ်။ ကောင်းကင်ဘုံဆိုတဲ့ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံတွေဆိုတာလည်း ဘယ်လိုကောင်းမှု တွေလုပ်လို့ အဲဒီကို ရောက်တယ်ဆိုတာလည်း အကြောင်းနဲ့အကျိုး တိတိ ကျကျ ဆိုထားတယ်။ အမျိုးအစားက စပြီး အသေအချာ ဆိုထားတာဆိုတော့ အယူအဆအနေနဲ့ မဟုတ်ဘူး။

မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ ငရဲနဲ့ကောင်းကင်ဘုံဟာ အယူအဆတစ်ရပ် မဟုတ်ဘူး။ လက်တွေ့ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ပြီးတော့ ဒီဗုဒ္ဓကျွန်ုပ်တို့အဘိညာဉ်နဲ့ ကြည့်ပြီးတော့မှ ဟောတဲ့အရာသာဖြစ်တယ်။

၂၈။ မေးမြန်းသူ- မမြတ်မြတ်မိုး (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ လူဖြစ်လာပုံနှင့် အခြားဘာသာများအရ လူဖြစ်လာပုံမှာ မတူညီကြပါ။ ဘယ်ဟာက မှန်ပါသလဲ?။

အဖြေ

ဘယ်ဟာ မှန်ပါသလဲမေးရင် အမျိုးမျိုး ဖြေကြလိမ့်မယ်။ ဒီပြင် ဘာသာ လူဖြစ်လာပုံကို ယုံကြည်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ထာဝရဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းလို့ ဖြစ်တယ်လို့ ဖြေမှာပဲ။

ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ လူဖြစ်လာပုံဟာ ဘုရားသခင်ဖန်တီးလို့ ဖြစ်လာ တာလား? ဗုဒ္ဓဘုရားဟောတော်မူတဲ့ လူဖြစ်လာပုံက စဉ်းစား ကြည့်မယ် ဆိုရင် လူတစ်ယောက်ဖြစ်လာတာ အခြေအနေတစ်ခု မပေးခင် ကြိုတင်ပြီး တော့ လူ့ဘဝရတယ်ဆိုတာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့်လို့၊ ဒါက လူတိုင်း သိနိုင်တဲ့အကြောင်း မဟုတ်ဘူး။ လူဖြစ်လာပုံကျတော့ အားလုံးသိနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ခု ပညာရပ်တွေအနေနဲ့ ပြောတာရှိတယ်လေ၊ Em-

bryology ဆိုတာ လူဟာ ဘယ်လိုဖြစ်လာတယ်ဆိုတာ မိခင်ရဲ့ဝမ်းထဲမှာ ကလလရေကြည်၊ ကလလရေကြည်ကနေပြီးတော့ အမြှုပ်၊ အမြှုပ်ကနေ သားတစ်၊ တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲမှုဆိုတာ Embryology နဲ့ မြတ်စွာ ဘုရားဟောတဲ့ တရားတော်ဟာ လုံးဝ တစ်ထပ်တည်းပဲ၊ ဒါ လူဖြစ်လာပုံ။

သို့သော် ဒီကလလရေကြည် ဖြစ်လာဖို့ အကြောင်းပြတဲ့အခါ ကျတော့ မြတ်စွာဘုရားက ကံကြောင့်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီ အကြောင်းမှာကျတော့ ထာဝရဘုရား ဖန်ဆင်းလို့ဆိုပြီး ပြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ထဲမှာ ယုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ မြတ်စွာဘုရား ဟောပြောမှုကျတော့ လူဖြစ်လာတဲ့အနေအထားကတော့ သိပ္ပံနည်းမှာ လူတွေလက်ခံထားတဲ့ Embryology အတိုင်းပဲ၊ လူဖြစ်လာတာ။ လူဖြစ် လာတာဟာ ကံတရားပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ကံတရားရဲ့ အကြောင်းတရားကို အကြောင်းပြုပြီးတဲ့အခါ မိခင်ရဲ့ ဝမ်းထဲမှာမှီပြီး အခုလို တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်ပြီးတော့ လူဖြစ်လာတယ်လို့ ဒီလို ဆိုလိုတယ်။

အဲဒီတော့ ဘယ်ဟာက မှန်သလဲဆိုတဲ့နေရာမှာ အားလုံးက ကလလ ရေကြည်ကစပြီး လူဖြစ်တယ်လို့ ပြောတာဟာ လက်တွေ့၊ အခု ဆရာဝန် တွေ၊ Embryology လေ့လာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အားလုံးသိနိုင်တဲ့ ပညာရပ် တစ်ခုဖြစ်တယ်။

အဲဒီမတိုင်ခင်က ဘာကြောင့် ကလလရေကြည်ထဲမှာ ရောက်လာ သလဲဆိုတဲ့ အဆင့်လောက်သာပဲ ကွဲပြားခြားနားလိမ့်မယ်။ မြတ်စွာဘုရား ကတော့ ကံလို့ ဟောတယ်။ တစ်ခြားဘာသာတွေကတော့ ဘုရားသခင်ရဲ့ ဖန်ဆင်းမှုလို့ ယူဆတယ်။ အဲဒီနှစ်ခုဟာ လူတွေမှာ science က မမီတဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ သိပ္ပံဆရာတွေလည်း အဖြေမထုတ်နိုင်တဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုပဲ။ အဲဒီအကြောင်းအရာပေါ်မှာ ဘာကြောင့် ဖြစ် တယ်ဆိုတာကိုတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ တိတိကျကျ ဟောခဲ့တာဖြစ်တယ်။

ကံကြောင့်ဖြစ်တယ်လို့ဆိုတဲ့ အယူအဆကို လက်ခံတယ်ဆိုရင် လူတစ်ယောက်ဟာ လူကောင်း ဖြစ်ဖို့ရှိတယ်။ ငါဟာ ကုသိုလ်ကံတွေ လုပ်လို့ လူ့ဘဝမှာ လူပီပီသသဖြစ်တယ်လို့ လူတော်လူကောင်းဖြစ်ဖို့ရာအတွက် သူဟာ အခြေခံလမ်းကြောင်းပေါ် ရောက်သွားတယ်။

ဘုရားသခင်ဖန်ဆင်းလို့ ရောက်တယ်ဆိုရင် လူဖြစ်လာသော်လည်း

လူတွေဟာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အခါမှာ အော်တစ်ဇင်တို့၊ ဒန်ဗင်ဒက်ဖ် (dumb and deaf) တို့ အဆင့်မမီတဲ့ဟာတွေ ဖြစ်လာတာတွေ ရှိတယ်။ အကယ်၍ ဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းလို့ အော်တစ်ဇင်တစ်ယောက်ဖြစ်လာပြီဆိုရင် အဲဒီ လူတစ်ယောက်ဟာ ဘုရားသခင်ကို ကျိန်ဆဲပေးလိမ့်မယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာအရကျ ဘယ်သူမပြု မိမိမှုဆိုတာ လက်ခံထားတော့ ဘယ်သူမှ ကျိန်ဆဲစရာမရှိဘူး။ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တာ ကိုယ်ရတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ပဲ ရတယ်။ ဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းလို့ ဖြစ်တယ်ဆိုရင်တော့ ဒီဘုရားသခင် ဟာ ကနေ့ခေတ်မှာလို လူတကာရဲ့ ကျိန်ဆဲမှုကို ခံရမယ်၊ ဆန္ဒပြတာ ခံရမယ်။ ဘာကြောင့်တုန်းဆိုရင် လောကကြီးမှာ အဆင်ပြေတဲ့လူနဲ့ အဆင်မပြေတဲ့ လူမှာ အဆင်မပြေတဲ့လူတွေက များကြတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့ လူနဲ့ ချမ်းသာတဲ့လူ၊ ဆင်းရဲတဲ့လူကများတယ်။ အဲဒီတော့ ဆင်းရဲတဲ့လူတွေက ဘယ်ကျေနပ်မလဲ။

ဘယ်သူမပြု မိမိမှုဆိုတော့ ဘယ်သူ့အပေါ်မှ မကျေနပ်စရာ မရှိဘူး။ ပြဿနာတက်စရာအကြောင်း မရှိဘူး။ မှန်တာမှားတာ အသာထား၊ မတူညီတဲ့ ဝါဒနှစ်ခုကို ကြည့်လိုက်ရင် ပြဿနာကင်းတာကတော့ ဘယ်သူမပြု မိမိမှုဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ ပြုပြင်ဖို့ လိုအပ်တယ်။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး ဆိုတာနဲ့ လက်တွေ့နဲ့လည်း အင်မတန်မှ ကိုက်ညီလို့ ဘယ်ဟာက မှန်သလဲ ဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် စဉ်းစားပြီးတော့ ကိုယ့်စဉ်းစားဉာဏ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချပြီး ပြောရမှာဖြစ်တယ်။ ဘယ်ဟာက မှန်တယ်ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်ပေးလို့ မရဘူး။

ဒီနှစ်ခုမှာ ဘယ်ဟာက မှန်တယ်ဆိုပြီး အကယ်၍ ဘုန်းကြီးက ဆုံးဖြတ်ပေးရင် ဗုဒ္ဓဘာသာမို့ ဆုံးဖြတ်တယ် ဖြစ်မယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် ဆုံးဖြတ်ကြည့်။ အကြောင်းကတော့ ဒီလိုရှိတယ်။ ကလလ ရေကြည်ရဲ့ဟိုဖက်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာက ကံကို အကြောင်းလို့ယူဆတယ်။ တစ်ခြားဘာသာက ဘုရားသခင်ရဲ့ ဖန်ဆင်းမှု၊ ဒီလို နှစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒီနှစ်ခု ထဲမယ် ဘယ်ဟာက အကြောင်းလဲ? ဒါ ကိုယ့်လက်တွေ့ဘဝနဲ့ စပ်ဟပ်ပြီး တော့သာ အဖြေမှန်ကို ရှာကြရမှာဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

အရှင်ဘုရား၊ ဒီကမ္ဘာကြီး ဘယ်လိုပျက်မှာပါလဲဘုရား? နောင်

ပွင့်တော်မူမည့် ဘုရားလက်ထက်တွင် ဘာတွေဖြစ်မှာလဲဘုရား?။

အဖြေ

ကမ္ဘာကြီး ဘယ်လိုပျက်မှာလဲဆိုတာ ကမ္ဘာပျက်ပုံ ပျက်နည်းလေးပဲ ပြောလို့ရမယ်။ ဘယ်လိုပျက်မယ်ဆိုတာ အခုချိန်ကနေ ပြောလို့ မရနိုင်ဘူး။ ကမ္ဘာပျက်ပြီဆိုရင်-

မီးလောင်ပြီးတော့ ပျက်တာရှိတယ်။

ရေမျောပြီးတော့ ပျက်တာ ရှိတယ်။

လေတိုက်ပြီးတော့ ပျက်တာ ရှိတယ်။

မီးရယ်၊ ရေရယ်၊ လေရယ်။ အဲဒီအင်အားစုကြီး ၃-ခုကြောင့် အင်မတန် ထူထည်ကြီးမားတဲ့ Earth Planet ဆိုတဲ့ လူတွေရဲ့ကမ္ဘာကြီးဟာ ပျက်စီးသွားမယ်။ ဒီအကြောင်းတွေကြောင့်ပဲ ပျက်စီးတာ။ အဲဒီလို ပျက်စီးပုံကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာလာတဲ့အခါမှာ ကမ္ဘာကြီး ပျက်မယ်ဆိုတာကိုတော့ စာပေကျမ်းဂန်မှာတော့ သေသေချာချာ ရေးထားတာတွေ ရှိတယ်။

နောင်ပွင့်တော်မူမည့် ဘုရားလက်ထက်တွင် ဘာတွေဖြစ်မှာလဲ ဆိုတာ အတိအကျ အကုန်လုံး ပြောလို့မရဘူး။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အရိမေတ္တေယျဘုရားဟာ လူတွေရဲ့သက်တမ်း အသင်္ချေကနေ ပြန်ပြီး တက်လာတဲ့အခါမှာ အနှစ်ရှစ်သောင်းတမ်းမှာ ဖြစ်မယ်။ အနှစ် ရှစ်သောင်း တမ်းမှာဆိုရင် လူတွေဟာ ကနွေ အနေအထားမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ လူတွေ အကျင့်စာရိတ္တ အလွန်ကောင်းကြတဲ့အချိန်၊ အင်မတန်မှ ငြိမ်းချမ်းကြတဲ့ အချိန် အဲဒီလို အချိန်မျိုးဖြစ်မယ်။

လောကကြီးဟာ အမြဲ ပြောင်းလဲနေတာဖြစ်တော့ ဘာတွေဖြစ်မလဲ ဆိုတာတော့ ခုချိန်က ကြိုတင်ပြီး အတိအကျပြောလို့ မရနိုင်ဘူး။

၂၉။ မေးမြန်းသူ- မခင်ထက်မြတ်ထက် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ကိုးကွယ်မှုဘာသာတရား ယုံကြည်မှုများ ဘာကြောင့် ခြားနား နေကြပါသလဲ?။

အဖြေ

လူတွေ အသိဉာဏ်မရှိလို့ ခြားနားတာ၊ ဉာဏ်ရှိသူနဲ့ ဉာဏ်မရှိသူ။ ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ ထင်ရာမြင်ရာကို လူတွေဟာ အားကိုးမိရာကို အားကိုးကြတာဖြစ်တယ်။ တကယ်တော့ အသိဉာဏ်ရှိပြီး ကိုယ့်ဟာကိုယ်ရွေးချယ်ပြီး ကြည့်တတ်မယ်ဆိုရင်တော့ အခုလို ဘာသာတရားတွေ ကွဲပြားခြားနားမှုတွေ ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ လူတွေဟာ အသိဉာဏ်နဲ့ ရွေးချယ်နိုင်စွမ်း မရှိကြလို့ အစွဲအလန်းတွေနဲ့ ကိုးကွယ်ကြတာ။

မေးခွန်း(ခ)

နတ်ကိုးကွယ်မှု ဘယ်တုန်းက စခဲ့ပါသလဲ?။

အဖြေ

နတ်ကိုးကွယ်တယ်ဆိုတာ လူတွေဟာ ဟိုး နှစ်ပေါင်းများစွာ လူတွေရဲ့ အသိဉာဏ် မလုံလောက်တဲ့အချိန်က လူ့ဘဝရောက်လာတဲ့ အခါမှာ လူတွေဟာ သဘာဝအင်အားစုကြီးတွေရဲ့ ချိန်းခြောက်မှုကို အင်မတန်မှ ကြောက်ရွံ့ကြတယ်။ သဘာဝအင်အားစုကြီးတွေဆိုတာ မုန်တိုင်းကြီးတွေတိုက်တယ်၊ မိုးကြိုးတွေ ပစ်တယ်၊ လျှပ်စီးတွေ လက်တယ်၊ ရေကြီးတယ်၊ ဒါတွေဟာ ဘာကြောင့်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို လူတွေက အဖြေမထုတ်နိုင်ကြဘူး။ အဖြေမထုတ်နိုင် အကြောင်းကို မရှာနိုင်သည့်အတွက်ကြောင့် 'ဒါဟာ နတ်တွေက ဖန်ဆင်းတာပဲဖြစ်မှာဘဲ၊ နတ်တွေကို ကိုးကွယ်တောင်းပန်မှ ဖြစ်မယ်'ဆိုကာ အဲဒီလိုကနေစပြီးတော့ နတ်ကိုး ကွယ်မှုတွေ စလာတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားကလည်း ဟောထားတာရှိတယ်။

ဗဟို ဝေ သရဏံ ယန္တိ ၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။

အာရာမရုက္ခစေတျာနိ ၊ မနုဿာ ဘယတဇ္ဇိတာ။

ကြောက်စရာတွေ၊ ဘေးရန်တွေရဲ့ချိန်းခြောက်မှုကိုခံရတဲ့ လူတွေဟာ အားကိုးမိရာကို အားကိုးရာကနေ နတ်ကိုးကွယ်တာ ဖြစ်လာတယ်။ စိတ်ထဲမှာ အကြောက်ပြေဖို့အတွက် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဖန်တီးပြီး ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကိုးကွယ်လာကြတယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ အားကိုးမိရာ အားကိုးရာကနေ စပြီး နတ်ကိုးကွယ်မှု စတာ။

မေးခွန်း(၈)

ဗုဒ္ဓဘာသာက အမြင့်မြတ်ဆုံးဟု ဘာကြောင့် ဆိုနိုင်ပါသနည်း?။

အဖြေ

ဒါကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာအသိုင်းအဝိုင်းက ကိုယ့်ကိုယ်ကို အမြင့်မြတ်ဆုံးလို့ ဆိုတာ၊ ပြောရမယ်ဆိုရင် အမှန်တရားပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ဟောတာဖြစ်သောကြောင့် ဘယ်ဘက်ကိုမှ တိမ်းစောင်းခြင်း မရှိဘူး။ လောကမှာ လက်တွေ့လည်း ကျတယ်၊ တကယ်ဖြစ်နေတဲ့ အနေအထားတစ်ခုပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီးတော့ ဟောတာဖြစ်လို့ ဒါကြောင့်မို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ အကောင်းဆုံးလို့ ပြောလို့ရတယ်။

မေးခွန်း(ဃ)

ဘာသာတရား မရှိပါက လူတွေ ဘာဖြစ်နိုင်သလဲ?။

အဖြေ

ဘာသာတရားဆုံးမမှု သွန်သင်မှုရဲ့ ထိန်းချုပ်မှု မရှိဘူးဆိုရင် လူတွေဟာ ပရမ်းပတာ ဒီထက်ပိုဆိုးသွားနိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုး ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘာသာတရားအဆုံးအမနဲ့ လူတွေဟာ ယဉ်ကျေးကြတယ်၊ လိမ္မာကြတယ်၊ ဒီလိုဖြစ်နိုင်တယ်။

၃၀။ မေးမြန်းသူ- မဆုစန္ဒီထွဋ် (ဒသမတန်း)**မေးခွန်း**

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဘုရားရှိခိုးခြင်းသည် ဘုရားရှင်၏ ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်၍ပါလား ဘုရား?။

အဖြေ

ဒါကတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးတယ်ဆိုတာ ဘုရားကို ကြည်ညိုလို့လည်း ရှိခိုးတယ်၊ ကြည်ညိုတယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဂုဏ်အရည်အချင်းတွေကို မြတ်နိုးတာ၊ လက်ခံတာ၊ ယုံကြည်တာ၊ အဲဒါကြောင့်လည်း ရှိခိုးတယ်။ ကုသိုလ်ရတယ်လို့ ဆိုပြီးတော့လည်း ရှိခိုးကြတယ်။ ဒါကတော့ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မတူကြဘူး။

တစ်ချို့ကလည်း ဘုရားရှိခိုးပြီးတော့ စာမေးပွဲအောင်ဖို့ ရှိခိုးတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ စီးပွားတိုးတက်ဖို့၊ ထိပေါက်ချင်လို့ ရှိခိုးတာလည်း ရှိမှာပေါ့။ သို့သော် အမှန်အကန် ရှိခိုးခြင်းကတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တွေဟာ အင်မတန်မှ ကြီးမားတယ်။ ကိုယ်ကျင့်သီလအားဖြင့်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်တယ်။ သမာဓိ၊ ပညာအားဖြင့်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ဂုဏ်အရည်အချင်းကို သိရှိနားလည်ပြီးတော့ ရှိခိုးတာ။

အဲဒီလို သိဖို့ဆိုတာ လူတိုင်းအတွက် လွယ်တဲ့ကိစ္စတော့ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလို ရှိခိုးမှသာလျှင် မှန်ကန်တယ်လို့ ပြောရမယ်။

၃၁။ မေးမြန်းသူ- မခွန်းဆင့်သာ (နဝမတန်း)

မေးခွန်း

နောင်လာမယ့်နှစ်များတွင် တစ်ကမ္ဘာလုံး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် များပြားလာမည်ဆိုတာ ဟုတ်ပါသလား?။

အဖြေ

ပြောတဲ့လူကို သွားမေး၊ ဘာကြောင့် အဲဒီလို ပြောသလဲဆိုတာ။ ဒါတွေက ကြိုတင်ပြောလို့ ရနိုင်တဲ့ကိစ္စတွေ မဟုတ်ဘူး။ ခုခေတ်ပဲကြည့်။ လောကကြီးမှာ သဘာဝကိုက အဆိုးနဲ့အကောင်း ဘယ်ဟာများသလဲ? အဆိုးက များတယ်။ အဆိုးကို အကောင်းဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့ဆိုတာ အလွန်ခဲယဉ်းတယ်။

သရက်သီး ၁၀-လုံး၊ တစ်လုံး ပုပ်နေတယ်။ အဲဒီပုပ်နေတဲ့ တစ်လုံးကို အလယ်ကထား၊ ကျန်တဲ့ကိုးလုံးကရံပြီး တစ်နေရာတည်း ထည့်ထားကြည့်။ ကျန်တဲ့ကောင်းနေတဲ့ ၉-လုံးက ပုပ်နေတဲ့ တစ်လုံးကို ပြန်ကောင်းအောင် မလုပ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီပုပ်နေတဲ့တစ်လုံးက ကျန်တဲ့ကိုးလုံးကိုပဲ အပုပ်ဖြစ်အောင် လုပ်သွားတာ။ ပုပ်အောင် လုပ်နိုင်တာ၊ တစ်လုံးတည်းက အကောင်းတွေကို ဖျက်ဆီးနိုင်တယ်။

ဆိုလိုတာက လောကလူတွေဟာ အဆိုးဖက်သွားဖို့ရာ အလွန်လွယ်တယ်။ အကောင်းဖက်လာဖို့ အင်မတန်မှ ခဲယဉ်းတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သရက်သီးပုပ်တစ်လုံးက သရက်သီးအကောင်း ၉-လုံးကို ပုပ်စေတယ်။

သရက်သီးအကောင်း ၉-လုံးက သရက်သီးပုပ်တစ်လုံးကို အကောင်း ဖြစ်အောင် မလုပ်နိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ လောကကြီးတစ်ခုဟာ လူကောင်းနဲ့လူဆိုးမှာ လူဆိုး တစ်ယောက်ကို လူကောင်း၁၀-ယောက်က ကောင်းအောင်လုပ်ဖို့ အင်မတန် မှပဲ ခဲယဉ်းတယ်။ လူဆိုးတစ်ယောက်က လူကောင်း၁၀-ယောက်ကို လူဆိုး ဖြစ်အောင် လုပ်လို့ရတယ်။ ဒီလိုပဲ မှတ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

၃၂။ မေးမြန်းသူ- မောင်ကောင်းဆက်ဝင်း (ဒသမတန်း) မေးခွန်း

အမည်နာမဆိုတာ ဘာလဲဘုရား?။

အဖြေ

အမည်နာမဆိုတာ ပညတ်ပါ။ ခေါ်ဖို့အတွက် မှည့်ထားတာ၊ ပညတ် လို့ ခေါ်တယ်။

၃၃။ မေးမြန်းသူ- မခင်ခင်ချို (ဒသမတန်း) မေးခွန်း

လူတွေ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာ ဘုရားမှာ ဆုတောင်းကြတယ်။ ဆုတောင်း များ ပြည့်ပါသလားဘုရား?။

အဖြေ

ပြည့်ဖို့အကြောင်းတွေ လုံလောက်ရင် ပြည့်ပါတယ်။ ပြည့်နိုင်တဲ့ အကြောင်း မလုံလောက်ရင် မပြည့်ဘူး။ အဲဒီတော့ ကောင်းတဲ့ဆုတောင်း ပြည့်ဖို့ဆိုရင် ကောင်းတဲ့အရည်အချင်း ၅-မျိုးရှိရမယ်။ အဲဒါ ဘာတုန်းဆိုရင် သဒ္ဓါရှိရမယ်၊ သီလရှိရမယ်၊ သုတဆိုတဲ့ဗဟုသုတ ဓမ္မနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဗဟုသုတရှိရမယ်၊ စာဂလို့ဆိုတဲ့ စွန့်လွှတ်တဲ့ ဒါနကောင်းမှု ရှိရမယ်၊ ပညာ ရှိရမယ်၊ လုပ်သင့်တာနဲ့ မလုပ်သင့်တာ၊ သိတာကအစ အမှန်တရား၊ လောက ကြီးဟာ ထာဝရပြောင်းလဲနေတဲ့တရား၊ ဘယ်အရာမှ မမြဲဘူးဆိုတာသိတဲ့ ဝိပဿနာပညာမျိုးထိအောင်။ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ ဒီငါးမျိုးနဲ့

ပြည့်စုံပြီးတော့ ဆုတောင်းမယ်ဆိုရင် ဆုတောင်းပြည့်တယ်လို့ စာပေ ကျမ်းဂန်မှာ ဆိုတယ်။ စမ်းကြည့်ပေါ့။

၃၄။ မေးမြန်းသူ- မနွယ်နီမြင့်အောင် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

တစ်ချို့ စေတီဘုရားများတွင် အမျိုးသမီးများ မဝင်ရဟု တားမြစ် ပါသည်။ ဘုရားလက်ထက်က မိန်းမ၊ယောက်ျား ဘုန်းကံ ခွဲခြားပါသလား?။

အဖြေ

ဒါတွေက အမျိုးသမီးများ မဝင်ရလို့ဆိုတာဟာ tradition အနေနဲ့ ပြောတာ။ tradition နဲ့ပဲ ဆိုက်တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ မဆိုင်ဘူး၊ လူတွေရဲ့ လိုက်နာကျင့်သုံးတဲ့ လိုက်နာတဲ့လေ့ သဘာဝတစ်ခုပဲ ဖြစ်တယ်။ အမျိုး သမီးတွေ မဝင်သင့်ဘူးဆိုတာ ဒီလိုလုပ်တယ်။

ဘုရားလက်ထက်က မိန်းမ၊ယောက်ျား ဘုန်းကံခွဲခြားပါသလားဆို တာ အိန္ဒိယနိုင်ငံက ကနေထိ ခွဲခြားတုန်းပဲ၊ အခွဲခြားဆုံးပဲ။

မေးခွန်း(ခ)

တန်းတူ ဘုရားဖူးခွင့် ဘာကြောင့် မရပါသလဲ?။

အဖြေ

ဘုရားဖူးခွင့်တော့ ရတယ်။ အမျိုးသမီးတွေ မဝင်ရဘူးဆိုတာ tra-
dition အနေနဲ့သာ ခွဲခြားတာ။ မြတ်စွာဘုရားက အမျိုးသမီးတွေ ငါ့မဖူး
ရဘူး၊ အမျိုးသားတွေပဲ ဖူးရမယ်။ ဘယ်နေရာက အမျိုးသမီးတွေ ဖူးရမယ်၊
ဘယ်နေရာက မဖူးရဘူးလို့ ကန့်သတ်တာ မရှိဘူး။ ဘာသာ တရားက
အဲဒီလို ကန့်သတ်တာ မရှိဘူး။

ကန့်သတ်ချက်သည် ကိုယ့်လူမျိုးတို့ရဲ့ လေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာ
လိုက်နာရတဲ့ဥပဒေသနဲ့သာ ဆိုင်တယ်။ အများ သတ်မှတ်ထားတာ gen-
eral consensus လို့ခေါ်တယ်။ အများက သတ်မှတ်ထားလို့ လိုက်နာရတဲ့
အနေအထားမျိုးသာ ဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(၁)

ဘုန်းတော်ကြီးများသည် ဒကာ၊ဒကာမများ ချက်ပြီး ပြုတ်ပြီး ဆွမ်းများကို ဘုဉ်းပေးကြပြီး၊ သီလရှင်များသည် ဘာကြောင့် ချက်ပြီး ဆွမ်းကို မခံကြရပါသလဲဘုရား?။

အဖြေ

ဒါက မခံကောင်းဘူးလို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘုန်းကြီးတွေကျတော့ ကိုယ်တိုင်ချက်စားခွင့် မရှိဘူး။ တစ်အိမ်တစ်ဇွန်းရတဲ့ ဆွမ်းနဲ့ပဲ မျှတရမယ်ဆိုတဲ့ 'ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ'၊ မြတ်စွာဘုရားကိုက ဘုန်းကြီးဘဝ ဝင်မယ်ဆိုရင် ဆွမ်းခံစားဖို့ပဲ အဓိက တိုက်တွန်းတာပဲ။

ဒါက ဘာကြောင့်တုန်းဆိုရင် ကိုယ့်အတွက် ဘယ်သူ့မှ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မဖြစ်အောင် လုပ်တဲ့သဘော။ ပြီးတော့ ချက်စားခြင်းအားဖြင့် ထမင်းစားဖို့ ချက်ဖို့ စီမံရတော့ တန်ဖိုးရှိတဲ့အချိန်တွေဟာ ပျက်စီးသွားတယ်။ တစ်အိမ်တစ်လုပ်တစ်ဆုပ်ကို ဆွမ်းလှည့်လည်ခြင်းဖြင့် လောင်းလှူရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ကုသိုလ်ရတယ်။ ကိုယ့်အတွက်လည်း အချိန်မကုန်ဘဲနဲ့ လုံလောက်တဲ့ အစားအစာတစ်ခုလည်း ရတယ်။ နှစ်ဦးနှစ်ဝ အကျိုးရှိအောင် မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်ပြုထားတာဖြစ်တယ်။

သီလရှင်ဆိုတာကျတော့ ဘုရားလက်ထက်က သီလရှင်မရှိဘူး။ ၈-ပါးသီလမျှသာ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် မြန်မာလူမျိုးတွေရဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာထဲမှာ ဘုန်းကြီးသာ ဆွမ်းလောင်းတာ၊ သီလရှင်ကိုတော့ လောင်းလှေ့မရှိကြဘူး။ အကယ်၍သာ လောင်းလှူတတ်တဲ့ အလှေ့အထ ရှိတယ်ဆိုရင်တော့ သီလရှင်တွေလည်း ဆွမ်းလောင်းပြီး လှူဒါန်း ကျွေးမွေးမယ်ဆိုရင် ကျွေးမွေးကောင်းတယ်။

မေးခွန်း(၂)

သီလရှင်များကို လှူဒါန်းသူ ဘာကြောင့် နည်းပါးပါသလဲ?။

အဖြေ

ဒါကတော့ လောကလူတွေနဲ့ သက်ဆိုင်တယ်။ လူတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကိုက သံဃာတွေလှူရမှ ကိုယ့်မှာ အကျိုးရှိတယ်လို့ ပိုပြီးတော့ လူတွေရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ဒီလိုဖြစ်တယ်။ အဲဒီဖြစ်မှုအပေါ်မှာ အကြောင်းပြုပြီးတော့ မြတ်စွာ

ဘုရားလက်ထက်ကလည်း ‘ကိစ္ဆလာဘော မာတုဂါမော’လို့ ဒီလိုဆိုထားတာ ရှိတယ်။ ဘုရားလက်ထက်ကတည်းက အမျိုးသမီးတွေဟာ လာဘ်လာဘ ရှားပါးကြတယ်ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်ကတည်းက ဒီစကားလုံး လေး ရှိတယ်။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ tradition အရ အမျိုးသမီးတွေ ကို ရှေ့တန်းနေရာ ပေးလေ့မရှိကြဘူး။ အဲဒီ tradition က ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့်ရှိခဲ့တယ်။ မြတ်စွာဘုရားသာသနာ ပွင့်လာတဲ့အခါကျတော့ မြတ်စွာ ဘုရားဟာ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုတွေ လျော့ချပြီး တရားဓမ္မ ကျင့်မယ်ဆိုရင် အမျိုးသားပဲဖြစ်စေ၊ အမျိုးသမီးပဲဖြစ်စေ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့အဆင့်ကို ရောက်နိုင်ကြောင်း ဟောကြားပြီး လက်တွေ့ကျင့်စေခဲ့တယ်။

အခြေခံ လူရဲ့ဆက်ဆံရေး အနေအားဖြင့်ကတော့ သာမန်အားဖြင့် ခွဲတာမဟုတ်ပေမယ့်လို့ အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားဆိုတာကိုက ခွဲခြားပြီးသား ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ခွဲခြားမှပဲ ကြိုက်တယ်၊ ခွဲခြားမှပဲ သင့်လျော်တယ်လို့ လူတွေရဲ့ခံယူချက်ကလည်း ရှိတယ်။

နောက်ဆုံး ပြောရမယ်ဆိုလို့ရှိရင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး တူညီသော အခွင့်အရေး ဘယ်လိုပေးပေး Toilet ကျတော့ ဘယ်လိုမှ မတူဘူး။ Toilet ထဲ ဝင်လို့ရှိရင် Ladies နဲ့ Gentelmen ခွဲထားဦးမှာပဲ။ အဲဒါ တူတူဝင်ခွင့် ပေးမယ်ဆိုရင် ပြဿနာ တက်လိမ့်မယ်၊ ဒီလိုရှိတယ်။ ဒီနေရာမှာတော့ ခွဲခြား ဆက်ဆံတယ်လို့ ပြောလေ့ မရှိကြဘူး။ ဒါက လူသဘာဝ၊ လူတွေရဲ့ ဓလေ့ ထုံးတန်းစဉ်လာနဲ့ပဲ သက်ဆိုင်တယ်လို့ ဒီလိုပဲ မှတ်ရမှာဖြစ်တယ်။

၃၅။ မေးမြန်းသူ- မကျော့မှူးအိမ် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

နိဗ္ဗာန်၏အနက်အဓိပ္ပာယ် ဘာလဲဆိုတာ သိချင်ပါတယ်ဘုရား?။

အဖြေ

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ နိ+ဝါန။ စကားလုံးရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ‘ဝါန’ဆိုတာ ဘဝတစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်စပ်ပေးတဲ့ တွယ်တာမှု တဏှာကို ဝါနလို့ ခေါ်တယ်။ ‘နိ’ဆိုတာ အဲဒီတွယ်တာမှုတွေကနေ လွတ်မြောက်သွားတာ။ နိဗ္ဗာန်

ဆိုတဲ့နေရာမှာ တွယ်တာမှုတွေ လုံးဝမရှိမှ နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်တာ ဖြစ်သောကြောင့် တွယ်တာမှုကင်းပြတ်တဲ့ နေရာလို့ ဆိုလိုတယ်။

မေးခွန်း(ခ)

နတ်ပြည်ကို လူ့ဘဝက မြင်နိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

မြင်နိုင်သူ ရှိတယ်၊ ဒါပေမယ့် လူတိုင်း မမြင်နိုင်ဘူး။

မေးခွန်း(ဂ)

ကမ္ဘာပျက်ပြီးလျှင် သတ္တဝါတွေ ဘယ်လိုပြန်ဖြစ်မှာလဲ?။

အဖြေ

ပြန်ဖြစ်ပုံကတော့ သတ္တဝါတွေဟာ ကမ္ဘာပျက်ပြီးတဲ့နောက်မှာ မပျက်ခင်က မေတ္တာဘာဝနာ ပွားကြသည့်အတွက်ကြောင့် တော်တော်များများဟာ ဗြဟ္မာ့ပြည် ရောက်သွားကြတယ်။ အဲဒီဗြဟ္မာ့ပြည် ရောက်သွားပြီး သူတို့ သက်တမ်းစေ့လို့ ဗြဟ္မာ့ပြည်က စုတေလာတဲ့အခါမှာ လူတွေဖြစ်တဲ့ နေရာမျိုးမှာ လာပြီးတော့ သတ္တဝါတွေ ပြန်ဖြစ်တယ်လို့ ဒီလိုဆိုတယ်။ သတ္တဝါဆိုတဲ့နေရာမှာ လူကို အဓိကထားပြောတာ။ တစ်ခြား သတ္တဝါတွေကတော့ တစ်ခြားနည်းမျိုးနဲ့ ဖြစ်ကြမှာပဲ၊ အဲဒီလို ပြန်ဖြစ်တာ။

ဒီလိုသတ္တဝါတွေ ဖြစ်လာပုံနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ သိပ္ပံကပြောတာတွေတို့၊ ဗုဒ္ဓစာပေအရဆိုတာတွေတို့၊ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ကွဲလွဲမှုတွေတော့ ရှိတာပေါ့။ သတ္တဝါဆိုတာကတော့ ဘယ်လိုဖြစ်လာလဲဆိုရင် သတ္တဝါမှန်သမျှဟာ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ကံတရား၊ ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ကိလေသာ။ ကံနဲ့ ကိလေသာ ပေါင်းစပ်ပြီးတော့ ဘဝတစ်ခုကို ဖန်တီးလာတာပဲဖြစ်တယ်။

အဲဒီမှာ ဥတုတို့ အာဟာရတို့က အကူအညီဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီလို ကမ္ဘာပျက်ပြီးတဲ့နောက်မှာ သတ္တဝါတွေ နေလို့ရတဲ့အချိန်မှာ သတ္တဝါတွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ဘဝတွေက တစ်နေရာစီက စုတေလာပြီး ဒီနေရာမှာ ပြန်ပြီးတော့ ဖြစ်လာကြတယ်လို့ ဒီလိုဆိုတယ်။

မေးခွန်း(ဃ)

နောက်ကမ္ဘာမှာ ဘာသာတွေ ကွဲမှာလား ?။

အဖြေ

ဒါက လူ့ရဲ့သမိုင်းဖြစ်စဉ်မှာ ကြည့်ရင်တော့ ဒီပုံစံအတိုင်းပဲ သွားမှာပဲ။ ဘာကြောင့် ဘာသာကွဲသလဲလို့ဆိုရင် လူတွေဟာ အယူအဆ မတူကြတာ။ ယုံကြည်ချက်ချင်း မတူကြတာ၊ ယုံကြည်ချက်ခြင်း မတူဘူးဆိုရင် မိသားစု တစ်ခုတည်းတင်ပဲ ကြည့်၊ ညှိလို့မရတာတွေ အများကြီးပဲ။ ခံယူချက်ခြင်း ကွဲပြားခြားနားနေတယ်။ အဲဒါ ဘာသာကွဲခြင်းရဲ့ အကြောင်းတစ်ခုပဲ။

၃၆။ မေးမြန်းသူ - မနန်းသီရိရတနာကျော် (နဝမတန်း)**မေးခွန်း(က)**

ငရဲ တကယ် ရှိပါသလား?။

အဖြေ

ဘုန်းကြီးတော့ ငရဲမမြင်ဖူးဘူး။ သို့သော် မကောင်းတာလုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဒုက္ခရောက်တဲ့ နေရာတော့ ရှိနိုင်တယ်။ လူ့ဘဝမှာ ကြည့်၊ ဒုစရိုက်သမားတွေ ထောင်ထဲမှာ အကျဉ်းချထားတယ်၊ ဒဏ်ခတ်ခံရတယ်။ တစ်ချို့နိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် ကြိမ်နဲ့ရိုက်တာရှိတယ်၊ သေဒဏ်ချတာတွေ ရှိတယ်။ ဒုစရိုက်သမားတွေ ခံရမယ့်နေရာရှိတယ်ဆိုတာ ဒီလိုတော့ မှန်းဆသိလို့ ရတယ်။

မေးခွန်း(ခ)

ယခု ဆုတ်ခေတ်လို့ ပြောနေကြပါတယ်။ ဘုရားသာသနာ ကွယ်ပျောက်နိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

မှန်တယ်၊ ဆုတ်ကပ်ဆိုတာ။ ဆုတ်ယုတ်လာတဲ့ခေတ်ဟာ ခုမှ စတာမဟုတ်ဘူး။ ဂေါတမဘုရား မပွင့်ခင်ကတည်းက လူလေးယောက် မှာ သုံးယောက်က တရားပျက်ပြီးတော့ တစ်ယောက်ပဲ လူကောင်းကျန်တဲ့ခေတ်၊ ဒါ 'ကလိယုဂ်' ဆုတ်ကပ်ကာလလို့ ခေါ်တယ်။ လေးယောက်မှာ သုံးယောက်က အဆိုး၊ တစ်ယောက်ပဲ အကောင်းရှိတယ်။

အဲဒီ ခေတ်ကာလ ဆုတ်တယ်ဆိုတာ ဘာတွေ ဆုတ်လာတုန်းလို့ ပြောမယ်ရင် ကိုယ်ကျင့်တရားတွေ ဆုတ်လာတယ် ဒါ နံပါတ်(၁)။ ကိုယ်ကျင့် တရားတွေ ပျက်ပြားလာသည့်အတွက်ကြောင့် ရာသီဥတုတွေ ပျက်ပြားလာ တယ်။ သီးနှံတွေက ရာသီဥတုပျက်ပြားတဲ့အပေါ်မှာ မြေဩဇာတွေ ခန်းခြောက်လာတယ်။ မြေဩဇာခန်းခြောက်တဲ့အပေါ်မှာ စိုက်ပျိုးတဲ့သီးနှံ တွေကလည်း အဆီဩဇာတွေ ယုတ်လျော့လာတယ်။

အဲဒီလို လူ့လောကကြီး ဆုတ်ယုတ်မှုဟာ ကိုယ်ကျင့်တရား ဆုတ် ယုတ်ပျက်ပြားမှုနဲ့ ဆက်နွှယ်ပြီးတော့ ဥတုတွေ ပျက်ပြားတယ်။ မြေဆီမြေလွှာ တွေ ပျက်ပြားတယ်။ နောက်ကျတော့ လူတွေစားတဲ့ အသီးအနှံတွေရဲ့ အဆီ ဩဇာလျော့တယ်။ အဲဒါကို အကြောင်းပြုပြီး လူတွေဟာ အသက်တိုလာ ကြတယ်။ ဒါကို ဆုတ်ခေတ်လို့ ခေါ်တယ်။

အဲဒီလို တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်ပြီး ဆုတ်လာတော့ ဘုရားသာသနာ ကွယ်ပျောက်နိုင်တာပေါ့။

မေးခွန်း(၈)

မည်သို့ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ကြမည်နည်း?။

အဖြေ

ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရမှာတော့ မိမိရဲ့ လက်ရှိဘဝမှာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်တွေကို မှတ်သားနာယူခြင်း၊ ကိုယ်တိုင် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ခြင်း၊ ကိုယ့်တစ်သက်တာမှာ ကိုယ့်ဘဝ သမိုင်းပေးတာဝန်လို့ ပြောတဲ့အတိုင်းပဲ ကိုယ့်ဘဝမှာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ထိန်းသိမ်းသွားကြမယ်၊ လက်ဆင့်ကမ်းသွားကြမယ်ဆိုရင်တော့ သာသနာဟာ ဆက်လက်တည်နေ ဦးမှာပဲ။

သင်ကြားခြင်း၊ သင်ပေးခြင်း၊ ပို့ချခြင်း၊ ကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ ကျင့်သုံး ခြင်း၊ ‘ပရိယတ္တိယေဝ သာသနဿ မူလံ’ ဆိုတဲ့အတိုင်း ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမ တွေကို သင်ယူကြမယ်၊ စဉ်ဆက်မပြတ် ပို့ချပေးကြမယ်ဆိုရင် ဒီတရားတော် တွေဟာ လူတွေရဲ့နှလုံးသားထဲ စဉ်ဆက်မပြတ် ရောက်သွားမယ်။ အဲဒါဆိုရင် ထိုက်သင့်သလောက်တော့ သာသနာဟာ တည်နေမှာပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ သာသနာတည်တဲ့ဖို့ဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမ တရားတော်တွေကို

သင်ယူခြင်း၊ ပို့ချခြင်းဟာ အခြေခံ အကျဆုံးပဲ။ နာယူရမယ်၊ သင်ယူရမယ်၊ မှတ်သားရမယ်၊ လိုက်နာကျင့်သုံးရမယ်။

မေးခွန်း(ဃ)

သရဲ၊ တစ္ဆေ၊ ဖုတ်၊ မှင်စာ တကယ်ရှိပါသလား?။

အဖြေ

ဒါတွေက စာပေတွေထဲမှာတော့ ရှိတယ်လို့ ဆိုထားတယ်။ တွေ့ဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိတယ်။ လူတိုင်းလူတိုင်းတော့ တွေ့ချင်မှ တွေ့မှာပေါ့။ ရှိတယ်လို့ဆိုတာကတော့ စကားလုံးတွေလည်း ရှိတယ်။ အခြောက်ခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိတယ်။ တွေ့ကြုံမှုတွေရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ယုံတဲ့လူ ရှိသလို မယုံတဲ့လူလည်း ရှိတယ်။ ယုံတာမယုံတာ အပထား၊ ရှိတာ မရှိတာသာ အဓိက။ ရှိပြီးမှ ကိုယ်မြင်ချင်မှ မြင်မှာပေါ့။

မေးခွန်း(င)

တစ်မျိုးက မြင်ရသည်ဟု ပြောပါသည်။ မှန်ပါသလား?။

အဖြေ

မြင်တဲ့လူကတော့ သူမြင်လို့ မြင်တယ်လို့ ပြောတာ၊ ဒါ မှန်ပါ တယ်။ ဘုန်းကြီးတို့တောင် ငယ်ငယ်တုန်းက လူမပါဘဲနဲ့ ဝါးလုံးကြီး တစ်လုံးက လွင့်ယုံလာပြီးတော့ ကိုယ့်နောက်ကျောနားလေးမှာ သစ်ပင်ကြီးကို ငြိမ်းကနဲ ရိုက်လိုက်တာ၊ ဒါ ကိုယ်တိုင်မြင်ခဲ့တာပဲ။ ပြီးတော့ ရိုက်တဲ့အသံလည်း ကြားလိုက်တယ်။ ပြီးရင် ဒီဝါးလုံးကြီးက ပျောက်သွားတယ်။ လူလည်း မရှိဘူး။ အဝေးက ပစ်လိုက်တဲ့ဝါးလုံးဆိုရင်တော့ ဝါးလုံးက ဘုတ်ကနဲ အောက်ကျမှာပဲ။ ခု ဝါးလုံးလည်း မရှိဘူး၊ ရိုက်တဲ့နေရာမှာပဲ ဖြောင်းကနဲဆို ပျောက်သွားတယ်။ ဒါကို ကျန်တဲ့လူကတော့ ယုံချင်မှယုံမယ်။ ကိုယ်တွေ့တာကို ကိုယ်ပြောပြတာ။ ဒါမျိုးတွေကတော့ ရှိနိုင်တယ်လို့ပဲ ပြောရမှာပဲ။

မေးခွန်း(စ)

စစ်သားတွေ နိုင်ငံကို ကာကွယ်ရန် အသက်သတ်လျှင် ငရဲကြီး အပြစ်ဖြစ်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒါက စိတ်ဓာတ်နဲ့ သက်ဆိုင်တယ်။ သတ်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ပဲ သတ်သတ် ပါဏာတိပါတဆိုတော့ အပြစ်ရှိတာပဲ။ အပြစ်မရှိဘူးလို့ ပြောလို့မရဘူး။ သတ်တယ်ဆိုတဲ့အလုပ်ဟာ အပြစ်ရှိတဲ့အလုပ်ပဲ။

သို့သော် သူ့ရဲ့ intention က ဘာလဲ။ intention ပေါ်မှာ မူတည်သေးတယ်။ တိုင်းပြည်ကို ဒုက္ခပေးမယ့်လူကို သတ်တာလား? သူတော်ကောင်းကို သတ်တာလား? ကွဲပြားခြားနားသေးတယ်။ ကျန်တဲ့လူတွေကို ဒုက္ခမရောက်အောင်ဆိုပြီး ကာကွယ်တာဆိုရင် တစ်ဖက်မှာ သူက ကုသိုလ်ပြန်ဖြစ်တယ်။ သတ်တာကျတော့ အကုသိုလ်။

တစ်ဖက်က ဒီလူကို အရှင်ထားရင် လူတွေ ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်။ ဆိုပါစို့- ခွေးရူးတစ်ကောင်က လိုက်ကိုက်နေတယ်။ ဒီခွေးရူး အရှင်ထားရင် လူတွေအကုန်လုံး ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်။ အဲဒီခွေးရူးကို သတ်မယ်။ သတ်တယ်ဆိုတာတော့ အကုသိုလ်ဖြစ်မှာပဲ။ သို့သော် ကျန်တဲ့လူတွေအပေါ်မှာ မေတ္တာထားခြင်းကတော့ ကုသိုလ်လို့ ပြောရမယ်။ အဲဒီတော့ ကုသိုလ်တစ်ပိုင်း၊ အကုသိုလ်တစ်ပိုင်းပေါ့။ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ အလုပ်တိုင်းဟာ အကုသိုလ်ချည်းပဲ ပြောလို့မရဘူး။ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခု ရှိတယ်။

မေးခွန်း(ဆ)

ယခုဘဝတွင် ဆုံတွေ့နေရသော မိသားစုများနှင့် နောက်ဘဝတွင် ပြန်ဆုံမှာလား?။

အဖြေ

အတိအကျ ပြောလို့မရဘူး။ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတာကတော့

- သမသဒ္ဓါ = သဒ္ဓါတရားချင်း တူရင်
- သမသီလာ = တူညီသော သီလရှိရင်
- သမစာဂါ = တူညီသော ဒါနကောင်းမှု စွန့်လွှတ်မှုရှိရင်
- သမပညာ = တူညီသော အသိဉာဏ်ရှိရင်

ဆုံချင်တဲ့စိတ်ဓာတ်လည်း ရှိမယ်ဆိုရင်တော့ ဘဝဆက်တိုင်းမှာ ဆုံတတ်တယ်လို့ ဒီလိုဆိုတယ်။ အဲဒီအခြေအနေတွေပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ ဆုံနိုင်တယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။

၃၇။ မေးမြန်းသူ- မရွှေပိုးဥ (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

နိဗ္ဗာန်ရောက်ရင် ဘာဖြစ်သွားမှာလဲ?။

အဖြေ

နိဗ္ဗာန်ရောက်ရင် ဘာမှ မဖြစ်တော့ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်မှာ ဘဝဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်မှု မရှိတော့တာ။ အကြောင်းတရားတွေ ဖယ်လိုက်လို့ အကျိုးတရားရပ်ဆိုင်းသွားတဲ့ အနေအထားတစ်ခုကို နိဗ္ဗာန်လို့ ခေါ်တာ။ အဲဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေက လွတ်ကင်းသွားခြင်း၊ တွယ်တာမှုတဏှာ လွတ်မြောက်သွားသည့်အတွက်ကြောင့် ထိုတွယ်တာမှုတဏှာကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ဘဝ ဒုက္ခတွေက လွတ်မြောက်သွားတာ၊ ဒါကို နိဗ္ဗာန်လို့ ခေါ်တာ။

မေးခွန်း(ခ)

မည်သူမျှ မထိခိုက်သော လောကနိယာမ ချိုးဖောက်ခြင်းက အပြစ်ဖြစ်ပါသလား?။

အဖြေ

ဘာကို ဆိုလိုမှန်း ဒီမေးခွန်းက မထင်ရှားဘူး။ မည်သူမျှ မထိခိုက်သော လောကနိယာမ ချိုးဖောက်တယ်ဆိုတာ တစ်ဖက်သားကို ထိခိုက်ရင်တော့ အပြစ်ဖြစ်မှာပဲ။ ပြီးတော့ သူများကို မထိခိုက်သော်လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိခိုက်ရင်လည်း အပြစ်ဖြစ်တယ်။

ဆိုပါစို့- အရက်သောက်တယ်၊ သောက်ပြီးတော့ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် ကိုယ့်ဟာကိုယ် မှောက်ပြီး အိပ်နေတယ်။ ဘယ်သူမှ မထိခိုက်ဘူးလို့ ပြောလို့ရတယ်။ သို့သော် သူ့မှာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ရနိုင်တဲ့ အသိပညာတွေ၊ စီးပွားဥစ္စာတွေ ဒါတွေ မရတော့ဘူး။ မရတာ သူ့ ထိခိုက်တယ်။ သောက်သူကိုယ်တိုင်ကို ထိခိုက်တယ်။ အဲဒါလည်း အပြစ်လို့ ခေါ်တယ်။ အများထိခိုက်မှ အပြစ်မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ကို ထိခိုက်ရင်လည်း အပြစ်ပဲ။ သူများထိခိုက်ရင်လည်း အပြစ်ပဲ။ နှစ်ဦးလုံး ထိခိုက်ရင်လည်း အပြစ်ပဲ။ အဲဒီရှုထောင့်က ပြောမယ်ဆိုရင် ထိခိုက်နစ်နာမှု မှန်သမျှဟာ အပြစ်လို့ ဆိုလို့ရတယ်။

မေးခွန်း(၈)

ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များ ဆံပင် ဆံတော်ပါပြီ၊ သံဃာတော်များ ဆံတော် မပါတာ ဘာကြောင့်ပါလဲ?။

အဖြေ

ဒါက သဘောပေါက်ရမှာက မြတ်စွာဘုရားဟာ အလောင်းတော် ဘဝက တောထွက်တော့ ဆံထုံးကို အရင်းကနေ ဖြတ်လိုက်တဲ့အခါ ဆံပင် လက်နှစ်သစ်လောက် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ခေါင်းပေါ်မှာ ကျန်နေတယ်။ စုထုံး ထားတဲ့အထုံးလေး အောက်ခြေကနေ ဖြတ်လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီ ဆံထုံးက ပြေကျမသွားဘဲနဲ့ ကော်စေးနဲ့ကပ်ထားသလို ဆံပင်က သူ့ဟာသူ စုစုချွန်ချွန် လေး ဖြစ်နေတာကို ပန်းပုဆရာတွေရဲ့ကောင်းမှုကြောင့် ဆံထုံးကြီး ဖြစ်နေ တယ်။ တကယ်ကတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ပန်းပုဆရာတွေက သူတို့ စိတ်ကူးနဲ့ သူတို့ ထုလို့ ဒီလိုဖြစ်တာ။

တစ်ချို့ကလည်း ကေတုမာလာ သျှောင်လျှံရဲ့ အရောင် ဖိတ်ဖိတ် တောက်တာကို ထည့်ထုတ်ယူလို့ဆိုတယ်။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ခေါင်းတော်မှာ စုစုချွန်ချွန်လေးက ဆံထုံးထုံးပြီးတော့ ထိုထုံးတဲ့ဆံထုံးကို အခြေကနေ ဖြတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် အဲဒီဆံပင်ဟာ စုစုချွန်ချွန်လေး လက် နှစ်သစ်လောက်ပဲ ရှိတယ်။

ရဟန်းတော်တွေကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီလက်နှစ်သစ် လောက်ထိအောင် ထားလို့ရတယ်။ ခေါင်းမရိတ်ဘဲနဲ့ နှစ်လနေလို့ရတယ်။ ဆံပင်အရှည်အနေနဲ့က လက်နှစ်သစ်ထားလို့ရတယ်။ သို့သော် ပမာဏ အားဖြင့် လက်နှစ်သစ်ထက် မရှည်ရဘူး။ ပြီးတော့ လအားဖြင့်လည်း နှစ်လထက် မပိုရဘူး။ ဆံပင်သန်တာ မသန်တာ ကွဲပြားခြားနားမှုရှိသည့် အတွက်ကြောင့် လက်နှစ်သစ်နဲ့လည်း ကန့်သတ်တယ်၊ နှစ်လနဲ့လည်း ကန့် သတ်ထားတယ်။

အဲဒီတော့ ရဟန်းတော်တွေရဲ့ခေါင်းဟာ ဒီကနေ့ ခေါင်းကို မကြည့်နဲ့၊ ဘောလုံးသမားခေါင်းလည်း ဆံပင်မရှိဘူး၊ ပြောင်နေတာ အခုက။ ပြောင် အောင် ရိတ်ကြလို့ ပြောင်တာပါ။ ဘုန်းကြီးတွေလည်း တကယ်ဆိုရင် ဆံပင် က လက်နှစ်သစ်လောက်ထိအောင် ထားလို့ရတယ်။ မြတ်စွာဘုရားကျတော့ ခေါင်းရိတ်ရတယ် မရှိတော့ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အံ့ဖွယ်တွေထဲမှာ မင်းသား

ဘဝက တောထွက်လာတဲ့ အချိန်မှာပဲ သန်လျက်ဓားနဲ့ ဆံထုံးကို အရင်းက နေ ဖြတ်လိုက်တဲ့အချိန်က စပြီးတော့ ဆံပင်ရဲ့ပြောင်းလဲမှုတွေ မရှိတော့ဘူး။ အဲဒီပုံစံအတိုင်းနေတာ၊ ဒါကြောင့် မို့ အဲဒီပုံစံကိုယူပြီးတော့ ထုလို့ ဖြစ်တာ။

မေးခွန်း(ဃ)

နတ်ပြည် တကယ်ရှိလား? ဘယ်နားမှာ ရှိပါသလဲ?။

အဖြေ

ကောင်းတာလုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အင်မတန်မှ လူသားထဲမှာလည်း ပဲ သီလလည်း သိပ်ပြီးတော့ ရှိတယ်။ ဒါနကောင်းမှုလည်း ပိုပြီး လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီလို ဒါနသီလ ထူးထူးချွန်ချွန်လုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် လူ့ပြည်မှာ မတူကြဘူး။ အဲဒီလို လုပ်တာချင်း မတူဘဲနဲ့ အဲဒီ အကျိုးကျတော့ သွားတူတယ်ဆိုတာ မဖြစ်သင့်ဘူးလေ။ ဒါကြောင့်မို့ နတ်ပြည်ဆိုတာ ရှိတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် လူသားတွေထဲ မှာလည်း ဒါနကောင်းမှုလုပ်တာ တစ်ချို့က တော်ရုံသင့်ရုံလေး လုပ်တယ်။ မလှူတဲ့လူလဲရှိတယ်။ သီလလည်း တော်ရုံသင့်ရုံ ဆောက်တည်တဲ့လူ ရှိတယ်။ မဆောက်တည်တဲ့လူလည်း ရှိတယ်။

တစ်ချို့ကျတော့ လေးလေးစားစား စွဲစွဲမြဲမြဲ ဒါနကောင်းမှုလည်း လုပ်တယ်။ သီလကိုလည်း အင်မတန် လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ဖြစ်ရာဘုံဟာ နတ်ပြည်ပဲဖြစ်မှာပေါ့။ ဒါကြောင့်မို့ အကြောင်း တရားတွေကိုကြည့်ရင် အကျိုးတရားဆိုတာကို သိရတယ်။ ဒါ အနုမာနလို့ ခေါ်တယ်။ အကြောင်းကြည့်ပြီးတော့ အကျိုးကိုထုတ်တာ။ ဒီလိုပဲ အကြောင်း ကို မြင်ရင် အကျိုးကို သတ်မှတ်ဖော်ပြနိုင်တယ်။ အကျိုးမြင်ရင်လည်း အကြောင်းတရားကို သိနိုင်တယ်။ ခုခေတ် ကြည့်လေ၊ အသက်ရှည်ပြီး ကျန်းမာတဲ့ အဖိုးအဖွားတွေ တွေ့လိုက်ရင် သီလကောင်းလိုက်တာနဲ့ ပြောကြ တယ်။ ဒါ အကျိုးကြည့်ပြီး အကြောင်းကို ပြောတဲ့သဘော။

အဲဒီလိုပဲ အခုခေတ် လုပ်နေတဲ့အကြောင်းတရားတွေ လုပ်နေတာ ကို ကြည့်ပြီး ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ကောင်းရာသုဂတိဘုံ ရောက်ဦးမှာပဲ။ သူ့ အလုပ်နဲ့တန်တဲ့ဘုံဆိုတာတော့ ရှိရမှာပေါ့။ လူလည်းလူချင်း တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မတူနိုင်ဘူးလေ၊ ချမ်းသာတဲ့လူ၊ ဆင်းရဲတဲ့လူ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး

မတူသလို အဲဒီလို ကွဲပြားခြားနားမှု အဆင့်ချင်းဟာ လူတွေလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်တွေက အဆင့်ချင်း ကံတရားကနေ ခွဲခြားပေးသွားတာ ဖြစ်သောကြောင့် ကံတရားရဲ့မတူညီမှုကို အကြောင်းပြုပြီး ကံတရားက ဖန်တီးတဲ့ ဘုံတွေဟာ မတူညီဘူးဆိုတာ အကြောင်းကိုကြည့်ပြီး အကျိုးကို ပြောလို့ရတယ်လို့ ဒီလိုဆိုနိုင်တယ်။

ဘယ်နားမှာ ရှိသလဲဆိုတာ လူတွေနဲ့အတူတူ ဘုမ္မစိုးနတ် ဆိုတာတော့ လူ့ပြည်မှာပဲ ရှိတယ်။ ကောင်းကင်ဘုံရှိတဲ့နတ်တွေ ရှိတယ်၊ ဘုမ္မစိုးနတ် ရှိတယ်၊ အာကသဌဆိုတဲ့ ကောင်းကင်ဘုံကနတ်တွေ၊ ဘုမ္မာဒေဝါလို့ဆိုတဲ့ မြေပြင်မှာ လူတွေနဲ့အတူတူ ရုက္ခစိုးတို့၊ အိမ်စောင့်နတ်တို့၊ ကျောင်းစောင့်နတ်တို့၊ ဒါမျိုးတွေလည်း ရှိတယ်။ သူတို့ကံအားလျော်စွာဖြစ်တာတွေ ရှိကြတယ်။

၃၈။ မေးမြန်းသူ- မအိမ့်ရွှေရည်လဲ့ (နဝမတန်း)
မေးခွန်း(က)

တပည့်တော်မ ရှိသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်ဘုရား၊ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီး နောက်ခန္ဓာအသစ် ဖြစ်ပါသလား?။

အဖြေ
မဖြစ်ပါဘူး။

မေးခွန်း(ခ)
ယခု နိဗ္ဗာန်တွင် ရှိပါသေးသလား?။

အဖြေ
နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘုံမဟုတ်ဘူး။ ချုပ်ငြိမ်းသွားတာကို ပြောတာ။

မေးခွန်း(ဂ)
နိဗ္ဗာန်တွင် သေဆုံးခြင်း ရှိပါသလား?။

အဖြေ
နိဗ္ဗာန်မှာ ဘဝဆိုတာ မရှိသည့်အတွက်ကြောင့်၊ မွေးဖွားခြင်း မရှိဘူး၊

မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် သေဆုံးခြင်း မရှိဘူး။ သေဆုံးခြင်းဆိုတာ မွေးဖွားခြင်းရှိမှ ဖြစ်တယ်။ မွေးဖွားခြင်းမရှိဘူးဆိုရင် သေဆုံးခြင်းလည်း မရှိဘူး။ စတင်ခြင်းမရှိရင် ပြီးဆုံးခြင်းမရှိဘူး။ စတင်ခြင်းရှိရင် ပြီးဆုံးခြင်းရှိမယ်။ လောကရဲ့ သဘာဝ။

မေးခွန်း(ဃ)

နိဗ္ဗာန်၏ချမ်းသာခြင်းများကို ရှင်းပြပါ။

အဖြေ

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတာဟာ ခံစားမှုကင်းတဲ့ချမ်းသာမျိုးကို ဆိုလိုတယ်။ သန္တိသုခ၊ စိတ်က ခံစားလို့ရတဲ့ချမ်းသာမျိုး၊ ဥပမာမယ်- လူတွေက New Year မှာ ပျော်ကြတယ်။ Happy New Year ဆိုပြီးတော့ အော်ကြတယ်။ ပျော်စရာအာရုံတွေနဲ့ပျော်တဲ့ ချမ်းသာမျိုးက တစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒီ ပျော်စရာတွေ မပါဘဲနဲ့ တိတ်တိတ်ကလေး တစ်ယောက်တည်း အေးအေးချမ်းချမ်း နှစ်ခြိုက်လို့ အေးအေး ချမ်းချမ်းလေး နေရတယ်။ အေးအေးချမ်းချမ်းလေး အိပ်လို့ အိပ်မောကျပြီး နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်အိပ်ရတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ အိပ်ရေးဝလို့ နိုးလာတဲ့အခါ အိပ်ရတာ ကောင်းလိုက်တာလို့ပြောတယ်။ ဘာကောင်းတာတုန်းလို့ မေးကြည့်ပေါ့။ သူအိပ်တုန်းက ဘာသိလဲ? ဘာမှ မသိဘူး။ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ရတာ ကောင်းလိုက်တာလို့ ပြောသလိုပဲ၊ နှိုင်းဆကြည့်မယ်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဟာ ခံစားမှုမရှိဘဲနဲ့ တည်ငြိမ်အေးချမ်းတဲ့ ချမ်းသာမျိုးဖြစ်လို့ ကောင်းတယ်လို့ ပြောတာ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ ဒါ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ချမ်းသာခြင်းပဲ။ ဒုက္ခ သုခမရှိတာ၊ အိုရတာ မရှိတာ၊ နာရတာ မရှိတာ၊ ဖြစ်တာ မရှိတာ၊ ခံစားမှု မရှိတာ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ချမ်းသာ။

ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ရှင်သာရိပုတ္တရာမိန့်ကြားတဲ့စကားက အလွန်မှတ်သားစရာကောင်းတယ်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာက “ငါ့ရှင် ရဟန်းတို့၊ နိဗ္ဗာန်ဟာ အလွန်ချမ်းသာတယ်”လို့ ပြောတော့ ရှင်ဥဒါယိက “အရှင်ဘုရား နိဗ္ဗာန်မှာ ခံစားမှုဝေဒနာမရှိဘူး မဟုတ်လား”လို့ မေးတော့ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြေတယ် “အဲဒီခံစားမှုဝေဒနာမရှိတာကိုက ချမ်းသာတယ်” လို့ ဒီလို ဖြေခဲ့တယ်။

အဲဒီတော့ ချမ်းသာမှုဆိုတာ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ ခုနကလို အိပ်ရတဲ့

အချိန်မှာ ချမ်းသာတာနဲ့ ထမင်းစားရလို့ ဝလို့၊ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ပျော်ရလို့ ချမ်းသာတဲ့ချမ်းသာမျိုးက တစ်ခု။ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် တစ်ယောက်တည်း အိပ်မောကျပြီး နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်ရတဲ့ ချမ်းသာမျိုးက တစ်မျိုး၊ မတူကြဘူးလို့ ဒီလိုပဲ မှတ်ထား။

၃၉။ မေးမြန်းသူ - မဖူးမြတ်စိုးဇော် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

အရှင်ဘုရား နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘယ်လို ချမ်းသာမျိုး ဖြစ်ပါသလဲ?။

အဖြေ ခုန ပြောတဲ့အတိုင်းပဲ။

မေး(ခ)

ဘဝတွေ ဆက်မရှိတော့ဘူးဆိုရင် အမှုန့်တွေလို ပျောက်သွားမှာလား?။

အဖြေ

ဘဝတွေ မရှိဘူးဆိုတာ ဘဝဆိုတာ becoming ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပေါ်လာတာကို ဘဝလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဟာ စဉ်းစားကြည့်၊ ဖြစ်လာခြင်းဟာ ပျက်စီးခြင်းမှာ အဆုံးသတ်တယ်။ ဘယ်အရာပဲဖြစ်ဖြစ် စတင်ခြင်းသည် ပြီးဆုံးခြင်းရှိမည်။ နုပျိုခြင်းသည် အိုမင်းခြင်းမှာ ဆုံးမယ်၊ ရောဂါကင်းခြင်းသည် ရောဂါဖြစ်ခြင်းမှာ ဆုံးမယ်၊ အစရှိရင် အဆုံးရှိတယ်ဆိုတဲ့သဘောပဲ။

အဲဒီတော့ ဘဝမရှိတော့ဘူးဆိုရင် ဘဝနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဒုက္ခတွေလည်း မရှိတော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတယ်။

မေးခွန်း(ဂ)

နိဗ္ဗာန်၏အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြပါ။

အဖြေ

ခုနက ရှင်းတဲ့ထဲမှာ ပါသွားပါပြီ။

၄၀။ မေးမြန်းသူ- မောင်ပါးစင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

နိဗ္ဗာန်အကြောင်း ပြောပြပေးပါဘုရား?။

အဖြေ

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာဟာ အခုလက်ရှိဘဝအနေထားကို ကြည့်လိုက်။ လူတွေဟာ ခန္ဓာငါးပါးရထားတယ်။ ခန္ဓာတွေ ရထားတယ်ဆိုတာ ရုပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကာယ၊ မနဆိုတာတွေ ရထားတယ်။

အဲဒီရထားတဲ့ဟာတွေက တစ်ခုမှ မမြဲဘူး၊ မမြဲရုံတင် မကဘူး၊ ဒုက္ခပေးတယ်။ ဒါတွေကိုအကြောင်းပြုပြီး ရောဂါဖြစ်တာတို့ ဘာတို့။ သူနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ဒုက္ခတွေ အများကြီးဝင်လာတယ်။ မတည်မြဲတာရယ်၊ ဒုက္ခဖြစ်တာရယ် ဒါတွေ လာတယ်။ အဲဒီတော့ ခန္ဓာငါးပါးထဲက ဘယ်လိုဒုက္ခပေးနေတယ် ဆိုတာကို စဉ်းစားတတ်ရင် ခန္ဓာငါးပါးမရှိရင် ဒီဒုက္ခတွေ မရှိဘူးဆိုတာ နားလည်သွားနိုင်တယ်။

အဲဒီခန္ဓာငါးပါး မဖြစ်တာဟာ နိဗ္ဗာန်ပဲ။ ခန္ဓာငါးပါးရှိနေသမျှကတော့ ဒီဒုက္ခတွေကို ရင်ဆိုင်ရမှာပဲ။ ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်ဖို့ အကြောင်းတရားတွေ ရှင်းပစ်လိုက်သည့်အတွက်ကြောင့် ဒီအကြောင်းတရားတွေက မလာတော့ဘူးဆိုရင် ခန္ဓာငါးပါးလည်း မဖြစ်တော့ဘူး၊ တရားကျင့်စဉ် အနေနဲ့ ကျင့်လိုက်လို့ ခန္ဓာငါးပါး လုံးဝချုပ်ငြိမ်းသွားပြီ၊ မဖြစ်တော့ဘူးဆိုရင် ခန္ဓာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ဒုက္ခတွေ တစ်ခုမှ မဖြစ်တော့ဘူး။ အဲဒီလို ဒုက္ခတွေ အဆုံးသတ်သွားတာကို နိဗ္ဗာန်လို့ ခေါ်တယ်။ နားလည်ဖို့ရာအတွက် ဒီလိုပဲ မှတ်သားထားပါ။

၄၁။ မေးမြန်းသူ- မောင်ညီလင်းသန့် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း

အရင်ဘဝက ကံတွေ ဝဋ်တွေ ယခုဘဝနှင့် ဆိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

အရင်ဘဝက လုပ်ထားတဲ့ကံတွေဟာ လူတွေမှာ အရိပ်သဖွယ်ပါနေတယ်။ ဘယ်မှာ ကံတွေက ပါနေတုန်းဆိုရင် mental process

လို့ခေါ်တဲ့ စိတ်ဖြစ်စဉ်ကြီးထဲမှာ။ စိတ်ဖြစ်စဉ်ဆိုတာ ပျက်မသွားသည့်အတွက် ကြောင့် သူက ရှေ့စိတ်ချုပ်သွားရင် နောက်စိတ်ထဲမှာ ဒီလို စဉ်ဆက် မပျက် ပါနေမှာပဲ။ ပါနေသည့်အတွက်ကြောင့် ယခုဘဝနဲ့လည်း သက်ဆိုင်တယ်လို့ပဲ ပြောရမယ်။

ဖြစ်လေရာဘဝမှာ ကိုယ့်ထဲမှာ positive အနေနဲ့ ရှိနေတယ်။ ရှိနေ တော့ သူဟာ အကျိုးပေးဖို့ အခွင့်အလမ်းကြုံလာတယ်ဆိုရင် အကျိုးပေးမှာ ဖြစ်လို့ သူဟာ ဒီဘဝနဲ့လည်း သက်ဆိုင်တယ်လို့ အတိတ်ဘဝ ကံတွေဟာ အကြောင်းညီညွတ်ရင် ဒီဘဝမှာလည်း အကျိုးပေးနိုင်တယ်လို့ ဒီလို မှတ်ယူရ မှာပဲဖြစ်တယ်။

၄၂။ မေးမြန်းသူ- Australia နိုင်ငံ Sydney မှာ ကျောင်းတက်နေတဲ့ မအိသဉ္ဇာကျော်

မေးခွန်း(က)

ဘုရားစာရွတ်ချိန်၊ ပုတီးစိပ်ချိန်၌ စိတ်ကို ဘယ်လိုထားရမှာပါလဲ ဘုရား?။

အဖြေ

ဘုရားစာရွတ်နေပြီဆိုရင်ကတော့ ဘုရားစာရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကို သိရှိ နားလည်ပြီး ရွတ်မယ်ဆိုရင် ပိုပြီးတော့ တန်ဖိုးရှိမယ်။ အဲဒီလို မသိဘူး၊ ဘုရားစာအနေနဲ့ ပူဇော်တဲ့အနေနဲ့ ရွတ်တယ်ဆိုရင်လည်း အကျိုးမရှိဘူး တော့ မဟုတ်ဘူး၊ အကျိုးရှိတယ်။ ဆိုလိုတာက အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ပြီး ရွတ်ရင် ပိုအကျိုးရှိတယ်။ ဥပမာ-ပရိတ်တရားတော်ထဲက မေတ္တာသုတ်မှာ-
မာတာ ယထာ နိယံပုတ္တံ ၊ မာယုသာ ဧကပုတ္တံ မနုရက္ခေ။

ဝေဗ္ဗိ သဗ္ဗဘူတေသု ၊ မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာကံ။

မိခင်ဟာ တစ်ဦးတည်းသော မိမိရဲ့ရင်သွေး သားငယ်အတွက် အသက်ပေးပြီးတော့ စောင့်ရှောက်သလို သတ္တဝါတွေအားလုံးအပေါ်မှာ မိခင်မေတ္တာမျိုး ထားနိုင်အောင် ကြိုးစားပါလို့ ဒီလိုဆိုတယ်။

အဲဒီအဓိပ္ပာယ်လေးကို နားလည်ပြီး ရွတ်မယ်ဆိုရင် အဲဒီအတိုင်း သဘောပေါက်ပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်တာဖြစ်လို့ ရွတ်မယ်ဆိုရင်တော့

စိတ်ကို မိမိ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်မှာ ထားပြီးရွတ်ရင် ပိုကောင်းတယ်။

ပုတီးစိပ်ချိန်၌ စိတ်ကို ဘယ်လိုထားရမလဲဆိုတာကျတော့ ပုတီးစိပ်တာက ဘုရားဂုဏ်တော်နဲ့ ပုတီးစိပ်တယ်ဆိုရင် ဘုရားဂုဏ်တော်ပေါ်မှာ၊ ကိုယ်စိပ်နေတဲ့ဂုဏ်တော်ပေါ်မှာ စိတ်ရောက်ဖို့က အရေးကြီးတယ်။ ပုတီးလုံးပေါ်မှာ စိတ်ရောက်တာက သိပ်ပြီး တန်ဖိုးမရှိဘူး။ ပုတီးဆိုတာ ဂုဏ်တော်ပေါ်မှာ စိတ်ရောက်တဲ့အကြိမ် ဘယ်လောက်ရှိသလဲဆိုတာ မှတ်တမ်းတင်ဖို့သာ ပုတီးကို အသုံးပြုတာ ဖြစ်တယ်။ ပုတီးလုံးပေါ်နဲ့ အရေအတွက်ပေါ်မှာ စိတ်ရောက်တာကတော့ သိပ်တန်ဖိုးမရှိဘူး။ ဘုရားရဲ့ဂုဏ်တော်ပေါ်မှာ စိတ်ရောက်အောင် လုပ်ပြီးတော့ ပုတီးစိပ်သင့်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

focusကို စာမှာ ထားရမှာလား? ဘုရားကို စိတ်ထဲထားရ မှာလား?။

အဖြေ

စာကိုရွတ်တယ်ဆိုရင် စာထဲမှာပဲ အာရုံစိုက်ပြီးရွတ်တာ ပိုကောင်းတယ်။ အဲဒီအတိုင်းပဲ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ပြီးတော့ ရွတ်ရမှာဖြစ်တယ်။ ဘုရားကို စိတ်ထဲထားဆိုတဲ့နေရာမှာ ‘အရဟံ’လို့ ပုတီးစိပ်ရင် အရဟံရဲ့ အဓိပ္ပာယ်၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ကြည်ညိုဖွယ်ရာကောင်းတဲ့ ဂုဏ်အရည်အချင်းကို အာရုံပြုပြီး ဒီလိုပုတီးစိပ်မှ ပိုပြီးတော့ တန်ဖိုးရှိတယ်။ ဒါကြောင့် focus ထားတဲ့နေရာမှာ စာရဲ့အဓိပ္ပာယ်၊ စာကြောင်း အဲဒီပေါ်မှာ focus ထားသင့်တယ်။ ပုတီးစိပ်တဲ့အခါမှာ ဘုရားဂုဏ်တော်အပေါ်မှာ အာရုံ focus ထားသင့်တယ်လို့ ဒီလိုပဲ မှတ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

ဒီနေ့တော့ ဒီလောက်နဲ့ပဲ ပြီးကြရအောင်။

သာဓု သာဓု သာဓု။

မန္တလေးမြို့၊
 CAE ကိုယ်ပိုင်အထက်တန်းကျောင်း
 ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ၏
 ဓမ္မဓမ္မခွန်းများကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း
 အပိုင်း(၃)

မှတ်တမ်း

၁၃၇၈-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း(၁၀)ရက်၊ ၂၀၁၇-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
 (၆)ရက်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လှည်းကူးမြို့နယ်၊ ငါးဆူတောင်ဒေသ၊
 ဓမ္မဝိနယစင်တာ Institute of Dhamma Education ဓမ္မပညာသင်တန်း
 ကျောင်း စာသင်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် ဓမ္မသဘင်

၄၃။ မေးမြန်းသူ- ငြိမ်းဇေလ (ဒသမတန်း)
မေးခွန်း(က)

လူ့ဘဝတွင် အကောင်းအဆိုးများ အမြဲရောထွေးနေမှာလား?။

အဖြေ

ဘဝဆိုသည်မှာ အကောင်းနဲ့အဆိုး ရောနှောနေတာပဲ ဖြစ်တယ်။
 လူ့ဘဝမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်ဘဝမှာပဲဖြစ်ဖြစ် အကောင်းနဲ့အဆိုးဆိုတာ
 ရောထွေးနေတာပဲဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

နိဗ္ဗာန်တွင် အိုနာသေမရှိရင် ဘာတွေရှိလဲ?။

အဖြေ

အိုနာသေဆိုတာ ရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေ ရှိတဲ့နေရာမှာသာ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းဆိုတာ ဖြစ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်မှာ ရုပ်လည်း မရှိဘူး၊ နာမ်လည်း မရှိဘူး။ ရုပ်နာမ်မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် အိုခြင်းဆိုတဲ့သဘော၊ နာခြင်းဆိုတဲ့ သဘော၊ သေခြင်းဆိုတဲ့သဘောလည်း မရှိဘူး။ ခန္ဓာငါးပါး အကြောင်း တရားတွေ ချုပ်ငြိမ်းသွားလို့၊ ခန္ဓာငါးပါးချုပ်ငြိမ်းသွားတဲ့ အငြိမ်းစိတ်သဘော သာလျှင် နိဗ္ဗာန်ရဲ့အရှိ ဖြစ်တယ်။ အိုနာသေဆိုတဲ့ ဒုက္ခတွေရဲ့ ချုပ်ငြိမ်းမှု သဘောသာလျှင် ရှိတယ်။

မေးခွန်း(ဂ)

ကျောင်းသားများအတွက် ဘယ်တရားများကို ဦးစားပေး နာရပါ မလဲ?။

အဖြေ

ကျောင်းသားဆိုတော့ ငယ်ရွယ်တဲ့ဘဝမှာဆိုရင် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်မှု၊ လုံ့လဝီရိယနဲ့ အသိပညာရအောင် ကြိုးစားမှုဆိုတာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်မှု၊ စိတ်နေသဘောထား မှန်ကန်မှု၊ အသိပညာတိုးတက်မှုဆိုတာတွေကို ညွှန်ပြတဲ့တရားမျိုး အခြေခံထားပြီးတော့ ကြိုးစားနာသင့်တယ်။

တရားဆိုတာတော့ နာသင့်တာတွေချည်းပါပဲ။ သို့သော် လူတွေရဲ့ အခြေခံသဘောဟာ ကိုယ်ကျင့်သီလ ကောင်းဖို့လိုတယ်။ အရာရာမှာ ကြိုးစားအားထုတ်ဖို့ ပညာရှိအောင် ကြိုးစားဖို့ ဒါတွေ လိုအပ်တယ်။

၄၄။ မေးမြန်းသူ- မအေးမြတ်ကြည် (ဒသမတန်း)**မေးခွန်း(က)**

အတိတ်ဘဝ မကောင်းသောကံကြောင့် ယခုဘဝတွင် ကြိုးစား သလောက် မအောင်မြင်တာလား?၊ ဘဝသည် ကံနဲ့ ဆိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

မကောင်းတဲ့ကံကြောင့် ကြိုးစားသလောက် မအောင်မြင်တာလား ဆိုတော့ တစ်ချို့ကိစ္စတွေမှာ ဆက်သွယ်မှုရှိတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဆိုပါစို့- အတိတ်ဘဝမှာ သူများပညာမတတ်အောင် အဟန့်အတားပြုခဲ့တာမျိုး၊ ပညာသင်ခွင့်မရအောင် အဟန့်အတားပြုခဲ့တာမျိုး၊ လုပ်ခဲ့တာမျိုးဆိုရင် ဒီဘဝမှာ ကြိုးစားပေမယ်လို့ အခက်အခဲတွေ ကြုံတတ်တယ်။

ရှင်စူဠပန်ဟာ သူတစ်ပါး ဉာဏ်လေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို ပြောင်လျှောင်ခဲ့တာကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဆက်လက် မကြိုးစားတော့ဘဲနဲ့ သူဟာ လက်လျှော့သွားတယ်။ အဲဒီအကုသိုလ်ကံကြောင့် သူဟာ ရဟန်းဘဝရောက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ပင်ကိုယ်က ဉာဏ်ထက်သူဖြစ်သော်လည်း ကြိုးစားသလောက် မရတော့ဘူး။ ဘယ်လောက်ပဲ ကြိုးစားကြိုးစား သူ ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေးတွေဟာ တက်မလာတာ ဖြစ်တယ်။ အကုသိုလ်ကံရဲ့ အဟန့်အတားလို့ ပြောတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ တစ်နည်းတစ်ဖုံအားဖြင့် ရှိနိုင် တယ်လို့ပဲ မှတ်ရမယ်။

မေးခွန်း(ခ)

ဘဝသည် ကံနဲ့ ဆိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

မှန်တာပေါ့။ ဘဝဆိုတာကိုက ကံကထုတ်လုပ်တာ၊ ကံတို့၊ ကိလေသာတို့ နှစ်ခုပေါင်းစပ်မှ ဘဝဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာတာ။ အဲဒီတော့ ဘယ်ဘဝပဲ ဖြစ်ဖြစ် ကံရဲ့အကျိုးသာဖြစ်တယ်။ အကုန်လုံး ကံနဲ့ သက်ဆိုင်တာချည်းပဲ။

မေးခွန်း(ဂ)

အတိတ်က မကောင်းတဲ့ကံကို ယခု ပြုပြင်နိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

ပြုပြင်နိုင်တယ်ဆိုတာ ပြီးပြီးသားဟာကိုတော့ ပြင်လို့မရဘူး။ သို့သော် ကောင်းတာတွေ ဆက်လုပ်ခြင်းအားဖြင့် မကောင်းတဲ့ကံက အကျိုးပေးခွင့် အခွင့်မရအောင်တော့ ဟန့်တားထားလို့ရတယ်။ ပြီးပြီးသားကံကို ပြင်တယ်ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ what happened, cannot

be returned လုပ်ပြီးသား ပီးပြီးသားဖြစ်တဲ့အရာကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီးမှ ပြင်လို့ မရဘူး။

အဲဒီတော့ ပြင်မရသည့်အတွက်ကြောင့် ပြုပြင်တယ်ဆိုတာဟာ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ပြုပြင်ရမလဲဆို အတိတ်ဘဝက မကောင်းတာတွေ လုပ်ခဲ့ပြီ ဆိုရင် အခုဘဝမှာ အဲဒီမကောင်းတဲ့ကံမျိုး မလုပ်မိအောင် ကောင်းတာတွေ ကြိုးစားလုပ်မိအောင် ဒီလိုပဲ သတိထားပြီးတော့ ကောင်းတာတွေကို ကြိုးစား အားထုတ်ဖို့ လိုအပ်တယ်။

အဲဒီနည်းနဲ့ မကောင်းတဲ့ကံတွေကနေပြီး လွတ်မြောက်အောင် လုပ် တဲ့နည်းလမ်းကတော့ ရှိတယ်။ လွတ်မြောက်အောင်ဆိုတာ ကောင်းတဲ့ ကံ တရားတွေကချည်းပဲ အခွင့်အရေး opportunity ရသွားရင် မကောင်းတဲ့ ကံက ဝင်ပြီး အကျိုးမပေးနိုင်ဘူး။ အဲဒီသဘောမျိုးပဲ ရနိုင်တယ်။

မေးခွန်း(ဃ)

ကံကို ယုံကြည်သင့်ပါသလား?။

အဖြေ

ယုံကြည်ထိုက်ပါတယ်။ ကံဆိုတာ တစ်ခြားဟာမှ မဟုတ်ဘဲ။ ကိုယ့် သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ အကောင်းအဆိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်တဲ့ စေတနာကို ပြောတာပဲဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ဟာမှ ကိုယ်မယုံကြည် ရင် ဘယ်သူ့သွား ယုံကြည်မှာတုန်း?၊ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ တကယ်ဖြစ်တာ၊ တကယ်လုပ်တဲ့ ကိုယ့်ရဲ့စိတ်နေသဘောထား၊ ကောင်းတဲ့စိတ်ထား၊ မကောင်း တဲ့စိတ်ထား။ ကောင်းတဲ့စိတ်ထားအလျောက် တွေးတယ်။ မကောင်းတဲ့ စိတ်ထားအလျောက် တွေးတယ်။ ကောင်းတဲ့စိတ်ထားနဲ့ ပြောတယ်။ မကောင်း တဲ့စိတ်ထားနဲ့ ပြောတယ်။ ကောင်းတဲ့စိတ်နဲ့ လုပ်တယ်။ မကောင်းတဲ့စိတ်နဲ့ လုပ်တယ်ဆိုတာ ဒါ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တာ၊ ကိုယ်လုပ်တာမှ မယုံကြည်ရင် ဘယ်သူ သွား ယုံကြည်မလဲ။ ကိုယ်လုပ်တာဆိုတော့ ကိုယ်ယုံကြည်ရမှာပေါ့။ လက်ခံ ရမှာပေါ့။

မေးခွန်း(င)

မိမိကိုယ်ကိုသာ ကြိုးစားသင့်ပါလား?။

အဖြေ

ကိုယ် ကိုယ်တိုင်သာ ကြိုးစားရမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူတစ်ပါးကိုလည်း encouragement တိုက်တွန်းသင့်တာပေါ့။ သို့သော် ကိုယ့်ရဲ့ ကြိုးပွားရေး ကျတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ပဲ ကြိုးစားရမှာဖြစ်တယ်။ သူများက ကိုယ့်အတွက် ကြိုးစားပေးလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ ကိုယ်ပညာတတ်ဖြစ်ဖို့ ကိုယ် လူကောင်းဖြစ်ဖို့ ဆိုတာ အတ္တသမ္မာပဏီမိ- ကိုယ့်အရည်အချင်းတွေ တိုးတက်အောင် ကိုယ် ကိုယ်တိုင်ပဲ လုပ်ရမယ်။ မိဘဆရာသမားဆိုတာ အကြံပေးရုံလောက် ဆုံးမရုံ လောက်၊ ဘယ်လိုနေ ဘယ်လိုလုပ်၊ ဘယ်ဟာ မလုပ်သင့်ဘူး၊ ဘယ်ဟာ လုပ်သင့်တယ်၊ ဒီလောက်ပဲ ပြောလို့ရတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် လုပ်မှရမယ်။

အစာစားတယ်ဆိုတာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်စားမှ ဝမှာပေါ့။ သူများစား တာ ထိုင်ကြည့်လို့ မဝဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်စားမှ ဝတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်ရဲ့ရည်မှန်းချက်တစ်ခုနဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်သင့်တယ်။ ကြိုးစားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ သတိဆိုတဲ့ mindfulness လည်း ရှိရမယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားလို့ဆိုတဲ့ ပညာလည်း ရှိရမယ်။ ဒါမှ ကြိုးစားမှုဟာ အကျိုး သက်ရောက်မှုဖြစ်တယ်။ နို့မို့ဆိုရင် အသိပညာမပါဘဲနဲ့ ကြိုးစားအားထုတ် နေရင် ဒီဟာက အောင်မြင်နိုင်တဲ့ကြိုးစားမှု မဖြစ်ဘူး။ နည်းလမ်းတကျ ကြိုးစားရမယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။

၄၅။ မေးမြန်းသူ- နန်းဆိုင်စီမံနန်းမွန်း (ဒသမတန်း)**မေးခွန်း**

မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရားဟူသည် ဘယ်လိုတရားပါလဲဘုရား?။

အဖြေ

မဂ်တရားဆိုတာ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်လို့ ဝိပဿနာဉာဏ် အဆင့်မြင့်လာတဲ့အခါမှာ ထိုဝိပဿနာစွမ်းအားဖြင့် ရရှိလာတဲ့နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ပြီး ကိလေသာကို ပယ်နိုင်တဲ့ စွမ်းအားရှိတဲ့တရားမျိုးကို မဂ်တရား လို့ ခေါ်တယ်။ မဂ္ဂ-မဂ်ဆိုတဲ့တရားဟာ ၈-မျိုးနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာ ဖြစ်တယ်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ = အမှန်မြင်ခြင်း၊

သမ္မာသင်္ကပ္ပ = အမှန်တွေးခြင်း၊

- သမ္မာဝါစာ = အမှန်ပြောခြင်း၊
- သမ္မာကမ္မန္တ = အမှန်လုပ်ခြင်း၊
- သမ္မာအာဇီဝ = မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှု ရှိခြင်း၊
- သမ္မာဝါယာမ = မှန်ကန်သော ကြိုးစားမှုရှိခြင်း၊
- သမ္မာသတိ = မှန်ကန်သောသတိရမှုရှိခြင်း၊
- သမ္မာသမာဓိ = မှန်ကန်သော စိတ်တည်ငြိမ်မှုရှိခြင်း။

ဒီ ၈-ခုနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားပြီး နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့သင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ၊ ဒုက္ခရဲ့အဆုံးသတ်ရာ ခန္ဓာငါးပါးရဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာဆိုတဲ့တရားကို မြင်ကာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုပြီး ကိလေသာတွေကို ဖယ်ရှားနိုင်တဲ့ သဘောတရားကို မဂ်တရားလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီမဂ်တရားက ထုတ်လုပ်လိုက်တဲ့အကျိုးကို ဖိုလ်တရားလို့ ခေါ်တယ်။ မဂ်၊ဖိုလ်ဆိုတာ လုပ်ယူရတဲ့တရား မဟုတ်ဘူး။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းအားဖြင့် အပေါ်ရောက်လာတာ။

ဥပမာမယ်- အိမ်ပေါ်တက်တယ်ဆိုတာ ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ တက်တာ မဟုတ်ဘူး။ လှေကားကတက်တာ၊ လှေကားဆုံးရင် အဆင့်တစ်ခုပေါ်ရောက်သွားတယ်။ အဲဒါမျိုးလိုပဲ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရင် မဂ်ဆိုတဲ့ အဆင့် ဖိုလ်ဆိုတဲ့အဆင့် ရောက်သွားတယ်။ အဆင့်တစ်ခု ရောက်တာကို ဆိုလိုတယ်။ သူက စွမ်းအား ကြီးမားတယ်။

ဘဝက စွဲမြဲစွာပါလာတဲ့ ကိလေသာလို့ခေါ်တဲ့ စိတ်ကိုညစ်နွမ်းစေတတ်တဲ့ တရားတွေကို ဖယ်ရှားပစ် နိုင်တဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိ ရှိတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်တဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိ ရှိတယ်။ ဒီလို အဓိပ္ပာယ်မျိုး မှတ်သားရမယ်။

၄၆။ မေးမြန်းသူ- မမေသူခိုင် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ဗုဒ္ဓဘာသာနှစ်မျိုး ဘယ်လိုခြားနားပါသလဲ?။

အဖြေ

ဒီနေရာမှာ မေးခွန်ရှင်က ဗုဒ္ဓဘာသာနှစ်မျိုးဆိုပြီးတော့ သူက ဖော်ပြထားတဲ့အမျိုးအစား မရှိဘူး။ ပြောရမယ်ဆိုရင် မေးခွန်းက clear မဖြစ်ဘူး။ အဲဒီတော့ အများပြောတဲ့အတိုင်းပဲ ဗုဒ္ဓဘာသာနှစ်မျိုး၊ မိရိုးဖလာ

ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ သဒ္ဓါ၊ ပညာနဲ့ပြည့်စုံပြီး ကိုယ်တိုင်နားလည်လို့ ခံယူတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ဆိုပြီး-

၁။ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာ

၂။ ကိုယ်တိုင်အသိဉာဏ်နဲ့ကိုးကွယ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ။

မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ပညာမပါဘူး။ ယုံကြည်ချက်သက်သက် နဲ့ လိုက်နာတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာမျိုးကို ဆိုလိုပါတယ်။

ပညာပါတဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာကျတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့အရည်အချင်းကို သိတယ်။ တရားရဲ့အနှစ်သာရကို သိတယ်။ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိတယ်။ အဲဒီလို သိရှိနားလည်ပြီးတော့ မိမိကိုယ်တိုင်က နှစ်နှစ်ကာကာ ယုံကြည်၊ အသိဉာဏ်ပါတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာမျိုးကို ဆိုလိုတယ်။ ဒါကတော့ အဆင့်မြင့်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဒီလိုမှတ်ရမယ်။

မေးခွန်း(ခ)

နောက်ဘဝ ရှိပါသလား?။

အဖြေ

နောက်ဘဝဆိုတာ လူတိုင်းမှာတော့ မရှိဘူး။ ရဟန္တာဖြစ်သွားရင် နောက်ဘဝ မရှိဘူး။ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါမှာ နောက်ဘဝမဖြစ်ဘူး။ အဲဒီလို ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာမဟုတ်တဲ့ ကိလေသာတွေ ရှိနေသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အားလုံးဟာ နောက်ဘဝဆိုတာ ရှိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို အကြောင်းတရားတွေရှိနေရင် အကျိုးတရားလာတယ်။ ရောဂါဖြစ်လာရင် ဒီရောဂါရဲ့ဒုက္ခဆိုတာ လာမှာသေချာတယ်။ အဲဒါလိုပဲ ကံတရားတွေ ရှိနေသေးတယ်၊ ကိလေသာတွေ ရှိနေသေးတယ်၊ မဖယ်ရှားရသေးဘူးဆိုတဲ့ သာမန်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ နောက်ဘဝဟာ ဧကန်ရှိတယ်။

ကံ၊ ကိလေသာကို ဖယ်ရှားပြီးပြီ၊ အကြောင်းတရားတွေ ကင်းပြတ်သွားပြီဆိုတဲ့ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေကျတော့ နောက်ဘဝမရှိဘူးလို့ ဒီလို ခွဲခြားမှတ်သားရမယ်။

၄၇။ မေးမြန်းသူ- မောင်စစ်ပိုင်ဦး (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ပုတီးစိပ်ခြင်းနဲ့ တရားထိုင်ခြင်း၊

မိရိုးဖလာနဲ့ အနှစ်ဗုဒ္ဓဘာသာ၊

ထေရဝါဒနဲ့ မဟာယာန ကွာခြားချက်များကို ပြောပြပေးပါ။

အဖြေ

ပုတီးစိပ်ခြင်းနဲ့ တရားထိုင်ခြင်းဆိုတာ ပုတီးစိပ်ခြင်းဟာလည်း စနစ်တကျ စိပ်မယ် အာရုံပြုတတ်မယ်ဆိုရင် သမထကမ္မဋ္ဌာန်းသဘောမျိုး ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲနဲ့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ဂုဏ်တော်တွေကို ရေတွက်နေတဲ့ အရေအတွက်ပေါ်မှာ အသုံးပြုနေမယ်ဆိုရင် ဒါကတော့ counting လုပ်နေတာ၊ မန္တာန်ရွတ်တာလိုပဲ အကြိမ်တွက်နေတာသာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲနဲ့ ပုတီးကိုင်ပြီး အလုံးတိုင်း အလုံးတိုင်းမှာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဂုဏ်ကို အာရုံပြု မှတ်သားနေမယ်ဆိုရင် သမထကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်တယ်။ ပုတီးစိပ်တယ်ဆိုတာ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း။

အဲဒီမှာ ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြုပြီး ပုတီးစိပ်တာရှိတယ်။ တစ်ခြားကိုယ့်သန္တာန်မှာ ၃၂-ကောဋ္ဌာသဆိုတာကို အာရုံပြုပြီး ပုတီးစိပ်ကြတာ ရှိတယ်။ အမျိုးစုံပဲ ရှိတယ်။ သာမန်အားဖြင့် ပြောလိုက်တာ၊ ပုတီးစိပ်ခြင်းဆိုတာ ယေဘုယျအားဖြင့် ဘုရားဂုဏ်နဲ့ ပုတီးစိပ်ကြတာ များတယ်။ ဒါတွေက တန္တရ မန္တရ ဆန်ဆန်လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေ၊ နှုတ်ကရွတ်တဲ့ အကြိမ်ကိုသာ ရေတွက်နေရင်တော့ သူဟာ ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ခြင်းနဲ့ ကွာခြားတယ်လို့ ပြောရမယ်။ တရားထိုင်ခြင်းနဲ့ ကွာခြားတယ်။

တရားထိုင်ခြင်းဆိုတာဟာလည်း တူတူပဲ။ ငုတ်တုတ်တော့ ထိုင်တယ်။ စိတ်က တောင်တွေးမြောက်တွေး တွေးနေရင် ဘာမှမထူးဘူး။ ငုတ်တုတ်ထိုင်တယ်၊ ထိုင်လျက် အိပ်တယ်၊ ဒါလည်း ဘာမှမထူးဘူး။ အဲဒီတော့ တရားထိုင်တယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာကျတော့ သမာဓိရအောင် ထိုင်တယ်။ သတိတွေ တိုးတက်လာအောင် ထိုင်တယ်။ သမာဓိတွေ မြင့်လာအောင် ထိုင်တယ်။ အာရုံသဘောတွေကို ထင်ထင်ရှားရှား သိလာအောင် ထိုင်တယ်။ ဆိုလိုတာက သတိတွေ တိုးတက်လာအောင်၊ သမာဓိတွေ တိုးတက်လာအောင်၊ ပညာတွေ တိုးတက်လာအောင်၊ စိတ်ကို တည်ငြိမ်စွာထားပြီး ကြိုးစားတာမှ တရား

ထိုင်တယ်လို့ ပြောတာ၊ ထိုင်တိုင်း တရားမဟုတ်ဘူးလို့ မှတ်ရမယ်။

မိရိုးဖလာနဲ့ အနှစ်ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ခုနက ပြောခဲ့ပြီးပြီ။ သဒ္ဓါတရား သက်သက်နဲ့ သို့မဟုတ် သူများယောင်လို့ယောင်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာမျိုးက အနှစ် သာရလည်း မသိဘူး။ သဒ္ဓါတရား သက်သက်နဲ့တင် ဝင်တာမျိုး။

ပညာနဲ့လာတဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာကျတော့ မိမိကိုယ်တိုင်ကိုက အကျိုး အကြောင်း အဆိုးအကောင်း နားလည်ပြီး ရတနာသုံးပါးရဲ့ဂုဏ်ကို သိပြီး တော့ ဘုရားကိုကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တာ၊ ဒီလို ကွဲပြားခြားနားတယ်။

ထေရဝါဒနဲ့ မဟာယာန ကွဲပြားချက်မှာ ထေရဝါဒဆိုတာ မြတ်စွာ ဘုရား မူရင်းဟောတဲ့ တရားတွေကို မပြုမပြင် သင်္ဂါယနာတင်ခဲ့တဲ့ ကျမ်းစာ ကို အတိအကျလက်ခံပြီး မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့အတိုင်း လိုက်နာရမယ်လို့ ယူဆတဲ့ဝါဒကို ထေရဝါဒ။ အင်္ဂလိပ်လို Orthodox လို့ ခေါ်တယ်။ မူရင်းကို လက်ခံတာ။ ဘုရားဟောတဲ့အတိုင်း မပြုမပြင်ဘဲ လက်ခံတာ။

မဟာယာနကျတော့ ခေတ်အားလျော်စွာ ပြုပြင်ပြီးတော့ ဗုဒ္ဓရဲ့တရား အဆုံးအမပဲ ဖြစ်စေကာမူ သူတို့ကျ ပြင်သင့်တဲ့ကိစ္စလေးတွေကို လိုက်လျော ညီထွေဖြစ်အောင် ပြင်တယ်။ သူတို့ရဲ့အဓိက ရည်ရွယ်ချက်က 'လူတိုင်း လူတိုင်း ဘုရားဖြစ်ရမယ်၊ ဘုရားဘဝရောက်မှ ပြည့်စုံတယ်၊ ရဟန္တာဘဝနဲ့ နိဗ္ဗာန်ဝင်ရင် မပြည့်စုံဘူး၊ ဘုရားဖြစ်အောင် အားလုံးကြိုးစားရမယ်'လို့ ဆိုတဲ့ Great Vehicle လို့ခေါ်တယ်။ ကြီးမားသောဗုဒ္ဓယာနနဲ့ နိဗ္ဗာန်သွားမယ်လို့ ကြွေးကြော်ပြီးတော့ လူတိုင်းဘုရားဖြစ်ဖို့ ဘုရားအလောင်းကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ဖို့ ပန်းတိုင်ထားပြီး ကျင့်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာကို မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာ။ သူ့ကို ပြင်ဆင်ပြီး ကျင့်တာဖြစ်သောကြောင့် Heterodox လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီလို ကွဲပြား ခြားနားမှုတွေ ရှိတယ်။

၄၈။ မေးမြန်းသူ- မောင်နေနော်လွင် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း

သစ္စာလေးပါးအကြောင်း ပြောပြပါ။

အဖြေ

သစ္စာဆိုတာ ဒီနေရာမှာ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ ထူးခြားမြင့်မြတ်တဲ့

ပုဂ္ဂိုလ်တွေအဖြစ်ကို ရောက်တဲ့အခါမှာ သိတယ်။ သိရင် ထူးခြားမြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ကို ရောက်စေနိုင်တဲ့ အရိယသစ္စာ Noble Truth လို့ ခေါ်တယ်။

အရိယသစ္စာ ၄-မျိုးရှိတယ်။ အဲဒီ ၄-မျိုးက ဘဝတစ်ခုကို ခြုံကြည့် လိုက်တဲ့အခါမှာ ဘဝဆိုတဲ့အရာဟာ အားလုံး မတည်ငြိမ်ပြီးတော့ ဖြစ်ပျက် နေတာ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုဖြစ်ပျက်မှုတွေရဲ့နှိပ်စက်မှုတွေ ထင်တဲ့အတိုင်း တစ်ခုမှ မဟုတ်သည့်အတွက်ကြောင့် အားလုံးကို ဒုက္ခလို့ သတ်မှတ်တယ်။ ဘဝဆိုတာ ကျေနပ်စရာ မကောင်းဘူး။ ကျေနပ်စရာ မကောင်းဘူးဆိုတာ ခြုံငုံကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဘဝဟာ တည်ငြိမ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ တည်မြဲတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူ့ဘဝပဲဖြစ်ဖြစ် အိုလာမယ်၊ နာလာမယ်၊ ပြီးရင် သေသွား မယ်။ အဲဒီဖြစ်စဉ်ကြီးထဲက ရုန်းမထွက်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ကျေနပ်စရာ မကောင်းတာ။

လူတွေရဲ့သန္တာန်မှာ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေဟာ ကျေနပ် စရာမကောင်းလို့ ဒုက္ခလို့ပြောတယ်။ အဲဒီဒုက္ခလို့ ပြောတာဟာ ပြောတဲ့ အတိုင်း မှန်ကန်တယ်။ ဒီဒုက္ခကိုသိမှ လူတွေရဲ့သန္တာန်မှာရှိတဲ့ တွယ်တာမှု တွေကို ဖယ်ရှားနိုင်တယ်။ အဲဒါတွေကို ဖယ်ရှားနိုင်မှ မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်မယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒါကို အရိယသစ္စာလို့ခေါ်တယ်။ ပိုင်းခြားသိအောင် ကြိုးစားရတာ၊ ဒါကို ဒုက္ခလို့သိတဲ့ ဒုက္ခဟာ မှန်ကန်တယ်။ မှန်ကန်ရုံတင် မကဘူး၊ ဒါကိုသိရင် မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ကို ရောက်စေတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ **ဒုက္ခသည် အရိယသစ္စာ။**

အဲဒီဒုက္ခသည် သူ့ဟာသူဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ တွယ်တာမှုဆိုတဲ့ တဏှာဦးဆောင်တဲ့ ကိလေသာတွေကြောင့် ဖြစ်တာ။ ဒါကြောင့်မို့ အဲဒီ ကိလေသာတွေဟာ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရားတွေလို့ အမှန်အကန်သိတယ်။ အမှန်အကန်သိပြီး အဲဒီအကြောင်းတရားတွေကို ဖယ်နိုင်အောင် ကြိုးစား လာတယ်။ အဲဒီလို ဖယ်ရှားရမယ့်တရားတွေ၊ အကြောင်းတရားတွေကို သိရှိ တာနဲ့ပဲ မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ကို ရောက်စေနိုင်သောကြောင့် ဖယ်ရှားရမယ့် **ဒုက္ခသမုဒယ၊** ဒုက္ခရဲ့ အကြောင်းတရားဟာလည်းပဲ မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ်ကို ရောက်စေတဲ့နေရာမှာ မှန်ကန်သောကြောင့် ဒါကိုလည်း သစ္စာလို့ ခေါ်တယ်။

ဒါက ဘဝနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ အကြောင်းတရားရယ်၊ အကျိုးတရား

ရယ် နှစ်ခု။ အဲဒီမှာ ဘဝကြီးရဲ့ ချုပ်ငြိမ်းတဲ့အဆင့်၊ နောက်ဆုံးမှာ လုံးဝ မဖြစ်တော့တဲ့အဆင့်မျိုး၊ အဲဒီ အဆင့်မျိုးကို သိရှိနားလည်မှ ဒုက္ခက လွတ်မှာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအဆင့်ကို သိတာ **ဒုက္ခနိရောဓ**လို့ဆိုတဲ့ တတိယသစ္စာ၊ အဲဒီတတိယသစ္စာဟာလည်း တကယ်ရှိတာဖြစ်လို့ တကယ်သိပြီး တကယ် ရှိတဲ့အရာကို တကယ်သိပြီ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပြီဆိုရင် သတ္တဝါတွေရဲ့ သန္တာန် မှာ ဖြစ်တဲ့ ကိလေသာတွေဟာ အားလုံး ငြိမ်းသွားတယ်။

ကိလေသာတွေငြိမ်းသွားသည့်အတွက်ကြောင့် ကံတွေလည်း အလုပ် မဖြစ်တော့ဘူး။ ကိလေသာရော ကံရော ငြိမ်းသွားသည့်အတွက်ကြောင့် ဒုက္ခတွေလည်း အားလုံး ငြိမ်းသွားတယ်။ အဲဒါကို တတိယမြောက် ဒုက္ခ အရိယသစ္စာလို့ အဲဒီဒုက္ခအရိယသစ္စာရရှိရာအတွက် နည်းလမ်းကို **မဂ္ဂသစ္စာ** လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီနည်းလမ်းအတိုင်း ကျင့်ရင် ဒီအတိုင်းသွားတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သစ္စာလေးပါးဆိုတာ ထုတ်ခန့်တစ်ခု ကွင်းဆက်ပဲ။

အကျဉ်းချုပ်အနေနဲ့ သံသရာဘက်ကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဒုက္ခ ရယ်၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရားရယ်။

သံသရာက လွတ်မြောက်မှုနဲ့ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဒုက္ခရဲ့ ချုပ်ငြိမ်း သွားမှုရယ်၊ ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းသွားတဲ့နည်းလမ်းရယ်။

ဥပမာ ဆေးပညာသဘောအရ ပြောမယ်ဆိုရင် လူတွေမှာ ရောဂါ ဆိုတာ ရှိတယ်။ ရောဂါဖြစ်ကြောင်းတရားဆိုတာ ရှိတယ်။ ရောဂါပျောက်ခြင်း ဆိုတာ ရှိတယ်။ ရောဂါပျောက်တဲ့နည်းလမ်းဆိုတာ ရှိတယ်။

အဲဒီမှာ ရောဂါဆိုတာနဲ့ **ဒုက္ခသစ္စာ** တူတူပဲ။ ရောဂါဖြစ်ကြောင်း တရားနဲ့ **သမုဒယသစ္စာ**တူတယ်။ ရောဂါချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ ရောဂါ ပျောက်ကင်း ခြင်းနဲ့ **နိရောဓသစ္စာ**နဲ့တူတယ်။ ရောဂါပျောက်ကြောင်း နည်းလမ်း ဆေးဝါးနဲ့ **မဂ္ဂသစ္စာ**နဲ့ တူတယ်လို့ အကြောင်းနဲ့အကျိုး ခုလို ခွဲခြားပြီးတော့ ဟောကြား တဲ့အတိုင်း လုံးဝမှန်တယ်။ အကျိုးအနေနဲ့ မြတ်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ကို ရောက်စေနိုင်တယ်ဆိုတာ မှန်ကန်တယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ သစ္စာလို့ခေါ်တယ်။ ဒီသစ္စာအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားက ပထမဆုံး မေဃစက္ကပဝတ္ထနသုတ် မေဃစကြာတရားမှာ ဟောကြားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

၄၉။ မေးမြန်းသူ- ထက်အောင်ခန့် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

လူတွေ ဘယ်လို စဖြစ်ပါသလဲ?။

အဖြေ

ဒီတစ်ဘဝရဲ့အစကို ပြောတာလား? လူသားတွေရဲ့အစကို ပြောတာလား မေးစရာ ရှိတယ်။ မရှင်းလင်းဘူး။ လူသားတွေ အားလုံးရဲ့ အစလို့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ကမ္ဘာတစ်ခု ပျက်စီးသွားရင် ကမ္ဘာတစ်ခု အစပဲ ပြောလို့ရမယ်။ ဘယ်ခေတ်က ဘယ်အချိန်က ဘယ်လို စခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ အစ မျိုးတော့ ပြောလို့မရဘူး။ ဘာကြောင့် မရတုန်းဆို မေးခွန်းအနေနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင်-

ကြက်ဥ ဘယ်ကရလဲ? ကြက်မက ရတယ်။

ကြက်မ ဘယ်ကရလဲ? ကြက်ဥက ရတယ်။

အဲဒါ ကြက်ဥနဲ့ ကြက်မလိုပဲ ဘယ်သူက စတယ်၊ ဘယ်ဝါက စတယ် ပြောလို့ မရဘူး။

တစ်ခါ သစ်ပင်နဲ့မျိုးစေ့လိုပဲ၊ မျိုးစေ့ကြောင့် သစ်ပင်ပေါက်တယ်၊ သစ်ပင်က မျိုးစေ့ရတယ်၊ မျိုးစေ့ကနေ သစ်ပင်ရတယ်။ သစ်ပင်ကနေ မျိုးစေ့ရတယ်၊ ဒီနှစ်ခုဟာ ဒီလို သွားနေမှာပဲ။

အဲဒီတော့ အင်မတန်မှ ရှည်လျားတဲ့ခရီးလမ်းကြီးက လာတဲ့ ဟာကို ပြန်ပြီးတော့ ဘယ်သူကစတယ်လို့ ပြောလို့မရနိုင်ဘူး။ လူတွေ ဘယ်လို စဖြစ်ပါသလဲဆိုတဲ့မေးခွန်းနဲ့ အစကို ရှာတွေ့နိုင်တဲ့အရာ မဟုတ်ဘူး။

သို့သော် ဒီတစ်ဘဝမှာ စဖြစ်တာတော့ မိခင်ရဲ့ဝမ်းထဲမှာ ကလလ ရေကြည်က စတယ်လို့ ဒီလို မှတ်ရမယ်။

၅၀။ မေးမြန်းသူ- မခိုင်နေခြည်ဖူး (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

အဓိဋ္ဌာန်ပျက်ပါက တောင်းထားတဲ့ဆုနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်အကျိုး ရပါသလား?။

အဖြေ

အဓိဋ္ဌာန်ပျက်ရုံနဲ့ကတော့ အပြစ်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ ကိုယ် အဓိဋ္ဌာန်ထားတာ မအောင်တာဘဲ ရှိမယ်။ အဓိဋ္ဌာန်ပျက်ခြင်းဟာ ကိုယ်ကတိ မတည်တဲ့ သဘောမျိုးလောက်၊ ကိုယ်လုပ်ထားတဲ့ အလုပ်တစ်ခုဟာ မတည် ငြိမ်ခြင်းလောက်သာ ဖြစ်တယ်။ အဓိဋ္ဌာန်ပျက်ရုံနဲ့ တောင်းတဲ့ဆုနဲ့ ဆန့်ကျင် ဘက် အကျိုးတော့ မရနိုင်ဘူး။

မေးခွန်း(ခ)

ငရဲကြီးပါသလား?။

အဖြေ

ငရဲလည်း မကြီးဘူး၊ ငရဲကြီးတဲ့အပြစ်မျိုးလုပ်မှ ငရဲကြီးတယ်။ အကုသိုလ်ဖြစ်မှ ငရဲကြီးတယ်။

မေးခွန်း(ဂ)

ဘယ်လို ဆိုးကျိုးဖြစ်ပါသလဲ?။

အဖြေ

မအောင်ရင် ကိုယ်အဓိဋ္ဌာန်ထားလျက်သားနဲ့ ပြီးအောင်မလုပ်ရင် မအောင်မြင်ခြင်းဆိုတဲ့ ဆိုးကျိုးပဲ ဖြစ်မယ်။ ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ် ကိုယ်ရ ချင်တာ မရဘူး၊ ဒါပဲပေါ့။

မေးခွန်း(ဃ)

တရားထိုင်ရင်း အာရုံများ လွင့်သွားလျှင် ငရဲကြီးပါသလား?။

အဖြေ

ဒါကလည်း လွင့်တိုင်းတော့ ငရဲမကြီးဘူး။ လွင့်ပြီး ဘယ်ရောက် နေတုန်း၊ သူများကို သတ်ချင်တဲ့စိတ်တွေ ပေါက်နေအောင် လွင့်တာလား? သူများပစ္စည်း ခိုးချင်တဲ့စိတ်တွေနဲ့ လွင့်နေတာလား? အဲဒီလို အကုသိုလ်နဲ့ တွဲပြီး လွင့်နေရင်တော့ အပြစ်ရှိတယ်။ ငရဲကြီးတယ်ဆိုတာ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ပြောတာ။

တရားထိုင်ရင်း စိတ်ထဲမှာ ဒေါသတွေ ဖြစ်နေတယ်၊ တရားထိုင်းရင်း

ကိလေသာတွေ ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် ဒါ အကုသိုလ်ဖြစ်တာပဲ။ သာမန်စိတ်ကို စုစည်းလို့မရတဲ့ဟာမျိုးဆိုတော့ ဒါကတော့ ငရဲကျနိုင်လောက်တဲ့ အနေအထားမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ကောင်းတဲ့အာရုံ စုစည်းလို့မရတဲ့ အနေအထားမျိုး သာ ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ရမယ်။

၅၁။ မေးမြန်းသူ - မမြတ်သူဇာကျော် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

စိပ်ပုတီး နေ့တိုင်းစိပ်ခြင်းရဲ့ အကျိုးကို သိလိုပါသည်။

အဖြေ

စိပ်ကြည့်ပါ။ စိပ်ကြည့်ပြီးတော့ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ဟာလေးတစ်ခု တောင်းကြည့်၊ ရလား မရလားလို့။ အဲဒါမှ ပြောလို့ရတယ်။ ပုတီးစိပ်လို့ အကျိုးရတယ်ပြောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တချို့လည်း ရှိတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်ဟာ ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြုပြီးတော့ ရွတ်ဆိုနေတယ်၊ ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြုပြီး နှလုံးသွင်းနေတယ်ဆိုရင် ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြုနေတဲ့အချိန်မှာ ဒေါသလည်း မဖြစ်ဘူး၊ လောဘလည်း မဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့အကျိုးကတော့ သေချာပေါက်ရတယ်။ စိတ်တည်ငြိမ်တယ်ဆိုတဲ့ အကျိုးကတော့ သေချာပေါက်ရတယ်။ ပိုက်ဆံရတာ မရတာကတော့ မသိဘူး။ စိတ်တည်ငြိမ်မှု စိတ်ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတဲ့အကျိုးတော့ ရတယ်။

၅၂။ မေးမြန်းသူ - မောင်အံ့မင်းချို (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းနဲ့ ဝိပဿနာ ခြားနားပါသလား?။

အဖြေ

ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ ၂-ခု ရှိတယ်။ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း။

သမထကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ ပညတ်ပေါ်မှာ အခြေခံပြီးတော့ စိတ်ကလေး တည်ငြိမ်အောင် ကြိုးစားတာ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း။ ဝိပဿနာဆိုတာ

ရုပ်တရား နာမ်တရား သဘာဝတရားတွေပေါ်မှာ အခြေခံပြီးတော့ သဘာဝတရားတွေကို သိအောင် ကြိုးစားတယ်။ ထိုသဘာဝတရားတွေရဲ့ မမြဲတဲ့ သဘော၊ ဆင်းရဲတဲ့သဘော၊ ကိုယ်မပိုင်တဲ့ သဘာဝတွေကို သိအောင် ကြိုးစားတယ်။

အဲဒီလို သမထနဲ့ ဝိပဿနာ ခြားနားမှုသာ ပြောလို့ရမယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးပြန်းခြင်းနဲ့ ဝိပဿနာ ခြားနားပါသလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းက မမှန်ဘူး။ သမထနဲ့ဝိပဿနာ ခြားနားပါသလားလို့ မေးရမယ်။

မေးရင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဟာ ၂-မျိုးရှိတယ်။ သမထနဲ့ ဝိပဿနာ။ သမထဆိုတာ ပညတ်ပေါ်မှာ အခြေတည်ပြီးတော့ သမာဓိရအောင် ကြိုးစားတာ။ ဝိပဿနာဆိုတာ အမှန်တရားပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီးတော့ အသိပညာတိုးတက်အောင် ကြိုးစားတာ။ အဲဒီလို ကွဲပြား ခြားနားတယ်လို့ မှတ်ရမယ်။

၅၃။ မေးမြန်းသူ- မောင်ကောင်းခန့်ညီ (ဒသမတန်း) မေးခွန်း

လူသည် စိတ်ကျက်စားရာ၌ နေသော ပုထုဇဉ်ဟု ပြောပါသည်။ အရိယာနဲ့ ပုထုဇဉ် ဘာတွေ ကွာခြားပါသလဲ?။

အဖြေ

မေးခွန်းက ရှင်းလင်းပြတ်သားခြင်း မရှိဘူး။ စိတ်ကျက်စားရာ၌ နေသောပုထုဇဉ်။ ဆိုလိုတာက လူဆိုတာ ကိုယ့်စိတ်ကို မထိန်းနိုင်တဲ့ ထိန်းချုပ်ခြင်းမရှိတဲ့ ပုထုဇဉ်လို့ပဲ ပြောရတယ်။

အရိယာနဲ့ ပုထုဇဉ် ဘာတွေ ကွာခြားပါသလဲဆိုတာ ပုထုဇဉ် ဆိုတာ ကိလေသာတွေ အဖြစ်များတယ်။ လောဘဖြစ်တယ်၊ ဒေါသဖြစ်တယ်၊ မောဟဖြစ်တယ်၊ တစ်ခုခု လှည့်ပတ်ဖြစ်နေတယ်။ ကိလေသာတွေ အဖြစ်များနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပုထုဇဉ်လို့ခေါ်တယ်။

အရိယာက အတိုင်းအတာတစ်ခုအရ ကိလေသာတွေ ဖြစ်မှုတွေ လျော့ပါးသွားတယ်။ လျော့ပါးသွားပြီး နောက်ဆုံးမှာ လုံးဝ မဖြစ်တဲ့ အဆင့်ထိ အောင် ရောက်သွားတယ်။ မြင့်မြတ်ဖြူစင်တဲ့ အတိုင်းအတာ တစ်ခု ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို အရိယာလို့ခေါ်တယ်။

အရိယာက သောတာပန် ရှိတယ်၊ သကဒါဂါမ် ရှိတယ်၊ အနာဂါမ် ရှိတယ်၊ ရဟန္တာ ရှိတယ်၊ သူ့အဆင့်နဲ့သူ။ ဒီလို ကွဲပြားခြားနားတယ်။

၅၄။ မေးမြန်းသူ- ခန့်စည်ဟိန်း (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

မြတ်စွာဘုရားသည် တရားများကို ကမ္ဘာပတ်၍ ဟောပါသလား? အိန္ဒိယတွင်သာ ဟောပါသလား?။

အဖြေ

ဒီကနေ့ခေတ် ပတ်သလိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားသွားတဲ့ ခရီးက ဒီကနေ့ခေတ် ကမ္ဘာပတ်တဲ့လူတွေထက် ကျယ်ပြန့်တယ်။ ကမ္ဘာပတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက လူ့ပြည်သာ သွားနိုင်တာ၊ ဟိုနိုင်ငံ ဒီနိုင်ငံသာ သွားနိုင်တာ။ မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတာကျ ဗြဟ္မာ့ပြည်လည်း သွားဟောတယ်၊ နတ်ပြည်လည်း ဟောတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကမ္ဘာပတ်တယ်ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားမှ ပြောလို့ရတယ်။ ကျန်တဲ့လူတွေ ကတော့ နိုင်ငံသာပတ်တာ၊ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို ပတ်နိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဟိုနိုင်ငံ ဒီနိုင်ငံသွားတာကို ကမ္ဘာလှည့်တယ်၊ ကမ္ဘာပတ်တယ်လို့ ပြောနေကြတာ။

တရားဟောတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက ကမ္ဘာအနှံ့ကြွပြီးတော့ ဟောတာ မှန်တယ်။ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာလည်း သွားဟောတယ်၊ နတ်ပြည်မှာလည်း ဟောတယ်။ လူ့ပြည်မှာလည်း ဟောတယ်။ အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရား ရံဖန်ရံခါ တိရစ္ဆာန်တွေကိုလည်း ဟောတာမျိုးရှိတယ်။ အဲဒါမျိုး မြတ်စွာဘုရား ဟောတယ်လို့ပဲ ပြောရမယ်။

ဒီမေးခွန်းက သူမေးချင်တာက ကမ္ဘာပတ်ဟောတယ်ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံတို့၊ ဥရောပတို့၊ အာဖရိကတို့ ရောက်သလားလို့ မေးချင်တဲ့သဘော ရှိတယ်။ အိန္ဒိယတွင်သာ ဟောပါသလားဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားက များသောအားဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ ဟောတာများတယ်။ သို့သော် တစ်ခြားနိုင်ငံတွေရောက်ပြီး ဟောတာလည်း ရှိတယ်။ ရံဖန်ရံခါ မြတ်စွာဘုရားဟာ မတူညီတဲ့လူမျိုးတွေ အသိုင်းအဝိုင်းထဲကို ဖြုတ်ကနဲ ရောက်သွားတယ်။ ရောက်သွားတဲ့အခါမှာ အသားအရောင်ချင်း မတူတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ

သူတို့ရဲ့အသားအရောင်၊ သူတို့ရဲ့လူမျိုးအသွင် ဖြစ်သွားတယ်။ အသံကလည်း သူတို့လူမျိုးအသံ၊ သူတို့လေးစားတဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ အဲဒီလို လူတွေကြားထဲမှာ တရား စကားပြောပြီးတော့ ပြန်ထွက်လာတယ်။

နောက်မှ သူတို့ခေါင်းဆောင်အစစ် ရောက်လာတဲ့အခါ ‘ခုနက လာတာ ဘယ်သူပါလိမ့်’ဆိုပြီးတော့ တွေးကျန်ရစ်တယ်ဆိုတဲ့ မှတ်တမ်းတွေ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်မှာ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ကမ္ဘာအနှံ့ သွားတယ်၊ လူလောကထဲမှာ အာဖရိကတို့ ရောက်တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဒီနာမည်နဲ့ မဟုတ်တောင် ရောက်တယ်လို့ ပြောနိုင်တယ်။ ဥရောပလည်း ရောက်တယ်လို့ ပြောနိုင်တယ်။ လူသားရှိပြီး အကျိုးရှိမယ့်နေရာ ဟောလို့ ပြောလို့ ရမယ့်နေရာမျိုးဆိုရင် မြတ်စွာဘုရား ကြွတယ်လို့ပဲ မှတ်ရမယ်။

မေးခွန်း(ခ)

ကထိနဒါနတွင် ကထိန်မြောက်က ဘေးတွေ့တတ်သည်ဆိုတာ ဟုတ်ပါသလား?။

အဖြေ

ကထိန်မြောက်တယ် မမြောက်ဘူးဆိုတာ ဘုန်းကြီးနဲ့သာ ဆိုင်တာ။ ကထိန်လှူသူ ဒကာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ဘယ်သူမှ ဘေးမတွေ့နိုင်ဘူး ဒါနကောင်းမှု လုပ်တာပဲ။ ကထိန်ဆိုတာ သင်္ကန်းလှူတာပဲ။ သံဃာတွေအတွက် သံဃိက သင်္ကန်းတစ်ထည်ကို ကထိန်ခင်းဖို့လှူတာကို ကထိနဒါနလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီတော့ ကထိန်မြောက်တာနဲ့ ဘေးတွေ့တယ်ဆိုတာ မဟုတ်ဘူး။ လုံးဝ မမှတ်သင့်တဲ့အရာပဲ ဖြစ်တယ်။

၅၅။ မေးမြန်းသူ- မောင်စွမ်းနိုင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ဘာသာရေးနဲ့ လူမျိုးရေး ကွဲပြားအောင် ရှင်းပေးပါဘုရား။

အဖြေ

ဘာသာရေးဆိုတာ မိမိတို့ ယုံကြည်လက်ခံ ကိုးကွယ် အားထားတဲ့ ဘာသာတရားကို ဆိုလိုတယ်။ လူမျိုးရေးဆိုတာကျတော့ အမျိုးစုံရှိတယ်။

လူမျိုးရေးဆိုတာ ကိုယ့်လူမျိုး တိုးတက်ဖို့အတွက် ကိုယ့်ခလေးထုံးတမ်း စဉ်လာတွေ ထိန်းသိမ်းဖို့အတွက်၊ ကိုယ့်ရဲ့ယဉ်ကျေးမှုတွေ ထိန်းသိမ်းဖို့အတွက် ဒါက လူမျိုးရေး။ ဘာသာရေးဆိုတာ ယုံကြည်မှုနဲ့ပတ်သက်တာ၊ လူမျိုးရေးဆိုတာ ကိုယ့်လူမျိုးနဲ့ ပတ်သက်တာ။

ဆိုပါစို့- မြန်မာလူမျိုးက မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းတယ်။ မြန်မာအတိုင်း နေထိုင်ကျင့်သုံးတယ်။ ဒါ လူမျိုးရေးလို့ ပြောလို့ရတယ်။ မြန်မာလူမျိုးတွေက ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားကို ကိုးကွယ်တယ်ဆိုတာကျတော့ ဘာသာရေး။ အဲဒီလို ခွဲပြောလို့ရတယ်။

ယုံကြည်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမကို နာခံတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမတဲ့အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးတယ်။ ယုံကြည်မှုနဲ့ အသိဉာဏ်ပေါ်မှာ အခြေခံပြီးတော့ လက်ခံကျင့်သုံးတာ၊ ဒါက ဘာသာရေး။ လူမျိုးရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ခလေးထုံးတမ်းစဉ်လာတွေ လိုက်နာတာ လူမျိုးရေး၊ အဲဒီလို ခွဲခြား မှတ်သားသင့်တယ်။

၅၆။ မေးမြန်းသူ- မဖြိုးမီမီသော် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ဘုရားရှင်သည် ပါရမီဖြည့်ရာတွင် ခြေလက်အင်္ဂါများစွန့်၍ ပါရမီဖြည့်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုအင်္ဂါအများကို လိုချင်သူများ အပြစ်ဖြစ်ပါသလား?၊ ပါရမီဖြည့်ဖက် ဖြစ်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒါကတော့ လိုချင်တဲ့လူက အပြစ်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ သူကိုယ်တိုင်က လျှာချင်တာကိုး။ ခြေလက်အင်္ဂါစွန့်ပြီးတော့ဆိုတာ သိဝိမင်းကြီးဆိုရင် မျက်လုံးလာအလှူခံတဲ့အခါ သူ့မျက်လုံးကို ဖောက်ထုတ်ပြီး လျှာတာပဲ။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က အပြစ်မဖြစ်ပါဘူး။ သူက အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ လာတာ။ သို့သော် သူ့ကို ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ စေတနာဆိုးနဲ့လုပ်ရင်တော့ အပြစ်ဖြစ်မှာပေါ့။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲနဲ့ သူ အလိုရှိတာကို တောင်းတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်ကိုကလည်း မတောင်းခင်က ငါ့ဆီလာပြီးတော့ ဘာတောင်းတောင်း ငါ့မှာရှိတဲ့နှလုံးသားပဲ တောင်းတောင်း၊ မျက်လုံးပဲတောင်းတောင်း၊

လက်ခြေအင်္ဂါပဲတောင်းတောင်း တောင်းတာတွေကို ငါ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မတွန့်တိုဘဲနဲ့ လှူမယ်ဆိုပြီး သူက အဓိဋ္ဌာန်တာ။

အဲဒီတော့ လှူရရင် သူက ပျော်တာပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ လှူချင်လို့ လှူတာဖြစ်လို့၊ လိုချင်တဲ့လူက လှူလို့ လက်ခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဆိုရင် အပြစ်မဖြစ်ဘူး။ တမင်တကာ ဒုက္ခရောက်အောင် လာကြံဖန်ပြီးလုပ်ရင်တော့ ဒုက္ခရောက်စေချင်တဲ့စိတ်နေသဘောထားက ယုတ်ညံ့နေတဲ့ စိတ်နေသဘောထား၊ အဲဒါကျရင် အပြစ်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောရမယ်။

ပါရမီဖြည့်ဖက် ဖြစ်မဖြစ်ဆိုတာက လာအလှူခံရုံနဲ့တော့ ပါရမီဖြည့်ဖက် မဖြစ်ဘူး။ တမင်တကာ လူဆိုရင်တော့ မသိနိုင်ဘူး။

ဥပမာ မယ်- နတ်သိကြားတွေက မြတ်စွာဘုရားကို ပါရမီပြည့်စေလို၍ ဒီလို ကုသိုလ်လုပ်ခွင့်ရအောင် ကြံဖန်ပြီးတော့ ဖန်တီးပေးတာမျိုးတော့ ရှိနိုင်တယ်။ ပါရမီ ဖြည့်ဖက်ဆိုတာမျိုးကျတော့ ခုနက ယသောဓရာတို့လို၊ တူတူဆုတောင်းပြီး ဘဝတစ်ခုသွားမှ ပါရမီဖြည့်ဖက်လို့ သုံးတာဖြစ်တယ်။ ဒါကတော့ ပါရမီ ဖြည့်ဖက်လို့ ပြောလို့မရဘူး။

၅၇။ မေးမြန်းသူ- မရွှေထက်အိဝင်းရဲ့ (ဒဿမတန်း)

မေးခွန်း

ကိုးနဝင်းဟူ၍ ပုတီးစိပ်နေကြပါသည်။ ကိုယ်ကျိုးမျှော်၍ လည်းကောင်း၊ မမျှော်၍လည်းကောင်း ကိုးနဝင်းပုတီးစိပ်ခြင်းသည် သင့်လျော်ပါသလား?။

အဖြေ

ဘာနဝင်းပဲ စိပ်စိပ်၊ ဘုရားဂုဏ်တော်စိပ်တယ်ဆိုရင် ဘုရားကို အာရုံပြုနိုင်ရင် ကုသိုလ်ရပါတယ်။ ဘုရားကို အာရုံမပြုဘဲနဲ့ ပုတီးစိပ်လို့ ရလာမယ့်အကျိုး လောဘဇောနဲ့စိပ်ရင်ကတော့ လောဘဟာ အကုသိုလ်ပဲ။ ဘုရားကို အာရုံပြုပြီး စိပ်တဲ့အချိန်မှာ ဘုရားကို အာရုံပြုနိုင်ပြီဆိုရင် ဒါကုသိုလ်လို့ပဲ ပြောရမယ်။

၅၈။ မေးမြန်းသူ- မောင်ကျော်ခန့်ညား (ဒသမတန်း) မေးခွန်း(က)

ဘုရားရှင်သည် တန်ခိုးရှိပါလျက် ဘာကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရပါသနည်း?။

အဖြေ

ဘဝရဲ့သေဆုံးခြင်းကို ဘယ်တန်ခိုးကမှ မတားနိုင်ဘူး။ သတ္တဝါအားလုံးဟာ မွေးဖွားလာရင် သေဆုံးခြင်းဆိုတာ နိယာမတရားကြီးပဲ ဖြစ်တယ်။ တန်ခိုးနဲ့ တားလို့ရတဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။ တန်ခိုးဆိုတာ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ အသုံးချလို့ မရနိုင်ဘူး။ သဘာဝကို ကျော်လွန်တဲ့ အစွမ်းသတ္တိတန်ခိုးဆိုတာ ဘယ်မှာမှ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ super natural မဟုတ်ဘူး၊ super power သာ ဖြစ်တယ်။

super natural ဆိုတာ natureထက် ပိုလွန်သွားတာ မရဘူး၊ nature ထက်ပိုလွန်တဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိဆိုတာ မရှိဘူး။ natureအလိုက် အစွမ်းထက်တဲ့အရာမျိုးသာ တန်ခိုးလို့ ခေါ်တယ်။ super normal, normal ထက် ပိုတာ ဖြစ်နေကျထက် ပိုတာပဲရှိတယ် တန်ခိုးဆိုတာ။ သို့သော် လောကကြီးမှာ သဘာဝ တရားကြီးကို ဆန့်ကျင်အောင်လုပ်နိုင်တဲ့ တန်ခိုးဆိုတာ မရှိဘူး။

မေးခွန်း(ခ)

စမ်းသပ်မှုများအရ ငရဲမှ အသံများကြားရတာ ဟုတ်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒါက သူတို့ ပြောတာပဲ၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း မကြားဖူးဘူး။ ငရဲက အသံတွေ ရှိတော့ ရှိနိုင်တယ်။

မေးခွန်း(ဂ)

ငရဲကို လက်တွေ့မြင်နိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

သာမန်အားဖြင့်တော့ မမြင်နိုင်ဘူး၊ တန်ခိုးရှင်တွေကတော့ မြင်နိုင်စွမ်းရှိတယ်၊ ရိုးရိုးပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ငရဲဆိုတာ မြင်နိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် စဉ်းစားစရာတစ်ခုကတော့ သတ္တဝါဆိုတာ ဘယ်နေရာမှာမဆို ဖြစ်တယ်။ ဆိုပါစို့- အလွန်အေးတဲ့ ရေခဲတုံးထဲမှာ သွားပြီး ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါတွေရှိသလို ပူလောင်ပြီးတော့ တဟုန်းဟုန်းတောက်နေတဲ့ မီးတောင်ထဲမှာလည်း သွားပြီး သတ္တဝါဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီမီးတောင်ထဲမှာ သွားပြီးဖြစ်နေတဲ့ သတ္တဝါတွေက ငရဲလို့ ပြောလို့ရတယ်။

သူတို့ကျတော့ တစ်ခါတည်း ကိစ္စတုံးလောင်ကျွမ်းသလားဆိုတော့ ကံပေါ်မှာ အခြေတည်လို့ လောင်ကျွမ်းမသွားဘူး။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဟာ သာမန်အနေအထားထက် ပိုပြီး ဒုက္ခရောက်နေတဲ့အနေအထားတော့ ရှိတယ်။ ဒီလိုဆိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ ငရဲကို လက်တွေ့ မြင်နိုင်ပါသလား ဆိုတော့ တန်ခိုးရှင်တွေကတော့ လက်တွေ့မြင်နိုင်တယ်လို့ပဲ ပြောရမယ်။ မြင်တဲ့နည်းလမ်းရှိတယ်။ ဒီဗုဒ္ဓကျဆို့တဲ့အဘိညာဉ်ရရင် မြင်လို့ရတယ်။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေတော့ မမြင်နိုင်ဘူး။

၅၉။ မေးမြန်းသူ- မသီရိဝေဇော် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ရဟန်းနဲ့ရသေ့ ကွာခြားချက်များ သိလိုပါသည်။

အဖြေ

ရဟန်းဆိုတာ သိမ်ထဲမှာ ဝင်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမ အတိုင်း ၂၂၇-သွယ်သော သိက္ခာပုဒ်တွေကို ခံယူပြီး မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တပည့်သာဝကအနေနဲ့ သိက္ခာတင်ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ရဟန်းလို့ ခေါ်တယ်။

ရသေ့ဆိုတာကျတော့ သီလရှိချင်လည်း ရှိမယ်၊ မရှိချင်လည်း မရှိဘူး။ သာသနာပရသေ့တွေဆိုရင် သာမန် ကိုယ်ကျင့်သီလလောက်ပဲ ရှိချင်ရှိမယ်၊ သို့မဟုတ် ၈-ပါးသီလ ရှိချင်ရှိမယ်၊ အဲဒီ ရသေ့ဆိုတာကတော့ ရဟန်းများနဲ့ များစွာကွာခြားတယ်။

ရဟန်းဆိုတာ ဘုရားပွင့်တဲ့အချိန်မှာ ဖြစ်တယ်။ ဘုရားရဲ့တပည့် သာဝကအနေနဲ့ ဖြစ်တယ်။ ရသေ့ဆိုတာကျတော့ သာသနာပအခါမှာ လူ့ဘဝကို renounce လုပ်ပြီး စွန့်ခွာပြီးတော့ တောထဲမှာနေပြီး ခြိုးခြံတဲ့ အကျင့် ကျင့်ကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေကို ခေါ်တာ။ အဲဒီရသေ့တွေကလည်း

အမျိုးမျိုး ရှိတယ်။ မီးပူဇော်ရတဲ့ရသေ့ ရှိတယ်။ မှားယွင်းတဲ့အကျင့်တွေကို ကျင့်တဲ့ရသေ့ ရှိတယ်။ သမထကျင့်စဉ်ကို အောင်အောင်မြင်မြင် ကျင့်လို့ ဈာန်အဘိညာဉ်ရသွားတဲ့ ရသေ့မျိုးတွေလည်း ရှိတယ်။ ရသေ့အမျိုးပေါင်းက အင်မတန်မှ များတယ်။ အဲဒီတော့ ရဟန်းနဲ့ရသေ့ဟာ ကွဲပြား ခြားနားတယ်။

၆၀။ မေးမြန်းသူ- မောင်ထွန်းဝင်း (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

မြတ်စွာဘုရား မုန့်ညှင်းစေ့ပေါ် စင်္ကြန်လျှောက်တာ တကယ်လား?။

အဖြေ

မြတ်စွာဘုရားက ဖန်ဆင်းမယ် ဆိုလို့ရှိရင် ဖြစ်တယ်။ ရုပ်ကို အသေးဆုံး ဖန်ဆင်းတယ်။ တစ်ခါတုန်းက မုန့်ညှင်းစေ့ပေါ် စင်္ကြန်လျှောက်တယ် ဆိုတာ လူတွေပြောတဲ့ ရုပ်သေးသေးလေး ဖန်ဆင်းပြီးတော့ သွားတာ၊ လာတာကို ဆိုလိုတယ်။

စာပေကျမ်းဂန်မှာ မဟာသမယသုတ္တန်တို့၊ သမစိတ္တသုတ္တန်တို့၊ သမစိတ္တသုတ္တန်ဟောတဲ့အခါမှာ စကြဝဠာ ကမ္ဘာတစ်သိန်းက လာရောက်တဲ့ နတ်တွေဗြဟ္မာတွေဟာ အလွန်များတယ်။ အလွန်များတော့ သူတို့ ရုပ်ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးတွေက ကြီးမားတယ်။ အဲဒါတွေကို အသေးလေး ဖန်ဆင်းလိုက်တဲ့ အခါမှာ အပ်ဖျားကလေးနဲ့ ထောက်လောက်တဲ့ အပ်ဖျားလောက်ပဲ အတိုင်း အတာရှိတဲ့ အင်မတန်မှ သေးငယ်တဲ့အပ်ဖျား အချွန်လေးလောက်ရှိတဲ့ နေရာလေး၊ အပ်ဖျားလေးနဲ့ ထောက်ထောက်ပြတဲ့ နေရာမျိုးလေးမှာ နတ်တွေဟာ ဆယ်ဦး၊ ဦးနှစ်ဆယ် ဒီလိုနေရတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒါ အသေးလေးတွေ ဖန်ဆင်းပြီးတော့ သူတို့ကိုယ်ကိုကျွဲကာ သေးသေးလေးတွေ ဖန်ဆင်းပြီးနေတယ်။

အဲဒီတော့ ခုနက မုန့်ညှင်းစေ့ပေါ် စင်္ကြန်လျှောက်တယ်ဆိုတာလည်း ပဲ မြတ်စွာဘုရား ဒီလိုအသေးလေး ခန္ဓာကိုယ်ကျုံ့ပြီးတော့ ဖန်ဆင်းလို့ ရတယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ အဲဒီမှာ ဗကဗြဟ္မာကြီးနဲ့ တွေ့တဲ့အချိန်တုန်းက မြတ်စွာဘုရားဟာ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို မုန့်ညှင်းစေ့အတိုင်းအတာထက် သေးတယ်။ proton, neutron အဲဒီလောက် အတိုင်းအတာ လူတွေ သာမန်

မျက်စိလောက်နဲ့ မမြင်နိုင်လောက်တဲ့ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေတောင် မမြင်နိုင်လောက်တဲ့ အသေးဆုံး ပမာဏလောက်ထိအောင် မြတ်စွာဘုရား ဖန်ဆင်းတယ်။ အဲဒီတော့ မုန့်ညှင်းစေ့က လူတိုင်း မြင်လို့ရတယ်။

ဗကဗြဟ္မာကြီးကစပြီး သူ မြတ်စွာဘုရား မမြင်အောင် ပုန်းကွယ်ပြမယ် ဆိုတော့ 'အေး မင်းတတ်နိုင်ရင် ပုန်းကွယ်' ဆိုတော့ ပုန်းကွယ်ဖို့ ကြိုးစားတာ။ သူပုန်းတဲ့နေရာတိုင်း မြတ်စွာဘုရားက ထောက်ပြတယ်။ 'မင်း ဘယ်နားမှာ၊ ဘယ်နားမှာ'နဲ့ ဆိုပြီး အကုန်ပြောတော့ သူဟာ ပုန်းလို့ မရဘူး။

မြတ်စွာဘုရားကျတော့ 'ဒီတစ်ခါ ငါ့အလှည့်၊ ငါ ပုန်းကွယ်ပြမယ်' ဆိုပြီး ခုနလို ဗြဟ္မာမျက်စိနဲ့တောင် မမြင်ရလောက်အောင် အလွန်အလွန် သေးတဲ့ ရုပ်ကလေးကို ဖန်ဆင်းတယ်။ သို့သော် ပျောက်သွားတယ်လို့ ထင်မှာစိုးလို့ အသံကိုတော့ ကြားအောင် လုပ်ထားတယ်။ ဗြဟ္မာကြီးက အသံတော့ ကြားတယ်။ ရုပ်မမြင်ရဘူး။ မျက်စိရဲ့မြင်ကွင်း မရောက်အောင် ဖန်တီးလိုက်တယ်။ အဲဒီက ထွက်တဲ့အသံကိုတော့ နားထဲမှာ ကြားတယ်။

ဘဝေဝါဟံ ဘယံ ဒိသ္မာ ၊ ဘဝဉ္စ ဝိဘဝေသိနံ။

ဘဝံ နာဘိဝဒိံ ကိဉ္စိ ၊ နန္ဒိဉ္စ န ဥပါဒိယိ။ ဆိုတဲ့ ဂါထာလေးကို ရွတ်တဲ့ အသံကိုတော့ ကြားရတယ်။ မြတ်စွာဘုရားကိုတော့ ဗြဟ္မာကြီးက လိုက်ရှာတာ ဘယ်နားမှာတုန်းဆိုတာ ရှာမတွေ့ဘူး။ အဲဒီလောက် သေးအောင် ဖန်ဆင်းလို့ရတယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ မမြင်ရလောက်အောင် သေးတယ်။ အသံတော့ ကြားရတယ်လို့ 'ဗြဟ္မနိမန္တိကသုတ္တန်' မှာ ဒီလို ဆိုထားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ဗြဟ္မာတွေထက် အစွမ်းတန်ခိုးကြီးတယ်လို့ ဒီလိုပြောတာ၊ အစွမ်းတန်ခိုးကြီးတယ်။ တကယ် ဖန်ဆင်းနိုင်တယ်။

အဲဒါကို တစ်ချို့လူတွေက မြတ်စွာဘုရားက ခန္ဓာကိုယ်ပျောက်အောင် လုပ်ပြီး ရွတ်တဲ့ဂါထာကို ကိုယ်ပျောက်ဂါထာမှတ်ပြီးတော့ ကိုယ်ပျောက်ဂါထာအဖြစ် ရွတ်ကြတယ်။ ကိုယ်ပျောက်ဂါထာ မဟုတ်ဘူး။

မေးခွန်း(ခ)

ဗုဒ္ဓဘာသာကို သိပ္ပံပညာရှင်များ မည်သို့ မြင်ပါသလဲ?။

အဖြေ

သေသေချာချာ လေ့လာလို့ရှိရင် မြတ်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမ

တရားတော်တွေဟာ scientific ပဲ ဖြစ်တယ်။ အကြောင်းအကျိုး ညီမျှတယ်လို့ ဘာသာအစွဲအလမ်းကင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အဲဒီလိုမြင်တယ်။ သူတို့မမြင်တဲ့ အရာတွေကိုပဲ မြတ်စွာဘုရား လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀-ကျော်က ဟောခဲ့တာ။ သိပ္ပံပညာဆိုတာ တဖြည်းဖြည်းမှ တွေ့တွေ့လာတာ။ တွေ့တာလည်း တစ်ခါတည်း အပြည့်အစုံတွေ့တာ မဟုတ်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားက ကြိုတင်ပြီးတော့ အသိဉာဏ်နဲ့ သိမြင်ပြီးဟောတာ။ သိပ္ပံဆိုတာ စမ်းသပ်မှ သိတာ။ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို စမ်းသပ်နေရတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ အသိဉာဏ်နဲ့သိတာ ဖြစ်သောကြောင့် သိပ္ပံပညာထက် ရှေးကျတယ်။

အဲဒီတော့ ခုခေတ်သိပ္ပံပညာရှင်တွေက ဗုဒ္ဓဘာသာကို အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင်ပြီးတော့ လက်တွေ့ကြည့်လို့ရတယ်လို့ ဒီလိုပဲ မြင်ကြတယ်။

၆၁။ မေးမြန်းသူ- မသိဂီဝင်း (နဝမတန်း)

မေးခွန်း

တပည့်တော်မ၏ အဖိုးအဖွား အဒေါ်တို့သည် မိရိုးဖလာ ၃၇-မင်းနတ်၊ ဘိုးမင်းခေါင်၊ ဘိုးတော်တို့ကို ပူဇော်ပသကြပါသည်။ တပည့်တော်မနှစ်မြို့ပါ။ သူတို့ခိုင်း၍ တစ်ခါတရံ ရှိခိုးရပါသည်။ သရဏဂုံပျက်ပါသလား?၊ အဖိုးအဖွား အဒေါ်များကို ဆုံးမပေးပါဘုရား။

အဖြေ

လူဆိုတာ ကိုယ်ယုံကြည်ရာ ကိုယ်လုပ်ကြတာပေါ့။ သူတို့ပူဇော်ပသမှုက တကယ်ပဲ ယုံကြည်ပြီး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တဲ့ အတိုင်းအတာနဲ့ ပူဇော်တာလား?၊ သို့မဟုတ် သူတို့စီးပွားတိုးတက်ချင်လို့လား?၊ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုခုနဲ့ လုပ်ကြတာလား အဲဒါကိုတော့ သိဖို့လိုတယ်။

တကယ့်ကို နှစ်နှစ်ကာကာ ယုံကြည်ပြီး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တယ်ဆိုရင်ကတော့ ဒါ မှားယွင်းတဲ့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှုလို့ ပြောရမယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲနဲ့ တစ်စုံတခုကို မျှော်လင့်ချက်နဲ့ ပူဇော်တယ်။ ပေးကမ်းတယ်ဆိုတာကတော့ လူ့လူချင်း ကိုယ့်အိမ်လာတဲ့အခါမှာ လက်ဖက်ရည် တိုက်သလိုပဲ၊ သူတို့ကို ကျွေးတယ်မွေးတယ်ဆိုတာလည်း လက်ဖက်ရည်တိုက်တဲ့ သဘော

မျိုး၊ ဧည့်ခံတဲ့သဘောမျိုးဆိုရင်တော့ အဆိုးကြီးလို့ မဆိုနိုင်ဘူး။ သို့သော် ဒါကိုပဲ အားကိုးယုံကြည်ပြီး နှစ်နှစ်ကာကာ ကိုယ့်ဘဝရဲ့ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး ကို သူတို့က ဖန်တီးနိုင်တယ်လို့ မြင်နေရင် ဒါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ ခေါ်တယ်။ အမှား ကို အမှန်လို့ မြင်တယ်လို့ပဲ ခေါ်တယ်။ မိမိကိုယ်တိုင်က မနှစ်သက်ဘဲနဲ့ သူတို့ခိုင်းလို့ ရှိခိုးရတယ်။ ရှိမခိုး ချင်ဘဲနဲ့ ခိုးတယ်ဆိုရင် သရဏာဂုံ မပျက်ပါဘူး။ အဲဒါ ကြောက်လို့ရှိခိုးတာပဲ ဖြစ်စေ၊ ဘုရားတောင်မှ ကိုးကွယ်ပြီဆိုရင် ကြောက်လို့ ကိုးကွယ်တာလား၊ စီးပွားတိုးတက်ချင်လို့ ကိုးကွယ်တာလား သေချာစိစစ်ရမယ်။ ပညာနဲ့ ကိုးကွယ်မှ သရဏာဂုံမြောက်တာ။

ပညာနဲ့ ကိုးကွယ်တာမဟုတ်ဘဲနဲ့ လာဘ်ကို မျှော်ကိုးပြီး ကိုးကွယ် တယ်၊ အများက ကဲ့ရဲ့မှာကြောက်လို့ ကိုးကွယ်တယ်၊ အဲဒါတွေက သရဏာဂုံ မမြောက်ဘူး။ သရဏာဂုံ မမြောက်သလို သရဏာဂုံ မပျက်ဘူးလို့လည်း ပြောရ မယ်။ သရဏာဂုံမြောက်တယ်ဆိုတာ အသိပညာနဲ့ ဘုရားရဲ့ဂုဏ်၊ တရားရဲ့ ဂုဏ်၊ သံဃာရဲ့ဂုဏ် ယုံကြည်ပြီးတော့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှ သရဏာဂုံ မြောက်တယ်။ ကြောက်လို့ မိရိုးဖလာမို့ ဒီလိုဟာမျိုးဆိုရင်တော့ အစ ကတည်းက သရဏာဂုံ မမြောက်ဘူးလို့ ဒီလိုပဲ မှတ်ရမယ်။

အဖိုးအဖွားအဒေါ်တို့ကို ပြောပေးဖို့ကတော့ အခုလို မြတ်စွာဘုရား က အမှန်တရားတွေ ဟောနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ရဲ့ အဆုံးအမတွေကို သိရှိ အောင် ကြိုးစားဖို့ကောင်းတယ်။ ဘုရားပွင့်တဲ့ဘုရားသာသနာ ထင်ရှားရှိနေ တဲ့ အချိန်မှာ ကိုယ်လုပ်နေတဲ့ အလုပ်တစ်ခုဟာ မှားသလား၊ မှန်သလား၊ ဘယ်ဟာ ပိုလုပ်သင့်သလဲဆိုတာ စဉ်းစား ဆင်ခြင်သင့်တယ် လို့ ပြောရမှာပဲ ဖြစ်တယ်။

ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ်တစ်ခုဟာ လောကမှာ ကိုယ်ဆည်းကပ်ပြီဆိုရင် အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြရမှာ ဖြစ်တယ်။ အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နိုင်ပါရဲ့သားနဲ့ အကောင်းဆုံးကို မရှာဘဲနဲ့ အဆင့်မမြင့်တာတွေနဲ့ပဲ ကိုယ်ဟာ အချိန်ဖြုန်းနေမယ်ဆိုရင် သူတို့အတွက်က ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မရနိုင်ဘဲနဲ့ ဆုံးရှုံးသွားနိုင်တယ်၊ အဲဒီလိုပြောရမယ်။

ဘုရားပွင့်တဲ့အချိန်မှာ ဘုရားရဲ့အဆုံးအမတရားတွေကို လိုက်နာ သင့်တယ်၊ နာကြည့်သင့်တယ်၊ ဘယ်ဟာက တန်ဖိုးရှိသလဲ၊ တန်ဖိုးရှိတာကို ကြိုးစား လုပ်သင့်တယ်လို့ ဒီလို ပြောပေးလို့ရတယ်။

၆၂။ မေးမြန်းသူ- မထက်မြတ်ရတနာ (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

အနုပညာ သရုပ်ဆောင်လုပ်ငန်းသည် ငရဲကြီးသည်ဟု ဖွားဖွားက ပြောပါသည်။ အပြစ်ကင်းအောင် မည်သို့ လုပ်ရပါမည်နည်း?။

အဖြေ

အနုပညာ သရုပ်ဆောင်လုပ်ငန်းဆိုတာ ငရဲကြီးတဲ့လုပ်ငန်း ရှိသလို ငရဲမကြီးတဲ့ လုပ်ငန်းလည်း ရှိပါတယ်။ ဥပမာမယ်-တစ်ဖက်သားကို ဒေါသနဲ့ ရိုက်တယ်၊နှက်တယ်ဆိုတဲ့ သရုပ်ဆောင်မယ်၊ တစ်ဖက်သားကို ဖော်ကား တယ်ဆိုတဲ့ သရုပ်ဆောင်မယ်၊ အဲဒါမျိုးတွေကျတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် စိတ်ခံစားမှုတွေ၊ ဒေါသဖြစ်တဲ့သဘောဆောင်မှာ၊ ဆဲတယ်ဆိုတယ် ရန်ဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့ သရုပ်ဆောင်မှ တကယ့်ကို စိတ်က ဒေါသတွေဖြစ်ပြီးတော့ တကယ့် သရုပ်ပါအောင် စိတ်ဆိုးတာ၊ တကယ်လည်း စိတ်ဆိုးလာရင် အကုသိုလ် ဖြစ်တယ်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်နိုင်တယ်။

ကိုယ့်သန္တာန်မှာ အကုသိုလ်ဖြစ်လာရင် ငရဲကြီးတယ်လို့ ပြောတယ်။ ငရဲကြီးတယ်ဆိုတာ အကုသိုလ်ဖြစ်တာကို ပြောတာ။ အဲဒီတော့ အနုပညာ သရုပ်ဆောင်လုပ်ငန်းတိုင်းတော့ ငရဲမကြီးပါဘူး။ သီလရှင်ဝတ်နဲ့ သရုပ်ဆောင်ရင်လည်း ဖြစ်တာပဲလေ။ သီလရှင်ဝတ်နဲ့ သရုပ်ဆောင်ပြီး ပုတီးစိပ်တာတို့ သူတော်စင်ဘဝ ပြောင်းသွားတာတို့ အဲဒါကျတော့ ကုသိုလ်ရတာပေါ့။

သရုပ်ဆောင်မှုအပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ ဆုံးဖြတ်ရမယ့် ကိစ္စတစ်ခု၊ မကောင်းတဲ့အလုပ်နဲ့ သရုပ်ဆောင်ရင်၊ မကောင်းတဲ့အလုပ်ကို စိတ်ပါလက်ပါ လုပ်ပြမယ်ဆိုရင်တော့ ထိုက်သင့်သလောက် အကုသိုလ် ဖြစ်နိုင်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

အပြစ်ကင်းအောင် မည်သို့ လုပ်ရပါမည်နည်း?။

အဖြေ

ကိုယ်က ကိုယ်လုပ်ရတဲ့အလုပ်ကို ကိုယ်မနှစ်ခြိုက်တာဆိုရင် ဥပမာမယ်- ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြားတဲ့ အလုပ်မျိုးတွေနဲ့ သရုပ်ဆောင်ချင်ဘူး

ဆိုရင် မဆောင်နဲ့ပေါ့။ အဲဒါမျိုးကို သရုပ်ဆောင်ရင်တော့ ထိုက်သင့် သလောက် သရုပ်သဏ္ဌာန်ပါအောင် လုပ်မယ်ဆိုရင် ကိုယ့်စိတ်ကလည်း ပါသွားတယ်ဆိုရင်တော့ အကုသိုလ်ဖြစ်မှာပဲ။

၆၃။ မေးမြန်းသူ- မကေဇင်လတ် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

လူတစ်ယောက်ကို အခြားလူတစ်ယောက်က ဒုက္ခပေးလျှင် ခံရသူက ဝဋ်လည်တာပါဆိုရင် လုပ်တဲ့လူက ငရဲမကြီးဘူးလား?၊ သူကော ဝဋ်လည် မှာလား?။

အဖြေ

ဒါကတော့ အမြဲတမ်း ဝဋ်လည်တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ အမြဲ တမ်း ဝဋ်ချည်းပဲ ပြောလို့မရဘူး။ ဘဝရဲ့ဒုက္ခလို့ ခေါ်တယ်။ ဘဝရလာရင် အတူ နေတဲ့အခါမှာ တစ်ယောက်ဒုက္ခ တစ်ယောက်ပေးတတ်တာ ဒါ လူရဲ့ သဘာဝပဲ။ ခွေးလေးတွေတောင် တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် ကိုက်တာပဲလေ။ ဝဋ်လည်လို့ အကိုက်ခံရတယ် ပြောလို့မရဘူး။ သဘာဝအားဖြင့် တိရစ္ဆာန် ဘဝမှာလည်း အချင်းချင်း ကိုက်ကြ ရန်ဖြစ်ကြ၊ လူဘဝမှာလည်း ရန်ဖြစ် ကြနဲ့ဆိုတဲ့ ဒီဟာကို ဝဋ်လည်တယ်လို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ လူသဘာဝမှာ သံသရာထဲမှာ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိတာလို့ပဲ ပြောရမယ်။

လုပ်သူက ငရဲမကြီးဘူးလာဆိုတော့ ဒေါသနဲ့လုပ်တာ မှန်သမျှ ငရဲကြီးတယ်၊ ဒေါသဟာ အကုသိုလ်ပဲ။ အဲဒီအကုသိုလ်နဲ့ တစ်ယောက် ယောက်ကို နှိပ်စက်တယ်ဆိုရင် သူငရဲကြီးတာပဲ။ သူကော ဝဋ်လည်မှာလား ဆို ဒီဒေါသကတော့ သူ့ကို ပြန်ပြီး အကျိုးပေးမှာပဲ။

မေးခွန်း(ခ)

မသိဘဲ ရယ်မိလျှင် ငရဲကြီးပါသလား?၊ မသိဘဲ လုပ်မိလျှင် ငရဲကြီးပါသလား?။

အဖြေ

မသိတာ ဘာကို မသိတာတုန်းလို့ မေးစရာရှိတယ်။ အကုသိုလ်ရဲ့

အပြစ်ကို မသိဘဲနဲ့လုပ်ရင်ရော ငရဲကြီးသလားဆိုတော့ ဒါက လူ့ရဲ့စိတ် အပေါ်မှာ မူတည်တယ်။ သိတာ မသိတာထက် ဥပမာမယ်- လူ တစ်ယောက် ဒုက္ခရောက်တာကို ဝမ်းသာအားရဖြစ်တယ်။ ‘သေပါစေ ကြိုက်တယ်၊ ခဲလိုက်စမ်း’လို့ ဒီလိုပြောရင် ဒါ အကုသိုလ်ဖြစ်တာ သေချာတယ်။

Mony Mansion ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်ရေးထားတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘာသာပြန်ထားတာ ရှိတယ် ‘**တမလွန်ဘဝ ပြဿနာ**’တဲ့။ အဲဒီထဲမှာ ရောမခေတ်က ဘာသာချင်းမတူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ သမိုင်းမှာရှိတယ်။ ခြင်္သေ့စာ ကျွေးတယ်ဆိုတာ၊ ခြင်္သေ့တွေ လှောင်ထားတဲ့ လှောင်ချိုင့်ထဲကို လူတစ်ယောက်ကို ပစ်ချတယ်။ ပစ်ချတဲ့ အခါမှာ ခြင်္သေ့တွေက ဝိုင်းပြီးတော့ သူ့ကို ကုတ်ကြဖဲ့ကြ တိုက်ခိုက်ကြတဲ့ အခါမှာ အဲဒီလူက ပုံလျက် လဲကျသွားတော့ ပွဲလာကြည့်တဲ့ထဲက အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ဟာ အဲဒီလူကို ခြင်္သေ့က ပုတ်လိုက်လို့ လဲကျသွားတာကို သဘောကျပြီးတော့ လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးပြီး ရယ်မောခဲ့တယ်။

အဲဒီဘဝကနေ လွန်မြောက်လာတဲ့အခါမှာ ကြားထဲမှာတော့ သူ ဘာဖြစ်တယ်ဆိုတာတော့ မသိဘူး။ အဲဒီဘဝ လွန်မြောက်ပြီး ၇-ဘဝမြောက် လူဖြစ်တဲ့အခါမှာ သူဟာ မသန်စွမ်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီး wheel chair နဲ့ သွားနေ ရတယ်။ အဲဒါကို အိပ်ငွေ့ချပြီး ကြည့်တဲ့အခါမှာ ဒီလူရဲ့ ဒီသတ္တိဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၇-ဘဝက အဲဒီလို ခြင်္သေ့စာကျွေးတာကို ရယ်မောခဲ့တယ်။ ပါဝင်ပြီးတော့ ဝမ်းသာအားရဖြစ်ခဲ့မိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သူဟာ ဒီ ဒုက္ခကိုရတယ်လို့ဆိုတော့ ဒါ ကံကြမ္မာရဲ့ အကျိုးတစ်ခုကို ဖော်ထုတ်တဲ့ သဘောပဲ။

ဒုစရိုက်နဲ့ပတ်သက်လာရင် “ကိုယ်တိုင်၊ တိုက်တွန်း၊ ချီးမွမ်း၊ စိတ်တူ” အားဖြင့် လေးမျိုးရှိတယ်။ ကိုယ်တိုင်လုပ်တာလည်း အပြစ်ဖြစ်တာပဲ။ လုပ်တဲ့ လူကို ချီးမွမ်းတယ်။ ဒီလုပ်ငန်းကို ချီးမွမ်းတယ်ဆိုရင်လည်း အပြစ်ရှိတယ်။ သူများကို လုပ်ဖြစ်အောင် တိုက်တွန်းတယ်ဆိုရင်လည်း အပြစ်ရှိတယ်။ ကိုယ်တိုင်လုပ်တယ်၊ သူများကို တိုက်တွန်းတယ်၊ ဒီလိုလုပ်တာ ကောင်းတယ် လို့ ချီးမွမ်းတယ်။ လုပ်နေတာကို စိတ်ဆန္ဒချင်း တူညီတယ်ဆိုတာ သူလုပ်လို့ တစ်ခုခု ဒုက္ခရောက်သွားရင် ဝမ်းသာတယ်။ ဒါလည်း အကုသိုလ်ဖြစ်တာပဲ။

ဒုစရိုက် ၁၀-ပါးကို ကိုယ်တိုင် တိုက်တွန်း၊ ချီးမွမ်း၊ စိတ်တူ ဒီလေးခုနဲ့ မြှောက်ရင် ဒုစရိုက်ဟာ ၄၀-ဖြစ်တယ်။ အားလုံးဟာ အပြစ်ရှိတယ်လို့

ဆိုတယ်။ အဲဒီတော့ မသိဘဲနဲ့လုပ်လည်း ဒီလိုသာ တစ်ချို့ကို ရင်ထဲနှလုံးထဲမှာ စိတ်ပါလက်ပါဆိုရင် ငရဲကြီးတာပဲ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်တာပဲ။

မေးခွန်း(၈)

ကမ္ဘာကြီးပျက်ပြီးမှ နောက်ဘုရားတစ်ဆူ ပွင့်မှာလား?၊ ကမ္ဘာမပျက်ခင် ပွင့်မှာလား?။

အဖြေ

မပျက်ခင် ပွင့်မှာ။ အရိမေတ္တေယျဘုရား ပွင့်မယ်ဆိုတာ ဒီကမ္ဘာမှာ ပွင့်မှာ။ အခုလက်ရှိကမ္ဘာမှာ ပွင့်မှာဆိုတဲ့ ကမ္ဘာမပျက်ခင် ပွင့်မှာပါ။

မေးခွန်း(၉)

ဘုရားငါးဆူပွင့်ပြီးပါက နောက်ဘုရားမပွင့်တော့ဘူးလား?။

အဖြေ

မပွင့်တော့ဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူး။ ပွင့်တော့ ပွင့်မှာပဲ။ ဘယ်လောက်ကြာမှ ပွင့်မယ်ဆိုတာကတော့ ပြောလို့မရဘူး၊ မပွင့်ဘူးလို့တော့ မရှိဘူး။ အရိမေတ္တေယျဘုရားသည် ဒီကမ္ဘာရဲ့ နောက်ဆုံးဘုရားလို့တော့ ပြောလို့ရတယ်။ သို့သော် နောက်ကမ္ဘာမှာ ဘုရားမပွင့်ဘူးလို့ ပြောလို့မရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ နောက်ကမ္ဘာတွေမှာလည်း ပွင့်နိုင်တယ်လို့ may be လို့ပဲ ပြောရမယ်။ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဘယ်လောက်ကြာမှ ဖြစ်လာမယ်လို့ အတိအကျ မရှိဘူး။ ဖြစ်လာမယ်လို့ပဲ ဆိုလို့ရတယ်။

၆၄။ မေးမြန်းသူ- နန်းမြမြတ်ချယ် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

သည်းခံခြင်းသည် မွန်မြတ်ခြင်းဖြစ်လျှင် မည်သည့်အခြေအနေ မည်သည့်ကိစ္စမဆို သည်းခံခြင်းကို အလျဉ်းမပြတ် ထားသင့်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ တစ်နေ့တုန်းက ဖြေပြီးသား။ သည်းခံတယ်ဆိုတာ ရောဂါဝေဒနာဖြစ်ရင် သည်းခံရတယ်။ ရာသီဥတုဒဏ်ကိုလည်း

သည်းခံရတယ်၊ တဖက်သားက စော်ကားတာကိုလည်း သည်းခံရတယ်။ သည်းခံတယ်ဆိုတာဟာ ဒေါသမဖြစ်အောင် ထိန်းချုပ်ပြီး လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာ လုပ်တာကို ဆိုလိုတယ်။

ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ မကျေမနပ်ဖြစ်ပြီး ငဲ့ခံနေတာမျိုး၊ အောင့်ခံနေတာမျိုးကို သည်းခံတယ်လို့ မခေါ်ဘူး။ သည်းခံခြင်းဆိုသည်မှာ ကိုယ့်ရဲ့ စိတ်အခြေအနေတစ်ခုကို ဒေါသမဖြစ်အောင် ထိန်းနိုင်တဲ့ အနေအထားကိုသာ သည်းခံတယ်လို့ ပြောတာ။

မေးခွန်း(ခ)

မိမိလက်ခံထားသော အကြောင်းတရားက မှန်ကန်နေသော်လည်း အများစု၏အမြင်တွင် မှားယွင်းနေပါက မိမိက မည်သို့ ပြုသင့် ပါသလဲ?။

အဖြေ

ကိုယ့်ဟာက မှန်ကန်နေလို့ရှိရင် ကိုယ်မှန်တဲ့အတိုင်းပဲ၊ အများစုနောက် လိုက်စရာ မလိုပါဘူး။ မိုးခါးရေသောက်ဆိုတာကို သူများလုပ်တိုင်း လုပ်စရာ မလိုဘူး။ ကိုယ့်ဟာ တကယ်မှန်တယ်ဆိုရင် ကိုယ်လက်ခံထားတဲ့ အမှန်တရားနဲ့ပဲ ကိုယ်နေသင့်တယ်။ အများစုအမြင်မှာ မှားနေသော်လည်းပဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လက်ခံတာကတော့ လက်ခံလို့ ရတယ်။

၆၅။ မေးမြန်းသူ- မဝင်းပပရီ (နဝမတန်း)

မေးခွန်း

သူတစ်ပါးကောင်းရန် ရည်ရွယ်၍ လိမ်ရခြင်းသည် သူတစ်ပါး ဒုက္ခဖြစ်အောင် လိမ်ရခြင်းထက် အပြစ်လျော့ပါသလား?၊ (သို့) အပြစ်ကြီးပါသလား?။

အဖြေ

အခြေခံအားဖြင့် လိမ်တယ်ဆိုတာကတော့ တစ်ဖက်သားကို အမှားသိအောင် လုပ်တာဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ကောင်းတယ်လို့တော့ ပြောလို့မရဘူး။ သို့သော် ကိုယ်ပြောလိုက်တာဟာ ဘယ်သူ့ကိုမှ အပြစ် မရောက်ဘူးဆိုတာမျိုးဆိုရင်တော့ နှစ်ဖက်စလုံး အကျိုးရှိသွားတဲ့နည်းနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင်

ဒါက ဥပါယ်တံမျဉ်နဲ့ ပြောတာခေါ်တယ်။ မုသားလို့ မခေါ်ဘူး။ ဥပါယ် တံမျဉ်ကို အသုံးချလိုက်တဲ့အခါမှာ ကိုယ်လည်း အပြစ်မရှိဘူး။ ကျန်တဲ့လူ လည်း အပြစ်မရှိဘူး။ နှစ်ဦးနှစ်ဝကောင်းတယ် ဆိုတာမျိုး၊ အဲဒီလို ကောင်း အောင် ရည်ရွယ်ပြီး အားလုံးအပြစ်လွတ်အောင် လုပ်တာကျတော့ လိမ်တယ် လို့ ပြောလို့ မရဘူး။

သူတစ်ပါးဒုက္ခဖြစ်အောင် လိမ်တယ်ဆိုတာကျတော့ အပြစ်ရှိတာ သေချာတယ်။ သူတစ်ပါးကောင်းရန် ရည်ရွယ်၍ လိမ်ခြင်းဆိုတာက ဥပါယ် တံမျဉ်ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကိုယ်လည်းကောင်းတယ်။ သူလည်း ကောင်း တယ်ဆိုတာ အကြောင်းအကျိုးတစ်ခုအနေနဲ့ နှစ်ဖက်စလုံး ဒုက္ခမရောက် သည့်အတွက် အပြစ်ရှိတယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ သူတစ်ပါး ဒုက္ခဖြစ်အောင် လိမ်တာကျတော့ တစ်ဖက်သားကို နစ်နာဆုံးရှုံးစေလို့ ဒါကတော့ မုသာဝါဒ အပြစ်ပဲလို့ ဒီလိုပဲ မှတ်ရမယ်။

၆၆။ မေးမြန်းသူ- မဝေဇင်ကျော် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ဖူးမျှော်ခွင့် မရသူများသည် ထိုအချိန် က မည်သည့်ဘဝတွင် ရောက်နေကြပါသလဲ?။

အဖြေ

ဖူးခွင့်မရဘူးဆိုတာက လူဖြစ်ရင်လည်း ဖူးခွင့်ရချင်မှ ရတာ။ အထူး သဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ဘယ်ဘဝရောက်နေနေ ဘုရားနဲ့ ရင်ဆိုင်တွေ့တောင် ဖူးချင်မှ ဖူးရတာ။ ဘုရားလို့လည်း သိချင်မှ သိတာ။ အဲဒီလို မျိုးတွေ ရှိနိုင်တယ်။ စိတ်ဝင်စားမှ သိတာ ဒါမျိုးက။

မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းမှာနေတော့ ဘုရားဆီ တစ်ခေါက်မှ မရောက်တဲ့လူတွေ အများကြီးရှိတာပဲ။ အဲဒီတော့ ဘယ်ဘဝ ရောက်နေကြသလဲဆိုရင် ဘဝမျိုးစုံပဲ ရှိတယ်။ ငရဲကျနေတဲ့လူ ရှိမယ်။ မိစ္ဆာအယူဝါဒဖြစ်နေတဲ့လူတွေ ရှိတယ်။ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ် ဖြစ်နေတယ်။ သို့မဟုတ် နာမ်တရားချည်းသက်သက် ရှိနေတဲ့ ဗြဟ္မာ့ဘုံ ရောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိတယ်။ ရုပ်တရားချည်းသက်သက်ဖြစ်တဲ့ အသည

သတ်ဘုံရောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘုရားကို ဖူးခွင့် မရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလို့ ဆိုလိုတယ်။ အင်မတန် ဝေးလံတဲ့ ဒေသရောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်းပဲ ဖူးခွင့်မကြုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလို့ ပြောလို့ရတယ်။

မေးခွန်း(ခ)

အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ကို ကျင့်သုံးပါက အောင်မြင်မှု ရနိုင်ပါ သလား?။

အဖြေ

အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ဆိုသည်မှာ အစွန်းနှစ်ဖက်ကို ရှောင်ရှား တာ။ အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ဆိုသည်မှာ လူတွေ နားလည်နေတာနဲ့ တစ်ခြားစီဖြစ်လိမ့်မယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ ‘မဇ္ဈိမပဋိပဒါ’ အလယ် အလတ် လမ်းစဉ်လို့ ပြောတာက မှန်ကန်တဲ့လမ်းကြောင်းကို ပြောတာ။ မှန်ကန်တဲ့လမ်းကြောင်းသည် ဇိမ်ခံတဲ့လမ်းကြောင်းလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒုက္ခခံတဲ့လမ်းကြောင်းလည်း မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ ဇိမ်ခံနေတာ လည်း မဟုတ်ဘူး၊ ဒုက္ခခံတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ချမ်းသာသုခဆိုတာ ခံသင့်တဲ့ချမ်းသာသုခ ရှိတယ်၊ မခံသင့်တဲ့ချမ်းသာသုခ ရှိတယ်။

ဆိုပါစို့- တရားဓမ္မနဲ့ပတ်သက်တဲ့ချမ်းသာ လက်ခံရမယ်။ ကာမဂုဏ် အာရုံနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ချမ်းသာ လက်မခံရဘူး။ ဒုက္ခဆိုတာလည်း တရားဓမ္မရှာ လို့ ဆင်းရဲဒုက္ခဆိုရင် လက်ခံရမယ်။ တရားဓမ္မရှာတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ သက်သက် ဒုက္ခခံတာမျိုးကို လက်မခံရဘူး။ အဲဒါမျိုးကို ‘မဇ္ဈိမပဋိပဒါ’လို့ ခေါ်တယ်။

အများနားလည်နေတဲ့ အလယ်အလတ်ဆိုတဲ့ ပြောစကားဟာ မှန်ကန်တိကျတဲ့ လမ်းကြောင်းပေါ် မရောက်ဘူး။ မှန်ကန်တဲ့တိကျတဲ့ လမ်းကြောင်းက အခုလိုဟာမျိုး ခွဲခြားစိပ်ဖြာပြီး မှန်ကန်တဲ့လမ်းကြောင်းက သွားတာမှ အောင်မြင်မှု ရနိုင်တယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။

မေးခွန်း(ဂ)

သောတာပန်ဖြစ်ရန် ဘယ်လိုလေ့ကျင့်ရပါမလဲ?။

အဖြေ

သောတာပန်ဖြစ်ဖို့အတွက် အကြောင်းလေးမျိုး ရှိတယ်။

(၁) သောတာပန်ဖြစ်အောင် ဟောပြောပေးနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်ကို ဆည်းကပ်ရမယ်။ သူ့ဆီက ဟောပြောချက်ကို နားထောင်ရမယ်။

(၂) မှန်ကန်တဲ့အသိဉာဏ် ရှိရမယ်။

(၃) ယောနိသော မနသိကာရဆိုတဲ့ မှန်ကန်သော စဉ်းစား ဆင်ခြင်မှု ရှိရမယ်။

(၄) ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိဆိုတဲ့ လမ်းစဉ်အတိုင်း လက်တွေ့ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ်မှုရှိရမယ်။

အဲဒီအချက်လေးချက်ပြည့်စုံရင် သောတာပန်ဖြစ်နိုင်တယ်။ သူတော် ကောင်းကို ဆည်းကပ်ခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာခြင်း၊ မိမိ ကိုယ်တိုင်က အယူအဆမှန်ကန်ခြင်း၊ တရားဓမ္မလမ်းစဉ်အတိုင်း လက်တွေ့ ကျင့်သုံးခြင်းဆိုတဲ့ ဒီလေးချက်ဟာ သောတာပန်ဖြစ်ခြင်းရဲ့အကြောင်း လေးမျိုးပဲ။ အဲဒီလေးမျိုးအတိုင်း လေ့ကျင့်မယ်၊ လိုက်နာကျင့်သုံးမယ်ဆိုရင် သောတာပန်ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

၆၇။ မေးမြန်းသူ- မထူးဧကရီခင် (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

အရှင်ဘုရား အချို့က ကြိုးစားပြီး အထက်မရောက်ဘဲ၊ အချို့က မကြိုးစားဘဲ အထက်ရောက်ကြတာ ဘာကြောင့်လဲ?။

အဖြေ

အရည်အချင်းကွာတယ်၊ အခြေအနေကွာတယ်။ လူဆိုတာ အရာရာ မှာ condition ဆိုတာ ရှိတယ်။ condition ဆိုတာ တစ်ခုတည်း စဉ်းစားလို့ မရဘူး။ အခြေအနေဆိုတာ လူတိုင်းမှာရှိတယ်။ လူတိုင်းမှာ အခြေ အနေတွေ ဟာ မတူကြဘူး။ အခြေအနေမတူတာကို အကြောင်းပြုပြီး ကြိုးစားပေမယ့် ဖြစ်ချင်မှဖြစ်တယ်။ မကြိုးစားဘဲနဲ့ အထက်ရောက်ချင် ရောက်သွားနိုင်တယ်။

ဘာကြောင့်တုန်းဆိုရင် အရည်အချင်းနဲ့ အခြေအနေကွာခြားလို့ လို့ ဒီလိုပဲ မှတ်ရမယ်။ အရည်အချင်းကောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သိပ်ကြိုးစားစရာ မလိုဘဲနဲ့ အောင်မြင်ကြီးပွားသွားတာ ရှိတယ်။ တစ်ချို့ကျတော့ အရည် အချင်းကလည်း မရှိဘူး။ အခြေအနေလည်း မပေးဘူးဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက

ဘယ်လောက်ပဲ လုပ်လုပ်၊ ဥပမာမယ်- စီးပွားလုပ်တာပဲ ကြည့်၊ ကြိုးစားပြီး စီးပွားရှာပေးမယ့် တစ်ချို့ပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်လောက်ပဲ ကြိုးစားကြိုးစား စီးပွား တက်မလာဘူး။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို သူ့မှာ ကြိုးစားတဲ့ အရည်အချင်းပဲ ရှိတယ်။ အသိပညာဆိုတဲ့အရည်အချင်းလည်း ပြည့်ချင်မှ ပြည့်မယ်။ ဘယ်လို လုပ်ရင် ဘာရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အရည်အချင်းလည်း သူ့မှာ ရှိချင်မှ ရှိမယ်။ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း အကူအညီပေးမယ်ဆိုတဲ့ အခြေအနေကောင်း ရှိချင်မှ ရှိမယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ လိုအပ်တဲ့ ပံ့ပိုးမှုတွေ အားနည်းသည့်အတွက် ကြောင့် ကြိုးစားပေးမယ့် သူမရဘူး။

မကြိုးစားဘဲ ရောက်တယ်ဆိုတာ အခြေအနေကိုက အစကတည်းက သူ့အတွက် အဆင်ပြေနေတယ်။ အချိန်ကောင်းနဲ့လည်း တွေ့တယ်။ လှုပ်ခါ လှုပ်ခါနဲ့လည်း သူက အထက်တန်း ရောက်သွားနိုင်တယ်။ သူ့မှာ အခြေအနေ ကောင်းတွေက ပတ်ဝန်းကျင်က ဖန်တီးပေးထားတာ ရှိတယ်။ အဲဒါတွေ ကြောင့်မို့ ကြိုးပွားတိုးတက်တယ်။

အဲဒီတော့ လူဆိုတာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အခြေအနေချင်း မတူဘူးလို့ ဒီလိုပဲ မှတ်ရမယ်။

မေးခွန်း(ခ)

နတ်တို့သည် လူတို့ထက် အသက်ပိုရှည်ပါက လူများသေဆုံးလျှင် ကိုယ်စောင့်နတ်များ အဘယ်သို့ ရောက်ကြပါသနည်း?။

အဖြေ

သတ္တဝါက သူ့ဟာနဲ့ သူပဲလေ။ ကိုယ်စောင့်နတ်ဆိုတာ ကိုယ့်ကို လာစောင့်ဖို့ရာ သူ့ကို ဂျူတီချထားတာမှ မဟုတ်တာ။ နို့မို့ဆိုရင် သူ့ကို ပိုက်ဆံပေးနေရမှာပေါ့။ ငါ့ကို လာစောင့်ပါဆိုပြီး ဂျူတီချနေရမှာ။

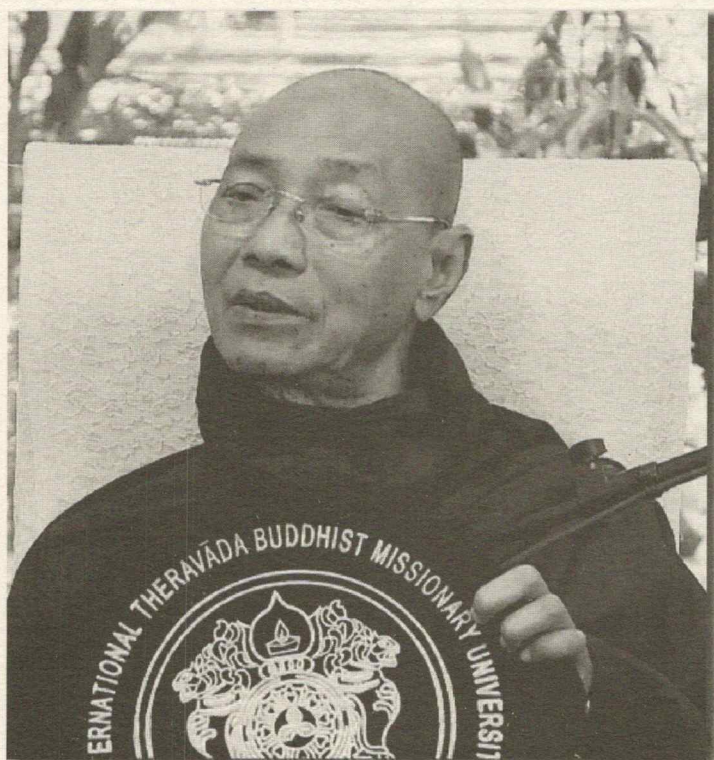
အဲဒီတော့ ကိုယ်နဲ့ဆက်စပ်ပြီး ဖြစ်တဲ့နတ်ကို ကိုယ်စောင့်နတ်လို့ ခေါ်တာ။ ကိုယ့်အိမ်မှာ သူ့ဘဝ သူ့လာဖြစ်တာကို အိမ်စောင့်နတ်လို့ ခေါ်တာ။ အဲဒီတော့ ကိုယ်စောင့်နတ်တို့၊ အိမ်စောင့်နတ်တို့ဆိုတာ ကိုယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်တာ။ သူကလည်း သူ့ဘဝနဲ့သူ နေတာ။ လူသေတိုင်း သူသေစရာမလိုဘူး။ သူ့ဘဝ သူ့အသက်နဲ့၊ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်အသက်နဲ့၊ သူ့ life နဲ့ ကိုယ့် life က တစ်ခြားစီ။

သို့သော် ဘဝအတူတူဖြစ်ကြတာ၊ အဲဒီလိုရင် ညီအစ်ကို မောင်နှမ
အရင်း ခေါက်ခေါက်တွေက တစ်ယောက်သေရင် ကျန်တဲ့လူက လိုက်ပြီး
ဘယ်သေပါ့မလဲ။ သူ့ဘဝနဲ့ သူပဲ၊ ဘယ်မှမရောက်ဘူး။ ကိုယ်စောင့်နတ်ဟာ
သူတို့လည်း သူတို့ဘဝမှာ ရှိနေကြမှာပဲ၊ ကိုယ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးဖြစ်တယ်၊ ကိုယ်
သေသွားလည်း သူ့ဟာသူ သူ့ဘုံဗိမာန်ရှိမှာပဲ၊ ဒီလိုပဲ နေလို့ရတယ်လို့
မှတ်သားရမယ်။

ဒီနေ့တော့ ဒီလောက်ပဲ တော်ကြပါစို့။

သာဓု သာဓု သာဓု။

မန္တလေးမြို့
CAE ကိုယ်ပိုင်အထက်တန်းကျောင်း
ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ၏
ဓမ္မဓမ္မခွန်းများကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း
အပိုင်း(၄)

မှတ်တမ်း

၁၃၇၈-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း(၁၁)ရက်၊ ၂၀၁၇-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ
(၇)ရက်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လှည်းကူးမြို့နယ်၊ ငါးဆူတောင်ဒေသ၊
ဓမ္မဝိနယစင်တာ Institute of Dhamma Education ဓမ္မပညာသင်တန်း
ကျောင်း စာသင်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် ဓမ္မသဘင်

၆၈။ မေးမြန်းသူ- မောင်သူတစ် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ဝိပဿနာနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ ကွာခြားပါသလား?။

အဖြေ

မနောကလည်း ဒီမေးခွန်းမျိုး မေးထားတယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ
အာရုံနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ခွဲတာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှစ်မျိုးရှိတယ်။ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊
ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း။ အဲဒီတော့ ဝိပဿနာဆိုတာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတစ်မျိုးကို
ခေါ်တာ၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းလို့ ခေါ်တယ်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ အာရုံတစ်ခုပေါ်မှာ ရှုမှတ်တဲ့လုပ်ငန်းကို ပြောတာ။

ဝိပဿနာဆိုတာကျတော့ အဲဒီလုပ်ငန်းနဲ့ အသိဉာဏ်ကို အဓိကထားပြီးတော့ ရှုမှတ်ပွားများရတဲ့ ကျင့်စဉ်တစ်ခုကို ဝိပဿနာ၊ နောက်တစ်နည်း ဝိပဿနာဆိုတာ ပညာကို ပြောတာ။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ခွဲခွဲခြားခြားမြင်တာကို ဝိပဿနာလို့ခေါ်တယ်။ ဝိပဿနာဆိုတာကို ကမ္မဋ္ဌာန်းလို့လည်း ခေါ်လို့ရတယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းလို့ပြောရင်တော့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း နှစ်ခုရှိတယ်။

ဝိပဿနာနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ ကွာခြားပါသလားဆိုတာ တစ်စိတ်တဒေသအားဖြင့် ကွာခြားတယ်လို့ ပြောရမယ်။ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ ရှိသေးတယ်။

မေးခွန်း(ခ)

ခန္ဓာငါးပါးကို ရှင်းပြပေးပါ။

အဖြေ

ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာ လူတွေရဲ့သန္တာန်မှာ ရှိနေတဲ့ မျက်စိ၊နား၊နှာ၊ လျှာ၊ကာယကနေပြီး body နဲ့ ဆိုင်တဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေက ရူပက္ခန္ဓာလို့ ခေါ်တယ်။

လူရဲ့စိတ်ထဲမှာ စိတ်ခံစားချက်တွေ ရှိတယ်၊ ချမ်းသာတယ်၊ ဆင်းရဲတယ်၊ ဝမ်းသာတယ်၊ ဝမ်းနည်းတယ်စတဲ့ ခံစားမှုတွေ၊ အဲဒီခံစားမှု တစ်ခုခုကို ဝေဒနာက္ခန္ဓာလို့ခေါ်တယ်။

လူတွေရဲ့စိတ်မှာ တစ်ခါတရံ ဆုံမိလိုက်တဲ့အာရုံတစ်ခုခုကို မှတ်သားထားလေ့ရှိတယ်။ အဲဒီမှတ်သားထားတဲ့သဘောတရားကို သညာက္ခန္ဓာလို့ ခေါ်တယ်။

ကျန်တဲ့ တွေးတောကြံစည်တာ၊ လိုချင်တာ၊ ချစ်ခင်တာ၊ မုန်းတီးတာ ကအစ အားလုံးသောစိတ်ရဲ့ အခြေအနေတွေ၊ စာလိုပြောရင် စေတသိက်တွေ၊ စိတ်ကို မှီပြီးတော့ဖြစ်တဲ့ စေတသိက် ၅၂-မျိုးရှိတဲ့ထဲမယ် ဝေဒနာနဲ့ သညာမှတစ်ပါး စေတသိက်-၅၀၊ အဲဒီစေတသိက်-၅၀ကို အားလုံးစုပြီးတော့ သင်္ခါရက္ခန္ဓာလို့ ခေါ်တယ်။

ခံစားချက်ဆိုတဲ့ ဝေဒနာ၊ မှတ်သားတယ်ဆိုတဲ့သညာနဲ့ ကျန်တဲ့ ကြံစည်တွေးတောမှု လိုချင်မှု၊ ချစ်ခင်မှု၊ မုန်းတီးမှုစတဲ့ စိတ်ရဲ့ဖြစ်ပေါ် လာမှု

စေတသိက်တွေရဲ့ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရတို့နဲ့ တွဲဖက်ပြီးတော့ ဖြစ်လေ့ရှိတဲ့ ၎င်းတို့ကို ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုနေတဲ့စိတ်ကို **ဝိညာဏက္ခန္ဓာ**လို့ ခေါ်တယ်။

စေတသိက်တွေဆိုတာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာစိတ်ဖြစ်မှ ဖြစ်ခွင့်ရတာမို့ စိတ်က ဦးဆောင်လို့ ခေါင်းဆောင်တယ်လို့ ပြောတာ။ စိတ်က ခေါင်းဆောင်၊ စေတသိက်က စိတ်ရဲ့ activities တွေလို့ ပြောလို့ရတယ်။ စိတ်ရဲ့လှုပ်ရှားမှုတွေ၊ ဥပမာမယ်- ဂဏန်းတစ်ကောင် (သို့) ပုဂ္ဂန်လုံးတစ်ကောင် ကြည့်၊ ပုဂ္ဂန်လုံးရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကြီး၊ ထိုခန္ဓာကိုယ်ကြီး ရွှေ့လျားဖို့အတွက် သူ့မှာပါတဲ့ လက်မတွေ လက်တံလေးတွေနဲ့ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီး ရွှေ့လျားရတယ်။ အကယ်၍ လက်တံမပါဘူးဆိုရင် သူ့ချည်း ရွှေ့လျားနိုင်ခြင်း မရှိဘူး။

အဲဒီလိုပဲ စိတ်ကို သေသေချာချာ ရှုမြင်သုံးသပ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် စိတ်ဟာ အထည်ကိုယ်၊ အဲဒီစိတ်ရဲ့ အထည်ကိုယ်ပေါ်မှာ စိတ်က အလုပ်လုပ်တဲ့အခါမှာ စေတသိက်တွေနဲ့ လုပ်သွားတာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ စေတသိက်တွေဟာ စိတ်ရဲ့ activities တွေ (သို့) စိတ်ရဲ့လက်တံတွေလို့ ဒီလိုပြောလို့ရတယ်။

သို့သော် စိတ်နဲ့စေတသိက်ဟာ တွဲဖက်ပြီး ဖြစ်တဲ့အရာတွေကို ခွဲခြားလို့ မရဘူး။ သူဟာ ပေါင်းစပ်ထားတာ ဖြစ်တယ်။ တစ်ခုတည်းကဲ့သို့ ပေါင်းစပ်နေတာ ဖြစ်တယ်။ ပေါင်းစပ်နေတာကို သဘာဝအားဖြင့် မတူလို့ ခွဲခြားပြီးတော့ ပြောတာ။

အဲဒီတော့ လူတိုင်း လူတိုင်းမှာ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာလို့ ဒီလို ခန္ဓာငါးပါး မှတ်သားရမှာ ဖြစ်တယ်။

၆၉။ မေးမြန်းသူ- မောင်ကောင်းထက်ယံ (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ငါးပါးသီလသည် ဘုရားရှင်အဆက်ဆက် ဟောခဲ့ပါသလား?။

အဖြေ

ငါးပါးသီလနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဟောတာတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ ငါးပါးသီလဆိုတာ ကျင့်စဉ်တစ်ခုပဲ၊ ဘုရားမပွင့်လည်းပဲ ငါးပါးသီလဆိုတာ

ရှိတယ်။ သူတော်ကောင်းတွေ ဟောပြောတာ။ မြတ်စွာဘုရားပွင့်မှ သိရတဲ့ တရားကတော့ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ပဲ ဖြစ်တယ်။ သစ္စာလေးပါးတို့၊ ဝိပဿနာ တရားတို့ဆိုတာ ဘုရားပွင့်မှ ဖြစ်တယ်။ ငါးပါးသီလဆိုတာ ဘုရားမပွင့်လည်း လိုက်နာကျင့်သုံးလို့ ရကြတယ်။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ဒီအတိုင်းပဲ အတည်ပြု ပြီး ငါးပါးသီလဆိုတာကို ဟောခဲ့တယ်။ ဘုရားတိုင်း ဘုရားတိုင်း ငါးပါးသီလ ဟောကြတယ်။

ဟိုးရှေးတုန်းက သက်တမ်းရှည်တဲ့ဘဝမှာဆိုရင် စကြာဝတေးမင်းကြီး တောင်မှပဲ လူတွေကို သြဝါဒပေးတယ်။ (သို့) မိန့်ခွန်းပြောတဲ့ အခါမှာ-

ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော= သူများအသက် မသတ်ရဘူး။

အဒိန္နံ နာဒါတဗ္ဗံ= သူများဥစ္စာ မယူရဘူး။

ကာမေသုမိစ္ဆာ န စရိတဗ္ဗံ= ကာမကိစ္စတို့၌ မှားမှားယွင်းယွင်း မပြုကျင့်ရဘူး။

မုသာ န ဘဏိတဗ္ဗံ= လိမ်လည်လှည့်စား မပြောကြားရဘူး။

မဇ္ဇံ န ပါတဗ္ဗံ= မူးယစ်ဆေးဝါး သေရည်သေရက် မသောက်စား ရဘူးလို့ ဒီငါးပါးသီလကို အဓိကထားပြီး ဆုံးမတာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ငါးပါးသီလဟာ မြတ်စွာဘုရားလည်း ဟောတယ်။ စကြာဝတေးမင်းတွေ သူတော်ကောင်းတွေလည်း ဟောကြားတယ်။ ဒါဟာ အခြေခံအားဖြင့် လူရဲ့ human dignity, လူရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ ငါးပါးသီလမှာ ရှိတယ်။

မေးခွန်း(ခ)

လိုက်နာကြလျှင် စိတ်ချမ်းသာမှု မည်မျှ ရနိုင်ပါသနည်း?။

အဖြေ

တစ်လောကလုံး တညီတည်း လိုက်နာမယ်ဆိုရင် ရာဇဝတ်မှုတွေ ပပျောက်သွားမှာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒီကနေ့ခေတ် ရာဇဝတ်မှုတွေဟာ-

ပါဏာတိပါတကြောင့် လူသတ်မှု၊

အဒိန္နာဒါန မရှောင်လို့ ခိုးမှု လုမှု၊ တိုက်ခိုက်မှု၊

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ မရှောင်သည့်အတွက်ကြောင့် rape လုပ်မှုတွေ ကိစ္စတွေ ပေါ်တယ်။

မုသာဝါဒ မရှောင်သည့်အတွက်ကြောင့် လိမ်လည်လှည့်ဖျားပြီး

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး အကျိုးပျက်ပြားအောင် လုပ်ကြတယ်။

သူရာမေရယကတော့ အကြီးမားဆုံးသော ပြဿနာပဲ။ မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာဟာ နိုင်ငံတိုင်းမှာ ရှိတယ်။ လူမျိုးတုံးပြီး လူညွန့်တုံးအောင် အသိဉာဏ်တွေ လျော့နည်းအောင် လုပ်တာဖြစ်လို့ အကယ်၍ များ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရှိတဲ့ လူသားတွေဟာ ငါးပါးသီလလုံမယ်ဆိုရင် ဘာ ဥပဒေမှလည်း ထုတ်စရာ မလိုဘူး။ ဥပဒေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း မလိုဘူး။ အားလုံးဟာ အင်မတန် ငြိမ်းချမ်းမယ်ဆိုတာ သေချာစဉ်းစားကြည့်ရုံနဲ့ ခံစားသိရှိနိုင်တယ်။

၇၀။ မေးမြန်းသူ- မောင်စိုင်းအောင်သန့် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

သာမန်လူများ သေဆုံးလျှင် သူကုသိုလ်နှင့် တန်သောဘုံကို တန်းရောက်ပါသလား?

အဖြေ

ဒါကတော့ ဒီကုသိုလ်က အကျိုးပေးတယ်ဆိုရင် ကံတရားဆိုတာ အကျိုးပေးခွင့်ရတဲ့ကံက အကျိုးပေးတာ။ တစ်ခါတရံ ကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခွင့်ရတယ်။ တစ်ခါတရံ အကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခွင့်ရတယ်။ opportunity ဆိုတာ ရှိတယ်။ အတိအကျပြောလို့မရဘူး။

သေခါနီးမှာ လူတွေ ဘာက အခွင့်အရေးရသွားသလဲ? ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ နှစ်မျိုးရှိတဲ့အထဲမယ် ကုသိုလ်ကံက အခွင့်အရေးရသွားရင် ကုသိုလ်နဲ့ အကျိုးဖြစ်တဲ့ဘုံကို ရောက်သွားမှာပဲ။ အကုသိုလ်ကံက အခွင့်အရေးရသွားရင် အကုသိုလ်နဲ့ တန်တဲ့ဘုံကို ရောက်သွားမှာပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ သူလုပ်တာနဲ့ တန်တဲ့ဘုံတော့ ရောက်မှာ သေချာတယ်။

မေးခွန်း(ခ)

အောက်ဘုံသို့ သွားရမည့်သူများအတွက် ရည်စူးလုပ်ပေးတာ အကျိုးရှိပါသလား?။

အဖြေ

အောက်ဘုံသို့ သွားရမည့်သူများအတွက်ဆိုတာ မကောင်းတာတွေ လုပ်ထားတဲ့ လူတစ်ယောက်အတွက် သေခါနီးမှာ သူ့အတွက် လုပ်ပေးတယ် လို့ဆိုတော့ လုပ်ပေးရုံနဲ့တော့ သူ မရဘူး။ သူ့ကိုယ်တိုင်က ဝမ်းသာဖို့လိုတယ်။ သူမသိဘူးဆို သူ့အတွက် လုပ်ပေးတယ်ဆိုရုံနဲ့ အကျိုးမရနိုင်ဘူး။ လုပ်ပေးတဲ့ ကုသိုလ်ကို သူ့ကိုယ်တိုင်က သဘောတူပြီးတော့ ကျေနပ်တယ်၊ ဝမ်းသာတယ် ဆိုမှ ဒီကုသိုလ်က သူ့အတွက် ဖြစ်တယ်။

အကယ်၍ သိလည်းမသိဘူး၊ ကျေနပ်ဝမ်းသာမှုလည်း မရှိဘူး ဆိုရင် သူနဲ့ ဘာမှ ပတ်သက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီကုသိုလ်က လုပ်တဲ့သူနဲ့သာ သက်ဆိုင် တယ်။ သူ့အတွက်ပဲ လုပ်ပေးပေး၊ ဘယ်သူ့အတွက်ပဲ လုပ်ပေးပေး ကိုယ့် အတွက်ဆိုတာကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် စိတ်ထဲက ကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့ လိုအပ်တယ်။

ဒါကြောင့်မို့ မြန်မာပြည်မှာ သေခါနီးလူတွေကို ကုသိုလ်ကောင်းမှု တွေ လုပ်ပေးကြတယ်။ အဲဒီလုပ်ပေးတဲ့အချိန်မှာ သူ့စိတ်မဝင်စားဘူး ဆိုရင် ဒီကုသိုလ် သူမရနိုင်ဘူး။ အကယ်၍ သူ့ကိုယ်တိုင်က စိတ်ဝင်စားပြီး ဝမ်းသာ တယ် သာဓုခေါ်တယ် အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်တယ်ဆိုရင်တော့ သူ ကုသိုလ် ရမှာပဲ၊ ဒါဆို သူ့ကုသိုလ်ဖြစ်နိုင်တယ်။

အဲဒါမပြောနဲ့၊ သူများလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု သာဓုခေါ်မယ် ဆိုရင် ပတ္တာနုမောဒနကုသိုလ်ဆိုတာ ရတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မကောင်းတဲ့ လူတစ်ယောက် သေခါနီးမှာ အကုသိုလ်တွေများနေလို့ သူ့အတွက် ကုသိုလ် လုပ်ပေးရင် သူ့ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဖို့ လိုအပ်တယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ သူ မပါရင် တော့ လုပ်ပေးပေမယ့် မရနိုင်ဘူးလို့ မှတ်ရမယ်။

မေးခွန်း(ဂ)

သေသူကိုရည်စူးပြီး ကုသိုလ်လုပ်ခြင်းသည် လုပ်ကိုလုပ်ရမှာပါ လား?။

အဖြေ

ဒါကတော့ လုပ်ရင် အကျိုးရှိတယ်။ သူ့အတွက်ကတော့ သေချာ တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ သေသွားတဲ့လူက ဆွေတွေမျိုးတွေနဲ့ အဆက် အသွယ်ပျက်သွားပြီး သူ့ဘယ်ရောက်နေမှန်းလည်း မသိဘူး၊ ဘယ်ရောက်

နေမှန်း မသိဘဲ သူ့ကိုရည်စူးပြီး ကုသိုလ်လုပ်ပေးလည်း လုပ်တဲ့လူတော့ ကုသိုလ်ရတယ်။ သို့သော် သူကတော့ ခုနက ပြောသလို သူ့အတွက် ရည်စူး ကုသိုလ်ကို သူ သာဓုခေါ်နိုင်ရင် ရမယ်၊ သာဓုမခေါ်နိုင်ဘူးဆို မရဘူး။

ရနိုင်တဲ့ဘုံဆိုတာလည်း ပြိတ္တာဘုံတစ်ဘုံပဲ ရှိတယ်။ ပြိတ္တာဘုံမှာ ဖြစ်ပြီး သူ အစားအသောက် အနေအထိုင် ဆင်းရဲနေတဲ့အခါမှာ ဒီက ကုသိုလ်လုပ် အမျှဝေ၊ သူကလည်း သာဓုခေါ်လိုက်တယ်ဆိုရင် သူ့အတွက် ပြီးပြည့်စုံတဲ့ဘဝလေးတစ်ခု ရရှိသွားနိုင်တယ်၊ တိုးတက်သွားနိုင်တယ်။

အကယ်၍ သူဟာ ငရဲကျနေတယ်၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် မရဘူး။ လူဖြစ်နေတယ်၊ နတ်ဖြစ်နေတယ်ဆိုလည်း သူ့ကုသိုလ်နဲ့ သူပဲ။ အဲဒီတော့ ရနိုင်တဲ့အခွင့်အလမ်းက ပြိတ္တာဘုံ။ ပြိတ္တာဘုံမှာတောင် သူသိမှ သူရနိုင်တယ်။ သိပြီး သာဓုခေါ်နိုင်မှ ရတယ်။

သို့သော် ဆွေတွေမျိုးတွေက ရည်စူးပြီး ကုသိုလ်လုပ်တာကတော့ သူ့အတွက် ရည်စူးပေမယ်လို့ တစ်ခြားပုဂ္ဂိုလ်က ဝင်သာဓုခေါ်မယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ ဆွေဟောင်းမျိုးဟောင်းတွေက သာဓုခေါ်မယ်ဆိုရင် သူတို့လည်း ရတယ်၊ အကျိုးရှိတယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။

ကိုယ်ရည်စူးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဒီမှာမရှိရင်တောင်မှပဲ လှူဒါန်းတာဟာ လုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် သေချာပေါက် ကုသိုလ်ရတယ်။ ကျန်တဲ့ သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သာဓုခေါ်ရင် သာဓုခေါ်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် အကျိုးရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ပြောမယ် ဆိုရင် လုပ်ကိုလုပ်သင့်တဲ့ကုသိုလ်လို့ ဒီလို ပြောရမယ်။

၇၁။ မေးမြန်းသူ- မောင်ဟိန်းနိုင်စိုး (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ဒေဝဒတ်သည် အဝီစိငရဲမှ လွတ်လျှင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်မယ်ဆိုတာ မှန်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒီအတိုင်းပဲ စာထဲမှာပါတယ်။ အဋ္ဌိဿရပစ္စေကဗုဒ္ဓါဆိုတာ ဖြစ်မယ်။

၇၂။ မေးမြန်းသူ - မောင်သန့်စင်ထက် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ဝဋ်လည်တယ်ဆိုတာကို သေချာစွာ နားမလည်၍ ရှင်းပြပေးပါ
ဘုရား။

အဖြေ

ဝဋ်လည်တယ်ဆိုတာက မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်ကံတစ်ခုဟာ အတုံ့
အလှည့် ခံရတဲ့သဘောကို ဆိုလိုတယ်။ ရှေးတုန်းက လယ်သမားတစ်ယောက်
ဟာ နွားတစ်ကောင်ကို ထွန်ဖို့ ထမ်းပိုးမှာကတယ်။ သို့မဟုတ် လှည်းမောင်းတဲ့
အခါမှာ အဲဒီနွားကို လှည်းရဲ့ထမ်းပိုးမှာ ကတယ်။ သို့သော် အဲဒီနွားဟာ
အင်မတန် ပျင်းတဲ့နွားဆိုတော့ ထမ်းပိုး ကပြီးရင် သူက ထိုးအိပ်တယ်။ ရိုက်လို့
နှက်လို့လည်း မရဘူး။ ပေးပြီးတော့ နေတယ်။ အဲဒီလို လုပ်ပါများတဲ့အခါမှာ
လယ်သမားက စိတ်ဆိုးပြီး အဲဒီ နွားရဲ့ လည်ပင်းကို ကောက်ရိုးတွေနဲ့
ပတ်ပြီးတော့ မီးရှို့သတ်တယ်။ ဒီအကုသိုလ်ကြောင့် သူဟာ ငရဲကို ရောက်
သွားတယ်။ ငရဲကလွတ်တဲ့အခါမှာ သူဟာ ဘဝပေါင်းများစွာ လည်ပင်းမှာ
မီးကွင်းစွပ်ပြီး မီးလောင်သေရတာပဲ။ နွားသေသလိုပုံစံနဲ့ သေတာ၊ ဒါကို
ဝဋ်လည်တယ် ခေါ်တယ်၊ အတုံ့အလှည့် ခံစားရတယ်။

ကိုယ်လုပ်တဲ့ဒုက္ခဟာ တစ်ဖက်သားခံစားရသလို ကိုယ်လည်း အဲဒီလို
ခံစားရတယ်။ ဝဋ်လည်တယ်ဆိုတာ ဒီလိုဟာမျိုးကို ဆိုလိုတယ်၊ အဲဒီလို
အလားတူတွေ ရှိတယ်။

တစ်ခါ နွားကျောင်းသား ၆-ယောက်ဟာ တောထဲမှာ နွားကျောင်း
ရင်းကနေ ဖွတ်ကြီးတစ်ကောင်မြင်တော့ ဝိုင်းလိုက်ကြတယ်။ လိုက်တဲ့အခါ
ဖွတ်ကြီးက တောင်ပို့ထဲ ဝင်သွားတယ်။ တောင်ပို့ကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ
အပေါက်၆-ပေါက် ရှိတယ်။ အပေါက်၆-ပေါက် ရှိတာနဲ့ သူတို့က တောင်ပို့
ကြီးကို တူးဖြိုဖို့ အချိန်မရသည့်အတွက်ကြောင့် 'နောက်မှလာပြီး တောင်ပို့
တူးပြီး ဒီဖွတ်ကြီးကို ဖော်မယ် ဖမ်းမယ်' လို့ ဆိုပြီး တစ်ယောက်ကို တစ်ပေါက်
သေသေချာချာ ဖွတ်ကြီးမထွက်နိုင်အောင် ပိတ်ခဲ့ကြတယ်။

ပိတ်ပြီး နောက်ရက်ကျတော့ တစ်ပတ်လောက်ကြာအောင် အဲဒီ ဖက်
နွားကျောင်းမရောက်ဘူး။ နောက်တစ်ပတ် အလှည့်ကျလိုက်ပြီး ကျောင်းတဲ့
အခါမှ အဲဒီတောင်ပို့ကြီး ရောက်တဲ့အခါ ပြန်သတိရတော့ သူတို့ပိတ်ထားတဲ့

အပေါက်တွေကို သူတို့ ပြန်ဖွင့်လိုက်ကြတယ်။ ဖွင့်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဖွတ်ကြီးက ၇-ရက်လောက် ပိတ်ထားတော့ အစာရေစာ မသောက်ရတဲ့အခါ အသက် ထွက်လုလုဖြစ်ကာ တောင်ပို့ထဲ ပိန်လို့ပြီးတော့ လှုပ်လှုပ်လှုပ်လှုပ်နဲ့ ထွက်လာ တယ်။ ဖွတ်ကြီးက မပြေးနိုင်ရှာဘူး။

အဲဒီကျတော့မှ သူတို့ဟာ သနားကြင်နာတဲ့စိတ် ဖြစ်သွားလို့ မသတ် ကြဘူး။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဂေါတမဘုရားလက်ထက်ရောက်တော့ ရဟန်း ၆-ပါး ဖြစ်လာတယ်။ ဖြစ်လာပြီးတော့ ခရီးသွားတဲ့အခါမှာ လိုဏ်ဂူတစ်ခု တည်းမှာ သွားပြီး သီတင်းသုံးတဲ့အခါမှာ ညမှာ ကျောက်တုံးကြီး တစ်ခုကနေ မြည်ဟီးပြီးတော့ လိမ့်ကျလာပြီး သူတို့နေတဲ့လိုဏ်ဂူကြီး ပိတ်သွားတယ်။ ဘယ်သူမှ တွန်းဖွင့်လို့ မရဘူး ကြိုးစားကြတယ်၊ ၇-ရက် လုံးလုံး မပွင့်ဘူး။

၇-ရက်ကြာတဲ့အခါကျတော့ ဒီကျောက်တုံးကြီးက ပွင့်သွားတယ် ဆိုတဲ့ဇာတ်လမ်း။ အဲဒီတော့ ဖွတ်တုန်းကလည်း သူတို့ကိုယ်တိုင် ပြန်ဖွင့် ပေးတာ ဖြစ်တယ်။ သနားလို့ မသတ်ခဲ့ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အဲဒီရဟန်းတွေ ဟာလည်းပဲ ဝဋ်လည်တယ်ဆိုတာ အပိတ်တော့ ခံလိုက်ရတယ်။ သူတို့ဟာ မသေဆုံးကြဘူး။ သို့သော် ၇-ရက် အစာပြတ် ရေပြတ်နဲ့ ချည့်နဲ့ပြီးတော့ လိုဏ်ဂူက ထွက်ခဲ့ကြရတယ်။ အဲဒီဇာတ်လမ်း ကလည်း ဝဋ်လည်တယ် ခေါ်တယ်။ ဒီလို အလားတူ ဝဋ်လည်မှုမျိုးတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါကို ဆိုလိုတယ် လို့ မှတ်ရမယ်။

၇၃။ မေးမြန်းသူ- မောင်သာထက်အောင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ပါဏာတိပါကံ ဘယ်အခါမှာ ကျူးလွန်တယ်လို့ ဆိုရပါမှာလဲ ဘုရား?။

အဖြေ

အင်္ဂါ၅-ပါး ပြည့်စုံသွားရင် ပါဏာတိပါကံကျူးလွန်တယ်လို့ ပြောရ မယ်။ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုး သက်ရှိသတ္တဝါတစ်ဦးဦးကို သတ်တဲ့အခါ-

သတ်ရှိသတ္တဝါလည်း ဖြစ်တယ်။

သက်ရှိသတ္တဝါလို့လည်း သိတယ်။

သေစေလိုတဲ့ စိတ်လည်း ရှိတယ်။

သေအောင်လည်းပဲ သတ်ဖို့ ကြိုးစားအားထုတ်တယ်။

သူ့လက်ချက်နဲ့ အဲဒီသတ္တဝါဟာ သေသွားတယ်။

အဲဒီအခါမှာ ပါဏာတိပါကံဖြစ်သွားပြီ၊ ပါဏာတိပါကံ မြောက်သွား ပြီလို့ ဆိုရမှာ ဖြစ်တယ်။

၇၄။ မေးမြန်းသူ- မကြည်ဖြူဆုဝင်း (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

သာသနာနှစ်-၅၀၀၀ ဟုဆိုသည်၊ ပိဋကတ်တော်တွင် မပါဟုလည်း ဆိုပါသည်၊ မှန်ပါသလား?။

အဖြေ

ပိဋကတ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ပါဠိပိဋကတ်နဲ့ ထိုပါဠိပိဋကတ်ကို ဖွင့်ဆို တဲ့ အဋ္ဌကထာ၊ ထိုအဋ္ဌကထာကို ဖွင့်ဆိုတဲ့ ဋီကာလို့ ဒီလိုရှိတယ်။ မူရင်း ပါဠိပိဋကတ်ထဲမှာတော့ နှစ်-၅၀၀၀ လို့ မပါဘူး။ သို့သော် အဲဒါနဲ့ ဆက်စပ် ပြီး ဖွင့်တဲ့ အဋ္ဌကထာတွေထဲမှာပါတယ် ဒီလိုပဲ မှတ်ရမယ်။

မေးခွန်း(ခ)

လူတွေသေပြီးနောက် ပတ်ဝန်းကျင် ၇-ရက် ဝိညာဉ်ဘဝ နေရသည် မှာ မှန်ပါသလား?။

အဖြေ

မဟုတ်ပါဘူး။ ဝိညာဉ်ဘဝဆိုတာ မရှိပါဘူး။ သေရင် သူဖြစ်မယ့်ဘဝ တန်းဖြစ်တာ။ အဲဒီတော့ ဒီဘဝသေရင် နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဆိုတာ ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းထဲမှာ အနန္တရပစ္စယော= အခြားမဲ့မှာ ချက်ချင်းဖြစ်တယ်။ လူတစ်ယောက် ဒီကသေလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် သူဖြစ်မယ့်ဘဝမှာ ချက်ချင်းဖြစ်တယ်။ ချက်ချင်းဖြစ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ လူပြန်ဖြစ်မယ်ဆိုရင် မိခင် ဝမ်းထဲမှာ ကလလရေကြည် အနေနဲ့ စမှာပေါ့။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ရင်လည်း တိရစ္ဆာန်ရဲ့ဝမ်းထဲမှာ၊ ဥနဲ့ဖြစ်တယ်ဆိုရင်လည်း ဥအဖြစ်စမှာပေါ့။ ဒီလိုလေး တွေတော့ရှိတယ်။ ကြားထဲမှာမဖြစ်ခင် ရံဖန်ရံခါ ပြိတ္တာဖြစ်တဲ့အခါမျိုး

ရှိတယ်။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်မယ်၊ ငရဲကျမယ်၊ လူဖြစ်မယ်၊ အချိန်ယူရမယ်။ နတ်ဖြစ် ပြီဆိုရင်တော့ ဒီကသေရင် ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးက ဖြုန်းကန် သေဆုံးသွားတာနဲ့ ဟိုမှာ ဘွားကနဲ ဖြစ်တယ်။ သူ့ကျတော့ ချက်ချင်းဖြစ်တယ်လို့ ပြောတယ်။ လူတွေက မမြင်ရလို့ ဝိညာဉ်ဘဝလို့ ခေါ်နေကြတာ။ ဝိညာဉ်ဘဝရယ်လို့ သက်သက် မရှိပါဘူး။ ဘဝဟာ လူတွေရဲ့ မြင်ကွင်းထဲ မရောက်တာပဲ ရှိမယ်။ လူတွေမျက်စိနဲ့ မြင်လို့မရဘူး။ လူတွေ မြင်နိုင်တာက dimension အများကြီး ဆို မြင်ကောင်းမြင်မှာပေါ့။ Ten dimension ဆို မြင်ကောင်းမြင်လိမ့်မယ်။ Three dimension တွေဆိုရင် မြင်ရမှာ မဟုတ်သေးဘူး။ Four dimension လည်း မြင်ဦးမှာ မဟုတ်သေးဘူး။ လူတွေရဲ့မျက်စိထဲမှာ မမြင်နိုင်တဲ့ အရာဖြစ်လို့ သေပြီးတဲ့နောက်မှာ ချက်ချင်းဖြစ်တယ်လို့ပဲ မှတ်ရမယ်။

မေးခွန်း(၈)

လူတွေ ယုံကြည်နေကြသော ဗေဒင်၊ ယတြာ၊ ရှေ့ဖြစ်ဟောခြင်း များမှာ ဟုတ်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒီပညာရပ်တွေက ရှိတယ်။ ဗေဒင်ယတြာဆိုတဲ့ ပညာရပ်တွေဟာ အရင်တုန်းက ဒီဗုဒ္ဓစက္ခုအဘိညာဉ်ရတဲ့ ရသေ့တွေကနေ တီထွင်ထားခဲ့တာ။ သူတို့ ဒီဗုဒ္ဓစက္ခုနဲ့ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဒါတွေလုပ်ရင် ဘာဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကို အကြောင်းနဲ့အကျိုး ညှိပြီးတော့ သူတို့ရေးသားထားတဲ့ ဗေဒင်ကျမ်းတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီဗေဒင်ကျမ်းတွေအတိုင်းဆိုရင် မှန်ကန်တယ်ပေါ့။

ယတြာဆိုတာလည်း ခုနကလို ဖြစ်ပေါ်လာမယ့်အရာတစ်ခုကို ရှောင်လွှဲခြင်းလို့ ဆိုတယ်။ ဒါက ရှောင်လွှဲလို့ရတာ ရှိတယ်။ ရှောင်လွှဲလို့ မရတာ ရှိတယ်။ နှစ်မျိုး ခွဲခြားမှတ်ရမယ်။ အဖြစ်အပျက်က လုံလောက်ပြီး တော့ ဖြစ်ဖို့အင်အားရှိလာပြီဆိုရင် ရှောင်လွှဲလို့မရဘူး ဒါက။ ယတြာလုပ်လို့ မရဘူး။ သို့သော် သာမန်ကိစ္စလေးတွေဆိုရင် ရှောင်လွှဲလို့ရတယ်။ ဒီယတြာ ဆိုတာက လူမျိုးတိုင်းမှာ ယုံကြည်မှု ရှိကြတယ်။

အင်္ဂလိပ်လိုပြောမယ်ဆိုရင် ယတြာဆိုတာ keeping bad luck away to keep bad luck away မကောင်းတဲ့ ကံတရားတွေကို ဘေးကို ဖယ်ထားတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်၊ ယတြာလုပ်တယ်လို့ ဒီလို ပြောတယ်။

ကောင်းတာတွေ လုပ်ခြင်းအားဖြင့် မကောင်းတာက လွတ်နိုင်တာ၊ ဒါတော့ ရှိတယ်။ ဥပမာမယ်- ပရိတ်တရားတွေ ရွတ်တယ်၊ အကာအကွယ်တွေ လုပ်တယ်၊ ရှောင်လို့ကွင်းလို့ရတယ်။ ဖြစ်လာမယ့် အရာတွေ ပျောက်တယ်။

နောက်တစ်ခါ ဘယ်တော့ မှန်တိုင်းတိုက်မယ်ဆိုတာလည်း ဒါရှေ့ဖြစ် ဟောခြင်းတစ်ခုပဲ။ ပစ္စုပ္ပန်အခြေအနေကိုကြည့်ပြီး ဟောလို့လည်းရတယ်။ ဗေဒင်ကိန်းခန်းနည်းနဲ့ တွက်ချက်ပြီးတော့ ဟောကြတာလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီ တော့ ဒါတွေက မှန်တာလည်း ရှိတယ်၊ မှားတာလည်း ရှိတယ်။ အတိအကျ ကြီး မှန်တယ်လို့တော့ ပြောလို့မရဘူး။ မှန်မှန်ကန်ကန် အခြေအနေ အရပ်ရပ် ဆိုတာ တစ်ခုတည်း နှစ်ခုတည်းနဲ့ ကြည့်လို့မရဘူး။ အားလုံး အခြေအနေတွေ အကုန်ပေါင်းစပ်ပြီး ခြုံငုံပြောနိုင်မှ အကုန်မှန်တယ်လို့ ပြောရမှာ ဖြစ်တယ်။

ကြားဖူးလိမ့်မယ်၊ မြန်မာရာဇဝင်ထဲမှာ စစ်ကိုင်းက ကောင်းမှုတော် ဘုရားကြီးကိုတည်ခဲ့တဲ့ ဘုရင်ကြီးက သာလွန်မင်းတရားလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ သာလွန်မင်းတရားကြီးက ကောင်းမှုတော်ဘုရားကြီးတည်ပြီး ထီးတင်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။ ထီးတင်ဖို့ စီစဉ်နေတဲ့အခါမှာ သူ့ရဲ့ ဗေဒင်ပုရောဟိတ် ပညာရှိက ပြောတယ် ‘အရှင်မင်းကြီး လက်ထက်မှာ ထီးတင်မရဘူး’လို့ သူက ဟောတယ်။ ဘုရင်ကြီးက သူ့ကို ဒီလို ဟောရမလားဆိုပြီး မကျေနပ်တော့ သူ့ကို ချုပ်ထားတယ်။ ချုပ်ထားတဲ့အချိန် သူက ထပ်ဟောတယ် ‘အရှင် မင်းကြီးဟာ ဘယ်နေ့ ဘယ်ရက်မှာ ကံတော်ကုန်လိမ့်မယ်၊ အဲဒါကြောင့်မို့ အရှင်မင်းကြီး ထီးတင်ပွဲ မမိနိုင်ပါဘူး’လို့ ပြောတဲ့အခါကျတော့ ‘မှန်ရင်မှန်၊ မမှန်ရင် မင်းကို ပြစ်ဒဏ်ခတ်မယ်’လို့ဆိုပြီးတော့ ထားတယ်။

သူဟောတဲ့နေ့ထိအောင် ဘုရင်ကြီးက ကျန်းကျန်းမာမာပဲ၊ သို့သော် သူဟောတဲ့နေ့၊ သူပြောတဲ့အချိန် နီးကပ်လာတဲ့အခါရောက်တော့ ခေါင်းထဲမှာ နောက်တောက်တောက်ဖြစ်လာပြီး ခဏနေတော့ ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်ပြီး နတ်ရွာစံသွားတယ်လို့ ရာဇဝင်ထဲမှာ မှတ်တမ်းတင်ထားတာ ရှိတယ်။ ဒါ ရှေ့ဖြစ်ဟောလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီလို အတိအကျတွက်ပြီး ပြောနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိတယ်။ သူပြောတာ လုံးဝ မှန်တယ်ပေါ့။ အဲဒါ မြန်မာ ရာဇဝင်ထဲမှာပါတဲ့ ရှေ့ဖြစ်ဟောခြင်း။ အဲဒီလို သေသေချာချာ တွက်ချက် ဟောနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျရင်တော့ မှန်တာတွေလည်း ရှိတယ်။ အဲလိုမှ မဟုတ်ရင် မမှန်တာတွေလည်း ရှိတယ်လို့ မှတ်ရမှာပဲ။

မေးခွန်း(ဃ)

သတ်လိုစိတ်မှမရှိဘဲ အကောင်လေးများကို နင်းမိလျှင် ငရဲကြီးပါသလား?။

အဖြေ

သတ်လိုစိတ်က အဓိက။ မတော်တဆနင်းမိတာ သေမှုတော့ ဖြစ်တယ်။ သတ်မှု မဖြစ်ဘူး။ လူလုပ်တဲ့ဥပဒေတောင်မှပဲ လူသေမှုပုဒ်မနဲ့ လူသတ်မှုပုဒ်မ မတူဘူး။ သေမှုကတစ်ခြား၊ သတ်မှုကတစ်ခြား။ အပြစ်ချင်းလည်း မတူဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ မတော်တဆ နင်းမိတာက ငရဲမကြီးဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ တမင်နင်းရင်တော့ အကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(င)

ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ဦး၏ အခြေခံသီရိမယ့်အချက်များကို ပြောပြပါဘုရား။

အဖြေ

ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ဦးဖြစ်ပြီဆိုရင် အခြေခံအားဖြင့် သိသင့်သိထိုက်တာကတော့-

(၁) ကံတရားနဲ့ ကံတရားရဲ့အကျိုးကို ယုံကြည်လက်ခံမှု၊ ဒါကို ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ လို့ခေါ်တယ်။ ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းတာဖြစ်မယ်၊ မကောင်းတာလုပ်ရင် မကောင်းတာဖြစ်တယ်။ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံဆိုတာ ရှိတယ်၊ responsible ပေါ့။ ကိုယ်လုပ်တာ ကိုယ်တာဝန်ယူတယ်ဆိုတဲ့အမြင်မျိုး ရှိရမယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဒါ အခြေခံအနေနဲ့ ရှိရမယ်။

(၂) ဘုရားကို အသိဉာဏ်နဲ့ ယုံကြည်မှု၊ တရားကို အသိဉာဏ်နဲ့ ယုံကြည်မှု၊ သံဃာကို အသိဉာဏ်နဲ့ ယုံကြည်မှု၊ ကိုယ်ကျင့်သီလကို ငါးပါးသီလအခြေခံထားပြီး ထိန်းသိမ်းမှုဆိုတာ ဒါ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ဦး အခြေခံအားဖြင့် သိပြီး လိုက်နာရမယ့်အချက်တွေပဲ ဖြစ်တယ်။

နောက် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ကံ, ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်တယ်၊ ကံရှိသည့်အတွက်ကြောင့် တမလွန်ဘဝဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒီဘဝရှိသည့်အတွက်ကြောင့် အတိတ်ဘဝ ဆိုတာလည်း ရှိတယ်။ အကြောင်းတရားတွေ

ရှိနေသမျှ အကျိုးတရားတွေ ရှိနေဦးမှာပဲ။ ဘဝကိုဖြစ်စေတတ်တဲ့ ကံနဲ့ ကိလေသာရှိနေသမျှ ဘဝဆိုတာ ရှိနေမှာပဲလို့ အကြောင်းအကျိုးကို သိတဲ့ အသိတွေဟာ အခြေခံအသိလို့ ပြောလို့ရတယ်။ ဒါကို အနည်းဆုံး သိဖို့ လိုတယ်။

ဒီထက် အဆင့်မြင့်လာရင် လူဆိုတာ မရှိဘူး။ ရုပ်နဲ့နာမ် နှစ်မျိုးသာ ရှိတယ်။ ငါဆိုတာ မရှိဘူး၊ ငါ့ဟာဆိုတာ မရှိဘူး။ အားလုံးဟာ ထာဝရ ပြောင်းလဲပြီး နောက်ဆုံးမှာ ပျက်စီးသွားမယ့်အရာတွေသာ၊ ‘သဗ္ဗေသင်္ခါရာ အနိစ္စာ’ဆိုတဲ့ အမြင်မျိုး ရှိရမယ်။

နောက်ဆုံး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စစ်စစ် ဖြစ်သွားရင်တော့ ဝိပဿနာဉာဏ် အခြေခံတွေရပြီး ရုပ်နဲ့နာမ် နှစ်မျိုးသာရှိတယ်။ ထိုရုပ်နာမ်တို့မှာလည်း ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ အကြောင်းတွေကြောင့် ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ဒီ အခြေခံနှစ်မျိုးကအစ နောက်ဆုံးမှာ သောတာပန်ဖြစ်သွားပြီဆိုမှ တကယ့်ကို ခိုင်မြဲတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်မယ်လို့ ဒီလိုမှတ်ရမယ်။

မေးခွန်း(စ)

ဆွမ်းတော်တင်တဲ့အခါ သစ်သီးများကို အလုံးလိုက်တင်လျှင် သင့်ပါ သလား?။

အဖြေ

ဒါက လူရဲ့ intention ပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားကို စားစေချင်လို့ လူတွေ စားသလို အသင့်ပြင်ဆင်ပြီးတော့လှူရင်လည်း ကိုယ့်ရဲ့ စိတ်စေတနာပဲ။ အလုံးလိုက်တင်ရတာ လှူတယ်ဆိုပြီးတော့ အလုံးလိုက် ပူဇော်တာလည်း ဖြစ်တာပဲ။ ဘယ်လိုပဲလှူလှူ၊ ဘယ်လိုပဲ ပူဇော်ပူဇော် စိတ်ကသာ အဓိက ပဓာနဖြစ်တယ်။ ပူဇော်လိုတဲ့စိတ်နဲ့ လှူဖို့ လိုအပ်တယ်။

မေးခွန်း(ဆ)

မိရိုးဖလာနှင့် စစ်မှန်သောဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ဘာတွေခြားနား ပါသလဲ?။

အဖြေ

ဒီမေးခွန်းမျိုး မနေ့က ဖြေပြီးပြီ။

မေးခွန်း(၈)

နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် ဘာတွေ ကျင့်ရမှာလဲ?။

အဖြေ

နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ရာအတွက် အနီးကပ်ဆုံးအကျင့်ကို ပြောရမယ်ဆိုရင် ဝိပဿနာတရားကို ကျင့်ရမယ်၊ ဝိပဿနာတရားကိုကျင့်မှ နိဗ္ဗာန်ရောက်မယ်။

မေးခွန်း(၉)

ငါးပါးသီလလုံရင် ဘယ်ဘုံကို ရနိုင်ပါသလဲ?။

အဖြေ

ငါးပါးသီလလုံရင် လူ့ဘုံနတ်ဘုံဆိုတဲ့ သုဂတိဘုံကို ရောက်နိုင်တယ်လို့ မှတ်ရမယ်။

၇၅။ မေးမြန်းသူ- မနန်းဆုမွန်မွန်စံ (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

အချို့သောလူတို့သည် နွားများကို ကျေးဇူးရှင်ဟု ယူဆကာ အမဲသားမစားဘဲ ကျန်ကြက်၊ငါးစသော အသားများ စားကြသည်။ နွားများအား သတ်ကြသည်ကို စိုးရိမ်သလောက် ကျန်ကြက်၊ငါးစသော သတ္တဝါများကို သတ်နေစားနေကြခြင်းကို လျစ်လျူရှုခြင်းသည် တရာမမျှတဟု ထင်ပါသည်။ အမဲသားကို ရှောင်၍ ကျန်သောအသားများ စားခြင်းသည် မှန်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒါကတော့ လူတွေရဲ့ ဆန္ဒနဲ့ ဆိုင်တယ်။ တစ်ချို့ကျတော့ လူတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံ အခြေအနေနဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင် တစ်ခြားနိုင်ငံနဲ့ အတူတူ စက်မှုလယ်ယာလုပ်တဲ့နိုင်ငံတွေကျတော့ နွားကိုခိုင်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ မြန်မာပြည်ကတော့ စက်မှုလယ်ယာ မထွန်းကားသေးသည့်အတွက်ကြောင့် လယ်စိုက်တယ်ဆိုလည်း နွားနဲ့ပဲ၊ ထွန်တာထယ်တာတွေ အကုန် နွားနဲ့ဆိုတော့ ကျေးဇူးတရားကို သိတတ်မယ်ဆိုရင် ‘သူတို့ရှိလို့ ငါတို့စားနေရတာပါလား၊ သူတို့လုပ်အားတွေနဲ့ပါလား’လို့ ဒီလိုကျေးဇူးတင်ပြီး ရှောင်တာ၊ ရှောင်တဲ့ဖက်က

ကြည့်မယ်ဆိုရင် ကောင်းတယ်လို့ ပြောရမယ်။

ကျန်တဲ့ကြက်ငှက်သတ္တဝါတွေကို စားတာဟာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဟင်း အနေနဲ့ စားတယ်ဆိုရင်တော့ အပြစ်မရှိဘူး။ သို့သော် ငါတို့စားဖို့ ဒီသတ္တဝါ တွေကို ဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းပေးတယ်လို့ ပြောမယ်ဆိုရင် ဒါ မှားယွင်းတဲ့ ပြောဆိုချက်ဖြစ်လို့ မိစ္ဆာဝါဒဖြစ်တယ်။ အမြင်ဟာလည်း မှားယွင်းတဲ့ အမြင်ပဲဖြစ်တယ်။

သတ္တဝါဆိုတာ သူ့ကံနဲ့သူဖြစ်တာ၊ လူစားဖို့ဖြစ်လာတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကံနဲ့သူဖြစ်ကြတာ၊ ဘယ်သူကမှလည်း ဖန်ဆင်းပေးထားတာ မဟုတ်ဘူး။ အကြင်နာတရားထားမယ်ဆိုရင် အားလုံးပေါ်မှာ ထားသင့်တယ်၊ နွားကျ တော့ အကြင်နာတရားအပြင် ကျေးဇူးတရားကိုပါ လူတွေက ထည့်သွင်း စဉ်းစားကြတာ။ အကယ်၍ မေတ္တာတရားအနေနဲ့ မည်သည့်သတ္တဝါတွေရဲ့ အသားမှ မစားဘူး၊ အားလုံးကို သနားကြင်နာတဲ့စိတ်နဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ အသက်ကို ရှောင်မယ်ဆိုရင် ဒါကတော့ အကောင်းဆုံးပဲ။

သို့သော် ဟင်းအနေနဲ့ စားတယ်၊ ဒီသတ္တဝါတွေ သေပါစေဆိုတဲ့ စိတ်လည်း မရှိဘူး၊ သူတို့သေပြီးသား အသားကိုပဲ ဟင်းတစ်ခွက်အနေနဲ့ သာမန်အားဖြင့် စားတယ်၊ အဲဒီတော့ စားတဲ့စိတ်နဲ့ သတ်တဲ့စိတ်က မတူဘူး။ မတူသည့်အတွက်ကြောင့် အပြစ်ရှိတယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ လူတွေရဲ့ စိတ်နေသဘောထားပေါ်မှာပဲ မူတည်တယ်။ တရားမျှတတာ မမျှတတာနဲ့တော့ မဆိုင်ဘူး။ ကိုယ်က စားတာဟာ သတ်ပြီးတော့ စားတာ မဟုတ်ဘူး။ ဈေးမှာ အဆင်သင့်ရောင်းချတာကို စားတာ။

တစ်ချို့ကလည်း ပြောကြတယ်၊ စားသူရှိလို့ သတ်သူရှိတာ၊ စားလို့ သတ်တာ မဟုတ်ဘူး။ မစားလည်း သတ်တာပဲ။ ဆင်တွေဆိုရင် မစားဘဲနဲ့ အစွယ်လိုချင်လို့ သတ်တာ အများကြီးပဲ။ ကျားတွေဆိုရင်လည်း အရေခွံ လိုချင်လို့ သတ်ခံရတယ်။ လူတွေက သတ်တဲ့လူကတော့ သူ့အတွက်သူ ငွေရဖို့ သူတစ်ခုခု အသုံးချဖို့ သတ်တာ၊ လူတွေစားဖို့ သတ်ပေးတာ မဟုတ် ဘူး။ အဲဒါကြောင့်မို့ စားသူရှိလို့ သတ်သူတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ အတွေးဟာ လည်း မှန်ကန်မှု မရှိဘူး။

သတ္တဝါတွေကို သနားတယ်၊ မေတ္တာထားတယ်ဆိုရင် သက်သတ် လွှတ်စား၊ အကယ်၍ သတ္တဝါတွေသေပါစေဆိုတဲ့စိတ်မရှိဘဲ ဟင်းအနေနဲ့ပဲ

ဒီထက်ပိုပြီးတော့ မစဉ်းစားဘဲနဲ့ စားတယ်ဆိုရင် အဲဒီလူရော အပြစ်ရှိလားဆို အပြစ်မရှိဘူး။ အဲဒါ မြတ်စွာဘုရားကလည်း ဒါကို ဟောထားတာ ရှိတယ်။ အနာအဆာမရှိတဲ့လက်နဲ့ အဆိပ်ကိုကိုင်ရင် အဆိပ်မသင့်ဘူး။ ဆိုလိုတာက ကိုယ့်စိတ်က ရိုးသားပြောင့်မတ်နေတယ်ဆိုရင် ဒါ အပြစ်မရှိဘူးလို့ ဆိုရမှာ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီတော့ အမဲသားကို ရှောင်ပြီး ကျန်တဲ့အသားကို စားခြင်းသည် မှန်ကန်ပါသလားဆိုတော့ မှန်ကန်တာ မမှန်ကန်တာ အသာထား၊ အပြစ် ရှိသလား? အပြစ်မရှိဘူးလားသာ ဒါမေးရမှာဖြစ်တယ်။ မှန်တာ မှားတာနဲ့ ပတ်သက်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီဟာက။ အမဲသားကို ရှောင်ပြီး ကျန်တဲ့အသား များကို စားတာဟာ ကိုယ့်အနေနဲ့ အမဲသားကျတော့ နွားတွေရဲ့ကျေးဇူးကို ကြည့်ပြီးတော့ မစားသင့်ဘူးဆိုပြီး ရှောင်ကြတယ်။

ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ လယ်တီဆရာတော်ကြီး ပြောတဲ့စကားကို မှတ်သားထားသင့်တယ်။ လယ်တီဆရာတော်က အမဲသားမစားဖို့ဆိုပြီး ဟောတယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံး လှုံ့ဆော်တယ်။ အမဲသားရှောင်ကြဉ်ရေးတွေကို လှုံ့ဆော်တယ်။ လှုံ့ဆော်တဲ့အခါကျတော့ နွားမေတ္တာစာတွေ ရေးပြီး လှုံ့ဆော် တယ်။ အဲဒီလိုလှုံ့ဆော်တဲ့အခါမှာ တစ်ချို့ဘုန်းကြီးတွေက ပြောကြတယ်။ “လယ်တီဆရာတော်က နွားပဲ သနားသလား၊ ကြက်တွေ ဝက်တွေရော မသနားဘူးလား”နဲ့ သူတို့အပြစ်တင်ကြတယ်။ လယ်တီဆရာတော်ကြီးက ဘာပြန်ပြောတုန်းဆို “ကျုပ်တို့ကတော့ဗျာ၊ ပြေးရင်းလွှားရင်း နွားတစ်ကောင် ပဲ ဆွဲသွားနိုင်တယ်။ ကျန်တာ ခင်ဗျားတို့ ဆွဲကြပေါ့ဗျာ”လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီတော့ သူများကို အပြစ်တင်နေမယ့်အစား ကိုယ်ကိုယ်တိုင် လိုက်နာရမှာ။ နွားကိုသာ သနားပြီး ကျန်တာတွေ မသနားဘူးလို့ ဒီလိုပြောလို့မရဘူး။

အဲဒီတော့ ကိုယ်ရှောင်နိုင်ရင် အကုန်ရှောင်၊ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ လယ်တီဆရာတော်ကြီးပြောတာ ဘယ်လောက် အဆင်ပြေလဲ။ ကျုပ်ကတော့ နွားတစ်ကောင်ပဲ ဟောနိုင်သေးတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဟောကြပေါ့ဗျာတဲ့။ ကြက်တွေဝက်တွေလည်း မသတ်အောင်။ ကျုပ်ကတော့ ပြေးရင်းလွှားရင် နွားတစ်ကောင်ပဲ ဆွဲနိုင်တယ်တဲ့။ ခင်ဗျားတို့ ကြက်တွေဝက်တွေ ဆွဲကြ ပေါ့ဗျာ၊ ကျန်တဲ့သူတွေလည်း ကျန်တာပြောပေါ့။

ဒါကြောင့်မို့ Vegetarian ရှိတယ်၊ Vegetarian ဆိုတာ သားငါး

သက်ရှိသတ္တဝါနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အစားအစာကနေ ရှောင်တယ်။ ဒါပေမယ့် သတ္တဝါတွေနဲ့ ပတ်သက်တာ နွားနို့တို့ ကြက်ဥတို့ စားတာမျိုးတွေ ရှိတယ်။ နောက်တစ်ခါ သားရေအိတ်တို့၊ သားရေဖိနပ်တို့စီးတာ ဒါလည်း စားတာနဲ့ ဘာထူးလဲ။ သားရေဖိနပ် စီးနေတယ်ဆိုရင် နွားသားစားနေသလိုပဲ မထူးဘူး။ သူ့ဟာကို သုံးတာဖြစ်တယ်။ ခုခေတ်မှာဆိုရင် မိကျောင်းရေတွေ သုံးတယ်။ သတ္တဝါက ဖြစ်လာတာ။

Vegetarian ဆိုတာ သတ္တဝါက ဖြစ်လာတာတွေ ဘာတစ်ခုမှ မသုံးဘူး။ သားရေဂျာကင်လည်း မဝတ်နဲ့၊ သားရေဖိနပ်လည်း မစီးနဲ့၊ သားရေအိတ်လည်း မကိုင်နဲ့၊ သတ္တဝါကရတဲ့ဟာဆိုရင် တစ်ခုမှ မသုံးနဲ့။ သားမွေးအင်္ကျီလည်း မဝတ်နဲ့၊ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ စားတာတစ်ခုလေးတင်ပြောလို့ မရဘူး။ သတ္တဝါတွေ သေဆုံးရတာဟာ စားလို့တစ်ခုတည်းကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စဉ်းစားတတ်ရမယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။

မေးခွန်း(ခ)

သက်သတ်လွတ်စားသူများက တရားမျှတပါသလား?။

အဖြေ

သက်သတ်လွတ်စားတာဟာ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ စားတာဖြစ်ရမယ်။ သတ္တဝါတွေ သနားလို့စားရင် တရားမျှတတာပေါ့။ သတ္တဝါတွေကို သနားတယ်၊ မေတ္တာများများပွားမယ်၊ သတ္တဝါတွေရဲ့အသားကို ငါရှောင်ပါတယ်ဆိုပြီး စားမယ်ဆိုရင်တော့ ဒါဟာ မေတ္တာတရားနဲ့ ရှောင်ရှားပြီး မစားဘဲနေတာ။ အဲဒီတော့ စားတဲ့လူက မတရားဘူးလားဆိုရင် ဟင်းအနေနဲ့စားရင် သူ့ကို မတရားဘူးလို့ ပြောလို့မရဘူး။ အဲဒါကို စားလို့အပြစ်ဖြစ်တယ်ဆိုရင် လမ်းလျှောက်လို့သေတဲ့ သတ္တဝါတွေ ပိုးကောင်အင်းဆက်လေးတွေဟာ မတော်တဆ ကိုယ့်ခြေထောက်နဲ့ နင်းမိသွားလို့ သေတာတွေ၊ ဒါတွေပါ အကုန် အပြစ်ဖြစ်တော့မှာပေါ့။ အားလုံး အပြစ်ဖြစ်ရင် ဘယ်သူမှ အပြစ်က လွတ်စရာ အကြောင်းမရှိဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ဒါတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသိဉာဏ်နဲ့ စဉ်းစားပြီးမှ လက်ခံရမယ့်အချက်တွေပဲ ဖြစ်တယ်။

၇၆။ မေးမြန်းသူ- မောင်ကောင်းမင်းခန့် (ဒသမတန်း) မေးခွန်း(က)

တရားအားထုတ်ကြ၍ ၃၁-ဘုံမှ လွတ်မြောက်ကြလျှင် ၃၁-ဘုံတွင် တဖြည်းဖြည်း လျော့နည်းသွားမည်၊ ၃၁-ဘုံအတွင်းသို့ အခြားအသစ် ဝင်လာသော new spirit ရှိပါသလား?။

အဖြေ

ဒါက ကန့်သတ်ထားမှ လျော့တယ်၊ တိုးတယ်ဆိုတာ ပြောလို့ရတယ်။ နဂိုက ဘယ်လောက်ရှိလဲ? သတ္တဝါဆိုတာ နဂိုကတည်းက အနန္တ၊ အကန့်အသတ် မရှိဘူး။ သတ္တဝါတွေဟာ ရှိနေတယ်၊ ဖြစ်နေတယ်၊ အများကြီး။ စကြာဝဠာ ၃၁-ဘုံမှာ လှည့်ပတ်ပြီး ဖြစ်နေတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ မြောက်များစွာ ရှိတယ်။ မြောက်များစွာရှိသည့်အတွက်ကြောင့် သတ္တဝါဟာ million ဘယ်လောက်ပဲ ရှိတယ်ဆိုရင်တော့၊ တဖြည်းဖြည်း နိဗ္ဗာန်ဝင်သွားရင်တော့ လျော့တယ်လို့ ပြောရမယ်။

အခုဟာတော့ အဲဒီအရှိတ်နံးဂဏန်းကို မသိသည့် အတွက်ကြောင့် လျော့တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ သတ္တဝါအရေအတွက် သတ်မှတ်ထားတာ မရှိလို့။

မေးခွန်း(ခ)

၃၁-ဘုံအတွင်းသို့ အခြားအသစ်ဝင်လာသော new spirit များ ရှိပါသလား?။

အဖြေ

ဒါလည်းပဲ သတ္တဝါနဲ့ ပတ်သက်လာရင် သိနိုင်တဲ့အရာ မဟုတ်ဘူး။ နို့မို့ဆို ဘာနဲ့ဘာနဲ့ ပေါင်းစပ်မှ သတ္တဝါလို့ဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်၊ ဒါက ဗုဒ္ဓဘာသာအနေနဲ့ ဖြေတာ။ တစ်ခြားဘာသာတွေအနေနဲ့ဆို ရှိတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဥပမာမယ်- အိန္ဒိယphilosophy က Kanarda ဆိုတဲ့ philosophy ဆရာကြီးရဲ့အယူအဆဆိုရင် သူက အဏုမြူလေးနှစ်လုံး ပေါင်းစပ်ပြီးတော့ လှုပ်ရှားလာရာက သတ္တဝါဆိုတာ စတယ်လို့ဆိုတော့ ဒီမြူမှုန်လေးတွေက အာကာသထဲမှာ လွင့်ပျံနေတယ်၊ အဲဒီမြူမှုန်လေးတွေ ပေါင်းစပ်သွားရင် သတ္တဝါဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။

တစ်ခါ Sakara philosophy အရ ပြောမယ်ဆိုရင် ပကတိပရာဂရုတိ နဲ့ ပရုရှလို့ခေါ်တဲ့ ဒီသဘာဝ စွမ်းအင်ကြီးနှစ်ခု၊ ဒီသဘာဝနှစ်ခု ပေါင်းစပ် သွားရင် သတ္တဝါဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ သူတို့ပြောရင် အဲဒီလို ပေါင်းစပ်မှုတွေ ကြောင့် သတ္တဝါတွေဟာ အသစ်အသစ် ဝင်လာနိုင်တယ်လို့ ဆိုတယ်။

ဒါပေမယ့် မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို သတ္တဝါတွေ အသစ်ဖြစ်တာတို့၊ သတ္တဝါတွေ လျော့နည်းသွားတာတို့၊ များလာတာတို့ ဆိုတာတွေနဲ့ ပတ်သက် ပြီးတော့ အချိန်ကုန်ခံပြီး မဟောဘူး။ ရှိတဲ့သတ္တဝါတွေ လူတော်လူကောင်း ဖြစ်ဖို့ရာ ပိုအရေးကြီးတယ်။ လူဖြစ်ရင် လူပီသဖို့က ပိုအရေးကြီးတယ်။ လူရဲ့ အသိဉာဏ်တွေရဖို့က ပိုအရေးကြီးတယ်။ ဘယ်တုန်းက ငါဘဝစခဲ့သလဲလို့ ပြန်ပြီးတော့ trace လိုက်နေမယ်ဆိုရင် ဒီတစ်သက်နဲ့လည်း မလုံလောက်ဘူး၊ နှစ်သက်နဲ့လည်း မလုံလောက်ဘူး။ ငါ ဘယ်ဘဝက စခဲ့သလဲ ပြန်စဉ်းစားရင် ဘယ်တော့မှ မဆုံးနိုင်ဘူး။

ကြက်ဥနဲ့ကြက်မ အစရာသလိုဖြစ်မယ်၊ ကြက်ဥဘယ်ကရလဲ၊ ကြက်မ က ရတယ်။ ကြက်မ ဘယ်ကရလဲ၊ ကြက်ဥက ရတယ်။ တစ်နေ့ကုန် ရွတ်နေ ဦး၊ ကြက်ဥကြက်မ အစရာတွေမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါမျိုးလို ဖြစ်သည့်အတွက် ဒါက အလုပ်မရှိ၊ အလုပ်ရှာခြင်းဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ဒီထက် အရေး ကြီးတဲ့အလုပ် လုပ်ရမှာ။ ဒါတွေ မစဉ်းစားဘဲနဲ့-

ငါသည် ဒီဘဝ ဘယ်လို ပညာတတ်အောင် လုပ်ရမလဲ?၊

ငါသည် လူတော်လူကောင်းဖြစ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ?၊

ငါဘဝ ဘယ်လိုကြီးပွားတိုးတက်အောင် လုပ်ရမလဲ? ဆိုတာက အရေးကြီးတယ်။ အဲဒီအရေးကြီးတာကိုပဲ စဉ်းစားပါလို့ ပြောချင်တယ်။ အရေးမကြီးတဲ့နောက်မှာ အချိန်ကုန်မခံပါနဲ့။ မသိနိုင်တာတွေ စဉ်းစားရင် ရူးသွပ်သွားတတ်တယ်တဲ့။ လောကကြီးမှာ မသိနိုင်တာတွေ အဖြေမထုတ် နိုင်တာတွေ အများကြီး ရှိတယ်။

၇၇။ မေးမြန်းသူ- မဝေဝေလှိုင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

လူခန္ဓာကိုယ်အတွင်းမှ bacteria ကဲ့သို့ သေးငယ်သော သတ္တဝါများ

သည် မည်သို့သော အကုသိုလ်တို့ကြောင့် ဖြစ်ရပါသလဲ?။

အဖြေ

များသောအားဖြင့် တိရစ္ဆာန်တွေဆိုတာ မောဟကြီးမားလို့ ဖြစ်တာ၊ မောဟကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဖြစ်ကြတာ။ အကောင်းနဲ့အဆိုး အကြောင်း နဲ့အကျိုး မသိဘူး၊ မသိသည့်အတွက်ကြောင့် တွေဝေတယ်။ တွေဝေသည့် အတွက်ကြောင့် မကောင်းတာကို အကောင်းထင်တယ်၊ အကောင်းကို မကောင်းထင်တယ်။ အကုသိုလ်တွေ အဖြစ်များတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ အဲဒီလို ဖြစ်ကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။

၇၈။ မေးမြန်းသူ- မသွန်းစုထက်အောင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ဘဝတစ်ခုက အကြောင်းအရာများကို နောက်ဘဝတွင် မှတ်မိကြတာ ဘာကြောင့်ပါလဲ?။

အဖြေ

မှတ်မိကြတယ်ဆိုတာ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ရှိတယ်။ သညာကောင်း တဲ့အခါ impression ကောင်းတဲ့အခါမှာလည်း မှတ်မိတတ်တယ်။ ဒုက္ခ၊ သုက္ခတွေများသွားရင် လူတွေဟာ မေ့တတ်တယ်။ ဒုက္ခ၊ သုက္ခမရှိဘဲနဲ့ ဒီ အကြောင်းအရာတစ်ခုဟာလည်း မိမိစိတ်ထဲမှာ စွဲပြီးတော့ မှတ်မိသွား လောက်တဲ့ အတိုင်းအတာရှိရင်လည်း မှတ်မိတတ်ကြတယ်။

နောက်တစ်ခု မှတ်မိအောင် သမာဓိကျင့်စဉ်တစ်ခုကို အောင်မြင် ပေါက်ရောက်စွာ ကျင့်ရင်လည်းပဲ အတိတ်ကို ပြန်မှတ်မိတတ်တာမျိုးတွေ ရှိပါတယ်။

၇၉။ မေးမြန်းသူ- မခိုင်သဇ္ဈာစိန် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ဘုရားဆွမ်းတော်ကို စွန့်ပြီး စားသင့်ပါသလား?၊ သူတစ်ပါး အဆင် ပြေအောင် လိမ်ပေးတာ အပြစ်ရှိပါသလား?။

အဖြေ

ဆာရင် စားပေါ့။ မစားသင့်ဘူးလို့ကတော့ မရှိဘူး။ ဘုရားဆီက စွန့်လိုက်ပြီဆိုရင် ကိုယ်စားချင်တဲ့ဆန္ဒရှိရင် စား၊ စားလို့တော့ အပြစ်မရှိဘူး။

သူတစ်ပါး အဆင်ပြေအောင် လိမ်ပေးတယ်ဆိုတာ နှစ်ဦးလုံးက အကျိုးရှိတယ်ဆိုရင် ဒါ ဥပါယ်တံမျဉ်နဲ့ ပြောပေးတယ်ပေါ့။ တစ်ဖက်သား ကို ထိခိုင်းနစ်နာသွားတာမျိုး မဖြစ်ဘူးဆိုရင်တော့ ထိခိုက် နစ်နာသွားခြင်း ဆိုတဲ့ အပြစ်တော့ မရှိဘူး။ ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ 'မဟုတ်တာကို ငါပြောလိုက် တယ်' ဆိုတဲ့ အပြစ်တော့ ရှိတယ်။ သို့သော် တစ်ပိုင်းက ငါမဟုတ်တာ ပြောလိုက်လို့ ဟိုလူက ဒုက္ခ မရောက်တော့ဘူးဆိုရင် ဒါ ဝမ်းသာစရာတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ ရောထွေး နေတယ်လို့ပဲ ပြောရမယ်။

အဲဒီတော့ အပြစ်မရှိဘူးလည်း မဟုတ်ဘူး။ အပြစ်ရှိတယ်လည်း မဟုတ်ဘူး။ တစ်ဖက်မှာ ကောင်းကျိုးရသွားသော်လည်းပဲ ကိုယ့်မှာ လိမ်နေတဲ့စိတ်ကြီး မဟုတ်မှန်းသိလျက်သားနဲ့ ဖော်ထုတ်တယ်ဆိုတာ ဒါ ကိုယ့်ရဲ့အတွင်းစိတ် ကောက်ကျစ်မှုလို့ ပြောရမှာဖြစ်တယ်။

၈၀။ မေးမြန်းသူ- မောင်မင်းသီဟ (ဒသမတန်း)**မေးခွန်း**

ကံကောင်းစေသောနည်း ရှိပါသလား?၊ အကြောင်းနှင့် သာဓက တို့ကို ပြောပြပေးပါဘုရား။

အဖြေ

ကံကောင်းစေတဲ့နည်းကတော့ ကောင်းအောင် လုပ်ကြရမှာ ဖြစ် တယ်။ ကိုယ်က ကောင်းတဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်ရင် ကံကောင်းမှာပဲ။ ဆိုပါစို့- စာကြိုးစားရင် စာတတ်လာမှာပဲ၊ ပညာတွေ တိုးတက်လာမှာပဲ။ ဒါ ကောင်းတာခေါ်တယ်။ ကိုယ်ကလုပ်တာ ကောင်းတာလုပ်သည့်အတွက် ကြောင့် စာမေးပွဲအောင်ခြင်းဆိုတဲ့ကံ ကောင်းလာတာပေါ့။ စာမရဘဲနဲ့ စာမေးပွဲ မအောင်ဘူးလေ။

အဲဒီတော့ စာကို ကြိုးစားသင့်တယ်။ ဆရာသမားတွေ သင်ကြား ပေးသည့်အတိုင်း ဂရုတစိုက်လုပ်တယ်၊ မိဘစကား နားထောင်တယ်ဆိုရင်

ဒါ ကောင်းတော့တွေ လုပ်တာ။ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေက အကောင်းတွေ ချည်း ဖြစ်နေသည့်အတွက်ကြောင့် ကိုယ့်ကံဟာလည်း ကောင်းလာတယ်။ ဒီလို ကောင်းလာတာတွေဟာ လောကမှာ အများကြီးရှိတယ်။

ကံကောင်းသောနည်းဆိုတာ လူတစ်ယောက်ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သီလမရှိသေးရင် ရှိအောင်လုပ်တယ်။ သဒ္ဓါတရား မရှိသေးရင် ရှိအောင် ဆည်းကပ်၊ ပညာမရှိသေးရင် ရှိအောင်လုပ်တယ်ဆိုတာ ဒါ ကံကောင်းလာ တယ်။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်က လူတော်လူကောင်းအဖြစ် ပြောင်းလိုက် တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဒီအကြောင်းတရားကြောင့် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူဆိုးဘဝ တုန်းက ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချမှု ခံရတယ်။ လူကောင်းဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ အားလုံးရဲ့ ချီးမွမ်းမှု လေးစားမှုကို ခံရတယ်ဆိုတာ လောကမှာ ဒီသာဓကတွေ အများ ကြီး ရှိပါတယ်။

၈၁။ မေးမြန်းသူ- မောင်ရန်လင်းအောင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ဘုရားတစ်ဆူနဲ့တစ်ဆူ ရောင်ခြည်တော် ကွန့်မြူးပုံ တူပါသလား?၊ မတူတာ ဘာကြောင့်ပါလဲ?။

အဖြေ

စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရောင်ခြည်တော် ကွန့်မြူးတာကတော့ ရောင်ခြည် တော် ၆-ပါးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ကထွက်တဲ့ အရောင်နဲ့ ပတ်သက်ရင် တော့ မတူဘူးဆိုတာ ရှိတယ်။ မင်္ဂလဘုရားတို့လိုကျတော့ အမြဲတမ်း ဗြဟ္မပသာ လို့ခေါ်တဲ့ ကိုယ်ရဲ့တစ်လုံးလောက်ရှိတယ်။ သူ့ရဲ့ အရောင်ဝန်းကျင် ကတော့ ပျံ့နှံ့မှုခြင်း မတူဘူး။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်တဲ့အချိန်မှာ အထူး ဆုပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျ ရောင်ခြည်ရဲ့ အရောင်ဝန်းဟာ ပိုပြီးကျယ်ပြန့်တယ်လို့ ဆိုတယ်။

သာမန်ရောင်ခြည်တော် လွှတ်ပြီးတော့ ဆံပင်တော်က လွှတ်လိုက် တယ်ဆိုတာကတော့ နီလရောင်ခြည်တော်ပဲ ဖြစ်တယ်။ သွားတော် စွယ်တော် ကလွှတ်ရင် ဖြူသောရောင်ခြည်တော် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ပုံစံတွေကတော့ တူတယ်။ မတူတာကတော့ ခုနကလို ဗြဟ္မပသာလို့ဆိုတဲ့ အရောင်ဝန်းချင်း

ကတော့ ကွဲပြားခြားနားတတ်တယ်။ မတူတာက ရှေးကုသိုလ်ကြောင့်ပဲ။

မေးခွန်း(ခ)

ဘာသာမဲ့များသေလျှင် ငရဲရောက်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒီလိုပြောလို့မရဘူး။ ငရဲရောက်တဲ့ အကုသိုလ်လုပ်ရင်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာသာမရှိသူဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာသာရှိသူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ငရဲရောက်မှာပဲ။ ငရဲကို ဒီအတိုင်း ဘယ်သူကမှ ပို့တာမှမဟုတ်တာ။ ကိုယ်လုပ်တဲ့ကံက ပို့တာ။ ကိုယ့်ရဲ့စိတ်နေ သဘောထားအပေါ် မူတည်တယ်။ အကုသိုလ်လုပ်ရင် မကောင်းတဲ့ကံလုပ်လို့ရှိရင် မကောင်းတဲ့ ကံအလျောက် ငရဲရောက်နိုင်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားက ပါဏာတိပါတော နိရယသံဝတ္တနိကော-ပါဏာတိပါတသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေနိုင်သည်လို့ ဟောတာ၊ ဖြစ်ရမယ်လို့ ဟောတာ မဟုတ်ဘူး။ ဖြစ်စေနိုင်တယ်။ အကြောင်းအကျိုး ညီလာရင် ဒီအကုသိုလ်က ငရဲကိုပို့မှာ သေချာတယ်။ သို့သော် အခြားအကြောင်းအရာတွေကြောင့် ပို့ချင်မှပို့မှာ။

ဥပမာမယ်- လူတစ်ယောက်ဟာ ဒုစရိုက်လုပ်တယ်၊ ဒုစရိုက်လုပ်ပြီးတော့ အဖမ်းခံရတယ်။ တစ်ယောက်က ပိုက်ဆံရှိတယ်၊ တစ်ယောက်က ပိုက်ဆံမရှိဘူး။ ပိုက်ဆံရှိတဲ့သူက ငွေထိုးပေးတော့ လွတ်သွားတယ်။ တစ်ယောက်က လူကြီးနဲ့သိလို့ လွတ်သွားတယ်။ ဟိုတစ်ယောက်က ငွေလည်း ထိုးမပေးနိုင်ဘူး၊ လူကြီးနဲ့လည်း မသိဘူးဆိုရင် မလွတ်ဘူး။ အဲဒါကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် အကုသိုလ်လုပ်တာချင်း အတူတူ ဟိုတစ်ယောက်က ဘာလို့လွတ်ရတာလဲ? ဒီတစ်ယောက်က ဘာလို့ လွတ်ရတာလဲ? ဆို condition ချင်း မတူဘူး။ အခြေနေချင်း ကွဲပြားခြားနားတယ်။ ငွေတတ်နိုင်တာက အခြေအနေတစ်ခု၊ လူကြီးနဲ့သိတာက အခြေအနေ တစ်ခု၊ လူကြီးနဲ့ မသိဘူး၊ ငွေမတတ်နိုင်ဘူးဆိုရင်လည်း အပြစ်ခံရတတ်တယ်။

ထို့အတူပဲ အကုသိုလ်လုပ်တိုင်း အကုန်လုံး ငရဲကျသလားဆိုတော့ လူတစ်ယောက်က ကုသိုလ်ကံများစွာ လုပ်ထားတဲ့ လူတစ်ယောက်ဖြစ်မယ်ဆိုရင် သူက လွတ်သွားနိုင်သေးတယ်။ သူ့ရဲ့ အခြေအနေက ကောင်းတယ်။

သူက စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်း ရှိတယ်။ ကောင်းတဲ့အလုပ်တွေ အများကြီး လုပ်တယ်။ တစ်ခါတရံ သူက စိတ်လိုက်မာန်ပါ မကောင်းတာ လုပ်မိတယ်။ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကျတော့ လျော့ပါးသွားသေးတာ။ ဒါက ကံကြမ္မာမှာ ကံ တစ်ခုတည်းနဲ့ မဆုံးဖြတ်ရဘူး။ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေတွေပေါ်မှာ မူတည်တယ် ဆိုတာ မှတ်သားရမှာဖြစ်တယ်။

ပြီးတော့ မကောင်းမှုလုပ်တယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာလည်း ဆန္ဒချင်း ကွဲပြားခြားနားတတ်သေးတယ်။ ကြိုးစားအားထုတ်မှုချင်းလည်း ကွဲပြား ခြားနားတတ်သေးတယ်။

ကုသိုလ်လုပ်ရင်လည်း ထို့အတူပဲ။ ဆန္ဒချင်း ဝီရိယချင်း စိတ်နေ သဘောထားချင်း ကွဲပြားခြားနားတယ်။ အဲဒီလို ကွဲပြားခြားနားမှု ကြောင့် လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ ကွဲပြားခြားနားတဲ့ အနေအထားဖြစ်တယ်လို့ ဒီလို ဆိုရတယ်။ သေချာပေါက် ပြောမရတဲ့ အရာမျိုးတွေ။

၈၂။ မေးမြန်းသူ- မောင်မျိုးသူတအောင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ဘာသာမဲ့ နေခြင်းသည် အကုသိုလ် ဖြစ်ပါသလား?။

အဖြေ

ဘာသာမဲ့နေရုံနဲ့တော့ အကုသိုလ်မဖြစ်ဘူး။ အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ရင် တော့ အကုသိုလ် ဖြစ်မှာပဲ။ သူဟာ ဘာသာမဲ့လုပ်ပြီးတော့ သူများအသက် သတ်တာလား? သူများဥစ္စာ ခိုးတာလား? တစ်ခြား ဒုစရိုက်တွေ လုပ်တာ လား? ဒါဆိုရင်တော့ အပြစ်ရှိတယ်။

သူက ဘာသာမဲ့နေတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ သူဟာ သူများအသက် သတ်ခြင်းကို ရှောင်တယ်။ သူများဥစ္စာ ခိုးတာမလုပ်ဘူး။ သူတစ်ပါး သား မယား မပြစ်မှားဘူး။ သူ့ဟာသူ ဘာသာမဲ့တာ မဲ့တာပဲ။ ငါးပါးသီလ လုံတယ်ဆိုရင် သူ ဘယ်အကုသိုလ်ဖြစ်မလဲ။

သူ့အမေ သူ့ရိုသေတယ်။ သူ့မိသားစု သူလုပ်ကျွေးတယ်။ ကောင်း ကောင်းမွန်မွန်နေတယ်။ ဘာသာ မရှိပေမယ့် သူ အကုသိုလ်မဖြစ်ဘူး။

မေးခွန်း(ခ)

ကိုယ်နဲ့မတူသော ဘာသာတွေဟာ အမှားတွေလား?။

အဖြေ

ကိုယ်နဲ့မတူတာနဲ့ အမှားလို့ ပြောလို့မရဘူး။ မှားတဲ့ဟာက အမှားပဲ၊ အမှားအမှန်ဆိုတာ သဘာဝကမှ ရှိတာဖြစ်တယ်။ ကိုယ် မကြိုက်လို့ အမှား မဟုတ်ဘူး။ အမှားဆိုတာ မှန်ကန်မှုမရှိတဲ့အရာကို ပြောတာ။ လောကနဲ့ ဆန့်ကျင်တာ သဘာဝနဲ့ ဆန့်ကျင်တာ။

ဥပမာမယ်- မီးဟာ ပူတယ်၊ လောင်တတ်တယ်ဆိုတာ မီးရဲ့သဘာဝ။ မီးရဲ့သဘာဝကို ဆန့်ကျင်ပြီး မီးဟာ အေးတယ်၊ သန့်ရှင်းတယ်၊ စင်ကြယ်စေ နိုင်တယ်လို့ ပြောရင် ဒါ မှားတာပေါ့။ မီးဟာ ပူတယ်လို့ပြောရင် သူ့သဘာဝ အတိုင်း ပြောတာဖြစ်လို့ မှန်တယ်။ အဲဒီလိုပဲ အယူအဆတစ်ခုဟာ သူ့သဘာဝတွေက ရှိပြီးသားတွေပဲ၊ ရှိပြီးသားအတိုင်းပြောရင် ကိုယ်နဲ့ မတူ တာနဲ့ အမှားလို့ ပြောလို့မရဘူး။

မေးခွန်း(ဂ)

သေမင်းဆိုတာ ရှိပါသလား?၊ ဘယ်ဘုံတွင် ရှိပါသလဲ?။

အဖြေ

ယခု မေးနေသူဟာ သေမင်းပါပဲ။ သေမင်းကိုသိချင်ရင် မှန်ကလေး နဲ့ ထောင်ပြီးတော့သာ ကြည့်လိုက်၊ သေမင်းက ပြုံးပြုံးလေးပဲ။ သေတတ်တဲ့ လူဟာ သေမင်းပဲ၊ တစ်ခြား သွားမရှာလေနဲ့။ သေမင်းဆိုတာ မှန်ထောင် ကြည့်လိုက်ရင် တွေ့လိမ့်မယ်။ ကိုယ့်ဖက်ကို လှည့်ပြီး မှန်ထောင်ကြည့်။

ဘယ်ဘုံတွင် ရှိပါသလဲဆို မန္တလေးမှာလည်း ရှိတယ်၊ ရန်ကုန်မှာ လည်း ရှိတယ်၊ လူပြည်မှာလည်း ရှိတယ်၊ တစ်ခြားဘုံတွေမှာလည်း ရှိတယ်၊ CAE ကျောင်းမှာလည်း ရှိတယ်၊ အဲဒီလိုပဲ ပြောရမှာပဲ။

မေးခွန်း(ဃ)

အရိမေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို ဖူးနိုင်ရန် မည်သည့်ကုသိုလ်မျိုး လုပ်ရ ပါမလဲ?။

အဖြေ

ကုသိုလ်ဆိုရင် ဘယ်ကုသိုလ်မျိုးပဲဖြစ်ဖြစ် လုပ်၊ ဒါနကောင်းမှု၊ သီလကောင်းမှု၊ ဘာဝနာကောင်းမှု တစ်ခုခုလုပ်ပြီး ဆုတောင်း။ ဆုတောင်းဖို့ ကတော့ လိုအပ်တယ်။ ရည်ရွယ်ချက်မရှိဘဲနဲ့ လမ်းသွားလို့မရဘူး။ လမ်းသွားတယ်ဆိုတာ ရည်ရွယ်ချက်ထားရတယ်။ ဘယ်ကို သွားမှန်းမသိဘဲနဲ့ လျှောက်သွားနေရင် ရောက်မှာမှ မဟုတ်တာ။ အဲဒီတော့ ကိုယ်သွားမယ့် လမ်းကို ကိုယ်က ဘယ်ကိုသွားရတယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ဦးတည်ချက် ကတော့ ရှိရမှာပေါ့။

၈၃။ မေးမြန်းသူ- မမိုးသင်းကြူ (ဒသမတန်း)**မေးခွန်း**

ဂေါတမဘုရားရှင်သည် အခြား ဘုရားများထက် အဘယ်ကြောင့် ဒုက္ကရစရိယာ ပို၍ ကျင့်ရပါသလဲ?။

အဖြေ

စာပေကျမ်းဂန်အရဆိုရင်တော့ ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်မှာ ဇောတိပါလပုဏ္ဏားဖြစ်တုန်းက မာန်မာနကြီးပြီး ၆-ရက်နဲ့ ကဿပဘုရားက ကျင့်တယ်ဆိုတော့ 'ငါက ၆-နှစ် ကျင့်ပြမယ်'လို့ ပြောလိုက်တဲ့ စကားကြောင့် ကျင့်ရတယ်လို့ ဒီလိုဆိုတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ မြတ်စွာဘုရား ခေတ်ချင်း မတူဘူးလို့ ပြောရမယ်။ ဂေါတမဘုရားခေတ်က လူငှ-ယောက်မှာ တစ်ယောက်ပဲ အကောင်းရှိတယ်။ ကျန်တဲ့လူတွေက အဆိုး တွေ။ အဲဒီလောက် ဆုတ်ကပ်ကာလကြီးမှာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုဟာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးတယ်။ လမ်းကြောင်းတွေကလည်း အင်မတန်မှ များတယ်။

ဆုတ်ကပ်ကာလမှာဆိုရင် အတွေးအမြင်တွေ ဖီလိုဆိုဖီတွေ ဒါတွေက အများကြီးဖြစ်နေတော့ ဒီထဲက ရွေးချယ်ဖို့တို့၊ အမှန်သိဖို့ဆိုတာ အလွန်ခဲယဉ်းတယ်။ သိပ်များတဲ့ထဲက အမှန်သိဖို့ ခက်တယ်။ အမှန်သိဖို့ ခက်သည့်အတွက်ကြောင့် အယူအဆတွေ အလွန်များပြားတဲ့အခါမှာ ဟိုအယူအဆကို စမ်းသပ်ကြည့်၊ ဒီအယူအဆကို စမ်းသပ်ကြည့်၊ နောက်ဆုံး

မှာ ဘယ်သူ့အယူအဆမှ လက်တွေ့လုပ်ကြည့်လို့ အဆင်မပြေတဲ့အခါ ကိုယ်ပိုင် technique ကို အသုံးပြုတဲ့အခါမှ လမ်းပြောင့်သွားတယ်။ ဒီလို ဆိုတယ်။

ဘုရားအလောင်း ကိုယ်တိုင်ကိုယ်က ၆-နှစ်တရားကျင့်တုန်းက အားလုံးကို သင်ယူပြီးတော့ လုပ်ကြည့်တယ်။ အဲဒီခေတ်က ခေတ်စားတဲ့ အကျင့်တွေ အကုန်လုပ်ကြည့်တယ်။ စမ်းသပ်ကြည့်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ထူးခြားတဲ့အသိဉာဏ်တစ်ခု မရတဲ့အခါကျတော့ ‘သိယာ အညော မဂ္ဂေါ ဗောဓိယာ’ ထူးခြားတဲ့အသိရဖို့အတွက် လမ်းကတော့ တစ်ခြားလမ်းပဲ ဖြစ်သင့်တယ်။ ဒီလမ်းတွေတော့ ငါ စုံနေပြီ။ ဒီလမ်းတွေက တစ်ခုမှ မမှန်ဘူး။ အဲဒီတော့ တစ်ခြားလမ်းပဲ ဖြစ်ရမယ်ဆိုပြီး သူ့ကိုယ်ပိုင် လမ်းကြောင်းကို ရှာဖွေပြီးတော့ သွားတဲ့အခါမှာ လိုချင်တဲ့ပန်းတိုင်ကို ရောက်သွားတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ၆-နှစ်ကြာတယ်ဆိုတာ ကြာလောက်ပေတယ်။ အမှန် တရားကို ရှာရတာဆိုတာ အလွယ်တကူနဲ့ တွေ့မှာမဟုတ်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုရင် ကောက်ရိုးပုံထဲမှာ အပ်ရှာရသလို ဖြစ်နေတယ်။ အင်မတန်မှ ခဲယဉ်းတဲ့ထဲမယ် အမှန်တရားတစ်ခုကို ရှာရတာမလွယ်လို့ ဒီလိုလည်း စဉ်းစားလို့ရတယ်ပေါ့။ ဒါကတော့ စာလာပေလာ မဟုတ်ဘူး။ ခေတ်နဲ့တွေ့ ကြည့်တဲ့အတွေး။ စာလာပေလာကတော့ ခုနကလို ဝစီဘေဒကံထိုက်လို့ ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တယ်လို့ ဒီလိုဆိုတယ်။

၈၄။ မေးမြန်းသူ- မသန်းသန်းငြိမ်း (ဒသမတန်း) မေးခွန်း(က)

လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း အဓိပ္ပာယ်ကို ပြောပြပါဘုရား။

အဖြေ

အသင်္ချေဆိုတာ ရေတွက်လို့ မရတာကို အသင်္ချေလို့ ခေါ်တယ်။ ဘာကြောင့် လေးဂဏန်း တပ်ထားလဲဆိုတော့ အဲဒီလို ရေတွက်လို့မရတဲ့ အချိန် ကမ္ဘာပေါင်းဟာ လေးခါ ကြုံသွားတယ်။ ဒီပုဂံရာ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်ပြီးတဲ့နောက်မှာ ကောဏ္ဍညဘုရား ပွင့်တယ်။ အဲဒီ ဒီပုဂံရာဘုရားနဲ့ ကောဏ္ဍညဘုရား အကြားမှာ ကမ္ဘာပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာသွားတုန်း

ဆိုတာ အရေအတွက်မရှိလို့ အဲဒါက တစ်အသချေ။

တစ်ခါ မင်္ဂလာဘုရားနဲ့ သောသီတဘုရား အကြားမှာလည်း ကမ္ဘာပေါင်း ဘယ်လောက်ဆိုတာ အရေအတွက် မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် အဲဒါကိုလည်း တစ်အသချေလို့ ခေါ်တယ်။

နောက်တစ်ခါ အနောမဒဿီဘုရားနဲ့ နာဒရဘုရားတို့ အကြားမှာလည်း ခုနကလို ကမ္ဘာပေါင်းဟာ ဘယ်လောက်ကြာတယ်ဆိုတာ အရေအတွက်မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ဒါလည်း တစ်အသချေလို့ ခေါ်တယ်။

နောက် ပဒုမုတ္တရဘုရားနဲ့ ဘုရားတစ်ဆူရဲ့အကြားမှာလည်းပဲ အရေအတွက်မရှိလောက်အောင် ကြာသွားလို့ အဲဒါလည်း တစ်အသချေလို့ ခေါ်တယ်။ အားလုံးပေါင်းလိုက်တဲ့အခါမှာ လေးခါကျတယ်။ ရေတွက်လို့ မရတဲ့ ကမ္ဘာပေါင်း လေးခါကျတယ်။

ပဒုမုတ္တရမြတ်စွာဘုရားနဲ့ ဒီဘက်ကျတော့ တစ်သိန်းလို့ ခေါ်တယ်။ ရေတွက်လို့ ရသွားတယ်၊ ကမ္ဘာတစ်သိန်း။ အဲဒါကို ကြည့်ပြီးတော့ လေးအသချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းလို့ ဒီလိုပြောတာ။

မေးခွန်း(ခ)

ဘုရားစာများကို ဘာကြောင့်ရွတ်ကြပါသလဲ?။

အဖြေ

ရွတ်တာကတော့ ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုး ရှိကြမှာပါ။ တစ်ချို့က ကြည်ညိုလို့ ရွတ်တယ်၊ တစ်ချို့က တစ္ဆေကြောက်လို့ ရွတ်တာလည်း ရှိကောင်းရှိမယ်။ တစ်ချို့က ဒါရွတ်ပြီး စိတ်ထဲမှာ ကြည်နူးတယ် ဆိုပြီးတော့ ရွတ်တာ ဖြစ်မယ်။

မေးခွန်း(ဂ)

ရွတ်စဉ် စိတ်ကို ဘယ်လို ထားရပါမလဲ?။

အဖြေ

အကောင်းဆုံးကတော့ ဘုရားစာကို ရွတ်တဲ့အခါမှာ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ပြီး ရွတ်တာကတော့ အကောင်းဆုံးပဲ။ စကားလုံးတိုင်း စကားလုံးတိုင်းဟာ အဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်၊ အဲဒီအဓိပ္ပာယ်ရှိတာကို အဓိပ္ပာယ်သိပြီး ရွတ်တာ

၂၅၆

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

အကောင်းဆုံး။

မေးခွန်း(ဃ)

ငရဲမင်းက ဘယ်အမျိုးစားပါလဲ?။

အဖြေ

ငရဲမင်းဆိုတာ ယမမင်းကို ပြောမယ်ဆိုရင် သူဟာ ဝေမာနိကပြိတ္တာ၊ ဘုံဗိမာန်ရှိတဲ့ ပြိတ္တာမျိုးထဲကပါ။

မေးခွန်း(စ)

လူအများက ငရဲမင်းကြီး ငရဲပြန်ခံရသည်ဟု ပြောကြပါသည်။

အဖြေ

သူကလည်း ဝေမာနိကပြိတ္တာဆိုတော့ ဒုက္ခခံရတဲ့ အလှည့်လည်း ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ငရဲဒုက္ခတော့ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ရဲ့ဘဝဒုက္ခကို ခံရတာပေါ့။ သူက ငရဲကို အုပ်ချုပ်တယ်လို့ဆိုတာ မဟုတ်ဘူး။ ငရဲမှာ အုပ်ချုပ်တဲ့ လူ မရှိဘူး။ သူက အဝီစိငရဲကြီးရဲ့ တံခါးပေါက် လေးပေါက်မှာ ယမမင်းက လေးယောက်ရှိတယ်။ အပေါက်တိုင်းမှာ သူတို့က ရုံးထိုင်ပေးတယ်။ အပြစ်ကြီးတဲ့သူတွေကျတော့ ချက်ချင်း ငရဲထဲကို ရောက်သွားတယ်။ သိပ် အပြစ်မကြီးဘဲနဲ့ သေခါနီးမှာ အကြောင်းအကျိုးမသင့်လို့ ငရဲကို ကျသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ငရဲအိုးရဲ့ အပြင်ဖက်မှာ လာဖြစ်တယ်။

ဖြစ်တဲ့အခါမှာ ယမမင်းက သူတို့ကို မေးမြန်းစစ်ဆေးပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေကို သတိရအောင် ဖော်ထုတ်ပေးပြီး ထိုကုသိုလ်ရဲ့ စွမ်းအားနဲ့ သူတို့ဟာ ငရဲက လွတ်သွားကြတယ်။ သူတို့ ကုသိုလ်စွမ်းအားနဲ့ သူတို့ လွတ်တာ၊ သို့သော် အဲဒီကုသိုလ် ပြန်သတိရအောင် ယမမင်းက ကူညီပေးတာ။ ကူညီပေးတဲ့အနေနဲ့ သတိပြန်ဖော်ပေးတာ၊ အဲဒီလို ဆိုလိုတယ်။

၈၅။ မေးမြန်းသူ- မခိုင်တင့်ဝေ (နဝမတန်း)

မေးခွန်း(က)

မာရ်နတ်ဆိုတာ ဒေါသ မောဟ လောဘတို့ကို ပြောခြင်းလား?။

ပစ္စယော'ဆိုတာ ကလလရေကြည်တည်တဲ့ အချိန်မှာဆိုရင် ရုပ်နဲ့နာမ် အတူတူ ဖြစ်လာတာလေ။ အဲဒီလို အတူတူဖြစ်လာတဲ့ အချိန်မှာ ပဋိသန္ဓေ အခါမှာဆိုရင် သဟဇာတသတ္တိနဲ့ ကျေးဇူးပြုတယ်။ ကျန်တဲ့ပဋိသန္ဓေ နောက်ပိုင်း အခါတွေမှာဆိုရင် သဟဇာတနဲ့ ကျေးဇူးမပြုဘူးလို့ ဆိုလိုတယ်။ စပြီး တူတူပေါ်တဲ့အချိန်မှာ တူတူပေါ်လို့ born together ၊ အဲဒီအချိန်မှာ ရုပ်တရားနဲ့ နာမ်တရားဟာ born together ။ ဒါကြောင့်မို့ သဟဇာတဆိုတာ born together, အတူတကွ မွေးဖွားလာကြတယ်။

နောက်ပိုင်းကျတော့ born together မဖြစ်တော့ဘူး။ သူမွေးတဲ့ အချိန်မှာ တစ်ခု၊ ကိုယ်မွေးတဲ့အချိန်က တစ်ခု၊ အဲဒီတော့ 'ကိစ္ဆိကာလေ' ဆိုတာ ပဋိသန္ဓေအခါ။ နောက်တစ်ခု 'ကိစ္ဆိကာလေ' ဆိုတာ ပဝတ္တိအခါ လို့ဆိုတယ်။ ပဋိသန္ဓေအခါနဲ့ ပဝတ္တိအခါ။ ပဋိသန္ဓေတည်တဲ့အခိုက်လေးကို ပဋိသန္ဓေအခါလို့ ခေါ်တယ်။ နောက်ပိုင်းကို ပဝတ္တိအခါလို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒါကို ဆိုလိုတာနော်။

၄၁။ ၊ ကိုမြင့်ဦး ရဲ့ မေးခွန်းက

တပည့်တော် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။ ရုပ်ခန္ဓာပေါင်း ကုဋေ ၅၀၀၀ကျော်၊ နာမ်ခန္ဓာပေါင်း ကုဋေတစ်သိန်း ဖြစ်ပျက်သွားတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုရှုမှ သိနိုင်ပါမည်နည်း။

အဖြေ

ဒါက ရှုနိုင်တဲ့လူ မရှိပါဘူး၊ ဒါတွေက ခန့်မှန်းပြောဆိုတဲ့အရာတွေပါ။ အတိအကျပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်သည် ခန္ဓာကိုယ်ထဲ မှာတင် ဖြစ်နေတာ ဟုတ်ပါသလား? အပြင်မှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်နော်။ ရုပ်ကတော့ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အပြင်ဖက်မှာလည်း ဖြစ်တာပျက်တာ ရှိတယ်။ ရုပ်နဲ့နာမ် ဖြစ်ပျက်တာက ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်မှာလည်း ဖြစ်တယ်၊ သူများခန္ဓာ ကိုယ်မှာလည်း ဖြစ်ပျက်တယ်။ ဘယ်မှာရှိတဲ့ရုပ်နာမ်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်ပျက် နေတာပဲ။ အားလုံးဟာ ဖြစ်ပြီး ပျက်နေတာပဲ ဒီလိုဆိုလိုတာနော်။

၃၉။ ၊ ဒေါက်တာနေခြည်မြင့် ရဲ့ မေးခွန်းက

တပည့်တော်တို့ ယခုရရှိနေသော အကုသိုလ်ကံအကျိုးပေး၊
ကုသိုလ်ကံအကျိုးပေးသည် ပထမဇော စေတနာကြောင့်လား၊ သတ္တမဇော
စေတနာကြောင့်လား?။

အဖြေ

အခု လူ့ဘဝရနေတာကတော့ သတ္တမဇောစေတနာလို့ပဲ ခေါ်ရမှာပဲ။
ဒီဘဝမတိုင်ခင် အရင်ဘဝက လုပ်ထားပြီး ဒီဘဝ လူလာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ
ကုသိုလ်ကြောင့် လူဖြစ်တယ်ဆိုရင် သတ္တမဇောကြောင့်လို့ ပြောရမယ်။

အဲဒါကြောင့် မဟုတ်ဘဲနဲ့ ဟိုး လွန်ခဲ့တဲ့ လေးငါးဘဝက လုပ်ထားတဲ့
ကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးတယ်ဆိုရင် အလယ်ဇောလို့ ပြောရမှာ။ တိတိကျကျ
ပြောလို့တော့ မရဘူး၊ အဲဒီလိုပဲ ဖြေရမှာ။ ဘယ်ကံကနေ အကျိုးပေးတယ်
ဆိုတာ မသိဘူးလေ။

အဲဒီတော့ ဆိုလိုတာက ပထမဇောဆိုတာ လုပ်တဲ့ဘဝမှာ အကျိုးပေး
တယ်။ သတ္တမဇောဆိုတာ ဒုတိယဘဝမှာ အကျိုးပေးတယ်။ အလယ်ငါးဇော
ဆိုတာ တတိယဘဝကစပြီး နိဗ္ဗာန်အထိ အကျိုးပေးတယ်ဆိုတာ၊ အဲဒါလေး
ကိုသာ မှတ်ထားလိုက်နော်။ ဘယ်ဘဝကလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်လို့သိမှ ဒါက
အတိအကျ ပြောလို့ရနိုင်မယ့် မေးခွန်းဖြစ်တယ်နော်။

၄၀။ ၊ မေးခွန်း

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ကိစ္ဆိကာလေ သဟဇာတပစ္စယေန
ပစ္စယော၊ ကိစ္ဆိ ကာလေ န သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော’။

ထိုစာနှစ်ကြောင်းတို့အား ကွဲကွဲပြားပြား သိလိုပါတယ်ဘုရား။ ‘ကိစ္ဆိ
ကာလေ’ ဆိုသည်မှာ မည်သည့်ကာလကို ဆိုလိုပါသနည်းဘုရား။

အဖြေ

ဒါကတော့ ပဋ္ဌာန်းလေ့လာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ခက်တဲ့ဟာတော့ မဟုတ်ဘူး
နော်။ ‘ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ကိစ္ဆိကာလေ သဟဇာတပစ္စယေန

ပွင့်တဲ့အခါမှာ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ဒီလိုဟောပါတယ်။

အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒီဘဝမှာ ကြိုးစား အားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သေခါနီးမှာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါကလည်း တရားအမြဲတမ်း အားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြောတာနော်။ သေပြီးသည်၏အခြားမဲ့၌ နတ်ပြည်ရောက်ရင်လည်း တရားနာရင်း ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်နော်။

၃၈။ ၊ မေးခွန်း:

တပည့်တော် ရှိသေစွာ မေးလျှောက်ပါသည်ဘုရား။ မဇ္ဈိမနိကာယ် မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် မူလပရိယာယသုတ်တော်ကို အကျယ်ချဲ့ပြီး ရှင်းလင်းရေးသား ဟောပြထားတဲ့ ဆရာတော်တစ်ပါးရဲ့တရားတော် (သို့) စာအုပ်ရှိမရှိ သိလိုပါသည်။ မူရင်းအတိုင်း ပါဠိတော်မြန်မာပြန်ကို ဖတ်ကြည့်တဲ့အခါ လွယ်လွယ်ကူကူ နားမလည်နိုင်တာ တွေ့ရပါတယ်တဲ့။

အကယ်၍ လောလောဆယ်အချိန်ထိ ဘယ်ဆရာတော်မှ အကျယ်ချဲ့ဟောကြား ရှင်းလင်းတာ မရှိသေးဘူးဆိုရင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးအနေနဲ့ တပည့်တော်များ လွယ်လွယ်ကူကူ နားလည်မှတ်သားနိုင်ရန် ရှင်းလင်းဟောကြား ချီးမြှင့်တော်မူပါရန် ရှိသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်ဘုရား။

အဖြေ

အဲဒီသုတ်က မာန်မာနတက်ကြွနေတာ၊ 'ဘုရားလည်း ငါတို့လောက် သိတာပါပဲ၊ သူဟောလည်း ဒါတွေ ဟောမှာပါပဲ' ဆိုပြီး ရဟန်းငါးရာက မာနတွေတက်နေလို့ ဘုရားက တမင် နားမလည်အောင် သူတို့မာနတွေ ချိုးဖို့ ဟောတဲ့တရား ဖြစ်တယ်။ တကယ်ကတော့ မူလပရိယာယသုတ်ဟာ ကျန်တဲ့သုတ်တွေနဲ့ မဝင်ရှစ်ပါးအကျင့်တရား၊ ဒီလမ်းကြောင်းပေါ်က လွဲပြီး ဘယ်ဟာမှ မရှိပါဘူး။ ဒါက တမင် နားမလည်အောင် ဟောတာ၊ မာနချိုးဖို့ အတွက်ကြောင့် ဒီလိုပြောရတာပေါ့။ နို့မို့ ပြောလို့မှ မရတာ၊ အဲဒီတော့ ကိုယ့်မာနရှိရင်လည်း ကျိုးအောင်ဖတ်ပေါ့။ မာနမရှိရင်တော့ မလိုပါဘူးနော်။

၃၆။ ။ မောင်သက်ဇင် ရဲ့ မေးခွန်းက

သောတာပန်ဖြစ်ရင် ဝိပဿနာအားထုတ်ပါက ဉာဏ်စဉ်များအား မည်သို့သုံးသပ်၍ အဆင့်တက်ရပါမည်နည်း။ မည်သည့်စာအုပ်အား ကိုးကား ရပါမည်နည်း?။

အဖြေ

တရားအားထုတ်တာကတော့ စာအုပ်အားကိုးမနေပါနဲ့။ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ်ပဲ မှန်မှန်ကန်ကန် ဘယ်လို အားထုတ်ရတယ်ဆိုတာ နည်းစနစ်လေး သင်ပြီးတော့ အားထုတ်ဖို့ပဲ အရေးကြီးပါတယ်။ ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာ သူ့ဟာသူပဲ တစ်ခုပြီးတစ်ခု မြင်လာတာကို ဉာဏ်စဉ်လို့ ခေါ်တာပါ။ ကိုယ်က လိုက်မြှင့် ပေးနေစရာ မလိုပါဘူး။ ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာ အားထုတ်ရင်း အားထုတ်ရင်း သူ့ဟာသူ တစ်ခုပြီးတစ်ခု တိုးတိုးပြီး သိလာတာကို ပြောတာ။ အသိလေး တွေက တစ်မျိုးစီ တစ်မျိုးစီ ဘယ်အလုပ်ပဲလုပ်လုပ် လုပ်ငန်းတစ်ခုဟာ ပိုပိုပြီး သိလာတဲ့သဘောကို ပြောတာ။ ဉာဏ်စဉ်တွေနောက် လိုက်ပြီး လှေကားထစ် လို တက်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။

၃၇။ ။ မသင်းသင်းဇင် ရဲ့ မေးခွန်းက

တပည့်တော်မ ရှိသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်အတွက် နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ ဘယ်လောက်ကြာအောင် အားထုတ်ရ ပါသလဲဘုရား။ တရားစစ် တရားမှန်ကို ဘယ်လိုနည်းဖြင့် ရှာဖွေ သိရှိနိုင်ပါ သလဲဘုရား။

အဖြေ

သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ဒီဘဝကို ရွံ့ရွံ့ချွံ့ချွံ့အားထုတ်ရင် မြတ်စွာ ဘုရားဟောတာ ဒီဘဝတင်ပဲ သေခါနီးအချိန်ကျရင် promotion ဖြစ်ပြီး တော့ တရားထူးတရားမြတ် ရနိုင်တယ်လို့။ သေခါနီးကြောက်လန့်ပြီးတော့ လူက ပိုကြိုးစားတယ်။ အဲဒီမှာလည်း တစ်ချိန်ဖြစ်နိုင်တယ်။ မဖြစ်ဘူးဆိုရင် နတ်ဖြစ်၊ နတ်ဖြစ်တဲ့အခါမှာ အရိယာနတ်သားတွေ တရားဟောတာ နာပြီး ဒုတိယဘဝမှာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ အကယ်၍ လွဲချော်သွားလည်းပဲ နောက်ဘုရား

ပေါ်နေတယ်။ တောက်၊ တောက်၊တောက်နဲ့ ခေါက်ပေးတာကို ရှေ့က ထိသိ၊ ထိသိ၊ ထိသိနဲ့ လိုက်မှတ်တာ။ အချိန်ကိုက်အောင် မှတ်နိုင်ရင် သောတာပန် ဖြစ်တယ်လို့ ပြောတာပဲ။

၃၄။ ၊ မသန္တာဝင်း ရဲ့ မေးခွန်းက

ဆရာတော်ဘုရား တပည့်တော်သည် တရားထိုင်ရာတွင် ဖြစ်ပျက်မှု များ စိပ်လာပြီး တရားမထိုင်ရ မနေနိုင်အောင် တရားထိုင်ရသည်ကို နှစ်ခြိုက် မိပါသည်ဘုရား။ ဒီအတိုင်းဆက်၍ လုပ်ကိုင်နေထိုင်သွားပါက ဒီဘဝတွင် မကျွတ်သည့်တိုင်အောင် နောင်ဘဝတွင် အထောက်အကူ ဖြစ်ပါသလား?။

အဖြေ

အများကြီး အထောက်အကူဖြစ်ပါတယ်၊ ဆက်ပြီးတော့ လုပ်ပါ။

၃၅။ ၊ မသီတာသိန်း ရဲ့ မေးခွန်းက

တပည့်တော်မ ခိုသေစွာ လျှောက်ပါသည်ဘုရား။ အကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်နေတာကို သိလိုက်သည့်စိတ်သည် ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သလား?။

အဖြေ

သိတယ်ဆိုတာ ဉာဏ်နဲ့သိတာပဲ။ ဉာဏ်ဟာ ကုသိုလ်စိတ်မှာပဲ ဖြစ်တယ်။

မေးခွန်းအဆက်

နေ့စဉ် သွားလာလုပ်ကိုင်နေစဉ် ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်အောင် နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်နေခြင်းသည် meditation လုပ်နေတာပါပဲလားဘုရား?။

အဖြေ

ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်အောင် နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်နေတာလည်းပဲ ပြောမယ် ဆိုရင် contemplation ခေါ်တာပေါ့။ သတိထားပြီး နှလုံးသွင်းတာဖြစ်သည့် အတွက် မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ သတိသမ္ပဇဉ်အလုပ်ထဲမှာ ပါဝင်တာပေါ့။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်လို့ ခြုံငုံပြီး ခေါ်လို့ရတယ်။

၃၂။ ။ မေးခွန်း

ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား လူတို့သေကြရာဝယ် ပြုံးပြီးသေတဲ့ လူနဲ့ မဲ့ပြီးသေသောသူ နှစ်ဦးတို့၏ လားရာဂတိတို့ကို ဖြေကြားပေးတော် မူပါဘုရား။

အဖြေ

ပြုံးတိုင်း မဲ့တိုင်းတော့ ပြောလို့မရဘူး။ ရောဂါကြောင့် မဲ့တာလည်း ရှိတယ်၊ မချိပြုံး ပြုံးတာလည်း ရှိတယ်။ ဝတ္ထုတစ်ခုဖတ်ဖူးတယ်၊ မြားနဲ့ပစ်ခံ ရလို့ မြားဆိပ်သင့်တဲ့လူက အမြဲတမ်း ပြုံးပြီးလေး သေတယ်တဲ့၊ ဦးစံရှားဝတ္ထု ထဲမှာ ပါတယ်လေ။ မြားဆိပ်သင့်တဲ့လူက ပြုံးပြီးလေး သေသွားတာ။ အမှန် က ပြုံးတယ်ဆိုတာ ပါးစပ်ပြပြီး သေသွားတာနဲ့ တူပါတယ်။ အမြဲတမ်း ပြုံးတာကတော့ skeleton အရိုးစုကြီးတွေတွေ့ရင် အမြဲတမ်း ပြုံးနေတာပဲ။ အဲဒီတော့ ပြုံးလို့သေတိုင်း၊ မဲ့လို့သေတိုင်း ဒါနဲ့ ပြောလို့မရဘူးပေါ့နော်။

၃၃။ ။ မမိုးမိုးအောင် ရဲ့ မေးခွန်းက

အဘိဓမ္မာအခြေခံနားလည်၍ ဝိပဿနာအားထုတ်ခြင်းနှင့် အဘိ ဓမ္မာအခြေခံ နားမလည်ဘဲ ဝိပဿနာအားထုတ်ခြင်းတို့ မည်သည့်နည်းက ပို၍ ခရီးရောက်နိုင်ပါသနည်းအရှင်ဘုရား။

အဖြေ

အဘိဓမ္မာနားလည်ပြီး ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားကွဲပြီး အားထုတ်ရင် ပိုကောင်းတာပေါ့။ ကားမောင်းတဲ့လူဟာ How to drive, ကားကို ဘယ်လို မောင်းရတယ်ဆိုတာ သိရုံနဲ့ မောင်းတဲ့သူ ရှိတယ်။ ကားကို အတော်အသင့် သိပြီး မောင်းတဲ့သူ ရှိတယ်။ ကားအကြောင်းကိုသိပြီး မောင်းတဲ့လူက ပိုပြီးတော့ ကားတစ်ခုခုဖြစ်ရင် နားလည်တာပေါ့။ မောင်းတတ်ရုံသမားက ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်မှန်း မသိဘူးပေါ့နော်။ အသိပညာဆိုတာ ပိုသိလေ ကောင်းလေပဲလို့ ဒီလိုမှတ်ရမှာ။

ဝိပဿနာအားထုတ်တယ်ဆိုတာမှာလည်း မသိတဲ့လူဟာ နောက်ကျ တော့ စမ်းတဝါးဝါး ဖြစ်လာမယ်။ မြန်မာပြည်မှာတောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းတွေ

ခေါ်မှ ရတယ်။ နို့မို့ဆို မရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ဖိတ်ပြီးတော့ အမျှဝေရတယ်။ လာခဲ့ပါလို့ အိမ်ကို ဖိတ်ပြီးတဲ့အခါမှ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ် အမျှဝေ အဲဒါ သေချာတယ်။ မဖိတ်ဘဲလည်း လာရဲမှာ မဟုတ်ဘူးလေ။

၃၀။ ။ မေးခွန်း

သာသနာဘောင်ကို မဝင်နိုင်သေးသော အမျိုးသမီးအတွက် စီးပွား ရှာလျှင် မိသားစုနဲ့ ကျင်လည်ရင်း တရားအားထုတ်လိုပါက မည်သို့မည်ပုံ မည်သည့်တရားများကို နှလုံးသွင်း အားထုတ်သင့်ပါသနည်း။ အကြံပေး မိန့်တော်မူပါဘုရား။

အဖြေ

ဝိပဿနာအားထုတ်ရင်တော့ ကောင်းတယ်။ ဝိပဿနာအားထုတ် ရင်းနဲ့ အကျွတ်တရား ရသွားတာတွေ ရှိတယ်။ ထေရိကာဆိုတဲ့ အမျိုးသမီး လေးဟာ အိမ်မှုလုပ်ငန်း လုပ်နေရင်းကနေပြီး ဘုရားတရားတော် သွားနာ တယ်။ နေ့စဉ်မှတ်တဲ့ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မှတ်တယ်။ ဟင်းရွက်ကြော်ရင်း ကျွတ်သွား တယ်၊ ကိုယ်ပါရမီရှိရင် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒါတွေ စဉ်းစားစရာ မလိုဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာ နေ့စဉ်လုပ်ပါ။

၃၁။ ။ မဝေမာထွန်း ရဲ့ မေးခွန်းက

အရှင်ဘုရားအား တပည့်တော် ရှိသေတ္တာလျှောက်ထားပါသည်။ အရှင်ဥပဂုတ္တ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး အမှန်တကယ် ရှိပါသလား?။

အဖြေ

ဘုန်းဘုန်းတော့ မတွေ့ဖူးဘူး။ သမိုင်းကြောင်းအရ ပြောမယ်ဆိုရင် မဟာယာနကျမ်းစာတွေအရ ရှိတယ်ပေါ့။ အခုချိန်ထိ အသက်ထင်ရှား ရှိတယ်ဆိုတာကတော့ ယုတ္တိမရှိဘူး။ အရင်တုန်းက ရှိခဲ့တယ်၊ သမိုင်းတုန်းက ရှိခဲ့တယ်ဆို ဟုတ်တယ်၊ ခုချိန်ထိအောင် ကြေးပြာသာဒ်နဲ့ ရှိတယ်လို့ ထင်ပြီး တော့ ရှင်ဥပဂုတ်ရုပ်တုတွေ မျှောနေကြတာတော့ နောင်ဘဝ ရေမျှောမခံရ စေနဲ့ပေါ့။ ပူဇော်ဖွယ်လေးပဲ ပူဇော်ပါ။ အရုပ်တော့ ထည့်မမျှောနဲ့ပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားတောင်မှ သီရိမာအိမ် ဆွမ်းခံကြွတာ ရှိတာပဲလေ။ ဆွမ်းခံ၊ ဆွမ်းစားသွားတာ သွားလို့ရပါတယ်။ အမြဲတမ်း ဝင်ထွက်သွားလာတဲ့ အခါမှာ suspect ဖြစ်မှာစိုးလို့ပြောတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကနေပြီးတော့ အမှတ် မှားသွားကြတာနော်။

၂၇။ ။ မေးခွန်း

ပရိတ်ရွတ်တာ စိတ်ထဲကနေ အသံမထွက်ဘဲ ရွတ်လို့ရပါသလား?။

အဖြေ

မရဘူးတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူမှ ကြားမှာမဟုတ်ဘူး။ ရွတ်တယ် ဆိုတဲ့ စကားလုံးကိုက အသံထွက်ပြီး ရွတ်တာပေါ့နော်။ အဲဒါကျတော့ အာရုံပြုတာပဲဖြစ်မယ်။ ပရိတ်ရွတ်တယ်လို့ ခေါ်လို့မရဘူး။ အဲဒီတော့ ပရိတ်ရွတ်ရင် အသံလေးတော့ နည်းနည်း ထုတ်ရွတ်ပါ။ ဒါမှ ဘေးလူ ကြားလို့ရမှာပေါ့နော်။ နှလုံးသွင်းတာကျတော့ စိတ်ကနေပြီးတော့ နှလုံး သွင်းတာ။

၂၈။ ။ မေးခွန်း

ပြိတ္တာဘဝရောက်ရှိသွားတဲ့အခါ အမျှဝေသူ မရှိမချင်း မကျွတ်မ လွတ်ဘဲ ဖြစ်နေပါသလား?။

အဖြေ

မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ကုသိုလ်နဲ့သူလည်း ကျွတ်ပါတယ်။

၂၉။ ။ မအေးစန္ဒီ ရဲ့ မေးခွန်းက

အခြားနိုင်ငံတစ်ခုတွင် သေဆုံးသွားသူအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ မိတ်ဆွေများက ကောင်းမှုကုသိုလ်လုပ်ပြီး အမျှဝေလျှင် ၎င်းသေဆုံးသူ မကျွတ် လွတ်သူဟု ယူဆသူများ အမျှရနိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

ခုန ဒီဟာ ပြောပြီးသားပဲနော်။ အမျှဝေတဲ့အခါမှာ ဟိုကသိမှ သာဓု

တော့ အလှူခံခွင့်မပေးဘူး။ ဘုရားလက်ထက်တုန်းတောင်မှပဲ သင်္ကန်း
ဝယ်လှူလိုက်ပါဆိုပြီး ကပ္ပိယထဲအပ်ထားတာ မပေးလို့ ဒုက္ခရောက်တာတွေ
ရှိတယ်။ ကပ္ပိယကောင်းတွေရှိရင်တော့ ပိုက်ဆံမကိုင်ဘဲ နေလို့ရပါတယ်။
စိတ်ချရတဲ့ကပ္ပိယတွေ ရှိဖို့လိုတယ်။ ကပ္ပိယကောင်း ရှားသွားလို့ ပိုက်ဆံ
ကိုင်တဲ့ဘုန်းကြီး များသွားတာပါလို့ ဒီလိုပြောရမှာပဲနော်။

၂၆။ ၊ နောက်မေးခွန်းတစ်ခုရဲ့ အဖြေကတော့

ဆွမ်းမခံရဘူးဆိုတာ အပျိုကြီးအိမ်၊ မုဆိုးမအိမ်၊ တစ်ခုလပ်အိမ်၊
ပြည့်တန်ဆာမအိမ်ဆိုပြီး ဒါကတော့ အမှတ်မှားနေတာပါ။ အဂေါစရ ၆ပါး
ဆိုတာ အမြဲတမ်း ဝင်ထွက်သွားလာ မလုပ်သင့်တဲ့နေရာ ၆-ခုလို့ ဒီလို
ပြောတာ။ ဆွမ်းမခံရဘူးလို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး။

အမြဲတမ်း ဝင်ထွက်သွားလာရင် suspect အဖြစ်ခံရလိမ့်မယ်၊ ဒါ
ပြောတာ။ ဒီဘုန်းကြီး ဒီအပျိုကြီးအိမ် ခဏခဏ ဝင်နေတယ်ဆိုပြီး အထင်
အမြင် လွဲမှာစိုးလို့ ဆွမ်းခံသွားတာမပါဘူး။ ဒီဟာကို ဦးနေဝင်းကြီးလည်း
မှားပြီး ပြောဖူးတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ ဦးနေဝင်းမှားပြောလို့ ညောင်ကန်အေး
ဆရာတော်က လုပ်သားသတင်းစားထဲမှာ ရေးဖူးတယ်။ မဆလလက်ထက်
တုန်းက လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ် သတင်းစာထဲမှာ အဂေါစရ ၆-ပါးကို ဆွမ်း
မခံရဘူးလို့ သွားပြီးယူတာ၊ မှန်ကန်တဲ့အဓိပ္ပာယ် မဟုတ်ဘူး။ အဂေါစရ
ဆိုတာ အမြဲတမ်း တရင်းတနှီးလုပ်ပြီး ဝင်ထွက်သွားလာ မလုပ်ရဘူးလို့
ဆိုလိုတာ။

ဟုတ်တယ်လေ၊ အရက်ဆိုင်ကို ဘုန်းကြီးက ခဏခဏ ဝင်ထွက်နေ
ရင် ဘယ်လိုထင်မလဲ?၊ ဆွမ်းခံသွားတာ မထင်ဘူးလေ။ ဆွမ်းခံသွားတာ
ခဏလေး၊ အမြဲတမ်း ဝင်ထွက်သွားလာတာမရတာက ပဏ္ဍုတ်အိမ်တဲ့၊ gay
ရဲ့အိမ်လည်း မသွားရဘူး။ နောက်တစ်ခုက အရက်ဆိုင်၊ အပျိုကြီးအိမ်၊
မုဆိုးမအိမ်၊ တစ်ခုလပ်အိမ်၊ ပြည့်တန်ဆာမအိမ်၊ အရက်ဆိုင်၊ အဲဒါကို အမြဲ
တမ်း ဝင်ထွက်သွားလာရင် ဘေးကလူတွေက အမြင်စောင်းနိုင်တယ်။
ဒါကြောင့် ရှောင်ပါလို့ ပြောတာ၊ ဒီလိုဆိုလိုတာနော်။

၂၄။ ။ မေးခွန်း

ဘုရားအလောင်း ပါရမီဖြည့်တော့ သုမိတ္တာသူဌေးသမီးလေးဟာ ပါရမီဖြည့်တာ လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းလုံး ဘုရားအလောင်းရဲ့ ကြင်ယာတော်ချည်းပဲ ဖြစ်နေလား?။

အဖြေ

မဖြစ်ပါဘူး။ တွေ့တဲ့အခါတွေ့တယ်၊ မတွေ့တဲ့အခါ မတွေ့ဘူး။ ဒီဘဝတောင်မှပဲ အမြဲတမ်း ကိုယ့်ဇနီးမောင်နှံတွေ့တာမှ မဟုတ်တာနော်။ နောင်ဘဝလည်း မတွေ့တာတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါမျိုး။

၂၅။ ။ မေးခွန်း

ရဟန်းတွေ ပိုက်ဆံမကိုင်ရဘူးဆိုတာ ဟုတ်ပါသလား?။

အဖြေ

မှန်တယ်၊ ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်တာကတော့ ငွေဖလားနဲ့ အလှူခံတာကြောင့် တင်တာ။ ပိုက်ဆံကိုင်လို့ တင်တာချည်းတော့ မဟုတ်ဘူး။ ငွေဖလားနဲ့ ဥပုသ်နေ့တွေမှာ ပိုက်ဆံအလှူခံတယ်။ ပိုက်ဆံနဲ့ပတ်သက်လို့ မြတ်စွာဘုရား စည်းကမ်းလုပ်ထားတာ ရှိတယ်။ ကပ္ပိယကာရကနဲ့ ကိုင်မယ်၊ လက်ခံမယ်ဆိုရင် လက်ခံခွင့်တွေ ရှိတယ်ပေါ့။ ဝိနည်းစကားက နည်းနည်း ကျယ်ပါတယ်။ ကျဉ်းကျဉ်းပြောချင်တာကတော့ ဒီဘဝမှာ ပိုက်ဆံကိုင်တဲ့ ဘုန်းကြီးတွေများလာတာ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကပ္ပိယကောင်း ရှားလို့ပါလို့။ ကပ္ပိယက စိတ်မချရဘူးလေ။ ကပ္ပိယ စိတ်မချရတာကတော့ ဘုရားရဲ့ အလှူခံပုံးထဲကတောင် ပါသွားသေးတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ ကပ္ပိယတွေ စိတ်မချလို့ ဘုန်းကြီးတွေ ပိုက်ဆံကိုင်တာ။ တကယ်ကတော့ ပိုက်ဆံကိုင်တာ အပြစ်ရှိတာပါပဲ။ ဘာဖြစ်လို့ ပိုက်ဆံကိုင်တာ အပြစ်ရှိသလဲဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင် ဟောထားတာ ရှိတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ‘ငွေအပ်တယ်ဆိုရင် အားလုံးဟာ ခွင့်ပြုပြီးသား ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်’တဲ့။ ဒါကြောင့်မို့ ငွေအပ်တယ်ဆိုရင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးလုံး အပ်တယ်ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ် ရသွားတယ်။ ဆိုလိုတာက ဘုရားက ပစ္စည်းသာ အလှူခံခွင့်ပေးတယ်။ ပိုက်ဆံ

မြင်အောင်ပြလို့ မြင်ရတာ။ လူရဲ့ပကတိမျက်စိက ဒါတွေကို မြင်နိုင်စွမ်း မရှိပါဘူး။ အဲဒီတော့ နတ်တွေအနေနဲ့လည်းပဲ သူတို့ ဘယ်ကုသိုလ်လုပ်လို့ နတ်ပြည်ရောက်တယ်ဆိုတာ သိပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့သိတုန်းဆိုရင် လူလို မွေးနေရတာ မဟုတ်ဘူး။ ခုသေ၊ နောက်ကတောက်လျှောက် ဘွားကနဲ ဖြစ်တာဆိုတော့ သူတို့မှာ မျက်စိလေးမှိတ်လိုက်တာနဲ့ပဲ ဘဝကူးသွားတာ ဆိုတော့ အင်မတန်မှ လျင်မြန်တော့ ဒုက္ခသုက္ခတွေ မရှိဘူး။

လူတွေမမှတ်မိတာ ဘာကြောင့် မမှတ်မိတုန်းဆိုရင် မိခင်ဝမ်းထဲမှာ အောင်းနေရတာဆိုတော့ မေ့ကုန်ပြီပေါ့။ ဒုက္ခတွေအများကြီး ခံရတာကိုး။ ဒါတောင်မှ မှတ်မိတဲ့လူ ရှိတယ်လေ။ နတ်တွေကျတော့ အဲလိုမဟုတ်ဘူး။ ငရဲကျတဲ့လူကလည်း သူ့ဘာလုပ်လို့ ငရဲကျတယ်ဆိုတာ သိတယ်။ ဘာလို့ သိတုန်းဆို ဘွားကနဲ သွားဖြစ်တာဆိုတော့ သူတို့လုပ်ကြတာတွေ အကုန်လုံး သိကြတာ များတယ်ပေါ့နော်၊ သိနိုင်တယ်။

၂၃။ ၊ နောက်မေးခွန်းတစ်ခုက-

ဘုရားအလောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘုရားအလောင်းက ခြင်္သေ့ ဖြစ်ရင်လည်း ခြင်္သေ့မင်း၊ ဘာဖြစ်ဖြစ် မင်းဆိုတာလေး ပါတယ်ဆိုတဲ့ မေးခွန်း။

အဖြေ

ဘုရားအလောင်းဆိုတာ သူများထက် ပညာတတ်တယ်၊ ပညာတတ် သည့်အတွက်ကြောင့် ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုတဲ့သဘောကို ပြောတာပါ။ ငရဲ ရောက်တာနဲ့ ငရဲမင်းလို့တော့ မဖြစ်ပါဘူး။ ငရဲကတော့ အတူတကွ ဒုက္ခ ခံနေရတာဆိုတော့ ပင်ပန်းဆင်းရဲတယ်လေ။ အဲဒီမှာတော့ မင်း၊ သွားလုပ်လို့ မရဘူး။ ယမမင်းဆိုတာ ငရဲသားမဟုတ်ဘူး။ သူက သတ္တဝါတွေကို သနားလို့ ရုံးသွားထိုင်နေတာ။ ယမမင်းက ဝေမာနိကပြိတ္တာတစ်မျိုးပဲ။ သူက ရုံးထိုင်ပြီး တော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ အမှတ်ရအောင် ဖော်ထုတ်ပေးတာ၊ ကယ်တင် နိုင်တာမဟုတ်ဘူး။ အမှတ်ရတဲ့အခါ ကုသိုလ်ကပဲ ဒီသတ္တဝါကို ကယ်ထုတ် သွားတဲ့သဘော။ အဲဒါကို ဆိုလိုတာ။

အဖြေ

အိပ်မက်မက်တာတောင်မှ ငါ ဘာအိပ်မက် မက်တယ်ဆိုတာ သိတာ ပဲလေ။ ကိုယ့်စိတ်မှာ တကယ်ဖြစ်သွားရင် မသိဘူး မဟုတ်ဘူး၊ သိတယ်။ သိရတယ်ပေါ့။

၂၁။ ။ မေးခွန်း

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ အာပတ်သင့်ပါသလား?။

အဖြေ

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ အာပတ်သင့်တာ ရှိတယ်။ အာပတ်သင့်ရင် ထုံးစံအတိုင်းပဲ ဒေသနာကြားရတယ်။ အာပတ်ဆိုတာ အပြစ်တစ်ခုကို လွန်ကျူးမိတာ၊ ရဟန္တာတွေ သင့်တာက အကုသိုလ်ဖြစ်တဲ့ အာပတ်မျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။

ဆိုပါစို့၊ အမေနဲ့အဖေ ကွဲနေတာ လုံးဝပြတ်စဲနေတာကို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်က သွားပြီးတော့ ‘ဒကာမကြီး၊ ဒကာကြီးအိမ် သွားနေလိုက်ပါ’လို့ ပြောလို့မရဘူး။ ‘ဒကာကြီးကလည်း စိတ်မတိုနဲ့၊ ပြန်ပြီးတော့ ဒကာမကြီးအိမ် နေပါ’လို့ ဒီလိုလည်း ပြောလို့မရဘူး။ အဲဒီလိုလုပ်ရင် အောင်သွယ်လုပ်ငန်း လုပ်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ အောင်သွယ်လုပ်ငန်းလုပ်ရင် သံဃဒီသေသ် အာပတ်သင့်တယ်။ ဒီအပြစ်အာပတ်က ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တောင် သင့်နိုင်တယ်။ စေ့စပ်ပေးရလောက်အောင် ကွဲသွားပြီဆိုရင် မစေ့စပ်ရဘူး။ စေ့စပ်ပေးရ လောက်အောင် ကွဲတာမဟုတ်ဘူး၊ ခဏလေးတင်။ စိတ်ထဲကတော့ အတူတူ နေချင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် အပြင်ပန်း လူကြည့်ကောင်းအောင်လို့ ရန်ဖြစ်ထား တာလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။ အဲဒါမျိုးဆိုရင်တော့ ကိစ္စမရှိဘူးတဲ့။

၂၂။ ။ နောက်မေးခွန်းက အဘိဓမ္မာ၊ ဘုံတွေနဲ့ပတ်သက်တယ်။**အဖြေ**

ဒါကတော့ ဗြဟ္မာတွေတောင်မှပဲ ဗြဟ္မာအချင်းချင်း မဟာဗြဟ္မာကို မမြင်ရဘူး။ နေမိမင်းလက်ထက်က ငရဲသားတွေ မြင်တယ်ဆိုတာ တမင်

မေးခွန်းအဆက်

ဒီလိုပြသည့်အတွက်ကြောင့် သာသနာအတွက် ပိုပြီး အကျိုးရှိနိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

မရှိနိုင်ပါဘူး။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်က တန်ခိုးပြာဋိဟာတွေကို မပြဖို့ ပြောတယ်။ ပြရင် ဘာဖြစ်တုန်းဆိုရင် လောကီနည်းတွေနဲ့ ရောထွေးပြီး လူတွေ အထင်သေးလာနိုင်တယ်။ ဒါလုပ်တိုင်း အောင်မြင်မယ်လို့ ဒီလို မတွက်ရဘူး။

နာလန္ဒာမြို့မှာ ဒကာတစ်ယောက်က 'ရဟန်းတွေကို တန်ခိုးပြဖို့ ခန့်အပ်ပေးထားပါ။ တာဝန်ပေးထားပါ။ အဲဒါဆိုရင် သာသနာ ပိုကြီးပွားလာမယ်'လို့ သူက လျှောက်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားက လက်မခံပါဘူး။ ငါ သာသနာမှာ ဒီလိုတန်ခိုးပြပြီး စည်းရုံးတာမျိုး မရဘူး။ တန်ခိုးပြနိုင်တိုင်း ကိုယ့်ဖက်ကို ပါလာလိမ့်မယ်လို့တော့ မထင်နဲ့ပေါ့။ အရေးကြီးဆုံးက ပညာနဲ့မှ ခိုင်မြဲတာ ဖြစ်ပါတယ်။ တန်ခိုးပြတာနဲ့ အောင်မြင်တယ်လို့ တစ်ချို့က ထင်ကောင်းထင်လိမ့်မယ်။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်ကိုက အဲဒါကို လက်မခံခဲ့တာ။

ဒီဃနိကာယ်မှာ ကေဝဠသုတ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီသုတ်ကို ဖတ်ကြည့်။ မြတ်စွာဘုရား ဘာဖြစ်လို့ တန်ခိုးမပြခိုင်းတာလဲ? မဖော်ထုတ်ခိုင်းတာလဲဆိုတာ အဲဒီသုတ်အရ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလိုပေါ်ပြူလာဖြစ်အောင် လုပ်ပြတာဟာ ကောင်းတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက မဆိုဘူး။ ဆိုးကျိုးတွေ အများကြီး တက်လာနိုင်တယ်။ ဘယ်လောက်တန်ခိုးပြပြ၊ ဘုရားကို မယုံကြည်တဲ့လူက မယုံဘူးနော်။ ပြနိုင်တိုင်း ကောင်းကျိုးရမယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး။ ပညာပေးတာသာ အစစ်အမှန် ဖြစ်တယ်ပေါ့။ အကုန်လုံး တဖက်သတ်တွေ့လို့ မရဘူးလို့ ဒီလိုဆိုရမယ်။

မေးခွန်းအဆက်

အရိယာဖြစ်ရင် ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် သိလား?။

တာ ရှိတယ်။ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်းရဲ့အကြောင်းက ရဟန်းတစ်ပါးရဲ့ ဂုဏ်ရည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကြောင့် လူတွေက ပိုပြီးလှူဒါန်းလာတယ်။ လှူဒါန်းလာတဲ့အခါမှာ ဂုဏ်ရည်ကို မထုတ်ဖော်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ငဲ့ညှာ စရာတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်ပေါ့။ အဲဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက အမှန်ပင် ဖြစ်စေ၊ အပ္ပိစ္ဆဂုဏ်ကို လိုက်ပြီး မပြောသင့်ဘူးတဲ့။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သောတာပန်ဖြစ်သွားရင် သူ့သောတာပန် ဖြစ်မှန်း သူသိတယ်။ သို့သော် ရွှေအိုးကို လူမသိစေချင်သလို သောတာပန်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်က သူရထားတဲ့တရားကို လူမသိစေချင်ဘူးတဲ့။ သို့သော် သူရတဲ့ တရားကို လူတိုင်းရစေချင်တဲ့စိတ် ရှိတယ်။ သို့သော် ကြွားဖို့တော့ သူ စိတ်မရှိ ဘူးတဲ့။ ဟုတ်တာပေါ့။ ကိုယ်ရထားတဲ့ ပစ္စည်းကို လူလယ်ခေါင်လိုက်ပြီးတော့ ကြေငြာနေဖို့ လိုမှမလိုတာ။ အဲဒီလို သောတာပန်ရဲ့ စိတ်တောင်မှပဲ ကိုယ် ရထားတဲ့ တရားထူးတရားမြတ်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဖို့ အင်မတန်မှ ဝန်လေးကြ တယ်ပေါ့။ ထုတ်ဖော်ပြောတယ်ဆိုကတည်းက မရှိလို့ ကြွားတာဖြစ်မှာပေါ့။ မရှိ တာကျ လူက ပိုပြီးကြွားချင်တယ်လေ။ ရှိတဲ့လူက ဒီလောက် မကြွား တော့ဘူး၊ ရှိပြီးသားဆိုတာ။

အဲဒီမှာ မြတ်စွာဘုရားက အမှန်အကန်ပဲဖြစ်စေ၊ လူ သာမဏေကို မပြောရဘူးဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ်တစ်ခု ပညတ်ထားတာ ရှိတယ်။ ပြောပြီးတော့ မလိုလားအပ်တဲ့ကိစ္စတွေဖြစ်လို့၊ မပြောရဘူးလို့ ဒီလိုပြောတာ။ ရဟန်း အချင်းချင်း ပြောတယ်ဆိုတာကလည်း အကြောင်းရှိမှ ပြောရတာ။ မြတ်စွာ ဘုရားကလည်း ‘ငါ ဘုရားဖြစ်ပြီ’လို့ ပြောတာဟာ ဘုရားအပေါ်မှာ ယုံကြည် မှု မရှိတဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂီတွေကိုသာ ပြောတာ။ နေရာတိုင်း တရားဟောတိုင်း ‘ငါ ဘုရားဟေ့’ လို့ လိုက်ပြီး မကြေငြာပါဘူး။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း အကြောင်း ရှိတဲ့အခါမှ ပြောတာ။ ‘သတ္တိဗလ စွမ်းထာမကို မပြမသိ ပြမသိ၏’တဲ့၊ သတ္တိဆိုတာ ပြသင့်တဲ့အခါကျတော့ ပြရတာပဲလေ။ ကိုယ်ခံပညာ လုပ်ထား တဲ့ လူတောင်မှပဲ ဂျူဒို၊ကရာတေး ပြသင့်တဲ့အခါ ပြကြတာပဲ။ မပြသင့် ရင်တော့ ဒီလိုပဲ နေမှာပေါ့နော်။

တစ်နည်း။ ဝိပဿနာကို တိုက်ရိုက်သွားတဲ့နည်းက တစ်နည်း။ ကျမ်းစာထဲမှာ လည်း အတိအကျ ရှိတယ်။ တစ်ချို့ကတော့ ဈာန်တရားအားထုတ်ပြီးမှသာ ဝိပဿနာကျင့်စဉ် ကျင့်ရမယ်ဆိုတာ ဒါ အမြင့်ဆုံး။ ဘုရားလက်ထက်တုန်းက ရှေ့ပိုင်းမှာဆိုရင် ဈာန်ရပြီး နောက်ပိုင်းရောက်တဲ့အခါကျတော့ ဈာန်ကို အားမထုတ်ဘဲနဲ့ ဝိပဿနာတိုက်ရိုက်သွားတဲ့နည်းတွေ ပေါ်လာတယ်။

သုသီမသုတ်ကို ဖတ်ကြည့်၊ ပညာဝိမုတ္တရဟန္တာဆိုတာ ဈာန်အခြေ မခံဘဲနဲ့ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကို ကျင့်သွားတာ။ ပညာနဒ္ဒသုတ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ 'သမထပုဗ္ဗင်္ဂံ ဝိပဿနံ ဘာဝေတိ- သမထကရေ၊ ဝိပဿနာက နောက်'။ နောက်တစ်ခါ 'ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂံ သမထံ ဘာဝေတိ-ဝိပဿနာကရေ၊ သမထက နောက်'။ သမထဝိပဿနာ ယှဉ်တွဲပြီး သွားတဲ့နည်း။ အဲဒီလို ဟောထားတာတွေ တိုက်ရိုက်ရှိတယ်။ အဋ္ဌကထာတွေမှာလည်း ရှင်းပြော ထားတာတွေရှိတယ်။

စုံအောင်ဖတ်မယ်ဆိုရင် ဈာန်ရပြီးမှ ဝိပဿနာ အားထုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် က ဟိုဖက်ကမ်းကို လှေသင်္ဘောစီးပြီး သွားတာနဲ့ တူတယ်တဲ့။ ဈာန်အရှိန်ကို ယူပြီးတော့ သမာဓိကောင်းသည့်အတွက်ကြောင့် သက်သက်သာသာနဲ့ ရောက်တယ်ပေါ့။ ဝိပဿနာ တိုက်ရိုက်အားထုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က လက်ပစ်ကူး ပြီး သွားတာနဲ့ တူတယ်တဲ့။ ပင်ပင်ပန်းပန်းလုပ်ရမယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။

အဲဒီတော့ ဘယ်နည်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မဖြစ်နိုင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဖြစ်နိုင် တယ်။ သို့သော် မြတ်စွာဘုရားက သမ္မာသမာဓိကို ဈာန်လေးခုနဲ့ ရှင်းတဲ့အခါ မှာ အမြင့်ဆုံးကို ရှင်းပြတာ။ ဘုရားတရားတော်တွေမှာ ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘုရားက ဘယ်တော့ဖြစ်ဖြစ် အခြေခံထက် အမြင့်ဆုံးကို ရှင်းပြတာ။ ဖြစ်နိုင် တဲ့ အနေအထားတွေမှာ အကုန်လုံးကို ရှင်းပြတာ။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီအဖြေက နှစ်ခုလုံး လုပ်လို့ရတာဟာ အမှန်ပဲနော်။

နောက်တစ်ခုက ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ ပတ်သက်တယ်။ ဘုန်းကြီးတွေမှာ တရားထူးတရားမြတ်ရရင် ရဟန်းတော် အချင်းချင်းတော့ ပြောလို့ရတယ်။ လူ့သာမဏေလို့ဆိုတဲ့ အနုပသမ္ပန္န ပေါ့။ ကိုရင်အပါအဝင် လူဝတ်ကြောင် တွေကို မပြောရဘူးလို့ဆိုတာ အကြောင်းရင်းရှိတယ်။ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ထား

မှ မတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း လိုက်မယ်ဆိုရင် နားလည်ကြပါတယ်၊ အားလုံး နားမလည်နိုင်တာ မရှိပါဘူး။

နိုင်ငံခြားသားတွေကို Parli to English, ပါဠိကနေ အင်္ဂလိပ်လို ပြောလည်း နားလည်တယ်၊ မြန်မာလူမျိုးတွေကျတော့ Parli to Myanmar, ပါဠိကနေ မြန်မာပြန်ပြီးပြောရင်လည်း နားမလည်စရာအကြောင်း မရှိပါဘူး။ နားလည်နိုင်ပါတယ်။ သို့သော် explanation ဆိုတာတော့ မပါရင် ဘယ်သူမှ နားမလည်နိုင်ပါဘူး။ မြန်မာပြည်မှာ လာရောက်ပြီးတော့ ပါဠိသင်ကြတဲ့ လာရောက်လေ့လာတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေဟာ အဦးခံကိုတော့ သူတို့ဖတ်လို့ ရတယ်။ explain ကို လိုချင်တယ်။ explanation ကို သိမှ အဓိပ္ပာယ်ဆိုတာ ဖော်လို့ရတယ်။

အဲဒီ explanation က အခြေခံကောင်းကောင်းကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် တတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှ explanation လုပ်နိုင်တယ်။ သာမန်စာတစ်အုပ်တည်း ဖတ်ပြီးတော့ လုပ်ဖို့ဆိုတာ မရပါဘူး။ ဒါက ဘယ်ပညာရပ်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဥပမာ မယ်- ကားအကြောင်း စာထဲရေးကြည့်ရင်တော့ သူ့နာမည်လေးတွေတော့ ဖော်ပြထားမှာပေါ့။ ကားတစ်စီးရဲ့ အင်ဂျင်ဟာ ဘယ်လိုလုပ်ဆောင်တယ်ဆို တာ explanation လုပ်မှ သိမှာပေါ့။ မလုပ်ရင် ဘယ်လိုလုပ် သိမတုန်း။ ဘယ်ပညာရပ်ပဲဖြစ်ဖြစ် explanation ဟာ အရေးကြီးတာမို့ explana- tion ကတော့ လုပ်ရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ ဘယ်လိုလုပ်ရမတုန်းဆိုတဲ့ မေးခွန်းကိုတော့ ဘုန်းဘုန်းအနေနဲ့က 'တတ်အောင် သင်လိုက်ပါ။ တတ်ပြီးရင်တော့ သူများ အားကိုးစရာ မရှိဘူး၊ ကိုယ်ပဲ မှားတာ မှန်တာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် သိပါလိမ့်မယ်' လို့ ဖြေကြားချင်ပါတယ်။

၂၀။ ။ မေးခွန်း

ဈာန်ရပြီးမှ ဝိပဿနာ အားထုတ်ရမှာလား?၊ ဈာန်မရဘဲနဲ့ အားထုတ်ရင်ကော ရလား?။

အဖြေ

ရတယ်၊ နှစ်နည်း ရှိတယ်၊ သမထယာနိက, ဝိပဿနာယာနိကဆိုတာ နှစ်ခု ရှိတယ်။ သမထကျင့်စဉ် ကျင့်ပြီးမှ ဝိပဿနာသွားတဲ့ ကျင့်နည်းက

စကားရှိတယ်။ သုခရဲ့အကြောင်းတရားကိုပဲ ဟိတလို့ခေါ်တာ။ အခြေနေ
ကောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အကျိုးတရားကိုမှ သုခလို့ ခေါ်တယ်ဆိုတာ
စာပေထဲမှာ အထင်အရှားရှိတယ်။ ဟိတဆိုတာ အကြောင်းတရားကိုပဲ
ကောက်ရတယ်ဆိုတာ စာထဲမှာ ရှိတယ်။ ဒါကို ကိုယ့်အယူအဆအတိုင်း
ဟောလို့ ပြောလို့ မရပါဘူး။

မေးခွန်းအဆက်

အယူအဆမတူ ဟောပြောမှုမတူသောတရားများ ကြားနာရသော
အခါ တပည့်တော်တို့သည် ဘယ်တရားမှန်သလဲ မသိတော့ပါဘူးဘုရား။

အဖြေ

ကာလာမသုတ်မှာ ဒကာတွေက အဲဒီအတိုင်းပဲ လျှောက်တာပဲ။
အမှန်ကတော့ ဒါဟာ ဖြစ်ထိုက်တာပါ။ ဘယ်ဟာ မှတ်ရမလဲ မသိဘူးဆိုတာ
ဖြစ်ကြမှာပဲ။

မေးခွန်းအဆက်

ပါဠိစာပေမတတ်ခင် စဉ်းစားဝေဖန်ပြန်လျှင်လည်း အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များ
က မကြိုက်ကြပါ။

အဖြေ

ပါဠိမတတ်ဘဲ ဝေဖန်ရင်တော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း ကြိုက်စရာ
မရှိပါဘူး။

မေးခွန်းအဆက်

တပည့်တော်တို့ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတာ လမ်းညွှန်ပေးပါ။

အဖြေ

ပါဠိသင်လိုက်ပါလို့ပဲ ပြောရမယ်၊ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတွေကို သင်
လိုက်ပါ။ သင်ရင်တတ်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ နွေရာသီတုန်းက ပါဠိ တိုက်ရိုက်
ကနေပြီးတော့ ၄၈-ရက် short-term course နဲ့ long-term course
ဆိုပြီးတော့ ပြင်ဦးလွင်မှာ သင်တန်းဖွင့်ပြီး သင်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ပါဠိကို
တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုပြီး အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်နဲ့ သင်ကြားပို့ချတာ။ ပါဠိတစ်လုံး

၁၉။ ။ မေးခွန်း

အချို့သောဆရာတော် စာရေးဆရာ ကျမ်းတတ်စာတတ် အကျော်အမော်များသည် ဘုရားဟော ပါဠိများကို မိမိယူဆချက်အတိုင်း ဟောပြောရေးသားနေကြပါသည်ဘုရား။

အဖြေ

အဲဒီနေရာမှာ စာပေမှာ grammatical rules ဆိုတာတွေ ရှိတယ်။ ပါဠိတွေမှာ အဓိပ္ပာယ် ကန့်သတ်ထားတာ၊ definition ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီ define လုပ်ထားတဲ့အတိုင်းပဲ ပြောခွင့်ရှိတယ်။ define လုပ်ထား တာနဲ့ မညီညွတ်ဘူးဆိုရင် အမှန်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ ဘယ်စကားလုံးပဲဖြစ်ဖြစ် ရှိတယ်။

အင်္ဂလိပ်စကားလုံးတွေမှာလည်း သူ့ဟာနဲ့သူ definition ကို ကြည့်ပြီးတော့မှ အမှားအမှန်ဆိုတာ ပြောလို့ရနိုင်တယ်။ အဲဒီအတိုင်း ပြောရမှာပဲ။ word contact ဆိုတာ ရှိတယ်။ စကားလုံးရဲ့ဆက်သွယ်မှုကို ကြည့်ပြီးတော့ အဓိပ္ပာယ်ဆိုတာ ဖော်ဆောင်ကြရတာ ဖြစ်တယ်။

ကိုယ့်ယူဆချက်နဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပြန်တာမျိုးဆိုရင်တော့ မှန်ချင်မှ မှန်မယ်။ စာပေကျမ်းဂန်မှာ အပြည့်အဝ ရှိတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့တစ်တွေ လေ့လာမယ်ဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ မူရင်းပါဠိတော်လို့ သတ်မှတ်ထားတာ၊ မြတ်စွာဘုရားဟောတာချည်းတော့ မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် မူရင်းပါဠိအနေနဲ့ သတ်မှတ်ထားတာ အုပ်ရေ ၄၀-ရှိတယ်။ အဲဒါကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုတဲ့ အဋ္ဌကထာ ၅၂-အုပ် ရှိတယ်။ အဲဒီအဋ္ဌကထာကို ထပ်ဆင့်ပြီးတော့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုတဲ့ ဋီကာရှိတယ်။ တစ်ခါ အဲဒီ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာဆိုတာတွေကို မြန်မာလို ပြန်ထားတဲ့ နိဿယတွေ ရှိတယ်။ နောက်ဖွင့်ဆိုထားတဲ့ ခဲရာခဲဆစ်တွေ ထုတ်ဖော်ထားတဲ့ အနုမဇ္ဈဂဏ္ဍိဆိုတာတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီကျမ်းတွေကို လေ့လာဖတ်ရှုပြီး မှန်ကန်တဲ့အနက်ဆိုတာ သူ့ဟာသူ ထိန်းထားပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်။ ကိုယ်ပြောချင်တာ ပြောလို့ကတော့ အကုန်လုံး မရနိုင်ပါဘူး။ အဲဒီစာပေတွေနဲ့အညီပဲ ပြောလို့ရပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ခုနဟောသွားတဲ့ 'ဟိတ-ဆိုတာ အကြောင်းတရား၊ သုခ-ဆိုတာ အကျိုးတရား'လို့ဆိုတာ စာပေအထောက်အထားနဲ့ ပြောတာပါ။ ဝိဘင်္ဂမူလဋီကာမှာ 'သုခကာရကံ ဟိတံ တဿ ဖလံ သုခံ'ဆိုတဲ့

မဟုတ်ဘူး၊ ကြာကူလီသမားတွေပဲ။ ဇဋ္ဌိလရဲ့အဖေက ဝိဇ္ဇာခိုရုံပဲလေ။ ဒါတွေက အရှင်ထွက် အသေထွက်တွေကတော့ သူတို့လောကရဲ့ ဝေါဟာရ လို့ပဲ မှတ်သင့်ပါတယ်။ အမှန်တရားလို့တော့ ပြောလို့မရဘူး။ ဒီလောက်ပဲ မှတ်ဖို့ရှိပါတယ်။

၁၈။ ။ မေးခွန်း

အချို့သောဆရာတော် ခေါင်းဆောင် လူကြီးမိဘဆရာသမားများ သည် ငါတို့ပြောတာလုပ်မှ အမှန်ဟုယူဆပြီး ကျန်သောသူပြောတာ လုပ်တာ မှန်သမျှကို အမှားဟု ယူဆနေပါသဖြင့် တပည့်တော်တို့ကို ရှင်းလင်းပေးတော် မူပါဘုရား။

အဖြေ

လူကြီးတွေက အဲဒီလိုပဲ တွေးတတ်သလားတော့ မသိဘူး။ လူကြီး ဆိုတာ အဲဒီလိုပဲ တွေးတတ်တယ်နဲ့ တူပါတယ်။ မှားတာမှန်တာက အထင်နဲ့ မဆိုင်ပါဘူး၊ သဘာဝနဲ့ပဲ ဆိုင်ပါတယ်။ လူကြီးဆိုလို့ မှန်ရမယ်လို့လည်း ပြောလို့မရဘူး။ လူငယ်ဆိုလို့ မှားရမယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ အမှားအမှန် ဆိုတာ စံရှိပါတယ်။ စံနဲ့ တိုက်ပြီးတော့မှ အမှားအမှန်ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်လို့ ရတယ်။

ငါပြောတာ မှားတာလည်း ရှိချင်ရှိမယ်၊ မှန်တာလည်း ရှိချင်ရှိမယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်သည်ပင်လျှင် ပဝါရဏသုတ္တန်မှာ ရှင်သာဓိပုတ္တရာ ခေါင်းဆောင်တဲ့ သံဃာ့ပရိသတ်ကြားထဲမှာ မြတ်စွာဘုရားက ‘ငါ့အပေါ်မှာ ကာယကံ ဝစီကံ၊ အမြင်အကြားသံသယနဲ့ တစ်စုံတခု မှားယွင်းတာရှိရင် ထောက်ပြကြ’ဆိုပြီးတော့ ဘုရားကိုယ်တိုင်ပဲ ဖိတ်ခေါ်တာ ရှိတယ်လေ။ ဘုရားလိုပုဂ္ဂိုလ်ကတောင်မှပဲ ‘ငါ့မှာ မှားတာရှိရင် ပြောကြ’လို့ဆိုပြီး ‘ပဝါ ရဏာ’ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ရှိတယ်။

ဒါကတော့ ခုနကလို မြတ်စွာဘုရားကို ကြည်ညိုလေးစားမယ်ဆိုရင် ငါသာ အမှန်လို့ဆိုတာတော့ မာနရဲ့ အရိပ်အယောင်မျှသာ ဖြစ်တယ်။ မှန်ချင်လည်း မှန်မယ်၊ မှားချင်လည်း မှားမယ်။ အမှန်တရားဆိုတာ အပြောနဲ့ တိုင်းတာလို့ မရဘူးလို့ ဒီလိုမှတ်သင့်ပါတယ်။

သိကြားမင်းနဲ့ အရင်နတ်တွေဟာလည်း အမှုအကျင့်ကွဲပြားကြတယ်။ ကွဲပြားလို့ အတူတကွ မနေတဲ့သဘောလောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ သူတို့လည်း ဘုန်းကံ ရှိတဲ့သတ္တဝါတွေပဲ ဖြစ်တယ်။

သိကြားမင်းကြီးရဲ့ နောက်ဆုံးဇနီး သုဇာဆိုတာ အသူရာနတ်ဘုရင်ကြီးရဲ့ သမီးပဲလေ။ ‘သုဇာ အသူရကညာ- အသူရာသမီးပျို’လို့ ဒီလိုဆိုတာပဲ။ သိကြားမင်းကြီးရဲ့ နောက်ဆုံး လေးနံပါတ်ဇနီးက အသူရာနတ်သမီးပဲ။ အဲဒါကြောင့်မို့ အသူရာနတ်ပြည် ရှိတယ်လို့ ဒီလိုမှတ်ရမယ်။

၁၇။ ။ မေးခွန်း

အသေထွက် အရှင်ထွက်၊ ဝိဇ္ဇာ ဇော်ဂျီ ဖြစ်သွားသည်ဟု ပြောဆိုရေးသားကြပါသည်။ ရှင်းပြပေးတော်မူပါဘုရား။

အဖြေ

အဲဒီအသိုင်းအဝိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ အဲဒီလို ရေးနေတာပဲ။ သေတာ သေတာပေါ့။ ထွက်သွားတာလည်း အသက်ထွက်တာပဲ ဖြစ်မှာပေါ့။ အသေထွက် အရှင်ထွက်ဆိုပြီး ပြန်လာတာတော့ တစ်ခါမှ မတွေ့ဘူး။ သို့သော် သူတို့အသိုင်းအဝိုင်းကတော့ လာလာပြနေတာ၊ ဘယ်လိုပြတယ်တော့ မသိဘူး အဲဒါတွေက။

စာထဲပါတဲ့ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်တွေ ဘာတွေက အတတ်ပညာတွေအရ နောင်ဘဝနဲ့ မပတ်သက်ပါဘူး။ ဝိဇ္ဇာပညာရပ်ဆိုတာ ဘဝတစ်ခုနဲ့ပဲ သက်ဆိုင်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တုန်းက **ဝိလိန္တဝစ္ဆ**ဆိုတဲ့ရဟန္တာကြီးဟာ နဂိုတုန်းက **ဗုဒ္ဓဂန္ဓာရိဝိဇ္ဇာ**ကြီးပဲ။ သူတို့ဘယ်လောက်ထိ အစွမ်းသတ္တိ ရှိတုန်းဆို ကောင်းကင်ပျံနိုင်တယ်။ သူတစ်ပါးရဲ့စိတ်ကို ဖတ်နိုင်တယ်။ အများစိတ်ကို သိတယ်။

သို့သော် ဘုရားရောက်လာတဲ့အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားရှိနေတဲ့ နေရာမှာ သူ့အတတ်ပညာတွေက အစွမ်းမထက်တော့ဘူး။ ဒါနဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟာ **မဟာဂန္ဓာရိဝိဇ္ဇာ**ဖြစ်မှာပဲဆိုပြီး ဘုရားဆီ နည်းလာတောင်းတော့ မြတ်စွာဘုရားက ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးလိုက်တဲ့အခါမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ရင်းနဲ့ ရဟန္တာကြီးဖြစ်သွားတယ်လို့ ဆိုတာပဲ။

အဲဒီဝိဇ္ဇာဓိုရ်ဆိုတာ ၅၅၀-ဇာတ်ထဲမှာတော့ ကောင်းတဲ့လူတွေ

အမေရိကန်ရဲ့ aborigines တွေက Red Indian တွေပဲ။ ဩစတြေးလျ မှာလည်း aborigines တွေ ရှိတယ်။ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာလည်း Vedda ဆိုတဲ့လူတွေဟာ aborigines တွေပဲ။ မူလကျွန်းတွေ လူရိုင်းတွေဟာ ရှိနေ တတ်တယ်။

အဲဒီအသူရာနတ်ဆိုတာ တစ်ခြားမဟုတ်ဘူး၊ တာဝတိံသာနတ်တွေ ပဲ။ လူပြည်ကလို့ ပြောမယ်ဆိုရင် သူတို့ဟာ aborigines တွေပဲ။ နဂိုမူလ နတ်တွေ၊ သို့သော် သူတို့က အရက်လေး တမြဲမြဲနဲ့နေတဲ့ နတ်တွေ၊ လူ့ဘဝ တုန်းက ကောင်းမှုတွေလုပ်လို့ နတ်ပြည်ရောက်သွားကြတာ၊ ဒါပေမယ့် နတ်ဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ အရက်သောက်တယ် သူတို့။ ဒါ ပါတဲ့ story ကို ပြောပြတာနော်။ အရက်သောက်တော့ မာယာလုလင်တို့ရောက်သွားတဲ့အခါ မှာ သူတို့က အရက်နဲ့ဇဉ်းခံဖို့ လုပ်တယ်။

ဇဉ်းခံဖို့လုပ်တော့ သိကြားမင်းဆိုတာ ကိုယ်ကျင့်သီလ အင်မတန်မှ ကောင်းတာကို။ လူ့ဘဝတုန်းကတည်းက ကောင်းကောင်းနေထိုင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော့ သူ့လူတွေကို 'မင်းတို့ သောက်ချင်ယောင်ဆောင်၊ တကယ် မသောက်ကြနဲ့'လို့ ပြောထားပြီး မသောက်ကြဘူး။ မူးယစ်လာတဲ့အခါ သူတို့နဲ့ တို့တစ်တွေ အတူတူနေလို့ မဖြစ်ဘူးဆိုပြီးတော့ အဲဒီအသူရာ (အရင်ရောက် နှင့်နေတဲ့) အရက်မူးနေတဲ့ တာဝတိံသာနတ်တွေအားလုံးကို ခြေထောက်နှစ် ချောင်း ကိုင်ပြီးတော့ မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်ကနေ အောက်ကို ပစ်ချတယ်လို့ ဒီလိုပြောတယ်။

သူတို့ကလည်း ဘုန်းကံရှိတဲ့ ကမ္မဇိဗ္ဗိရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုတော့ မြင့်မိုရ် တောင်ရဲ့အောက်ခြေမှာ သူတို့ဘုံဗိမာန်တွေ သွားဖြစ်တယ်။ ပင်လယ်ထဲက နေ ကျပြီး မြင့်မိုရ်တောင်အောက်ခြေမှာ အသူရာနတ်ဘုံရှိတယ်လို့ ဒီလို ဆိုတာ။ သို့သော် ၃၁-ဘုံထဲမှာ သူတို့က တာဝတိံသာနတ်ပဲ။ တကယ်က တော့ စာထဲမှာပါတဲ့ဟာ အဲဒါ ရှိပါတယ်။

ကြည့်လေ ဇေဂ္ဂသုတ္တန်မှာ ပါတယ်မဟုတ်လား။ သိကြားမင်းကြီး စစ်တိုက်ထွက်တယ်ဆိုတာ သူတို့နဲ့ပဲ စစ်တိုက်ရတာ၊ အသူရာနတ်တွေနဲ့ စစ်တိုက်တာပဲ။ အဲဒီနတ်တွေကို ပြောတာပါ။ သိကြားမင်းတို့လိုပဲ တာဝတိံ သာ နတ်ပြည်မှာ နတ်ဖြစ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ။ သက်တမ်းလည်း အတူတူပါပဲ။ သို့သော် လူတွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အမူအကျင့်ကွဲသလို

တွေကတော့ ဖြစ်ချင်ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ ဒါပေမယ့် ၉၉%ရာခိုင်နှုန်းက မိမိရဲ့ ခြေချော်လက်ချော် ကံမကောင်း အကြောင်းမလှလို့ ဖြစ်တာပါ။ သတ္တဝါတွေရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် နတ်တွေရဲ့ဖမ်းစားမှုကြောင့် ဖြစ်တယ်ဆိုတာတော့ ဒါ အတော်ဝေးပါတယ်။

သူတို့က လူစားလဲတယ်ဆိုတာ အပြောသာဖြစ်ပါတယ်။ သတ္တဝါဆိုတာ သူ့ကံအတိုင်း သွားတာတွေချည်းပါပဲ။ လဲလို့ မရဘူးလားလို့ဆို ဘယ်လိုလုပ်လဲမှာလဲ။ သူ့ကံနဲ့ ကိုယ့်ကံ တူတာမှ မဟုတ်တာ။ ဒါတွေက လောကလူတွေရဲ့ယုံကြည်ချက် အမြင်တစ်မျိုးမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။ မှန်ကန်တာတွေတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

သို့သော် ဖြစ်နိုင်တာတစ်ခု ပြောရမယ်ဆိုရင် သူတို့ဆီကို ရောက်ဖို့ ရာအတွက် persuade လုပ်တာတော့ ဒါက ဖြစ်နိုင်တယ်။

ဥပမာမယ်- သိုက်နန်းက လာခဲ့တဲ့လူတစ်ယောက်ကို ဥစ္စာစောင့်ဘဝကို ပြန်ရောက်အောင် ဘာလုပ်လဲဆိုရင် သေခါနီးမှာ သူက အာရုံနိမိတ်တွေ ပြတာ။ ပြတဲ့အခါကျတော့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တစ်ခြားအကုသိုလ်တွေလည်း ကြီးကြီးမားမား မရှိဘူး။ ဒီအာရုံနိမိတ်ပေါ်မှာပဲ အာရုံပြုပြီး သေသွားရင်တော့ သူတို့ဆီ ဖြစ်ဖို့ရာရှိတယ်။ ဒီလိုကတော့ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါက ဖန်တီးပြီးတော့ လမ်းကြောင်းပေးလို့ အဲဒီလမ်းကြောင်းထဲ ဝင်သွားတဲ့သဘောပဲ။

သူတို့က ငါတို့ဆီလာနေလို့ ခေါ်သွားလို့ ရောက်သွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ သတ္တဝါဆိုတာ သူ့ကံနဲ့ သူ့အာရုံနဲ့ အာရုံပြုရာကို သန္ဓေစိတ်ဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်တတ်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ အကုန်လုံးဟာ မှန်တာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပဲ မှတ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

၁၆။ ၊ မေးခွန်း

အသူရာနတ်ပြည်ရှိသည်ဟု အချို့ဆရာတော်၊ စာရေးဆရာ၊ မိဘ၊ ဆရာ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဟောပြောနေပါတယ်။ အသူရာနတ်ဘုံဆိုတာ ၃၁-ဘုံထဲမှာ ရှိပါသလား?။

အဖြေ

အသူရာဆိုတဲ့ နတ်ပြည်က တာဝတိံသာနတ်ပြည်ရဲ့ မူလ aborigines လို့ခေါ်မှာပေါ့။ လူတွေထဲမှာလည်း aborigines တွေ ရှိတယ်လေ။

လို့ စာပေကျမ်းဂန်မှာ ဆိုထားတာပါ။ တကယ် စာပေအတိုင်း ပြောမယ်ဆိုရင် ‘ပရတော အသုတ္တံ’ဆိုတဲ့ စကားနှစ်ခုကို မေ့ပြီးတော့ ဒီစကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေကို မထည့်ဘဲနဲ့ သာမန်ပြောနေကြလို့ ဒီစကားက မှားယွင်းသွားတာ။ အမှန်က စိန္တာမယဆိုတာ ဘယ်သူ့ဆီကမှ မကြားဖူးဘဲနဲ့ ကိုယ်ပိုင် အတွေးနဲ့ သိတဲ့ဉာဏ်မှ စိန္တာမယဉာဏ်။

မြတ်စွာဘုရား ဓမ္မစကြာဟောတဲ့အခါမှာ ပါတယ်လေ။ ‘ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု’ဆိုတာ၊ စိန္တာမယကို ရည်ညွှန်းတာပဲ။ ဘယ်ဆရာဆီကမှ ကြားဖူးတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ်တိုင်ထိုးထွင်းပြီးတော့ သိလာတယ်ဆိုတာ အဲဒါမှာ စိန္တာမယ။

စိန္တာမယကို အခြေခံပြီးတော့မှ ဘာဝနာမယ၊ ဒီလိုလာတာ။ အဲဒီတော့ စိန္တာမယဆိုတာ လူတိုင်းမှာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အခုလို တရားဓမ္မနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စိန္တာမယဆိုတာ ပိုပြီးတော့ မဖြစ်နိုင်တာပေါ့။ လောကီ စိန္တာမယကတော့ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်လိမ့်မယ်၊ အခြေခံတွေ။ သို့သော် တရားဓမ္မနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သံသရာဝဋ်က လွတ်ဖို့ဆိုတဲ့ ဝိပဿနာနည်းလမ်းတွေတို့ မှန်ဆိုက် ဖိုလ်ဆိုက်ဖို့ဆိုတဲ့ ဒီအကျင့်တရားတွေကျတော့ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မသိနိုင်ပါဘူး။ ရှင်သာရိပုတ္တရာလို ဉာဏ်ကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တောင်မှပဲ သင်ကြားပြီးမှ သိနိုင်တာဖြစ်လို့ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ဉာဏ်သည်ပင်လျှင် သုတမယနဲ့ ဘာဝနာမယ နှစ်မျိုးပဲ။ စိန္တာမယ မရဘူးလို့ မှတ်တာဟာ စာပေကျမ်းဂန်နဲ့ ညီညွတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ မှတ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၅။ ၊ မေးခွန်း

မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်ရှိ လမ်းတံတား အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်သောအခါ မတော်တဆဖြစ်ဖြစ် လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့ သေဆုံးမှုများ၊ ရေနစ်မှုများ ဖြစ်ပါက ထိုနေရာကို စောင့်ရှောက်သော နတ်ပြိတ္တာက သတ်ပစ်လိုက်တယ်လို့ အရပ်အခေါ် လူစားလဲတယ်လို့ ပြောဆိုနေကြသည်မှာ မှန်ကန်ပါသလား?။

အဖြေ

အပြည့်အဝ မှန်ကန်တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ သူ နမော်နမဲ့ဖြစ်လို့ လိမ့်ကျသေဆုံးတာကို နတ်ကို သွားတရားစွဲလို့ ဘယ်ရမှာတုန်း။ တစ်ချို့ကိစ္စ

မေးခွန်းအဆက်

သုတမယဉာဏ် စိန္တာမယဉာဏ်နှင့်သာ သိနိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

အခြေခံအနေနဲ့ကတော့ ပထမ သုတမယဉာဏ်နဲ့ သိရမှာဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်ခါ ဘာဝနာမယဉာဏ်ဆိုတာကတော့ ပိုပြီးခိုင်မာသွားအောင် လေ့ကျင့်ပြီးမှ သိတဲ့အခါ အသိတွေ ပိုပိုပြီးတော့ ရှင်းလာတယ်။

လောကမှာ ပထမ ကျောင်းကသင်လာတာနဲ့ လက်တွေ့အလုပ် လုပ်တဲ့အခါ ပိုပြီးတော့ သိလာသလိုပဲ။ ဘာဝနာမယဆိုတာ လက်တွေ့ အလုပ်လုပ်တဲ့အခါ ပိုပြီး သိတဲ့အသိမျိုးကို ဆိုလိုတာ။ စာသိနဲ့ လက်တွေ့ အသိ၊ ဒီလို ကွဲပြားခြားနားမှု ရှိတယ်။

မေးခွန်းအဆက်

စိန္တာမယဉာဏ်သည် သာမန်လူတို့အရာ မဟုတ်ဟု ကြားဖူးပါသည်။

အဖြေ

မှန်ပါတယ်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ သေချာဆိုထားပါတယ်။ မြန်မာပြန်မှာ ရောထွေးပြီးတော့ နေကြတယ်။ သုတမယ၊ စိန္တာမယ၊ ဘာဝနာမယ ဆိုပြီး ဉာဏ် ၃-မျိုးကို ပြောတဲ့အခါမှာ အသံလေးကတင် ကြည့်ပြီးတော့ သုတမယ ဆိုတာ ကြားနာခြင်းဖြင့် ရရှိတဲ့အသိဉာဏ်၊ စိန္တာမယဆိုတာ ကြံစည်ခြင်းဖြင့် သိတဲ့အသိဉာဏ်၊ ဘာဝနာမယဆိုတာ ပွားများအားထုတ်ခြင်းဖြင့် ရတဲ့အသိ ဉာဏ်လို့ အပေါ်ယံလေး ဒီလိုပြောတာဟာ စကားလုံးရဲ့အဓိပ္ပာယ်မျှသာ ဖြစ်တယ်။

တကယ်က စာပေထဲမှာ ပါတယ်။ ပရတော အသုတ္တာ- ဘယ်သူ့ ဆီကမှ သင်ထားတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ်ပိုင်အတွေးနဲ့ တွေးတာမှန်သမျှ စိန္တာမယလို့ခေါ်တယ်။ သင်ထားတာ မှန်သမျှဟာ သင်ထားတဲ့အပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ကြံတာ မှန်သမျှဟာ သုတမယချည်းပဲ အကုန်လုံး။ ရှင်သာရိ ပုတ္တရာသည်ပင်လျှင် စိန္တာမယမရှိဘူး။ သုတမယပေါ်မှာ အခြေခံတာ ချည်းပဲ။

ဒါကြောင့်မို့ စိန္တာမယဆိုတာ အင်မတန်မှ ဉာဏ်ထက်မြက်တဲ့ ဘုရား အလောင်းတွေမှာ ဖြစ်လေ့ရှိတယ်။ ဘုရားတို့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့မှာသာ ဖြစ်တယ်

အရှင်ဘုရား ယခုဘဝတွင် ရနိုင်သော အဆင့်၊ ပညာ၊ ရာထူး၊ ငွေကြေးစသည်များသည် အတိတ်ဘဝများစွာ ပြုခဲ့သောကံ၊ စေတနာ အကြောင်းများ၏ အကျိုးများသာ ဖြစ်ပါသလား?။

အဖြေ။ ။ မဟုတ်ဘူး။

မေးခွန်းအဆက်။ ။ ယခုမျက်မှောက်ဘဝ ပစ္စုပ္ပန်အခြေအနေတွင် ပြုဆဲ ပြုခဲ့သော ဒါန၊ သီလတို့ ကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့သည် ယခုဘဝတွင် အကျိုးပေးနိုင်ပါသလား?။

အဖြေ။ ။ အချို့ အကျိုးပေးနိုင်တယ်။

မေးခွန်းအဆက်။ ။ ဒုတိယဘဝမှ စ၍ နိဗ္ဗာန်မရမီ ဘဝများကျမှ အကျိုးပေးပါမည်လား?။

အဖြေ။ ။ တစ်ချို့က အဲဒီကျမှ အကျိုးပေးတယ်။

မေးခွန်းအဆက်။ ။ ပထမဇောစိတ်၏ အကျိုးပေးမှုအချိန်သည် ၇-ရက် (သို့) ၇-လ၊ ၇-နှစ်ဆိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက် အချိန်ကသာ ဖြစ်နိုင်၍ ယခုခေတ်အချိန်မှာ ဖြစ်သွားရန် ဖြစ်နိုင်ခြေ အလွန်နည်းသည်မှာ ကော ဟုတ်ပါသလား?

အဖြေ။ ။ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ ဒီဟာကတော့။

မေးခွန်းအဆက်။ ။ သိလိုပါ၍ ဖြေရှင်းပေးပါ။

အဖြေ။ ။ ဘုန်းဘုန်းဖတ်ရင်း ဖြေပြီးသွားပြီနော်။

၁၄။ ။ မေးခွန်းရှင်အမည် ပါမလာဘူး။ **မေးခွန်းကတော့**

ပရမတ်တရားကို နားလည်သိမြင်ရန် တရားတော်များကို နာကြား ဖတ်ရှုလေ့လာရုံနှင့် လုံလောက်ပါသလား?။

အဖြေ

အတိုင်းအတာတစ်ခုအတွက်တော့ ရမယ်။ လုံလောက်တယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ အတိုင်းအတာတစ်ခုအတွက်ပဲ ရမယ်။

ပဋိသန္ဓေစိတ် ဘဝင်စိတ် စုတိစိတ်ဆိုတာ အဲဒါတွေနဲ့ အလုပ်မလုပ်ဘူး၊ အာရုံသီးသန့်နဲ့နေတယ်၊ လူ့ဘဝရဲ့အခြေခံစိတ်ကြီး။

သို့သော် စိတ်ဆိုတာ နှစ်ခု ဘယ်တော့မှ မဖြစ်ဘူး။ တစ်ခုတည်းပဲ ဖြစ်တယ်၊ red line လို့ ဘုန်းကြီးကတော့ နိုင်ငံခြားသားတွေ သင်တဲ့အခါ မှာ blue line နဲ့ red line လို့ဆိုပြီး လိုင်းနှစ်လိုင်းပြထားတယ်။ red lineဆိုတဲ့ အာရုံအသစ် ဝင်လာရင် blue line က ဖြတ်တောက်သွားပြီး red line ဖြစ်သွားတယ်။

ECG ရိုက်တဲ့အခါမှာ တွေ့တယ်မဟုတ်လား။ အပေါ်တက်တက် လာတာ၊ အဲဒါမျိုးလိုပဲ သူက red line က လှုပ်ရှားတယ်၊ အခြေခံလိုင်း blue line က ငြိမ်နေတာ၊ အဲဒါ ဘဝင်စိတ်လို့ခေါ်တယ်၊ အစဆုံးစိတ်ကို ပဋိသန္ဓေ၊ နောက်ဆုံးစိတ်ကို စုတိ၊ ဒီလို ဘဝတစ်ခုရဲ့ life span တစ်ခုပဲ၊ အဲဒီလို ဆိုလိုတယ်။

မေးခွန်းအဆက်။ ။ ခြားနားမှုမရှိပါက စုတိစိတ်သည် သံသရာ တစ်လျှောက်လုံး အစဉ်ဖြစ်ပေါ်နေပါသလား?။

အဖြေ

မဟုတ်ဘူး၊ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဘဝင်စိတ် စုတိစိတ်ဆိုတာ ဒီတစ်မျိုးပဲ၊ ခြားနားတာ မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် ဖြစ်တဲ့အချိန်ကာလခြင်း မတူဘူး။ ဘဝ တစ်ခုမှာ အစဆုံးဖြစ်လို့ သူ့ကို ပဋိသန္ဓေလို့ခေါ်တာ၊ နာမည်ကိုက relinking consciousness လို့ခေါ်တယ်။ relink လုပ်လိုက်တဲ့အချိန်၊ နောက်ဟာ ကျတော့ ဘဝရဲ့ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖြစ်ဖို့ရန်အတွက်ဖြစ်လို့ ဘဝင်စိတ်လို့ ခေါ်တာ။

စုတိဆိုတာ နောက်ဆုံး ရွှေ့လျောသွားတဲ့စိတ်မို့ စုတိလို့ခေါ်တာ။ activity ကြည့်ပြီးတော့ လူတွေလည်း အဲဒီလို ခေါ်တာမဟုတ်လား။ ရုံးမှာ ကျတော့ မန်နေဂျာ၊ အိမ်ကျတော့ ထမင်းချက်ပဲလေ၊ ဝန်ကြီးလဲ အိမ်ရောက် တဲ့အခါ ဝန်ကြီးမဟုတ်တော့ဘူးလေ။ အဲဒီသဘောမျိုး၊ တစ်ယောက်တည်း ပေမယ့် အဲဒီလို ခေါ်လိုက်တာ။

၁၃။ ။ မမြသီတာ တဲ့၊ အရှည်ကြီးပဲ မေးထားတာ။

ဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းနိုင်တယ်'လို့ ရှင်အာနန္ဒာကို ဒီလိုမှာထားခဲ့တယ်။ ဒါ မြတ်စွာဘုရားရဲ့အရှည်မြင်တဲ့သဘောပဲ။ တစ်ချို့က ရဟန်းတွေကို စမ်းသပ် လို၍ ပြောတာဆိုပေမယ့် ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ အဲဒီလို မထင်ဘူး။

ခေတ်အခြေအနေအရ ဥပဒေဆိုတာ concept ပဲ။ လိုအပ်လို့ လုပ်တာ။ ဒါကြောင့်မို့ ဥပဒေဆိုတာ ပြင်ဆင်ရတယ် ခဏခဏ။ ၇၂-ခုနှစ်က ဥပဒေ ပြင်ထားတာ သိတယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒီလိုပဲ ဥပဒေဆိုတာ ပြင်သွား တာပဲလေ၊ မြတ်စွာဘုရား ဥပဒေလည်း အကြိမ်ကြိမ် ပြင်ရတာပေါ့။

၁၂။ ။ လုံးစိုင့်၊ ရန်ကုန်မြို့ တဲ့။ ရန်ကုန်ကလာတဲ့ ဧည့်သည်ထင်ပါရဲ့၊ ဘယ်သူလဲ မသိဘူး။ ကလောင်နာမည်နဲ့ ရေးထားတာထင်တယ်။

အရှင်ဘုရား ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ဘဝင် စိတ်၊ စုတိစိတ်တို့၏ ခြားနားမှုတို့ကို ဟောကြားပေးပါရန်။

အဖြေ

ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ဘဝင်စိတ်၊ စုတိစိတ်ဆိုတာ ပုံစံတစ်မျိုးထဲပဲ။ ပဋိသန္ဓေ စိတ်ဆိုတာ ပထမဆုံး ဘဝတစ်ခုနဲ့တစ်ခုကို ဆက်စပ်ပေးတာဖြစ်သော ကြောင့် ပထမဆုံးဖြစ်တဲ့ စိတ်ကလေး၊ ဥပမာမယ်- ဘုန်းကြီးတို့ အတိတ် ဘဝက သေလာပြီးတော့ ဒီဘဝမှာ ပထမဆုံးပေါ်တဲ့စိတ်ကို ပဋိသန္ဓေစိတ် လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီစိတ်နဲ့အလားတူ နောက်ထပ်ဖြစ်တဲ့စိတ်တွေကို ဘဝင်စိတ်လို့ ခေါ်တယ်။ နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့စိတ်ကို စုတိစိတ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ တစ်ဘဝမှာ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဘဝင်စိတ် စုတိစိတ်ဆိုတာ life span ကြီးတစ်ခုရဲ့ အကန့်အသတ် တစ်ခုပဲ။ ကံကြောင့်ဖြစ်တာ ဒါက။

ဒီဘဝမှာရှိတဲ့ မျက်စိက ယူတဲ့အာရုံ၊ နားကယူတဲ့အာရုံနဲ့ မဆိုင်ဘူး၊ အဲဒီဟာအတွက် အလုပ်မလုပ်ဘူး။ ပင်ကိုယ်က မသေခင်က ယူခဲ့တဲ့အာရုံနဲ့ပဲ အလုပ်လုပ်တယ်။ အိပ်ပျော်နေတဲ့အချိန်ဖြစ်တာက ဘဝင်စိတ်လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီဘဝင်စိတ်က blue line ပဲ၊ positive mind လို့ ခေါ်လို့ရတယ်။ သူကတော့ ဘယ်တော့မှ မပျက်ဘူး၊ ပျက်သွားရင် သေပြီပေါ့၊ စိတ်ရဲ့ re- source ပဲ။

ဝီထိစိတ်ဆိုတာ active mind လို့ခေါ်တယ်၊ မျက်စိက မြင်တဲ့အာရုံနဲ့ အလုပ်လုပ်တယ်၊ နားက ကြားလိုက်တဲ့ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံတွေနဲ့ အလုပ်လုပ်တယ်။

အဖေကိစ္စနဲ့ဆိုလည်း သွားလို့ရတယ်။ ဒကာဒကာမတွေက ‘အရှင်ဘုရားကို လှူချင်လို့ပါ။ တရားနာချင်လို့ပါ။ ဖူးချင်လို့ပါ’ ဆိုပြီးပင်ရင် **ဒါနဉ္စ ဒါတုံ၊ ဓမ္မဿောတုံ၊ ဘိက္ခု၊ ဓ ပဿိတုံဆိုတဲ့ တုံဉ်-ချက်နဲ့ညီရင်လည်း ကြွလို့ရတယ်။** အဲဒီတော့ ဝါကပ်တယ်ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်က ပိုပြီးတော့ အလုပ်ဖြစ်အောင်လို့ ပညတ်ပေးထားတာမျိုး၊ တစ်ဖက်ကလည်း မိုးတွေ လေတွေ ရေတွေများတဲ့ အရပ်တွေမှာဆို လမ်းပန်းမသာသည့်အတွက်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက မသွားဘဲနေရင် ကောင်းတယ်ဆိုပြီး ဒါက မူလပညတ်တဲ့ရည်ရွယ်ချက်။

မိုးမရှိသည့်နိုင်ငံမှာလည်း ဘုရားကိုလေးစားသောအားဖြင့် မသွားဘဲ နေတာ မှန်ကန်တာပေါ့။ မိုးရာသီရယ်လို့ မဟုတ်ဘူး၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်ဆိုရင် မိုးရာသီလို့ သတ်မှတ်ထားသည့်အတွက်ကြောင့် အများဝါကပ်တဲ့အချိန်မှာ ဝါကပ်တာ။ ဒီဟာကတော့ ဘယ်နိုင်ငံမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘုရားက ဥပဒေတစ်ခု လုပ်ထားရင် လိုက်နာကြရတာပဲ။ တကယ်တော့ မြန်မာပြည်အတွက် ပညတ်တာ မဟုတ်ဘူး။ အိန္ဒိယမှာ အဲဒီတုန်းက ပညတ်တာ။ သို့သော်လည်း မြန်မာပြည်နဲ့ လိုက်လျောညီထွေတဲ့နေရာမှာ ဘုရားပညတ်ထားတဲ့ ဥပဒေကိုတော့ လိုက်နာကျင့်သုံးတာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေရဲ့၊ ရဟန်းတော်တွေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်အဓိပ္ပာယ်ပဲ ဖြစ်တယ်။

အင်္ဂလန်က မြန်မာပြည်မှာ ပထမဆုံးရဟန်းလာခံတာ သူ့ရဲ့ လူနာမည်တော့ မေနေတယ်။ အာနန္ဒမေတ္တေယျ ဆိုတဲ့ အင်္ဂလန်ဘုန်းကြီးက ရဟန်းခံပြီးတော့ ထေရဝါဒရဟန်းတော်တွေရဲ့ကျင့်စဉ်အတိုင်း ကျင့်တဲ့အခါမှာ သူတို့နိုင်ငံမှာဆိုရင် ဘုန်းကြီးတွေဝတ်တဲ့ သင်္ကန်းနံက အင်မတန်မှ ဒုက္ခရောက်တယ်။ သို့သော် သူက တတ်နိုင်သမျှ ဒီအဝတ်နဲ့ပဲနေပြီး ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်သွားတော့ စောစောပျံလွန်တော်မူသွားတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ အာနန္ဒမေတ္တေယျဆိုတာ မြန်မာပြည်မှာ ရဟန်းခံတဲ့ အင်္ဂလန်က အင်္ဂလိပ်လူမျိုး။

ဒီရာသီဥတုနဲ့လိုက်လျောညီထွေဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်ပြုထားတာက အိန္ဒိယနဲ့ပတ်သက်ပြီး ခွင့်ပြုတာ။ ဒါကြောင့်မို့ တစ်ချို့ ဥပဒေတွေက တရားသေမဟုတ်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားက ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီးမှာ မှာထားခဲ့တာ ရှိတယ်။ ‘ငါပညတ်တဲ့သိက္ခာပုဒ်တွေထဲမှာ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက အာပတ်တွေကို အများသံဃာတွေက သဘောတူရင် abolish လုပ်နိုင်တယ်။

ဆိုတော့ ခုနက စီးပွားပျက်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းထဲမှာ ပါတယ်။ ငါးပါးသီလထဲ
တော့ မပါဘူး။ ငါးပါးသီလထဲမပါတာ အရေးမကြီးလို့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါ စီးပွား
ပျက်ဖို့အတွက် ကစားဖက်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုး။ လောင်းကစား လုပ်ငန်း
တစ်ခုဖြစ်တယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ ငါးပါးသီလထဲ မပါလည်း ရှောင်သင့်ရင်
ရှောင်ရမယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။

ရဟန်းတော်တွေလည်း မထိုးကောင်းဘူး။ လူတွေလည်း ကစားတာ
ဟာ ပျက်စီးခြင်းအကြောင်းတစ်ခုပဲ ဖြစ်တယ်။ ကစားတဲ့အထဲမယ် ပါတယ်။
ရဟန်းတွေကျတော့ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်တယ်လို့ ပြောရမယ်။

၁၁။ ။ ကိုဉာဏ်လင်း ရဲ့ မေးခွန်းက

ဆရာတော်ဘုရား တပည့်တော် ရှိသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်
ဘုရား။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတော်များ အေးချမ်းစွာ သီတင်းသုံးနိုင်ရန်
အတွက် မိုးတွင်းသုံးလကို ဝါဆိုဝါကပ်ရန် ပညတ်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ
ရဟန်းတော်များသည် နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းပြည်များတွင် များစွာ ရောက်ရှိ
သာသနာပြုလျက် ရှိကြပါသည်။ အချို့တိုင်းပြည်များတွင် မိုးရာသီ မရှိကြပါ။
တိုင်းဒေသများတွင် ရဟန်းတော်များ ဝါဆိုဝါကပ်ရန် လိုပါသလား?။

အဖြေ

ဝါကပ်တာကို ဘုရားက နောက်ပိုင်းကျမှ ပညတ်ထားတာ။ အိန္ဒိယ
ထုံးစံအရ မိုးတွင်းဆိုရင် လယ်ခင်းတွေ ရှိတယ်။ လမ်းပန်းမသာဘူး။ လယ်ခင်း
တွေက ဖြတ်သွားတဲ့အခါမှာ လယ်ရှင်တွေကလည်း သူတို့ လယ်ခင်းတွေက
ဖြတ်သွားတာတွေ မကြိုက်တာ ရှိတယ်။ နောက်ပြီး မိုးရွာတော့ ရေတွေ
ဗွက်တွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီဒေသအလိုက် မြတ်စွာဘုရားက ငှက်တွေ
တောင်မှ မိုးတွင်းဆိုရင် နားခိုလေ့ရှိတယ်။ ရဟန်းတွေလည်းပဲ တစ်နေရာ
တည်းမှာ တရားအားထုတ်ခွင့်ရအောင်ဆိုတဲ့အကျိုးကို မျှော်ကိုးပြီး ဝါတွင်းမှာ
ဝါဆိုဖို့ ခရီးမသွားဖို့ မြတ်စွာဘုရားက သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ထားတာ။

သို့သော်လည်း လုံးဝမသွားနဲ့လို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ သွားလို့ရတဲ့
အကြောင်းတွေ ရှိတယ်။ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ၊ သိက္ခမာန်၊ သာမဏေရ၊
သာမဏေရီဆိုတဲ့ သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးရဲ့ ကိစ္စနဲ့ဆို သွားလို့ရတယ်။ အမေ

အဲဒီတော့ ဘုရားဆွမ်းတော်ကျ စားလို့ကတော့ ဘာမှဖြစ်စရာ အကြောင်း မရှိဘူး။ ဘုရားမတင်ခင်တော့ နှိုက်မစားနဲ့ပေါ့။ ကပ္ပိယကြီး တစ်ယောက်လိုလည်း မလုပ်နဲ့ဦး။ ကပ္ပိယက ဆွမ်းတော်တင်တာကို သူ နေ့တိုင်း စားရတယ်။ နေ့တိုင်း စားရတဲ့အခါကျတော့ ဆွမ်းတော်တင်တဲ့လူက ဘုရားကို မွန်မွန်မြတ်မြတ် ထည့်တဲ့အခါမှာ အဲဒီကပ္ပိယက သူက ဝက်သားနဲ့ မတည့်ဘူး၊ တစ်ရက်ကျတော့ ဝက်သားတုံးထည့်တာမြင်တော့ 'အဲဒါ ငါနဲ့ မတည့်ဘူး' ဖြစ်ရော၊ အဲဒီလိုပြောသတဲ့။ အဲဒီလို ဘုရားမစားခင် မတည့်တာ မလုပ်နဲ့။ သူ စားရမှာ သေချာလာတဲ့အခါ ကြာတော့ သူ့အတွက်လို့ ထင်လာ တယ်။ အဲဒီလိုတော့ မကောင်းဘူးနော်။ တော်ကြာကျတော့ ဟိုဟင်းလေး ထည့်လိုက်ပါဦး၊ ဒီဟင်းလေး ထည့်လိုက်ပါဦးနဲ့ ဒါ ငါကြိုက်တယ်လို့ လုပ်ချင် လုပ်နေမှာ၊ အဲဒီလို ဖြစ်လာတတ်တယ်။

အဲဒီလို မဖြစ်အောင် ဘုရားဆွမ်းတော်တင်ပြီးသား စားတာတော့ ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ဘုရားဝေယျာဝစ္စလုပ်ပြီးတော့ ဘုရားက စွန့်လိုက်ပြီဆိုတဲ့ အခါမှာ စားကောင်းပါတယ်။

၁၀။ ။ မျိုးသီဟ ရဲ့ မေးခွန်းက

အရှင်ဘုရား တပည့်တော် ရှိသေတ္တာလျှောက်ထားပါသည်။ ထိထိုး ခြင်းသည် ဘယ်လိုသီလကို ချိုးဖောက်ပါသလဲဘုရား?။

လူနဲ့ရဟန်းများ ထိထိုးလျှင် အပြစ်ဖြစ်ပါသလား?။

ဖြစ်လျှင် လူဆိုလျှင် ဘယ်လိုသီလကို ကျူးလွန်ပါသလဲ?။

ရဟန်းဆိုရင် ဘယ်သီလကို ကျူးလွန်ပါသလဲ?။

ငါးပါးသီလထဲမှာ ပါ၊ ပါသလား?။

အဖြေ

ထိဆိုတာ ကစားတာ တစ်မျိုးပဲ၊ သီပေါမင်းလက်ထက် မန္တလေးမှာ ထိဖွင့်တယ်။ ထိဖွင့်သည့်အတွက်ကြောင့် လူတွေဟာ ထိကစားကျတော့ တော်တော်များများ မွဲကြတယ်။ မန္တလေးမှာ ထိဖွင့်တဲ့ရုံတော်ကြီးမို့ 'ရုံတော် ကြီး' လို့ ခေါ်တာ။

ဆရာတော်ကြီးတွေက ဘုရင့်ဆီ မေတ္တာစာပို့တယ်။ ထိမဖွင့်ဖို့၊ ထိဖွင့် သည့်အတွက်ကြောင့် လူတွေဟာ ကစားကြတဲ့အခါမှာ လောင်းကစားတစ်မျိုး

ဉာဏ်မဖြစ်ရင် ပစ္စုပ္ပန်ဆက်ဆက်ဆိုတာ မဖြစ်ဘူး၊ အဲဒီလို မှတ်ရမယ်။

၈။ ၊ ဟန်ချီဦး ရဲ့ မေးခွန်းက

ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ အမျှဝေတဲ့အခါ အသံထွက်၍ အမျှမဝေဘဲ စိတ်ထဲမှ အမျှဝေခြင်းသည် တစ်ပါးသူ မကြားနိုင်သဖြင့် သာဓုခေါ်၍ မရနိုင်ဟု ယူဆပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ စိတ်ထဲမှ အမျှဝေခြင်းသည် မှန်ကန်ပါသလား?၊ အသံထွက်၍ အမျှဝေခြင်းနှင့် အကျိုးကွာခြားမှု ရှိပါသလား?။

အဖြေ

အမျှဝေတယ်လို့ဆိုကတည်းက တစ်ဖက်သားကို ပေးချင်တာဆိုတော့ ခေါ်ပေးရမှာပေါ့။ တိတ်တိတ်လေး မြဲနေလို့ တစ်ဖက်သား ဘယ်သိမှာလဲ။ အဲဒီတော့ ကြားအောင် အသံထွက်ပြီး ခေါ်ပေးတာ ပိုကောင်းတာပေါ့။

၉။ ၊ မဝါဝါ ရဲ့ မေးခွန်းက

ဆရာတော်ဘုရား၊ ဘုရားဆွမ်းတော်မှ စွန့်သည့်ဆွမ်းများကို လူပုဂ္ဂိုလ်များ စားသုံးသင့်ပါသလား?။

အဖြေ

ဒီအစွဲအလမ်းက ဘယ်လိုက လာတာလဲဆိုတော့ မြန်မာရာဇဝင်မှာ မန္တဟာမင်းကြီးကို အနော်ရထာမင်းက အကျဉ်းချထားတဲ့အချိန် မန္တဟာမင်းကြီးက စကားပြောလိုက်ရင် ပါးစပ်ကနေ အရောင်တွေ ထွက်ထွက်လာတယ်လို့ ပြောတယ်။ အခုခေတ်လည်း အရောင်ထွက်တဲ့လူ ရှိပါတယ်၊ သွားကို စိန်ကွပ်ထားတာ။ ကြံကြံဖန်ဖန် သွားကို စိန်ကွပ်တဲ့လူလည်း ရှိသေးတယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင်တော့ အရောင်ထွက်နိုင်တယ်။

အဲဒီမန္တဟာမင်းကြီးက အရောင်တွေ ထွက်ထွက်လာတဲ့အခါ အဲဒါ မြင်လိုက်ရရင် အနော်ရထာမင်းကြီးက စိတ်ထိတ်လန့်မှုတွေ ဖြစ်တယ်တဲ့။ အရောင်တွေမထွက်အောင် ဆိုပြီး ဆွမ်းတော်တင်တဲ့ဆွမ်းကို ကျွေးတာ။ အဲဒီဟာကြောင့် ဒီအရောင်ပျောက်သွားတယ်လို့ ရာဇဝင်ထဲမှာ ဒီလိုရှိတယ်။ ဒီလိုရှိတာကို အစွဲပြုပြီးတော့ ဆွမ်းတော်ကျ မစားကောင်းဘူးလို့ ဆိုတာ။ ဒီအဓိပ္ပာယ်က ဆွမ်းတော်တင်တာကြီး ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာ၊ သူ ဘာတွေ လုပ်မှန်းမှ မသိဘဲနဲ့။

၄။ သေဖို့ရာအတွက် သတ်ဖို့လည်း ကြိုးစားတယ်။

၅။ ကြိုးစားတဲ့အတိုင်းလည်း သေသွားတယ်ဆိုရင်တော့ ပါဏာတိ ပါတကံ ထိုက်တယ်လို့ ပြောရမယ်။

ကြားဖူးတယ် မဟုတ်လား၊ ဗောဓိမင်းသားတို့ ဇနီးမောင်နှံဟာ သား သမီး မထွန်းကားဘူး။ ဗောဓိမင်းသားဆိုတာ ဘုရားလက်ထက် ဥတေန ဘုရင်ရဲ့သားတော်ပဲ။ ပြဿာဒ်ကို အလှဆုံးဖြစ်အောင် ဒီဇိုင်းဆွဲပြီးတော့ ဆောက်ထားတာ၊ ကောကနဒဆိုတဲ့ ကြာပွင့်ကြီးခံပြီး ဆောက်ထားတဲ့ ပြာဿာဒ်ကြီး၊ အဲဒီနန်းပြာဿာဒ် တက်ပွဲမှာ သူ သားသမီးထွန်းကားမယ် ဆိုရင် မြတ်စွာဘုရား သူခင်းထားတဲ့ပိတ်ဖြူကြီးပေါ်ကနေ ကြွပါစေလို့ ဆုတောင်းတော့ ဘုရားက မနင်းဘူး၊ အဲဒီပေါ်မှာ။

သူက သားသမီးမထွန်းကားဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ဘဝတစ်ခုမှာ ကျွန်းငယ်လေးတစ်ခု ရောက်သွားတော့ စားစရာမရှိတော့ သူတို့ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်လုံးဟာ အဲဒီငှက်ဥတွေ စားလာလို့တဲ့။ ကြက်ဥတော့ သတိထား စားကြပေါ့။

၇။ ၊ ကျော်ကျော်ထွန်း ရဲ့ မေးခွန်းက

အရှင်ဘုရား ဝိပဿနာပွားများရာ၌ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် အနာဂတ် ထိုသုံးပါးလုံးကို ပွားများရှုမှတ်ရပါသလား၊ အရှင်ဘုရား။

အဖြေ

ဒါက နှစ်ပိုင်းခွဲပြီးတော့ သိရမယ်၊ ဉာဏ်အဆင့်အလိုက် အဆင့်ဆင့် သွားတာ၊ သမ္မသနဉာဏ်အဆင့်မှာဆိုရင် အတိတ်လည်း ရှုရတယ်၊ အနာဂတ်လည်း ရှုရတယ်၊ ပစ္စုပ္ပန်လည်း ရှုရတယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အဆင့် ရောက်သွားတဲ့အခါ ပစ္စုပ္ပန်ပဲ ရှုတော့တယ်။ ပစ္စုပ္ပန် တည့်တည့် တည့်တည့်နဲ့ ပြောတာ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်မှ၊ ချက်ချင်းတည့်လို့ မရသေးဘူး။

အစ ပထမက သမ္မသနဉာဏ်က စတာ၊ သမ္မသနဉာဏ်က စသည့် အတွက်ကြောင့် အတိတ်ကိုရှုပြီး အားပြုရမယ်၊ အနာဂတ်ကို ရှုရမယ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ကို ရှုရမယ်။ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့် လုပ်လို့မရဘူး၊ ရှုရင်းရှုရင်းနဲ့ သမာဓိကောင်း လာတဲ့အခါ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်တာလည်း သိတယ်၊ ပျက်တာလည်း သိ တယ်၊ အဲဒီကျမှ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ဆက်ဆက်ဆိုတာ ဥဒယဗ္ဗယ

သလို၊ မုသားစကားပြောတဲ့လူတစ်ယောက်ဟာ ကိုယ်ကျင့်တရားတွေကို အကုန်သွန်ပစ်လိုက်တာနဲ့ အတူတူပဲ။ ဘာမှ မကျန်တော့ဘူးတဲ့။ မုသားပြောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ ပုန်းခိုစရာနေရာလေးရတော့ လိမ်လိုက်ရင် ကိစ္စပြီးသည့်အတွက်ကြောင့် အမြဲတမ်း လိမ်လည်မှုကို လုပ်နေတတ်တယ်။ မုသားဆိုတဲ့ အရိပ်ကလေးမှာ ခိုခိုပြီးတော့ မဟုတ်တာ လုပ်တတ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မုသားဆိုရင် ဘုရားက ရယ်စရာတောင် မပြောနဲ့လို့ ပြောထားတာ။ မပြောချင်ရင် ပါးစပ်ပိတ်နေရမယ်။

၆။ ၊ ပေးခွန်း

တပည့်တော်၏ဇနီးသည် သူနာပြုအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပါသည်ဘုရား။ တစ်ခါတရံ သန္ဓေသားဖျက်ချတဲ့ဆေးများကို လူနားအား ပေး၍ ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျစေရပါသည်ဘုရား။ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်မထိုက် သိချင်ပါသည်ဘုရား။

အဖြေ

သန္ဓေသားဖျက်ချတယ်ဆိုတာ abortion လုပ်တဲ့ ကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆေးပညာအရကျတော့ တစ်ချို့က အသက်မဝင်သေးဘူးလို့ ယူဆတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဟောပြောချက် အဆုံးအမအရဆိုရင် ကလလရေကြည် တည်သည်ကစပြီး ရဟန်းတွေမှာ ‘မနုဿဝိဂ္ဂဟ-လူသား’လို့ ဆိုသည်မှာ ကလလရေကြည် ပထမဆုံးပေါ်တဲ့ သန္ဓေစိတ်လေးကစပြီးတော့ လူသားလို့ သတ်မှတ်တယ်။ ပုံမပေါ်သေးဘူး၊ အဲဒီမှာ ပုံပေါ်ဖို့ အဝေးကြီး ရှိသေးတယ်။ လူသားလို့ သတ်မှတ်သည့်အတွက်ကြောင့် ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်တယ်လို့ ပြောရမယ်။ ရဟန်းဆိုရင် ပါရာဇိက ကျတယ်။ အဲဒီတော့ ပိုက်ဆံရလို့ လုပ်ပေးရင် မိစ္ဆာအာဇီဝလို့ခေါ်တယ်။ လုပ်ချင်လို့လုပ်တာဆိုရင် ဒုစရိုက်လို့ခေါ်တယ်။

ပါဏာတိပါတနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အချက် ၅-ချက်ကို မှတ်ထားရမယ်။

၁။ သတ္တဝါလည်း ဖြစ်ရမယ်။

၂။ သတ္တဝါဆိုတာလည်း သိရမယ်။

၃။ သတ်လိုတဲ့စိတ်လည်း ရှိရမယ်။

ရှိ/မရှိ တပည့်တော်အား ရှင်းပြပေးတော်မူပါ။

အဖြေ

မုသားလို့ဆိုကတည်းက မဟုတ်တာပြောရင်တော့ ငါးပါးသီလ ပျက်တာပဲ။ အမှန်ကို မမှန်ဘူးလို့ လုပ်ပြောရင် ဒါ မုသားခေါ်တာကိုး။ အရှိကို အရှိအတိုင်း ပြောနိုင်ရမယ်။ ဥပါယနဲ့ ပြောတာမျိုးကျတော့ မုသားလို့ မခေါ်ဘူး။ ဥပမာမယ် တစ်ခုခုကို ရည်စူးပြီးတော့ ပြောတာ၊ ပဉ္စဂုဓမင်းသား လေးက လမ်းခရီးသွားတဲ့အခါကျတော့ ဘီလူးနဲ့တွေ့တယ်။ သူ့လက်နက်နဲ့ ဘီလူးကို ပစ်တယ်၊ ခတ်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာ သူ့လက်နက်တွေ ကုန်သွား တယ်၊ ကုန်သွားတော့ ဘာလုပ်တုန်းဆို လက်သီးနဲ့ ဘီလူးဗိုက်ကို ထိုးတယ်။ ဘီလူးကလည်း အမွေးကပ်တဲ့ glueတွေနဲ့ သုတ်ထားတဲ့ဘီလူးကြီး ဖြစ်နေ တော့ လက်သီးက သူ့အမွေးနဲ့ ကပ်သွားတယ်။ ဒါနဲ့ နောက်လက်သီး တစ်ဖက်နဲ့ ထိုးပြန်တယ်၊ ကပ်သွားပြန်ရော။ ခြေထောက်နဲ့ ဒူးနဲ့ကန်တယ်။ ခြေထောက်ကြီးလည်း ကပ်သွားတယ်။ နောက်ခြေထောက်တစ်ဖက်နဲ့ ကန် ပြန်တယ်၊ ကပ်သွားပြန်ရော။

နောက်ဆုံးဘာမှမရှိတဲ့အခါ ခေါင်းနဲ့တိုက်တယ်၊ အဲဒီခေါင်းလည်း ကပ်သွားရော။ အဲဒီလိုဖြစ်တော့ ဘီလူးကြီးက ကဲ ‘ဘာတတ်နိုင်သေးတုန်း ဟား ဟား ဟား’ နဲ့ ရယ်တဲ့အခါ သူက ဘာပြောတုန်းဆို ‘မင်း စားချင်စား၊ ငါ့ဗိုက်ထဲမှာ ဝရဇိန်လက်နက် ရှိတယ်၊ မင်းဗိုက်ကြီး ပေါက်ထွက်သွားမှာပဲ’လို့ ပြောတယ်။

အဲဒါ ဘာကို ရည်ရွယ်ပြောတာတုန်းဆိုတော့ သူ့ရဲ့အသိဉာဏ်ကို ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ပြောတာ။ အဲဒါမျိုးကျတော့ ဥပါယစကားလို့ခေါ်တယ်၊ မုသားမဟုတ်ဘူး။ မရှိဘဲနဲ့ ရှိတယ်လို့ လိမ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ပညာကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့ ငါ့ဗိုက်ထဲမှာ ဝရဇိန်လက်နက်ရှိတယ်လို့ဆိုတော့ ဟိုကောင်ကြီးက ကြောက်သွားပြီး မစားရဲတော့ဘူး။ အဲဒါမျိုးက မုသား မဟုတ်ဘူး၊ အဟုတ်ကို မဟုတ်လို့ပြောရင်တော့ မုသားပဲ။ တစ်ဖက်သား အကျိုးပျက်သည်ဖြစ်စေ၊ မပျက်သည်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးပျက်ရင်တော့ ပိုအပြစ် ကြီးတယ်လို့ ပြောတာ။

မြတ်စွာဘုရားက ရာဟုလာ သားတော်လေးကို ဆုံးမတဲ့အခါမှာ ‘မုသားစကား မပြောနဲ့ ရာဟုလာ၊ ရေခွက်ထဲက ရေလေးတွေ သွန်လိုက်

ပြောလို့မရဘူး။ ဘုန်းကြီးတို့ ဟောထားတဲ့ “နိဗ္ဗာန်တံခါးဖွင့်နိုင်မှ အပါယ် တံခါးပိတ်မည်” ဆိုတဲ့တရား ရှိတယ်။ သူ့အနေနဲ့က ဒီဉာဏ်တွေ လက်လွှတ် ဆုံးရှုံးသွားပြီး မကောင်းတာတွေ လုပ်မိရင်တော့ အပါယ်ကျနိုင်သေးတယ်။ စူဠသောတာပန်မှာ Guarantee မရှိဘူးလို့ ပြောရမယ်။

မဟာသောတာပန်ဆိုတာတော့ အမြင်မှားခြင်းနဲ့ သံသယကင်းသွား ပြီ။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နဲ့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်တင် မကဘူး။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်တွေအားလုံးဖြစ်ကာ သောတာပန်ထိအောင် ပေါက်သွားပြီး အပါယ် တံခါးလို့ခေါ်ရတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာဆိုတဲ့နှစ်ခု ပယ်ပြီးတော့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အပါယ်ကျစေနိုင်တဲ့ အရာတွေကနေ ရှောင်ရှားပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကမှ တကယ့် သောတာပန်အစစ်ဖြစ်တယ်။

သောတာပန္နပုဒ်မှာ သောတဆိုတာ အရိယမဂ္ဂင်လမ်းကြောင်းကို ခေါ်တယ်။ အဲဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ကို သွားဦးတည်ပြီး စီးသွားနေတဲ့ အဲဒီလမ်း ကြောင်းကြီးထဲမှာ ရောက်သွားပြီလို့ ပြောတာ။ သောတာပန္နရဲ့အဓိပ္ပာယ်က။

ဒါကြောင့်မို့ နိုင်ငံခြားဘာသာ အင်္ဂလိပ်လိုပြန်တဲ့ လူတွေကတော့ stream winner လို့ ပြန်လေ့ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ စာအတိုင်း ပြန်မယ်ဆိုရင် အာပန္န က winner မဟုတ်ဘူး။ stream enterer လို့ပြန်ရင် ပိုပြီး စကားလုံး အတိုင်း ကိုက်တယ်။ ဆိုလိုတာက နိဗ္ဗာန်သွားဖို့ရာအတွက် နောက်ကြောင်း ပြန်မလှည့်တော့ဘူး၊ အဲဒီလမ်းကြောင်းကြီးထဲ ရောက်သွားပြီ။ အဲဒီ လမ်းကြောင်းပေါ်တက်သွားပြီ။

ပြိုဟ်တုကြီးလွှတ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ကမ္ဘာပတ်လမ်းကြောင်းကြီး ထဲ ရောက်သွားသလိုပဲ ရောက်သွားတာကို ပြောတာ။ ဒီမိုကရေစီလမ်း ကြောင်း ရောက်သွားရင် နောက်ကြောင်းပြန်မလှည့်တော့ဘူး ဒီဟာ။ အဲဒါ သောတာပန်ပဲ။ အဲဒါ မှတ်မိအောင်လို့ ပြောတာ။

၅။ ။ မထိုက်ထိုက် ရဲ့ မေးခွန်းက

ဆရာတော်ကြီးဘုရား၊ တပည့်တော်သည် ငါးပါးသီလကို အမြဲ လုံခြုံ အောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ထိန်းသိမ်းခဲ့ပါသည်။ တစ်ခါတရံ အကြောင်းအမျိုး မျိုးကြောင့် မုသားသုံးခဲ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ သူတစ်ပါးရဲ့အကျိုးစီးပွား ထိခိုက်ပျက်စီးစေသော မုသား မဟုတ်ပါက ငါးပါးသီလကို ပျက်ပြားခြင်း

ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ'လို့ဆိုတဲ့အခါ ဒီစကားသုံးရပ်ကို ဆောက်တည်ပြီး ခံယူထားတယ်။ ဒါက ကိုယ့်ရဲ့ရင်ထဲက ဖြစ်ပေါ်လာတာကို လက်တွေ့ပြတဲ့သဘော။ တကယ့်အနှစ်သာရကတော့ ဗုဒ္ဓရဲ့အသိဉာဏ်ကို ယုံကြည်တယ်။ ဓမ္မကို ယုံကြည်တယ်။ သံဃာကို ယုံကြည်တယ်။

ယုံကြည်တယ်ဆိုတာ ဗုဒ္ဓရဲ့အဆုံးအမအတိုင်း လိုက်နာမယ်၊ ဓမ္မကို ကျင့်မယ်၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်တဲ့အခါ သံဃာမှာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ပြီးတော့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေ ရအောင် လုပ်မယ်ဆိုတယ်။ ဒါကို ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ဒီလို ပြောလို့ရတယ်။

၄။ ။ အေးမြတ်ဖြူ ရဲ့ မေးခွန်းက

ဆရာတော်ဘုရား စူဠသောတာပန်နဲ့ မဟာသောတာပန်တို့၏ ခြားနားချက်ကို ရှင်းလင်းဖြေကြားပေးပါ။ စူဠသောတာပန်သည် အပါယ်တံခါး ပိတ်ပါသလားဘုရား။

အဖြေ

စူဠသောတာပန်ဆိုတဲ့ အခေါ်အဝေါ် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်က ပြောလိုက်တာ။ ဆိုလိုတာက သောတာပန်အစစ် မဖြစ်သေးဘူးလို့ ပြောတာ။ သောတာပန် ဆန်ဆန် ဖြစ်သွားတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုးပဲ ရှိတယ်။ စူဠဆိုတာက အငယ်၊ မဟာဆိုတာက အကြီး၊ သောတာပန်လေး၊ သောတာပန်အငယ်ဆိုတာ ဂုဏ်ရည်တူသွားတဲ့အခါမှာ လူတွေက ဥပမာမယ် ထင်ရှားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် အရည်အချင်းမျိုးလေး ဆင်ဆင်တူတာလေးတွေရင် အငယ်လို့ တပ်ခေါ်လေ့ရှိကြတယ်ပေါ့။ အရည်အချင်းရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်နဲ့ တင်စားပြီးတော့ ပြောတဲ့သဘော။

စူဠသောတာပန်ဆိုတာက နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နဲ့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ရရှိထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆိုလိုတာ။ အဲဒီတော့ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နဲ့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဆိုတာ ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ foundation ပဲ ရှိသေးတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ် မဖြစ်သေးဘူး။ ရုပ်နာမ်တွဲပြီးတော့ ဒီရုပ်နာမ်တွေ ဘာကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့သိတဲ့ အဲဒီအသိလောက်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို စူဠသောတာပန်လို့ ခေါ်တယ်။

စူဠသောတာပန်က အပါယ်တံခါးပိတ်တယ်လို့ဆိုတာ သေချာပေါက်

တုန်းဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေကျ မဖြေနိုင်တော့ဘူး။

ဒီတော့ အဘိဓမ္မာတတ်ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ရှင်းရှင်းကြီး ကိုယ့် အကြောင်းလည်း ကိုယ်နားလည်မှုရှိတယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်အကြောင်းကို ကိုယ်နားလည်ချင်တယ်၊ ကိုယ့်ရဲ့ဘဝကို ကိုယ်နားလည်ချင်တယ်၊ ကိုယ့်စိတ်ကို နားလည်ချင်တယ်၊ စိတ်ထဲမှာ ထားရမယ့်စိတ်၊ မထားရမယ့်စိတ် နားလည်မှလည်း ဘဝဟာ ပိုပြီး အဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်ဆိုတာ။

ဘဝအဓိပ္ပာယ်ရှိဖို့အတွက်က အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်ဟာ အရေးကြီးတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဘိဓမ္မာဆိုသည်မှာ Profound dhamma, Profound dhamma doctrine ပဲ။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သိရှိဖို့၊ ဝိပဿနာကျင့်စဉ် ကျင့်ဖို့လည်း အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်ဟာ အထောက်အကူ အများကြီးဖြစ်လို့ Analytical knowledge of mind and matter, အထောက်အကူပြုတဲ့ ဘာသာတစ်ခု ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့်မို့ အဘိဓမ္မာကို နားလည်ခြင်းဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို နားလည်ပြီး ဘဝမှာ အမှားနည်းသွားနိုင်တယ်။ အမှားနည်းပြီး အမှန်တွေကို လုပ်နိုင်တာဖြစ်သောကြောင့် အဘိဓမ္မာဟာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါတယ်လို့ပဲ ပြောရမယ်။

၃။ ။ ဒကာ ဝင်းမြင့်အောင် ရဲ့ မေးခွန်းက

ဆရာတော် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုသည်မှာ အဘယ်သို့သော ဘာသာရပ်ကို ဆိုသည်ကို အနှစ်သာရအကျဉ်းချုပ် မိန့်တော်မူပါဘုရား။

အဖြေ

ဘာသာဆိုတဲ့စကားလုံးက ပါဠိစကားလုံးလို ဘာလို့နဲ့။ ဒီဘာသာဆိုတာက religion ကို ရည်ညွှန်းတဲ့စကားလုံး ဖြစ်နေတယ်။ တကယ်တော့ ဗုဒ္ဓဝါဒီလို့ပြောမှ ပိုပြီးမှန်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမကို နာယူတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာပဲလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

ဘုရားအဆုံးအမအတိုင်း လိုက်နာတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကို နှစ်နှစ်ကာကာ ယုံကြည်ပြီး ကိုယ့်ဘဝကို အပ်နှံထားပြီး ဘုရားရဲ့အဆုံးအမအတိုင်း လိုက်နာပါမယ်ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ဒီလိုပဲ ပြောရမှာပါ။ အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ကို ပြတဲ့အခါမှာ ‘ဗုဒ္ဓ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ’

ဆန္ဒမပြရဘူး၊ ဆန္ဒပြရင် အာပတ်သင့်စေ"လို့ ပညတ်ထားတာ မရှိဘူး။ အဲဒီတော့ ဥပဒေမရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ဘယ်သိက္ခာပုဒ်နဲ့မှ ငြိစွန်းစရာ မရှိဘူး။ သို့သော် ငြိစွန်းနိုင်တာ ဘာလဲဆိုရင် မြို့ထဲရွာထဲမှာ သင်္ကန်းရုံ သွားရမယ်၊ မျက်လွှာချပြီး သွားရမယ်ဆိုတဲ့ သေခံယသိက္ခာပုဒ်မှာ လိုက်နာ ရမယ့် ကျင့်ဝတ်လေးတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီအတိုင်း လိုက်နာရင်တော့ ဒါက ဆန္ဒပြတာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ သွားတာလာတာနဲ့ ဆိုင်တယ်။ အဲဒီလိုသာ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီမေးခွန်းရဲ့အဖြေကို အဲဒီလိုပဲ မှတ်ရမယ်။

၂။ ။ ဒကာ ဇေယျာနောင် ရဲ့ မေးခွန်းက

ဆရာတော်ဘုရား၊ အဘိဓမ္မာဘာသာ ရပ်သည် ဘဝ၌ မည်မျှအရေး ပါကြောင်း တပည့်တော်အား ဖြေကြားပေးတော်မူပါ။

အဖြေ

ထမင်းက ဘယ်လောက်အရေးပါတယ်ဆိုတာ သိတယ်မဟုတ်လား ထမင်းမစားရရင် ဘယ်လိုနေမလဲ၊ ဗိုက်ဆာမှာပေါ့။ အဲဒီလိုပဲ ဘဝခရီးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို နားလည်ဖို့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို နားလည်ဖို့ဆိုတာ အဘိဓမ္မာ ဘာသာရပ်ဟာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးတယ်။ ဘဝခရီးကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ကိုယ့်စိတ်အကြောင်း ကိုယ်လေ့လာချင်တယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကောင်းတဲ့စိတ်လား၊ မကောင်းတဲ့စိတ်လား? သိဖို့ရာ အဘိဓမ္မာလေ့လာမှ ပိုပြီးတော့သိတယ်။

အဘိဓမ္မာဟာ analysis လုပ်တဲ့ ပညာရပ်တစ်ရပ်ပဲ၊ analysis လုပ်တတ်မှ ခွဲခြားစိပ်ဖြာပြီးတော့ သိတာ၊ အနတ္တသဘောတရားကိုလည်း အဘိဓမ္မာလေ့လာခြင်းဖြင့် ပိုပြီးတော့ ထင်ရှားစေတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ယောက် ဖြစ်လာရင် ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ရဲ့ အခြေခံအကျဆုံးဖြစ်တဲ့ အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်ကို လေ့လာတာ၊ ဒါက အရေးကြီးတယ်။

အထူးသဖြင့် ဘဝမှာ အဘိဓမ္မာသင်ထားသည့်အတွက်ကြောင့် ကိုယ့်ဘဝရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကို ကိုယ်နားလည်လာတယ်။ ကိုယ့်အကြောင်းကိုယ် နားလည်တယ်။ လောကမှာ မေးလိုက်ရင် မင်းအကြောင်း မင်းသိလားဆိုရင် သိတာပေါ့။ ဘယ်မြို့မှာမွေးတာ၊ အမေက ဘယ်သူ၊ အဖေက ဘယ်သူ၊ နာမည်က ဘယ်သူ ဒီလောက်ပဲ ပြောနိုင်တယ်။ မင်းဘယ်က လာတာတုန်း ဆိုတဲ့ question ကို ဘယ်လိုဖြေမလဲ?၊ ဘယ်ကလာတာတုန်း၊ ဘယ်သွားမှာ

strike နဲ့ riot တော့ ကွဲအောင် ကြည့်ရမယ်။ strike လုပ်တာလား? riot လား? riot ဆိုတာ အကြမ်းဖက်တဲ့ အဓိကရုဏ်းလုပ်တာ၊ ပျက်စီးတာ၊ ဟိုကဒီက ဟာတွေ ဖျက်ဆီးတယ်။ အဲဒါဆိုရင်တော့ riot လို့ခေါ်တယ်။ strike ဆိုတာ ကျတော့ ကိုယ့်ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်ပြတာ၊ ဥပမာမယ် hunger strike ဆို သူဟာသူ အိပ်နေတာပဲလေ။ strike ဆိုရင်တော့ အပြစ်ရှိစရာ အကြောင်း မရှိဘူး။

ဥပမာတစ်ခု ပြောရမယ်ဆိုရင် ဆန္ဒပြတယ်လို့ ခုခေတ်လို ခေါ်ချင် ခေါ်မှာပေါ့။ ဆန္ဒဖော်ထုတ်တယ်လို့။ ထုတ်ဖော်တာနဲ့ပြတာ ဘာကွဲတယ် ထင်လဲ။ စကားကလည်း ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးလေး သုံးတဲ့အခါမှာတစ်မျိုးပေါ့။ ဒေဝဒတ်ပြဿနာပေါ်လာခါနီးမှာ ရှင်သာရိပုတ္တရာနဲ့ ရဟန်းတွေက ရာဇ ဂြိုဟ် မြို့ထဲမှာ ဆန္ဒပြတယ်၊ ကြားဖူးကြလား အဲဒါ။ မကြားဖူးရင် ပြောပြမယ်။ ဒေဝဒတ်က မြတ်စွာဘုရားကို ဆန့်ကျင်ပြီးတော့ သူရာဇဝတ်မှုမကင်းတဲ့ အလုပ်တွေ လုပ်တော့မှာ ဘုရားသိတယ်။ သိတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက ရှင်သာရိပုတ္တရာကို ဦးဆောင်ခိုင်းပြီး ပကာသနိယကံဆိုတာ ပြခိုင်းတယ်။

ပကာသနိယရဲ့အဓိပ္ပာယ်က ကျန်တဲ့ရဟန်းတွေရဲ့သဘောထား မတူ တာကို ထုတ်ဖော်ပြတာ၊ ဒါလည်း ဆန္ဒပြတာပဲလေ။ ဘယ်လို ထုတ်ဖော်လဲဆို ရာဇဂြိုဟ်မြို့ထဲမှာ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ခေါင်းဆောင်ပြီးတော့ လိုက်ပြောရတယ်။ “ဒေဝဒတ်ရဲ့ သဘောထားဟာ အရင်တုန်းက တစ်မျိုး၊ အခု တစ်မျိုးဖြစ်နေပြီ။ ဒေဝဒတ် လုပ်သမျှကိစ္စတွေဟာ သာသနာနဲ့ မဆိုင်ဘူး၊ ကျန်တဲ့ရဟန်းတွေနဲ့ မဆိုင်ဘူး၊ ဒေဝဒတ်နဲ့သာ ဆိုင်တယ်” ဆိုတာ ထုတ်ဖော်ကြေငြာပြီး မြို့ထဲမှာ လှည့်ပြီး ပြောတာရှိတယ်။

အဲဒါကို တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ဆန္ဒပြတာပဲ။ အဲဒီလို ပြသင့်တဲ့အချိန်မှာ ပြတာ၊ အကောင်းဖက်ကို ဦးတည်ပြီးတော့ ပြတာ၊ အပြစ် ရယ်လို့ ပြောစရာအကြောင်း မရှိဘူး။ ခုနကဆိုတာမျိုးလို မီးရှို့မယ်၊ ဖျက်ဆီး မယ်ဆိုရင်တော့ မီးရှို့တဲ့ ဖျက်ဆီးတဲ့အပြစ်ကတော့ ရှိလာတယ်၊ အဲဒါကျ တော့ riot လို့ခေါ်တယ်။

ဒီ strike ဆိုတာကျတော့ ကိုယ့်ရဲ့ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်တာ၊ အများ သိအောင် ကြေငြာတာတော့ လုပ်ရတာပဲ။ အဲဒီလိုလုပ်ခြင်းကြောင့် မည်သည့် သိက္ခာပုဒ်နဲ့ ငြိစွန်းပါသနည်းဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားက “ချစ်သားရဟန်းတို့၊

စင်္ကာပူနိုင်ငံ
ဓမ္မဒေါင်းလုတ်မိသားစုများ၏ ဓမ္မသဘင်
အမေးအဖြေကဏ္ဍ

၁၃၇၄-ခု သီတင်းကျွတ်လဆန်း(၁၁-၁၂-၁၃)ရက်၊
 ၂၆-၂၇-၂၈ ရက်၊ ၁၀-လ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်
 စင်္ကာပူနိုင်ငံ ဓမ္မဒေါင်းလုတ်မိသားစုများ၏ ဓမ္မသဘင်
 (မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ လောကဝိဇယလမ်းစဉ် အပိုင်း ၁-၂-၃
 တရားတော် ဟောကြားသည်)

၁။ ။ ပထမဆုံးက ကိုမြင့်သိန်း ရဲ့ မေးခွန်းဖြစ်တယ်။

တပည့်တော် ရှိသေစွာ မေးလျှောက်ပါသည်ဘုရား။ ရဟန်းတော်များ
 လမ်းပေါ်ထွက်၍ ဆန္ဒပြခြင်းသည် မည်သည့်သိက္ခာပုဒ်များနှင့် ငြိစွန်းပါ
 သနည်း?။

အဖြေ

ဒီမိုကရေစီမေးခွန်းနဲ့ တူတယ်။ ပကာသနိယကံလုပ်တာ အခု ရှင်းပြ
 မယ်။ မြို့ထဲမှာ ဆန္ဒပြတယ်ဆိုတဲ့အခါမှာ သင်္ကန်းရုံပြီးတော့ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်
 မဖောက်ဖျက်ရင်တော့ ဆန္ဒပြတယ်ဆိုတာနဲ့တော့ သိက္ခာပုဒ်နဲ့ ငြိစွန်းစရာ
 အကြောင်း မရှိဘူး။

ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်တာ အများကို သိအောင် လုပ်တယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ

၉၉။ မေးမြန်းသူ- မလှပွင့်ဦး (နဝမတန်း)

မေးခွန်း

မြတ်စွာဘုရားဟောသော ‘ဟေတု ပစ္စယော’တွင် ပါသော ‘ယော’ သည် ပုံတောင်ပုံညာဒေသက ယောနှင့် ဆက်စပ်ပါသလားဘုရား။

အဖြေ

ယောဆိုတိုင်း အဲဒီယောနဲ့ သွားမထင်လေနဲ့လေ။ ရှေ့က ‘ပစ္စ’ ပါသေးတယ်လေ၊ ပစ္စယောပြောတာ၊ ပုံတောင်ပုံညာဒေသက ယောလို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒါပေါ့၊ ရှေးတုန်းကလည်း ပြောကြတယ်။ ယော ဘဂဝါ= အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားက **ယောလူမျိုး**လို့ ပြောတယ်။ အဲဒါဆိုရင် ‘သော ဘဂဝါ’ကျတော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ? **သောလူမျိုး**လို့ ပြောရမလား?။ ယောတို့၊ သောတို့ဆိုတာက ‘ယ နဲ့ သ’ ဟာ indefinite article နဲ့ definate article သဘောမျိုး။ ဆိုလိုတာက Noun နဲ့ ပတ်သက် လာရင်လည်း ယော ဆိုတာ noun ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်၊ any ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်။ သော ဆိုတာက that နဲ့ အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်တယ်။

ဟေတု ပစ္စယောမှာပါတဲ့ ပစ္စယဆိုတာ အကြောင်းတရားလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ဟို ယောနဲ့ မဆိုင်ဘူး၊ ပစ္စယောဆိုတာ အကြောင်းတရား ကို ခေါ်တယ်။ အဲဒီလိုမှတ်ပြီးတော့ ဒီဟာ နောက်ဆုံးပိတ်အနေနဲ့ မေးခွန်း ပေါင်း ၁၀၀-ကျော်ကို အားလုံး ဖြေလို့ပြီးသွားပါပြီ။

သာဓု သာဓု သာဓု။

Transcribed by - Ko Thu Rein Aung

Typed by - Wai Wai Lwin

Final edition copy by - Vi Ri Ya

အဖြေ

ငရဲမကြီးပါဘူး။ ငရဲကြီးတယ်ဆိုတာ စော်ကားလို၍ လုပ်မှပဲ ငရဲကြီးတာပါ။ စော်ကားလိုတဲ့စိတ် မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် အသံထွက်မှန်အောင် ဖတ်တတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ သင်ထားရင်တော့ ပိုကောင်းတာပေါ့။

၉၈။ မေးမြန်းသူ- မနန်းချောကလျာ (နဝမတန်း) မေးခွန်း(က)

တစ်စုံတခုကို တစ်မိသားစုလုံးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး အလှူပြုပါက တစ်မိသားစုလုံး ကုသိုလ်ရပါသလား?။

အဖြေ

သူတို့ သဘောတူမှ ရပါတယ်။ လုပ်တဲ့လူက ရတယ်၊ ကျန်တဲ့လူက လုပ်မှန်းမသိဘူး။ အိပ်နေတယ်၊ ဒီထဲမှာ မပါဘူးဆိုရင် မရပါဘူး။ မာယာ လုလင်ဇာတ်လမ်းကို ဖတ်ဖူးတယ်မဟုတ်လား။

မာယာလုလင်မှာ ဇနီး လေးယောက်ရှိတဲ့အထဲမယ် သုဓမ္မာ၊ သုနန္ဒာ၊ သုစိတ္တာတို့က အသီးသီး ကုသိုလ်လုပ်ကြတယ်။ သုဇာတာကတော့ ဖီးလိမ်း ပြင်ဆင်ပြီး ‘ငါ့ယောက်ျား လုပ်တာ ငါ့ကုသိုလ်’ဆိုပြီး နေသည့်အတွက်ကြောင့် သေတော့ ဗျိုင်းမဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာ ကြားဖူးတယ် မဟုတ်လား။ ကုသိုလ် ဆိုတာ ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်ရတယ်လို့ မှတ်ထားပါ။

မေးခွန်း(ခ)

ပဋ္ဌာန်း၏အနက်ကို သိလိုပါသည်။

အဖြေ

ပဋ္ဌာန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရေးထားတဲ့စာအုပ်တွေ ရှိပါတယ်။ ပဋ္ဌာနဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ အကြောင်းတရားလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ အကျိုးတို့ရဲ့တည်ရာ အကြောင်းတရားလို့ ဆိုလိုတယ်။

နာကြည့်လိုက်၊ ခုပြောရင်လည်း အကုန်လုံး မှတ်မိမှာမဟုတ်ဘူး။

၉၅။ မေးမြန်းသူ- မောင်ခန့်ငွေသွင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

မေတ္တသုတ် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံနှင့် သိင်္ဂီလ သတို့သား အကြောင်းတို့ကို ဟောတော်မူပါဘုရား။

အဖြေ

မေတ္တသုတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးဟောထားတာ ရှိတယ်၊ ‘မေတ္တသုတ် အနှစ်ချုပ်’ဆိုတာ။ အဲဒီတရားလေး ရှာပြီးတော့ နာလိုက်ပါ။ အဲဒီစာအုပ်လည်း ရှိပါတယ်။

သိင်္ဂီလသတို့သားအကြောင်းကိုလည်း ‘မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ လောကဝိဇယ လမ်းစဉ်’ဆိုတဲ့ စာအုပ် ထွက်ထားပြီးပါပြီ။ တရားခွေလည်း ရှိတယ်၊ အဲဒီမှာ နာကြည့်လိုက်ပါ။ နောက် ‘သုကုမာရ မဂ္ဂဒီပနီ’ဆိုတဲ့ လယ်တီ ဆရာတော်ကြီး ရေးထားတာလည်း ရှိတယ်၊ အဲဒီဟာကို ဖတ်ပါ။

၉၆။ မေးမြန်းသူ- မောင်စိုင်းခမ်း (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ပရိတ်ကြီး၁၁-သုတ်ဟာ အာဂုံရွတ်ဆောင်ထားမှ သင့်တော်တာ လား?။

အဖြေ

ကောင်းတာပေါ့၊ အာဂုံရမှ အာဂလူတဲ့။ အာဂလူဖြစ်ချင်ရင် ရအောင် လုပ်လိုက်ပေတော့။

၉၇။ မေးမြန်းသူ- မအင်ကြင်းသာ (နဝမတန်း)

မေးခွန်း

ပဌာန်းရွတ်တာ အသံထွက်မမှန်လျှင် ငရဲကြီးပါသလား?။

ရောက်မှုက ကွဲပြားခြားနားတယ်။ ဘယ်ဟာပဲဖြစ်ဖြစ် exercise လုပ်တာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ပုံမှန်လုပ်ရင် ပိုအကျိုးရှိတာတော့ လုပ်တဲ့စွမ်းအားပေါ်မှာ မူတည် တယ်လို့ပဲ မှတ်ရမယ်။

၉၃။ မေးမြန်းသူ- မဖူးသက်မိဝေလှိုင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

အရှင်ဘုရား မေတ္တသုတ်ရွတ်ဖတ် ပူဇော်တာက မေတ္တာပို့ချင်သူဆီ ရောက်ပါသလား?။

အဖြေ

ရောက်တယ်ဆိုတာဟာ သူ့ကို intention လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့ telepathy သဘောအရ ကိုယ့်ရဲ့မေတ္တာဓာတ်ဟာ သူ့ကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း ကိုယ့်ကို ပြန်သတိရတဲ့ အနေအထားမျိုး၊ ဒီလို ကူးစက်တာမျိုး ကတော့ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

မေတ္တသုတ် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်တာက သူ့အတွက် ရည်စူးပြီး ရွတ်ဖတ် ရင် အဲဒီလို ရည်စူးမှုကြောင့်မို့ ရောက်တယ်လို့ ပြောရမှာဖြစ်တယ်။

၉၄။ မေးမြန်းသူ- မောင်သန့်ဇင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

သမ္ဗုဒ္ဓ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို စွန့်တော်မူပါဘုရား။

အဖြေ

သမ္ဗုဒ္ဓရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဆိုတာ ဒါတော့ အားလုံးသိကြလိမ့်မယ် ထင်တယ်။

သမ္ဗုဒ္ဓ အဋ္ဌဝီသဉ္စ၊ ဒွါဒသဉ္စ သဟဿကေ။

ပဉ္စသတ သဟဿာနိ၊ နမာမိ သိရသာမဟံ။

လောကမှာ ပွင့်တော်မူခဲ့တဲ့ ဘုရားတွေကို ကိန်းဂဏန်းနဲ့ ရေတွက် တာ။ သမ္ဗုဒ္ဓနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဲဒီဘုရားတွေရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဗန်းမော် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောထားတာ ရှိတယ်။ အဲဒီခွေလေးရှာပြီး သေချာ

အနုပဝိဋ္ဌံ ဒါနံ ဒေတိ= ကိုယ့်မှာ မလိုလို့ စွန့်ပစ်တဲ့ပစ္စည်းမျိုး လှူတာ မျိုး မဟုတ်စေရဘူး။

အာဂမနဒိဋ္ဌိကော ဒါနံ ဒေတိ= အလှူရဲ့အကျိုးဟာ သေချာရမယ်လို့ သိတဲ့ အသိဉာဏ်နဲ့ လှူတာဖြစ်ရမယ်။

ဒီလို အင်္ဂါရပ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံရင် မွန်မြတ်တဲ့အလှူ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ မိမိကိုယ်တိုင်က သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် သီလရှိခြင်းကြောင့်လည်း အလှူဒါန မွန်မြတ်တယ်။ ကိုယ်လှူတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း ကိုယ့်အလှူဒါန မွန်မြတ်တယ်လို့ ပြောရမှာ ဖြစ်တယ်။

၉၂။ မေးမြန်းသူ- မအိခန့်ခန့်ပိုင် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ပဋ္ဌာန်းကို မည်ကဲ့သို့ ထိရောက်အောင် ရွတ်ရပါမည်နည်း?။

အဖြေ

ပဋ္ဌာန်းရွတ်တယ်ဆိုကတည်းက ဘုရားဟောတဲ့တရားကို ရိုသေလေးမြတ်စွာ ပူဇော်တဲ့ အနေနဲ့ ရွတ်သင့်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

တစ်ပတ်တွင် နှစ်ရက် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်၍ ရပါသလား?။

အဖြေ

ဘယ်လို ရွတ်ရမယ်၊ ဘယ်နှရက် ရွတ်ရမယ်ဆိုတဲ့ အတိုင်းအတာတွေ မရှိပါဘူး။

မေးခွန်း(ဂ)

နေ့တိုင်းရွတ်မှ ထိရောက်ပါသလား?။

အဖြေ

တစ်ချို့ကတော့ နေ့တိုင်း ရွတ်မှ ထိရောက်တယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ ဘယ်အရာပဲဖြစ်ဖြစ် အမြဲတမ်း စွဲစွဲမြဲမြဲ လုပ်တယ်ဆိုရင်တော့ အကျိုးသက်

၉၁။ မေးမြန်းသူ- မအိကေသာ (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

ပဌာန်းခွတ်ရာတွင် အသံထွက်မှန်အောင် မရွတ်ပါက ထိရောက်မှု ရှိပါသလား?။

အဖြေ

ပဌာန်းဆိုတာ အသံထွက်တော့ မှန်အောင် ကြိုးစားသင့်တယ်။ မမှန်ဘူးဆိုတာ သိပ်မှားယွင်းတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပျက်လောက်အောင် ဆိုရင် တော့ မကောင်းဘူး။ အဓိပ္ပာယ်ပျက်လောက်အောင် မမှားဘူး၊ သို့သော် လေယူ လေသိမ်းလေး မမှန်တာတို့ကတော့ ထိရောက်မှုမရှိဘူး။

သုတ္တန်တွေ ဆိုတဲ့အခါမှာ ရှေးတုန်းက ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး တရားဟောတယ်။ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပဲ။ သမုဒ္ဓေါဆိုတဲ့စကားလုံးကို ဟောတဲ့ အခါမှာ ဓနိတသံ သမုဒ္ဓေါနဲ့ဆိုတဲ့အခါကျတော့ တစ်ခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပြော တယ် 'အရှင်ဘုရား၊ သမုဒ္ဓေါ မဟုတ်ပါဘူး၊ လေပျော့နဲ့ သမုဒ္ဓေါသာ ဖြစ်ပါ တယ်'ဆိုတော့ 'အဲဒါဆိုလည်း ငါ မဟောတော့ဘူး'ဆိုပြီး ထသွားဖူးတယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သမုဒ္ဓရာဆိုတာ ဆားငန်ရေရှိတဲ့ပင်လယ်ကြီးကိုပဲ သိဖို့ အဓိကကျတယ် ဆိုတယ်။ သို့သော် ဒါက သုတ္တန်အရာမှာတော့ မမှန်လည်းပဲ ဒီလောက်ကြီး အသံထွက်လွဲမှားရုံနဲ့ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ သို့သော် မှန်ကန်အောင်တော့ ကြိုးစားပြီးသင်ပေါ့။ ဝိနည်းမှာတော့ မမှန်ရင် မရဘူး။ ဝိနည်းကံကိစ္စကျတော့ မှန်ကန်တဲ့ အသံထွက်နဲ့ပဲ လုပ်ရမှာဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

အလှူဒါန မွန်မြတ်အောင် မည်သို့ လှူရပါမည်နည်း?။

အဖြေ

အလှူဒါနမွန်မြတ်အောင် ဘုရားက နည်းလမ်းပေးထားတာရှိတယ်။ သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒေတိ= တလေးတစားလှူတာ ဖြစ်ရမယ်။ စိတ္တိကတွာ ဒါနံ ဒေတိ= ပူဇော်လိုတဲ့စိတ် ချီးမြှောက်လိုတဲ့စိတ်နဲ့ လှူရမယ်။

သဟတ္ထာ ဒါနံ ဒေတိ= ကိုယ်တိုင် ကိုယ့်လက်နဲ့ပါဝင်ပြီး လှူဒါန်းတာ ဖြစ်ရမယ်။

မှန်မှန်ကနေ လျှောက်တာ အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်လို့ ခေါ်တယ်။ အသိဉာဏ်ဖြစ်စေတတ်တဲ့လမ်းစဉ်က အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ပဲ။

၉၀၊ မေးမြန်းသူ- မခိုင်ဇင်ဦး (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း(က)

တပည့်တော် မွေစကြာတရားတော်ကို နေ့စဉ်ရွတ်ပါသည်။ အသံနေအသံထား သေချာစွာ သင်ယူခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ ဌာန်ကရိုဏ်းမမှန်လျှင် အပြစ်ဖြစ်ပါသလား?။

အဖြေ

စေတနာကောင်းနဲ့ ရွတ်တာဆိုရင် အပြစ်မဖြစ်ပါဘူး။ တမင်ပြောင်ပြီးရွတ်တာမှ မဟုတ်တာ။ ပြောင်ရွတ်တာမျိုးကျတော့ 'ဟိတ်လူ ပစ်မနော၊ ဟေတုပစ္စယော၊ မထိတထိ ပစ်မနော'ဆိုတာမျိုး ပြောင်လုပ်ရင်တော့ ငရဲကြီးမှာပေါ့။ သဘာဝကနေ သူ့ဟာသူ ပီအောင် မဆိုတတ်လို့ဆိုရင် အပြစ်မရှိပါဘူး။ သို့သော် ဌာန်ကရိုဏ်းမှန်အောင် သိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆီကနေပြီး သင်ကြားသင့်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

တရားတော်ကို မလေးစားရာ ရောက်ပါသလား?။

အဖြေ

စိတ်က မရိုမသေလုပ်မှ မလေးစားရာ ရောက်တယ်။

မေးခွန်း(ဂ)

တရားတော်၏ တန်ခိုးအာနိသင်တို့သည် တပည့်တော်ပေါ်မှာ လွှမ်းခြုံနိုင်ပါသလား?။

အဖြေ

လွှမ်းခြုံနိုင်ပါတယ်။ ကောင်းတာလုပ်တာ ကောင်းတဲ့ အစွမ်းသတ္တိတွေက ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ရလာမှာ သေချာတယ်။

အဖြေ

အပါယ်တံခါးပိတ်တယ်ဆိုတာက ဝိပဿနာတရားကို ကျင့်လို့ ဝိပဿနာတရားကနေ သောတာပန်ဖြစ်သွားပြီဆိုမှ အပါယ်တံခါးကပိတ်မှာ။ ဒီအတိုင်းကတော့ အပါယ်တံခါးပိတ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်အတွက် ကိုယ်က အပါယ်တံခါးနား မသိအောင် လုပ်လို့ရတယ်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ များများ စားစား လုပ်ခြင်းဖြင့် ကိုယ်ဟာ အပါယ်တံခါးနားဆီ မရောက်ဘူး။ သို့သော် ကိုယ့်အတွက် အပါယ်တံခါးပိတ်သွားပြီ လို့တော့ ပြောလို့မရဘူး။

အပါယ်တံခါးပိတ်သွားပြီဆိုတာ ပြောလို့ရတာကတော့ ဆိုပါစို့- ဘုရားအပေါ်မှာ နှစ်နှစ်ကာကာ ယုံကြည်မှု၊ မြတ်စွာဘုရားဟောထားတဲ့ တရားအပေါ်မှာ နှစ်နှစ်ကာကာ ယုံကြည်မှု၊ သံဃာအပေါ်မှာ နှစ်နှစ်ကာကာ ယုံကြည်မှု၊ ဒီသုံးခုရယ် နောက်ပြီးတော့ အရိယကန္တသီလ(ငါးပါးသီလ)ကို အသက်ထက်မြတ်နိုးတယ်။ အသက်ပဲ အသေခံမယ်၊ ဒါက အသက်ထက် တန်ဖိုးထားတာ။ အသက်ထက် တန်ဖိုးထားစောင့်ရှောက်မယ်ဆိုရင် အပါယ် တံခါး ပိတ်နိုင်တယ်။ အဓိက လုံးဝ ပိတ်သွားတာကတော့ သောတာပန်ဖြစ်မှ ပိတ်မယ်လို့ပဲ မှတ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

၈၉။ မေးမြန်းသူ- မအေးနန္ဒာလွင် (နဝမတန်း)**မေးခွန်း**

အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ဆိုတာ ဘယ်လိုပါလဲ?။

အဖြေ

ခံစားသင့်တဲ့ချမ်းသာကို ခံစားရမယ်၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကိုတော့ မခံစားရဘူး။ ဆင်းရဲခံသင့်တဲ့ ဆင်းရဲကို ခံစားရမယ်။ သို့သော် ဘာအကျိုးမှ မရှိတဲ့ ဒုက္ခခံတာမျိုးကို မလုပ်ရဘူး။ အဲဒီ လမ်းစဉ်မျိုးကို မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အလယ် အလတ်လမ်းစဉ်လို့ ခေါ်တယ်။

ချမ်းသာချည်းပဲ ခံစားရမယ်၊ ဒုက္ခချည်းပဲ ခံရမယ်လို့ ပြောတာလည်း အစွန်းရောက်တဲ့လမ်းစဉ်တစ်ခုပဲ။ အဲဒီတော့ အလယ်အလတ် လမ်းစဉ် ဆိုတာ ခံစားသင့်တဲ့ချမ်းသာကို ခံစား၊ မခံစားသင့်တဲ့ချမ်းသာကို မခံစားနဲ့။ ခံသင့်တဲ့ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံ၊ မခံသင့်တဲ့ဆင်းရဲဒုက္ခကို မခံနဲ့။ လမ်းကြောင်း

၈၆။ မေးမြန်းသူ- မောင်လွင်မင်းဦး (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

ရုက္ခစိုးနတ်များသည် မည်သည့်ဘုံတွင် ပါ၊ပါသနည်း?။

အဖြေ

စတုမဟာရာဇ်နတ်မျိုးထဲမှာ ပါ၊ပါတယ်။

၈၇။ မေးမြန်းသူ- မောင်ခန့်ကိုကိုဇော် (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

အသူရကာယ်နှင့် ပြိတ္တာတို့ အတူတူပါလား၊ ကွဲပြားပါသလား?။

အဖြေ

ပြိတ္တာနှင့် အသူရကာယ်ဆိုတာဟာ တကယ်ကတော့ အမျိုးအစား ချင်းက တူတယ်လို့လည်း ပြောလို့ရတယ်၊ မတူဘူးလို့လည်း ပြောလို့ရတယ်။ ပြိတ္တာပြီးရင် အသူရကာယ်ဆိုတာက အင်မတန် ဘုန်းတန်ခိုး သေးနတ်တဲ့ တောက်ပြောင်မှုမရှိတဲ့ ပြိတ္တာမျိုးတွေကို အသူရကာယ်လို့ ခေါ်တာ။ ဒါကြောင့်မို့ သုတ္တန်ပါဠိတော်တွေမှာ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ သုံးမျိုးတည်း ပြတယ်၊ အသူရကာယ် မပြဘူး။ အဲဒီတော့ အသူရကာယ်ဟာ ပြိတ္တာထဲမှာ ပါတယ်လို့ ပြောရမယ်။

သို့သော် အားလုံး တူလားဆိုတော့ မတူဘူး။ လူတွေတောင်မှပဲ လူမျိုးချင်းမတူတာ ရှိတယ်၊ အဆင့်ချင်း မတူတာလည်း ရှိတယ်။ အဲဒါကြောင့် မို့ ပြိတ္တာထဲမှာ အတော့်ကို အောက်တန်းကျ၊ ဆင်းရဲပြီး တောက်ပြောင်မှုမရှိတဲ့ ပြိတ္တာမျိုးတွေကို အသူရကာယ်ခေါ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ နတ်တွေလို တန်ခိုး ပါဝါ မရှိဘူးလို့၊ အဲဒီလို ခွဲခြားရင်တော့ ပြိတ္တာက တစ်ခု၊ အသူရကာယ်က တစ်ခုလို့ ပြောရမှာဖြစ်တယ်။

၈၈။ မေးမြန်းသူ- မောင်ဉာဏ်ထက်လင်း (ဒသမတန်း)

မေးခွန်း

အပါယ်တံခါးပိတ်အောင် ဘယ်လို ကျင့်ရပါမလဲ?။

အဖြေ

‘မာရ’လို့ဆိုတဲ့စကားက တစ်ခါတရံ လောဘ၊ဒေါသ၊ မောဟ ကိလေသာတွေကို ခေါ်တယ်။ မှန်တယ်။ အဲဒါကိုလည်း မာရလို့ သုံးတယ်။ မာရဆိုတာ မာရ်ငါးပါးဆိုတာ ကြားဖူးတယ် မဟုတ်လား။ သူ့ဟာနဲ့ သူ မှတ်သားရမယ်။ မာရ်ငါးပါးဆိုတာ-

ကိလေသမာရ်= ကိလေသာတွေကိုလည်း မာရလို့ ခေါ်တယ်။

- ခန္ဓမာရ်= ခန္ဓာကိုလည်း သေတတ်လို့ မာရလို့ ခေါ်တယ်။

- အဘိသင်္ခါရမာရ်= အဘိသင်္ခါရလို့ဆိုတဲ့ ကံတရားကိုလည်း

- မာရလို့ ခေါ်တယ်။

- မစ္စုမာရ်= သေခြင်းကိုလည်း မာရလို့ခေါ်တယ်။ လူတွေရဲ့ဘဝကို

- အဆုံးသတ်အောင် လုပ်တတ်လို့ သေခြင်းတရားကိုလည်း မာရလို့ ခေါ်တယ်။

- ဒေဝပုတ္တမာရ်= နောက်ဆုံးမှာ နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးတတ်တဲ့ နတ် ကိုလည်း မာရလို့ ခေါ်တယ်။

မာရ်ငါးပါးဆိုတာ အဲဒီလို ငါးမျိုးရှိတယ်။ သူ့နေရာနဲ့သူ မှတ်သား ရမှာဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(ခ)

မိမိ၏စိတ်ကို မည်သို့ထိန်းရမလဲ?။

အဖြေ

ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် ထိန်းတယ်ဆိုတာ အကုသိုလ်မဖြစ်အောင် ထိန်းရ မယ်။ ကုသိုလ်တွေ ဖြစ်လာအောင် ထိန်းသိမ်းရမယ်။ အကုသိုလ် မဖြစ် အောင်၊ ဖြစ်လာတဲ့ အကုသိုလ်တွေကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှားပစ်။

မဖြစ်အောင် ထိန်းတယ်ဆိုတာ သတိနဲ့ထိန်းရတယ်။ အကုသိုလ် မဖြစ်တဲ့ အာရုံတစ်ခုပေါ်မှာ သတိထားပြီးတော့ နေခြင်းအားဖြင့် အကုသိုလ် မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ထိန်းပုံထိန်းနည်းတွေကတော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ထိန်းတာရှိတယ်။ သတိတရားနဲ့ ထိန်းတာရှိတယ်။ သမာဓိတရားနဲ့ ပညာနဲ့ ထိန်းတာရှိတယ်။ အဲဒီလို ထိန်းရမှာ ဖြစ်တယ်။

၄၂။ ။ မညွန့်ညွန့် ရဲ့ မေးခွန်းက

ကထိန်သင်္ကန်းကပ်ရာတွင် အလှူရှင်မှ 'သံယိကဒါနပါဘုရား'ဟု ရွတ်ဆိုရန် လိုအပ်ပါသလား အရှင်ဘုရား။

အဖြေ

ကထိန်သင်္ကန်းဆိုသည်မှာ ပုဂ္ဂလိက ကပ်လို့မရဘူး၊ သံဃာပဲ ကပ်ရတယ်။ သံဃာမှ ကထိန်သင်္ကန်းဖြစ်သည့်အတွက် 'သံယိကဒါန'လို့ ရွတ်ဆိုလှူဒါန်းရပါမယ်။

၄၃။ ။ မေးခွန်း

အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မ စိတ်ထဲတွင် မရှင်းလင်း၍ ရှိသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါသည်ဘုရား။ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ရုပ်ပွားတော်အမှန်သည် ဆံတော်ရှိပါသလား?။

အဖြေ

ဘုရားက လူသားပဲ၊ ရှိတာပေါ့။ ဘုရားအလောင်း တောထွက်တဲ့ အခါက မင်းသားဆိုတော့ ဆံထုံးနဲ့ကိုး။ အဲဒီဆံထုံးကိုဖြည့်ပြီး အရင်းကနေ ဖြတ်လိုက်တဲ့အခါ လက်နှစ်သစ်လောက် စုစုချွန်ချွန်လေး ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါကို သျှောင်လှုံပါ ထည့်ပေးလိုက်တဲ့အခါ ဆံထုံးလို ဖြစ်သွားတာ။ အမှန်က ဆံထုံးမဟုတ်ဘူး၊ အခုခေတ်လူတွေ လုပ်ထားတာလေ။

ဘုရားအလောင်းကတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ထုံးထားတဲ့ဆံပင် ထိပ်ကနေကပ်ပြီး ဖြတ်လိုက်တာ။ အဲဒီ ထောင်ထောင်လေးက ပြေကျမသွားတော့ဘူး။ အဲဒီဆံပင်က သဘာဝကနေ ဖြစ်သွားတာ။ ဘုရားရဲ့တစ်သက်တာလုံး လက်နှစ်သစ်ထက်ပိုပြီး ရှည်မလာတော့ဘူး၊ ဘယ်တော့မှ ခေါင်းရိတ်ရတယ် မရှိတော့ဘူး။ အဲဒီမှာ ဆံပင်ရဲ့ရှင်သန်မှုဟာ ရပ်ဆိုင်းသွားတယ်။

ရဟန်းတွေလည်း လက်နှစ်သစ်တော့ ထားလို့ရတယ်။ တော်ကြာ မော်ဒန်ဘုန်းကြီး မှတ်မနေနဲ့။ အခု လူငယ်လူရွယ်တွေထားတဲ့ ဘိုကေလောက်တော့ ထားလို့ရတယ်။ ရဟန်းတွေ ခေါင်းမရိတ်ဘဲ လက်နှစ်သစ် (သို့) နှစ်လထားလို့ရတယ်လို့ ဝိနည်းမှာ ရှိတယ်။

၄၄။ ။ အောင်ဇော်ထွဋ် ရဲ့ မေးခွန်းက

အရှင်ဘုရား၊ ဘုရားရှင်လက်ထက်က အဘယ်သို့ နေရာယူ တရား နာကြသနည်း။ ဤကဲ့သို့ ရောနှောစွာ နေရာယူ တရားနာကြပါသလား။ ရောနှောစွာ နေရာယူ တရားနာမှုသည် အပြစ်ဖြစ်ပါသလား အရှင်ဘုရား?။

အဖြေ

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်က ထိုင်ပုံကတော့ မြတ်စွာဘုရားက အလယ်ခေါင်မှာ ထိုင်တယ်။ နောက်ကျောဖက်မှာ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ထိုင်တယ်။ မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါ ဘုရားရှင်လက်ထက်က ထိုင်ပုံ ထိုင်နည်းပဲ။ အမျိုးသား အမျိုးသမီး ရောနှောထိုင်တာကတော့ ထိုင်တာပါပဲ။ ခုခေတ်လိုပါပဲ။ ဘုရားက အမြဲတမ်း အရှေ့ဖက် မျက်နှာလှည့်ပြီး ထိုင်လေ့ ရှိတယ်။ ဒါက စာထဲမှာ မှတ်တမ်းတင်ထားတာလေးတွေ ရှိတယ်။

၄၅။ ။ မေးခွန်း

ဝိပဿနာတရားအားထုတ်စဉ် ပထမပိုင်း အတိတ်ကိုလည်း ရှုရ သည်။ အနာဂတ်ကိုလည်း ရှုရမည်ဟု အမိန့်ရှိပါသည်ဘုရား။ ဆရာတော် ဘုရား မနေ့က အမေးအဖြေခန်း ဝိပဿနာတရားမှာ အတိတ်ကို ရှုရမည် ဆိုသည်ကို တပည့်တော် နားမလည်ပါဘုရား။

တရားထိုင်စဉ် လှုပ်သွားသည် ကို လှုပ်ပြီးမှ သိရသည်။ ရှုမှတ်ချိန် လှုပ်သည်ဟု သိမှတ်ချိန်တွင် လှုပ်ခြင်းသည် အတိတ်ဖြစ်သွားသည်ဖြစ်၍ အတိတ်ကို ရှုရာရောက်သည်လို့ နာကြားရဖူးပါသည်။ အနာဂတ်ကို ရှုသည် ဆိုသည်ကို ရှင်းလင်းအောင် မိန့်ကြားပေးပါဘုရား။

အဖြေ

ရှုလို့ရတယ်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ထဲမှာ လူတွေကို ဆယ်စုနှစ်၊ ဆယ်စုနှစ်နဲ့ သွားတာ ရှိတယ်။ အဲဒါကို ရှုတယ်။ တစ်နှစ်သားကနေ ဆယ်နှစ်သားထိ ရုပ်တွေနာမ်တွေဟာ အခုမရှိတော့ဘူးလို့ ရှုတာဟာ အတိတ်။ အဲဒီလို ဝေးတဲ့ အတိတ်ကို အသာထား၊ ခုနတုန်းကလို ဒီစိတ်မပေါ်ခင်လေးဖြစ်တဲ့ တရား မထိုင်ခင်က ဖြစ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ်ကလည်း တရားထိုင်တဲ့အချိန်မှာ မရှိတော့

ဘူးဆိုတာကို ရှုတာလည်း အတိတ်ရှုတာပဲနော်၊ ရှေးက ဖြစ်သွားတဲ့စိတ်ကို ရှုတာလည်း အတိတ်ရှုတယ်လို့ခေါ်တယ်။ အတိတ်ရှုတာ ဘယ်အချိန်မှာ ရှုတာလဲဆို သမ္မသနဉာဏ်ပိုင်းမှာ အတိတ်ကိုလည်း ရှုလို့ရတယ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို လည်း ရှုလို့ရတယ်၊ ဖြစ်ဆဲကို ရှုတာမဟုတ်ဘူး။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ရောက်ရင်တော့ ဖြစ်ဆဲကိုပဲ သိတယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ်က ရောက်ချင်လို့ promotion လုပ်လို့ မရဘူး။ သူ့ဟာသူ ဉာဏ်စဉ် ဆိုတာ တက်လာတာ။ အဲဒီတော့ ပစ္စုပ္ပန်ဆက်ဆက်နဲ့ ပြောနေကြတာ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ရောက်မှ ပစ္စုပ္ပန်ဆက်ဆက် လုပ်လို့ရတယ်။ ရှေ့ပိုင်းကတော့ အတိတ်ကိုလည်း ရှုလို့ရတယ်၊ ဗဟိဒ္ဓ အပြင်ကိုလည်း ရှုလို့ရတယ်၊ အဇ္ဈတ္တ အတွင်းကိုလည်း ရှုလို့ရတယ်၊ အကုန် ရှုလို့ရတယ်။ မရဘူးဆိုတာ မရှိဘူး။ စာထဲမှာလည်း သေသေချာချာ ပါတယ်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ဖတ်ကြည့်ပေါ့။ အတိတ်ဆိုတာ ဖြစ်ပြီးသွားတာမှန်သမျှ ဟိုးအဝေးကြီးက အတိတ်ဖြစ်စေ၊ အနီးကပ် အတိတ်ဖြစ်စေ သမ္မသနဉာဏ်ပိုင်းမှာ ရှုလို့ရတယ်။

၄၆။ ။ မေးခွန်း

ပိဋကတ်သုံးပုံကို အဆင့်ဆင့် သင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့ရာတွင် အိန္ဒိယမှ ရဟန်းသံဃာများလည်း ပါဝင်ခဲ့ပါသောကြောင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ အယူဝါဒ များလည်း ရောနှောပါဝင်နေသည်ဟု အချို့ပြောဆိုကြပါသည်။

အဖြေ

သင်္ဂါယနာတင်တုန်းကတည်းက ရဟန္တာတွေပဲလေ။ ဘုရားကလည်း အိန္ဒိယမှာပဲ ဟောတာလေ။ အဲဒီတုန်းက အယူဝါဒနဲ့ အခုခေတ် အယူဝါဒက ဘာမှမဆိုင်ဘူးလေ။

မေးခွန်းအဆက်

ထို့အပြင် ပါဠိဘာသာမှာလည်း ဘုရားလက်ထက်က မရှိပါသော ကြောင့်...

အဖြေ ဒါ ဘယ်သူက ပြောတာလဲ။

မေးခွန်းအဆက်

ပိဋကတ်သုံးပုံသည် ဘုရားဟော အတိအကျမဟုတ်ဘဲ အိန္ဒိယမှ အယူအဆများ ပါဝင်နေသည်ဟု ပြောဆိုကြပါသည်။

အဖြေ

မယုံနဲ့လေ။

မေးခွန်းအဆက်

၎င်းကဲ့သို့ ပြောဆိုခြင်းများသည် အနာဂတ်သာသနာတော်အတွက် အလွန်မှ စိုးရိမ်စရာ ကောင်းပါသည်။

အဖြေ

စိုးရိမ်မနေပါနဲ့၊ ဒါက ဖြစ်မြဲပါပဲနော်။

မေးခွန်းအဆက်

၎င်းကဲ့သို့ဖြစ်ပါက မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်သင့်ပါသလဲ။ အနာဂတ်မှာ မည်သို့ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသလဲ။ တပည့်တော်အား ရှင်းလင်းဖြေကြားတော်မူပါဘုရား။

အဖြေ

အယူဝါဒတစ်ခုမှာ အငြင်းပွားမှုကတော့ အမြဲတမ်း ရှိစမြဲပဲ၊ စိုးရိမ်စရာ မလိုဘူး။ ဘုရားလက်ထက်ကလည်း ဘုရားရဲ့ တပည့်သာဝကထဲက ဘုရားဟောတာကို ထော်လော်ကန့်လန့် လုပ်သွားတာ ၃-ပါးရှိတယ်။ ဒီလိုပြဿနာမျိုးကတော့ ရှိနေမှာပဲ။

၄၇။ ၊ မေးခွန်း

သီလရှင်ဝတ်ခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို သိလိုပါသည်။

အဖြေ

သီလရှင်ဝတ်ရင်တော့ အိမ်ထောင်ပြုလို့မရဘူးပေါ့၊ ဒါ အကျိုး

ကျေးဇူး။ အဲဒီတော့ လူမှုရေးဒုက္ခတွေ အများကြီး သက်သာသွားတယ်။
တရားအားထုတ်တာကတော့ သူ့ကိုယ်တိုင် တရားအားထုတ်မှ ရမှာပဲ။

၄၈။ ၊ မေးခွန်း

အနေကဇာတင်ပြီးသော ဘုရားဆင်းတုတော်နဲ့ အနေကဇာမတင်ရ
သေးသော ဘုရားဆင်းတုတော်တို့ ကွာခြားပါသလား?။

အဖြေ

မကွာခြားပါဘူး။ ဘုရားလို့ အသိအမှတ်ဖြစ်သွားကတည်းက ဘုရား
ဖြစ်သွားပါပြီ။ ဒါကို သမုတိသစ္စာလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒါဆို မေးခွန်းတစ်ခု
မေးပါရစေနော်၊ လူမမာတွေသုံးတဲ့ နောက်ဖေးခွက် ရှိတယ်မဟုတ်လား။
ကြွေနေလုပ်တာလေ။ အဲဒီကြွေနေလုပ်တဲ့ အသစ်စက်စက်ရယ်၊ ထမင်းအုပ်ရယ်၊
အဲဒီနှစ်ခု ဘယ်ဟာနဲ့ ထမင်းထည့်စားမလဲ?၊ အဟောင်းမဟုတ်ဘူး။ နှစ်ခု
စလုံး အသစ်စက်စက် ဘာမှ မသုံးရသေးဘူး။ ဘယ်ဟာနဲ့ ထည့်စားမတုန်း?။
အဲဒီထဲက ကွဲနေပြီလေ၊ အဲဒါကို သမုတိသစ္စာလို့ခေါ်တယ်။ လူက
ဒီအတွက်လို့ ထုတ်လိုက်ရင် ဒီပြင်ဟာ သုံးလို့မရတော့ဘူး။ ဒါကလည်း
ဘုရားပုံလို့ ထုလိုက်ကတည်းက ဘုရားဖြစ်သွားပြီ။ အနေကဇာ တင်တင်၊
မတင်တင်နော်။ ဘုရားက ဘုရားပုံပဲနော်။ ဒါကို သမုတိသစ္စာလို့ သဘော
ပေါက်ရမယ်။

သင်္ကန်းကလည်း ပိတ်ပဲ။ လူတွေဝတ်တဲ့ အဝတ်ကလည်း ပိတ်ကနေ
လုပ်တာပဲ။ သင်္ကန်းလို့ သတ်မှတ်လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် လူဝတ်လို့ မရ
တော့ဘူးလေ။ သင်္ကန်းတင် မဟုတ်ပါဘူး၊ စစ်ယူနီဖောင်းတစ်ခု ဝတ်ရင်
အယောင်ဆောင်မှုနဲ့ အဖမ်းခံရမှာပေါ့။ သူ့ဟာသူ လူသတ်မှတ်လိုက်တာ၊
လိုက်နာရတယ်လေ။ သတ်မှတ်လိုက်ရင် လိုက်နာပြီးသား ဖြစ်တယ်။ ဒါ
သမုတိသစ္စာလို့ခေါ်တယ်။

သမုတိသစ္စာဆိုတာ တစ်ချို့က ရွှေတိဂုံဘုရားကြီး အုတ်တွေနဲ့
တည်ထားတာ၊ အုတ်တွေလို့ ဒီလိုပြောတယ်။ အုတ်မှ မဟုတ်တာ၊ နာမည်

ပြောင်းသွားပြီလေ။ သမုတိသစ္စာဆိုတာ ဒီလိုဟာမျိုးကို ဆိုလိုတယ်ပေါ့။ အများက အသိအမှတ်ပြုတာ general consensus လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အများက အသိအမှတ်ပြုတဲ့အရာကို ထော်လော်ကန့်လန့်လုပ်ရင် အရှုပ် ဖြစ်မှာပေါ့။ ‘ဣန္ဒြေသွားပြီ၊ စိတ်မမှန်တော့ဘူး’လို့ ပြောရမှာပဲ။ အဲဒီတော့ အနေက ဇာ တင်သည်ဖြစ်စေ၊ မတင်သည်ဖြစ်စေ၊ ဘုရားအမှတ်နဲ့ ပူဇော်တာ ကုသိုလ် ရတယ်၊ ဘုရားဖြစ်သွားပါပြီ။

၄၉။ ။ မေးခွန်း

ဘုရားတပည့်တော် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်အနေဖြင့် ကျေးဇူး ရှိအပ်၊ ရှိခဲ့သော ဟူသော အဓိပ္ပာယ်စကားအားဖြင့် ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို ဆုံးမ ဖြေရှင်း ဟောကြားတော်မူပါဘုရား။

အဖြေ

ဒီဟာနှစ်ခုက အဓိပ္ပာယ်ဆက်စပ်မှု မရှိဘူးဖြစ်နေတယ်။ ကျေးဇူး ရှိအပ်သောဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်၊ ကျေးဇူးရှိခဲ့သောဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် မတူဘူးလေ။ ကျေးဇူးရှိအပ်သောဆိုတာ စကားလုံးမှားနေတယ်။

ကံ၊ကံ၏အကျိုးဆိုတာ ကိုယ်လုပ်တာနဲ့ ကိုယ်ရတဲ့ဟာ၊ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်က ကံပေါ့။ အဲဒီလုပ်ရပ်ရဲ့ ထွက်ပေါ်လာတဲ့အကျိုးက ကံ၏အကျိုး ပေါ့နော်။ ဒီလိုပဲ ဖြေရမှာပဲ။

၅၀။ ။ နောက်ဆုံးမေးသူက သိန်းနိုင်ဦး တဲ့။

ဆရာတော်ကြီးသည် ဘယ်ဆုပန်ပါသနည်း၊ ကျေးဇူးပြု၍ ဖြေကြား ပေးတော်မူပါတဲ့။

အဖြေ

ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ဘုရားဆုပန်ဖူးတယ်၊ အဲလောက်ပါပဲနော်။

မေးခွန်းအဆက်

ဆရာတော်၏ သာသနာပြုခြင်း ရည်ရွယ်ချက်ကား ဆုတောင်း

ရှိပါသလား?။

အဖြေ

ဆုတောင်းတာကို လိုက်တောင်းမလို့လားတော့ မသိဘူး။ ဆုတောင်းဆိုတာ လျှို့ဝှက်ချက်ပါပဲ။

အမေးအဖြေကဏ္ဍ ပြီးပါပြီ။

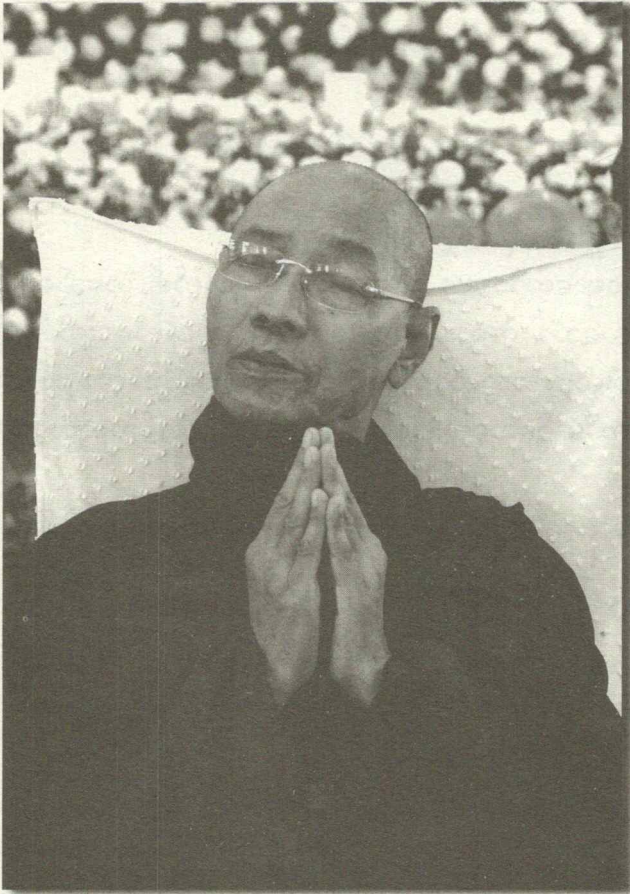
သာဓု သာဓု သာဓု။

အခမ်းနားမျိုး၏ နိဂုံးလျှောက်ကြားချက်-

ဆရာတော်ဘုရား စင်ကာပူသို့ ကြွရောက်၍ တပည့်တော်တို့အား တန်ဖိုးရှိလှသော တရား၊ ဆုံးမစကားများ၊ ကုသိုလ်များကို နာကြားခွင့် ပြုလုပ်ပေးသည့်အတွက် အားလုံးကိုယ်စား အထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်း တပည့်တော်မ ရှိသေးလေးမြတ်စွာ လျှောက်ထားအပ်သည်ဘုရား။

သက်ရှည်ကျန်းမာ စိတ်ချမ်းသာ လိုရာဆန္ဒ ပြည့်ကြပါစေ။

ဓမ္မဗျူဟာသင်တန်းသားများ၏

မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုခြင်း

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၂ ခုနှစ်၊ ကောဇာ သက္ကရာဇ် ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော်(၁၂)ရက်၊ (၂၁-၂-၂၀၀၉) ပထမနေ့၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၂-၂-၂၀၀၉) ဒုတိယနေ့များ၌ ဓမ္မဗျူဟာ သာသနာမာမကအဖွဲ့၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များဆိုင်ရာ ဓမ္မစာပေသင်တန်းကျောင်း (ကြားတောရလမ်း၊ ဗဟန်း) တွင် ပြုလုပ်အပ်သော “အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာ ဗဟုသုတနှင့် အမေးအဖြေများ” အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ် ဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ မှ ပြန်လည်ဖြေကြား ရှင်းလင်းသည်။

မေးခွန်း(၁)

ခြေတော်အစုံကို ဦးခိုက်၍ ရိုသေလေးမြတ်စွာဖြင့် လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရား။ ဘုရားတပည့်တော်တို့ ဓမ္မဗျူဟာ လူပုဂ္ဂိုလ်များဆိုင်ရာ ဓမ္မစာပေသင်တန်းကျောင်းတွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် တတိယအဆင့်၌ တက်ရောက်သင်ကြားလျက်ရှိသော သင်တန်းသူတစ်ဦးမှ

ဤမေးခွန်းကို မေးထားပါသည်ဘုရား။ ‘သံသရာမှ မကျွတ်လွတ်ခင် ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်း၌ လူဖြစ်ပါက အသိ၊ အလိမ္မာ၊ ကိုယ်ချင်းစာတရား၊ ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်ရှိပြီး သရဏဂုံတည်သော ခေါင်းဆောင်၊ မိသားစု၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေ၊ လက်အောက်ငယ်သားတို့နှင့်သာ ဆုံတွေ့နိုင်ရန် မည်သို့သော ကုသိုလ်တို့ကို ပြုကျင့်ရန် လိုအပ်ပါသနည်း အရှင်ဘုရား။’

ဖြေဆိုခြင်း

အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားဟောထားတယ်။ သင်္ခါရူပပတ္တိ သုတ်မှာ သဒ္ဓါရယ်၊ သီလရယ်၊ သုတရယ်၊ စာဂရယ်၊ ပညာရယ် ဒီအရည် အချင်းငါးမျိုး ရှိဖို့လိုတယ်။ တောင်းတဲ့ဆုတွေ ပြည့်ဖို့ရန်အတွက် ဒီအရည် အချင်းငါးမျိုး ရှိဖို့လိုတယ်။ အဲဒီသုတ္တန်အရဆိုလျှင် သဒ္ဓါရယ်၊ သီလရယ်၊ သုတရယ်၊ စာဂရယ်၊ ပညာရယ်။ အားလုံးသိပြီးဖြစ်လို့ အဓိပ္ပာယ်တော့ အကျယ်မပြောတော့ဘူးနော်။ အဲဒီအထဲမှာ ကိုယ့်ရဲ့ ဆန္ဒပြည့်ဝခြင်းရဲ့ အကြောင်းတစ်ခုက သီလတဲ့။ အတော်များများ သုတ္တန်တွေမှာ မြတ်စွာ ဘုရားက ‘ဣဇ္ဈတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝတော စေတောပဏိဓိ’တဲ့။ စိတ်ဆန္ဒ တွေဟာ ကိုယ်ကျင့်သီလနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပြည့်ဝနိုင်တယ်လို့ မြတ်စွာ ဘုရားက ဟောထားတော့ အနည်းဆုံး သီလရှိဖို့လိုတယ်ပေါ့။ ခုနက တရားတွေထဲမှာ အကျုံးဝင်ပါတယ်။ အနည်းဆုံး ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းတယ်ဆိုလျှင် သူ့ရဲ့ စိတ်ဆန္ဒတွေ ပြည့်စုံမှာပါ။ သီလမရှိဘူး ဆိုလျှင်တော့ စိတ်မချရဘူးပေါ့။ အဲဒီတော့ ဘယ်ဟာပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်ဆန္ဒရှိတယ် ဆိုတဲ့နေရာမှာ အရည်အသွေးတွေပေါ်မှာ မူတည်တာပေါ့။ သူ့မှာ အရည် အသွေးတွေရှိဖို့လိုတယ်။ အဲဒီအရည်အသွေးတွေထဲမှာ သီလကအဓိကကျလို့ သီလကိုအဓိကထားပြီး ‘ဣဇ္ဈတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝတော စေတောပဏိဓိ’ လို့ဟောတာ။ နောက်ကဆက်ပြီးအကြောင်းပြထားတဲ့ စကားလေးက ‘ဝိသုဒ္ဓတ္တာ’ တဲ့။ သူ့ရဲ့ ကာယကံ၊ ဝစီကံတွေက စင်ကြယ်နေတယ်။ သီလ ရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ကာယကံမှု စင်ကြယ်တယ်၊ ဝစီကံမှု စင်ကြယ်တယ်။

ဒါကြောင့် ကိုယ်ကျင့်သီလနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စိတ်ဆန္ဒတွေဟာ အောင်မြင်နိုင်တယ်၊ ပြည့်စုံနိုင်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားပါတယ်။ အဲဒီတော့ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာရှိပြီး ဆန္ဒရှိမယ်ဆိုလျှင် ပြည့်စုံအောင်မြင်နိုင်ပါတယ်။

မေးခွန်း(၂)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် တတိယအဆင့် သင်တန်းကို တက်ရောက်တဲ့ သင်တန်းသူ တစ်ဦးက မေးခွန်းနှစ်ခုကို မေးပါတယ်ဘုရား။ (၁) သမထဘာဝနာ အရာသည် ပါရမီမလိုဟု ကြားဖူးပါတယ်။ ဟုတ်၊ မဟုတ် သိလိုပါသည်ဘုရား။ ဝီရိယတရား၊ သဒ္ဓါတရားတို့ဖြင့် နည်းမှန် လမ်းမှန် အားထုတ်ရုံဖြင့် ဈာန်ရနိုင်၊ မရနိုင် သိလိုပါသည်ဘုရား။

ဖြေဆိုခြင်း

ပါရမီဆိုတာ မြင့်မြတ်သူတို့ရဲ့ အလုပ်ကိုခေါ်တာ၊ ကောင်းတဲ့အလုပ်တွေကို ဆက်တိုက်ဆက်တိုက် လုပ်ရမယ်။ မေးခွန်းရှင် ဆိုလိုတာက အတိတ်က ပါရမီတို့ ဘာတို့ ရည်ညွှန်းတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဘယ်အရာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ‘ပုဗ္ဗပယောဂ’လို့ ခေါ်တာရှိတယ်။ လုပ်ခဲ့ဖူးလျှင် လွယ်တယ်၊ မလုပ်ဖူးလျှင် ခက်တယ်ပေါ့။ ပါရမီဆိုတဲ့နေရာမှာ အဓိက ဘာရှိဖို့လိုသလဲဆိုလျှင် သမထကျင့်စဉ်တစ်ခု အောင်မြင်ဖို့အတွက် တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နေဖို့တော့ လိုတယ်။ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေဆိုတာ ကုသိုလ်ထူးတွေ ရှိရတယ်။ ဉာဏသမ္ပယုတ် ကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးကမှ မဟာဝိပါက်၊ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဖြစ်နိုင်တယ်။ သူနေခဲ့တဲ့ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟဆိုတဲ့ ပညာပါတဲ့ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်ရမယ်။ အမောဟပါရမယ်။ အခြေခံ (Source) ကောင်းရမယ်။ အခုခေတ်စကားနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုလျှင်တော့ ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေး IQ မြင့်ရမယ်ပေါ့။ အဲဒါမှ မပါလျှင်တော့ မရဘူး။ ဒီဘဝနဲ့ပဲ တွက်ပေါ့။ ပဋိသန္ဓေစိတ်က ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်နေတယ်။

အဟိတ်ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်နေတယ်ဆိုလျှင် မပေါက်ရောက်နိုင်ဘူး။ သို့သော် အလဟဿဖြစ်သလားဆိုတော့ မဖြစ်ဘူး။ သူကြိုးစားသလောက်တော့ ရောက်သွားမယ်။ သို့သော် ထိပ်တန်း အဆင့်အထိ မရောက်နိုင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုလျှင် သူ IQ က နိမ့်နေတယ်ပေါ့။ နိမ့်နေလျှင် မရဘူး။ အဲဒါကိုပဲ ပါရမီကံထူးလို့ ပြောလို့ရတာပေါ့။ ပါရမီဆိုတာ ကိုယ့်မှာ အခြေခံ ကောင်းရှိဖို့လိုတယ်။ အတိတ်က ကုသိုလ်ကောင်း ရှိခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့် ဒီဘဝမှာ ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ကိုယ့်ရဲ့ မူရင်းစိတ်လေးက အသိဉာဏ်ပါတယ်ပေါ့။ အဲဒီအသိဉာဏ်ပါမှ ထက်မြက်တယ်။ မြန်မာစကားလိုပေါ့။ ‘နဂိုရှိမှ နဂိုင်း ထွက်တယ်’ ပေါ့။

မျိုးစေ့ကိုက မကောင်းဘူး၊ မအောင်မြင်ဘူးဆိုလျှင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ထိပ်တန်းကို ဘယ်လိုမှမရောက်နိုင်ဘူး။ မရောက်နိုင်လို့ အားငယ်စရာလား ဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကြည့်လေ။ တစ်ခုပြောပြမယ်။ ဖားနတ်သားအကြောင်း။ အားလုံးလည်း ကြားဖူးကြလိမ့်မယ်။ ဖားလေးတစ်ကောင်က သူရဲသန္ဓေစိတ်က အဟိတ်ပဋိသန္ဓေလို့ခေါ်တယ်။ သန္ဓေစိတ်က ညံ့နေသည့်အတွက်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားတရား နာရပေမယ့် သူက တစ်မက်တစ်ဖိုလ်ဆိုတဲ့အဆင့်ကို မရောက်ဘူး။ သို့သော် အဲဒီကုသိုလ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဒုတိယဘဝမှာ နတ်သားဖြစ်သွားတယ်။ နတ်သားဖြစ်သွားတဲ့အခါ သူရဲ့ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟာ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဘုရားရဲ့တရား နာလိုက် တာ သောတာပန် ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီလိုပေါ့။

သမထကျင့်စဉ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ပဲဖြစ်ဖြစ် အခြေအနေကောင်း ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း အားထုတ်လျှင် ပေါက်ရောက်နိုင်တယ်။ ပျင်းလို့ တော့ မရဘူး။ လူတွေဟာ အခြေခံကောင်းပြီးတော့ ပျင်းလို့ မအောင်မြင်တာ များပါတယ်။ ဇွဲမရှိလို့၊ စိတ်ဆန္ဒမရှိလို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန်မလုပ်ဘူး။ လုပ်သင့် သလောက် မကြိုးစားဘူးဆိုလျှင်လည်း အောင်မြင်ပေါက်ရောက်မှုမဖြစ်နိုင်ဘူး။

သူ့အတိုင်းအတာတစ်ခုရောက်မှ အကျိုးဆိုတာ ဖြစ်လာတာ။ ဘာနဲ့ ဥပမာတူတုန်းဆိုလျှင် မီးပွတ်တဲ့ ယောက်ျားလိုပေါ့။ ရှေးတုန်းက မီးရဖို့အတွက် အမာခံသစ်သားချောင်း နှစ်ချောင်းကို ပွတ်ရတယ်။ ပွတ်တဲ့အခါ ပူလာတော့မှ မီးရလာတယ်။ မီးစွဲလောင်အောင် ပွတ်ရတယ်။ အဲဒီမှာ ပူလာခါနီးမှာ ခဏနားလိုက်ဦးမယ်ဆိုပြီး ချထားလိုက်လျှင် ပြန်အေးသွားတယ်။ မရနိုင်ဘူး။ ဒီလိုပဲ တရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ ရခါနီး ပြန်ပြန်လျော့ထားလိုက်ရင် အသစ်အသစ်ပဲ ပြန်ပြန်ဖြစ်သွားတယ်။ ဇွဲကောင်းဖို့တော့လိုတာပေါ့။ အဲဒီတော့ နံပါတ်တစ်က အခြေအနေကောင်း (သို့မဟုတ်) ပါရမီရှိတယ်လို့ ပြောရမှာ ပေါ့။ ပါရမီကုသိုလ်ကြောင့် တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နေခဲ့တာကိုပြောတာ။ ဒါကို ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိ လို့ခေါ်တယ်။ ဥပနိဿယဆိုတာ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နေခဲ့တာ။ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနေခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း မဂ်ဖိုလ်ရသလားဆိုတော့ မရဘူး။ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းတရားတွေ အများကြီးလိုသေးတယ်။ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေနေခဲ့တာက internal cause (internal source)။ ဒါက အရေးကြီးတယ်။ အဲဒီ အတွင်း အကြောင်းခံ (internal source) က ပြင်ပအခြေအနေ (external condition) နဲ့ ပေါင်းဖို့လိုတယ်။ external condition ဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ ‘သပ္ပုရိသုပနိဿယ၊ သဒ္ဓမ္မဿဝန’ နည်းပြတဲ့ဆရာ ရှိရမယ်။ နည်းပြတဲ့ဆရာရဲ့စနစ်ကို နာယူရမယ်။ ဒီနှစ်ခု ပေါင်းမှရတယ်။ တစ်ခုတည်းနဲ့ မရဘူး။ ဘယ်အရာပဲဖြစ်ဖြစ် ပေါင်းမှ energy ဆိုတာ ဖြစ်တာ။ Energy ဆိုတာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ပေါင်းရတယ်။ ဒါကြောင့် အတွင်းအကြောင်း၊ အပြင်အကြောင်း နှစ်ခုပေါင်းလိုက်ရတယ်။ ပေါင်းလိုက် တဲ့ အခါကျတော့မှ အကျိုးတရားဆိုတာ ထွက်ပေါ်လာတယ်။

တစ်ချို့က တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နေခဲ့သော်လည်းပဲ မိတ်ဆွေကောင်းကို မဆည်းကပ်ဘူး။ မိတ်ဆွေဆိုးကို ဆည်းကပ်ခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့် အခြေ အနေ ပျက်ပြားသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း အများကြီးပဲလေ။ ဆိုပါစို့။ အဇာတသတ်ဘုရင်ကြီးဟာ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နေလာတာပဲ။ သူ့ရဲ့သန္ဓေစိတ်

ဟာ တိတိတ်ပဋိသန္ဓေပဲ။ တရားနာရလျှင် သူ သောတာပန်ဖြစ်နိုင်တဲ့ အခြေအနေရှိတယ်။ IQ မြင့်တယ်ပေါ့။ သို့သော် ဒေဝဒတ်နဲ့ပေါင်းပြီး ဖခင်ဖြစ်တဲ့ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်လိုက်တယ်။ ပိတုယာတကကံကို ကျူးလွန်လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီအခြေအနေကောင်းကြီးက ပျက်စီးသွားတယ်။ အခြေအနေကောင်းကြီး ပျက်ဆီးခံလိုက်ရတယ်။ ဒါကြောင့် သာမညဖလသုတ် နာတဲ့အခါမှာ သူ သောတာပန် မဖြစ်တော့ဘူး။ မဖြစ်ရုံတင်မကဘူး၊ သူဟာ သေတဲ့အခါ ပိတုယာတကကံကြောင့် ငရဲကျသွားတယ်။ သို့သော် သက်သာမှုတော့ ရသွားတယ်။ အဝီစိငရဲမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာခံရမယ့်အစား လောဟကုဋ္ဌိငရဲမှာ နှစ်ပေါင်း ၆-သောင်းခံရတယ်။ သက်သာမှုလေးတော့ ရသွားတယ်။ ဒီလိုရှိတယ်ပေါ့။

အဲဒီတော့ ပါရမီရှိသော်ငြားလည်း အကြောင်းနှစ်ခုကြောင့် ကိုယ့်ရဲ့ပါရမီ အခြေအနေကောင်းတွေ ပျက်စီးသွားနိုင်တယ်တဲ့။ ဒီအကြောင်းနှစ်မျိုးကို မှတ်ထားရမယ်။ နံပါတ်တစ်က ပါပမိတ္တ။ ပါပမိတ္တဆိုတဲ့အထဲမှာ နည်းမှားလမ်းမှား ပေးတဲ့သူဟာလည်း ပါပမိတ္တပဲ။ မမှန်ကန်တဲ့ နည်းတွေပေးလျှင် ပါပမိတ္တဖြစ်မှာပဲ။ ဥပမာအားဖြင့် သမထကျင့်စဉ်တစ်ရပ်ကို မှန်ကန်တဲ့ နည်းလမ်းအတိုင်းမပေးဘဲ မှားမှားယွင်းယွင်း ပေးလျှင်လည်း အောင်မြင်မှာ မဟုတ်ဘူးလေ။ အဲဒီတော့ ပါပမိတ္တဆိုတာ မကောင်းတဲ့မိတ်ဆွေနဲ့ ပေါင်းသင်းမှု။ ပေါင်းသင်းတယ်ဆိုတာ ဆရာတင်တာကို ပြောတာနော်။ ပါပမိတ္တနဲ့ ပေါင်းမိလို့ မကောင်းတာတွေ လုပ်မိသွားလျှင်လည်း ကိုယ့်ရဲ့အခြေအနေကောင်းဟာ ပျက်စီးသွားတယ်။

နောက်တစ်ခုကဘာလဲဆိုတော့ ကိရိယာပရိဟာနိ တဲ့၊ ကိရိယာပရိဟာနိ ဆိုတာ ကိုယ်လုပ်ရမယ့်အလုပ် လုပ်ဆောင်မှုမရှိတာ၊ လုပ်ဆောင်မှု လစ်ဟင်းတာ။ ဒါက ကိုယ့်ဘက်နဲ့ဆိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ internal ပေါ့။ ပါပမိတ္တဆိုတာ external condition။ ကိရိယာပရိဟာနိဆိုတာ internal condition ပဲ။

internal condition ချို့ယွင်းတယ်ဆိုတာ failure of action, failure of practice။ လုပ်ရမယ့်ဟာတွေမလုပ်တာ။ တချို့ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိကောင်း ရှိမယ်။ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီး ရှိနိုင်တယ်။ သို့သော် လုပ်ရမယ့် အတိုင်းအတာတစ်ခု ပြည့်စုံအောင် မလုပ်သည့်အတွက်ကြောင့် မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား မရတာရှိတယ်။

အဲဒီတော့ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်ပြောမယ်ဆိုရင် လုပ်နေတာက ကိုယ့် တာဝန်ပဲ။ ကြိုးစားဖို့က အဓိကပဲ။ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ ခုနက ပါပမိတ္တနဲ့ပေါင်းမိလို့ ကိုယ့်အခြေအနေကောင်းတွေ ပျက်စီးသွားတာမျိုးလည်း မဖြစ်အောင်နေဖို့ လိုတယ်ပေါ့။

အဲဒီ ကိရိယာပရိဟာနိဆိုတဲ့နေရာမှာ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ဆရာရဲ့ ချို့ယွင်းချက်၊ တပည့်ရဲ့ ချို့ယွင်းချက် နှစ်မျိုးယူလို့ရတယ်။ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ ပတ်သက်လာလျှင် ဆရာဘက်က ချို့ယွင်းချက်မဟုတ်ဘူး၊ တပည့်ဘက်က ချို့ယွင်းချက်ပဲဖြစ်တယ်။ ဒီပြင် နေရာကျတော့ ဆရာဘက်ကလည်း ချို့ယွင်းချက် ရှိနိုင်တယ်။ တပည့်ဘက်ကလည်း ချို့ယွင်းချက်ရှိနိုင်တယ်။

မေးခွန်း(၃)

“ဝိပဿနာ ဘာဝနာအရာမှာ ပါရမီပြည့်မှ မဂ်ဖိုလ်ရသည်ဟု ကြားဖူး ပါသည်ဘုရား။ မိမိကိုယ်ကို ပါရမီပြည့်ပြီဟု မည်ကဲ့သို့ သိနိုင်၊ မသိနိုင် သိလိုပါသည်ဘုရား။”

ဖြေဆိုခြင်း

ပါရမီမှာ သာမိုမီတာ မရှိဘူးနဲ့ တူပါတယ်။ (ရယ်သံများ) သွေးချိန်တဲ့ ကိရိယာလိုမျိုး ရှိမယ်မထင်ဘူးနော်။ အဲဒီဘက်က မစဉ်းစားဘဲနဲ့ ကိုယ် ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာကို စဉ်းစားပြီး လုပ်ကိုင်နေခြင်းဟာ မှန်ကန်တယ်လို့

ထင်ပါတယ်။ အတိုင်းအတာတစ်ခုကို ကြည့်မနေဘဲနဲ့ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ စိတ်ဘယ်လောက် ဖြူစင်နေပြီလဲ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား ဘယ်လောက် ကောင်းနေပြီလဲ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းလျှင် စိတ်ဘယ်လောက် ဖြူစင်နေပြီလဲဆိုတာ အရေးကြီးတယ်။

မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတာ။ စိတ္တာနုပဿနာတဲ့။ ကိုယ်စိတ်ကလေးကို အမြဲတမ်း ရှုနေတာ။ contemplation of consciousness, contemplation of mind ငါ့စိတ်မှာ ရာဂတွေ ဖြစ်နေသလား၊ ဒေါသတွေ ဖြစ်နေသလား သိပြီးတော့ ရာဂဖြစ်လျှင် မဖြစ်အောင်ကြိုးစားဖို့၊ ဒေါသဖြစ်လျှင် မဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖို့၊ ဒါက အဓိကကျပါတယ်။

ပါရမီပြည့်မပြည့်တွေးနေတဲ့ သံသယတွေနဲ့ဆို အလုပ်မဖြစ်ဘူး။ အဲဒီဘက်ကို စဉ်းစားဖို့ မလိုလောက်ပါဘူး။ စဉ်းစားနေမယ်ဆိုရင် အလုပ်လစ်ဟင်းပြီး ကိုယ်လုပ်ရမယ့်အလုပ်ကို မလုပ်ဘဲ အချိန်ဖြုန်းတာနဲ့ အတူတူပဲ။ ပါရမီရှိလား၊ မရှိဘူးလား။ ငါ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ရမှာလား၊ မရဘူးလား။ စဉ်းစားစရာမလိုဘူး။ လမ်းကြောင်းရှိလျှင် လျှောက်ဖို့ပဲ။ ကြည့်လေ။ ဟို မရမ်းကုန်းကနေပြီးတော့ ရွှေတိဂုံဘုရား သွားတဲ့လမ်း သိနေလျှင် လျှောက်သာလာခဲ့။ ကားမတွေ့လည်း လျှောက်သာလာခဲ့။ အချိန်တန်ရင် ရောက်လာမှာပဲ။ နှစ်နာရီလျှောက်ရမယ်ဆိုရင် နှစ်နာရီနဲ့ ရောက်လာမှာပဲလေ။ ပြန်လှည့်တော့ မသွားနဲ့ပေါ့။ ပြန်လှည့်သွားရင်၊ ရပ်နေရင် မရောက်ဘူးပေါ့။ အဲဒီလိုပဲ။ ပါရမီပြည့်လား၊ မပြည့်လား မစဉ်းစားနဲ့၊ ကျင့်စရာရှိတာသာ ကျင့်ပေတော့။ အဲဒီလိုကျင့်လျှင် ပါရမီဆိုတာ ပြည့်လာမှာပဲ။

မေးခွန်း(၄)

အမြန်ဆုံးပါရမီပြည့်ရန် မည်ကဲ့သို့ ကျင့်ကြံနေထိုင် ရပါမည်နည်း။

ဖြေဆိုခြင်း

အဲဒါလည်း ခုနကလိုပဲ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ရမှာပေါ့။ ဥပမာ ဆိုပါစို့။ ဘယ်ပါရမီ ဖြည့်ချင်တာလဲပေါ့။ ဒါနပါရမီ ဖြည့်ချင်တာဆိုလျှင် မပြတ်လှ။ လှူတဲ့အလေ့အကျင့်လေး လုပ်ထား။ လှူတယ်ဆိုတာ အများကြီး လှူမှ လှူတာမဟုတ်ဘူး။ မနက်မိုးလင်းကတည်းက စပြီးတော့ ပန်းလေးတွေ ကောက်ပြီး ဘုရားတင်မယ်။ ရေချမ်းလှူမယ်။ ဆီမီးကပ်မယ်။ လမ်းသွား လမ်းလာတွေကို ကိုယ်စားမယ့်ထဲက ပေးမယ်။ သံဃာတွေကို ဆွမ်းလောင်း မယ်။ ဒါနဘက်ကို စိတ်ညွတ်ပြီး လုပ်နေရမယ်။ ဒါဆိုလျှင်တော့ ဒါနပါရမီ ပြည့်လာမယ်။ ဒါနပါရမီပြည့်တာနဲ့ သီလပါရမီက ပြည့်မှာမဟုတ်သေးဘူး။ သီလဘက်ဖြည့်ဦး။ သီလပါရမီပြည့်ရုံနဲ့ ခန္တီပါရမီတို့ ပြည့်ဦးမှာ မဟုတ်သေးဘူး။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားအလောင်း ဖြည့်သလို ပါရမီ(၁၀)ပါးကို အဆင့် သုံးဆင့်ထားပြီး ဖြည့်ဖို့လိုတာပေါ့။

ဒါနပါရမီဆိုလျှင် ပထမဆင့် ကိုယ့်ရဲ့ပြင်ပ ပစ္စည်းတွေကိုလှူတာ ဒါနပါရမီ။ ကိုယ်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်မှာရှိတဲ့ သွေးသားကိုလှူတာက ဒါနဥပပါရမီ၊ ကိုယ့်ရဲ့အသက် လှူနိုင်ရင် ဒါနပရမတ္ထပါရမီ။ အဲဒီလို အဆင့် သုံးဆင့်ခွဲပြီး ဖြည့်မယ်ဆိုလျှင်တော့ ပြည့်သွားမှာပေါ့။ အဲဒီလိုပဲ ဖြည့်ရမှာပါ။ ခန္တီပါရမီလည်း ဖြည့်ရမှာပဲ။ ဥပေက္ခာပါရမီလည်း ဖြည့်ရမှာပဲ။ နေက္ခမ္မပါရမီလည်း ဖြည့်ရမှာပဲ။ ပါရမီဆိုတာ မြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ လုပ်ငန်းပဲ။

မေးခွန်း(၅)

သမထဘာဝနာပွားပြီးမှ ဝိပဿနာဘာဝနာကူးသော အားထုတ်နည်း နှင့် ဝိပဿနာ ဘာဝနာ သက်သက်သာ အားထုတ်နည်းတို့၏ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်များကို သိလိုပါသည်ဘုရား။

ပြေဆိုခြင်း

သမထကျင့်စဉ်တစ်ခုကိုကျင့်ပြီး ဝိပဿနာကူးလျှင် ပိုပြီးတော့ လျှင်မြန်သက်သာ လွယ်ကူနိုင်တယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သမထကျင့်စဉ်တစ်ခုအရ သမာဓိစွမ်းအားတွေ တက်လာရင် 'သမာဟိတောယထာဘူတံ ဇာနာတိ'၊ သမာဓိက ယထာဘူတဉာဏ်ကို ဖြစ်စေတာပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက် သာသနာရှေ့ပိုင်း ရဟန်းတော်တွေ တော်တော်များများက သမထကျင့်စဉ် ပေါက်ရောက်ပြီးမှ ဝိပဿနာကူးကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သမထကျင့်ပြီးတဲ့အခါကျတော့မှ ဝိပဿနာဘက်ကူးတာ ပိုပြီးတော့ လွယ်ကူတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဝိပဿနာသက်သက် သွားရင် သမာဓိထူထောင်ရတာ ခက်တယ်။ ဝိပဿနာ ဆိုတာက သွေ့ခြောက်တယ်။ သမထလိုမဟုတ်ဘူး။ သမထဆိုတာ စိတ်ကို အာရုံတစ်ခုထဲမှာ ငြိမ်နေအောင်ထားတာ။ စိတ်ငြိမ်ရင် အသိဉာဏ်က လည်း ပိုပြီးတော့ စွမ်းဆောင်နိုင်လာတယ်။ ဝိပဿနာကျတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ သဘာဝတရားတွေကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီး နေရသည့်အတွက် ကြောင့် သဘာဝတရားတွေထဲမှာ စိတ်ပျက်စရာတွေ မြင်မယ်၊ အနိစ္စ မြင်မယ်၊ ဒုက္ခ မြင်မယ်၊ ကိုယ် မပိုင်တာတွေ၊ မစိုးပိုင်တာတွေ မြင်မယ်။ မြင်လာတဲ့အခါ စိတ်ဓာတ်တွေ ခြောက်ခြားတယ်။ နောက် သင်္ခါရတရားကို ကြောက်စရာကြီးလို့ မြင်လာတယ်၊ ငြီးငွေ့စရာကြီးလို့ မြင်လာတယ်။ ဝိပဿနာကတော့ အဲဒီလို ခြောက်ခြားစရာတွေနဲ့ သွားတာပေါ့။ စိတ်ပျက်စရာတွေ၊ ငြီးငွေ့စရာတွေနဲ့ ဝိပဿနာကသွားတယ်။ သမထကသွားရင်တော့ အဲဒီအဆင့်တွေကို လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ ကျော်လွှားပြီး သဘာဝတရားတွေကို ရှင်းခနဲ ရှင်းခနဲ သိသွားနိုင်တာပေါ့။

နောက်ဆုံးကျလျှင်တော့ ဝိပဿနာ သမာဓိကလည်းပဲ အဆင့်မြင့်သွားရင် သမထသမာဓိလို့ စွမ်းဆောင်သွားပါတယ်။ အဆက်မပြတ် မှတ်နိုင်သွားပြီ

ဆိုလျှင် ဝိပဿနာသမာဓိကလည်း သမထသမာဓိလို အားကောင်းတာပဲ။ သို့သော် သမထအားထုတ်တဲ့အခါ ချမ်းသာသူ့ကို အခြေခံပြီးတော့ အားထုတ်တာ ဖြစ်တယ်။ ဝိပဿနာသက်သက် အားထုတ်တာကျတော့ ဒုက္ခသက်သက်၊ ခြောက်ခြောက်သွေ့သွေ့ဘက်က သွားတာဖြစ်တယ်ပေါ့။ အဲဒါကတော့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဆန္ဒအရပေါ့။ ကိုယ်ကြိုက်တဲ့လမ်းကနေ ရွေးပြီးတော့ လျှောက်ရမှာပေါ့။ ကုန်းကြောင်း လျှောက်ချင်တာလား၊ ကားစီးချင်တာလား၊ တစ်ခုခုပေါ့နော်။

အဲဒီတော့ ဘယ်လမ်းကသွားသွား သင်္ခါရတရားတွေရဲ့ မမြဲတဲ့ သဘောတွေကို ဆင်ခြင်ပြီး လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ ကိလေသာ တရားတွေ ကုန်ဖို့ကသာ အဓိကကျတယ်ပေါ့။

နောက် သတိထားစရာ အချက်လေးတစ်ခုက သမထသမာဓိနဲ့ ဝိပဿနာ သမာဓိ အာရုံချင်းမတူဘူး ဆိုတာပဲဖြစ်တယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ သီရိလင်္ကာ နေတုန်းက ကိုရီးယားဘုန်းကြီးတစ်ပါးက မေးဖူးတယ်။ သူမေးတဲ့ မေးခွန်း ကတော့ ‘သမာဓိတော ယထာဘူတံ ဇာနာတိ’ လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတယ်တဲ့။ သမာဓိရှိမှ ယထာဘူတဉာဏ်ရနိုင်တယ်၊ တစ်ချို့က သမာဓိ မထူထောင်ဘဲ ဝိပဿနာသက်သက် လုပ်ရင် အောင်မြင်တယ်လို့လည်း ပြောကြတယ်ပေါ့။ သမာဓိမပါဘဲနဲ့ ဝိပဿနာဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သူမယုံကြည် ဘူး လို့ ပြောတယ်။

အဲဒီမှာ သမာဓိဆိုတဲ့အဆင့်က ဘယ်အထိတောင် ပြောရမှာတုန်းဆိုရင် သမာဓိဆိုတဲ့ အဆင့်သည် အပ္ပနာဈာန်ထိအောင် သွားတာလား (သို့မဟုတ်) ဥပစာရထိအောင် သွားတာလား။ သမာဓိက နှစ်မျိုးရှိတယ်။ သမထကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ပြီး ဥပစာရသမာဓိ အဆင့်ကနေ ဝိပဿနာ ကူးတာရှိတယ်။ သို့မဟုတ် အပ္ပနာဆိုတဲ့ ဈာန်ရပြီးတဲ့နောက်မှ ဝိပဿနာကူးတာ ရှိတယ်။ အဲဒီနှစ်ခု စလုံးဟာ သမာဓိ ထူထောင်ပြီးတော့မှ ဝိပဿနာကူးတာ။

အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲနဲ့ ဝိပဿနာအာရုံ တစ်ခုကို တိုက်ရိုက်ရှုမှတ်တာ။ သင်္ခါရ အာရုံတွေကစပြီး ရှုမှတ်တာ။ သမထကျင့်စဉ်တွေကိုမကျင့်ဘဲ ကျင့်တာမျိုးလည်း ရှိတယ်။

အဲဒီမှာ သမထသမာဓိရဲ့ အာရုံက ပညတ်၊ ဝိပဿနာသမာဓိရဲ့ အာရုံက ပရမတ်။ အဲဒီလို မတူတာကို သတိထားဖို့လိုတယ်။ ဆိုပါစို့။ သမထမှာရှိတဲ့ သမာဓိတရားက ပညတ်ကို အာရုံပြုတာ။ ပညတ်ပေါ်မှာ စိတ်ကိုငြိမ်အောင် လုပ်တာ။ ဝိပဿနာသမာဓိဆိုတာကျတော့ ပညတ်ပေါ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ပရမတ္ထတရားပေါ်မှာ- ပရမတ္ထတရားဆိုတာ အစဉ်ရွှေ့လျားနေတဲ့၊ ဖြစ်ပြီး ပျက်နေတဲ့ သဘောတရားတွေ၊ အဲဒီဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သဘောတရားတွေပေါ်မှာ စိတ်ကို ထားတယ်ဆိုတာ အာရုံကသာ ဖြစ်ပျက်နေမှာ မဟုတ်ဘူး။ စိတ်က လည်း ဖြစ်ပျက်နေတာ။ နှစ်ခုစလုံးဟာ ရွှေ့လျားနေတယ်ဆိုတာကို သိရ တယ်။ အဲဒါက ဝိပဿနာသမာဓိ။

ဝိပဿနာ သမာဓိမှာ အသိဉာဏ်က ဦးဆောင်သွားတယ်။ သမထ သမာဓိကျတော့ ပညတ်ပေါ်မှာပဲ တည်ငြိမ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာ သမာဓိက momentary ပဲ။ တစ်ခဏလေး တစ်ခဏလေး တန့်ပြီး ရွှေ့နေတာ။ သမထသမာဓိကျတော့ ငြိမ်နေအောင် လုပ်ထားတာ။ အာရုံပေါ်မှာ remain လုပ်ထားတယ်။

ဥပမာဆိုပါတော့- အဖြူရောင်ကသိုဏ်းကို ရှုတယ်ဆိုလျှင် အဖြူရောင် ပေါ်မှာ စိတ်ကငြိမ်နေတယ်။ ဒီပြင် ဘာမျှ မစဉ်းစားဘူး။ ဝိပဿနာကျတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ဖြစ်ပြီးပျက်သွားတဲ့ သဘာဝတရားတွေကို ရှုနေတာ။ အဲဒီပေါ်မှာရှိတဲ့ သမာဓိက ပညတ်အာရုံ မဟုတ်ဘဲ ပရမတ်အာရုံဖြစ်သွားပြီ။ အဲဒီတော့ သမာဓိချင်း မတူဘူးလို့ ရှင်းပြရတယ်။

‘သမာတိတော ယထာဘူတံ ဇာနာတိ’ ဆိုတာ ဝိပဿနာသမာဓိကို

ယူရတယ်။ ဝိပဿနာသမာဓိသည် ယထာဘူတဉာဏ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တယ်။
တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူဘူး။

မေးခွန်း(၆)

နောက်မေးခွန်းတစ်ခုက သင်ကြားရေးမေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။
မေးတဲ့သူကတော့ တပည့်တော်တို့ဆီမှာ အဘိဓမ္မာသင်တန်းတွေလည်း
ပို့ချပြီးတော့ ယဉ်ကျေးမှု သင်တန်းတွေမှာ ကလေးများကို သင်ကြားတဲ့အခါ
သူ အခက်အခဲရှိတာလေးတွေကို နေပြည်တော်ကနေ ဖုန်းဆက်ပြီး မေးခြင်း
ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

“မောဟကို လူပြိန်း၊ ဘာသာခြား ပုဂ္ဂိုလ်များ အပါအဝင် ကလေးများအထိ
နားလည်အောင် မည်ကဲ့သို့ ပြောပြရပါမည်နည်း”

ဖြေဆိုခြင်း

မောဟဆိုတာ လုပ်သင့်တာကို မလုပ်သင့်ဘူးလို့ ထင်နေတာ။ မလုပ်သင့်
တာကို လုပ်သင့်တယ်လို့ ထင်နေတာ။ ဒါမောဟ။ မောဟဆိုတာ မသိတာ
သက်သက် မဟုတ်ဘူး၊ သိတော့သိတယ်။ တလွဲသိနေ တဲ့ အသိမျိုး။ အဲဒါကိုပဲ
တွေဝေတယ်လို့ပြောတာ။ အမှန်မသိဘူးဆိုတာ လုပ်သင့်တာကျတော့
မလုပ်သင့် ဘူးလို့ထင်တယ်။ မလုပ်သင့်တာကျတော့ လုပ်သင့်တယ်လို့
ထင်တယ်။ အဲဒီလို တလွဲထင်နေတာဟာ မောဟပဲ။

‘ဓမ္မာနံ ယထာဘူတသဘာဝ ပဋိဝေလေက္ခဏာ’ သဘာဝတရားတွေရဲ့
အရှိအတိုင်း၊ အမှန်အတိုင်း သိတာကို ပညာလို့ ပြောတယ်။

အဲဒီတော့ အရှိအတိုင်း၊ အမှန်အတိုင်း မသိဘဲနဲ့ တလွဲသိနေလို့ရှိလျှင်
ဒါ မောဟပဲ။ သဘာဝတရား ရှိနေတာက တစ်ခြား၊ သူသိနေတာတစ်ခြား။
ဒီလို လွဲမှားနေတဲ့ အသိမျိုးတွေကို မောဟလို့ခေါ်တယ်။

မောဟသမားက သူက ဘာလုပ်လိုက်လုပ်လိုက် တလွဲဖြစ်ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ မောဟ ရှိနေတယ်ဆိုလျှင် ကိုယ်က ဒါထင်လို့လုပ်လိုက်တယ်။ ဖြစ်လာတာက တခြားဖြစ်လာတယ်ပေါ့။ ဒီတော့ လုပ်သင့်တာနဲ့ မလုပ်သင့်တာကို မှန်မှန်ကန်ကန် မသိဘူး။ မသိသည့်အတွက်ကြောင့် မလုပ်သင့်တာကို လုပ်မိတယ်။ လုပ်သင့်တာကို မလုပ်မိဘူးဆိုတဲ့ မှားမှားယွင်းယွင်းတွေ ဖြစ်စေတတ်တဲ့ တရားကို မောဟလို့ ခေါ်ပါတယ်။

မေးခွန်း(၇)

အဘိဓမ္မာသုံးဆင့်လုံးနဲ့ အဘိဓမ္မာဂုဏ်ထူးဆောင် သုံးဆင့်လုံး တက်ရောက်ပြီးတဲ့ သင်တန်းသူတစ်ဦးက မေးတာ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။ ကျင့်စဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာမေးခွန်း အလျင်ဆုံး မေးပါတယ်ဘုရား။

“ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာများ၌ တရားရှုမှတ်လျှင် ပစ္စုပ္ပန်တည့်အောင် ရှုမှတ်ရမည်”ဟူသောနည်းနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း အဒ္ဓါသမ္ပသနနည်းတွင် “အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်ကာလအားဖြင့် ခွဲခြားသုံးသပ် ပွားများရမည်” ဟူသောနည်းကို မည်ကဲ့သို့ နားလည်ရပါမည်နည်း”

ဖြေဆိုခြင်း

ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့် ဆိုတဲ့စကားကို ပြောလေ့ရှိကြတယ်ပေါ့။ အဲဒီ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တယ်ဆိုတဲ့ စကားသည် အတိတ်ကို မရှုရဘူး။ အနာဂတ်ကို မရှုရဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို မယူရပါဘူး။ အားလုံးဟာ ပစ္စုပ္ပန် တည့်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားက ဖြစ်လာလို့ရှိရင် ဖြစ်လာတဲ့အခိုက်မှာ သိဖို့က ပိုပြီးတော့ အရေးကြီးတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ ဝိပဿနာရှုတဲ့အခါမှာ ‘ပစ္စုပ္ပန္နံ ယော ဓမ္မံ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ’ လို့ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်မှာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတယ်။

ပစ္စုပ္ပန်အခိုက် ရှုရမယ်ဆိုတဲ့နေရာ ပစ္စုပ္ပန်ကို ခွဲခြားသိဖို့ လိုသေးတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ဟာ ခဏပစ္စုပ္ပန် ရှိတယ်။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန် ရှိတယ်။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် ရှိတယ်။ ခဏပစ္စုပ္ပန် ဆိုတာက ဖြစ်နေခိုက်လေးကိုပြောတာ။ အဲဒီဖြစ်နေခိုက်လေးမှာ နာမ်ကိုရှုလို့မရဘူး။ စိတ်က နှစ်ခုမဖြစ်ဘူး။ စိတ်ကို ဒီလိုမှတ်ရမယ်။ ဖြစ်တဲ့စိတ်၊ အရှုခံစိတ် ဆိုပါတော့။ စိတ်ကို စိတ်နဲ့ရှုတယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ အရှုခံစိတ်လေးက တစ်ခု၊ ရှုတဲ့စိတ်ကတစ်ခု။ အရှုခံစိတ်လေးဖြစ်နေတဲ့အခိုက်မှာ ရှုတဲ့စိတ် မပေါ်နိုင်သေးဘူး။ အဲတော့ အရှုခံစိတ်လေး ပျက်သွားတဲ့အချိန်မှာမှ ရှုတဲ့စိတ်က ပေါ်လို့ရတယ်။ စိတ်က ဖြစ်စဉ် (mental process)နဲ့ သွားနေတာ။ နှစ်ခုပြိုင်တူဖြစ်လို့ မရဘူး။ နှစ်ခုပြိုင်တူဖြစ်လို့ မရသည့်အတွက်ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့် ရှုတယ်ဆိုတာ ခဏပစ္စုပ္ပန်ကို ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ နာမ်နဲ့ ပတ်သက်လာရင် သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ကိုပြောတာ။

ဖြစ်စဉ်လေးတစ်ခု။ ဥပမာ မျက်စိကနေ အဆင်းကို မြင်ပြီးတော့ ထိုအဆင်းပေါ်မှာ တွေးနေတဲ့ အချိန်ပိုင်းဟာ ပစ္စုပ္ပန်ပဲ။ အသံလေးကြားပြီးတော့ စဉ်းစားနေတဲ့အချိန်ဟာ ပစ္စုပ္ပန်ပဲ။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်လို့ ခေါ်တယ်။ ဖြစ်နေဆဲလေးတစ်ခုဟာ ပစ္စုပ္ပန်တစ်ခု။ အခု ဒီမှာ (၈)နာရီကနေ (၉)နာရီအထိ သင်တန်းပို့ချတယ်။ ဒီတစ်နာရီလုံးဟာ ပစ္စုပ္ပန်ပဲ။ အချိန်ကာလတစ်ခု၊ အတိုင်းအတာတစ်ခုကို ပစ္စုပ္ပန်လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ပစ္စုပ္ပန်ကိုလည်းရှုလို့ရတယ်။

ပြီးဆုံးသွားတာက အတိတ် ဖြစ်သွားပြီ။ အဲဒီတော့ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့် ဆိုတာ အခုလက်ရှိ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်တို့ကနေပြီးတော့ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ကိုရှုရင် အရှုခံစိတ်နဲ့ ရှုမှတ်တဲ့စိတ်နှစ်ခုဟာ ကပ်နိုင်သမျှ ကပ်သွားရင် ကြားထဲမှာ ကိလေသာ မညပ်တော့ ဘူးပေါ့။ နောက်ကျမှ ရှုတယ်ဆိုလျှင် ကြားထဲမှာ အများကြီး ကွာသွားပြီ။

ဆိုလိုတာက ဝီထိတစ်ခုနဲ့ တစ်ခုပေါ့။ အာရုံကို သိတဲ့ ဝီထိကတစ်ခု၊ ပြန်ပြီးတော့မှတ်တဲ့ ဝီထိက တစ်ခု၊ အဲဒီဝီထိနှစ်ခုကြားထဲမှာ ကိလေသာ

ညပ်တာ မရှိဘူး ဆိုလို့ရှိလျှင် ဒါ ပစ္စုပ္ပန်တည့်သွားပြီလို့ ပြောလို့ရပါတယ်။ သို့သော် ခုနကလို ဖြစ်ခိုက် တည့်တည့်ကြီး မဟုတ်ဘူး။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ပဲဖြစ်နိုင်တယ်။ ခဏပစ္စုပ္ပန် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

ဆိုပါစို့။ မျက်စိကမြင်လို့ မြင်သည့်စိတ်တွေရဲ့ ဖြစ်စဉ် (Process) ဝိထိက တစ်ခုသွားတယ်။ အဲဒါကို ပြန်ပြီးတော့ရှုတဲ့ စိတ်ရဲ့ဖြစ်စဉ် (Process) က တစ်ခု သွားတယ်။ အဲဒီကြားမှာ မြင်ပြီးတဲ့နောက်မှာ သာယာတဲ့ လောဘတွေ၊ မုန်းတီးတဲ့ ဒေါသတွေ မဖြစ်ရအောင် မြင်ပြီးတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ရှုမှတ်တဲ့စိတ်က နောက်က ကပ်လိုက်လာတာ။ ဒီ (Process) ပြီးလျှင် နောက် (Process) က ရှုမှတ်တဲ့စိတ် ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒါ ဆိုလျှင် ကြားထဲမှာ ကိလေသာ မညပ်တော့ဘူး။ အဲဒါ ကိုပဲ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒီလို နားလည်ရမယ်။

ပစ္စုပ္ပန်တည့်တယ်ဆိုတာ ကြားထဲမှာ ကိလေသာ ခိုမသွားရအောင်၊ ညပ်မသွားရအောင်ရှုတာ၊ အဲဒီအဆင့် ရောက်သွားပြီဆိုရင် ရှေ့ကဖြစ်တာ နောက်ကသိတယ်။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးပြောတဲ့ ‘ရှေ့က ဖြစ်ပျက်၊ နောက်က မဂ်’ ဆိုတာ အဲဒါမျိုးကို ဆိုလိုတာပေါ့။

မေးခွန်း(ဂ)

“ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်က ရဟန်းတစ်ပါး သည် အနှစ်နှစ်သောင်း ရဟန်းတရား အားထုတ်ခဲ့သော်လည်း သေခါနီး၌ မြက်ပင်ကို မတော်တဆ နှုတ်မိသော ဝိနည်းဖြစ်ကိုအမှတ်ရ၍ ဘုရားနှစ်ဆူကြား ကာလပတ်လုံး နဂါးဖြစ်ရခြင်း၊ မလ္လိကာမိဖုရား သေခါနီး၌ ကောသလမင်းကြီးအား မုသား ပြောခဲ့မိသည်ကို အမှတ်ရ၍ ခုနစ်ရက် ငရဲကျခဲ့ရခြင်း၊ တိဿရဟန်း သေခါနီး၌ မိမိသင်္ကန်းကိစ္စ၍ ခုနစ်ရက် သန်းဖြစ်ရခြင်းတို့တွင် သေးငယ်သော အပြစ်ချင်းတူပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် မြက်ပင်နှုတ်မိသော ရဟန်းက အချိန်

ကြာမြင့်စွာ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်ရပါသည်။”

ဖြေဆိုခြင်း

ဒါက ဘဝကိုဖြစ်စေတဲ့ အကြောင်းလေးတစ်ခုသာ ရည်ညွှန်းပြောတာ။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အရည်အချင်းတွေက မတူဘူး။ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေတွေ ချင်းက မတူကြဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်ဟာ တူတယ်လို့ ပြောလို့မရဘူးလေ။ အခု ဒီသင်တန်း တက်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတောင်မှ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အရည်အသွေးချင်း၊ သဘောချင်းက တူလို့မရဘူး။ ကွဲပြားခြားနားမှုတွေ အမြဲတမ်း ရှိနေတယ်။ အဲဒီ မတူတဲ့သဘောတွေကို တူတယ်လို့ သွားပြီး ယူဆလို့ရှိရင် မှားသွားမယ်။ မတူတဲ့ အခြားအခြေအနေ တွေကို ထည့်သွင်းပြီးတော့ စဉ်းစားရမယ်။

ခုနုတုန်းက အနှစ်နှစ်သောင်း ရဟန်းတရား အားထုတ်ပြီးတဲ့အခါမှာ နဂါးဘုံ ရောက်သွားတယ်ဆိုတာက နဂါးဘဝက အသက်ရှည်တဲ့ ဘဝမျိုးကို ရောက်သွားသည့် အတွက်ကြောင့်ပဲ။ ပြီးတော့ နဂါးဘဝကလည်း တစ်ပိုင်းက နတ်နဂါးဆိုတော့ စည်းစိမ်ချမ်းသာက တစ်ဖက်ကရှိနေတဲ့ အနေအထား တစ်ခုပေါ့။ အဲဒီလိုအနေအထားရှိတဲ့ ဘုံဘဝ ရောက်သွားတော့ သူ့ရဲ့ သက်တမ်း (life span) အတိုင်း သွားတော့တာ။ သူက ကံတင်မကဘူး။ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရတွေရော ဖန်တီးလာတာ။ သန်းဖြစ်တဲ့ကိုယ်တော် ကျတော့ သူ့ရဲ့အခြေအနေက သန်းဆိုတာ သက်တမ်းရှည်တဲ့ဘဝ မဟုတ်ဘူး၊ တိုတဲ့ဘဝ။ သူ့ရဲ့ ဗီဇ ရောက်လာတဲ့ဘဝရဲ့အခြေအနေတွေကိုလည်း ထည့်ပြီး စဉ်းစားရမယ်။

ပြီးတော့ မလ္လိကာမိဖုရားကြီး ငရဲကျတယ်။ ငရဲမှာ သက်တမ်းမရှိဘူး။ ကံသည် သူတို့ရဲ့ သက်တမ်းပဲ။ သူ့ကံရဲ့အရှိန်ကုန်တာနဲ့ ချက်ချင်းလွတ်တယ်။ ကံအရှိန် မကုန်သေးဘူးဆိုလျှင် ဆက်သွားနေမှာပဲ။ ဘယ်တော့မှ မသေဘူး

တဲ့။ ‘န စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗုဒ္ဓိဟောတိ’။ ကံ မကုန်သေးသမျှ ငရဲဘုံကဘယ်တော့မှမလွတ်ဘူး။ ဘယ်လောက်ညှဉ်းဆဲ ညှဉ်းဆဲ၊ ဘယ်လောက် ဒုက္ခတွေ့ရောက်ရောက် ကံ မကုန်သေးလျှင် မသေဘူး လို့ဆိုတယ်။ အဲဒီတော့ ကံသည် ငရဲရဲ့ life span ပဲ။ သက်တမ်းပဲ။

အဲဒီတော့ အကြောင်းတစ်ခုတည်းကို မကြည့်ဘဲနဲ့ အခြားအခြေအနေ ကောင်းတွေ၊ အခြေအနေမကောင်းတာတွေ အများကြီးရှိတယ်ဆိုတာကို ထည့်သွင်းပြီး စဉ်းစားရမယ်။ သူလည်း ကောင်းတာလုပ်တာပဲ။ ငါလည်း ကောင်းတာလုပ်တာပဲ။ သူလည်းမကောင်းတာ လုပ်တာပဲ။ ငါလည်း မကောင်းတာလုပ်တာပဲ။ အကျိုးပေးချင်းကျတော့ တူတယ်၊ မတူဘူးလို့ သွားပြောလို့ မရဘူး။ ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုကျူးလွန်တာတောင်မှ လွတ်တဲ့ သူက လွတ်သွားတာပဲ။ ခံရတဲ့သူက ခံရတယ်လေ။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ အခြေအနေချင်းမတူလို့။ ဒါ အခြေအနေခေါ်တယ်။

လောဏကပလ္လသုတ်မှာ ဘာဟောထားသလဲ ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဆားခဲလေးတစ်ခုကို ဖန်ခွက်တစ်ခုထဲမှာရှိတဲ့ ရေထဲကို ထည့်လိုက်ရင် အဲဒီရေ သည် သောက်မရအောင် ငန်သွားနိုင်တယ်။ သို့သော် အဲဒီဆားခဲကိုပဲ ရေကန်ကြီးထဲ၊ မြစ်ထဲမှာ ထည့်လိုက် မယ်ဆိုလျှင် ဘာအရသာမှ မပေါ်ဘူး၊ ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ အဲဒါလိုပဲ လူမှာ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ကောင်းတာတွေ လုပ်ထားတာက အများကြီး၊ မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ် မတော်တဆ လုပ်မိဦး။ သူ့ကျတော့ ပျောက်သွားတယ်။ မဝင်လာတော့ဘူး။ တချို့ကျတော့ ကောင်း တာက မရှိဘူး။ မကောင်းတာတွေက များနေတယ်ဆိုလျှင် ခုနကဆားခဲကို ဖန်ခွက်ထဲကရေထဲ ထည့်လိုက်သလိုပဲ။ သူကျတော့ ပိုခံရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ သူ့မှာ အခြေအနေကောင်းတွေ မရှိဘူး။

အဲဒီသဘောတွေကို ထည့်စဉ်းစားကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလျှင် ကံက အကျိုးပေးတယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာလည်း အခြေအနေတွေပေါ်မှာ မူတည်တယ်။

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးဟာ အခြေအနေချင်း မတူဘူး။ မတူလျှင် အကျိုးပေးတာ ချင်းလည်း မတူနိုင်ဘူး။

မေးခွန်း(၉)

အဘိဓမ္မာသင်တန်းမှာ ပထမအဆင့်၊ ဒုတိယ အဆင့်၊ တတိယအဆင့် အောင်မြင်ပြီး အဘိဓမ္မာ ဂုဏ်ထူးဆောင် ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ စာမေးပွဲ ဖြေဆိုထားတဲ့ သင်တန်းသူရဲ့ ဒုတိယမေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

“အနာဂတံသ အဘိညာဉ်ဖြင့် မဖြစ်သေးသော အရာများကို မည်ကဲ့သို့ မြင်နိုင်ပါမည်နည်း။ ဥပမာ အနာဂတံသအဘိညာဉ်၏ အာရုံတစ်ခုဖြစ်သော စိတ်သည် အာရုံနှင့်ခွဲရ တိုက်ဆိုင်မှု (သို့မဟုတ်) အတိတ်ကံတည်းဟူသော အကြောင်းတရားများကြောင့်သာ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော တရားများဖြစ်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်က အဘယ်စိတ်ဖြစ်ပြီး အဘယ်စိတ် ဖြစ်ရမည်ဟု ကြိုတင် စီစဉ်ထားခြင်း မရှိပါဘဲလျက်၊ စိတ်ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းတရားများတောင်မှ မဖြစ်သေးချိန်တွင် အဘယ်သို့ ကြိုတင်သိနိုင်ပါသနည်း”

ဖြေဆိုခြင်း

အနာဂတံသအဘိညာဉ်ဆိုတာ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ရဲ့ ဆင့်ပွား (branch) တစ်ခုပေါ့။ အကြောင်းတရားဆိုတာ တစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘူး။ အကြောင်း တရားတွေ မြောက်များစွာရှိတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ နောက်ထပ် အကြောင်းတရား လေးတစ်ခု ပေါင်းရင် ဖြစ်တော့မယ့် အနေအထားလေးတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ အကြောင်းတရားတွေ လုံးဝမစုစည်းသေးဘူးဆိုရင် ဘာဖြစ်မယ် ဆိုတာ ကြိုပြောလို့မရဘူး။ အခုဟာက ဖြစ်ဖို့ အနေအထား၊ အကြောင်း တရားတွေ တော်တော် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှိနေပြီ။ potentiality, possibility conditions ရှိနေပြီးသားမှာ နောက်ထပ် အကြောင်းတစ်ခု ထပ်ပေါင်းလိုက်

ရင် ဖြစ်မယ်ဆိုတာ သေချာသည့်အတွက်ကြောင့် ဘာဖြစ်မယ်ဆိုတာကို ပြောလို့ ရတယ်။ အခြေအနေတွေ ဖန်တီးထားပြီးသား ရှိနေတယ်။

ဆိုပါစို့။ စေတနာတောင်မှပဲ အတ္တသာဓိကစေတနာဆိုတာ ဒီအကြောင်း တရားတွေလုပ်လျှင် ဒီအကျိုးတရား ဧကန်ရလာမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒီအကျိုး တရားဟာ ကြိုတင်သတ်မှတ်ထားသလို ဖြစ်နေတယ်။ အတ္တသာဓိက စေတနာ လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီစေတနာ ဖြစ်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အကျိုးတရားဟာ နောက်က ရှိနေပြီးသား။ ပေါ်တော့မပေါ်သေးဘူး။ မပေါ်သေးပေမယ့်လို့ ဖြစ်မယ်ဆိုတာ လုံးဝသေချာတာ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် အနာဂတ်သ အနေနဲ့ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အကြောင်းတရားကိုကြည့်ပြီး အနာဂတ်ကို ထုတ်ဆိုလို့ရတယ်ပေါ့။ ဖွင့်ပြီးတော့ ဟောလို့ရတယ်။

သို့မဟုတ် အနာဂတ်အတွက် အခြေအနေတွေ၊ အခြင်းအရာတွေ (conditions)တွေ သူ့မှာ ပြည့်ပြည့် စုံစုံ ရှိနေပြီ။ နောက်ထပ် (conditions) လေးတစ်ခု ပေါင်းလိုက်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ထူးခြားတဲ့ အခြေအနေ တစ်ခုကို ရသွားမယ်။ ဆိုပါစို့။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရာမြတ်စွာဘုရားထံ သုမေဓာရသေ့ ဗျာဒိတ်ခံတဲ့အချိန်မှာ သုမေဓာရှင်ရသေ့ရဲ့ သန္တာန်မှာရှိနေတဲ့ စိတ်ဆန္ဒတွေ၊ (conditions) တွေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အခြေအနေတွေဟာ အနာဂတ်ကို မပျက်မကွက် သယ်ဆောင်သွားမယ်။ ဒီအရည်အချင်းတွေဟာ လုံးဝမပျက်စီးဘဲနဲ့ ဖြစ်လိမ့် မယ်ဆိုတာ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရာမြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဉာဏ်ထဲမှာ လုံးဝ မြင်လာတယ်။ အဲဒီ (conditions) တွေကို အခြေပြုပြီးတော့ ဒီ(conditions)တွေရဲ့ အကျိုး အဆက်ဆက် ဖြစ်ပေါ်မှုကို မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဉာဏ်တော်ထဲမှာ အားလုံး မြင်လာလို့ ‘လေးအသင်္ချေနဲ့ကမ္ဘာတစ်သိန်း လွန်မြောက်တဲ့အခါမှာ ဂေါတမ အမည်ရှိတဲ့ဘုရား ပွင့်လိမ့်မယ်’လို့ ဒီလိုပြောလို့ရတာ။ အဲဒီနည်းနဲ့ မြင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေးခွန်း(၁၀)

“ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနှင့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတို့ မည်သို့ထူးခြားပါသနည်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါများ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါး ရနိုင်ပါသလား။ အကယ်၍ရနိုင်လျှင် ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါကိုရလျက် အဘယ်ကြောင့် သူတစ်ပါးနားလည်အောင် တရားမဟောနိုင်ရပါသနည်း”

ဖြေဆိုခြင်း

ပစ္စေကဗုဒ္ဓနဲ့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓရဲ့ ထူးခြားချက်တွေထဲက တစ်ခုကတော့ ပါရမီဆည်းပူးတဲ့ အချိန်ပိုင်းဟာ ထူးခြားမှုရှိတယ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတွေကျတော့ အနည်းဆုံး လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း။ လေးအသင်္ချေဆိုတာ မရေမတွက်နိုင်တဲ့ ကမ္ဘာတွေ လေးခါကြိုရတယ်။ တချို့က ပြောကြတယ်။ လေးလို့ဆိုရဲ့သားနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ အသင်္ချေ မရေမတွက်နိုင်တာလဲလို့ ပြောကြတယ်။ ဒီလို စဉ်းစားလေ့ရှိကြတယ်။ မဟုတ်ဘူး။ မရေမတွက်နိုင်တဲ့ ကမ္ဘာပေါင်း လေးခါကြိုတယ်လို့ ပြောတာ။

ဆိုပါစို့။ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရားပွင့်ပြီး ကောဏ္ဍည မြတ်စွာဘုရားပွင့်တယ်။ အဲဒီ ဘုရားနှစ်ဆူကြားမှာ ကမ္ဘာပေါင်း ဘယ်လောက်ဆိုတဲ့ အရေအတွက် မရှိဘူး။ အဲဒီလောက်ကြာပြီးမှ ကောဏ္ဍည မြတ်စွာဘုရားပွင့်လို့ အဲဒါကို တစ်အသင်္ချေလို့ ယူတယ်။

ကောဏ္ဍညမြတ်စွာဘုရား ပွင့်ပြီးတဲ့အခါမှာ မင်္ဂလဘုရားပွင့်ဖို့ ကမ္ဘာပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာတယ်ဆိုတဲ့ အရေအတွက်မရှိဘူး။ အဲဒါ တစ်အသင်္ချေဆိုတော့ နှစ်အသင်္ချေ လွန်သွားပြီ။ အဲဒီလိုကမ္ဘာတွေကိုပြောတာ။

မင်္ဂလ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ နာရဒ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ကြားမှာလည်း ကမ္ဘာပေါင်း ဘယ်လောက် ကြာသွားတယ်ဆိုတာ အရေအတွက် မရှိသည့် အတွက်ကြောင့် တစ်အသင်္ချေ။

နောက် အနာမဒဿီ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ ပဒုမုတ္တရ မြတ်စွာဘုရား ကြားမှာ လည်း ကမ္ဘာပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာတယ်ဆိုတာ အရေအတွက် မရှိသည့် အတွက်ကြောင့် တစ်အသချေ။ အားလုံးပေါင်းလိုက်တဲ့အခါ လေးအသချေ။

ပြီးတော့မှ ပဒုမုတ္တရ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဒီဘက်ကျတော့ ကမ္ဘာပေါင်း တစ်သိန်း။ အဲဒါကိုပြောတာ လေးအသချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းဆိုတဲ့ အရေအတွက်က အဲဒီလို။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓတွေကျတော့ အဲဒီလို လေးအသချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း မပြည့်ရဘူး။ နှစ်အသချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းဆိုလျှင် ပစ္စေက ဗောဓိဉာဏ်က ရင့်ကျက်သွားတယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဖြစ်နိုင်တဲ့အဆင့် ရှိသွားပြီ။ အဲဒီတော့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတွေမှာလည်း ‘ပစ္စေက’ဆိုတာ သီးခြားလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ သီးခြားဆိုတာ ဘယ်သူ့မှ ဆရာမတင်ဘဲနဲ့၊ ဘယ်သူ့ဆီကမှ နည်းမယူဘဲနဲ့ သီးခြားကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်တယ်။ သူ့လမ်းကြောင်း သူ့ဘာသာ ထိုးထွင်းပြီး သိတယ်။ သို့သော် ပစ္စေကဗုဒ္ဓ တွေက နောက်ဆုံးမှာ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တွေ ရရှိထားသော်လည်း သူတို့မရတဲ့ ဉာဏ်နှစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒီ ဉာဏ်က ဘာတုန်း ဆိုလျှင် ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်နဲ့ အာသယာနုသယဉာဏ်။ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိဉာဏ်ဆိုတာ သတ္တဝါရဲ့ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကိုသိတာ။ ဆိုပါစို့ နှိုင်းတော့ မနှိုင်းကောင်းဘူးပေါ့။ စာတော့တတ်တယ်၊ စာမသင် တတ်ဘူး။ တစ်ချို့ တတ်တယ်လေ၊ နားလည်အောင် မပြောတတ်ဘူး။ ဆရာ မလုပ်တတ် ဘူးပေါ့။ ဆရာလုပ်တယ်ဆိုတာကလည်း အရည်အချင်း တစ်ရပ်ပဲ။ သူများ နားလည်အောင်ပြောတာ အရည်အချင်းတစ်ရပ်။ သိတိုင်းလည်း နားလည် အောင် မပြောတတ်ဘူး။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓတွေက သိတယ်။ ဒါပေမဲ့ နားလည်အောင် မပြောတတ်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ နားလည်အောင် မပြောတတ်တုန်းဆိုတော့ တရားနာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သဒ္ဓါစွမ်းအားတွေ၊ ဝီရိယစွမ်းအားတွေ၊ သတိစွမ်းအားတွေ၊ ပညာစွမ်းအား

တွေ၊ သမာဓိစွမ်းအားတွေဟာ ရင့်ကျက်ပြီလား၊ မရင့်ကျက်သေးဘူးလား ဆိုတာ မဆုံးဖြတ်နိုင် ဘူး။ မဆုံးဖြတ်နိုင်သည့်အတွက်ကြောင့် သူဟောတဲ့ တရားဟာ တည့်ချင်မှတည့်တယ်။ နောက်တစ်ခါ အာသယာနုသယဉာဏ် ဆိုတာ တရားနာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စိတ်နေသဘောထားကို သိတာ။ အဲဒီ အခြေ အနေတွေက ဘယ်လိုရှိသလဲဆိုတာ မသိဘူး။ အဲဒီလို သိနိုင်လောက် အောင် ဉာဏ်မထက်မြက်ဘူး။ မထက်မြက်သည့် အတွက်ကြောင့် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို ဒီစကား လုံးလေး သုံးပြီးတော့ နားလည်အောင် ဘယ်လိုပြောမယ်၊ ဟို ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကျ တော့ ဟိုစကားလုံးသုံးပြီး နားလည်အောင် ဘယ်လိုပြောရမယ်ဆိုတဲ့ teacher's abilities ဆရာအရည်အချင်း မရှိဘူးပေါ့။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ကျတော့ teacher's abilities က အပြည့်အဝရှိတယ်။ လိမ္မာကျွမ်းကျင်တဲ့နေရာမှာ အသာဆုံးဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ တဲ့။ ဆုံးမတဲ့နေရာမှာတော့ အကျွမ်းကျင်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ပြောတာ။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဒါနဲ့တန်တယ်။ ဟိုပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဟိုဟာနဲ့တန်တယ်ဆိုတာ အကုန်သိတယ်။ ဥပမာ ဝတ္ထုလိလို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကျတော့ ဘုရားကို ကြည်ညို တဲ့ သဒ္ဓါက လွန်နေပြီ။ သဒ္ဓါလွန်တော့ တဏှာဖြစ်တယ်။ ဘုရားရဲ့ ရုပ်အဆင်း တော်မှာ တပ်မက်တဲ့ တဏှာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ ဝတ္ထုလိကို မြတ်စွာဘုရားက စကားခပ်မာမာ ပြောတာ။ ‘ကိံ တေ ဝတ္ထုလိ ဣမိနာ ပူတိကာယေန ဒိဋ္ဌေန’ ဒီမတင့်တယ်ဘဲ ပုပ်တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ကြည့်နေလို့ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ၊ ‘ယော ဓမ္မံ ပဿတိ သော မံ ပဿတိ’ ဓမ္မကိုမြင်မှ ငါ့ကိုမြင်မှာ။

ဟုတ်တာပေါ့။ ဘုရားနဲ့ တွေ့နေပေမယ့်လို့ ဓမ္မ မသိလိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မထူးဘူးလေ။ တွေ့တာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ဥပမာ-ကောသလမင်းကြီးတို့ဆို သာမန်ဒါန၊ သီလလောက်နဲ့ပဲ ပြီးသွားတယ်လေ။ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ဆိုတဲ့အဆင့် မရောက်ရှာဘူး။ အဲတော့ ဓမ္မကို မမြင်လို့ရှိရင်

ခုနကထူးခြားတဲ့ အသိဉာဏ်မျိုး ရမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ဓမ္မမမြင်လျှင် ဘုရားမမြင်တာနဲ့ အတူတူပဲတဲ့။

ဘုရားလက်ထက်က သာဝတ္ထိပြည်မှာ အများကြီး ရှိတာပဲ။ လူဦးရေ အများကြီးရှိတယ်။ တချို့ဆို လုံးဝမသိတာတွေ အများကြီး။ ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မကိုမြင်မှ ငါ့ကိုမြင်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်တယ်။ အဲဒီလို ဝတ္ထုလိလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကျတော့ အဲဒီလိုပြောမှ သူ့သန္တာန်မှာရှိတဲ့ Attachment (အတွယ်အတာ) ကို ဖယ်နိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။

အဲဒါကို နေရာတကာတိုင်း ယူပြီးတော့ 'ကြည့် ဝတ္ထုလိကိုတောင် ငေါက်တယ်ပေါ့၊ ငါ့မဖူးနဲ့လို့။ ဆင်းတုတော်တွေ၊ ရုပ်ပွားတော်တွေ ဖူးနေတာ အကျိုးမရှိဘူး'လို့ conclusion (ကောက်ချက်ချ) ဆွဲရင်မှားတယ်။ သဒ္ဓါစိတ်နဲ့ ဘုရားဖူးတာကို ခုနက တဏှာစိတ်နဲ့ ဖူးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြောတဲ့စကားနဲ့ သွားပြောရင် ဒါ မှားယွင်းပြီးတော့ သူ့ရဲ့ ကုသိုလ်ရမှုကို ပယ်ဖျက်ပစ်ရာ ရောက်တယ်။ အဟန့်အတားလုပ်ရာ ရောက်တယ်။ ငရဲကြီးတယ်ပေါ့။ အရေးကြီးတယ် ဒါက။

မြတ်စွာဘုရားကျတော့ ဆုံးမတဲ့ နေရာမှာ ကျွမ်းကျင်မှုရှိတယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ တွေကျတော့ အဲဒီလို ကျွမ်းကျင်မှုမရှိဘူး။ ကျွမ်းကျင်မှုမရှိသည့်အတွက် ကြောင့် သူတပါး နားလည်အောင် မဟောနိုင်တာ။

နိုင်ငံခြားက ဘာသာပြန်ကြတဲ့သူတွေက ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဆိုတဲ့ စကားလုံး ဘာသာပြန်ကြတဲ့အခါ Silent Buddha လို့ ဘာသာပြန်လေ့ရှိတယ်။ Silent Buddha ဆိုတာ တရားမဟောတဲ့ ဘုရားပေါ့။ တရား မဟောဘူး ဆိုတာတော့ မမှန်ဘူး။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓတွေ ဟောတဲ့တရားတွေ အများကြီး ရှိတာပဲ။ အရိန္ဒမဇာတ်တို့ ဘာတို့မှာကြည့်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ က ဥပမာဥပမေယျနဲ့တောင် ဟောသွားတာ။

“ဖြစ်ထဲမှာ မျောနေတဲ့ ဆင်သေကောင်ကြီးပေါ်မှာ ကျီးကန်းတစ်ကောင်က ရောက်လာပြီး ဒီ ဆင်ကောင်ကြီး စားရလျှင်တော့ တစ်သက်လုံး ငါဟန်ကျပြီ။ အစာရှာစရာ မလိုတော့ဘူး။ နေစရာလည်း ငါ့ရှိတယ်ဆိုပြီး ဆင်ကောင်ကြီး ပေါ် နားမယ်၊ စားမယ်၊ စားပြီးလျှင် ရေသောက်လိုက်မယ်။ ရေကလည်း ဘေးမှာ ကပ်လျက်ပဲ။ အစာစားချင်လို့ရှိရင် ဆင်ကြီးအသား စားလိုက်မယ်။ နေစရာ ရှိလျှင်လည်း ဟောဒီဆင်ကြီး ပေါ်မှာပဲနေမယ်ဆိုပြီးတော့ ဒီလို အေးအေး ဆေးဆေး နေသွားတာ။ ဆင်သေကောင်ကြီးက ပင်လယ်ထဲ ရောက်သွားတဲ့ အခါ လှိုင်းလုံးတွေပုတ်တော့ ကျီးကန်းဟာ ရပ်တည်မှု မရတော့ ဘူး။ ဟိုဟိုဒီဒီ ပျံတော့လည်း ကမ်းမတွေ့လို့ ပင်လယ်ထဲမှာပဲ သူဟာ အသက်ဆုံးရတယ်ပေါ့”

အဲဒီဇာတ်လမ်းကို ပစ္စေကဗုဒ္ဓ က ဟောတာ။ အရိန္ဒမင်းကြီးကို အဲဒီဥပမာပြုပြီး ကာမဂုဏ်အာရုံတွေထဲမှာ နစ်မြုပ်နေမယ်ဆိုလျှင် မင်း ကျီးမိုက်လို ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ဒီလိုဟောတာ။ အဲဒီတော့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ က Silent Buddha တော့ မဟုတ်ဘူး။ အကျွတ်တရားရအောင် မဟောနိုင်တာ၊ တရား ထူး တရားမြတ်ရအောင် မဟောနိုင်တာတော့ အာသယာနုသယနဲ့ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိဉာဏ် မရသည့်အတွက်ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့စရိုက်ကို မသိဘူး။ မသိသည့်အတွက်ကြောင့် ဟောတော့ဟောတယ်။ မထိရောက်ဘူးလို့ ပြောတာ။

ဒါဖြင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ ဟောတော့ ကျွတ်တယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဟောတာ ဘာကြောင့်မကျွတ်တုန်းဆိုတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့က ကိုယ်ပိုင်နည်းစနစ် မဟုတ်ဘူး၊ ဘုရားဆီကရတဲ့နည်းနဲ့ဟောတာ။ ဘယ်သူဟောဟော ဘုရားရဲ့တရားပဲ။ ဘုန်းကြီးတို့ အခုဟောနေတာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ဟောနေတာတွေမဟုတ်ဘူး။ ဘုရားဆီက နည်းယူပြီး ဟောတာတွေချည်းပဲ။ ကိုယ်ပိုင်တရား မဟုတ်ဘူး။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓ က သူ့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်တရားဖြစ်တယ်။ တခြားပုဂ္ဂိုလ်ဆီက နည်းယူ စရာ မရှိဘူး။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓတွေမှာ အာသယာနုသယဉာဏ် မရှိ ဘူး။ သတ္တဝါရဲ့ စရိုက် ဝါသနာကို မသိဘူး။ အဲဒီ အချက်အလက်တွေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓနဲ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့ ထူးခြားပါတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

အဋ္ဌကထာ (ခဏ္ဍဝိသာဏသုတ်) တစ်နေရာမှာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓကို ဥပမာလေး တစ်ခု ပေးထားတယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ အရှင်မြတ်တွေဟာတဲ့ ကိုယ်တိုင် တရားထူး တရားမြတ်သိထားပေမယ့် စကားမပြောတတ်တဲ့ အ၊အ အိပ်မက်၊ မက်ထား သလိုပဲ။ ပြန်မပြောတတ်ဘူးလို့ ဆိုတယ်။

အဲဒီဥပမာက နည်းနည်းလွန်သွားတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒါက အဋ္ဌ ကထာထဲမှာပါတာ။ တင်စားလိုက်တာကတော့ ကျွတ်အောင်မဟောတတ်တဲ့ သဘောလောက်ကို ရည်ညွှန်းတာ။ ဘာဖြစ်လို့ လူတစ်ဖက်သားကို ကျွတ်အောင်မဟောတတ်သလဲ၊ တရားထူးတရားမြတ်ရအောင် မဟောနိုင် သလဲဆိုရင် ခုနကပြောခဲ့တဲ့ အာသယာနုသယဉာဏ်နဲ့ ဣန္ဒြိယပရောပရိပတ္တိ ဉာဏ်လို့ ခေါ်တဲ့ ဗုဒ္ဓစက္ခုမျိုး မရှိလို့ပဲ။

မြတ်စွာဘုရားက တရားဟောပြီဆိုရင် ‘ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလော ကေသိ’၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုနဲ့ လောကကြီးကို ကြည့်တယ်လို့ဆိုတယ်။ အဲဒါ ကြည့်ပြီးမှ ဟောတာ။ ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက ဆရာကောင်း တစ်ယောက်နဲ့ အလား တူတယ်။ တပည့်တွေရဲ့ အရည်အချင်းကို သိတယ်။ တပည့်တွေကို ဘယ်လို သင်ရမယ် ဆိုတာသိတယ်။ အဲဒီလို သိပြီးတော့ သင်တတ်တဲ့ ဆရာလို့ပဲ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓက သိတော့သိတယ်၊ မသင်တတ်တဲ့ ဆရာပေါ့။ အဲဒီလို ကွဲပြားမှုရှိပါတယ်။

မေးခွန်း(၁၁)

“သုဒ္ဓိဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်များ မဂ်ဖိုလ်ရသောအခါ ဥပစာရဘာဝနာ၏ ဝေဒနာအတိုင်း တစ်နည်း ပထမဈာန်နှင့်ညီမျှသော မဂ်ဖိုလ်ကိုသာ ရသည်ဟု သိထားပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စိတ်အကျဉ်း (၈၉)ပါးကို ရေတွက်ရာ၌ လောကုတ္တရာစိတ်(၈)ပါးကို အဘယ်ကြောင့် သောမနဿကို ဥပေက္ခာ၌ပါ ထည့်သွင်း၍ ရေတွက်ရပါသနည်း။ သောမနဿသာ ဖြစ်သင့်သည် မဟုတ် ပါလား။”

ဖြေဆိုခြင်း

မဂ်ဖိုလ်ကို ရေတွက်တဲ့အခါမှာ စိတ်အကျဉ်းကျတော့ သောမနဿလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဥပေက္ခာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ သောမနဿသာ ဖြစ်ရမယ်လို့ ဆိုလို့မရဘူးပေါ့။ အဲဒီတော့ ရှေ့က ဝိပဿနာဉာဏ်ကို အခြေခံတဲ့အခါမှာ ဝေဒနာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်က ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာတော့ ပါပါတယ်။ ဝေဒနာ နိယာမလို့ ဆိုတာ။ ဝိပဿနာကို အခြေပြုပြီးတော့ ရလာတဲ့ မဂ်ဖိုလ်ဆိုလို့ရှိရင်၊ ဝိပဿနာက အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ မဂ်ဖိုလ်ဆိုရင် ဝိပဿနာရဲ့ ဝေဒနာအား လျော်စွာ နောက်က ဝေဒနာဖြစ်တယ်။ နောက် ဈာန်ကို အခြေပြုပြီးတော့ ဖြစ်ပေါ်လာတာဆိုရင် ဈာန်အားလျော်စွာ ဖြစ်တယ်လို့ ဒီလိုဆိုတယ်။

အဲဒီတော့ သာမန်လောကုတ္တရာစိတ် (၈)ခုကိုသာ ပြောရင် ဝေဒနာ နှစ်မျိုးစလုံးဟာ အခြေအနေအရ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အကြောင်းတရား၊ သူ့ရဲ့ လမ်းကြောင်းအတိုင်း ဝေဒနာက သောမနဿလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဥပေက္ခာ လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ဖြစ်နိုင်တဲ့ possibility အရ သောမနဿ၊ ဥပေက္ခာ နှစ်မျိုးခွဲပြီးတော့ ဟောတာ။ ခုနက ဈာန်နဲ့ခွဲလိုက်တဲ့အခါကျတော့ ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်ကို သောမနဿလို့ ယူပြီးတော့ ပဉ္စမဈာန်နဲ့ တူတာကျတော့ ဥပေက္ခာလို့ယူတယ်။ အဲဒါကျတော့ တိတိကျကျ ပြောလို့ရတယ်။ ခုနကတော့ possibility ပြောတာမို့ တိတိကျကျ

မပြောဘူး။ သောမနဿ ဖြစ်စေ (သို့မဟုတ်) ဥပေက္ခာဖြစ်စေလို့ နှစ်မျိုးယူပြီး တော့ ခွဲတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက အတိအကျ ပြောလို့ မရဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်မှာ မူတည်တယ်။

ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယအတိုင်းပဲ တချို့က ငါရလာတဲ့ မင်္ဂလာ သောမနဿ ဖြစ်ချင်တယ် (သို့မဟုတ်) ဘာ ဈာန်နဲ့ ညီမျှချင်တယ် ဆိုလို့ရှိရင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ်တာရှိတယ်။ ဒါကို ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ လို့ ခေါ်တယ်။

ပါဒကဈာန်ကို အခြေပြုလာလို့ရှိရင် ပါဒကဈာန်နဲ့ အခြေအနေအတိုင်း သွားတာ။ အဲဒီတော့ လူရဲ့စိတ်ဆန္ဒက တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မတူတတ်ဘူး။ မတူတော့ အတိအကျပြောလို့တော့ မရဘူးပေါ့နော်။ သူ အခြေပြု လာတာကို ကြည့်ပြီးတော့ ဖြစ်နိုင်တာကိုပြောတာ။ ယေဘုယျ အပြောမျိုးလို့ မှတ်သင့် ပါတယ်။

မေးခွန်း(၁၂)

နောက်မေးခွန်းတစ်ခုအနေနဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် တတိယအဆင့်ကို တက်ရောက် သင်ကြားနေတဲ့ သင်တန်းသူ တစ်ဦးမေးတာ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

“နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားရာ၌ စိတ်၊ စေတသိက်၊ စိတ္တဇရုပ်များ၊ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိပါပြီဘုရား။ ဆရာတော်တစ်ပါးက စေတနာဆိုတာ စေတသိက်၊ ကံဖြစ်သောကြောင့် ကံကြောင့်ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်လည်း စိတ်၊ စေတသိက် မရှိသောကြောင့် မဖြစ်ဟု ပြောပါတယ်။ နောက်တစ်ဖန် ပါစက ဝမ်းမီးသည် ခုနစ်ရက်လုံး အစာ၊ရေ လိုလားသောကြောင့် သမာပတ်မှ ထလျှင်ထချင်း အစားစားရသည်ဟု ပြောပါသည်ဘုရား။ တပည့်တော် သိထားသည်မှာ ပါစကဝမ်းမီးသည် ကံကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ဟု ထင်ရှားပါ၍ ကွာခြားမှုများ ဖြစ်နေပါသည်ဘုရား။ ထို့ကြောင့် နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်

အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်ရုပ်များဖြစ်ပြီး၊ အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်ရုပ်များ မဖြစ်သည်ကို ကရုဏာရှေ့ထား၍ ဖြေကြားပေးတော်မူပါဘုရား”

ဖြေဆိုခြင်း

ဒီအယူအဆက ကံဆိုတဲ့အယူအဆမှာ မရှင်းလို့ ဒီပြဿနာ သွားပေါ်တာ။ ဆိုပါစို့။ ဥပမာတစ်ခုပြောမယ်။ မျိုးစေ့လေးက ကံ ဆိုပါစို့။ အဲဒီမျိုးစေ့လေးကနေပြီးတော့ အမြစ်ထွက်၊ အမြစ်ကလေးဆင်းပြီးတော့ အညောင်ကလေး ထွက်လာတဲ့အခါမှာ အဲဒီမျိုးစေ့ကလေး ရှိသေးလား၊ မရှိတော့ဘူးလားဆိုတာ စဉ်းစားရမယ်။ မျိုးစေ့ကလေး ပုပ်သွားပြီမဟုတ်လား။ ပုပ်သွားရင် ဒီသစ်ပင်က ဘာတွေနဲ့ ဆက်ရှင်နေတုန်းဆိုရင် ရေဓာတ်၊ မြေဓာတ်၊ အလင်းဓာတ်၊ အပူငွေ့ ဒါတွေနဲ့ ဆက်ပြီးတော့ ရှင်သန်နေတာ။ သူ့ရဲ့မိခင်ဖြစ်တဲ့ မျိုးစေ့က မရှိတော့ဘူး။ ကျန်တဲ့ အထောက်အပံ့တွေနဲ့ ရှင်သန်နေတာ။ အဲဒါလိုပဲ ကံကြောင့်ဖြစ်လာတဲ့ ကမ္မဇရုပ်တွေက ကံမရှိပေမယ့်လို့ စိတ်တွေ၊ ဥတုတွေနဲ့ ဆက်ပြီး ရှင်သန်နေတာ။

အဲဒီတော့ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားနေတဲ့အချိန်မှာ ခေတ္တခဏ ရပ်တန့်သွားတာကတော့ စိတ်အားလုံး၊ စေတသိက်အားလုံး၊ ထိုစိတ်၊ စေတသိက်တွေကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စိတ္တဇရုပ်အားလုံး၊ ဒါပဲ ရပ်တန့်သွားတယ်။ ကျန်တာတော့ မရပ်တန့်ဘူး။ ကမ္မဇရုပ်သည် စုတိစိတ်နဲ့ ပြိုင်ပြီးတော့ ချုပ်တာ။ မွေးဖွားလာတော့လည်း ပဋိသန္ဓေစိတ်နဲ့ ပြိုင်တူဖြစ်လာတာ။ ဒါ မူလကမ္မဇရုပ်တွေပေါ့။ ကမ္မဇရုပ်တွေ နောက်ထပ် တိုးတက်လာတာလည်း ရှိတယ်။

ကမ္မဇရုပ်က ဘယ်ကနေ စဖြစ်တာတုံး။ သူ့ကို ဖန်တီးလိုက်တဲ့အရာကတော့ ကံပဲ။ ကံကနေပြီးတော့ ထုတ်လုပ်လိုက်လို့ ကမ္မဇရုပ်က ပဋိသန္ဓေအခါက စဖြစ်လာတာ။ အဲဒီစဖြစ်လာတဲ့ ကမ္မဇရုပ်သည် ကံရဲ့ အရှိန်အဟုန်မကုန်မချင်း စိတ္တက္ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ဖြစ်တယ်။ စိတ်ရဲ့ ခဏတိုင်းဆိုတာ စိတ်မှာ ခဏသုံးမျိုး ရှိတယ်။ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်။ အဲဒီတော့ ကမ္မဇရုပ်ဟာ

စိတ်ဖြစ်နေတဲ့အခိုက်မှာ ဖြစ်တယ်။ တည်တဲ့အခိုက်မှာ အသစ်လာတယ်။ ပျက်သွားတဲ့ အချိန်မှာလည်း ဖြစ်တယ်။ နောက်ထပ် စိတ်ဖြစ်တိုင်းလည်း အသစ်အသစ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။

ဥပမာ- ပဋိသန္ဓေစိတ်ရဲ့ ဥပါဒ်ခဏမှာဆိုလျှင် ကမ္မဇရုပ် သုံးဆယ်လို့ ပြောတယ်။ ကမ္မဇရုပ် သုံးဆယ်။ ကာယဒသက၊ ဘာဝဒသက၊ ဝတ္ထုဒသက- ရုပ်သုံးဆယ်နဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ကလလ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်ရဲ့ ဌီခဏ ရောက်ပြီဆိုလျှင် ခြောက်ဆယ်ဖြစ်သွားတယ်။ နောက် ထပ် ထပ်တိုးလာတယ်။ သင်ခဏရောက်လျှင် ကိုးဆယ် ဖြစ်သွားတယ်။ တိုးနေတာ သူက။ အဲဒီ အချိန်မှာ ပထမဆုံးဖြစ်တဲ့အချိန်သာ ကမ္မဇကစိတ်ကို အမှီပြုတာ၊ နောက်ကျ တော့ ကံအားနဲ့ ကံရဲ့ Energy နဲ့ ကမ္မဇရုပ်က သွားနေတာ။ ဒါကြောင့်မို့ စိတ်နဲ့တိုက်ဆိုင်မှုကိုသာ ပြောတာ။ စိတ်က ဖြစ်စေတာမဟုတ်ဘူး။ အဲတော့ ဒီကမ္မဇရုပ်က စိတ်ချုပ်သွားသော်လည်း ကမ္မဇရုပ် မချုပ်ဘူး။ အသစ်သစ် ဖြစ်တာ ဘယ်အထိအောင် သွားသလဲဆိုလို့ရှိရင် စုတိစိတ်ကနေ နောက်ပြန် ရေတွက်ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် (၁၇)ချက်မြောက်စိတ်ရဲ့ ဥပါဒ်ထိအောင် ဖြစ်သေး တယ်။ ဒါနောက်ဆုံးပဲ။ ဌီခဏ ကနေစပြီး ကမ္မဇရုပ်အသစ် မဖြစ်တော့ဘူး။ စုတိစိတ်နဲ့ ပြိုင်ပြီး သူချုပ်မယ်။

ဒီကြားထဲမှာ ကမ္မဇရုပ် ဘယ်တော့မှ ရပ်တန့်ပြီးတော့ မနေဘူး။ ကံက နေပြီးတော့ ထုတ်လုပ်လိုက်တဲ့ Energy ရှိနေသမျှ သွားနေမှာပဲ။ ဥပမာ- ရော့ကက် တစ်ခုဟာ လောင်ချာနဲ့ပစ်လိုက်လို့ရှိရင် သူရဲ့ Energy ရှိသမျှ သွားမှာပဲ။ ကြားထဲမှာ ဒီပြင် ဒုံးပျံတစ်ခုကနေ ပစ်ချခံလိုက်ရလျှင်တော့ ဒါ ဥပစ္ဆေဒက ကံပေါ့။ သူ့ အရှိန်ရှိလျှင် သူက သွားနေတာ။ အဲဒီလို ဘဝတစ်ခု စကတည်းက ကမ္မဇရုပ်တွေက ဆက်ပြီးတော့ သွားနေတာ။ ကမ္မဇရုပ်က ထုတ်လိုက်တဲ့ စေတနာသည် အတိတ်ကံသာ ဖြစ်တယ်ပေါ့။ လက်ရှိစေတနာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ နီရောဓသမာပတ် ဝင်စားနေတဲ့အချိန်မှာ ကမ္မဇရုပ်တွေ မချုပ်ပါဘူး။ ကမ္မဇရုပ်တွေ ရှင်သန်နေဆဲပါ။ ချုပ်တာက စိတ္တဇရုပ်ပဲ ချုပ်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ စိတ်နဲ့ပတ်သက်တာတွေ အကုန်ချုပ်တယ်ပေါ့။ အစာအာဟာရမစားသည့်အတွက်ကြောင့် အာဟာရဇရုပ် အသစ်မဖြစ်ဘူး။ (Food Effect) တော့ ရှိနေမှာပဲ ပေါ့။ ဒါကြောင့်မို့ ခုနစ်ရက်ကြာတဲ့အခါ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ လိုအပ်ချက်ကြောင့် အစာစားရတယ်။ နောက်ထပ် အာဟာရရရုံ အသစ်တွေ ထုတ်လုပ်ဖို့ ဖြစ်တာပါ။

မေးခွန်း(၁၃)

နောက် မေးခွန်းတစ်ခုကတော့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် တတိယဆင့် သင်တန်းသား တစ်ဦးရဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

“ဆရာတော်ဘုရား။ တပည့်တော်သည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် တတိယဆင့် သင်တန်းမှ သင်တန်းသားတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ တပည့်တော် မေးမြန်း လျှောက်ထားလိုသည့်ကိစ္စမှာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ပြဿနာပါဘုရား။ ယခုအခါ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက နိဗ္ဗာန်နှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာများ ဟောပြော၊ စာအုပ်ရေးသားထုတ်ဝေလျက် ရှိပါတယ်ဘုရား။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟောကြားနေသည့် အကြောင်းအရာများထဲမှာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အချို့မှာ တပည့်တော်တို့ သင်ကြားနာယူမှတ်သားခဲ့ရသည့် အဘိဓမ္မာ ဋီကာကျော် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းစာများတွင် ပါဝင်သည်များနှင့် ကွဲလွဲမှုရှိနေသည်ဟု ယူဆမိသည့်အတွက် ဝိဝါဒကွဲပြားမှုကို ဆရာတော်ဘုရားက ရှင်းလင်းပေးတော်မူပါရန် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်၏ ဟောပြောပို့ချချက်နှင့် စာအုပ်ရေးသား ထုတ်ဝေမှုတို့မှ ဝိဝါဒဖြစ်စေသည့် အဆို နှင့် စောဒနာတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

(၁) ထိုပုဂ္ဂိုလ်က နိဗ္ဗာန်ကို ရုပ်၊ နာမ်ဖြင့် မျက်မှောက် မပြုနိုင်၊ မမြင်နိုင်။ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာ မျက်မှောက်ပြုနိုင်တယ်ဟု ဆိုပါတယ်ဘုရား။ ထိုသို့ ဆိုရခြင်းမှာ နိဗ္ဗာန်သည် ဖြစ်ပျက်မရှိသော အသင်္ခတဓာတ်ဖြစ်ပြီး ရုပ်၊ နာမ်သည် သင်္ခတဓာတ်ဖြစ်၍ သဘောသဘာဝ မတူသောကြောင့် ရုပ်၊ နာမ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မမြင်နိုင်ဟု ယုတ္တိပြ၍ စောဒကတက်ခြင်းဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

(၂) မဂ်ဉာဏ်သည် စိတ်မဟုတ်။ စိတ်နှင့် မဂ်ဉာဏ်သည် တစ်ခြားစီ။ မဂ်ဉာဏ်သည် အသင်္ခတဓာတ်ဟု ဆိုပါသည်ဘုရား။

တပည့်တော်တို့ သင်ကြား မှတ်သားခဲ့ရသည့် ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာတွင်မူ ရုပ်တရားသည် သိတတ်သည့်သဘော မရှိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် မပြုနိုင်ဆိုခြင်းမှာ အငြင်းပွားဖွယ် မရှိသော်လည်း နာမ်တရားတွင်မူ အကျဉ်း (၈၉)၊ အကျယ် (၁၂၁)ပါး၌ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသည့် မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ်များဖြစ်သည့် လောကုတ္တရာ စိတ်များ အကျုံးဝင်ပြီး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ မဂ်ဉာဏ် ဆိုသည်မှာလည်း မဂ်စိတ်၌ယှဉ်သော၊ မဂ်စိတ်နှင့် ခွဲမရသော အမောဟခေါ် ပညာစေတသိက်သာ တရားကိုယ်ဖြစ်ပြီး ပညိန္ဒြေထူးလေးပါး ဖြင့် မဂ်လေးတန် ကို ထွင်းဖောက်သိမြင်နိုင်သည့် ဉာဏ်ထူးသာဖြစ်သည် ဟု တပည့်တော်တို့ နားလည်ထားပါသည်ဘုရား။ ယင်း မဂ်ဉာဏ်သည်လည်း စိတ္တက္ခဏတစ်ခုမျှသာဖြစ်ပြီး ဖြစ်ပြီးပျက်သည့်သဘောရှိသည့် အားလျော်စွာ သင်္ခတနယ်ပယ်၌ အကျုံးဝင်သော်လည်း ဝိပဿနာရှုသင့်သည့် တရား မဟုတ် ၍ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၌ ထည့်သွင်းခြင်းမပြုဟု နားလည်ထားပါသည်ဘုရား။

သို့ဖြစ်ပါ၍ တပည့်တော်တို့ သင်ကြားမှတ်သားခဲ့ရ သည်များနှင့် အဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဟောပြောချက်များ ကွဲပြားနေသည်ဟု ယူဆမိ၍ ဆရာတော် ဘုရားက ရှင်းလင်းဟောကြားပေးပါရန် ရှိသေစွာ တောင်းပန် လျှောက်ထား အပ်ပါသည်ဘုရား။

ဖြေဆိုခြင်း

အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်ပြောမယ်ဆိုလျှင် စာထဲမှာ ပါတဲ့အတိုင်း၊ သင်ထားတဲ့ အတိုင်းက အမှန်ပါ။ ခုနက ပြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ရုပ်နဲ့နာမ်နဲ့ မကွဲတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်မယ်။ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဟာ စိတ်မဟုတ်ပေမယ့်လို့ စိတ်(၈၉)ပါးမှာပါတဲ့ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်မှာသာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိနေကြတာပဲ။ ဒီစိတ်က သာမန်စိတ်တွေ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ လေ့ကျင့်ယူလို့ ဝိပဿနာအသိဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပြီးတဲ့ နောက်မှာ ဖြစ်တာ၊ Attainment ခေါ်တာပေါ့။ အဲဒီသဘောလေးတွေတောင်မှ မသိဘဲ နဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို တက်ပြီးတော့ ကိုင်တယ်ဆိုတော့ တော်တော်ကို သတ္တိကောင်း တယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲဒီတော့ ကိုယ်သိထားတဲ့၊ ကိုယ် သင်ထားတဲ့ စာဟာ မှန်ကန်တဲ့ လမ်းကြောင်းပဲ။ လောကကြီးမှာ မမှန်မကန်တွေ ပြောနေ တာတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ သိအောင် သင်ကြားဖို့က သိပ်အရေးကြီးတယ်။ မရှင်းသေးရင် ထပ်ပြီးတော့မေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ဒီတင်မကဘူး။ Buddhism လို့ ခေါင်းစဉ်တပ်ပြီး နိုင်ငံတကာမှာ စာအုပ် တွေရေးကြတယ်။ နာမည်ကတော့ Buddhism ပဲ။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်ရေးချင် ရာတွေ ရေးတယ်ပေါ့။ Buddhism မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလိုပဲ အများကြီးရှိတယ်။

တလောက စင်ကာပူသွားတော့ စင်ကာပူက ဒကာတစ်ယောက်က Internet ကထုတ်ပြီး ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် လာပြတယ်။ မလေးရှားဘုန်းကြီး တစ်ပါးက အင်တာနက်မှာ ဆောင်းပါးလေးတစ်ပုဒ် ရေးထားတယ်။ သူ ဆောင်းပါးထဲမှာ ဘာပါတဲ့ဆို သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်မဖြစ်ဘဲ အနာဂါမ်ကို ခုန်ကျော်ပြီးဖြစ်တာ အထောက်အထားရှိတယ်ဆိုပြီးတော့ ရေးထားတယ်။

အဲဒီလိုဆိုရင် ဘွဲ့ထူးတွေ တပ်လိုတဲ့အခါ လေးတန်းကနေ စတင်ရမယ် နော်။ နို့မို့ဆိုလျှင် ခုန်ပြီး တက်သွားတယ်လို့ ထင်နေလိမ့်မယ်။ (ရယ်သံများ) သူက ဘာပြသလဲဆိုရင် ဥဂ္ဂသုတ်မှာ ဥဂ္ဂဥပါသကာက သူဟာ အနာဂါမ်ပါလို့

ပြောတဲ့စကားကိုထောက်ပြီး သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်မဖြစ်ဘဲ အနာဂါမ် ကျော်ဖြစ်တယ်လို့ သူကယူဆတယ်။ အဲဒါမျိုးက အဓိပ္ပါယ်မရှိဘူး။

လူတစ်ယောက်ရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေကို ဘုရားရဲ့ တရားတော်တွေထဲ လာရေးပြီး ညစ်ထေးမှု (pollution) ဖြစ်အောင် မလုပ်ထိုက်ဘူး။ ကိုယ့်အယူ အဆတွေနဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့အစစ်အမှန်တွေ၊ စာပေကလာတဲ့ အစစ်အမှန် တရားတွေ ကို pollution ဖြစ်အောင် မလုပ်ထိုက်ဘူး။ ဒါက pollution ဖြစ်အောင် လုပ်တာပဲ။ Dhamma pollution ပေါ့။

Air pollution က ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေ သလိုပဲ Dhamma pollution က အသိဉာဏ်ကို ထိခိုက်စေတယ်။ Water pollution က ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေတယ်။ Dhamma pollution က အသိဉာဏ်ကို ထိခိုက်စေပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်လမ်းကြောင်းကို ဝေဝေဝါးဝါး ဖြစ်သွားစေနိုင် တယ်ပေါ့။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းမှာ သင်ထားတဲ့အတိုင်း နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်မှာ ‘လောကုတ္တရသင်္ခါတံ’ လောကမှ ထွက်မြောက်သွားတဲ့ တရားတစ်ခု။ ‘စတုမဂ္ဂဉာဏေန သစ္စိကာတဗ္ဗံ’ မဂ်ဉာဏ်နဲ့သာ သိနိုင်တယ်။ သာမန် ဉာဏ်နဲ့ ကျတော့ မှန်းဆပြီးသိရတယ်။ ‘စတုမဂ္ဂဉာဏေန သစ္စိကာတဗ္ဗံ’ ဒါလေး မှတ်ထားဖို့ပါပဲ။ နိဗ္ဗာန်ကို ရုပ်နာမ်နဲ့ မသိနိုင်ဘူးဆိုတော့ ရုပ်နဲ့မသိနိုင်တာတော့ ဟုတ်တယ်။ နာမ်ဆိုတဲ့စကားက နိဗ္ဗာန်တောင်မှပဲ တစ်ခါတစ်ရံ နာမ်လို့ သုံးတယ်လေ။ ဘာဖြစ်လို့ နာမ်သုံးထားတာလဲဆိုတော့ နာမရဲ့အဓိပ္ပာယ်က ညွှတ်ကိုင်းခြင်းနဲ့ ညွှတ်ကိုင်းစေခြင်း။ နိဗ္ဗာန်သည် မဂ်ဖိုလ်စိတ်တွေကို သူ့ဆီကို ညွှတ်ကိုင်းစေလို့ သူ့ကို နာမ်လို့ခေါ်တာ။ မဂ်ဖိုလ်စိတ်တွေကလည်း နိဗ္ဗာန်အာရုံဆီ ညွှတ်ကိုင်းတာ။ ညွှတ်ကိုင်းလို့ နာမ်လို့ခေါ်တာ။ သူ့ ရှုထောင့် နှင့်သူ သုံးထားတဲ့စကားလုံး။ ဒီစကားလုံးတောင် မှန်အောင်မသုံးနိုင်ဘူးဆိုရင်

အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အရည်အချင်းက ဘာလဲ။ ပြောချင်လို့ ပြောနေတာမျိုး ဖြစ်သွားပြီ။ စာနဲ့ပေနဲ့ ပြောတာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဒါတွေက သိပ်ပြီး ဂရုစိုက်စရာလည်း မလိုပါဘူး။

လောကမှာ ဒီလိုထင်ရာမြင်ရာ ပြောနေတတ်တဲ့ သူတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ ထင်ရာမြင်ရာ ပြောတဲ့အထဲက ကိုယ်က အမှန်သိဖို့တော့ ကြိုးစားရမယ်ပေါ့။ အမှန်သိဖို့ ကြိုးစားတယ်ဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ရဲ့အကြောင်း ရေးထားတဲ့အထဲကနေပြီး တကယ့်ကို နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာမျိုးလဲ။ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ပတ်သက်လာပြီး တစ်ချို့အချက်တွေကို metaphorical အနေနဲ့ ရေးထားတာမျိုးတွေရှိတယ်။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားဟောထားတဲ့ ဓမ္မစကြာတရားကို အလေးထားကြည့်။ ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာပြည်မှာ “မြတ်ဗုဒ္ဓဒေသနာ” ဆိုတဲ့အမည်နဲ့ ဘာသာပြန်ထားတဲ့ သီဟိုဠ်က ဒေါက်တာ ဝါဠီလာရာဟုလ ဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ရေးထားတဲ့ What the Buddha Taught ဆိုတဲ့ စာအုပ် ရှိတယ်။ အဲဒီစာအုပ်ထဲမှာ နိဗ္ဗာန်ကို စကားလုံးဖြင့်ဖော်ပြခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ဘူး ဆိုတဲ့ အသုံးကိုသုံးပြီး ရေးထားတယ်။ ဒါက ဘာကိုသံယောင် လိုက်ထားတာလဲ ဆိုတော့ Hinduism က စကားလုံးကို သံယောင် (follow) လိုက်ထားတာ။ Hinduism မှာ “ဗြဟ္မာဆိုတဲ့အရာကို စကားလုံးဖြင့် ဖော်ပြခြင်းငှာ မစွမ်းဘူး” ဆိုတဲ့ အသုံးရှိတယ်။ အဲဒီနောက် သံယောင်လိုက်ပြီး ရေးထားတာ။ အဲဒီတော့ စာအုပ်မှာပါတာ အကုန်လုံးမှတ်ဖို့ မကောင်းဘူးပေါ့။ သတိတရားနဲ့ ဖတ်ရှုဖို့ တော့ လိုအပ်တယ်ပေါ့။

မြန်မာပြည်မှာရေးတဲ့ စာအုပ်တွေလည်းရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓနဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုတာတွေ။ တကယ်ကတော့ ဗုဒ္ဓကတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဆိုပြီး ရေးတာကတော့ ငါ့ဝါဒ ဖြစ်နေတယ်။ “ဗုဒ္ဓနှင့် ငါ့ဝါဒ” ဆိုလျှင်တော့ မှန်မှာပေါ့။ တစ်ချို့က ကိုယ်ကြိုက်တာ ကိုယ်တင်ပြသွားတာလေ။ ကိုယ့်အထင်အမြင်တွေနဲ့။ တရားဟောတဲ့အခါမှာလည်း အတူတူပဲ။ ဘုန်းကြီးတို့လည်း သတိထားရမှာပေါ့။

အချို့က ကိုယ့်ဝါဒကိုယ် ထည့်ပြောသွားတာ။ စာထဲပေထဲက မဟုတ်ဘူး။

အဲဒါလည်း သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မသိဘူးပေါ့။ အပြောကောင်းတော့ ဟုတ်နိုးနိုး ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် အခုလို ဓမ္မသင်တန်းမျိုးတွေ ရှိတာ သိပ်ကောင်းတယ်နော်။ ဆရာမကြီးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်စရာ ကောင်းတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ တစ်ကယ့် ထေရဝါဒ Tradition အရ အစဉ်အလာ စာပေအတိုင်း သင်ကြားပေးတာဟာ အလွန်ကောင်းတယ်။

ဒါတောင် interpretation problem ဆိုတာ ဖြစ်လာနိုင်သေးတယ်။ ဘာသာပြန်တဲ့နေရာမှာ ပြဿနာရှိသေးတယ်။ ဒီလို မူရင်းကျမ်းသင်တာ တောင်မှ ပြဿနာက ရှိလာသေးတယ်။ ခုနကလို အပေါ်ယံစာတွေ သူကြိုက်လို့သူရေး၊ ကိုယ်ကြိုက်လို့ ကိုယ်ရေးတဲ့စာတွေ ဖတ်မယ်ဆိုလျှင် ပိုပြီး ပြဿနာတက်နိုင်တယ်။ ရှုပ်ထွေးသွားပြီး နောက်ဆုံးမှာ အာနကစည်ကြီး လိုပေါ့။ အာနကစည်ကြီးမှာ ဟိုနားကပေါက် ဖာလိုက်၊ ဒီနားကပေါက် ဖာလိုက် နဲ့ နောက်ဆုံးကျတော့ မူလစည်ကြီးမရှိတော့ဘူး။ အသစ်တွေချည်း ဖြစ်သွားတယ်။

အဲဒါမျိုးလိုပဲ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားစစ်၊ တရားမှန်တွေဟာ နောက်ဆုံး ကျတော့ ကွယ်သွားနိုင်တယ်။ ဟိုလူက တစ်မျိုးရေးလိုက်၊ ဒီလူကတစ်မျိုး တင်ပြလိုက်နဲ့။

မူရင်းအတိုင်း လေ့လာလိုက်စားဖို့ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့သဘောကို အကျဉ်းချုပ် မှတ်ချင်လို့ရှိရင် ဓမ္မစကြာအတိုင်းမှတ်တာ အကောင်းဆုံးပဲ။ ဓမ္မစကြာက ဘယ်လိုဆိုတုန်းဆိုရင် ‘ဒုက္ခ နိရောဓ’ တဲ့။ ဒုက္ခနိရောဓ လို့ ဗုဒ္ဓက နိဗ္ဗာန်ကို နာမည်တပ်ခဲ့တာပဲလေ။ ဒုက္ခဆိုတာ ဘာတွေတုန်းဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓက ဟောထားခဲ့တာပဲ။ ဇာတိပဒုက္ခ၊ ဇရာပဒုက္ခ၊ ဗျာဓိပဒုက္ခ၊ ဒုက္ခသရုပ်တွေ ထုတ်ပေးထားခဲ့တာပဲ။ နောက်ဆုံးမှာ

သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ၊ ကိုယ်ရထားတဲ့ ခန္ဓာကြီးဟာ ဒုက္ခတဲ့။ အဲဒါတွေ ငြိမ်းသွားတာ နိဗ္ဗာန်လို့ဆိုတော့ ရှင်းနေပြီပဲ။

‘ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော’ ဆိုတာ အကြောင်းကို ဟောထားတာ။ တဏှာငြိမ်းမှ ဒုက္ခငြိမ်းတယ်။ နာမည်ပေး ကတည်းက ‘ဒုက္ခနိရောဓ’ တဲ့။ ရှင်းပြတဲ့အခါ ‘တဏှာနိရောဓ’ နဲ့ ရှင်းပြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ။ မြတ်စွာဘုရားတွေက အကျိုးတရားပေါ်မှာ အလုပ်မလုပ်ဘူး။ အကြောင်းတရားပေါ်မှာ အလုပ်လုပ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ အကြောင်းကို ကြည့်ပြီးဟောတာ။ ခုနက အနာဂတံသဉာဏ်ဆိုတာ အကြောင်းကိုကြည့်ပြီး အကျိုးကိုဆုံးဖြတ်တာ။ အဲဒါ ‘အနုမာန’ ခေါ်တယ်။ ဒီအကြောင်းဟာ လုံလောက်တဲ့ အကြောင်းဆိုလျှင် ဒီအကျိုးကိုရမှာဆိုတာ သေချာပြောလို့ ရတယ်။ သေချာပြောနိုင်တာပေါ့။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက နိဗ္ဗာန်လို့ ပြောတဲ့အခါမှာ အကျိုးရဲ့ချုပ်ငြိမ်းမှု၊ ဒုက္ခနိရောဓ ဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ဖော်ပြပြီးတဲ့အခါ ထို ဒုက္ခနိရောဓသည် တဏှာနိရောဓဖြစ်မှာသာ ဖြစ်သော ကြောင့် ‘ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓ’ အကြွင်း အကျန်မရှိအောင် ချုပ်ငြိမ်းဖို့လိုတယ်ပေါ့။

နောက်ဆုံး အကြွင်းအကျန်မရှိဘူးဆိုတာ ကိုယ်ရထားတဲ့ တရားအပေါ် မှာ တွယ်နေသေးလျှင် ‘ဓမ္မရာဂ ဓမ္မနန္ဒိ’ ခေါ်တယ်။ တဏှာကျန်နေသေးတယ်။ အချို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တွေလို တရားအားထုတ်လို့ကောင်းပြီဆိုလျှင် သူ့သမာဓိ လေးကို သဘောကျ၊ သူ့အသိဉာဏ်လေးကို သဘောကျနေတယ်။ ဒါ တွယ်တာတာပဲ။ အဲဒီအတွယ်လေးရှိနေသေးရင် အထက်တက်လို့ မရဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုလို့ မရသေးဘူး။ အတွယ်တွေ လုံးဝကင်းသွားမှရမယ်။

ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက “အဓမ္မကို မပြောနဲ့၊ ဓမ္မကိုတောင် မတွယ်ရဘူး” တဲ့။

ခုခေတ် အများစုကဘာတုန်းဆိုရင် အဓမ္မကို တွယ်နေတာ။ ဓမ္မကို တွယ်တာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက အဓမ္မကို ပယ်ခိုင်းတယ်။ ဓမ္မအပေါ် တွယ်တာကိုလည်း ပယ်ခိုင်းတယ်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မကို မြတ်စွာ ဘုရားက ဖောင်ကြီးနဲ့ ဥပမာပေးပြီးတော့ ဟောထားတာရှိတယ်လေ။ မဇ္ဈိမ နိကာယ်မှာ။ ဖောင်ဆိုတာ ဘာလုပ်ဖို့တုံးဆိုရင် မြစ်ပင်လယ်ကြီးကို ဖြတ်ကူးဖို့ပဲ အသုံးချတာ။ ဓမ္မကလည်း ဘာအတွက်အသုံးချတာလဲ။ သံသရာပင်လယ် ကြီးကို ဖြတ်ကူးဖို့အတွက်ပဲ အသုံးချတာ။ ဟိုဘက်ကမ်းရောက်သွားလျှင် မလိုတော့ဘူး။ ဟိုဘက်ကမ်းရောက်သွားပြီးမှ ဒီဖောင်ကြီးကို ငါထမ်းသွားမှပဲ ဆိုလျှင် မဟုတ်တော့ဘူး။ စွဲနေသေးလျှင် မဟုတ်တော့ဘူး။ အဲဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက “ဓမ္မကိုတောင် ငါက ပယ်ဖို့ဟောတာတဲ့။ အဓမ္မဆိုလျှင်တော့ ခပြောနဲ့တော့”တဲ့။ ဆိုလိုတာက ကျင့်သုံးလိုက်နာ၊ ပြီးလျှင် ဒီဓမ္မပေါ်မှာ တွယ်တာစရာ မလိုတော့ဘူး။ ဖောင်နဲ့ဥပမာပေးထားတယ်။ ဖောင်ဟာ ဖြတ်ကူးပြီးလို့ရှိလျှင် ‘ဪ၊ ငါ ဒီဖောင်ကြီးကြောင့် ဒီဘက်ကမ်း ရောက်လာ ရပြီ’လို့ ဒီလောက်ပဲ အသိအမှတ်ပြုပြီး သွားတော့၊ ကိုယ်သွားချင်တဲ့ဆီ။ ဒီဖောင်ကြီး ကြည့်ပြီး သိမ်းနေစရာမလိုဘူးလို့ ပြောတာ။

အဲဒါကြောင့်မို့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့တရားဟာ အလွန် သိမ်မွေ့တယ်။ ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုမှ သိမယ်။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်က ကိုယ်တိုင်လည်း နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်ဘူးဘဲနဲ့ နိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို ပြောတယ်ဆိုတာ သိပ်ပြီးတော့ မြင့်လွန်းအားကြီးပါတယ်နော်။

မေးခွန်း(၁၄)

အဘိဓမ္မာ ဒုတိယအဆင့် အောင်မြင်ပြီးတဲ့ သင်တန်းသူတစ်ဦးက နိဗ္ဗာန် ဆိုင်ရာမေးခွန်းပဲ မေးထားပါတယ်ဘုရား။

အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်စံတော်မူပြီးကြကုန်သော မြတ်စွာဘုရား အဆူဆူ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များ၏ ဓာတ်သဘာဝများသည် ယခုထက်တိုင် ကျန်ရှိနေသေးတယ်ဆိုတာကို သိချင်ပါတယ်ဘုရား။

ဖြေဆိုခြင်း

ကျန်ရှိနေသေးတယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အနုပါဒိသေသနဲ့ ဥပါဒိသေသ ကို ရှင်းကြည့်ရအောင်။ “ဥပါဒိ” ဆိုတာ ဘာကိုပြောတာတုန်းဆိုတော့ ကံတို့၊ ကိလေသာတို့က အကျိုးအဖြစ် ရယူထားတဲ့အရာ။ ကံတွေ၊ ကိလေသာတွေက ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ အကျိုး တရားတွေကို “ဥပါဒိ” လို့ပြောတာ။ ဆိုပါစို့။ ဘုရား အလောင်း မဟာဗောဓိပင်အောက်မှာ အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ကို ရပြီး ဘုရားဖြစ်တဲ့အချိန် မြတ်စွာဘုရားရဲ့သန္တာန်မှာ အစမထင် သံသရာကနေ ကိန်းလာတဲ့ ကိလေသာတွေ လုံးဝဖယ်ရှားပြီး ဖြစ်သွားတယ်။ သို့သော် ဘာကျန်နေတုန်းဆိုလို့ရှိရင် ထိုကိလေသာတွေကနေ ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ခန္ဓာ ကျန်နေတယ်။ အဲဒါကို “ဥပါဒိသေသ”လို့ ခေါ်တယ်။ “ဥပါဒိ” ဆိုတာ ကံ၊ ကိလေသာအကြောင်းတရားတွေကနေ ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ အကျိုး၊ “သေသ” ဆိုတာ ကျန်နေတယ်၊ Remain ဖြစ်နေတယ်လို့ဆိုလိုတယ်။ အဲဒီ Remain ဖြစ်နေတဲ့အချိန်မှာ ရထားတဲ့နိဗ္ဗာန်ကို “ကိလေသ နိရောဓ” ကိလေသာ ငြိမ်းသွားတာပဲရှိတယ်။ ကိလေသာရဲ့ အကျိုးဆက်ခန္ဓာ မငြိမ်းသေးဘူးလို့ ပြောတာ။

ဆိုပါစို့။ ထမင်းချက်ပြီးတဲ့အခါ မီးကိုငြိမ်းလိုက်တယ်။ မီးတော့ မရှိ တော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ထမင်းရှိနေတယ်၊ အကျိုးဆက် ရှိနေသေးတယ်။ သို့မဟုတ် အပူငွေ့ ရှိနေ သေးတယ်လို့ ပြောလို့ရသလိုပဲပေါ့။ သူ့ရဲ့အကျိုးဆက် ရှိနေ သေးတယ်လို့ ဒီလိုပြောတာ။ “သဥပါဒိသေသ” နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကိလေသ နိရောဓ၊ ကိလေသာတွေ ငြိမ်းသွားတဲ့ နိဗ္ဗာန်။

အဲဒီကနေ မြတ်စွာဘုရား (၄၅)ဝါ ကာလပတ်လုံး တရားဓမ္မတွေ

လှည့်လည်ဟောတာ။ နောက်ဆုံး သက်တော်(၈၀)ရှိတဲ့အခါ ကုသိနာရုံ အင်ကြင်းမြိုင်မှာ မြောက်ဘက်ကို ဦးခေါင်းထားပြီးတော့ အနောက်ဘက် ကို မျက်နှာမူလိုက်တယ်။ နေဝင်တဲ့ဘက်ကို မျက်နှာမူတယ်။ မြောက်ဘက်ကို ဦးခေါင်းထားလိုက်ကတည်းက မျက်နှာက အနောက်ဘက် ရောက်သွားပြီ။ လက်ယာဘက် စောင်းအိပ်တာကိုး။ လက်ယာဘက်နှင့် လျောင်းသည့် အတွက်ကြောင့် နေဝင်တဲ့ဘက်ကို ကြည့်ပြီးသားဖြစ်သွားတယ်။ ဘုရားပွင့် တော်မူတုန်းက အရှေ့ဘက်ကို ကြည့်ပြီးပွင့်တာ။ ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ရှိတုန်း ဆိုတော့ အရှေ့ဘက်က နေထွက်တာ။ ကမ္ဘာကြီးကို အလင်းရောင်ပေးဖို့ နေဟာ အရှေ့ကထွက်ပေါ်လာတာ။ အနောက်ဆိုတာက နေဝင်ပြီး အလင်း ရောင် ချုပ်ငြိမ်းသွားတဲ့ နေရာပဲ။ အဲတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ သူ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသွားလျှင် တရားဓမ္မအလင်းကြီး ပျောက်ကွယ်တော့မယ်။ နေမင်းကြီးဟာ ဝင်တော့မယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသွားတယ်လို့ တွေးကြည့်ရတာပေါ့နော်။ မြတ်စွာဘုရားမှာ ကိလေသာတွေ လုံးဝချုပ်ငြိမ်းပြီး ခန္ဓာက Remain ဖြစ်နေ တယ်။ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာနှစ်ခုဟာ အကြောင်းငြိမ်းသွားသည့်အတွက်ကြောင့် မဆက်တော့ဘူး။ အကြောင်းဆိုတာ ဥပမာ မီးတောက်လေးကို ကြည့်ပေါ့။ ဆီကလည်း ရှိနေသေးတယ်။ မီးစာကလည်း ရှိနေသေးတယ်။ ဒီ (၂)ခု ရှိနေ သေးလျှင် ဆက်ပြီးလောင်နေမှာပဲ။ နောက်ဆုံးကျတော့ ဆီလည်း ခမ်းသွား တယ်။ မီးစာလည်း ကုန်သွားတယ်။ ကုန်သွားရင် မီးတောက်ကလေး ငြိမ်းသွား မယ်။ အဲဒီမီးတောက်ကလေး ငြိမ်းသွားတာကို စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ ဘယ်ရောက် သွားတယ်လို့ ပြောလို့ရမလဲ။ ဘယ်ရောက်သွားတယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ အကြောင်းတွေ ကုန်သွားလို့ မီးတောက်ဆိုတဲ့ အကျိုးတရားလေးဟာ ကုန်ဆုံး သွားတယ်။ ဒီလိုပဲ ပြောလို့ရမှာပေါ့။ “အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်” ဆိုတာ အဲဒါမျိုးပြောတာ။ လောင်စာတွေ ဘာမှမရှိတော့ဘူး။ အကြောင်းတရားတွေ အားလုံး ရပ်သွားလို့ အကျိုးဆက် ပျက်သွားတာဟာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၊ အဲဒီနိဗ္ဗာန်မှာ ကျန်စရာဆိုလို့ ဘာရှိဦးမလဲ။ ဘာမှမရှိဘူး။

ဘာမှမရှိတာကို ကြံဖန်ပြီးတော့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဟာ နိဗ္ဗာန်မှာ ရှိနေသေးတယ်ဆိုလျှင် စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲ ရေးထားတဲ့အတိုင်းဖြစ်မယ်။ “တစ်ညမှာ သူ့အိပ်နေတဲ့အခန်းတံခါး လာခေါက်တယ်။ ထွက်ကြည့်လိုက်တော့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ဖြစ်နေတယ်”တဲ့။ (ရယ်သံများ) တစ်ချို့ရဲ့ အယူအဆတွေက အဲဒီလိုရှိတယ်။

မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်က ဒုက္ခတွေ ချုပ်သွားပါပြီ လို့ ပြောတာ။ ပြီးတော့ ဘုရားက သုတ္တန်တွေမှာ ဟောထားတဲ့ ‘အပ္ပညတ္တိကော’ တဲ့၊ ခေါ်စရာ မရှိတော့ဘူး လို့ပြောတာ။

အဲဒါကို တစ်ချို့က ယောင်မှားပြီး အဲဒါဟာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ဘူးလားတဲ့။ ဥစ္ဆေဒ တို့၊ သဿတ တို့ ဆိုတာ အတ္တကိုကိုင်စွဲပြီး ပြောတဲ့စကားတွေ။ “အတ္တ” ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ အယူကို ယူပြီးတော့ ပြောတဲ့အခါ ဥစ္ဆေဒ နှင့် သဿတ က ပြောလို့ရတယ်။ ဥစ္ဆေဒ၊ သဿတ ဆိုတာ “အတ္တဒိဋ္ဌိ” ကနေ ပေါက်ဖွားလာတဲ့ အယူအဆတွေသာ ဖြစ်တယ်ပေါ့။ ဒါနဲ့မဆိုင်ဘူး။

အင်္ဂုတ္တိုရ်က သုတ္တန်တစ်ခုမှာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမားဟာ နိဗ္ဗာန်နဲ့ အလွန် နီးတယ်လို့ ဟောထားတာရှိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူလည်း ချုပ်ငြိမ်းတယ်ဆိုတာကို ယူဆတာကိုး။ အဲဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်နဲ့ နီးစပ်တယ်လို့ ပြောတာ။ သို့သော် သူက အကြောင်းမရှိဘဲနဲ့သက်သက် သူ့အထင်နဲ့တင် ချုပ်နေတာဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် အမှန်တရားမဟုတ်ဘူး။ အကြောင်း ချုပ်မှ ချုပ်တဲ့အချုပ်ကမှ တကယ်အစစ်အမှန်။ ဆိုလိုတာက အကြောင်း ပျက်အောင် လုပ်ရမယ်။ အကြောင်းပျက်သွားလျှင် အကျိုးပျက်သွားတယ် လေ။ ဒါမှ မှန်တယ်။ ဘယ်မှ မေးမနေနဲ့လေ။

ဆီမီးခွက်ကလေး၊ ဖယောင်းတိုင်ကလေး ထွန်းကြည့်၊ ဖယောင်းဆီလေး လည်း ရှိနေမယ်၊ မီးစာလေးလည်းရှိနေမယ်ဆိုလျှင် မီးတောက်ကလေး

ရှိနေမှာပဲ။ ဖယောင်းဆီလည်း ကုန်သွားပြီ၊ မီးစာလည်း ကုန်သွားပြီဆိုလျှင် မီးတောက်ကလေး ငြိမ်းသွားမှာပဲ။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘောက အဲဒါလိုပဲ။ သံသရာရဲ့သဘောက ဖယောင်းဆီတွေ ထည့်ထည့်ပေးနေတာနဲ့တူတယ်။ လောင်စာတွေ ထပ်ထည့်ပေးနေလျှင် ဆက်လောင်နေတယ်ပေါ့။ အဲဒီ မီးတောက်ကလေး ငြိမ်းသလိုပဲ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အဲဒီလို ငြိမ်းသွားတာ။

လောကလူတွေက လောဘနဲ့ တွေးတာကိုး။ ချုပ်ငြိမ်းသွားတယ်ဆိုလျှင် ကြောက်စရာကြီးလို့ တွေးထင်တာ။ ဘဝတဏှာက ရှိနေတာ။ ဆက်လက် ဖြစ်နေတာကို လိုချင်တာဆိုတော့ မဖြစ်တော့ဘူးဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်ဟာ ကျောချမ်း စရာကြီး ဖြစ်သွားတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒုက္ခလို့မြင်အောင် ကြည့်ခိုင်းတာလေ။ ဒုက္ခဆိုတဲ့ နာမည်ဆိုးနဲ့ ပေးထားတာ။ နာမည်ဆိုးကို ကျကျနန နားလည် သွားရင် မလိုချင်တော့ဘူး။ မလိုချင်ရင် “နိဗ္ဗိန္ဒတိ” ဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ “နိဗ္ဗိန္ဒတိ” ဆိုတာ ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်တာကို ပြောတာ။

“ဝိမုစ္စတိ” ဆိုတာ တဏှာမှ လွတ်သွားတာကို ပြောတာ။ တဏှာ ကင်းသွားတာနဲ့ ဝိမုစ္စတိ လွတ်သွားတယ်။ အဲဒီလို အလွတ်မျိုးလို့ ဆိုလိုတယ်။ ဘယ်က လွတ်သလဲဆိုတော့ ပထမတဏှာက လွတ်သွားတာ။ တဏှာက ကင်းလွတ်သွားပြီဆိုလျှင် ဘာကလွတ်သလဲ ဆိုတော့ ဒုက္ခက လွတ်တယ်။ အဲဒါကိုပဲ နိဗ္ဗာန်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဘဝကို လိုချင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး တဏှာရှိတယ်၊ အတွယ် အတာရှိတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ရှုထောင့်က ကြည့်မယ်ဆိုလျှင် နိဗ္ဗာန်ဟာ ကြောက်စရာကြီးပဲလို့ မြင်နေဦးမှာပဲ။ ဒုက္ခကို ဒုက္ခလို့ သေချာမြင်လာပြီဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ မရှိတာဟာ အေးချမ်းတယ်လို့ မြင်လိမ့်မယ်။ မရှိတဲ့ အေးချမ်းခြင်းကို “သန္တိသုခ” လို့ ခေါ်တယ်။ ရှိနေတဲ့ဒုက္ခက အများကြီးကို။

မရှိတော့ ဘူးဆိုလျှင် အေးချမ်းတာဟာ “သန္တိသုခ” ပဲ။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မိန့်ကြားထားတဲ့ စကားလေးတစ်ခုက ‘သုခမိဒံ အာဝုတော ယဒိဒံ နိဗ္ဗာန်’ - ငါ့ရှင်တို့၊ ဟောဒီနိဗ္ဗာန်ဟာ သိပ်ချမ်းသာတယ်လို့ အဲဒီလိုပြောတာ။ အဲဒီတော့ ဥဒါယီ ဆိုတဲ့ ကိုယ်တော်က ထောက်တယ်။ ‘အရှင်ဘုရား၊ နိဗ္ဗာန်မှာ ခံစားတာ မရှိဘူးမဟုတ်လား၊ ဘာဖြစ်လို့ ချမ်းသာတယ်လို့ ပြောရပါသလဲ’ ဆိုတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက ပြန်ဖြေတယ်။ ‘အဲဒီလို ခံစားမှုမရှိတာကိုက ချမ်းသာ တာ’တဲ့။ ခံစားမှုရှိနေသေးလျှင် မချမ်းသာဘူးတဲ့။ ဟုတ်တယ်။ ခံစား တယ်ဆိုတာ ပြောင်းလဲနေတတ်တယ်။ ပြောင်းလဲမှုတွေနဲ့ ကြုံနေရမှာပဲ။ အဲဒါ ကြောင့်မို့ နိဗ္ဗာန်ရပြီးတဲ့ နောက်မှာ ဘာရှိသေးတယ်၊ ညာရှိသေးတယ်နဲ့ ဒါတွေ ထပ်တွေးနေစရာ မလိုပါဘူး။

မေးခွန်း(၁၅)

“အလှူဒါနပြုရာတွင် အလုံးစုံသော ကောင်းကျိုး အပြာပြာရစေနိုင်ရန် စနစ်တကျ ဉာဏ်ယှဉ်၍ လှူဒါန်းနည်းကို သိလိုပါသည်။”

ဖြေဆိုခြင်း

ဝေလာမသုတ္တန်မှာ မြတ်စွာဘုရားဟောထားတာကို မှတ်ထားဖို့ပါ။ စနစ်တကျ လှူဒါန်းတယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ကိုယ်လုပ်ရမယ့်ကိစ္စက အရေးကြီး တာ။ အဲဒီတော့ ဝေလာမသုတ္တန်အရ မြတ်စွာဘုရားက အလှူပစ္စည်းဟာ ညံ့တာဖြစ်စေ၊ ကောင်းတာဖြစ်စေ၊ နည်းတာဖြစ်စေ၊ များတာဖြစ်စေ အဓိက မကျဘူးတဲ့။ အဓိကကျတာ ဘာတုန်းဆိုလျှင် လှူပြီဆိုလျှင် ‘သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒေတီ’ - တလေးတစား လှူဖို့ mindfulness ဖြစ်ဖို့လိုတယ်ပေါ့။ အမှတ်တမဲ့ လှူလိုက်တာမျိုး မဖြစ်ရ ဘူး။ စိတ်အားတွေအားလုံး စုစည်းပြီးတော့၊ ခုခေတ် ကလေးတွေ ပြောတယ်မဟုတ်လား။ ကီးသွင်းပြီးတော့ ဆိုတာ။ (ရယ်သံများ)

အဲဒီလို ကီးသွင်းဖို့လိုတယ်။ ကိုယ်ရဲ့ ဒါနကောင်းမှုလေးကို စိတ်က အားသွန်စိုက် လုပ်တာ။ အဲဒီလို mindfulness ဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး လျှပ်ပါတဲ့။ ဒါက ‘သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒေတီ’။

နောက်တစ်ခုက ‘စိတ္တိကတ္တာ ဒါနံ ဒေတီ’ ကိုယ့်စိတ်လေးကို ပြင်ဆင်ပြီးတော့ လျှပ်ပါတဲ့။ လျှပ်တဲ့အခါမှာ အမှတ်တမဲ့မလျှပ်ဘဲ သူများလျှပ်လို့ လျှပ်လိုက်တယ်။ ‘ရော့ အင့်’ အဲလို အလွယ်တကူ ပေးလိုက်တယ်။ ကိုယ့်မှာ ရှိနေလို့။ ပိုနေလို့ ပေးလိုက်တယ်ဆိုပြီး မျိုးစုံရှိတယ်လေ။ စိတ်က သိပ်ပြီး ထက်မြက်တာမျိုး မရှိဘူး။ အဲဒီလို မလုပ်ပါနဲ့။ ‘စိတ္တိကတ္တာ’ စိတ်ကိုပြုပြင်ပြီး လျှပ်ပါတဲ့။ ‘သဟတ္ထာ ဒါနံ ဒေတီ’ ကိုယ်တိုင်လျှပ်ပါတဲ့။ ကိုယ်တိုင်လျှပ်တယ်ဆိုတာ အလေးအနက်ထားတဲ့ သဘောကို ဖော်ပြတာ။

နောက်ပြီးတော့ ‘အနုပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒေတီ’ စွန့်ပစ်တဲ့ပစ္စည်းကို လျှပ်တာလို မလုပ်ပါနဲ့တဲ့။ တချို့က မလိုလို့ လျှပ်လိုက်တာ။ ဒါကြောင့်မို့ “မကောင်းကျောင်းပို့” ဆိုတာ ရှိတယ်လေ။ (ရယ်သံများ) ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး တရားဟောတာ ကြားဖူးတယ်။ လူတစ်ယောက် အနိစ္စရောက်သွားရင်တဲ့ သူဝတ်တဲ့ အဝတ်တွေတို့၊ သူ့အိပ်သွားတဲ့ ခုတင်တို့ ဘာတို့ ဘုန်းကြီးကျောင်း ပို့လိုက်တယ်။ သူဝတ်သွားတဲ့ လက်စွပ်တို့ ဘာတို့ကတော့ မပို့ပါဘူးတဲ့။ (ရယ်သံများ)။ အဲဒီလို စွန့်ပစ်တဲ့အနေမျိုးနဲ့ မလျှပ်ရဘူးတဲ့။

နောက်တစ်ခုက ‘အာဂမနဒိဋ္ဌိကော’ ဒါက အင်မတန် အရေးပါတယ်ပေါ့။ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်တစ်ခုဟာ နည်းနည်းလုပ်လုပ်၊ များများလုပ်လုပ် အကျိုး တရားဟာ ကိုယ့်ဆီရောက်လာမှာဆိုတဲ့ ယုံကြည်ချက် ရှိရမယ်၊ အမြင် ရှိရမယ်၊ အသိဉာဏ် ရှိရမယ်။ အသိဉာဏ်ရှိရှိ လျှပ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ ဒါဟာ ဝေလာမသုတ္တန်မှာ ဘုရားပေးထားတဲ့ နည်းစနစ် ဖြစ်တယ်။ မြတ်စွာ ဘုရားက အနာထပိဏ်သူဌေးကို ဆုံးမပြီး ဩဝါဒပေးတဲ့စကား။ ဒီအတိုင်း လျှပ်မယ် ဆိုလျှင်တော့ အလျှင်ဒါနနဲ့ အကျိုးဟာ ပြည့်ပြည့်ဝဝ အကျိုးရပါတယ်။

မေးခွန်း(၁၆)

“ပြုပြီးသော အကုသိုလ်များကို မည်ကဲ့သို့ ပယ်ရပါမည်နည်းဘုရား”။

ဖြေဆိုခြင်း

ပြုပြီးသော အကုသိုလ်များကို ပယ်တယ်ဆိုတာ isolate လုပ်ပစ်တာ။ နောက်ထပ် ထပ်ပြီးတော့ repeatation မလာအောင်လုပ်တာ။ ရှိပြီးသား ကတော့ အမာရွတ်လို ကျန်နေမှာပဲ။ ကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်လာပြီးလျှင်တော့ remain ဖြစ်သွားမှာ။ Process မှာ remain ဖြစ်သွား မှာ။ ကိုယ်လုပ်ပြီးသား တစ်ခုဟာ မလုပ်ဘူးလို့ ပြောလို့မရဘူးလေ။

သို့သော် သူ့ကို အားနည်းသွားအောင် လုပ်လို့ရတယ်။ ကံတွေ အကျိုး မပေးနိုင်အောင် ကူညီတဲ့ အကြောင်းတရားတွေ ရှိတယ်။ ဘာတွေရှိလဲဆိုလျှင် ကိလေသာ။ အဲဒီ ကိလေသာတွေကို ဖယ်ရှားပစ်လိုက်ရင် ဒီကံဟာ လုံးဝ အကျိုးပေးလို့ မရတော့ဘူး။ ဖယ်ပစ်လိုက်တာ။ အဲဒီတော့ အကုသိုလ်ကို ပယ်တယ် ဆိုတာက ပထမ အားနည်းအောင်လုပ်တယ်။ အဲဒီလို လုပ်နည်းကို ဘုရားက သင်္ခမေသုတ်မှာ ဟောထားတာ ရှိတယ်။ အကုသိုလ်ကို အကုသိုလ်လို့ မြင်တာက ပထမအဆင့်။ မြင်ပြီးလျှင် ဒါမကောင်းဘူးလို့ သိရမှာက ဒုတိယအဆင့်။ တတိယအဆင့်က နောက်မဖြစ်အောင် စောင့်စည်းတာ။ အဲဒီအတွက် အစားထိုးပြီး ကောင်းတာတွေချည်းလုပ်တာ စတုတ္ထအဆင့်။ အဲဒီအဆင့် လေးဆင့်နဲ့ ဖယ်ရှားပစ်မယ်ဆိုလျှင် မကောင်းတဲ့ကံတွေကနေ လွတ်သွားတယ်။

နောက်ဆုံးလွတ်ဖို့ အခွင့်အရေးတစ်ခုကတော့ ကံကို အကူအညီပေး နေတဲ့ ကိလေသာတွေ လုံးဝကုန်သွားပြီဆိုလျှင် အဲဒီကံကနေ လုံးဝ လွတ်မြောက်သွားပြီ။ အဲဒီလို လုံးဝလွတ်မြောက်သွားပြီဆိုတာ ဘဝတစ်ခုကို ပေးတဲ့ကံကနေ လွတ်မြောက်သွားတာ။ သို့သော် အတိတ်ကလိုက်လာတဲ့ ကံသည် ခန္ဓာကိုယ် ရှိနေသေးသမျှတော့ နှိပ်စက်ဦးမှာပဲလို့ မှတ်ထားရမယ်။

ဥပမာဖြင့် အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကြည့်လေ။ ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးပြီ။ ကိလေသာတွေ ပယ်ပြီးပြီ။ သို့သော် အတိတ်က လိုက်လာတဲ့ကံရဲ့ အပြစ်ဒဏ်ကို ခံရသေးတယ်။ ဒါက အတိတ်ကလုပ်ထားတဲ့ကံ။ အခုပစ္စုပ္ပန်မှာ လုပ်တဲ့ကံတွေ၊ နောက်ထပ် ဒီကံတွေက အကျိုးပေးဖို့ မရှိတော့ဘူး။ နောက်ထပ်ဘဝတစ်ခုကို သူတို့ မထုတ်လုပ်နိုင်တော့ဘူး။ အဲဒါကိုပြောတာ။ ကံကနေ ထုတ်လုပ်ပြီးသား ဘဝကတော့ ဒုက္ခပေးနေဦးမှာပဲ။ မြတ်စွာဘုရားတောင် ခေါင်းခဲတာတို့၊ ခါးအောင့်တာတို့ ဒုက္ခပေးသေးတာပဲ။

ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ရှိနေသေးသမျှတော့ အတိတ်ဘဝ က လုပ်ခဲ့တဲ့ ကံတွေက ဒုက္ခပေးဦးမှာပဲ။ အဲဒါကို တချို့က ယောင်ပြီးတော့ ကိလေသာတွေ ပယ်ပြီး ဖြစ်ပါလျက်သားနဲ့ ကံက အကျိုးပေးရမလားဆိုပြီး မကျေမနပ်ဖြစ်တာ ရှိသေးတယ်။ မဟုတ်ဘူး။ ကံရဲ့အကျိုးဆက် ဟောဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီး ရှိနေသေးသမျှတော့ သူက ဒုက္ခပေးလို့ ရသေးတယ်။ သို့သော် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို နောက်ထပ် ငရဲကျအောင်တို့ဘာတို့ လုပ်လို့မရတော့ဘူး။ ပဋိသန္ဓေဆိုတဲ့ အကျိုးကတော့ ပေးလို့မရတော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတယ်။ ပဝတ္တိအကျိုးကတော့ အနှောင့်အယှက် ပေးတာတွေ အများကြီးရှိဦးမှာပေါ့။ ဒါကြောင့်မို့ ဒုက္ခတွေ အားလုံးငြိမ်းသွားတဲ့ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားမှသာလျှင် လုံးဝလွတ်သွားတာ။ သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်မှာဆို လာပေးနေဦးမှာပဲ။

နောက်တစ်ခုက မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရပြီးတော့ အမြဲတမ်းနိဗ္ဗာန်ကြီးကို အာရုံ ပြုနေတယ်လို့ ဒီလိုမထင်နဲ့၊ မြတ်စွာဘုရား အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နဲ့ အမြဲ နေတယ်လို့ မထင်နဲ့။ ဝိပဿနာရှုပြီး အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်မှ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်တာ။ ဒီပြင်အချိန်မှာဆို သာမန်စိတ်နဲ့ပဲနေတာ။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ စိတ်တိုင်း အသိဉာဏ်ပါတာမဟုတ်ဘူး။ တချို့က နားယောင်တာ ရှိသေးတယ်။ စာပေထဲမှာတောင် ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်က အဟိတ်စိတ်ဖြစ်တယ်ပေါ့။ မြတ်စွာဘုရား ပြုံးတာ ဟသိတုပ္ပါဒ်နဲ့ (ဉာဏ်မရှိတဲ့ စိတ်နဲ့) မပြုံးလောက်ဘူးလို့ ဆိုပြီး

တော့ သုံးသပ်ကြတာရှိတယ်။ သို့သော် သူတို့မေ့သွားတာ ဘာတုံးဆိုလျှင် ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်လည်း ဉာဏ်မရှိဘူးလေ။ ဘုရားသန္တာန်မှာဖြစ်တာပဲ။ စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်၊ သောတဝိညာဏ်၊ ယာနဝိညာဏ်၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်၊ ကာယဝိညာဏ်တွေလည်း ဘယ်ဉာဏ်ရှိလို့တုံး။ သမ္ပဋိမျှိုင်းတို့၊ သန္တီရဏတို့၊ ဝုဋ္ဌောတို့လည်း ဉာဏ်မရှိဘူးလေ။ အဲဒါတွေတော့ မေ့သွားတယ်။ ဟသိတုပ္ပါဒ်လောက်တင် ပြောတာ။ သို့သော် မြတ်စွာဘုရား ပြီးတော်မူတယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ seriously ပြုံးတာရှိတယ်။ သာမန်ကိစ္စအပေါ် ပြုံးတာရှိတယ်။ သာမန်ကိစ္စဆိုလျှင် ဟသိတုပ္ပါဒ်နဲ့ ပြုံးတယ်။ ကာမအာရုံနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စဆိုလျှင် ဟသိတုပ္ပါဒ်နဲ့ ပြုံးတယ်ပေါ့။ အလေးအနက်ကိစ္စဆိုလျှင် မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်နဲ့ ပြုံးတယ်။

တချို့က ဘာကိုထောက်ထားပြီးပြောတုန်းဆိုလျှင် ‘သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ ဉာဏာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ’ မြတ်စွာဘုရား ကြံတွေးသမျှ ပြောဆိုသမျှ၊ ပြုမူသမျှတွေဟာ အားလုံး ဉာဏ်ရှေ့သွားရှိတယ်ဆိုတဲ့ စကားကိုယူပြီး ပြုံးတာလည်း ဉာဏ်ရှေ့သွားရှိတယ်တဲ့။ ဟုတ်တယ်၊ ဉာဏ်ရှေ့သွား ရှိတယ်။ သို့သော် ပြုံးတဲ့အခိုက်မှာ၊ ဒီစိတ်ဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ ဆိုင်ရာစိတ်ကလေးသည် ဉာဏ်ရှိချင်မှရှိမယ်။ ဉာဏ်မရှိတဲ့စိတ်တွေ initialization အနေနဲ့ မြတ်စွာဘုရား သန္တာန်မှာ ရှိနေတာပဲလေ။ အဲဒီတော့ ဉာဏ်မရှိတဲ့စိတ် ဘုရားသန္တာန်မှာ မဖြစ်ရဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဘုရားမှာ မြင်သိစိတ် ဖြစ်ဖို့တောင် မရှိတော့ဘူးနော်။

မေးခွန်း(၁၇)

“ရိပ်သာဝင်ရောက်ပြီးသူ တော်တော်များများက သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ဟု အလွန်ကို ပြောဆိုကြပါသည်ဘုရား။ အရိယပုဂ္ဂိုလ်ဟု မည်သို့

သိနိုင်ပါသနည်းဘုရား”။

ဖြေဆိုခြင်း

အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ တရားဓမ္မ အဆင့်အတန်းဆိုတာ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် မလိမ်မညာလို့ရှိရင် သိပါတယ်။ အရေးကြီးတာက သူများကို လိမ်တာ ထက် ကိုယ့်ဟာကိုယ် လိမ်တာက လူတွေမှာ ပိုများတယ်။ အထင်ရောက် တာပေါ့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထင်တာ။ ကိုယ့်မှာမရှိဘဲနဲ့ ရှိတယ်ထင်တာ။ မဟုတ်ဘဲ နဲ့ ဟုတ်တယ်ထင်နေတာ။ အဲဒီတော့ သူများပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ကို အရိယာ ဖြစ်ပြီလား၊ မဖြစ်ဘူးလားဆိုတာသိဖို့ အလွန်ခက်ပါတယ်။ အဋ္ဌကထာထဲမှာ မှတ်တမ်းတစ်ခုရှိတယ်။ တောထွက်ဦးပွင်းကြီးတစ်ပါးက ရှေ့က သွားနေတဲ့ သူ့ရဲ့ ဆရာဘုန်းကြီး (ရဟန္တာကြီး) ကို ဆွမ်းခံသွားရင်းမေးတယ်။ ‘အရှင်ဘုရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာတုံး’ တဲ့။ ‘ငါ့ရှင်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ သူ နောက်က သပိတ်ပိုက်ပြီး လိုက်နေပေမယ့် ကိုယ့်ရှေ့က ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ရဟန္တာ ပါလား မသိဘူး။ အဲဒီလောက်ထိအောင် သိဖို့ခက်ပါတယ်’ လို့ပြောတာ။ ဟိုကိုယ်တော်ကြီးက ဒါကို သဘောမပေါက်သေးဘူး။ ရဟန္တာနဲ့ အတူတူ နေပေမယ့်လို့ ရဟန္တာလို့ သိချင်မှသိတယ်။

အဲဒီတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အကဲခတ်လို့တော့ ရပါတယ်။ ငါ့မှာ လောဘ တွေ နည်းသွားသလား၊ လောဘက ဖြစ်စရာမရှိလျှင်လည်း မဖြစ်ဘူး။ ဒေါသ တွေ နည်းသွားပြီလား။ ဆိုပါစို့။ ကိုယ့်ရဲ့ပတ်ဝန်းကျင်က ကောင်းနေလို့ စိတ်မဆိုးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို သဘောကောင်းတယ်လို့ သတ်မှတ်လို့မရဘူး။ သူက အများကောင်းလို့ သူကောင်းနေတာလေ။ မကောင်းတဲ့ကြားထဲမှာလည်း ကောင်းအောင် နေတတ်မှ။ သူများတော်လို့ ကိုယ်ကောင်းနေတဲ့ သူတော် ကောင်းက များတယ်နော်။ ဆိုးလာပြီဆိုလျှင် သည်းမခံနိုင်တော့ဘူး။ အစွယ်တွေ ထွက်လာ တာ။ ဘယ်လိုလောကခံနဲ့ကြုံကြုံ စိတ်ကတုန်လှုပ်မှု မရှိတော့ဘူးဆိုလျှင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အရည်အချင်း သတ်မှတ်ကြည့်လို့ရတယ်။

အဲဒီလိုကြည့်မှ ငါဟာ သောတာပန်အဆင့်လား၊ သကဒါဂါမ် အဆင့်လားလို့ ကိုယ့်ဘာသာတော့ သိနိုင်ပါတယ်။ သို့သော် မြတ်စွာဘုရားက စံကလေးတွေ ပေးထားတာရှိပါတယ်။ ဓမ္မကြေးမုံဆိုတဲ့ထဲမှာ။ ဓမ္မဒါသ သုတ်မှာ မြတ်စွာဘုရားက ကိုယ့်ကိုယ်ကို သောတာပန် လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်တဲ့။ ဘာတုန်းဆိုလျှင် ‘ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒ’ ဘုရားပေါ်မှာ နှစ်နှစ်ကာကာ ကြည်ညိုတယ်။ ရုပ်ပုံကို ကြည်ညိုတာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဒီရုပ်တုကို ကိုးကွယ်လျှင် လာဘ်ရတယ်ဆိုလို့ ကိုးကွယ်တာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ နေ့နံကိုက်တဲ့ဘုရား ကိုးကွယ်တာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်တော်ကိုသိပြီးတော့ ကိုးကွယ်တာ။ ‘ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒ’ အလေးအနက်ထားပြီး ကြည်ညိုမြတ်နိုးတာ။

‘ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒ’ တရားကို သိတယ်။ ကျင့်လည်းကျင့်တယ်။

‘သံယေ အဝေစ္စပ္ပသာဒ’ အရိယာသံဃာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အလေးအနက် ကြည်ညိုတယ်။ သဒ္ဓါ တရားရှိတယ်။

နောက် ငါးပါးသီလကို အသက်ကဲ့သို့မြတ်နိုးတယ်။ အသက်ကဲ့သို့ မြတ်နိုးတယ်ဆိုတာ အသက်ထက် မြတ်နိုးတယ်လို့ပြောတာ။ အသက်ကို တောင် စွန့်ဝံ့တယ်။ ငါးပါးသီလကို မစွန့်ဘူးလို့ ဆိုလိုတယ်။ အသက်နဲ့ လဲနိုင်တယ်ပေါ့။ အဲဒီလောက်အဆင့်ထိအောင် ဖြစ်သွားပြီဆိုလျှင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို declare လုပ်တော့တဲ့။ ငါ သောတာပန်လို့ ပြောနိုင်တယ်လို့ ဆိုထားတာ။ အဲဒါနဲ့ စံချိန်ထိုးပါနော်။

မေးခွန်း(၁၈)

“ညောင်ခေါက်ဆိုး သင်္ကန်းသည် ရဟန္တာတို့၏ တံခွန်၊ အဝတ်ဖြူသည် တိတ္ထိတို့၏တံခွန်ဟု ကြားဖူးပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတော်များကို မည်သည့်အရောင် ဝတ်ရမည်ဟု အရောင်သတ်မှတ်ချက် မရှိဘူးဆိုကာ

အချို့သောရဟန်းသည် ပိန္နဲခေါက်၊ ညောင်ခေါက်၊ ဖန်ရည်စွန်းစသည့် သင်္ကန်းတို့ကို မဝတ်ဘဲ အပြာရောင် ဝတ်ဆင်ထားပါသည်။ ထိုရဟန်းသည် တပုရာယဏသရဏာရုံ အရာ၌ ပါထိုက်၊ မပါထိုက်။ ထိုရဟန်းကို ကိုးကွယ်သည့် အတွက် သရဏာရုံ ရမရ၊ ပျက်၊မပျက် သိလိုပါသည်ဘုရား။

ဖြေဆိုခြင်း

အဲဒါကတော့ ဝိနည်းကြောင်းနဲ့ပတ်သက်တာပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားက ဝိနည်းစည်းကမ်းနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ သင်္ကန်းအရောင်တွေ သတ်မှတ်ထားတာ ရှိပါတယ်။ ဒါလည်းပဲ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု society တစ်ခုအတွက် ညီညွတ် အောင် သတ်မှတ်ထားတာ။ များသောအားဖြင့် ဘုရားလက်ထက်က အဖြူရောင်တွေ ဝတ်တာကတော့ တိတ္ထိတွေ။ ရှေးတုန်းက ရဟန်းတွေလည်း အဖြူရောင် ဝတ်ဖူးတယ်။ ဝတ်တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီတိတ္ထိတွေနဲ့ အသွင်တူတယ် မဝတ်ကြနဲ့။ ဒီလိုပါ။ ဥပဒေဆိုတာ ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ ဥပဒေဆိုတာ ရှိတာပဲ။ အခု ဓမ္မဗျူဟာမာမက အဖွဲ့မှာလည်း ဥပဒေတွေတော့ ရှိတာပေါ့။ အဲဒီဥပဒေဆိုတာ ညီအောင်လုပ်ပေးထားတဲ့ သဘောပဲ။ ဥပဒေဟာ အမှန်တရားမဟုတ်ဘူး။ ဝိနည်းမှာလည်း အဲဒီလိုဟာလေးတွေ ရှိတယ်။

အရေးကြီးဆုံးကတော့ ဓမ္မအသိက အရေးကြီးဆုံးပေါ့။ သို့သော် society ထဲမှာ ကြောင်တောင်တောင်လုပ်လျှင်တော့ ဒါ ရူးနှမ်းခြင်းတစ်မျိုးပဲပေါ့။ အများနဲ့ မတူတာလုပ်လျှင် ရူးတာပဲ။ အဲဒီလိုရူးတာကို ကိုးကွယ်လျှင်တော့ ကိုယ်လည်းပဲ ရူးနှမ်းခြင်းဘက် ရောက်သွားမှာပဲ။ (ရယ်သံများ)

မေးခွန်း(၁၉)

“ပါရာဇိကကျသောရဟန်း ခံရမည့်အကုသိုလ်ကို ကုစား၍ လွတ်မြောက်ရန် နည်းလမ်းနှင့် အပြစ်ကျူးလွန်သော လူမိန်းမ ခံရမည့် အကုသိုလ်ကို

ကုစား၍ လွတ်မြောက်ရန် နည်းလမ်းကို သိလိုပါသည်။”

ဖြေဆိုခြင်း

ပါရာဇိကကျတဲ့ ရဟန်းရဲ့ ကုစားနည်းကတော့ လူဝတ်လဲတာတို့၊ ရှင်သာမဏေအဖြစ် ခံယူတာတို့၊ ဒါက ‘စာဂေါ ယော ဘိက္ခုဘာဝဿ၊ သာ ပါရာဇိက- ဒေသနာ’ ဆိုတဲ့အတိုင်း ရဟန်းဘဝကို စွန့်လွှတ်ခြင်းပဲ။ သူဟာ ရဟန်းဘဝမှာ remain မလုပ်ရဘူး။ declare လုပ်ပြီး စွန့်လွှတ်လိုက်ရမယ်။ လူဝတ်လဲရမယ်။ သို့မဟုတ် ကိုရင်ဝတ်နဲ့နေရမယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် ပါရာဇိက အာပတ်အပြစ်က လွတ်တယ်။ ဒါက ကုစားနည်းပေါ့နော်။ အကယ်၍ မကုစားဘဲနဲ့ ဆက်ပြီးနေမယ်ဆိုလျှင် အာပတ်တန်းလန်းနဲ့ သေရင် သွားရမယ့် လမ်းကြောင်းက ငရဲနဲ့တိရစ္ဆာန် ဒီနှစ်ခုပဲရှိတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားပါတယ်။

အမျိုးသမီးကတော့ ဖျက်လိုဖျက်ဆီးစိတ်ဓာတ် သူ့မှာ ရှိတယ် မရှိဘူးဆိုတဲ့ သူ့ရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို ကြည့်ပြီးတော့ ပြောရမယ်။ သူက တမင်သက်သက် ရဟန်းတစ်ပါးကို ဖျက်ဆီးဖို့ဆိုတဲ့ စိတ်မျိုးရှိတယ်ဆိုလျှင်တော့ အကုသိုလ် ရှိတယ်ပေါ့။ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူးဆိုလျှင်တော့ သူ့မှာ ဒီလိုအပြစ်ကြီးတစ်ခု မရှိဘူးပေါ့။ အိမ်ထောင်ရှိတဲ့အမျိုးသမီးဆိုလျှင်တော့ သူ့ရဲ့ အိမ်ထောင်ဖက် မှတစ်ပါး တခြားပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ပြစ်မှားလျှင်တော့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တာ ပေါ့။ အဲဒီလို အကုသိုလ်တော့ရှိတယ်။ ဒါတွေက ကုစားလို့မရတာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ကုစားလို့ရတယ်။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်တွေအရ အမှား ပြင်လို့ရတယ်။ သို့သော် ဖူးထောက်ပြီး ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ ဆိုရုံလောက်နဲ့တော့ မရဘူး။ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ နည်းလမ်းပဲ၊ မဟုတ်တာကို မဟုတ်ဘူးလို့ သိရမယ်။ သိထားပြီးလျှင် ဒါကို အပြစ်လို့မြင်ရမယ်။ အပြစ်လို့မြင်ပြီးလျှင် နောက်ထပ်မဖြစ်အောင် စောင့်ထိန်း ရမယ်။ ကောင်းတာတွေဆက်လုပ်ရမယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ ကံတရားတွေက

လွတ်မြောက်သွားနိုင်ပါတယ်။ သင်္ခမေသုတ်မှာ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတယ်။ ကံတရားတွေကို တွန်းဖယ်ထားတာ၊ isolate လုပ်ပစ်တာပေါ့။ ကံဆိုတာ အခြား condition ရှိမှ အကျိုးပေးလို့ရတာ။ ဆိုပါစို့။ မျိုးစေ့လေးတစ်ခု အပင်မပေါက်စေချင်လျှင် ခြောက်သွေ့တဲ့ ဖန်ပုလင်းထဲမှာထည့်ပြီးတော့ သိမ်းထားလိုက်။ သူ့မှာ အပင်ပေါက်စရာအကြောင်း မရှိတော့ဘူးလေ။ ထုခွဲ ပစ်လိုက်ရင်၊ မီးဖုတ်ပစ်လိုက်ရင်၊ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက် ရင် ဘယ်နည်းနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် အပင်ပေါက်ဖို့လမ်း မရှိတော့ဘူး။ အဲဒါမျိုးလိုပဲ ကံတရားတွေက ကိလေသာ တွေနဲ့ မတွေ့ရလျှင် သူကအကျိုးပေးဖို့မရှိဘူး။ အဲဒီလို အကျိုးမပေးအောင် ကိလေသာတွေကို ဖယ်ရှားပစ်ဖို့ လိုတယ်။

မေးခွန်း(၂၀)

“သင်္ဂြိုဟ်ကိုးပိုင်းတွင် ပကိဏ်းပိုင်း၊ ရုပ်ပိုင်းတို့၌ ဟဒယဝတ္ထုကို ထင်ရှားစွာ မြင်သောကြောင့် တွေ့ပါ သည်။ သို့ရာတွင် အချို့အထက် အဘိဓမ္မာများ တို့တွင် မြတ်စွာဘုရားများသည် ဟဒယဝတ္ထုဟု မဟောကြားဘဲ ဝတ္ထုဟုသာ ဟောကြားပါသည်။ ဤသို့ နှစ်မျိုးဟောကြားသည့် ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုး ကျေးဇူးများကို သိလိုပါသည်”

ဖြေဆိုခြင်း

ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်မှာ ဟဒယဝတ္ထု ဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ မဟောတာတော့ အမှန်ပဲ။ ဘာဖြစ်လို့မဟောတုန်းလို့ဆိုတော့ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးတွေ ဖြေရှင်း ထားတာကတော့ ရုပ်ကို အစုံလိုက် အစုံလိုက် ဟောလာခဲ့တာ။ အစုံလိုက် အစုံလိုက် ဟောလာတဲ့အခါမှာ နှစ်ခုစီ နှစ်ခုစီ တွဲပြတာ။ အကယ်၍ ဟဒယ ဝတ္ထုကို ဟောမယ်ဆိုလျှင် တွဲပြစရာမရှိဘူး၊ စုံမရှိဘူး။ စုံပျက်နေလို့ ဟဒယဝတ္ထုကို ချန်ထားခဲ့တယ်လို့ ပြော တယ်။

ဟဒယဝတ္ထုဆိုတဲ့အသုံးနဲ့ မဟောပေမယ့် မြတ်စွာဘုရားက ပဌာန်း ပါဠိတော်မှာတော့ ‘ဝတ္ထု ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿ’ ဆိုပြီး “ဝတ္ထု”ဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ ဟောတယ်။ ကျန်တဲ့ ဝတ္ထုတွေတော့ စက္ခုဝတ္ထု၊ သောတဝတ္ထု၊ ယာနဝတ္ထု၊ ဇိဝှိဝတ္ထု၊ ကာယဝတ္ထုလို့ဟောတယ်။ ဟဒယဝတ္ထုကျတော့ ဟဒယဆိုတဲ့ စကားလုံး မသုံးဘဲနဲ့ ဝတ္ထုလို့ပဲ သုံးပြီးဟောခဲ့တယ်။ ဒါ ပဌာန်းကျမ်းကြီးမှာ။

အဲဒါအပြင် အာယတနခြောက်ပါး ကြည့်လျှင် ဟဒယဝတ္ထု မဟောတာ သေချာတယ်။ စက္ခယတန၊ သောတာယတန၊ ယာနာယတန၊ ဇိဝှိယတန၊ ကာယာယတနလို့ဟောပြီး ဟဒယဝတ္ထုနေရာမှာ မနာယတန ဖြစ်သွားတယ်။ ဟဒယာယတနလို့ မဟောဘူး။ တကယ်က စက္ခယတနဆိုတာ စက္ခုဝတ္ထု ပဲလေ။ သောတ၊ ယာန၊ ဇိဝှိ၊ ကာယ၊ ဟဒယလို့ ဒီလိုဟောရမှာ။ ဟဒယ အနေနဲ့မဟောဘဲ အဲဒီမှာ စိတ်ကိုပဲ မနာယတန ဟောတယ်။

ဒီလို အာယတန (၁၂) ပါးမှာ ဟဒယဝတ္ထုကို မဟောတာ သေချာတယ်။ ဓာတ် (၁၈)ပါးထဲမှာလည်း ဟဒယဝတ္ထုကို မဟောတာ သေချာတယ်။

အဲဒီဟဒယဝတ္ထု မဟောတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး မဟောခြင်းအကြောင်းကို ရှာရင် ဓမ္မသင်္ဂဏီမှာ မဟောတာကတော့ ဝတ္ထုဒုကအနေနဲ့ အစဉ်ပျက်လို့ မဟောဘဲ ထားတယ်ပေါ့။ ဒါက မရှိလို့မဟောတာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့ဘက်က နေပြီးတော့ ရှင်းပြတဲ့စကားတစ်ခုပေါ့။

အဲဒီနောက်တစ်ခု ဟဒယဝတ္ထု ရှိသလား၊ မရှိဘူးလားဆိုတာနဲ့ ပတ်သက် ပြီး စဉ်းစား မြတ်စွာဘုရားက ဟဒယဝတ္ထုကို မဟောခဲ့သည့် အတွက်ကြောင့် ဟဒယဝတ္ထု၏ တည်ရာ location ကို မပြခဲ့ဘူး။ အဋ္ဌကထာဆရာတွေ လက်ထက်ကျတော့ ဟဒယဝတ္ထုရဲ့ တည်ရာ location ကိုပြတယ်။

ဆိုပါစို့။ စက္ခုဝတ္ထုက ဘယ်မှာရှိသလဲ၊ မျက်လွှာ ခုနစ်ထပ်ရဲ့အလယ်မှာ သန်းဦးခေါင်းပမာဏလောက်ရှိတဲ့ မျက်စိအကြည်ဓာတ်ထဲမှာရှိတယ်။ နောက်

သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှိပသာဒတွေလည်း သူ့ဆိုင်ရာ location မှာရှိတယ်။ ကာယပသာဒကျတော့ တစ်ကိုယ်လုံးရှိ ကမ္မဇရုပ်တွေ ပျံ့နှံ့တဲ့နေရာတွေ အားလုံးမှာ ရှိတယ်လို့ပြတယ်။ ဒီလို သခေအေသည ကိုပြတယ်။

ဟဒယဝတ္ထုကျတော့ အဋ္ဌကထာဆရာတွေက ဘယ်လို location ကို ပြသလဲဆိုတော့ “နှလုံးသားထဲမှာ တစ်လက်ဆွဲပမာဏရှိတဲ့ သွေးထဲမှာ ရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ (တစ်လက်ဆွဲဆိုတာ လက်ဖဝါးလေးကို ဖြန့်ပြီး နည်းနည်းလေးခုံးလိုက်၊ ခုံးလိုက်တော့ အခုံးခွက်လေး ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီ အထဲမှာ ရေလေးထည့်ကြည့်။ အဲဒီလောက် ပမာဏရှိတဲ့ သွေးလေး) နှလုံးသား ထဲမှာရှိတဲ့ သွေးထဲမှာ တည်တယ်။ တချို့ကလည်းဒီလိုပြောကြတယ်။ ဟဒယ ဝတ္ထုဆိုတာ စကားစပဲတဲ့။ (နှလုံးသားထဲမှာ သွေးမရှိဘူးလို့ တချို့လည်း ပြောချင်တယ်။ အမှန်တော့ နှလုံးသားထဲမှာ အဲဒီလောက် သွေး တော့ ရှိမှာပါ။ အဲဒီတော့ နှလုံးသားက စကားစအနေနဲ့ သွေးကို ညှစ်ပေးရတယ်။ ညှစ်ပေးပြီး ခန္ဓာကိုယ်တစ်ကိုယ်လုံး သွေးတွေကို ဖြန့်တဲ့လုပ်ငန်းလုပ်တယ်။ ခုခေတ် Anatomy ကျမ်းအဆိုကို ဒီလိုသိနေကြတာ။

အဲဒီတော့ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတွေအဆိုအရ တစ်လက်ဆွဲလောက်ရှိတဲ့ သွေးထဲမှာ ဟဒယဝတ္ထုရုပ် တည်တယ်။ သွေးကို ဟဒယဝတ္ထုလို့ပြောတာ မဟုတ် ဘူး။ သွေးထဲမှာ တည်ရှိတယ်။ ဒါက အဲဒီ နှလုံးသား ထဲကသွေးမှာ စိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်နိုင်တယ်ပေါ့။ စိတ်တွေ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အနေအထား။

ဆိုပါစို့၊ ဂက်စ်မီးခြစ်ဗူးလေးမှာ ဂက်စ်လည်း ရှိတယ်။ အပေါ်ကနေ ဘီးလုံးလေးလည်း ရှိတယ်။ အခြေအနေမပျက်ဘူးဆိုလျှင် မီးဖြစ်ဖို့ အနေ အထားလေး ရှိတယ်ပေါ့။ သို့သော် မီးတော့ရှိသလားဆိုတော့ မရှိဘူး။ အဲဒီလိုပဲ နှလုံးသွေးထဲမှာ စိတ်ရှိနေတဲ့ အနေအထား မရှိဘူး။ သို့သော် စိတ်ဖြစ်ဖို့ အနေအထား ရှိတယ်ပေါ့။ Possibility ပေါ့။ တခြားနေရာကသွေးမှာ ဒီလို စိတ်ဖြစ်ဖို့ အနေအထားမရှိဘူး။ နှလုံးသားထဲက သွေးမှာ စိတ်ဖြစ်ဖို့ အနေ

အထား ရှိတယ်ပေါ့။ အဲဒီလို ဆိုလိုတယ်။ ဒါက ဟဒယဝတ္ထုရဲ့ location ကိုပြတဲ့ ကျမ်းရဲ့ အဆိုပါ။

နောက် မူလဋီကာ ဆိုတာရှိတယ်။ အဋ္ဌသာလိနီ ကို ပထမဆုံးဖွင့်ဆိုတဲ့ ဋီကာကျမ်းဖြစ်တယ်။ ဋီကာဆရာကို အရှင်အာနန္ဒာလို့ခေါ်တယ်။ သူက အိန္ဒိယတောင်ပိုင်းသား။ ဘုရားလက်ထက်က အရှင်အာနန္ဒ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ အရှင်အာနန္ဒာဆိုတဲ့ ဋီကာဆရာကတော့ ဘာပြောတုန်းဆိုလျှင် “ဟဒယဝတ္ထု ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဟဒယက Heart organ ကို မရည်ညွှန်းဘူး။ နှလုံးသားကို မရည်ညွှန်းဘူး။ ဟဒယဆိုတာ စိတ်ကိုပြောတာ” တဲ့။

Heart to Heart ဆိုတာ Mind to Mind ကို ပြောတာပဲ။ အဲဒါလိုပဲ ဟဒယဆိုတာ စိတ်ကိုပြောတာ။ ဝတ္ထုဆိုတာ မှီရာ။ စိတ်ရဲ့မှီရာဝတ္ထုလို့ ဆိုလို တယ်။ Bass of Mind ကိုရည်ညွှန်းပြီးတော့ ဟဒယဝတ္ထုကို သုံးတာ။ အဲဒါ ကြောင့်မို့ location ကို မပြတာ။

ဘုန်းကြီးကလည်း ဟဒယဝတ္ထုရဲ့ location မပြတာကို ခပ်ကြိုက်ကြိုက်။ ဘုရားက location ကို မပြဘဲ ဝတ္ထုလို့ဟောတာပါ။ ချစ်တာ မုန်းတာဟာ နှလုံးသားမှာ ဖြစ်တယ်။ စဉ်းစားတာကျတော့ ခေါင်းမှာ။ ခေါင်းကုတ်တယ် လေ။ အဲဒီတော့ ဟဒယဝတ္ထုရဲ့ တည်ရာကို ဦးနှောက်နဲ့နှလုံးလို့ ပြောလို့ ရတယ်။ တွေးတဲ့လူက ဗိုက်ကုတ်ပြီး ဘယ်တော့မှမတွေးဘူး။ (ရယ်သံများ)။ အလေးအနက် စဉ်းစားပြီဆို ခေါင်းကုတ်ပြီ။ စဉ်းစားတယ်၊ ခေါင်းနဲ့ စဉ်းစားတယ်ဆိုတာ သေချာတယ်။ လူတွေလည်း ပြောနေကြတာပဲ။ “စဉ်းစား လိုက်ရင် ခေါင်းရှုပ်တယ်”လို့။ အဲဒီကျတော့ နှလုံးရှုပ်တယ်လို့ မပြောဘူး။ မုန်းတယ်တို့၊ ကြောက်တယ်တို့၊ လန့်တယ်တို့ကျတော့ နှလုံးမှာလာခုန်တယ်။ အဲဒီတော့ စိတ်ဟာ အခြေအနေအားလျော်စွာဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဟဒယဝတ္ထုလို့ မဟောဘဲနဲ့ ဝတ္ထုလို့ပဲဟောတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဟဒယဆိုတဲ့စကားလုံးကို သုံးတဲ့အခါမှာလည်း ဟဒယဆိုတာ စိတ်လို့ပဲ

အဓိပ္ပာယ်ယူပြီးတော့ ဒီကာဆရာ ဖွင့်သလိုပဲ အဲဒီ အဓိပ္ပာယ်မျိုး ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ဘုန်းကြီး သဘောကျတယ်ပေါ့။

သို့သော် မြတ်စွာဘုရားက ‘စက္ခု စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ’ လို့ organ ရယ်၊ object ရယ် နှစ်ခုတွဲထားတယ်။ နှစ်ခုတွဲလိုက်တဲ့အခါမှ စိတ် ဖြစ်တယ် ဆိုတာကိုပြတယ်။ သုတ္တန်တွေမှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ နောက်ဆုံး ဟဒယဝတ္ထု နေရာကျတော့ ဟဒယဝတ္ထုကို မပြဘဲနဲ့ ‘မနဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ’ လို့ မနနဲ့ ပြတယ်။ မနဆိုတာ အဲဒီနေရာမှာ ဘဝင်စိတ်ကိုပြောတာ။ မနောဝိညာဏ်ဆိုတာ ဘဝင်စိတ်ပဲ။ အဲဒီတော့ ဘဝင်စိတ် လေးက ဘယ်မှာဖြစ်တုန်းဆိုလျှင် ခုနပြောတဲ့ ဦးနှောက်နဲ့ နှလုံးသားမှာပေါ့။

သို့သော် ဘဝင်စိတ်ဟာ ဒီထဲမှာအမြဲတမ်း remain ဖြစ်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ အကြောင်းရှိတဲ့အခါ သူက ကံရဲ့စွမ်းအားနဲ့သွားနေတာ။ ဘဝင်စိတ်က ကံရဲ့အကျိုး သက်သက်ပဲ။ အဲဒီစိတ်လေးက စိတ်အားလုံးရဲ့ sourceပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ အိပ်တဲ့အခါမှာ သူကျန်ရစ်တယ်လေ။ (လူတွေကပြောကြတယ်။ ဘဝင်မကျဘူးတဲ့။ ဘဝင်က တစ်ခါတည်း ကျသွားလျှင်လည်း ဒုက္ခရောက်မှာ။ (ရယ်သံများ)။ ဘဝင်မကျမှ ကောင်းမယ်။ ဒါမှ စိတ်က အမြဲတမ်း လန်းနေမယ်။ ဘဝင်စိတ်လေးက အမြဲတမ်း ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါလေးကို psychology သမားတွေက enquantient, quantient တို့ လျှောက်ပြောကြတာပေါ့။ မျိုးစုံပဲ။ အမှန်ကတော့ ဘဝင်စိတ်လေး ပြတ်သွားလျှင်တော့ သေပြီပဲ။ မရှိတော့ဘူး။ သူက ကံရဲ့စွမ်းအားနဲ့ ကမ္မဇရုပ်နဲ့ တွဲလာတာ။ ဘာဖြစ်လို့တုံးဆိုလျှင် လူ့ဘဝမှာ အစဆုံးစိတ်လေးကို သန္ဓေစိတ်လို့ခေါ်တာလေ။ ဘဝင်စိတ်ဆိုတာ တခြားစိတ်ကိုပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ပထမဆုံးဖြစ်တဲ့ ပဋိသန္ဓေစိတ်ကိုပဲ ဘဝင်လို့ နာမည်ပေးလိုက်တာ။ စဖြစ်တုန်းက သူ့ကို ပဋိသန္ဓေစိတ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီနောက်ကျတော့ သူ့ကို ဘဝင်လို့ နာမည်ပြောင်းခေါ်လိုက်တယ်။ နောက်ဆုံး နေ့ကျတော့ သူ့ကို စုတိလို့ ခေါ်ပြန်တယ်။ အဲတော့ သူက သုံးမည်ရ။ ဒီစိတ်

ကလေးက တစ်ခုတည်းပဲ။ တစ်ဘဝမှာ ပြောင်းလို့မရတာ ဒီစိတ်ပဲ။ ဘယ်တော့မှ ပြောင်းလဲလို့မရဘူး။

ဘဝဆိုတာကို ဒီစိတ်နဲ့ ကန့်သတ်လိုက်တာပဲ။ သူက အကန့်အသတ် လေး လုပ်ပေးလိုက်တာ။ ဒါကြောင့်မို့ ပဋိသန္ဓေစိတ်မှာ ဉာဏ်မပါခဲ့ဘူးဆိုလျှင် တစ်သက်လုံးသွားရော။ သို့သော် သင်လို့မရဘူးလား ဆိုတော့ သင်လို့ရတယ်။ နောင်ဘဝမှာ အခြေအနေကောင်း ရနိုင်တယ်ပေါ့။ အဲဒီအဓိပ္ပာယ်ကို ပြောတာ။

ဒီမေးခွန်းက ဆရာဝန်တစ်ယောက်ရဲ့ မေးခွန်းဆိုတော့ ရှင်းပြဖို့ရာတွေ အများကြီးပဲ။ ဘုန်းကြီးလည်း တချို့ဟာတွေကို လေ့လာတုန်းပဲ။ Embryology ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကနေတစ်ဆင့် Embryology နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းပေါ့နော်။ မေးထားတာကတော့ ကလလရေကြည်သည် မည်သည့်အဆင့် ဖြစ်ပါ သနည်းတဲ့။

အဆင့်က PBC နဲ့ develop ဖြစ်လာတဲ့ အကြောင်းအရာကို ပြတာ ပေါ့။ Embryology ဆိုတာ သန္ဓေတည်လာတဲ့ အချိန်ကနေ စပြီးတော့ သန္ဓေသားက တဖြည်းဖြည်းချင်း တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာပုံ။ အဲဒီ သန္ဓေတည်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မဟာသီဟနာဒသုတ် ဆိုတာရှိတယ်။ မဇ္ဈိမနိကာယ်ထဲမှာ မြတ်စွာဘုရားက ယောနိလေးပါးကို ဟောထားတယ်။ ယောနိဆိုတာ Way of Birth ဘဝတစ်ခုကို မွေးဖွားလာဖို့ရန် နည်းလေးမျိုးရှိတယ်ပေါ့။ အဲဒီ လေးမျိုးထဲမှာ ဥထဲမှာ သန္ဓေတည်တာရှိတယ်။ မိခင်ရဲ့ သားအိမ်ထဲမှာ သန္ဓေတည် တာရှိတယ်။ ဥထဲ သန္ဓေတည်သူကတော့ အဏ္ဏဇ လို့ခေါ်တယ်။ သားအိမ်ထဲမှာ သန္ဓေတည်သူကတော့ ဇလာဗုဇ။ အဲဒီနှစ်ခုကို ပေါင်းပြီးတော့ ဂဗ္ဘသေယျကလို့ သုံးတယ်။ နှစ်ခုစလုံးဟာ ဂဗ္ဘသေယျက။

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း လူသားတွေကတော့ ဇလာဗုဇ ပေါ့။ မိခင်ရဲ့

သားအိမ်ထဲမှာ သန္ဓေတည်တာမို့၊ ငှက်တွေ ဘာတွေကတော့ အဏ္ဏဇ ပေါ့။ ပထမ ၂၊ ၂ကနေပြီးတော့ အပြင်ထုတ်လိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် ငှက်ကို ဒွိဇလို့ ခေါ်တယ်။ နှစ်ခါမွေးရတယ်။ ၂အနေနဲ့ တစ်ခါမွေးလိုက်တယ်။ ၂ကနေ တစ်ခါပေါက်တယ်။ နှစ်ခါပေါက်တာမို့ ဒွိဇ လို့ခေါ်တယ်။ ပရိယာယ်ပုဒ်တွေ ထဲမှာ ဒွိဇ ဆိုတာ ငှက်ကိုပြောတာ။ အဲဒီတော့ ဒါကမွေးဖွားပုံမွေးဖွားနည်း။ နောက်တစ်ခုက သံသေဒဇဆိုတာ အညီလေးတွေ အများအားဖြင့်တော့ ပုပ်စပ် တဲ့ အညီမဟုတ်ပေမယ့်လို့ moisture ရှိတဲ့နေရာမှာပေါ့။ သန္ဓေတည်လို့ရတဲ့ နေရာမျိုး။ ၂ပမာ ကြာပွင့်ထဲမှာ သန္ဓေတည်တာလည်း ရှိတယ်။ အဲဒါမျိုး ကျတော့ သံသေဒဇလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီနည်းတွေကို အသုံးမပြုဘဲနဲ့ သက်ရှိ ထင်ရှားအရွယ်၊ ယောက်ျားဆိုလျှင် (၂၅)နှစ်လောက်၊ အမျိုးသမီးဆိုလျှင် (၁၆) နှစ်အရွယ်လောက် ဘွားခနဲ အရပ်အမောင်းနဲ့၊ ပကတိအရွယ်အတိုင်း ပေါ်လာ တဲ့ မွေးဖွားနည်းက ဩပပါတိက နဲ့ မွေးဖွားနည်းပဲ။ နတ်တွေ၊ ငရဲသားတွေ၊ တချို့ လူတွေ၊ တချို့ ပြိတ္တာတွေတို့ မွေးတာ အဲဒီနည်းနဲ့ မွေးတယ်လို့ ပြောတာ။ ကမ္ဘာဦး လူသားတွေလည်း အဲဒီနည်းနဲ့ မွေးတယ်ပေါ့။ အမေအဖေ မရှိဘူး။ အဲဒီထဲမှာ အမေ၊ အဖေထဲမှာ သန္ဓေတည်ဖို့ရာအတွက်က sperm နဲ့ ovum ဒီနှစ်ခု ပေါင်းစပ်မှုကို အခြေပြုပြီးတော့ ပြောတာ။ အဲဒီမှာ သန္ဓေတည်ဖို့ အကြောင်းသုံးမျိုးဆိုပြီးတော့ ‘မာတာစ ဥတုနီ’ = အမလောင်းဥတု လာပြီးစ ဆိုတာ တစ်ခု၊ ‘မာတာပိတရော သန္နိပတိတာ’ မိဘတွေရဲ့ ဆက်ဆံမှုတစ်ခု၊ နောက်တစ်ခုက ‘ဂန္တဗ္ဗော’ ဆိုတာက သန္ဓေလောင်းက အဆင်သင့် ရှိနေတာ။ သန္ဓေလောင်းကတော့ အဆင်သင့်ရှိနေတာပဲ။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ စက္ကန့်တိုင်း စက္ကန့်တိုင်းမှာ သတ္တဝါတွေ သေနေတာ။ အဲဒီ သေနေတဲ့ပျိုလ်ဟာ သန္ဓေယူဖို့ အဆင်သင့်ပဲ။

အဲဒီနေရာမှာလည်းပဲ အယူအဆ တိမ်းမှားသွားတာတွေရှိတယ်။ တိဗက် ဆိုရင် သေပြီးတဲ့နောက် (၄၉)ရက် သန္ဓေမတည်သေးဘူး။ လျှောက်ပြီးတော့ ရှာဖွေရတုန်း။ ဘယ်သွားရကောင်းမတုန်းနဲ့။ spirit (၄၉)ရက်တဲ့။ ဗမာတွေက

တော့ (၇)ရက်၊ တချို့ကလည်း (၇)ရက် အိမ်ပေါ်က မဆင်းသေးဘူးဆိုပြီး တော့။ အဲတော့ ဒါတွေကထားတော့။ ဒါတွေက အယူအဆတွေပဲ။ မြတ်စွာ ဘုရားရဲ့ တရားတော်အရကတော့ လူတစ်ယောက် သေတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် စုတိပြီးလျှင် ပဋိသန္ဓေဆက်လာတာ။ ဘဝတစ်ခုက တောက်လျှောက် တန်းရတာ။ ကြားထဲမှာ အကြားအလုပ်ဘဝ မရှိဘူး။ စုတိစိတ်နဲ့ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟာ ဆက်တိုက်ဖြစ်တယ်။ ဘဝတစ်ခု ရသွားတယ်။

အဲဒီထဲမှာ အခုမေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်တာကတော့ မြတ်စွာဘုရားက လူ့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ရုပ်ခန္ဓာလေးနဲ့ နာမ်ခန္ဓာလေးဟာ ဘယ်ကစတုံးဆိုလျှင် ကလလ ရေကြည်ကစတယ်။ ‘ပထမံ ကလလံ ဟောတိ’ လို့ ဆိုတယ်။ ကလလ ရေကြည်ရဲ့ အတိုင်းအတာတစ်ခု ပြတဲ့အခါကျတော့ tiny dot အလွန် သေးငယ်တဲ့ အစက်ကလေး။ အဲဒီသေးငယ်တဲ့ အစက်ကလေးက ဘယ်ထဲမှာ ရှိတာတုံးဆိုတော့ ခုနက sperm နဲ့ ovum။ sperm နဲ့ ovumသည် fertilize မြေထုသဘောမျိုး။ မြေလွှာသဘောပေါ့။ အဲဒီထဲမှာ ဒီမျိုးစေ့လေး။ အဲဒီ ကလလဆိုတဲ့ ရေကြည်လေးထဲမှာ ရုပ်ပေါင်းသုံးဆယ်နဲ့ ပဋိသန္ဓေစိတ်။ ပဋိသန္ဓေစိတ်လေးက တစ်ခု၊ ထို ပဋိသန္ဓေစိတ်မှာယှဉ်တဲ့ စေတသိက်၊ နောက်ပြီး ထို ပဋိသန္ဓေစိတ်နဲ့ ယှဉ်ပြီးတော့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဂဗ္ဘသေယျက။ လူသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ ပြောမယ်ဆိုလျှင် ကာယ ဘာဝ ဝတ္ထု၊ ရုပ်ပေါင်း သုံးဆယ်။ ရုပ်ပေါင်းသုံးဆယ်ရယ် နာမ်တရားတွေရယ် အဲဒီနှစ်ခုသည် အညမည၊ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုပြီးတော့ ကံကနေပြီး စုံတွဲ ထုတ်လုပ်လိုက်တာ။ အဲဒါ သန္ဓေအစပဲ။

အဲဒီတော့ ဒီကလလရေကြည်လေးက တဖြည်းဖြည်း develop ဖြစ်ပြီး ပြောင်းလာတယ်ဆိုလျှင်တော့ ပဋိသန္ဓေရဲ့အစဟာ ဆေးပညာအရ ပြောမယ် ဆိုလျှင် အစပထမမှာပဲ သန္ဓေစိတ်ရှိပြီလို့ ဘုန်းကြီးကတော့ ယူဆတယ်။ ကလလအဆင့်ဆိုလျှင်ပဲ သန္ဓေစိတ် ပေါ်လာပြီဆိုလျှင် ဒီသန္ဓေကိုတားဖို့

ကြိုးစားတယ်။ သို့မဟုတ် ဖျက်ဖို့ကြိုးစားတယ်ဆိုလျှင် ဒီအချိန်မှာ မိခင် ဖြစ်တဲ့သူတောင် မသိသေးဘူး။ မြတ်စွာဘုရားက လူသားရဲ့ဘဝကို စတင် သတ်မှတ်တဲ့အချိန်ဟာ ‘ယံ မာတုကုဋ္ဌိသ္မိံ ပထမံ စိတ္တံ ပထမံ ဝိညာဏံ ပါတုဘူတံ’ မိခင်ရဲ့ဝမ်းထဲမှာ ပထမဆုံး သန္ဓေစိတ်လေး၊ ပထမဆုံး ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်တဲ့အချိန်ဟာ ဒါ မနုဿဝိဂ္ဂဟပဲတဲ့။ လူသားတို့ရဲ့ ဘဝလေးပဲလို့ သတ်မှတ်တယ်။ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်မှာ။ အဲဒီအချိန်ကတည်းက စပြီး တော့ ပါဏာတိပါတာကံ ကျူးလွန်လျှင် အပြစ်ရှိတယ်။ ရဟန်းတွေမှာဆို အဲဒီအချိန်ကစပြီး သန္ဓေစိတ်လေး စတည်တဲ့အချိန်ကစပြီး လူသားလို့ သတ်မှတ်ရပြီ။

သို့သော် ပါဏာတိပါတာကံ ဆိုတဲ့နေရာမှာ ကမ္မပထမြောက်ဖို့ရာကျ တော့ အင်္ဂါငါးချက် ရှိသေးတယ်။ သက်ရှိသတ္တဝါလည်း ဖြစ်ရမယ်၊ သက်ရှိ သတ္တဝါမှန်းလည်း သိတဲ့အသိရှိရမယ်၊ သတ်လိုတဲ့စိတ်လည်း ဖြစ်တယ်၊ သတ်ဖို့ လည်း ကြိုးစားတယ်၊ သေလည်းသွားတယ်။ ဒီငါးချက်ညီမှ ကမ္မပထ မြောက် တယ်။ သူ့စိတ်ထဲမှာ သက်ရှိသတ္တဝါလို့မယူဆဘူး။ တုတ်ချောင်းကြီး ထင်ပြီး တစ်ခုခုလုပ်မယ် ဆိုလျှင်တော့ ဒါ အင်္ဂါမပြည့်စုံဘူးလို့ ပြောရမယ်။ သေမှုဖြစ် ပေမယ့် ပါဏာတိပါတာကံက ထိုက်ချင်မှထိုက်တယ်။ အဲဒီ ငါးချက်နဲ့ညီဖို့ အရေးကြီးတယ်။ ညီသွားတယ်ဆိုမှ ကံမြောက်သွားတယ်။ ကံမြောက်တယ် ဆိုတာ ကံလိုင်းထဲကို ဝင်သွားတာ။ ပါဏာတိပါတာကံ ကျူးလွန်ရာ ရောက် သွားတယ်။ အဲဒီတော့ ဆရာဝန်တွေအနေနဲ့ မိခင်လောင်းအနေနဲ့ ဒီအချိန်မှာ တစ်ခုခု လုပ်မယ်ဆိုလျှင် သူ့စိတ်ထဲမှာ သက်ရှိသတ္တဝါလို့ မထင်ဘူး ဆိုလျှင်တော့ ဒီအင်္ဂါရပ် မပြည့်စုံဘူးလို့ ပြောတာနော်။ အပြစ်မရှိဘူးလို့ မပြောချင်ဘူး။ အင်္ဂါရပ် မပြည့်စုံဘူး။

ဒီ Abortion နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အမေရိကန်မှာနေတုန်းက ဘုန်းကြီး တို့ကို ခရစ်ယာန်တွေက လာပြီးတော့ စာတွေပို့တာရှိတယ်။ တစ်ချို့နိုင်ငံမှာ

Abortion ကို လက်မခံဘူး။ တချို့နိုင်ငံက လက်ခံတယ်။ အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာအနေနဲ့ရော Abortion ကို လက်ခံသလားတဲ့။ ဗုဒ္ဓဘာသာအနေနဲ့လည်း ရဟန်းတွေက လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင် ပါရာဇိကကျတယ်။ လူသတ်မှုဆိုတဲ့နေရာမှာ အဲဒီပဒေက ဘယ်အချိန်ကစပြီး လူလို့ သတ်မှတ်သလဲ။ တချို့ကျတော့ မွေးဖွားပြီး လူဖြစ်မှ လူလို့သတ်မှတ်တာ ရှိတယ်လေ။ ဝိနည်းစည်းကမ်းအရ ကျတော့ အဲဒါမဟုတ်ဘူး။ ပထမဆုံးသန္ဓေစိတ် ကလလရေကြည် အဆင့်တည်းကစပြီး လူလို့သတ်မှတ်တယ်။ အဲဒီအချိန်ကနေစပြီး ကျူးလွန်လျှင် ပါရာဇိကပဲ။ ဒါက ဗုဒ္ဓရဲ့ ဝိနည်းတရားတော်အရက အဲဒီအထိတောင် သွားတယ်။ လူသားရဲ့အစသည် သန္ဓေစိတ် စပြီးဖြစ်တဲ့ အချိန်တဲ့။ ဒါကတော့ ကလလရေကြည်က အစပဲလို့ ဒီလိုပြောတာပါ။ ဒီမှာ အဆင့်ဆင့် ရုပ်တွေဖြစ်နေတယ်လို့။ ခုခေတ် ဆေးပညာက ဘယ်လိုဆိုတယ်ဆိုတာ ဘုန်းကြီးလည်း အဲဒီစာအုပ် ဖတ်တုန်းပဲရှိသေးတယ်။

မေးခွန်း(၂၁)

ယခုခေတ်တွင် အရေးပေါ် သားဆက်ခြားဆေးသည် Fertilized ovum ကို သားအိမ်တွင်း မဝင်ရောက်နိုင်ရန် ဖျက်ဆီးသောနည်းဖြင့် တစ်နည်းတစ်ဖုံ တားဆီးစေသဖြင့် ထိုဆေးကိုသုံးရန် ပေးမိပါက အကယ်၍ fertilized ဖြစ်ပြီးအဆင့် ဟုတ်မဟုတ် မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်သောအဆင့်တွင် တားဆီးမိလျှင် ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်မထိုက် သိလိုပါသည်။

ဖြေဆိုခြင်း

ခုနက အင်္ဂါရပ်နဲ့ပဲညှိရမယ်။ ခုနကလို အင်္ဂါငါးချက်ပြည့်စုံမှ ပါဏာတိပါတကံထိုက်တယ်။ သေမှုဖြစ်တိုင်း အင်္ဂါငါးချက်မညီလျှင် မထိုက်ဘူး။ ဒီကလလရေကြည်ဆိုတာ ခုနကတော့ Aကနေ Fအထိ (၆)ရက်အတွင်းမှာ ကလလရေကြည်အဆင့်လို့ပဲ ထင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကလလရေကြည် ကာလက ခုနစ်ရက်လို့ စာထဲမှာရှိတယ်။ ပထမ ကလလံ ဟောတိ

၃၇၆

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ(Ph.D)

ဆိုတာ ခုနစ်ရက်တိတိကြာတယ်။ ခုနစ်ရက်ပြီးလျှင် ‘ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗုဒ္ဓံ’။ အဗ္ဗုဒ္ဓအဆင့်ကို ပြောင်းသွားတာ။ develop ဖြစ်သွားတယ်။ develop ဖြစ်သွားတယ်ဆိုတည်းက အသက်ရှိနေလို့ပဲပေါ့။

မေးခွန်း(၂၂)

“သံကောင်သည် သံသေဒဇ သတ္တဝါ ဖြစ်ပါသလား”။

ဖြေဆိုခြင်း

သံကောင်ဟာ ဝမ်းထဲက အညှို့ကို စွဲပြီးတော့ ဖြစ်တယ်ဆိုရင် သံသေဒဇ သတ္တဝါပဲ။ သံသေဒဇရဲ့ သဘာဝက sperm နဲ့ ovum ကို အသုံးမပြုဘူး။ သာမန်အညှို့တစ်ခုကို စွဲပြီးတော့ဖြစ်တာ။ အမိ သံကောင်က ဥချပြီးတော့ မွေးတာ မဟုတ်လျှင်တော့ သံသေဒဇ ပဲ။ အကယ်၍ ဥချမယ်ဆိုလျှင်တော့ အဏ္ဏဇ ပဲ ဖြစ်မှာပေါ့။

လူသားတွေလည်း သံသေဒဇ နဲ့ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားကြီးတို့ ပဒုမဝတိတို့ ဆိုတာ ကြာထဲမှာ သန္ဓေတည်လာတာ။ သန္ဓေတည် တယ် ဆိုတော့ကာ ငယ်ငယ်လေးကနေ တဖြည်းဖြည်း develop ဖြစ်ရတာ။

သံကောင်ဟာ သံကောင်အဖိုအမနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မွေးလျှင်တော့ သံသေဒဇမဟုတ်ဘူး။ သူ့ဘာသာ အညှို့ထဲမှာစွဲပြီးဖြစ်တဲ့ အကောင်ဆိုလျှင် တော့ သံသေဒဇ လို့ ပြောရမှာပေါ့။

သံသေဒဇ ဆိုသည်မှာ sperm နဲ့ ovum ကို အသုံးမချဘဲနဲ့ မွေးလာ တာ။ sperm နဲ့ ovum ပေါင်းစပ်မှုကို အခြေပြုပြီး မွေးလာလျှင်တော့ အဏ္ဏဇ ပေါ့။

သံချခြင်းသည် ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်ပါသလားဆိုရင် သတ္တဝါလို့

ယူဆထားလျှင်၊ သူကလည်း တကယ် သတ္တဝါဖြစ်လျှင်၊ သတ်တယ်ဆိုလျှင်၊
 သေလည်း သွားတယ်ဆိုလျှင် ဒါ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်မှာပဲ။ အဓိက
 ကတော့ အင်္ဂါငါးချက်ပြည့်စုံရင် ကံထိုက်တယ်လို့ပဲ မှတ်ရမယ်။

သာဓု သာဓု သာဓု။

ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အမေးအဖြေများ

ပေါင်းချုပ် (ပထမတွဲ)

ပြီးပါပြီ။

မေးခွန်းတွေ မေးတယ်ဆိုတာ
 'ပညာသံဝတ္တနိကပဋိပဒါ'လို့ ခေါ်တယ်။
 'ဘဝမှာ ပညာကြီးခြင်း၏အကြောင်းက မေးခွန်းမေးတာပါ။'
 နုခေတ်က ပညာဒါနဆိုပြီးတော့ ပညာအလှူ လှူတာဟာ
 ပညာကြီးခြင်း၏အကြောင်းလို့ ပြောကြတယ်။
 ဘုန်းကြီးတို့ စာပေထဲမှာပါတဲ့
 ပညာကြီးခြင်းရဲ့ အကြောင်းက
 တတ်ကျွမ်းနားလည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဆည်းကပ်ပြီးတော့
 'ဒါလေး ဘယ်လိုမှတ်ရမလဲ'၊ 'ဒါက ဘယ်လို နားလည်ရမလဲ'၊
 'ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာခေါ်သလဲ၊ အကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာခေါ်သလဲ'
 ဒီလို မေးခွန်းတွေ မေးတာသည်ပင်လျှင်
 'ပညာသံဝတ္တနိကပဋိပဒါ' လို့ ပြောတယ်။

